

Част 2. Речник

А

а първата буква в кирилицата, съотв. на глаг ꙗ. Наименование и в двете азбуки азъ

Ѧ числен знак в кирилицата; в глаголицата Ꙗ. *числ. бр.* єдннъ; *числ. ред.* пръвъ, -ѡн; *гласъ* ~ = *гласъ* пръвѡн

а съюз 1. а, но, и; 2. иначе, пък; 3. ако; ~ бн, ~ бѡ ако; ~ лн ако ли; ~ кѡто ако някой; ~ не а не; ~ не нѡ но и; ~ се и ето, а ето

аароновъ *прил. прит.* Ааронов, на Аарон; аароновъ жьзлъ Ааронов жезъл; брада ааронова, Ааронова брада; домъ аароновъ, дом Ааронов, свещениците от рода, от племето на Аарон; *вар.* ароно(оу)въ; *вж.* и ааронъ

ааронъ, -а *м. л.* Аарон, Арон; *гр.* Ἀαρών, Ἀαρὼν *от евр.;* *вар.* аронъ

ааронъ *прил. прит.* Ааронов, на Аарон; домъ ааронъ, дом Ааронов, свещениците от рода, от племето на Аарон; *вж.* и аароновъ

аароуноувъ *вж.* аароновъ

авне *нрч.* 1. веднага, незабавно; 2. тутакси, на часа; 3. вече, непосредствено; 4. в скоро време

авланъ, -н *ж.* дървото ябълка, яблъчница, яблъкница, аблан, яблан; *лат.* Malus domestica; *вар.* ѡбланъ

авланьнъ, -ѡн *прил.* 1. ябълков; 2. оwoщен

авлонъ, -н *вж.* авланъ

авлъка -ѡи *ж.* ябълка, плодът на дървото ябълка; *вж.* авланъ

авлъко, -а *ср.* ябълка, плодът на дървото; *вж.* авлъка

аврѣдъ, -а *вж.* акрндъ

аврѣдне *вж.* акрндне

ава *вж.* авва

авазгъ, -а *м. нар.* абхазец

авакоумъ, -а *м. л.* Авакум; *гр.* Ἀβρακoύμ, Ἀμβρακoύμ, Ἀββρακoύμ; *вар.* амбакоумъ, ав'вакоумъ, аввакоумъ

авва, -ѡи и *нескл. м.* 1. баща, отец; 2. духовен баща; 3. игумен; 4. отшелник; *гр.* ἄββᾶ, *от араб.;* *вар.* ав'ва, авъва, авьва

аввакоумъ *вж.* авакоумъ

авгостъ *вж.* августъ

авгостннъ, -а *м. л.* Августин; *лат.* Augustinus, *гр.* Αὐγουστίνος

авгостъ, -а *м. л.* 1. Август; 2. почетна титла на император; 2. месец август, който е пък от името на императора; *гр.* Αὐγουστος, αὐγουστος *или* *пряко от лат.* Augustus; *вар.* августъ; *за месеца вж.* и заревъ, осмородънъ

авгостънъ, -ѡн *прил.* августовски

авднн, -нѣ *м. л.* Авдий, сега и с форма Овадия; *гр.* Ἀβδιᾶς *от евр.*

авднсотъ, -а *м. л.* Авдисот; *гр.* Ἀβδισότας *от перс.;* *вар.* аѡ-

авдономъ *вж.* автономъ

аведенаго *м. л. нескл.* Авденаго; *гр.* Ἀβδεναγώ *от араб.*

авелѣвъ *прил. прит.* Авелев, на Авел, принадлежащ на Авел

авелъ, -а *м. л.* Авел; *гр.* Ἀβελ *от евр.;* *вар.* авелъ, авьлъ

авелъмаоуль, –лъ м. мест. Авелмелох, град в северната част на Йорданската долина; гр. Ἀβελμαουλά, Ἀβελμαούλ от евр.

авель, –лъ вж. авелъ

авенне, –на вж. авленне

аверкин, –на м. л. Аверкий; гр. Ἀβέρκιος

авесаломъ прил. прит. Авесаломов, на Авесалом, принадлежащ на Авесалом

авесаломъ, –а м. л. Авесалом; гр. Ἀβεσσαλώμ от евр.; вар. авесалоумъ

авеселоумъ, –а м., вж. авесаломъ

авна м. л. нескл. Авия; гр. Ἀβιά от евр.; вар. авн(а)дъ, авндъ

авнадъ, –а м. л., вж. авна

авналь прил. прит. Авиев, на Авиа; вар. авналь

авнатаръ, –а и авнатаръ, –ръ м. л. Авиатар; гр. Ἀβιαθάρ от евр.; вар. а(на)внат(а)аръ

авносъ, –а м. лич., вж. авнъ

авнъ, –а м. л. Авив; гр. Ἀβιβος; вар. авносъ

авндъ вж. авна

авнезеръ, –а и авнезеръ, –ръ м. л. Авиезер; гр. Ἀβιέζεο от евр.

авнанина, –на ж. мест. Авилиния, област в Сирия; гр. Ἀβιληνή

авнонъ вж. бавнонъ

авноньскъ вж. бавноньскъ

авнемелеховъ прил. прит. Авимелехов, на Авимелех

авнемелехъ, –а м. л. Авимелех; гр. Ἀβιμέλεχ, от евр.

авноудъ, –а м. л. Авиуд; гр. Ἀβιούδ; вар. авноудъ

авнонъ, –а м. л. Авирон; гр. Ἀβιρών от евр.

автаръ вж. авнатаръ

автн, авль, авнш св. с вин. и дат. п. 1. явя, направля нешто явно, известя; 2. открия; 3. обявя, разглася, съобщя; авленъ а) явен, видим, ясен; б) споменат, известен, посочен; не ѡвленъ скрит, неизявен, необявен; свободъ – освободя; – въ съповѣданън разкажа; мнлостъ – проявя, покажа милост; – са с дат. или с къ и дат. и прѣдъ с тв. п. 1. явя се, появя се, покажа се; 2. стана явен, открия се; 3. проявя се като някакъвъ, изпъкна; вар. ѡвтн (са)

авноудъ вж. авноудъ

авналь вж. авналь

авксентн, –на вж. авксентъ

авксентъ, –а м. л. Авксентий; гр. Αὐξέντιος; вар. ав(у)кс(ѣ)ентн

авленне, –на ср. 1. явление, поява; 2. видение; 3. Празникът Богоявление, явяване на Господ при кръщаването на Иисус Христос в река Йордан (Памет: 6 януари), вж. богоавленне; недѣль (сѣбота) прѣдъ авленьемъ неделя (сѣбота) преди Богоявление; недѣль (сѣбота) по авленьн (авленьнхъ) неделя (сѣбота) след Богоявление; 4. значение, смисъл; въ – прнтн, стана известен, покажа се, открия се; – ноаново, книгата Откровение (Апокалипсис) на св. Йоан Богослов; вар. ѡ(ѣ)вленн(н)е

авлено нарч. явно, ясно, открито

авлѣнъ, -ъин *прил.* (< *прич.*) явен, открит
 авлѣнѣ *нрч.* явно, открито; ясно, разбираемо; *вж.* авлѣно.
 авлѣтън, авлѣтън, авлѣтън *несв. дат. и вин. п.* откривам, явявам, показвам, правя нещо явно; ~ са комоу явявам се, показвам се; проявявам се; *вар.* ѡв-
 яворовъ *прил. прит.* яворов, който се отнася до дървото явор; *вар.* ѡворовъ
 яворъ, -а *м.* явор; *лат.* Acer (pseudoplatanus); *вар.* ѡворъ
 авраамлъ *прил. прит.* Авраамов, на Авраам, принадлежащ на Авраам; лоно авраамлѣ лоно Авраамово, място след смъртта, отделено за праведниците; сѣма аврамлѣ потомците на Авраам, евреите; *вар.* аврамлъ, авраамъ, аврамъ; *вж.* и авраамовъ
 авраамовъ *прил. прит.* Авраамов (Аврамов), на Авраам (Аврам); лоно авраамово лоно Авраамово, място след смъртта, отделено за праведниците; *вар.* аврамовъ; *вж.* и аврамлъ
 авраамъ *м. л.* Авраам, Аврам; *гр.* Ἀβραάμ, Ἀβραμ *от евр.*; *вар.* аврамъ
 аврамнн, -нѣ *м. л.* Авраамий; ; *гр.* Ἀβράμιος
 аврамлъ *вж.* авраамлъ
 аврамовъ *вж.* авраамовъ
 аврамъ *вж.* авраамъ
 аврамъ *вж.* авраамлъ
 аврел- *вж.* аврел-
 аврелнанъ, -а *м. л.* Аврилиан, Аврелиан; *вар.* ау(в)релнанъ
 аврелнанѣ *прил. прит.* Аврилианов, на Аврилиан
 автономъ¹, -а *м.* самодържец; *гр.* αὐτόνομος
 автономъ², -а *м. л.* Автоном; *гр.* Αὐτόνομος; *вар.* авъ-.
 авъ, -а *м.* ав, название на еврейски месец, съответстващ приблизително на периода от 24 юли до 22 август; *гр.* Ἀβ *от евр.*
 авъва *вж.* авва
 авксентъ, -а *м. л.* Авксентий; *гр.* Αὐξέντιος
 авълъ *вж.* авелъ
 авънъ, -ъин *прил.* явен, открит
 авънѣ *нрч.* явно, ясно; *вж.* авлѣно, авлѣнѣ, авъствъно, авъствънѣ
 авъствоватн, -оуѣн, -оуѣн *несв.* правя нещо явно, явявам, показвам; ~ са явявам се, откривам се, показвам се; *вар.* ѡв-
 авъствъно *нрч.* ясно, открито; отчетливо; *вар.* авлѣно, авлѣнѣ, авънѣ, авъ, авъствънѣ; *вар.* ѡ(ѡ)в-
 авъствънѣ *нрч.*, *вж.* авъствъно
 авътоухъ *вж.* евтъхъ
 авъ *нрч.* 1. Явно, открито, пред всички; 2. Ясно, разбираемо; ~ вѣтън стана известен, придобия известност; ~ (сѣ)творитн *с вин. п.* 1. съобщавам, разгласявам за някого 2. издавам някого; ~ ѡко явно, безспорно, 2. естествено; 3. разбира се, че; сигурно, че; ~ кѣтъ ясно е, известно е; ~ етъ ѡко ясно е, че; разбира се, че; *вар.* ѡвѣ
 агавъ, -а *м. л.* Агав; *гр.* Ἀγавος *от евр.*
 агапн, -на н агапнѣ, -на *ж. л.* Агапия; *гр.* Ἀγάπη

агапневъ *прил. прит. от* агапни, Агапиев; *гр.* Ἀγαπίου
 агапни, –на *м. л.* Агапий; *гр.* Ἀγαπίωνος
 агапнтъ, –а *м. л.* Агапит; *гр.* Ἀγάπητος
 агапниа *вж.* агапн
 агарь, –н *и нескл. ж. л.* Агар; *гр.* Ἀγάρ, Ἰγάρ *от евр.*
 агарѣне *м. мн., вж.* агарѣнниъ
 агарѣнниъ, –а *м. нар.* агарянин, член на номадско племе в Арабския полуостров; *мн.* агарѣне 1. потомци на Агар и Измаил; 2. мохамедани; *гр.* Ἀγαρηνός
 агатни, –на *ж. л.* Агата; *гр.* Ἀγάθη, *лат.* Agatha; *вар.* агад(т)н(н)
 агатодоръ, –а *м. л.* Агатодор; *гр.* Ἀγαθώρος; *вар.* агадодоръ
 агатоклиа, –на *ж. л.* Агатоклия; *гр.* Ἀγαθόκλεια; *вар.* агадоклиа
 агатоникъ, –а *м. л.* Агатоник; *гр.* Ἀγαθόνικος; *вар.* агадоникъ.
 агатонъ, –а *м. л.* Агатон; *гр.* Ἀγάθων, *лат.* Agatho.
 агатоподъ, –а *м. л.* Агатопод; *гр.* Ἀγαθόπους; *вар.* агадоподъ.
 агг– *вж.* агг–
 аггѣн *вж.* аггѣн
 аггел– *вж.* аггел–
 аггѣнн *вж.* аггѣнн
 аггг– *вж.* аггг–
 аггг– *съкр. от* аггел–; *вж.* аггел–
 аггѣн *вж.* аггѣн
 аггасма, –зи *ж.* светена вода; свещен извор; *гр.* ἁγίασμα
 аггнн, –нѣ *м. л.* Агий; *гр.* Ἁγίας, Ἀγγίας; *вар.* аггѣнн, аггѣнн
 агкѣра *вж.* агкѣра
 агг– *вж.* аггел–
 агг– *съкр. на* аггел–, аггел–
 агла, –зи *ж.* просена каша
 аглаанн, –ѣ *м. л.* Аглай; *гр.* Ἀγλαΐος
 агниин, –на *м. л.* Агния; *гр.* Ἀγνίη; *лат.* Agnes; *вар.* агни
 агница, –а *ж.* 1. овца, овчица; 2. свята жена, светица; *вар.* агныца
 агноносънъ, –зин *прил.* агненосен; *ж.* епитет на Богородица; *гр.* ἄμνοφόρος
 агныца *вж.* агница
 агныць, –а *м.* 1. агне, агънце; 2. агнец, за Иисус Христос; ~ *вожнн*, Агнец Божий, изкупителна жертва; *вар.* ѧгныць
 агныць, –чнн *прил. прит.* 1. агнешки; 2. на, от Агнеца, на, от Христос
 агна, агнатѣ *ср.* 1. агне, агънце, детето на овцата и овена; 2. агнец; *вар.* ѧгна; *вж.* и агныць, овъѣа
 агнадне, –ниа *ср. събир.* черни тополи; *лат.* Populus Nigra (*мн.* Populi nigrae); *вар.* ѧгнадь(н)ѣ
 агода, –зи *ж.* 1. плод; 2. растението ягода; *лат.* Fragaria; *вар.* ѧгода; *вж.* и плодъ

агоднѹна, –ѹ ж. дървото смокиня, смоковница; *лат.* Ficus carica

агоднѹне, *ср.* събир. 1. плодове; 2. смокини; *вар.* агоднѹне

агрнколан, –ѹ м. л. Агриколай; *гр.* Ἀγρικόλαος

агрнпа, –ѹ м. л. Агрипа; *гр.* Ἀγρίππας; *вар.* агрнпъ

агрнпнина или агрнпнина, –на ж. л. Агрипина; *гр.* Ἀγριπίνη

агрнпъ *вж.* агрнпа

ада ж. л. нескл. Ада; *гр.* Ἀδά, Ἀδδά *от евр.*; *вар.* адада, адъда

адавовъ *прил. прит.* Адавов, на Адав

адавъ, –а м. л. Адав; *гр.* Ἀδάβ

адада *вж.* ада

адамане, –ѹ *вж.* адаманн

адамантнеъ *вж.* адамасъ

адамантовъ, –ѹн *прил.* диамантен, елмазен; *гр.* ἀδαμάντινος

адамантъ, –а м. *вж.* адамасъ.

адамасъ, –а м. 1. елмаз, диамант; 2. твърд метал и предмет, направен от него; *гр.* ἀδάμας, ἀδάμαντος; *вар.* адамантъ

адаманн, –ѹ м. *мн.* последователи на ереста, свързана с името на Адам, адамити; *гр.* Ἀδαμαιοί; *вар.* адамане

адамлъ *прил. прит.* Адамов, на Адам, принадлежащ на Адам; ~ *звѣтъ* Заветът на Адам, апокрифен текст; *вж.* и адамовъ

адамовъ *прил. прит.* Адамов, на Адам, принадлежащ на Адам; *вж.* и адамлъ

адамъ, –а м. л. Адам. 1. Първият човек според християнството, юдаизма и мюсюлманството; 2. В Новия Завет, Иисус Христос е Новият Адам; *гр.* Ἀδάμ, *от евр.*

адамьскъ, –ѹн *прил.* адамов, адамски; ~ *родъ*, родът, потомците на Адам, човечеството

аданан *вж.* адонан

адаръ, –а м. адар, месец у евреите, съответстващ на времето от 20 февруари до 24 март; *гр.* ἀδάρ *от евр.*

адневъ *прил. прит.* на Адий, Адиев

аднн, –нѹ м. л. Адий

аднкъ, –а м. *лич.* Атик; *гр.* Ἀττικός

адовъ *прил. прит.* адов, адски, на ада; *адово* жнлнце подземно място за вечно мъчение на душите на грешниците; *вж.* и адовьскъ

адовьнъ, –ѹн *прил.* на ада, адов, адски, пъклен

адовьскъ, –ѹн *прил.* адски, пъклен; *адовьскоѣ* жнлнце, подземно място за вечно мъчение на душите на грешниците; *вж.* и адовъ

адонан м. л. нескл. и –аа Адонай, „Господ Мой“, едно от названията на Господ у евреите; *гр.* Ἀδωνάι *от евр.*; *вар.* аданан

адоунеосъ, –а м. адунеос, първият от македонските месеци, съответстващ на времето от 24 ноември до 25 декември; *гр.* ἀδουναῖος

адрианъ, –а м. л. Адриан; *гр.* Ἀδριανός; *вар.* а(н)дрианъ

адъ, –а м. ад, пъкъл, преизподня, място лишено от светлина; ~ прѣнсподьнн, подземно място за вечно мъчение на душите на грешниците; гр. ἄδης; *вж. и въздына, геена, дьбрь, прѣнсподьнаѧ*

адъ, –а м. ад, пъкъл; гр. ἄδης

адъда *вж. ада*

адъднѣвъ *прил. прит., вж. аднѣвъ*

адъскъ, –ын *прил.* адски, пъклен, свързан с ада

аѣроходнѣвъ, –ын *прил.* въздушен, ходещ по въздуха; гр. ἀεροβάτης; *вар. аѣроходьнъ*

аѣроходьнъ, –ын *прил.* въздушен; гр. ἀεροπόρος, ἀεροβάτης; *вар. аѣроходнѣвъ*

аѣрхнѣрѣвъ *прил., вж. аѣрхнѣрѣвъ*

аѣръ, –а м. 1. въздух; 2. небе; 3. покривка за църковните съдове; гр. ἀήρ, ἀέρος; *вж. и въздоуѣхъ*

аѣрьнъ, –ын *прил.* въздушен; *вж. и въздоушьнъ*

аѣрьскъ, –ын *прил.* 1. въздушен; 2. небесен; *вар. аѣрънскъ*

аѣрънскъ *вж. аѣрьскъ*

аѣтнаннъ, –а, м., *по-често в мн.* аѣтнанѣ, аетияни, привърженици на ереста на Аетий, разклонение на арианството

аѣтнн, –ѧ м. л. Аетий; гр. Αἴτιος

аѣѣ съюз *че*

азарна, –на м. л. Азария; гр. Ἀζαρίας *от евр.*

азаръ, –а м. *лич.* Азор; един от прадедите на Христос; гр. Ἀζώρ; *вар. азаръ, азоръ*

азаръ *вж. азаръ*

азбоука, –ѧ *ж.* азбука, от наименованията на първите букви в славянската писменост азъ, боукы; *вж. и гр. ἀλφάβητος, лат. abeceda, abecedarium – азбука, абецедар (изреждане на буквите в азбучен ред)*

азбоуковьнскъ, –а 1. азбука, абецедар, гр. ἀλφάβητος; 2. азбучен акростих; гр. ἀλφαβητάριον

азбоуковьнъ, –ын *прил.* отнасящ се до азбуката, азбучен

азма *ж. нескл. само в израза азма азматъскаѧ*

азма азматъскаѧ *библейската книга Песен на песните; гр. Ἰσμία ἀσμάτων; вж. и пѣснь пѣсньмъ, пѣснь пѣснн при пѣснь*

азматнскъ, –а м. азматик, събрание на отделни стихове от псалми с припеви; гр. ἀσμάτων

азно –а *ср.* кожа; гр. αἶψις; *вар. ѧзно*

азоръ, –а *вж. азаръ*

азотъ, –а м. *мест.* Азот; гр. Ἄζωτος

азъ 1. *мест.* аз, *в косв. надежи мен–, мьн–, ма;* азъ самъ самият аз, аз самият; тако мн къкна се, тако мн бога, кълна се в бог; оувъзы мьнъ, горѣ мьнъ, люгъ мьнъ горко ми, тежко ми; 2. *същ.* наименованието на първата славянска буква

анце, –а *ср.* яйце; *вар. ѧнце*

ѧи, ѧї *обозначение на єдннъ на десѧте*

акаднма, –а *ж.* Академия, парк до Атина, място, където се събирали философите; гр. Ἀκαδημία

акакнн, –нъ м. л. Акакий; гр. Ἀκάκιος

ακατηστъ, –а м. акатист, неседален, песнопение, при който не се седи; гр. ἀκάθιστος (ῥυμος); вар.
 ακαδηστъ
 ακηλα, –ъи м. л. Акила; гр. Ἀκύλας; вар. ак(ък)(о)ула
 ακημъ вжс. ηοακημъ
 ακηηδηηъ, –а м. л. Акиндин; гр. Ἀκίνδυνος; вар. ακηηδηηъ
 ακηηηъ, –а м. хиацинт, вид скъпоценен камък; гр. ὑάκινθος; вар. ακηηηъ
 ακο вжс. ιακο
 ακρηда, –ъи жс. вжс. ακρηдъ
 ακρηдъ, –а м. скакалец; гр. ἀκρίς, –ίδος; лат. locusta; вар. акрьдъ, акрьда; вжс. и прѣгъ
 акрьдъ, –н жс. вжс. акрьдъ
 акрьдне, –на ср. събир. скакалци; гр. ἀκριδές
 акровнстне, –на ср. необрязване; гр. ἀκροβυστία
 акрогонни прил. крайтъгълен (за камък); гр. ἀκρογωνιαῖος; вар. акрогоннен
 акротомъ, –ъи жс. вжс. акротомъ
 акротомъ, –а м. голям камък, скала; гр. ἀκρότομος
 акта, –ъи жс. морски бряг; гр. ἀκτή
 акула, –ъи вжс. ακηла
 акъи 1. нар. като, както; 2. съюз че, като; акъи н като че ли, като
 алавастръ, –а м. 1. алабастръ, минерал с млечнобял цвят, разновидност на гипса; 2. съд от такъв материал; гр. ἀλάβαστρος; вар. ававестръ, алавѣстръ
 алавастрънь, –ъин прил. алабастров
 алавестръ вжс. алавастръ
 алавѣстръ вжс. алавастръ
 алакшатн са, –аѣ са, –аешн са нескв. обличам се; гр. ἀλλάσσω
 аламоундаръ, –а и –аръ, –рѣ м. л. Аламундар; гр. Ἀλαμούνδαρος ὁ Σικίκης; вар. аламоундарѣ
 алатна, –а и алатни, –на жс. 1. ела; 2. пиния; гр. ἐλάτη; лат. Abies alba, Pinus pinea
 алгонъ вжс. алгоунъ
 алгоун м. неизм. и –на вжс. алон
 алгоунъ, –ъин прил. алоев, от плода алое; вар. алгонъ, олъгоунъ
 алдни, –на жс. ладия, лодка; вар. алъднѣ, ладни, ладнѣ
 алднѣ вжс. алдни
 александрийскъ, –ъин прил от мест. Александрийски, от Александрия; вар. алеѣ–
 александриѣ, –на жс. мест. град Александрия; гр. Ἀλεξάνδρεια; вар. алеѣ–
 александровъ прил. прит. Александров, на Александър; вар. алексадровъ, алексаьдровъ, алеѣан’дровъ
 александръ, –а м. л. Александър; гр. Ἀλέξανδρος; вар. алеѣандръ
 александрьскъ, –ъин прил. Александрийски, от Александрия
 алексъ, –а м. л. Алекс, Алексей; гр. Ἀλέξιος
 алексадровъ вжс. александровъ

алекторъ, –а м. петел; гр. ἀλέκτωρ; вж. и коко̀тъ, коу̀ръ
 алелουѣа вж. алнлоуѣа
 алефъ, –а м. алеф; гр. ἄλεφ от евр.
 алн сѣюз а, ала, пѣк, но
 алнакнмъ вж. елнакнмъ
 алнлоугнѣ вж. алнлоуѣ
 алнлоугнѣрнн, –нѣ м., вж. алнлоуѣрь
 алнлоуѣа 1. межд. възглас алилуя „Хвалете Господа“; 2. –а ж. вж. алнлоуѣрь; гр. ἀλληλουΐα; вар. ал(л)ε(н)лоу(г)н)ѣа
 алнлоуѣрь, –рь м. алилуяр, алилуя, стих от Псалтира, които се изпълняват след възгласа Алилуя и преди четенето на евангелието; гр. ἀλληλουάριον; вж. алнлоуѣ (2); вар. алнлоуѣарнн
 алканне, –нѣ ср. пост, постене; вж. и постъ
 алкатн, –чѣ, –чѣшн нескв. 1. гладувам; 2. постя; 3. жадувам, желая; вар. лакатн; вж. и постннн
 алконостъ, –а м. морска птица; гр. ἀλκυόν, –όνος, ἀλκυονίς, –ίδος, лат. Alcedo attis ispida
 алкота, –ѣ ж. глад
 алкотънъ, –ѣн прил. гладен
 алкоуновъ прил. прит. от алконостъ
 алмазъ, –а м. елмаз; гр. ἄδαμας; вж. адамантъ, адамасъ
 алмодановъ вж. елмодановъ
 алннн, –нѣ ж. кошута, сърна
 алннн, –нѣ ж. сърна; лат. Carpeolus carpeolus; вар. алъннн, алъннѣ
 алон, –ѣа и нескл. м. алое; гр. ἄλόη, лат. aloë; вар. ал(ъ)гоун
 алоннъ прил. алоев; гр. ἄλόης, лат. aloë; вар. алгоуннъ, алгоннъ
 алсосъ, –а м. мест. Алсос, название на остров, вероятно в Черно море
 алтаръ вж. ольтаръ; вар. алътаръ
 алфа, –ѣ ж. алфа, първата буква от гръцката азбука; гр. ἄλφα
 алфеєвъ вж. алфѣовъ
 алфен, –ѣа м. л. Алфей; гр. Ἀλφειός
 алфеовъ вж. алфѣовъ
 алфнн, –нѣа м. л. Алфий, Алфей; гр. Ἀλφειός; вар. алъфнн
 алфѣн, –нѣ м. л. Алфей; гр. Ἀλφαίος; вар. алфен
 алфѣовъ прит. прил. от алфѣн, на Алфей, Алфеов; вар. алфеовъ
 алѣа, –а ж. глад
 алѣъ, –а м. 1. глад; 2. пост
 алѣѣа, –ѣ ж. 1. глад; 2. пост; 3. пости, времето на постите
 алѣѣыннкъ, –а м. човек, който пости, постник, въздържател
 алѣѣыннъ, –ѣн прил. постнически; дънн алѣѣыннѣа дните на поста
 алѣѣоватн, –оуѣѣ, –оуѣшн нескв. гладувам

алыънъ, –ън *прил.* гладен; ~ въѣтн, гладувам; *вар.* алыънъ
 алыгоуънъ *вж.* алонъ
 алыънъ, –а *м.* малкото на сърната и сърндака, сърне
 алыфа *вж.* алыфа
 алыфънъ *вж.* алыфънъ
 амалнкъ, –а *м. л.* Амалик; *гр.* Ἀμαλήκ *от* евр.
 амаснкъ, –ън *прил.* Амасийски, който се отнася до град Амасия; *гр.* [τῆς] Ἀμασείας, [τῶν] Ἀμασέων;
вар. амаснкъ
 амаснкъ, –ън *вж.* амаснкъ
 амасна, –на *ж.* *мест.* град Амасия; *гр.* Ἀμάσεια
 амасонъ, –а *м. мест.* Амазон?; *гр.* Ἀμαζόνιον
 амбакоумъ *вж.* абакоумъ
 амвонъ *вж.* амвонъ
 амвроснъ *вж.* амвроснъ
 амбакоумъ *вж.* абакоумъ
 амвонъ, –а *м.* амвон; *гр.* ἄμβων; *лат.* ambo; *вар.* амвонъ
 амвроснъ, –нъ *м. л.* Амвросий; *гр.* Ἀμβρόσιος
 амемоурмннъ, –на *м.* халиф, емир; *гр.* ἀμεμουρμνῆς (ἀμηρᾶς) *от* араб.; *вар.* амемоурмннъ
 амемоурмннъ *прил. прит.* емиров, емирски, халифов, на халифа
 амемоурмннъ, –а *вж.* амемоурмннъ
 аметнетъ, –а *м.* аметист; *гр.* ἀμέθυστος; *вар.* аметусонъ, амет(д)устъ, амѣфустонъ
 амндъскъ, –ън *прил.* амидски, който се отнася до Амида, град в Месопотамия; *гр.* [τῆς] Ἀμίδης
 амнадавовъ *прил. прит.* Аминадавов, на Аминадав; *гр.* [τοῦ] Ἀμιναδάβ
 амнадавъ, –а *м. л.* Аминадав; *гр.* Ἀμιναδάβ *от* евр.
 амнъ 1. *нрч.* да бъде, истина е; 2. *межд.* в края на молитвата, амин; ~ ~ глаголъѣ вамъ истина, истина
 ви казвам; по амнъ след края на молитвата; *гр.* ἀμήν *от* евр.; *вар.* амнъ, амнъ; *вж.* и право
 амн̄ съкр. *от* амнъ, амнъ
 ам̄н̄ съкр. *от* амнъ, амнъ
 ам̄нъ съкр. *от* амнъ
 амомонъ, –а *м.* кардамон; *гр.* ἄμωμον; *лат.* Nepaul cardamom, Amomum subulatum
 амонъ, –а *и нескл. м. л.* Амон; *гр.* Ἀμμών, Ἀμμοῦν *от* евр.
 аморнъ, –на *м.* *вж.* аморна
 аморна, –а *ж.* *мест.* Амория или Амориум, град във Фригия; *гр.* Ἀμώριον
 аморънскъ, –ън *прил.* аморейски, отнасящ се към Амория
 амосовъ *прил. прит.* Амосов, на Амос; *вар.* мосовъ
 амосъ, –а *м. л.* Амос; *гр.* Ἀμώς *от* евр.
 амѣфустонъ *вж.* аметнетъ

АНА, АНЪИ Ж. Л. Ана; вар. АННА
 АНАВЛЪ, –А М. Л. Анавл; ; гр. Ἀγαθόδωρος.
 АНАГНОСАНИЕ, –НИА СР. четене в църквата; гр. ἀναγνώσις
 АНАГНОСТЪ, –А М. анагност, четец в църквата; гр. ἀναγνώστης; вж. и ЧЪТЬЦЪ
 АНАГНОСТЪСКЪ, –ЪИН ПРИЛ. който се отнася до анагноста, четеца в църквата; гр. ἀναγνώστου,
 АНАГНОСТЪСТВО, –А СР. службата на четеца, ангността; чинът, служебната степен на църковен четец; гр. ἡ τῶν ἀναγνώστων τάξις
 АНАКСАРХЪ, –А М. Л. Анаксарх; гр. Ἀνάξαρχος; вар. анаџ–
 АНАЛАВЪ, –А М. четириъгълно платно с изображение на кръст и други религиозни символи, което монасите носят под дрехите, аналав; гр. ἀνάλαβος
 АНАНИИ ВЖ. АНАНИА
 АНАНИА, –НА М. Л. Ананий; гр. Ἀνανίας от евр.
 АНАСТАСИИ, –НИА М. Л. Анастас; гр. Ἀναστάσιος; вар. анастасъ
 АНАСТАСИА –НА Ж. Л. Анастасия; гр. Ἀναστασία, Ἀνάστασις
 АНАСТАСЪ, –А М. Л., ВЖ. АНАСТАСИИ
 АНАТАНОВЪ ВЖ. НАТАНОВЪ
 АНАТЕМА, –ЪИ Ж. проклятие, анатема; гр. ἀνάθεμα; вар. анаде(о)ма
 АНАТОНЪ, –ЪВ ВЖ. АНАТОЛИИ
 АНАТОЛИИ, –НИА М. Л. Анатолий; гр. Ἀνατόλιος
 АНАФОРА, –ЪИ Ж. вид евхаристическа молитва, анафора; гр. ἀναφορά; лат. oblatio
 АНАѢДРЪХЪ ВЖ. АНАКСАРХЪ
 АНАДЕМА ВЖ. АНАТЕМА
 АНАДОМА ВЖ. АНАТЕМА
 АНГ– СЪКР. от ангел–
 АНГЕН, –НЪ М. Л. Агей, Ангей; гр. Ἀγγαῖος от евр.
 АНГЕЛНТЪ, –А М. привърженик на сектата на ангелитите; вар. ангеловыць
 АНГЕЛОВЪ ПРИЛ. ПРИТ. ангелски, на ангела
 АНГЕЛОВЫЦЪ, –А ВЖ. АНГЕЛНТЪ
 АНГЕЛОЗРАЧЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. ангелски, притежаващ ангелски черти
 АНГЕЛООБРАЗЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. ангелоподобен, изглеждащ като ангел, наподобяващ ангел; гр. ἀγγελικὸς τὸ εἶδος, ἀγγελοειδής
 АНГЕЛЪ, –А М. 1. вестител; 2. ангел, безплтно духовно същество, надарено с разум; – хранителъ ангел хранител, закрилник; ~ вожни, ~ господа (господьскъ, господьнъ) 1. слуга божий; 2. вестител на Божията воля; 3. архангел, гр. ἀρχάγγελος вж. архангелъ; ~ небесьнъ (небесьскъ), ~ сватъин ангел небесен, неземно създание, вярно на Бог; ~ сѣтѣннъ зъл дух, дявол вж. и доухъ; гр. ἄγγελος; вж. и вѣстѣннъ
 АНГЕЛЬСКООБРАЗЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. ангелоподобен; гр. ἀγγελοειδής; вж. и ангелообразънъ
 АНГЕЛЬСКЪ, –ЪИН ПРИЛ. 1. ангелски; ангельската одежда монашеска дреха, одежда, монашество; ангельскъин народъ ангелите; ангельскъин владъика господарят на ангелите, Господ; 2. ангелоподобен;

ангѣльскъин образъ ангелоподобен, ангелообразен; пѣснь ангѣльскаѧ име на песнопението „трисвятое“, „Свят, Свят, Свят“

ангѣльскы нрч. ангелски, по ангелски, като ангел

ангѣнн, –ѣ м. л. Ангий; гр. Ἀγγίαις; вар. агѣнн, ангнѣасъ

ангнѣасъ вж. анѣнн

анѣгл– съкр. от анѣгл–

андрен вж. андрѣѧ

андревъ вж. андрѣвъ

андрѣѧ вж. андрѣѧ

андрна(ѧ)нъ вж. андрнѧнъ

андрне вж. андрѣѧ

андроннкъ, –ѧ м. л. Андроник; гр. Ἀνδρόνικος; вар. анъ–

андрѣѧ, –ѣѧ м. л. Андрей; гр. Ἀνδρέας; вар. ан(ъ)дрѣ(ѣ)н

андрѣевъ прил. прит. Андреев, на Андрей; вар. андрѣвъ

андрѣн вж. андрѣѧ

андрѣвъ вж. андрѣевъ

аннна, –ѧ м. л. Анин; гр. Ἀνίνας; вар. анннъ

анннъ, –ѧ м. вж. аннна

аннснѧ, –нѧ ж. л. Анисия; гр. Ἀνυσία; вар. ануснѧ

анкѣра¹, –ѧ ж. 1. котва; 2. прен. надежда; гр. ἄγκυρα; вар. ан(ъ/ь)кура

анкѣра², –ѧ ж. мест. Анкира, град в Мала Азия, сега Анкара; гр. Ἀγκύρα

анкѣрскъ, –ѧн прил. към 1. анкѣра¹, котвен; 2. анкѣра², Анкирски, относящ се до града Анкира

анкѣра вж. анкѣра

анна, –ѧ ж. л. Анна, Ана; гр. Ἄννα; вар. ана, анъна

анна, –ѧ м. л. Ана, Ани; гр. Ἄννας; вар. ана, анъна

аноуснѧ вж. аннснѧ

антемъ, –ѧ м. цвете; гр. ἀνθέμιον; вж. цвѣтъ

антнграфѣусъ, –ѧ м. висш финансов чиновник, контролъор на бирниците; гр. ἀντιγραφεύς.

антнмннъ вж. антнмннъ

антнмннъ, –ѧ м. ленено парче плат, който в ранното християнство се е употребявал вместо престол, а сега с него се покрива престола по време на литургия; гр. ἀντιμῆσιον, ἀντιμῖσιον; вар. антнмннъ

антнмъ, –ѧ м. л. Антим; гр. Ἄνθιμος; вар. анднмъ

антннополь, –н ж. мест. Антинополь, Антинополис, град на десния бряг на р. Нил, основан от император Адриан около 132 г. от н.е., днес Шеих Абад; гр. Ἀντινόπολις

антнохннскъ, –ѧн прил. Антиохийски, който се отнася до гр. Антиохия в Сирия; гр. (τοῦ) Ἀντιόχου

антнохнѧ, –нѧ ж. мест. Антиохия; гр. Ἀντιόχεια

антнохъ, –ѧ м. л. Антиох; гр. Ἀντίοχος.

антнпа, –ѧ м. л. Антипа; гр. Ἀντίπας

АНТИПАСХА, –зи ж. антипасха, след Пасха, първата неделя след Пасха, след Великден, Томина неделя;
 гр. ἀντίπασχα, Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπασχα

АНТИПАТЪ, –а м. наместник, проконсул в Римската империя, управител на област; гр. ἀνθύπατος; вар.
 ан(ъ)т(д)упатъ

АНТИПОЛЪ, –н ж. мест. Антипол, Антинополис; гр. Ἀντινόπολις

АНТИСТНХЪ, –а м. принцип на правописно разграничение на омоними (цели думи и отделни техни
 елементи); гр. ἀντίστιχον, противопоставяне

АНТИФОНЪ, –а м. антифон, богослужебна песен, при която стихове от псалмите се пеят с редуване на
 двата хора в църквата; гр. ἀντίφωνον, ἀντίφωνα, лат. antiphona; вар. анътнфонъ.

АНТИХРИСТОВЪ, –зиn прил. антихристов

АНТИХРИСТЪ, –а м. антихрист, дявол; гр. ἀντίχριστος; вар. антнх(к)ръстъ; вж. и сжпостатъ

АНТИХРИЦЪ прил. прит. антихристов

АНТИХРЪСТЪ вж. АНТИХРИСТЪ

АНТОННИ, –нѣ м. л. Антон, Антоний; гр. Ἀντώνιος

АНТОННИЪ, –а м. л. Антонин; гр. Ἀντώνιος

АНТОНЪ, –а вж. АНТОННИ

АНТОУПАТЪ вж. АНТИПАТЪ

АНТРАКСЪ, –а м. скъпоценният камък рубин; гр. ἄνθραξ; вар. ан(ъ)дракс(ѣ)ъ

АНТРАѢЪ вж. АНДРАКСЪ

АНТНПАТЪ, АНТУПАТЪ вж. АНТИПАТЪ

АН҃ЕЛЪ вж. АН҃ЕЛЪ

АН҃҃ЛА– съкр. на АН҃ЕЛ– вж. АН҃ЕЛ–

АНЪДРОНИКЪ вж. АНДРОНИКЪ

АНЪНА вж. АННА¹, АННА²

АНЪТ– вж. АНТ–

АНЪТОУНИ вж. АНТОННИ

АНЬНА вж. АННА¹, АННА²

АНДОУПАТЪ вж. АНТИПАТЪ

АНДРАКСЪ вж. АНТРАКСЪ

АПАМННСКЪ, –зиn прил. Апамейски, отнасящ се до град Апамея

АПАМНА, –на ж. мест. Апамея, град в Сирия; гр. Ἀπάμεια

АПАНАРЕТОСЪ вж. АПАНАРЕТЪ

АПАНАРТЪ, –а м. м. книгата от Стария Завет Премъдрост Соломонова; вар. апанаретосъ

АПНЕВЪ прил. прит. на Апий, Апиев; вар. аїпневъ, апневъ

АПНИ, –ѣ м. л. Апий; гр. Ἀπῆσιος

АПНЕОСЪ, –а м. апелеос, един от македонските месеци, съответстващ на времето от 24 октомври до 24
 ноември; гр. ἀπελλαῖος

АП҃Л– съкр. от апостол–

АПЛСК– съкр. от апостольск–

аплствѣ– съкр. от апостольствовати
 аплцѣ– съкр. от апостольцѣ–
 апокаалпнсѣъ, –а м. откровение; гр. ἀποκάλυψις
 аполннарнн м. л. Аполинарий; гр. Ἀπολλινάριος; вар. аполннарь, –рь
 аполннарна, –на ж. л. Аполинария; св. в Египет от V век (5 януари); гр. Ἀπολλιναρία
 аполннарннннъ, –а м. последовател на ереста на Аполинарий, който учел, че Христос не е възприел човешкия дух.
 аполннарь вжс. аполннарнн
 аполоннн, –нъ м. л. Аполоний; гр. Ἀπολλώνιος
 аполонна, –на ж. мест. Аполония, град във Витиния, Мала Азия; гр. Ἀπολλωνία
 аполоновъ прил. прит. Аполонов, на Аполон
 аполонъ, –а м. л. Аполон; гр. Ἀπόλλων, Ἀπολλώνιος
 апостола, –зи ж. жена апостол, прозвище на св. Текла, последователка на св. ап. Павел, равна на апостолиите; гр. ἡ ἰσαπόστολος; вар. апостолнца
 апостолнкъ, –а м. папа в старите текстове; лат. apostolicus
 апостолнца, –а вжс. апостола
 апостоловъ прил. прил. на апостола, апостолски
 апостолъ, –а м. 1. посланик, апостол, ученик на Иисус Христос; 2. книга на апостолските четива, включваща Деянията и Посланията на апостолиите; гр. ἀπόστολος; вжс. и сълъ
 апостольскъ, –ын прил. апостолски, който принадлежи или се отнася до апостол; апостольское прѣданне апостолско предание; апостольскаѧ църкѧ апостолска църква; гр. ἀποστολικός
 апостольскъи нрч. апостолски
 апостольство, –а ср. апостолство, службата, деянията, мисията на апостола; гр. ἀποστολή
 апостольствовати, –оуѣѧ, –оуѣшн неск. с дат. п. вода апостолски живот, извършвам апостолска дейност
 апотека, –зи жс. погреб или житница; гр. ἀποθήκη
 апрель, –лъ м. вж. апрнль
 апрнлнн, –на м., вжс. апрнль
 апрнль, –лъ м. месец април; гр. ἀπρίλιος, лат. aprilis; вар. апрель, апрѣль, апрнлнн; вжс. и врьѣзынъ
 апрнльскъ, –ын прил. априлски
 апрѣль, –лъ м. вж. апрнль
 апѣ– съкр. от апостол–
 апѣл– съкр. от апостол–
 араанъ прил. прит. от араанъ; гр. ἀράν, лат. arapa
 аравннскъ, –ын прил. арабски; гр. ἀραβικός, ἀραβίς, τῆς Ἀραβίας
 аравна, –на жс. мест. Арабия; гр. Ἀραβία
 аравлѣнннъ, –а м. нар., арабин; мн. аравлѣне, араби
 аравлѣнннн, –на жс. нар. арабка
 аравьскъ, –ын прил. арабски; вжс. и аравннскъ

драмовъ *прил.* Арамов, на Арам
 драмъ, –а *м. л.* Арам; *гр.* Ἀράμ *от евр.*
 арен, арѐа *м.* планетата Марс; *гр.* Ἄρης; *вар.* арнѐъ
 ареопагнтъ, –а *м.* Прозвище на св. Дионисий (3 октомври). Дионисий е бил съдия в Ареопага; *гр.* Ἀρεοπαγίτης *от* Ἄρειος πάγος, 'хълм на Арес', място северозападно от Акропола, където е заседавал висшият съд в Древна Гърция.
 арѐта, –ъ *м. л.* Арета; *гр.* Ἀρέτας; *вар.* арѐда
 арнане, –ъ *м. вж.* арнанн
 арнанн *и* арнане, –ъ *вж.* арнанннъ
 арнанннъ, –а *м.* ариянин, поддръжник на ереста на Арий, на аринството; *мн.* арнане, –ъ арияни; *гр.* Ἀρειανοί
 арнанъ, –а *м. л.* Ариан; *гр.* Ἀρειανός
 арнанъскъ, –ъ *ин прил.* ариански, отнасящ се до аринството; арнанъскаѳ вѳра, арнанъскаѳ хула, ерес на Арий и последователите му, арианство; *вж.* арневъ
 арнанъскъ *нрч.* ариански, като арианите
 арнанъство, –а *ср.* ерес, родоначалник на която е александрийският свещеник Арий. Той проповядвал, че съществува неравенство между Бог–Син в сравнение с Бог–Отец
 арнанъствоватн, –оуѳѳ, –оуѳѳн *несв.* привърженик съм на арианството, следвам аринската ерес
 арнгъ, –а *м.* груба дреха, власеница, обикновено от козя и ярешка кожа; *вар.* ѳрнгъ
 арневъ *прил.* Ариев, на Арий
 арнжнъ, –ъ *ин прил.* отнасящ се груба дреха, власеница; *вж.* арнгъ
 арнн, –нѳ *м. л.* Арий; един от ранните християнски теолози (256–336), презвитер в Александрийската патриаршия, основател на арианството; *гр.* Ἄρειος; *вар.* арносъ
 арнматѳа, –ѳа *ж. мест.* Ариматея. Град близо до Лида, северозападно от Иерусалим; *гр.* Ἀριμαθαία; *вар.* арнмадѳ(ѐ)а
 арнопагъ, –а *м. вж.* ареопагнтъ; *гр.* Ἄρειος πάγος арневъ ледъ
 арносъ, –а *вж.* арнн
 арнстндъ, –а *м. л.* Аристид; *гр.* Ἀριστείδης
 арнсъ, –а *м. л.* 1. Арис, име на бога Арес; 2. име на планетата Марс; *гр.* Ἄρης, ἄρειος
 арнтмнтнкнѳ, –на *ж.* аритметика; *вар.* арндмнтнкнѳ
 арнѳн– *вж.* арнан–
 армарнн, –нѳ *м.* шкаф, скрин; *гр.* ἄρμαριον; *вар.* армаръ
 армаръ, –а *м. вж.* армарнн
 арменн, –ъ *м. мн. нар.* арменци; *вар.* армѳнн
 арменннскъ, ѳ *ин прил.* арменски; *вар.* арменъскъ
 арменна, –на *ж. мест.* Армения; *гр.* Ἀρμενία; *вар.* арме(ѳ)ннѳ(а)
 арменъскъ, –ъ *ин прил.* арменски; *вар.* арменннскъ
 армѳнн *вж.* арменн
 армѳнннѳа *вж.* арменнѳа

ароматообразънъ, –ын *прил.* притежаващ мирис, подобен на благовоние; *гр.* ἀρωματώδους
 ароматъ, –а *м.* 1. Приятен мирис, аромат; 2. Ароматично вещество; *гр.* ἄρωμα, –атос
 ароматънница, –а *ж.* съд с благовоние
 ароматъскъ, –ын *прил.* миризлив, ароматичен
 аронъ *вж.* даронъ
 ароуновъ *вж.* дароновъ
 арсакини, –нѣ *вж.* арсакъ
 арсакъ, –а *м. л.* Арсакий; *гр.* Ἀρσάκιος
 арсенини, –нѣ *м. л.* Арсений; *гр.* Ἀρσένιος
 артава, –ы *ж.* хлебна мерна единица, съответства на 55, 8 литра; *гр.* ἀρτάβη; *вж.* и спждъ
 артаванъ, –а *м. л.* Артаван; *гр.* Ἀρταβάνος
 артема *вж.* артемида
 артемида, –ы *ж. л.* Артемида; *гр.* Ἄρτεμις, –ιδος; *вар.* артемиъ, артема
 артемидовъ *прил. прит. от* артемида
 артемидоръ, –а *м. л.* Артемидор; *гр.* Ἀρτεμίδορος
 артемини, –ниъ *вж.* артемиъ
 артеминни, –нѣ *м.* артемис, един от македонските месеци, съответстващ на времето от 24 март до 24 април; *гр.* ἀρτεμίσιος
 артеминосъ, –а *м.* Артемис, мост, посветен на Артемида; *гр.* Ἄρτεμις; *вар.* артеминосъ
 артеминосъ, –а *м.*, *вж.* артеминни
 артемонъ *вж.* артемиъ
 артемиъ, –а *м. м. л.* Артем, Артемон; *гр.* Ἀρτέμων; *вар.* артемини, артемонъ
 артемиъ, –н *ж.* *вж.* артемида
 архъ– съкр. *от* архън–
 архангеловъ *прил. прит. от* архангелъ архангелов, на архангела, принадлежащ на архангела.
 архангелъ, –а *м.* архангел, вторият чин от третия лик на небесната йерархия; *гр.* ἀρχάγγελος
 архангелъскъ, –ын *прил.* архангелски; *гр.* ἀρχαγγελικός
 архангелъ– съкр. *от* архангелъ
 архелан, –аиъ *м.* Архелай; *гр.* Ἀρχέλαος; *вар.* археллан
 архиднаконъ *вж.* архиднаконъ
 архиднаконъ, –а *м.* архидякон, първи сред дяконите, сред служителите; *гр.* ἀρχιδιάκονος; *вар.* архиднаконъ
 архиепископниа, –на *ж.* архиепископия, епархията на архиепископа
 архиепископль *прил. прит. на* архиепископа, архиепископски
 архиепископъ, –а *м.* архиепископ, главен епископ; *гр.* ἀρχιεπίσκοπος; *вар.* архиепискоупъ
 архиепископъскъ, –ын *прил.* архиепископски, отнасящ се към архиепископа
 архиепископство, –а *ср.* архиепископство, службата, длъжността на архиепископа
 архиепискоуп– *вж.* архиепископ–

архнере– вж. архнерѣ–
 архнерен вж. архнерѣн
 архнеренскъ вж. архнерѣнскъ
 архнеревъ вж. архнерѣвъ
 архнерѣвъ *прил. прит.* на първосвещеника, принадлежащо на първосвещеника, на архиерея; *вар.* архнерѣовъ, архнерѣевъ
 архнерѣн, –ѣн *м.* архиерей, първосвещеник, висш свещеник; *гр.* ἀρχιερεύς; *вар.* архнерен; *вж. и* старѣншна жръцьскъ *при* старѣншна
 архнерѣнскъ, –ѣн *прил.* архиерейски; *вар.* архнеренскъ
 архнерѣовъ вж. архнереевъ
 архнлан, –лан *м.* вж. архелан
 архнмагеръ, –а *м.* старши готвач; *гр.* ἀρχιμάγειρος
 архнмандрѣнѣнѣ, –нѣ *ж.* манастир, управляван от архимандрит
 архнмандрѣнѣнѣ, –а *м.* архимандрит, висше звание на игумен на манастир със свещенически сан; *гр.* ἀρχιμανδρίτης
 архнпъ, –а *м. л.* Архип; *гр.* Ἀρχιππος
 архнснагоговъ *прил. прит.* на архисинагога, принадлежащ, отнасящ се до архисинагога
 архнснагогъ, –а *м.* архисинагог, председател, старейшина на синагогата; *гр.* ἀρχισυνάγωγος
 архнсоун– вж. архнснн–
 архнстратѣнѣнѣ, –а *м.* 1. воевода, върховен военачалник; 2. прозвище на архангелите Михаил и Гавриил; *гр.* ἀρχιστράτηγος
 архнсун– вж. архнснн–
 архнтектонъ, –а *м.* архитект; *гр.* ἀρχιτέκτων
 архнтрѣклѣнѣнѣ, –а *м.* разпоредител, организатор на угощение; *гр.* ἀρχιτρέκλινος
 архнѣл– *съкр. от* арханѣл–, вж. арханѣл–
 архп– *съкр. от* архнепнско(γ)п–
 архъ– вж. архъ–
 асарнн, –ѣн *м.* дребна монета у гърците и римляните; *гр.* ἀσσάριον, *лат.* assarium; *вар.* асарнн
 асафовъ *прил. прит.* на Асаф, Асафов
 асафъ, –а *м. л.* Асаф; *гр.* Ἀσάφ от евр.
 асннскъ, –ѣн *прил.* азиатски
 аснренъ вж. аснрѣнъ
 аснрнн, нѣ *м.* асириец
 аснрннскъ, –ѣн *прил.* асирийски; *вар.* аснръскъ
 аснрнѣнѣ, –нѣ *ж. мест.* 1. Асирия; 2. Сирия; *гр.* Ἀσσυρία, Συρία
 аснръскъ вж. аснрннскъ
 аснрѣнѣнѣнѣ, –а *м. мест.* асириец
 аснѣ, асна *ж. мест.* Азия; *гр.* Ἀσία; *вар.* асна

асианъ *прил.* азиатски
 асна, асна *ж. мест.* Азия; *гр.* Ἀσία; *вар.* асиа
 аскалонъ, –а *м. мест.* Аскалон, град между Азот и Газа, на брега на Средиземно море; *гр.* Ἀσκάλων
 асклпнадъ, –а *м. собств.* Асклепиад; *гр.* Ἀσκληπιάδης
 асклпндидъ, –а *м. л.* Асклипидиод; *гр.* Ἀσκληπιδίος
 асклпни, –нѣ *м. л.* Асклепий, Ескулап, бог-лечител в старогръцката и римската митология; *гр.* Ἀσκληπιός, *лат.* Aescularius
 асклпниодъ, –а *м. собств.* Асклепиод; *гр.* Ἀσκληπιοδότης
 асур– *вж.* аснр–
 асуръ, –а *м. мест.* Ашур, Асур; *гр.* Ἀσσοῦρ *от евр.*
 аспнда, –ѣ *ж.* змия, аспида, каменарка, пепелянка; *гр.* ἄσπις, –ίδος
 аспндовъ *прил. прит.* змийски, на змията, отнасящ се до змията; *гр.* ἄσπιδος
 аспндъ, –а¹ *м. вж.* аспнда
 аспндъ, –а² *ср.* полускъпоценен камък яспис, яшма; *гр.* ἵασπις
 аспндъ¹, –а *м. вж.* аспнда
 аспндъ², –а *ср.* полускъпоценен камък яспис, яшма; *гр.* ἵασπις
 аспндънъ, –ѣн *прил.* змийски
 асарни, –ниа *м.* асарий, дребна медна римска монета; *гр.* ἀσσάριον, ἀσάριον
 асарни, –ниа *м.*, *вж.* асарни
 астерни, –нѣ *м. л.* Астерий; *гр.* Ἀστέριος
 астрологиѣна, –на *ж.* астрология; *гр.* ἀστρολογία; *вж.* и звѣздочѣтенне
 астрологъ, –а *м.* астролог; *гр.* ἀστρολόγος; *вж.* и звѣздочѣтъць
 астрономѣна, –на *ж.* астрономия, учение за звездите; *гр.* ἀστρονομία; *вж.* и звѣздочѣтенне
 асур– *вж.* аснр–
 асъ, аса *м. л.* Аса; *гр.* Ἀσά, Ἀσάφ *от евр.*
 асьнъ *вж.* асьнъ
 атапанлъ, –а *м. л.* Атанаил, едно от божествените имена; *гр.* Παθαναήλ *от евр.*; *вж.* и патананлъ
 атанасни, –нѣ, –на *м. л.* Атанасий; *гр.* Ἀθανάσιος; *вар.* аданасни, ат(д)анасъ
 атанасъ, –а *вж.* атанасни
 атнѣнсаѣн, –аѣ, –аѣн *несв.* говоря по атински, като атинянин (атинянка); *вар.* аднѣнсаѣн.
 атнкъ, –а *м. л.* Атик; *гр.* Ἀττικός
 атнръ, –а *м.* атир, месец по египетския календар, съответстващ на времето от 10 ноември до 9 декември; *гр.* ἄθῦρ *от копт.*
 аѣл– *сѣкр. от* аѣл–, *вж.* ангѣлъ
 аѣ– *вж.* ав–
 афедронъ, –а *м.* заден проход, анус; *гр.* ἀφεδρών
 афрнканъ, –а *м. л.* Африкан; *гр.* Ἀφρικανός
 афрнѣна, –на *ж. мест.* Африка; *гр.* Ἀφρική

афрнкьскъ, –ын прил. африкански

афроднснѧ, –на ж. празници в чест на Афродита или Венера; гр. τὰ Ἀφροδίσια; лат. Veneralia

ахаавъ, –а м. л. Ахаав; гр. Ἀχαάβ от евр.

ахавъ вж. ахаавъ

ахазъ, –а м. л. Ахаз; гр. Ἀχαζ от евр.

ахатнѣ ахатнѣ вж. ахатъ

ахатнѣ, –н ж., вж. ахатъ

ахатъ, –а м. ахат, полускъпоценен камък; гр. ἄχάτης; вар. ахатнѣ(ъ)

ахнла, –ы м. л. Ахила; гр. Ἀχιλλᾶς

ахнлнн, –нѣ м. л. Ахил; гр. Ἀχιλλῖος

ахнмъ, –а м. л. Ахим; гр. Ἀχίμ от евр.

ахолнн, –на м. л. Ахолий; гр. Ἀχόλιος

ацѣ съюз между впрочем, макар; вж. и цѣ

ашоутъ вж. ашютъ

ашютъ нрч. напрасно, напусто; вар. ашоутъ; вж. и соуѣ (въ соуѣ), спытн, тъце (въ тъце), оумъ (безъ) оума

аце съюз ако; ~ во защото ако; ~ къто ако някой, щом като някой; ~ которъ ако някой, щом като някой; ~ не ако не; ~ лн ако ли, ако обаче; ~ ... то ако ... то; ~ ... толн ако ... тѣй че, и затова; да ~ ... то щом като ... то; ~ ... ~ или ... или; еже ~ каквото и да е; елнко ~ колкото и да е; отънѣдѣже ~ откъдето и да е

ацѣръ, –а м. гущер; лат. Lacerta

ад– вж. ат–

Б

в втората буква в кирилицата; в глаг. ѿ; наименование боукы

б̄ числен знак, транслитерация на глаг. ѿ на кирилица съ значение на числ. бр. дъва, дъвѣ, две или числ. ред. въторън втори

б̄⁻¹ съкр. на бог–

б̄⁻² съкр. от богороднчън–

баба, –ы ж. 1. баба, майката на майката или бащата; 2. дойка, кърмачка

бабнн прил. прит. на дойката, на акушерката

бабннъ прил. прит. бабин, на бабата

бабнтн, –блѣн, –бншн несл. помагам при раждането, израждам

бабоунъ, –а м. еретик; член на богомилската секта, богомил; мн. бабоуне или –н, –ъ богомили, бабуни

бабоуньскъ, –ын прил. еретически

бавенне, –нѧ ср.

багъренне, –нѧ ср. боядисано в багра, в червено, пурпурно

багърнтн, –рѣн, –рншн несл. багря, оцветявам в (пурпурно) червено

багъроватн са, –аѣн са, –аѣшн несл. багря, боядисвам в червено, пурпурно

багъръ, –а м. 1. червен цвят, червена багра; 2. червена боя; 3. наметало, дреха в пурпурночервен цвят, багреница
багъръница, –ца ж. 1. прежда или тъкан в багров, пурпурночервен цвят; 2. багреница, наметало, мантия, дреха в пурпурночервен цвят
багъръновндънъ, –ын *прил.* багрен, пурпурно червен
багърънородънъ, –ын *прил.* 1. багренороден, принадлежащ към благороден род; 2. *субст.* роден в пурпурни дрехи, благородник
багърънъ, –ын *прил.* 1. багрен, пурпурно червено; 2. цветен; *вж.* и **багъръновндънъ**
бадатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* бода
балванъ, –а м. идол, статуя
балнн, –на м. 1. баятел, знахар; 2. лечител, лекар; *вар.* балнн;
балованне, –на *ср.* лекуване, лечение
баловатн, –оуѣѣ, –оуешн *несв.* лекувам
балтна, –ы *вж.* блатна
балъствне, –на *ср.* лек, лекарство
балъство, –а *ср.* 1. лекарство; 2. лекуване, лечение
банъчнн, –на м. отговорник за банята; *вж.* и **банъннкъ**
банъннкъ, –а м. служител в банята, теляк
банънъ, –ын *прил.* отнасящ се към банята; **двѣрн банънъа** вратите на банята; *субст.* **банъное** заплащане за баня, за миене
банъскъ, –ын *прил.* бански, на банята, който се отнася до баня
банѣ, **бана** ж. 1. баня; 2. измиване, къпане; ~ **весмрътънаѣ**, ~ **вествѣнънаѣ** покръстване, кръщение; ~ **пакъзѣзѣтнѣ** баня на възраждането, на възкресението
банѣнне, –на *ср.* къпане
баснождъць, –а м. този, който измисля басни, приказки
баснтн, –шнѣѣ, –снншн *несв.* говоря басни, измислици
баснословнъ, –ын *прил.* баснословен, измислен
баснословне, –на *ср.* 1. измислица; 2. лъжливо учение, ерес; *гр.* **μυθολογία**; *вар.* **басньнословне**; *вж.* и **баснь**
баснословнтн, –влѣѣ, –вншн *несв.* 1. измислям, съчинявам; 2. проповядвам лъжливо учение, ерес
баснословъць, –а м. разказвач на приказки, измислици
баснотворенне, –на *ср.* лъжливо учение, ерес; *гр.* **μυθολογία**
баснь, –н ж. измислица, приказка, история
басньнословне *вж.* **баснословне**
басньнъ, –ын *прил.* 1. измислен; 2. отнасящ се към лъжливо учение, ерес
баѣанне, –на *ср.* баене, омагьосване
баѣатн, **баѣѣ**, **баешн** *несв.* разказвам измислици; бая, омагьосвам; говоря несвързано
бѣ– съкр. от **богов**–
бг– съкр. от **бог**–
бѣ *вм.* **бѣз** *пред* с, з, ж, ш

бедро, –а ср. 1. бедро; 2. тазобедрените кости; 2. род, племе

бедрѣнь, –ѣин прил. богат, изобилен

беж, веж– вж. без, без-, ве-

беженьство, –а (< без-ж-) ср. невстъпване в брак; 1. поради естествени причини; 2. поради следване на Иисус Христос и апостолите

без и безъ предлог с род. п. без; вар. безо, безъ, ве, пред ъ – веж; пред с, з, ж, ш – ве

безавидне, –ниа (< -zz-) ср.

безавистънь, –ѣин прил. ; гр. ἄφθονος

безазорънь, –ѣин (< безз-) прил. безупречен, безукорен; гр. ἄμεμπτος, ἀδιάβλητος,

безаконенне, –ниа (< -zz-) ср. 1. безаконие, престъпление; 2. грях; гр. ἀνομία; вар. безаконне; вж. и грѣхъ, законопрѣстѣплѣнне

безаконне, –ниа (< безз-) ср. вж. безаконенне; ~ (сѣ)творити = безаконьновати

безаконити вж. безаконьнити

безаконьновати вж. безаконьновати

безаконьниковъ прил. прит. който е на безаконика, на престъпника

безаконьникъ, –а (< -zz-) м. 1. престъпник; 2. грешник; гр. ἄνομος, ἀσεβής, ἀχάριστος

безаконьнити, –оуѣт, –оуѣши (< -zz-) несл., вж. безаконьновати

безаконьно нарч. (< безз-) безаконно, престъпно, несправедливо; вар. безаконьнѣ

безаконьновати, –оуѣт, –оуѣши несл. (< безз-) 1. върша безакония, престъпления; 2. греша, съгрешавам; вар. безаконьновати

безаконьнъ, –ѣин (< безз-) прил. 1. безаконен, престъпен; 2. грешен, нечестив

безаконьнѣ вж. безаконьно

безблагодѣтънь, –ѣин прил. неблагодарен

безблазнене, –ниа ср. неизкушеност

безблазньо нарч. неподдащо се на изкушение, на съблазън, безискусително; гр. ἀσφαλῶς; вар. безблазньнѣ

безблазънь, –ѣин прил. неизкусим, който не се поддава на съблазън и изкушения; гр. ἀδίστακτος; вж. и ненскоусънь

безблазньнѣ вж. безблазньо

безбожене, –ниа ср. безбожие

безбожьнъ, –ѣин прил. безбожен, езически

безбожьникъ, –а м. безбожник

безбожьно нарч. безбожно, нечестиво

безбожьнъ, –ѣин прил. безбожен, нечестив

безбожьскы нарч., вж. безбожьно

безбожьствене, –ниа ср., вж. безбожене

безбожьство, –а ср., вж. безбожене

безбожьствънь, –ѣин прил., вж. безбожьнъ

безболѣзно нарч. безболезнено

безвѣдѣнне, –нѣ *ср.* безстрашие, смелост, храброст
 безвѣрашьнѣ, –ын *прил.* неvěществен, нетленен; *вж.* брашьно.
 безвѣдѣно *нрч.* безопасно
 безвѣдѣнѣ, –ын *прил.* 1. извън опасност, безопасен; 2. безнаказан, незаслужаващ наказание
 безвѣдѣство, –а *ср.* безопасность
 безвѣдѣство, –а *ср.* несполука, невѣрвене
 безвѣщнѣ, –ын *прил.* неvěществен, безплѣтен; *вж.* и безвѣщнѣство, бесплѣтнѣ, неvěщнѣство
 безвѣщнѣство, –ын *прил.* нематериален; *вж.* и безвѣщнѣ, бесплѣтнѣ, неvěщнѣство
 безвннѣ, –ын *прил.* невинен; *вж.* и невннѣ
 безвластнѣ, –нѣ *ср.* безвластие
 безвластнѣ, –ын *прил.* нямащ власт, без правомощия
 безводнѣ, –нѣ *ср.* безводие
 безводнѣ, –ын *прил.* 1. безводен; 2. *субст. ж.* пустиня, безводна, суха земя, *вж.* и поустѣиннѣ
 безвѣдѣнне, –нѣ *ср.* *вж.* безвѣдѣ
 безвѣдѣ, –а *м.* безстрастие, неподвластност на страстите; *гр.* ἀπάθεια; *вар.* безвѣдѣнне; *вж.* и безстрастнѣ
 безвѣдѣннѣно *нрч.* вечно
 безвѣдѣннѣ, –ын *прил.* безкраен, извън времето, вечен
 безвѣдѣнѣ, –ын *прил.* незнаен, непознат; неизвестен; тъма безвѣдѣнѣ, тъмината на неvěжеството
 безвѣрнѣ, –нѣ *ср.* неверие, безверие
 безвѣрнѣ, –ын *прил.* невярващ
 безвѣрнѣство, –а *ср.* неверие
 безвѣстнѣ, –нѣ *ср.* неизвестност
 безвѣстнѣно *нрч.* неизвестно
 безвѣстнѣ, –ын *прил.* от който няма вест, неизвестен; неясен
 безвѣтрнѣ, –нѣ *ср.* безветрие
 безглавнѣ, –ын *прил.* който е без глава
 безгласнѣ, –нѣ *ср.* безмълвие, мълчание
 безгласнѣно *нрч.* тихо, безгласно
 безглавнѣ, –ын *прил.* 1. лишен от способността да говори, безгласен, ням; 2. беззвучен
 безгнѣваннѣ *вж.* безгнѣвнѣ
 безгнѣвнѣ, –ын *прил.* незлобливост, отсъствие на гняв; *вар.* безгнѣваннѣ
 безгнѣвнѣ, –ын *прил.* лишен от гняв, кротък, смирен, беззлобен; *гр.* ἀόργητος.
 безговѣннѣ, –нѣ *ср.* непочтителност, неуважителност
 безгоднѣ, –нѣ *ср.* неподходящо, неблагоприятно време; *гр.* ἀωρία
 безгоднѣ, –ын *прил.* несвоевременен, възникващ в неподходящо време
 безгоднѣно *нрч.* без време, преждевременно; *гр.* ἀκαίρος
 безграднѣннѣ, –а *м.* човек без род, без родина; *гр.* ἄπολις

БЕЗГРЪДНЕ, –*ниа ср.* отсъствие на гордост, горделивост, смиреност, скромност
 БЕЗГРЪШНЕ, –*ниа ср.* безгрешност, непорочност
 БЕЗГРЪШНО *нрч.* безгрешно, непорочно
 БЕЗГРЪШЕНЪ, –*ын прил.* 1. безгрешен; 2. непогрешим; *гр.* ἀναμάρτητος
 БЕЗДАРЪСТВЕНЪ, –*ын прил.* неблагоприятен; *субст.* благодарник; *гр.* ἀχάριστος
 БЕЗДВЪРЪНЪ, –*ын прил.* който няма врати, безвратен
 БЕЗДЕННЕ *вж.* БЕЗДЪННЕ
 БЕЗДОБЪ *нрч.* напусто, напразно; *вж.* и ашюгъ, поуштошь, спъгтн
 БЕЗДОБЪНЪ, –*ын прил.* напразен, безполезен
 БЕЗДОМЪКЪ, –*ын вж.* БЕЗДОМЪНЪ
 БЕЗДОМЪНЪ, –*ын прил.* бездомен; *вар.* БЕЗДОМЪКЪ
 БЕЗДОУШНО *нрч.* неодушевлено, без душа
 БЕЗДОУШЕНЪ, –*ын прил.* неодушевен, нямащ душа; *субст. ср.* БЕЗДОУШНОЕ нещо неодушевлено, неодушевен обект; 2. бездушен, коравосърдечен
 БЕЗДР– *вж.* и БЕЗР–
 БЕЗДРЪВЪНЪ, –*ын прил.* ненаправен от дърво
 БЕЗДЪЖДНЕ, –*ниа ср.* бездъждие, суша
 БЕЗДЪНА, –*зи ж.* 1. бездна; 2. ад, пъкъл, преизподня, геена; *вар.* БЕЗДЪНАТА, *вж.* и БЕЗДЪННЕ
 БЕЗДЪННЕ, –*ниа ср.* 1. бездна; 2. ад, пъкъл, преизподня, геена; *вар.* БЕЗДЪНА
 БЕЗДЪНЪ, –*ын прил.* бездънен; *субст. ж.* БЕЗДЪНАТА *прил. субст. ж.* бездна
 БЕЗДЪЛНЕ, –*ниа ср.* безделие
 БЕЗДЪЛНО *нрч.* 1. безделно; 2. безполезно, напразно; *вар.* БЕЗДЪЛЕНЪ
 БЕЗДЪЛЕНЪ, –*ын прил.* 1. безделен; 2. ненужен; 3. безполезен, напразен
 БЕЗДЪЛЕНЪ *вж.* БЕЗДЪЛНО
 БЕЗЪ– *вж.* БЕЗ–
 БЕЗЪМЕНЕНЪ, –*ын прил.* безименен; неназован
 БЕЗЪМЪНСТВО, –*а ср.* бедност, недоимък
 БЕЗЪЛЪТЪНЪ, –*ын прил.* неподвластен на времето, непреходен, вечен
 БЕЗЪМНОСТЕНЪ, –*ын прил.* безмилостен, немилосърден; *гр.* ἀπηνής.
 БЕЗЪМЪВНЕ, –*ниа ср.* 1. безмълвие; 2. монашески подвиг на мълчание, *гр.* ἡσυχία; *вж.* и *вж.* и БЕЗЪМЪВЪСТВЕНЕ, МЪЪАННЕ, НЕПАНЦЕВАННЕ
 БЕЗЪМЪВНО *нрч.* безмълвно
 БЕЗЪМЪВЕНЪ, –*ын прил.* безмълвен, мълчалив; *вж.* и *вж.* и МЪЪАЛЕНЪ
 БЕЗЪМЪВЕНЪ *нрч.* безмълвно
 БЕЗЪМЪВЪСТВЕНЕ, –*ниа ср.* безмълвие, мълчание; *вж.* и БЕЗЪМЪВНЕ, МЪЪАННЕ, НЕПАНЦЕВАННЕ.
 БЕЗЪМЪВЪСТВОВАТИ, –*оуѣж, –оуѣшн нескв.* безмълствам, живея като отшелник с обет за мълчание
 БЕЗЪМЪСЛЕНЪ, –*ын прил.* безмислен; *вж.* и БЕЗЪМЪСЛЕНЪ, БЕСЛОВЕСЕНЪ, БЕЗЪУМАН, НЕРАЗЪУМЕНЪ
 БЕЗЪМЪДНЕ, –*ниа ср.* безкористност

БЕЗМЪДЪННИКЪ, –а м. безсребърник, човек, който не иска възнаграждение за труда си; безкористен човек; гр. ἀνάργυρος.
 БЕЗМЪДЪНО *нрч.* безкористно, безвъзмездно
 БЕЗМЪДЪНЪ, –ъин *прил.* безкористен, безвъзмезден
 БЕЗМЪРЕНЕ *вж.* БЕЗМЪРЕНЕ
 БЕЗМЪРЕНЕ, –ниа *ср.* без мярка; безкрай, безкрайност, безпределност
 БЕЗМЪРЪНЪ, –ъин *прил.* 1. безмерен, безкраен; 2. неизмерим, безграничен; *вж.* и БЕЗ МЪРЪИ при МЪРА
 БЕЗМЪСТЪНЪ, –ъин *прил.* неразумен, *вж.* и – ЧЛОВЪКЪ
 БЕЗМАТЕЖЪННИКЪ, –а м. невъзмутим, спокоен човек
 БЕЗМАТЕЖЪНО *нрч.* безметежно
 БЕЗМАТЕЖЪНЪ, –ъий *прил.* безметежен, невъзмутим, спокоен
 БЕЗМЪЖЪНЪ, –ъин *прил.* неомъжен; – мжжъ, мъж само по име; гр. ἀνανδρος
 БЕЗМЪЖЪНЪ, –ъин *прил.* невъзмутим, безметежен
 БЕЗНАДЕЖДЪНЪ, –ъин *прил.* изгубил надежда
 БЕЗНАЧАЛЕНЕ, –ниа *ср.* безвластие
 БЕЗНАЧАЛЪНО *нрч.* безначално, вечно; гр. ἀνάρχος.
 БЕЗНАЧАЛЪНЪ, –ъин *прил.* безначален, вечен (за Бог); гр. ἀναρχος; *вж.* и БЕЗНАЧАТЬУНЪ
 БЕЗНАЧАТЬУНЪ, –ъин *прил.* безначален; гр. ἀναρχος; *вж.* и БЕЗНАЧАЛЪНЪ
 БЕЗО *вж.* БЕЗ
 БЕЗОБРАЗЕНЕ, –ниа *ср.* безобразие, неподобаващо, неприлично поведение
 БЕЗОБРАЗЪНЪ, –ъи *прил.* безобразен, който няма външна форма, образ; *субст. ср. ед.* БЕЗОБРАЗНОЕ безвидно същество; гр. ἀσχημάτιστος
 БЕЗОКОВАТИ, –оуѣж, –оуѣшн *несв.* безсрамнича, върша безсрамни дела.
 БЕЗОПЪИТЪНЪ, –ъин *прил.* неопитен
 БЕЗОТВЪГЪТЪНЪ, –ъин *прил.* нямащ оправдание, извинение, непростителен
 БЕЗОУМАН *прил.* неразумен; гр. ἄλογος
 БЕЗОУМНЕ, –ниа *ср.* безумие, безрасъдство; гр. ἄνομια
 БЕЗОУМЛЪ, –ън *прил.* безумен; *субст.* безумец
 БЕЗОУМЪННИКЪ, –а м. неразумен човек
 БЕЗОУМЪНО *нрч.* безумно
 БЕЗОУМЪНЪ, –ъин *прил.* безумен; *субст.* безумец
 БЕЗОУМСТВО, –а *ср.* безумство, безрасъдство; гр. ἀφροσύνη
 БЕЗОЧЪНЪ *прил.* безочлив, безсрамен
 БЕЗОЧЪНЪ *прил.* безочлив, безсрамен
 БЕЗОЧЪНО *нрч.* безочливо, безсрамно
 БЕЗОЧЪНЪ
 БЕЗОЧЪСТВО, –а *ср.* безочие, безсрамие
 БЕЗОЧАТНИ *прил. прил.* мирен; гр. ἀπολέμητος

безра́тънъ, -тън *прил.* мирен; *вар.вж.* и безра́тнн
 безръпъ́тънъ, -тън *прил.* безропотен, смирен
 бесра́мьнъ, -тън (< -ръс-) *прил.* безсрамен
 безъ- *вж.* бесъ-
 безъ *вж.* безъ
 безълобнъ́, -тън (< -ръ-) *прил.* 1. незлобив, простодушен, добър, кротък; 2. непорочен; *вж.* и
 безълобнъ́
 безълобнѣ, -нѣ *ср.* беззлобие, невинност; *гр.* ἀκακία
 безълобнъ́, -тън *прил.* незлобив, добър, простодушен; 2. несмесен, чист, неповреден, незасегнат; *вж.*
 и безълобнъ́, неълобнъ́, неълобнъ́
 бер- *вж.* бър-
 бес *форма на без пред беззвучни съгласни*
 бесвѣ́тънъ, -тън (< безъс-) *прил.* непрогледен, без светлина; бесвѣ́тъна тъма, непрогледна тъмнина
 бесквръ́нъ, -тън (< безъс-) *прил.* неосквернен, неопетнен, непорочен; *гр.* ἀκηλίδωτος, ἄσπιλος; *вж.* и *ивж.* и
 несквръ́нъ, бесквръ́нъ, несквръ́нъ
 бесквръ́нъ, -тън (безъс-) *прил.* неосквернен, неопетнен, чист; *гр.* ἀμίαντος; *вж.* и *ивж.* и бесквръ́нъ,
 нескръ́нъ, несквръ́нъ
 бесквръ́нъ *нрч.* незамърсено, неопетнено, неосквернено
 бесконъ́цан *вж.* бесконъ́чънъ
 бесконъ́чаннѣ, -нѣ *ср.* безкрайност, бесконечност; *гр.* ἀτελεύτητος; *вж.* и вѣкъ
 бесконъ́чънъ, -тън (< безъс-) *прил.* безкраен; *гр.* ἀκήρατος; *вж.* и бесцнслъ́нъ, безмѣрънъ, вѣчънъ
 бесконъ́чънъ *нрч.* безкрайно
 бескръ́внъ, -тън (< безъс-) *прил.* безкръвен; бескръ́внаа трѣва безкръвна жертва; *гр.* ἀναίμακτος
 бескръ́внъ, -тън (< безъс-) *прил.* спокоен, мирен; *вж.* и беспечальнъ
 бесловесъ́нъ, -тън (< -ръс-) *прил.* безсловесен; *субст. ср. ед.* бесловесъно безсловесно същество; ἄλογος;
 бесловесъ́нъ, -тън (< безъс-) *прил.* 1. безсловесен; 2. неразумен; *ср. ед.* бесловесъно безсловесно
 същество; ἄλογος; *вж.* и безмъ́слънъ, *вж.* и бесловъ́нъ, несловесъ́нъ
 бесловъ́нъ, -тън (< безъс-) *прил.* неразумен; *вж.* и бесловъ́снъ, несловесъ́нъ
 беслъ́нъ, -тън (< безъс-) *прил.* лишен от слънчеви лъчи, тъмен, мрачен
 бесмръ́тнѣ, -нѣ (< безъс-) *ср.* безсмъртие
 бесмръ́тънъ, -тън (< безъс-) *прил.* безсмъртен, вечен
 бесмръ́тъство, -а (< безъс-) *ср.* безсмъртие
 беспечальнѣ, -нѣ *ср.* безгрижие
 беспечальнъ́, -тън *прил.* 1. непознаващ скръбта, безгрижен; 2. спокоен; *гр.* ἀμέρμνος, ἀπράγμων; *вж.* и
 бескръ́бънъ
 беспнцнѣ, -нѣ *ср.* отсъствие на храна, гладуване
 бесплавъ́нъ, -тън *прил.* неблуждаещ
 бесплау́чънъ, -тън *прил.* неопечален
 бесплнцѣваннѣ *вж.* бесплнцнѣ

бесплнцне, –на *ср.* мълчание; *вар.* бесплнцеванне
 бесплнцънъ, –ын *прил.* мълчалив
 бесплодынъ, –ын *прил.* безплоден; *гр.* ἄκαρπος
 бесплодынъ, –ын *прил.* безплоден; *вж.* и неплодынъ
 бесплътно *нрч.* безплътно
 бесплътнъ, –ын *прил.* безплътен, невеществен, безтелесен; бесплътнъа слъзи бесплътннн чнове (воннн)
 небесните чинове (воинства), ангелите; старъшнна бесплътнънхъ Ангелският княз; *гр.*
 ἄσώματος, ἄσαρκος; *вж.* и безъцъствънъ
 беспорочънъ, –ын *прил.* непорочен
 беспосаган *прил.* безбрачна, неомъжена
 бесправднъ, –на *ср.* неправда, несправеливост; *вж.* и неправда
 неправдънъ, –ын *прил.* несправедлив; *вж.* и неправднъ, неправдънъ
 беспрнкладънъ, –ын *прил.* несравним, безподобен
 беспрнчастънъ, –ын *прил.* безучастен
 беспрѣмеренне, –на *ср.* неумереност, несъздържаност; *нрч.* беспрѣмереннѣмъ неумерено, незадоволително
 беспрѣстанн *нрч.* непрекъснато, непрестанно
 беспѣтънъ, –ын *прил.* безпѣтен
 бесрамне, –на (< -зс-) *ср.* безсрамие, нахалство
 бесрамъкъ, –а (< -зс-) *м.* безсрамник
 бестоудне, –на (< зс-) *ср.* безсрамие
 бестоудннкъ, –а (< безс-) *м.* безсрамник
 бестоуднъ, –ын (< -зс-) *прил.* 1. безсрамен, дързък, безочлив; 2. позорен
 бестоуднѣ *нрч.* (< -зс-) безсрамно
 бестоудъць, –а *м.* (< -зс-) безсрамник; *вж.* и бестоудннкъ
 бестоуждъ, –нн *прил.* безсрамен
 бестрагнне, –на (< -зс-) *ср.* липса на страдание, живот без страдание, спокойствие
 бестрагнъ, –ын (< -зс-) *прил.* който не страда, не усеща болката, несрадащ, неподлежащ на
 страдания; *гр.* ἀπαθής
 бестълѣ, –ла *ж.* нетление; *вж.* бестълѣнне, нетълѣ, нетълѣнне, нетълѣное
 бестълѣнне, –на *ср.* нетление; *гр.* ἀφθαρσία; *вж.* и бестълѣ, ненстълѣнне, нетълѣ, нетълѣнне, нетълѣное *вж.* и
 бестълѣнъ, –ын *прил.* нетленен; *вж.* и бестълѣнъ, ненстълѣнъ, нетълѣнъ
 бестълѣнъ, –ын *прил.* нетленен; *вж.* и *вж.* и бестълѣ, ненстълѣнъ, нетълѣнъ
 бестжжънъ, –ын *прил.* който е без тъга, безгрижен
 бесхрамъннкъ, –а *м.* бездомник
 бесцѣнъ, –ын *прил.* безценен, скъпоценен; *вар.* безцѣнъ; *вж.* и мзногоцѣнъ
 бесчннан *прил.* несдържан, необуздан; *вж.* и *вж.* и бесчннъ
 бесчннне, –на *ср.* безредие, безчиние, произвол; *вар.* бесчннне
 бесчннннца, –а *ж.* безредица, произвол; *вар.* бесчннннца

БЕСУННЪНЪ, –ЪН *прил.* безреден, безпорядъчен; *вар.* БЕЦННЪНЪ
 БЕСУНСЛЪНЪ, –ЪН *прил.* безчислен; *вар.* БЕЦНСЛЪНЪ; *вж.* и БЕСУНСМЕЪНЪ
 БЕСУНСМЕЪНЪ, –ЪН *прил.* безчислен; *вар.* БЕЦНСМЕЪНЪ; *вж.* и *вж.* и БЕСУНСЛЪНЪ
 БЕСУЪСТВНЕ, –НІА *ср.* безчестие; *вар.* БЕЦУЪСТВНЕ; *вж.* и БЕСУЪСТНЕ, НЕУЪСТНЕ
 БЕСУЪСТВОВАТИ, –ОУѢ, –ОУЄШН *несв.* безчестя, срамя
 БЕСУЪСТВЪНЪ, –ЪН *прил.* безчестен; *вар.* БЕЦУЪСТВЪНЪ; *вж.* и БЕСУЪСТЪНЪ
 БЕСУЪСТНЕ, –НІА (< БЕУ У–) *ср.* безчестие; ~ СЪТВОРИТИ, *вж.* БЕСУЪСТВОВАТИ; *вар.* БЕУЪСТНЕ, БЕЦУЪСТНЕ
 БЕСУЪСТНИ *прил.* лишен от чест
 БЕСУЪСТЪНЪ, –ЪН *прил.* безчестен, нечестен; *вар.* БЕЦУЪСТЪНЪ
 БЕСУЮВЪСТВЪНЪ, УН *прил.* безчувствен; *вар.* БЕЦЮ(ОУ)–
 БЕСУАДНЕ, –НІА *ср.* безплодие; *вар.* БЕЦАДНЕ
 БЕСУАДЪ, –ЪН *прил.* бездетен; *вар.* БЕСУАДЪНЪ
 БЕСУАДЪНЪ, –ЪН *прил.* бездетен; *субст. ж.* безплодна; *вар.* БЕСУАДЪ
 БЕСУВЪТЪНЪ, –ЪН *прил.* безрасъден; *гр.* ἀβουλήτος
 БЕСУМЪРТНЕ, –НІА (< БЕУС–) *ср.* безсмъртие; *гр.* ἀθανασία
 БЕСУМЪРТЪНЪ, –ЪН (< –УС–) *прил.* безсмъртен, вечен; *гр.* ἀθάνατος
 БЕСУМЪРТЪСТВО, –А (< БЕУС–) *ср.* безсмъртие; *вж.* и БЕУСМЪРТНЕ
 БЕСУНИЕ, –НІА *ср.* (< БЕУС–) безсъние; *вж.* и ВЪДЪВНЕ
 БЕСУДА, –У *ж.* 1. слово, реч; 2. беседа, разговор; 3. проповед; 4. диалект
 БЕСУДОВАНИЕ, –НІА *ср.* разговор, беседа; *вж.* и БЕСУДА, слово, рѣчь
 БЕСУДОВАТИ, –ДОУѢ, –ДОУЄШН *несв. с вин. и (къ с) дат. п.* 1. разговорям, беседам, говоря; 2. общувам; 3. поучавам; ~ КЪНИГЪ, ОТЪ КЪНИГЪ; БЕСУДОВАТИ писанню обръщам се към книгите, изучавам нещо задълбочено; *вж.* и глаголати, повѣдати, рещи
 БЕСУДОВЪННИКЪ, –А *м.* автор на беседи, поучения
 БЕСУДЪННИКЪ, –А *м.* събеседник
 БЕЦЪВЪНЪ *вж.* БЕЦЪВЪНЪ
 БЕСУСТНЕ *вж.* БЕСУСТНЕ
 БЕСУОВЪСТВЪНЪ *вж.* БЕСУОВЪСТВЪНЪ
 БЕЦ– *вж.* БЕСУ–
 БЕЦНСЛЪНЪ (< БЕСУ–) *вж.* БЕСУНСЛЪНЪ
 БЕЦУСТНЕ (< БЕУ У–), *вж.* БЕСУСТНЕ
 БЕЦУСТЪНЪ (< БЕУ У–) *вж.* БЕСУСТЪНЪ
 БЕЦАД– (< БЕУАД–) *вж.* БЕЦАД–
 БЖ– *съкр. от* БОЖ–
 БЖ– *съкр. от* БОЖ–
 БЖТВ– *съкр. от* БОЖЕСТВ–
 БЖСЪН– *съкр. от* БОЖЕСТВЪН–
 БЖЪ *съкр. от* ВОЖЪ

бн, бнмь ... *форми за образуване на усл. наклонение от БЪГН*
 бнвѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн *несв.* 1. бия; 2. бия до смърт, убивам; *вж.* и оубнвѣтн.
 бнѣннѣ, –нѣ *ср.* 1. биене, удряне; 2. бичуване
 бнло, –ѣ *ср.* ударен сигнален инструмент от дърво, камък или метал, използван в християнската традиция за свикване на богослужение или за трапеза
 бнм– *вж.* БЪГН
 бнсьрѣ, –ѣ *м.* 1. бисер, маргарит, перла; 2. монета; (мѣ)тѣтн (дѣтн, съпатн) – свнннѣмъ (прѣдъ свнннѣмн) хвърлям бисер пред свинете
 бнсьрѣнъ, –ѣн *прил.* бисерен
 бнѣтн, бнѣѣ, бнѣшн н бнѣѣ, бнѣшн *несв.* 1. бия; 2. удрям, – по ланнтѣ, – по ланнтама удрям плесница, шамар, зашлепявам; – (вѣ) вѣздухъ за безплодна загуба на усилия, за безполезно дело; – (вѣ) прѣсн своѣ, – (вѣ) лнѣѣ своѣ бия по гърдите, лицето си, оплаквам; азъкомъ – ругая, обиждам; 3. бичувам; ~ сѣ бия се, сражавам се; 2. удрям се, изразявам скръб, печал; *вж.* и тѣтн, оубнвѣтн
 бнѣѣ, –ѣ *м.* бич, камшик *вж.* и воѣѣѣѣ
 бнѣѣ– *сѣкр.* от бнѣѣ–
 бнѣѣ *нрч.* добро, благо, хубаво
 бнѣѣ, –ѣ *ср.* 1. благо, добрина; 2. притежание, имане; *мн.* блага, имоти
 бнѣѣѣѣно *нрч.* благосклонно, снизходително
 бнѣѣѣѣннѣ, –нѣ *ср.* 1. благоволение, добропожелание, проява на добра воля; 2. добродетел; *гр.* εὐδοκία, εὐνομοσύνη
 бнѣѣѣѣннѣ *нар.* благосклонно
 бнѣѣѣѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн *несв.* и *св.* с *вин. п.* или с *о* и *мест. п.* проявявам разположение към някого, благоволявам, доброжелателен съм; *гр.* εὐδοκέω
 бнѣѣѣѣнъ, –ѣн *прил.* отнасящ се до добродетелта; *гр.* ἐνάρετος
 бнѣѣѣѣство, –ѣ *ср.* благоволение, добра воля; *гр.* εὐδοκία
 бнѣѣѣѣнъ, –ѣн *прил.* благовонен, ароматен; бнѣѣѣѣна *масть*, миро; *вж.* и бнѣѣѣѣнъ
 бнѣѣѣѣѣѣннѣ *нрч.* удобно
 бнѣѣѣѣѣѣнъ, –ѣн *прил.* своевременен, случващ се, ставащ в удобно, в подходящо време
 бнѣѣѣѣѣѣнъ, –ѣн *прил.* навременен, благоугоден, благоприятен
 бнѣѣѣѣѣѣннѣ *вж.* бнѣѣѣѣѣѣннѣ
 бнѣѣѣѣѣѣннѣ, –нѣ *ср.* 1. праведност, благочестие; 2. правоверие, набожност; *гр.* εὐσέβεια; *вар.* бнѣѣѣѣѣѣннѣ
 бнѣѣѣѣѣѣннѣ *нрч.* благоверно, благочестиво, набожно; *гр.* εὐσεβῶς
 бнѣѣѣѣѣѣнъ, –ѣн *прил.* благоверен, благочестив, набожен; *гр.* εὐδοξος, εὐσεβής
 бнѣѣѣѣѣѣѣѣтн, –ѣѣѣ, –ѣѣѣшн *вж.* бнѣѣѣѣѣѣѣѣтн
 бнѣѣѣѣѣѣтн, –ѣѣѣ, –ѣѣѣшн *несв.* и *св.* съобщя, съобщавам добра вест, благовестя; *гр.* εὐαγγελίζομαι; *вж.* и бнѣѣѣѣѣѣтн, бнѣѣѣѣѣѣтн
 бнѣѣѣѣѣѣѣѣтн, –ѣѣѣ, –ѣѣѣшн *несв.* съобщавам блага, добра, вест; *гр.* εὐαγγελίσεσθαι
 бнѣѣѣѣѣѣѣѣтн, –ѣѣѣѣ, –ѣѣѣѣшн *несв.* съобщавам добра вест; *гр.* εὐαγγελίζομαι
 бнѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣтн, –ѣѣѣѣ, –ѣѣѣѣшн *несв.* съобщавам блага, добра, вест; *гр.* εὐαγγελίσεσθαι

БЛАГОВѢЩАТИ, –ѡѣ, –ѡѣши *несв.* съобщавам блага, добра, вест; *гр.* εὐαγγελίσεσθαι
 БЛАГОВѢЩЕНІЕ, –ніа *ср.* 1. блага вест, благовестие; 2. благовестие, първите четири книги от Новия Завет, евангелията на апостолите Матей, Марк, Лука и Йоан; *гр.* εὐαγγέλιον; *вж.* и евангѣлие
 БЛАГОГОЛѢНЫЪ, –ѡи *прил.* имащ здрави колена, крака; *гр.* εὐσκελής
 БЛАГОДАВЦЬ, –а *м.* благодетел, дарител; *вж.* и благодатель, благодатникъ, благодѣтель
 БЛАГОДАРЕНІЕ, –ніа *ср.* 1. благодарствена възхвала; 2. евхаристия, свето причастие; *гр.* εὐχαριστία; *вж.* и благодарствене
 БЛАГОДАРНЕ, –ніа *ср.* полза
 БЛАГОДАРНТИ, –рѣѣ, –рѣши *несв.* благодаря
 БЛАГОДАРНТИ, –рѣѣ, –рѣши *св. и несв. с вин. п.* благодаря; *гр.* εὐχαριστέω
 БЛАГОДАРНО *нрч.* с благодарност; *вж.* и благодѣтънѣ
 БЛАГОДАРСТВЕНЕ, –ніа *ср.* благодарствена възхвала; *вж.* и благодарѣние
 БЛАГОДАРСТВЕНТИ, –ствѡѣ (–цѡѡѣѣ), –рѣствѣши *несв.* 1. благодаря; 2. възхвалявам; 3. правя благодеяние; *гр.* εὐχαριστέω
 БЛАГОДАРСТВОВАТИ, –оѡѣѣ, –оѡѣши *несв.* 1. благодаря; 2. възхвалявам
 БЛАГОДАРСТВЪНЪ, –ѡи *прил.* благодарствен
 БЛАГОДАТЕЛЪ, –лѣ *м.* благодетел, дарител
 БЛАГОДАТИ, –дамѣ, –даси *св.* извърша благодеяние; *гр.* εὐεργετέιν; *вж.* и благосѣтворити, доврѣсѣтворити
 БЛАГОДАТНЕ, –ніа *ср.* благодат; *гр.* ἀγαθότης; *вж.* и благодать, благодѣть, благодатне, благодатное
 БЛАГОДАТЬ, –н *ж.* 1. благодат; 2. талант, дарование, надареност; *гр.* ἀγαθότης
 БЛАГОДАТНИКЪ, –а *м.* благодетел, този, който върши добри дела
 БЛАГОДАТЪНЪ, –ѡи *прил.* благодатен, изпълнен с благодат; *субст. ср. ед.* благодатное благодат
 БЛАГОДОУШІЕ, –ніа *ср.* благодушие, душевно благоразположение; *гр.* εὐψυχία
 БЛАГОДѢНСТВО, –а *ср.* вършене на добро, благодеяние, добрина
 БЛАГОДѢНИЦЬ, –а *м.* благодетел; *гр.* εὐεργέτης; *вж.* и доврѣдавецъ
 БЛАГОДѢТЬ, –н *ж.* 1. благосклонност, добрина, милост; 2. *субст.* добро, добро дело, благодеяние; 3. благодеяние; *гр.* εὐεργεσία; 4. благоугодие, *гр.* εὐχαριστία; – въздатн (въздатн) славя, прославям; – творити = благодѣати; *вж.* и Божия благодат; благодѣти не имѣти неблагоприятен съм; *вар.* благодать; *вж.* и благосѣвж. и
 БЛАГОДѢТЪНЪ, –ѡи *прил.* 1. благодатен, изпълнен с благодат; 2. милостив; *вар.* благодатнѣблагодѣтънѣ *нрч.* с благодарност; *вж.* и благодарно
 БЛАГОДѢЯНИЕ, –ніа *ср.* благодеяние, вършене на добри дела, добротворство, добрина; *гр.* εὐεργεσία, ἀγαθοεργία; *вж.* и доврѣдѣнство
 БЛАГОДѢЯТИ, –ѡѣѣ, –ѡѣши *несв.* върша благодеяния, добри дела; *гр.* εὐεργετέω
 БЛАГОИЗВОЛЕНІЕ, –ніа *ср.* благоволение; преимущество; *гр.* εὐδοκία; *вж.* и благовелѣние, благоволение, нзволѣние
 БЛАГОИЗВОЛТИ, –лѣѣ, –лѣши *св. и несв. на с вин. п. или с на, о, въ и мест. п.* дам благоволения си, благоволя; *гр.* εὐδοκεῖν; *вж.* и благоволити
 БЛАГОИЗВОЛЪНЪ, –ѡи *прил.* известен, знаменит, уважаван, почитан
 БЛАГОИЗПЪТАНИЕ, –ніа *ср.* старателност

БЛАГОКОРЕНЬНЪ, –ЪИН *прил.* от добър корен, от добър род, от добро потекло, благороден
 БЛАГОЛЪПЬНЪ, –ЪИН *прил.* красив, достолепен; *вж.* и красьнъ, лъпъвж. и
 БЛАГООБРАЗЬНО *нрч.* благовидно, благообразно; благопристойно, прилично; *гр.* εὐσχημόνως; *вар.*
 БЛАГООБРАЗЬНЪ
 БЛАГООБРАЗЬНЪ, –ЪИН *прил.* 1. благообразен, благовиден; 2. благопристоен, подобаващ, достоен; *гр.*
 εὐσχήμων, εὐπρεπής
 БЛАГООБРАЗЬНЪ *вж.* БЛАГООБРАЗЬНО
 БЛАГОПЛОВЛѢННЕ, –НІА *ср.* леко плаване
 БЛАГОПОКОРѢННЕ, –НІА *ср.* покорство
 БЛАГОПРННМНЪНЪ, –ЪИН *прил.* благоприятен, удобен; *вж.* и прннмнънъ
 БЛАГОПРНЛЕЖЬНЪ, –ЪИН *прил.* усърден, старателен; *гр.* εὐπάρεδρος; *вж.* и прнлежънъ
 БЛАГОПРННАТЬНЪ, –ЪИН *прил.* приятен, угоден
 БЛАГОРАСТВОРѢННЕ, –НІА *ср.* 1. добро възприемане от тялото; 2. умереност, въздържаност
 БЛАГОРОДНЕ, –НІА *ср.* благородство; *гр.* εὐγενία
 БЛАГОРОДЬНЪ, –ЪИН *прил.* благороден; *гр.* εὐγενής; *вж.* и доврородьнъ
 БЛАГОСЛОВЕН– *вж.* БЛАГОСЛОВЛѢН–
 БЛАГОСЛОВЕННЕ *вж.* БЛАГОСЛОВЛѢННЕ
 БЛАГОСЛОВЕНЪ *вж.* БЛАГОСЛОВЛЕНЪ
 БЛАГОСЛОВЕШТН, –ВЕШЪ, –ШНШ *св.* благословя
 БЛАГОСЛОВЕШТН, –ВЕЩЪ, –ВЕСТНШ *несв. и св.* 1. благославям, благословя; 2. възхвалявам, възхваля; *гр.*
 εὐλογεῖν
 БЛАГОСЛОВЕШТН, –ВЕЩЪ, –ШТНШ *несв. и св.* благославя, благословя; възхвалявам; *гр.* εὐλογεῖν
 БЛАГОСЛОВЕШТЬВЪНЪ, –ЪИН *прил.* благословен, възхвален
 БЛАГОСЛОВЕСЬНЪ, –ЪИН *прил.* благословен
 БЛАГОСЛОВЕСЬСОВАТН, –ОУИЪ, –ОУЕШН *св.* благословя; *гр.* εὐλογεῖν
 БЛАГОСЛОВЕШЕННЕ, –НІА *ср.* благослов; *гр.* εὐλογία
 БЛАГОСЛОВЕЩВЛѢННЕ, НІА *ср.* благослов; *гр.* εὐλογία
 БЛАГОСЛОВЕЩЕННЕ, –НІА *ср.* благослов; *гр.* εὐλογία
 БЛАГОСЛОВНТН, –ВЛІЪ, –ВНШН *св. и несв.* благословя, благославям; 2. славословя, възхвалявам; – *са*
 благословя, благославям; *гр.* εὐλογέω
 БЛАГОСЛОВЛѢННЕ, –НІА *ср.* благослов, благословение, благословия, добра дума; милосърдие; *гр.* εὐλογία; ~
 прнатн / въздатн получа благословия; безъ благословлѣннѣ безъ благослов, безъ благословия; *гр.*
 εὐλογεῖσθαι; *вар.* БЛАГОСЛОВЕННЕ
 БЛАГОСЛОВЛЕНЪ, –ЪИН *прил.* (< *прич.*) благословен; *вар.* БЛАГОСЛОВЕНЪ
 БЛАГОСЛОВЛѢТН, –ВІЪ, –ВЕШН *несв.* благославям
 БЛАГОСТЪИНН, –НІА *ж.* благост, доброта; *вж.* и благъинн
 БЛАГОСТЬ, –Н *ж.* 1. благост, благосклонност, доброта; 2. добродетел; *гр.* ἀγαθότης
 БЛАГОСТЪНЪ, –ЪИН *прил.* добър, милостив; *вж.* и благъ
 БЛАГОСТЪВОРНТН, –РІЪ, –РНШН *св. с дат. п.* направля, извърша добро, добрина

БЛАГОТА, –ЪИ Ж. 1. благост, доброта; 2. добродетел
 БЛАГОТВОРНТИ, –РНЖ, –РНШИ НЕСВ. С ДАТ. П. правя, върша добрина, добро
 БЛАГОТВОРНТИ, –РНЖ, –РНШИ НЕСВ. правя добро, добри дела, благотворя; ~ СЪ ВЪРША ДОБРО НЯКОМУ ГР.
 ἀγαθοποιέω
 БЛАГОУЧНЕННЕ, –НИА СР. устройство; ГР. εὐστάθεια
 БЛАГОУЧЪСТНВЪ, –ЪИН ПРИЛ. благочестив, набожен, богобоязлив
 БЛАГОУЧЪСТНЕ, –НИА СР. благочестие, набожност, богобоязливост; ГР. εὐσέβεια
 БЛАГОУЧЪСТОВАТИ, –АИЖ, –АЕШИ НЕСВ. набожен, благочестив съм.
 БЛАГОУЧЪСТЪНО НРЧ. благочестиво, набожно; ВАР. БЛАГОУЧЪСТЪНЪ
 БЛАГОУЧЪСТЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. благочестив, набожен, богобоязлив
 БЛАГОУЧЪСТЪНЪ ВЖ. БЛАГОУЧЪСТЪНО
 БЛАГОУЧЪТЕННЕ, –НИА СР. благочестие, набожност; ВАР. БЛАГОУЧЪТНЕ
 БЛАГОУЧЪТНЕ ВЖ. БЛАГОУЧЪТЕННЕ
 БЛАГОУХАННЕ, –НИА СР. благоухание, аромат; ГР. εὐωδία; ВЖ. И ВОНЪ, БЛАГОВОННЕ
 БЛАГОУХАНЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. благоуханен, ароматен; ВЖ. И БЛАГОВОНЪНЪ
 БЛАГЪ, –ЪИН ПРИЛ. 1. благ, добър; милосърден, щедър; 2. благочестив; 3. субст. добро дело, добър човек; БЛАГА ЛЪПЮТА красота
 БЛАГЪИНИ, –НИА Ж. 1. благо, добро дело; 2. блаженство; ГР. μακαριότης
 БЛАЖЕННЕ, –НИА СР. блаженство
 БЛАЖЕННИКЪ, –А М. блажен, свят човек
 БЛАЖЕНЪ, –ЪИН ПРИЛ. (< ПРИЧ.) блажен, благословен, облажаван; субст. светец, праведник; ГР. ἀγαθός, μακάριος; ВЖ. И БЛАЖЕННИКЪ
 БЛАЖЕНЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. 1. блажен; 2. (субст.) вид църковно песнопение за блаженствата; ГР. μακαρισμός
 БЛАЖЕНЪСТВО, –А СР. блаженство; ГР. μακαριότης
 БЛАЖИТИ, –ЖИЖ, –ЖИШИ НЕСВ. С ВИН. П. считам някого за щастлив; облажавам, почитам; ГР. μακαρίζω, ἀγαθύνω
 БЛАЖЪНЕННЕ, –НИА СР. съблазън
 БЛАЖЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. субст. блажен, свят човек; ВЖ. И БЛАЖЕНЪ, БЛАЖЕННИКЪ
 БЛАЖЪСТВО, –А СР. благочестие, блаженство; ВЖ. И БЛАГЪ
 БЛАЖНА, –ЪИ Ж. грешка, заблуда; ВЖ. И БЛАЖНЪ, ЗАБЛАЖДЕННЕ, СЪБЛАЖНЪ
 БЛАЖНИТИ, –ЖИЖ, –НИШИ НЕСВ. съблазнявам, изкушавам; 2. възмуцавам, предизвиквам негодувание; ~ СЪ
 1. С О И МЕСТ. П. възмуцавам се; 2. блазня се, съблазнявам се, изкушавам се; ВЖ. И СЪБЛАЖИЖИТИ,
 СКАНЪДАЛНАТИ
 БЛАЖНЪ, –А М. съблазън, изкушение
 БЛАЖЪНЪНЪ ПРИЛ. ПРИТ. на изкусителя, на богохулника
 БЛАЖЪНЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. съблазнителен; който води към грях, предизвиква съблазън
 БЛАТНИА, –ЪИ Ж. заблатена местност, блато; ВАР. БАЛТНИА; ВЖ. И БЛАТО, ВАПА
 БЛАТО, –А СР. блато; блатиста местност
 БЛАГ– СЪКР. ОТ БЛАГ–

бл̄гсв– съкр. от благослов–
 блѣхъчунн, –нѣ м. занаятчия; 1. дърводелец, вж. и дрѣводѣлѣ; 2. ковач, вж. и ковачъ
 бл̄ж– съкр. от блаж–
 блнженне, –нѣ ср. приближаване във времето и пространството
 блнжнка, –ѣ ж. близък (човек), роднина, родственик; вар. блнжнкъ
 блнжнкъ, –а м., вж. блнжнка
 блнжнѣ, –нн прил. 1. близък; 2. (субст.) близък (човек), роднина, родственик
 блнжнѣць, –а м. 1. близък; 2. съзвездието и зодията „Близнаци“; 3. прозвище на св. ап. Тома
 блнжнѣчуннкъ, –а м. съзвездието и зодията Близнаци
 блнжъ и блнжъ нрч. и предлог с род. п. близо, близо до; вж. и нскръ
 блнжъкъ, –ѣн прил. близък; субст. ед. родственик; субст. мн. близки, роднини
 блнскоунъ, –а м. мак; лат. Papaver
 блнскъ, –а м. мълния; вж. и блнцанне, блѣцанне, мльннн
 блнстанне вж. блнцанне
 блнстатн вж. блнцатн
 блнцанне, –нѣ ср. 1. блясък, сияние; 2. мълния; вар. блнстанне
 блнцатн, –аѣ, –аешн несл. блестя; ~ сѣ бляскам, святкам
 бл̄н– съкр. от благослов(л)ен–
 бл̄н– съкр. от благословен–
 бл̄св– съкр. на благослов–
 блъванъ, –а м. 1. идол; 2. стълб, колона
 блъха, –ѣ ж. бълха; лат. Pulex
 блъванне, –нѣ ср. оповръщано, повръщано
 блъватн, –аѣ, –аешн несл. бълвам, повръщам
 блъватн, блюѣ, блюешн несл. повръщам
 блъвогнѣ, –ѣ ж. бълвоч
 блъскъ, –а м. 1. блясък, сияние; 2. горните слоеве на атмосферата, етер; 3. слава, величие, блясък
 блѣцатн сѣ, –аѣ сѣ, –аешн сѣ несл. блестя, святкам
 блѣдостъ, –н ж. бледост
 блѣдъ, –ѣн прил. бледен
 блѣдѣтн, –ѣѣ, –ѣешн несл. бледнея
 блѣнѣ, –а м. (черен) блян, (черна) попадийка, буника, бленика; лат. Hyoscyamus (niger)
 блюденне, –нѣ ср. съхранение, опазване
 блюднтель, –лѣ м. пазач, пазител
 блюдо, –а ср. 1. блюдо, съд, чиния; 2. тава; вар. блюдъ
 блюдъ, –а м. вж. блюдо
 блюстель, –лѣ м. страж, охранител

блѹстн, блѹдѣ, блѹдѣши *несв.* наблюдавам; *с вин. п.* пазя; зачитам; ~ *са* пазя се, предпазвам се; *вж.* и
 вѣннматн, съблѹдатн, съмотрѣтн, стрѣци, съхранѣтн, хранѣтн
 бладенне, –на *ср.* 1. празнословие, празни приказки; 2. разврат, прелюбодеяние
 бладенвѣ, –ын *прил.* погрешен, грешен, еретически
 бладь¹, –н *ж.* празни приказки, брѣтвеж, празнословие, словоблудство; 2. разпуснатост, блудство,
 разврат; *вж.* и блѣдѣ
 бладь², –н *м.* бѣбривец, празнодумец
 бладынникъ, –а *м.* бѣбривец, празнодумец
 бладынъ, –ын *прил.* бѣбрив
 бластн, –дѣ, –дѣши *несв.* 1. блуждая, обѣркавам пътя; 2. бѣрборя, приказвам празни приказки; 3.
 развратнича, блудствам
 блѣденне *вж.* блѣженне
 блѣднлицѣ, –а *ср.* публичен дом
 блѣдѣтн, –ждѣ, дѣши *несв.* 1. заблуждавам се, греша; 2. лутам се, блуждая; блѣдан скитащ,
 блуждаещ; 3. блудствам, развратнича, прлюбодействам
 блѣдолѹбие, –на *ср.* похотливост, развратност
 блѣдѣ, –а *м.* блудство, разврат, прелюбодеяние; ~ (сѣ)творѣтн (дѣятн) блудствам, развратнича; *вж.* и
 блѣдѣство
 блѣдынникъ, –а *м.* блудник, похотливец; *вж.* и любодѣн, прѣлюбодѣн
 блѣдынница, –а *ж.* блудница, развратница; *вж.* и любодѣница
 блѣдыннѹскъ, –ын *прил.* развратен, похотлив; *вж.* и блѣдынъ
 блѣдыннѹство, –а *ср.* проституция, разврат
 блѣдно *нрч.* разпѣтно, блудно
 блѣдынъ, –ын *прил.* 1. загубен, обѣркал се; ~ сынъ блуден син; 2. блуден, равратен, похотлив; *вж.* и
 блѣдыннѹскъ
 блѣдѣство, –а *ср.* блудство, разврат
 блѣженне, –на *ср.* бѣпѣтство, блуд, разврат; *вж.* и бладь¹, блѣдѣ, любодѣанне, прѣлюбодѣанне
 во 1. сѣюз *енкл.* понеже, защото, тѣй като; аще во защото, ако; 2. *част.* именно, ето защо
 вѣ– сѣкр. *от* вѣго–
 богатѣтн *са*, –щѣ *са*, –тѣши *са* *несв.* ставам богат, забогатявам; *вж.* и богатѣтн, обогащатн *са*
 богатъ, –ын *прил.* 1. богат; 2. щедър; *субст.* богат човек, богаташ; *вж.* и обнльнъ
 богатънѣ *нрч.* обилно, щедро, богато
 богатѣствѣне, –на *ср.* богатство; *вж.* и богатѣство
 богатѣство, –а *ср.* богатство; *вж.* и богатѣствѣне
 богатѣтн, –ѣж, –ѣши *несв.* ставам богат, забогатявам
 богоавлѣненне, –на *ср.* Богоявление; ~ и *мн.* богоавлѣненнѣ празникът Богоявление; *гр.* θεοφάνεια; *вж.* и
 авлѣненне
 богобонвѣ, –ын *прил.* богобоязлив
 богоборѣненне, –на *ср.* богоборчество; *гр.* θεομαχία; *вар.* богоборне

богоборне *вж.* богоборене
 богоборьнъ, -ъин *прил.* богоборчески; *гр.* θεομάχος
 богоборьць, -а *м.* богоборец; *гр.* θεομάχος
 боговесельнъ, -ъин *прил.* радващ се на бога
 боговндьць, -а *м.* който вижда бог; *гр.* θεόπτης
 боговъгодьнъ, -ъин *прил.* угоден на бога
 боговъдѣнене, -ние *ср.* познание за Бога; *гр.* θεογνωσία
 богоглагольнъ, -ъин *прил.* ; *субст. м. ед.* богослов; *гр.* θεολόγος
 богогодьнъ, -ъин *прил.* угоден на бога
 богодоуховьнъ, -ъин *прил.* боговдъхновен; *гр.* θεόπνευστος
 богодоушьнъ, -ъин *прил.* боговдъхновен; *гр.* θεόπνευστος
 богодъхновенъ, -ъин *прил.* боговдъхновен; *гр.* θεόπνευστος
 богозъванъ, -ъин *прил.* богоизбран; *гр.* θεόκλητος
 богокогорьнъ, -ъин *прил.* богоборчески; *гр.* θεομάχος
 боголѣпно *нрч.* богоугодно; *гр.* θεοπρεπῶς
 боголѣпнъ, -ъин *прил.* богоугоден; *гр.* θεοπρεπής
 боголюбивъ, -ъин *прил.* боголюбив, обичащ Бога; *гр.* θεοφιλής; *вар.* боголюбьнъ
 боголюбие, -ние *ср.* боголюбие, любов към Бога, почитание към бога
 боголюбница, -а *ж.* боголюбка, която обича Бог
 боголюбьнъ *вж.* боголюбивъ
 боголюбьць, -а *м.* боголюбец; *гр.* θεοφίλος, φιλόθεος
 богоматн, -матере *ж.* Богородица; *гр.* Θεοτόκος
 богомилн, -ъ *м. мн.* последователи на ереста на поп Богомил
 богомръзъкъ, -ъин *прил.* враждебен на Бог; *гр.* θεοστυγής
 богомръзънъ *вж.* богомръзъкъ
 богомъдростьнъ, -ъин *прил.* мъдър като Бог
 богомъдръ, -ъин *прил.* богомъдър, божествено мъдър; *гр.* θεόσοφος
 богонаученъ, -ъин *прил.* (< *прич.*) научен от бога; внушен от бога; *гр.* θεοδίδακτος
 богоначалънъ, -ъин *прил.* отнасящ се към божественото начало
 богоневѣста, -ъи *ж.* невяста на бога; *гр.* θεοῦ νύμφη
 богоносивъ, -ъин *прил.* богоносен, носещ в себе си бог; *гр.* θεόφορος; *вж.* и богоносьнъ
 богоносьнъ, -ъин *прил.* богоносен; *гр.* θεόφορος; *вж.* и богоносивъ
 богоносьць, -а *м.* богоносец; *гр.* θεοφόρος
 богообразьнъ, -ъин *прил.* богоподобен; *гр.* θεοτύπωτος
 богоотць, -а *м.* Бог-Отец; *гр.* θεοπάτωρ
 богоувъдѣнене, -ние *ср.* познание за Бога; *гр.* θεογνωσία
 богоугодно *нрч.* богоугодно, благочестиво

богоугодѣнь, –ъин *прил.* угоден на бога, богоугоден
 богопознанне, –на *ср.* познание за бога; *гр.* θεογνωσία; *вж.* и богоразумене
 богопримецъ, –а *м.* богопримец (държащ Бог на ръце); *снмѣонъ* –, Симеон Богопримец; *гр.* θεοδόχος.
 богопротнвѣнь, –ъин *прил.* противен, враждебен на Бог
 богоразумене, –на *ср.* богопознание; *гр.* θεογνωσία
 богороднѣльница, –а *ж.* Богородица; *гр.* Θεοτόκος
 богородница, –а *ж.* Богородица; *гр.* Θεοτόκος
 богороднѣнь, –ъин *прил.* богородичен, отнасящ се към Богородица; *субст.* тропар в прослава на Богородица, *често и в ср.*, богородично песнопение, *гр.* θεοτόκιον
 богорожанница, –а *ж.* Богородица; *гр.* Θεοτόκος
 богосварѣннѣкъ, –а *м.* богоборец; *гр.* θεομάχος
 богосварѣнь, –ъин *прил.* борещ се против Бога; *гр.* θεομάχος
 богословесенне, –на *ср.* богословие, учение за Бога; *гр.* θεολογία
 богословествене, –на *ср.* богословие, учение за Бога; *гр.* θεολογία
 богословествѣннѣ, –цѣлѣѣ, –вншн *несв.* проповядвам; възхвалявам Бога
 богословесѣство, –на *ср.* богословие, учение за Бога; *гр.* θεολογία
 богословне, –на *ср.* богословие, учение за Бога; *гр.* θεολογία
 богословѣнне, –на *ср.* богословие, учение за Бога; *гр.* θεολογία
 богословъ, –а *м.* богослов; *гр.* θεολόγος; *вж.* и богословыць
 богословыць, –а *м.* богослов; *гр.* θεολόγος; *вж.* и богословъ
 богочѣстнѣнь, –ъин *прил.* почитащ бога
 богочѣстне, –на *ср.* богопочитание, благочестие
 богодавѣнне *вж.* богодавѣнне
 богъ, –а *м.* бог, Господ, Бог-Отец; – *богомъ* бог на боговете, най-великия бог; *служѣннѣ* *богоч* служба на Бог
 богъинѣ, –на *ж.* богиня
 бодрѣ *нрч.* бодро
 божи *прил.* божи; *вожне* божиите неща, всичко, свързано с Бога; *агньць* – Агнец Божии, Иисус Христос; *вожнемъ освѣщеннемъ* с (чрез) Божието вдъхновение; *вѣра* *вожня* християнското учение; *доухъ* – дух Божий; *отъць* *вожнн* Богоотец; *плѣтъ* и *кръвъ* *вожня* хлябът и виното в тайнството Евхаристия; *прѣстѣ* – Божия намеса; *рабъ* (*раба*) – (*вожня*) християнин (християнка); *слово* *вожне* Светото Писание; *съинъ* – Иисус Христос; *храмъ* – Иерусалимският храм
 божиѣннѣ, –жѣ, –жншн *св.* боготворя
 божьскъ, –ъин *прил.* отнасящ се до Бога, божествен
 божьство, –а *ср.* 1. божество; 2. божествена природа
 божьствѣнь, –ъин *прил.* 1. божествен; 2. свят, свещен
 божюръ –а *м.* божур; *лат.* Раеоніа
 бон, боѣ *м.* 1. бой, сбиване; 2. бой, битка, сражение

бокъ, –а м. 1. телесен орган, вътрешности; 2. лявата или дясната страна от тялото на човек или животно

болѣ *нрч.* повече, в по-голяма степен; *вж.* болѣнн

болѣн *вж.* болѣнн

болѣнн, болѣн, болѣн, *ж.* болѣшн, *ср.* болѣ *прил.* само в *вж.* и *ст.* по-голям, –а, –о

болѣ, –н м. болник, болен човек

болѣнъ, –ын *прил.* болен; *субст.* болен човек, болник; *вж.* и болѣ

болѣство, –а *ср.* превъзходство, първенство

болѣзнь, –н *ж.* 1. болест, немощ; страдание; 2. боледуване; *вж.* болѣзньн без болка

болѣзньно *нрч.* болезнено, мъчително

болѣзньнъ, –ын *прил.* 1. който се отнася до болест, болестен; 2. който се отнася до болка, болезнен

болѣрннъ, –а м. болярин

болѣръство, –а *ср.* дреха като белег за обществено положение.

болѣсть, –н *ж.* болест; *вж.* и болѣзнь

болѣтн, –лѣж, –лншн *несв.* боледувам, боля, болен съм; *субст.* болѣн болен човек, болник; – са безпокоя се за някого, нещо

бор– *вж.* братн

борьць, –а м. борец, противник

бостн, бодѣж, бодѣшн *несв.* бода, пробождам, убождам

боу– *съкр.* от богоу–

боувьнъ, –а м. дайре

боувол– *вж.* вьвол–

боуестъ, –н *ж.* буйност, лудост

боун *прил.* 1. буен, невъздържан; 2. неразумен, луд

боунство, –а *ср.* безумие

боукарѣ, –рѣ м. граматик, книжовник

боукъ, боукъвѣ *ж.* буква

боурьнъ, –ын *прил.* 1. бурен; 2. буен

боурѣ, боурѣ *ж.* 1. буря; 2. бедствие

боуѣвъ, –ын *прил.* неразумен, невъздържан

боѣзнь, –н *ж.* страх, уплаха; *вж.* и страхъ

боѣтн са, боѣж са, боѣшн са *несв.* с *род.* п. боя се, страхувам се

брада, –ы *ж.* брада; *пострѣженне* брадѣ *постригване* на брадата при встъпване на момчето в юношеска възраст

бразда, –ы *ж.* бразда

бракъ, –а м. брак, сватба, женитба; *вж.* и женитва

бранитн, –нѣж, –нншн *несв.* 1. браня, възпирам, давам отпор; 2. с *дат.* п. преча

брань, –н ж. 1. битка; сражение; 2. средства за водене на битка; 3. изпитание; корабьнаа брань битка с кораби; *мн.* бранн неприятели, противници, врагове

брѣ̄ съкр. *от* брат–

братана, –ѣ ж. племенница

братанъ, –а м. племенник

братн са, борѣн са, борѣши са *несв.* боря се, воювам

братниа *вж.* братрниа

братолюбне *вж.* братролюбне

братолюбленне, –ниа *ср.* братолюбие

братосътворенне, –ниа *ср.* 1. побратимяване; 2. приемане в монашеското братство; *гр.* ἀδελφοποίησις; *вж.* и братротворенне

братоучада, –ѣ ж. братовчедка

братоучадо –а и братоучадъ, –а м. братовчед

братрниа *ср.* събир. 1. братя; 2. сподвижници, следовници; 3. братство, кръвно родство; 2. монашеско братство; *вар.* братниа

братролюбне, –ниа *ср.* братска любов; *гр.* φιλαδελφία; *вар.* братолюбне

братротворенне, –ниа *ср.* 1. побратимяване; 2. приемане в монашеското братство; *гр.* ἀδελφοποίησις; *вж.* и братросътворенне

братръ, –а м. 1. брат, роднина; 2. брат, член на монашеското братство; *вар.* братъ

братрънъ *прил. прит.* братов, братски, на брата; *вар.* братънъ

братръство, –а *ср.* братство, братски отношения; *вар.* братъство

братъ *вж.* братръ

братънь *вж.* братрънъ

братъство *вж.* братръство

брѣ̄ съкр. *на* брат–

брачънъ, –ѣн *прил.* брачен, сватбен

брашьно, –а *ср.* 1. брашно; 2. зърно, реколта; 3. храна, ястие

брашьнънъ, –ѣн *прил.* отнасящ се към храната, хранителен

брашьньце, –а *ср.* причастие, просфора

брндъкъ, –ѣн *прил.* 1. горчив; 2. суров, жесток

брндънъ, –ѣн *прил.* 1. горчив; 2. суров, жесток

брѣ̄ съкр. *от* брат–, братр–

бродъ, –а м. брод

бръвь, –н ж. 1. вежда; 2. клепка

бръзда, –ѣ ж. юзда

бръзо *нрч.* бързо

бръзъ, –ѣн *прил.* бърз; въ бръзѣ, въ бръзѣхъ, на бръзѣ веднага, бързо, тутакси

бръсало, –а *ср.* кърпа за бърсане, обикновено за лице, пешкир

БРЪНА, –Ъ Ж. МН. броня
БРЪВЪНО, –А СР. голямо парче дърво, греда
БРЪНА, –ЪИ Ж. глина, кал, пръст; ВЖ. БРЪННЕ
БРЪННЕ, –НА СР. 1. кал, тиня, блато; 2. нечистотия; 3. тлен
БРЪНЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. 1. направен от пръст, от кал; 2. бремен, смъртен
БРЪСЕЛНЕ, –НА СР. парчета керамични съдове
БРЪТВА, –ЪИ Ж. бръмчене, шумене
БРЪГЪ, –А М. бряг, стръмнина
БРЪЖЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. брегови, който се намира, който лежи на брега
БРЪЗОУЪЛЪ, –А М. месец април; ВЖ. АПРЪЛЪ
БРЪМЕНЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. натоварен, обременен; бремениен
БРЪМА, БРЪМЕНЕ СР. бreme, товар, тежест
БРЪЩИН, БРЪГЖ, БРЪЖЕШН СВ. грижа се; НЕ – пренебрегвам; презирам
БРАЦАННЕ, –НА СР. дрънкане (на струни)
БРАЦАТН, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. дрънкам, свиря
БЪДРОСТЪ, –Н Ж. бодрост, енергичност
БЪДРЪ, –ЪИН ПРИЛ. 1. бодър, буден, бдящ; 2. жив; енергичен
БЪДРЪСТЪ, –Н Ж. 1. бодрост; 2. трезвост
БЪДРЪЛНЪ, –ЪИН ПРИЛ. бодър, трезв
БЪДЪВНЕ, –НА СР. 1. бдение, бодърстване; 2. безсъние
БЪДЪВТН, БЪЖДЖ, БЪДНШН НЕСВ. бдя, будувам, бодърствам
БЪЖДРЪ, –ЪН ПРИЛ. бодър; ВЖ. БЪДРЪ
БЪВАТН, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. 1. бивам, съществувам; 2. бивам, ставам, превръщам се
БЪВОЛЦА, –А Ж. биволица
БЪВОЛЪ, –А М. бивол; ЛАТ. Bubalus
БЪКОВЪ ПРИЛ. ПРИТ. на бика, принадлежащ на бика, отнасящ се към бика
БЪКЪ, –А М. бик
БЪЛНЕ, –НЪ СР. 1. растение, трева; 2. билка, лекарство
БЪЛНН, –НА М. билкар
БЪЛЬ, –Н Ж. билка, трева
БЪЛЪ, –А М. бойл, велможа
БЪСТРНА, –ЪИ Ж. бързо течение в реката, в морето
БЪИ СЪКР. ОТ БЪИСТЪ
БЪСТРО НРЧ. бързо
БЪСТРОНОГЪ, –ЪИН ПРИЛ. бързоног
БЪСТРОСТЪ, –Н Ж. бързина
БЪСТРЪ, –ЪИН ПРИЛ. бърз

вѣстѣ I сигм. аор. за 2 и 3 л. ед. ч. (безл.) от вѣстн стана, случи се

вѣстн, вѣдѣ, вѣдѣши несв. бъда, ще бъда, ще съм

вѣстн, есмь, еси несв. 1. съм; аорист вѣ-, имперфект вѣ-; усл. накл. вѣ-; 3 л. мн. ч. сѣтъ; сег. деят. прич. сы, сѣщ-; мин. деят. прич. быв-; не вѣстн, нѣсмь, нѣси не съм, не си; аще како естѣ ако някак е възможно; годѣ ~ угоден съм, подходящ съм; длѣжнѣ ~ длѣжен съм да; дръзѣ ~ дръзък съм; живѣ ~ жив съм; клатѣ ~ занимавам се със заклинания; наслѣдникѣ ~ избран съм за наследник; нѣстѣ лѣпо не е редно, правилно, не подобава; нѣждѣнѣ ~ търпя насилие; обѣзѣмѣ ~ укоряван съм несправедливо; подовѣнѣ ~ подобен съм на; приношенѣ ~ излагам, поставям дарове, жертва, приношение; повннѣнѣ ~ виновен съм; субст. несѣщнѣ небитие; 2. спом. глагол за образуване на сложни глаг. форми

вѣстнѣ, -нѣ ср. 1. битие, съществуване; 2. сътворение; 3. възникване; 4. първата книга на Стария Завет „Битие“; вж. и вѣшьство, сѣщѣство

вѣстнѣскѣ, -ѣн прил. за Битието, отнасящ се до Битието

вѣстѣ, -н жс. битие

вѣрнѣ, -нѣ ср. бор; чам

вѣрнѣ, -нѣ м. бучиниш; лат. Conium maculatum

вѣхѣ нрч. съвсем, изобщо, напълно

вѣхѣма нрч. напълно, изцяло, въобще

вѣчѣла, -ѣ жс. пчела

вѣшнѣ нрч. 1. съвсем, изобщо, въобще; 2. каквото и да е

вѣшьнѣ, -ѣн прил. пълен, окончателен

вѣраннѣ, -нѣ ср. бране, обирање

вѣратн, вѣрѣ, вѣрѣши несв. бера; събирам, напр. вѣратн дръва бера, събирам дърва; вземам

вѣчѣла, -ѣ жс. пчела

вѣ 2 и 3 л. ед. ч. имперф от вѣстн беше

вѣдѣ- имперф. основа на вѣстн

вѣгатн, -аѣ, -аѣши несв. 1. бягам; 2. избягвам, страна от някого, от нещо

вѣгльѣ, -а м. беглец

вѣгоуннѣ, -ѣн прил. бързоходен

вѣгоунѣ, -а м. 1. бързоходец; 2. беглец

вѣгѣ, -а м. 1. бяг; 2. бягство; вѣгоу са атн побягвам

вѣда, вѣдѣ жс. 1. беда; 2. нужда, неволя; 3. принуда, вѣдѣ доброволно, без принуда

вѣднѣ, вѣдѣ, вѣднѣши несв. 1. убеждавам; принуждавам; 2. набеждавам

вѣдовѣнѣ, -ѣн прил. пълен с беди, нещастен

вѣдѣно нрч. 1. тежко, трудно; 2. опасно; 3. грешно; вар. вѣдѣнѣ

вѣдѣноватн, -оуѣ, -оуѣши несв. бедствам

вѣдѣногонѣнѣ, -ѣн прил. на когото не върви, няма късмет, нещастен

вѣдѣнооудръжнѣ, -ѣн прил. несдържан, необуздан

вѣдѣнооумѣно нрч. безумно, безрасъдно

вѣдѣнооутѣшнѣ, -ѣн прил. трудноутешим, безутешен

бѣдѣнѣ, –ын *прил.* беден (изпаднал в нужда, беда, неволя); недѣгав, слаб; труден, нелек, *напр.* ~ пѣтъ труден пѣтъ; опасен, *напр.* бѣдѣно вѣгѣн с *дат. п.* в опасност сѣм

бѣдѣнѣ вж. бѣдѣно

бѣжаннѣ, –нѣ *ср.* бягство; *вар.* вѣство

бѣжатн, бѣжж, бѣжншн *несв.* 1. бягам, тичам; 2. с (*отѣ*) и *род. п.* избягам; избягвам

бѣанло, –а *ср.* белило, грим, пудра

бѣантн, –лѣж, –лншн *несв.* избелвам, правя нещо да стане бяло

бѣлорнѣць, –а *м.* мирянин

бѣлостѣ, –н *ж.* 1. белота; 2. душевна чистота

бѣлѣ, –ын *прил.* бял, бял на цвят

бѣлѣгѣ, –а *м.* белег, знак

бѣснѣн сѣ, бѣшж сѣ, бѣсншн сѣ *несв.* 1. беснея, буйствам; яростен сѣм, гневен сѣм; 2. обхванат сѣм от бяс, зѣл дух; на новѣ мѣсаць ~ лунатик сѣм

бѣсованнѣ, –нѣ *ср.* 1. беснее; 2. почитане на езически божества; *вж.* и бѣшеннѣ

бѣсовндѣнѣ, –ын *прил.* приел, имащ вид, образ на бяс, на зѣл дух

бѣсовьнѣ, –ын *прил.* бесовски, на бяса; *вж.* и бѣсовьскѣ

бѣсовьскѣ, –ын *прил.* бесовски, който се отнася до бесовете, злите духове; *вж.* и бѣсовндѣнѣ

бѣста 2 или 3 л. *дв. ч. имперф.* от вѣгѣн

бѣство, –а (< бѣгст-) *ср.* бягство; ~ сѣ *мтн* обѣрна се в бягство, побягна

бѣсѣ, –а *м.* 1. бяс; лош, зѣл дух; 2. езическо божество; ~ *нмѣтн* да бѣда обладан от (зѣл) дух

бѣсьноватн сѣ, –оуѣж сѣ, –оуѣшн сѣ *несв.* болен сѣм, страдам от зѣл дух, обзет сѣм от нечист дух; бѣсьноватн сѣ на новѣ мѣсаца лунатик сѣм

бѣсьнѣ, –ын *прил.* бесен, луд; *субст.* обхванат от бяс, от зѣл дух

бѣшеннѣ, –нѣ *ср.* беснее, бесуване

бѣшьнѣ, –ын *прил.* бесен, обхванат от бяс

бѣшьнѣство, –а *ср.* безумство

бѣд– *супл.* корен на вѣгѣн за бѣд. *време* и *повел.* *наклонение*

бѣдѣщнн *прил.* (< *прич.*) бѣдѣщ; *субст.* *мн.* бѣдѣщите неща, бѣдѣщето

В

в буквен знак в кирилицата; в глаголицата ^Ѡ

Ѡ *отбелязване* на дѣва, дѣвѣ или на вѣторѣн, –лѣ, –ѣ в кирилицата; в глаголицата Ѡ съответства на цифрата 3, числ. трн, трнѣ

ва *им.* или *вин. п.* *дв. ч.* от вы, вие двамата, вас двамата

вааловѣ *прил.* *прит.* Ваалов, който се отнася до Ваал

вавлонѣ, –а *м.* *мест.* Вавилон; *гр.* Βαβυλών *от* *акад.*

ваднѣн, –ждѣ, –дншн *несв.* обвинявам, оклеветявам; с *на* и *вин. п.*

вадѣба, –ѣ *ж.* клевета

бакъхъ, –а м. л. Вакх; гр. Βάκχος
 валнтн, –лѣ, –лншн несл. валям, търкалям; – сѧ валям се, търкалям се
 варѣнне, –нѧ ср. вариво, готвено ястие
 варнтн, –рѣ, –рншн св. преваря, изпреваря
 варъ, –а м. зной, горещина
 варътоломѣн, –ѣн м. л. Вартоломей; гр. Варθολομαῖος
 васнль, лѣ м. л. Васил; гр. Βασίλειος
 васъ род. или мест. п. от въ
 вашь, –а, –е мест. прит. ваш, –а, –е
 вед– вж. вестн
 ведро, –а ср. ведрина, ясно хубаво време
 ведръ, –ѣн прил. ведър, ясен
 велѣглавъ, –ѣн прил. с голяма глава
 велѣзълоба, –ѣ ж. злоба
 веленѣнавнсть, –н ж. ненавист, омраза
 велненменънъ, –ѣн прил. известен, прославен, прочут
 велнн прил. голям
 велннство, –а ср. величие
 велнкъ, –ѣн прил. 1. голям, велик, извънреден; – днь Великден; 2. възвишен; 3 (за глас) силен
 велнчанне, –нѧ ср. (с о и мест. п.) възгордяване за (заради) нещо, надменност
 велнчатн, –лѣ, –лешн несл. величая, хваля, възгордявам; 2. увеличавам; – сѧ величая се, възгордявам се
 велнчнне, –нѧ ср. величие; вж. и велнчъство
 велнчнтн, –ѣ, –ѣншн несл. величая, възхвалявам
 велнчъскъ прил. Велички, от Велица; епнскопъ ~ епископ Велички, титла на Климент Охридски
 велнчъствне, –нѧ ср. величие, великолепие
 велнчъство ср. 1. големина, величина; 2. величие; вж. и велнчнне
 велмн вж. вельмн
 вельбѣдъ, –а м. камила
 вельзѣволъ, –а м. велзевул, дявол, сатана; гр. Βεελζεβούλ от евр.; вар. вельзѣолъ
 вельлѣпота, –ѣн прил. великолепие, величественост
 вельмн нрч. 1. много, твърде, в голяма степен; 2. силно, гръмко, със силен глас
 вельрѣѣватн, –лѣ, –лешн несл. говоря надменно, високомерно
 вельсѣдъ, –ѣн прил. лаком, ненаситен
 велѣнне, –нѧ ср. 1. повеление, поръка; 2. заповед
 велѣтн, –лѣ, –лншн несл. 1. заповядвам, нареждам, повелявам; 2. желая
 вепрь, –н м. глиган; вепрь днвнн дива свиня, глиган
 вернга, –ѣ ж. верига

ВНОГРАДЪ, –а м. лозе
 В̄ ЧИСЛ. ДЪВА НА ДЕСАТЕ, ДЪВѢ НА ДЕСАТЕ; *вж.* ДЪВА
 ВНОПНИЦА, –а м. винопиец, пияница
 ВНОПНИЦЕ, –ница *ср.* пиене на вино
 ВНОВНИКЪ, –а м. виновник, причинител; *вж.* и ВНОВНИКЪ
 ВНОВЪ, –ън *прил.* лозов, който се отнася до лоза
 ВНОВЪ, –ън *прил.* виновен, отговорен за нещо; *вж.* и ВНОВЪ
 ВНОВСТВО –а м. вина, виновност; *вж.* и ВНА, ВНОВАНИЕ
 ВНСОНЪ, –а м. дреха от лен; *гр.* βύσσος
 ВНСѢТИ, ВНСѢ, ВНСИШИ *несв.* вися
 ВНТАТИ, –аѣ, –аѣши *несв.* 1. обитавам, живея; 2. (за птици) вия си гнездо
 ВНАЛНИЦА, –а ж. виелица, зимна буря
 ВНГЛЕЕМЪ, –н ж. и ВНДЛЕОМЪ, –а м. Витлеем; *гр.* Βηθλεέμ *от евр.*
 ВНГЪФАГНИА, –на ж. мест. Вифагия; *гр.* Βιθφαγή *от евр.*
 ВЛАГА, ВЛАГЪ *ж.* влага, роса
 ВЛАДЪКА, –ъ м. 1. владетел, господар; 2. Владика, епитет на Господ
 ВЛАДЪЧНИЦА, –а ж. владетелка, господарка; 2. Владичица, епитет на Богородица
 ВЛАДЪЧЪНЪ, –ън *прил.* който се отнася до владика
 ВЛАДЪЧЪСЪ, –ън *прил.* отнасящ се до господаря, до владетеля
 ВЛАДЪЧСТВО, –а *ср.* 1. властване, власт, управление; 2. *мн.* един от небесните чинове, *вж.* и ВЛАСТЕЛЪ
 ВЛАДЪ, –н ж. коса?
 ВЛАСАМЪ, –а м. вид растение, балсам
 ВЛАСВМНИА *вж.* ВЛАСФМНИА
 ВЛАСЕЖЕЛНИЦА СЪЗВЕЗДИЕТО ПЛЕЯДИ
 ВЛАСТЕЛЪ, –ѣ м. владетел, господар; *мн.* един от небесните чинове, *вж.* и ВЛАДЪЧСТВО
 ВЛАСТЕЛЪСЪ, –ън *прил.* господарски
 ВЛАСТИ, ВЛАДѢ, ВЛАДЕШИ *несв.* владея, властвам; *с тв. п.*
 ВЛАСТЪ, –н ж. 1. власт, сила; *своеѣ* ВЛАСТНИѢ по своя воля, без външна принуда; 2. *мн.* шестата ангелска степен
 ВЛАСФМНИСАТИ, –аѣ, –аѣши *несв.* 1. хуля, злословя, клеветя; 2. богохулствам; *гр.* βλασφημέω
 ВЛАСФМНИА, –на ж. хула, злословие, клевета; 2. богохулство; *гр.* βλασφημία
 ВЛАСЪ, –а м. косъм; *мн.* власи коси
 ВЛАСЪНИЦА, –ца ж. дреха от груб плат
 ВЛАУНИТИ, ВЛАУѢ, ВЛАУНИШИ *несв.* влача, тегля
 ВЛД̄ – *съкр.* от ВЛАД –
 ВЛДК – *съкр.* от ВЛАДЪК –
 ВЛК – *съкр.* от ВЛАДЪК –

влъкъ, –а м. вълк; *лат.* Canis lupus
 влъна, –ѝ ж. вълна
 влъгъкъ, –ѝн *прил.* влажен; *субст. ср. ед.* влъгъко влажното, влажност – физическо свойство
 влъна, –ѝ ж. вълна
 влъхволюбне, –на *ср.* интерес към магьосничеството
 влъхованне, –на *ср.* магия; *вж.* и възхъвенне, влъшьство
 влъхвъ, –а м. 1. гадател, ясновидец; 2. вълшебник, магьосник
 влъшьвенне, –на *ср.* гадание, ясновидство; 2. вълшебство, магьосничество
 влъшьство, –а *ср.* магия, вълшебство
 влъкъ, –а м. вълк
 влъуць, –а м. бодил
 влъџн, влъџџ, влъџџн *несв.* влека, тегля, увличам
 вода, –ѝ ж. вода; *мн.* води, водно течение, воден басейн; *рождество* водоџ тайнството кръщение
 воднтн, вождџ, водншн *несв.* водя, упътвам
 водаваждь, –н ж. 1. течение; водопровод; 1. кръвоносен съд, (кръво)обращение
 водолџн, –ѝа м. зодиакалното съзвездие Водолей; *вж.* и водолџнць, ндроухъ, оудроухъ
 водолџнць, –а м. зодиакалното съзвездие Водолей; *вж.* и водолџн, ндроухъ, оудроухъ
 водоносъ, –а м. 1. съд за вода; 2. човек, който носи вода, водоносец
 водопннца, –а м. който пие вода, въздържател
 водынъ, –ѝн *прил.* воден, който се отнася към водата; ~ *родъ* водна стихия; ~ *трѣдъ* подагра; ~ *прѣлогъ*
 воднянка
 воеватн, воюџџ, воюџџн *несв.* воювам; *с на и вин. п.*
 воєвода, –ѝ м. воевода, военачалник
 воєводъскъ, –ѝн *прил.* воеводски
 воєводъство, –а *ср.* военачалство
 вождь, –а и –ѝ м. вожд, предводител
 воџ– *вж.* вџ–
 воџнтн, воџџџ, воџншн *несв.* возя
 воџъ, воџа м. кола
 вон м. *мн.* 1. воини, войници; 2. стан, лагер
 воннъ, –а м. воин, войник
 воннъство, –а *ср.* воинство, войска
 вонска, –ѝ ж. войска
 волевратънъ, –ѝн *прил.* с изменчива воля; *вж.* и хотовратънъ
 воленне, –на *ср.* воля; *вж.* и волѝ
 волнтн, –лѝџџ, –лншн *несв.* желая, искам
 волоухъ, –а м. воловар

волъ, -оу и -а м. вол
 вольнъ, -ын прил. волен, доброволен
 волѣ, -а ж. 1. воля, желание; 2. избор; добра ~ добронамереност; вж. и нзборъ
 волѣтн, волѣж, волнши несл. желая, искам; вж. и волнтн
 вонѣ, вонѣ ж. 1. миризма; 2. благоухание, благовоние; 3. лоша миризма, воня
 вонѣтн, вонѣж, воннши несл. мириша, издавам (благо)ухание
 врагъ, -а м. враг, неприятел, противник
 враженне, -на ср. врачуване, гадаене
 вражни прил. вражи, вражески
 вражда, -ы ж. вражда, ненавист
 враждоватн, -оучѣ, -оучеш несл. враждувам, изпитвам ненавист
 вранъ, -а м. врана, гавран; лат. Corvus
 вранъ, -ын прил. вран, черен
 врата ср. мн. врати, двери, порта
 вратарь, -рь м. вратар; вж. и вратъннкъ, двъръннкъ
 вратнтн, вратиж, вратнши несл. въртя; ~ са обръщам се, връщам се
 вратъннкъ, -а м. вратар
 врачеванне, -на ср. лекуване
 врачеватн, -аѣж, -аеш несл. лекувам
 врачъ, -а м. лекар
 врачъба, -ы ж. лекуване
 връвни, -на ж. върба; лат. Salix
 връвънца, -а ж. Връбница, Цветница, Вход Господен в Йерусалим
 връвъ, -н ж. връв; вар. връвъ
 връг-, връг- вж. връщн
 връженне, -на ср. 1. хвърляне; 2. хвърлей; вар. връженне
 връста, -ы ж. 1. възраст; 2. ръст; 3. връстник
 врътоградарь, -рь м. градинар; вар. врът-
 врътоградъ, -а м. градина; ; вар. врът-
 врътъ, -а м. градина; вар. врътъ; вж. и врътоградъ
 врътъпъ, -а м. въртоп, пещера; вар. врът-
 връховънъ, -ын прил. 1. най-горен; 2. главен, върховен
 връхоу 1. нри. отгоре; 2. предлог с род. п. върху, отгоре; на, над; вар. връхоу
 връхосъ, -а м. насекомо, безкрил скакалец; гр. βροῦχος
 връхъ, -а м. 1. връх; 2. връх на главата, реме; вар. връхъ
 връднтн, връждж, връднши несл. увредя, навредя

врѣдѣ, –а м. 1. вреда, телесно увреждане, без врѣда непокътнато, невредимо; 2. душевен недѣг, вреда, злина

врѣдѣнѣ, –ын прил. вреден

врѣждатн, –аѣ, –аешн несл. вредя, причинявам болест

врѣждѣннѣ, –на ср. вредене, нанясане на вреда; без врѣждѣннѣ невредимо

врѣменѣнѣ, –ын прил. 1. временен, преходен; 2. непостоянен

врѣмѣ, врѣмѣ ср. 1. време; 2. период от време; 3. удобно подходящо време; въ ~ по време на; мало ~ за малко, за кратко; подовьно ~ подходящо, сгодно време, благоприятен момент; вж. и годѣ

врѣтнѣ, –а ср. 1. чувал, торба; 2. дреха от груб плат

врѣщн, –врѣжѣ, врѣжѣшн несл. хвърлям

вс вж. вс–

вс– вж. вс–

въ предлог 1. с вин. п. (при гл. за движение), в; 2. с мест. п. (при глаголи за състояние и място) в, на; от прасл. *vъp

въвѣстн, –дѣ, –дѣшн св. 1. въведа, вкарам; 2. приема

въводнтн, –ждѣ, –дншн несл. въвеждам

въврѣж–, въврѣж– вж. въврѣщн

въврѣщн, –рѣжѣ, –жѣшн св. хвърля

въвзыкнѣтн, –нѣ, –нѣшн св. приуча, науча

въвѣщатн, –аѣ, –аешн св. обещава

въгодѣннѣ вж. оугодѣннѣ

въгнѣзднтн сѣ, –ждѣ сѣ, –дншн сѣ св. загнездя се, обитавам

въграднтн, –ждѣ, –дншн св. вгражда

въграждатн, –аѣ, –аешн несл. вграждам

въгрѣтн, –бѣ, –бѣшн (< –бт–) св. потопя

въдатн, –дамѣ, дасн св. дам, отдам; ~ сѣ отдам се, предам се

въдаѣтн, –аѣ, –аешн несл. отдавам, давам

въдварѣтн сѣ, –рѣѣ сѣ, –рѣѣшн сѣ несл. настанявам се; установявам се

въдворнтн, –рѣѣ, –рншн св. въдворя, настаня, заселя; ~ сѣ установя се, настаня се, заселя се

въдов– вж. въдов–

въдова, –ѣ ж. вдовица; вар. въдова; вж. и въдовница

въдовница, –а ж. вдовица; вар. въдовница; вж. и въдова

въдольнѣ, –ын прил. начупен, издълбан

въдоушевѣнѣ, –ын прил. одушевен

въдрѣжнтн, –жѣ, –жншн несл. закрепвам

въдѣхнтн, –нѣ, –нѣшн св. вдъхна

въдѣтн, –деждѣ, –деждѣшн св. пѣхна, вкарам, втѣкна

въжалнтн сн, –лѣ сн, –лншн сн (< –зж–) св. започна да тъгувам, съжаля

ВЪЖДЕЛЪТН, -ЪИЪ, -ЪЕШН св. пожела, поискам; *от* ВЪЗ-желѣтн
 ВЪЖДАДАТН, -АИЪ, -АЕШН и ВЪЖДАЖДЪ, ВЪЖДАЖДЕШН (< ВЪЗЖ) св. пожела, възжелая; ~ сѧ ожднея
 ВЪЖЕЩН, ВЪЖЕГЪ (ВЪЖЪГЪ), ВЪЖЕЖЕШН (ВЪЖЪЖЕШН) св. запалѧ; ~ сѧ запалѧ се
 ВЪЖНЪАТН, -АИЪ, -АЕШН не св. запалвам
 ВЪЖНЪАТН *вж.* ВЪЖНЪАТН
 ВЪЗ *предлог* 1. с *вин. п.* срещу, в замяна на; за; *благодать* ~ *благодать* благодат за благодат; 2. с *род. п.*
 срещу, на отсрещната страна
 ВЪЗЪ, ВЪЗЪИ *ж.* окови
 ВЪЗАКОННТН, -НИЪ, -ННШН (< ВЪЗ-Ъ) св. узаконя, постановя със закон
 ВЪЗАЛЪКАТН, -ЪИЪ, -ЪЕШН св. огладнея, почувствам глад
 ВЪЗВНАТН, -АИЪ, -АЕШН не св. 1. удрям се в знак на скръб; 2. обръщам в бягство
 ВЪЗВНТН, -НИЪ, -НЕШН св. удрям се, заудрям се в знак на скръб; ~ прѣсн удрям се в гърдите при скръб
 ВЪЗБОЛЪТН, ЛИЪ, -ЛНШН не св. усещам болка, изпитвам болка; *вж.* и болѣтн
 ВЪЗБОАТН сѧ, -ОИЪ сѧ, -ВОНШН сѧ св. с *тв. п.* изпитам страх, боя се
 ВЪЗБРАННТН, -НИЪ, -ННШН св. забраня; ~ сн забраня си
 ВЪЗБРАИЪТН, -ИЪИЪ, -ИЪЕШН не св. забранявам; ~ сн забранявам си
 ВЪЗБОУДНТН, -ЖДЪ, -ДНШН св. събудя, пробудя
 ВЪЗВЪИЪТН, -ИЪ, -НЕШН св. 1. събудя се, пробудя се, събудя се; 2. свестявам се, осъзнавам се
 ВЪЗВЪСЪИЪТН, -ЪИЪ, -ЪЕШН св. разбеснея се, разлудувам се
 ВЪЗВЪШЕННЕ, -НИА *ср.* лудост
 ВЪЗВЪЩН, -ГЪ, -ЖЕШН св. побягна
 ВЪЗВАЛНТН, -АИЪ, -ЛНШН св. изтърколя, претърколя (нещо) върху друг предмет
 ВЪЗВЕЛЪНТН, -ЪИЪ, -ЪНШН св. възвелича; ~ сѧ възгордея се
 ВЪЗВЕСЕЛНТН, -ЛИЪ, -ЛНШН св. развеселя, зарадвам; ~ сѧ зарадвам се, развеселя се
 ВЪЗВЕСЕЛЪТН, -ЛЪИЪ, -ЛЪЕШН не св. развеселявам, зарадвам
 ВЪЗВЕШТН, -ВЕДЪ, -ВЕДЕШН св. изнеса, издигна нагоре; повдигна, вдигна; ~ оун вдигна очи; ~ сѧ бъда
 въздигнат, изведен, избавен
 ВЪЗВНРАТН, -АИЪ, -АЕШН не св. извирам
 ВЪЗВОДНТН, -ЖДЪ, -ДНШН не св. 1. извеждам, изкарвам, извличам; 2. вдигам, карам някого да стане
 ВЪЗВРАТНТН, -ЦИЪ, -ТНШН св. 1. върна, възвърна; 2. отменя, прекратя; ~ сѧ върна се, завърна се
 ВЪЗВРАТЪ, -А *м.* годишен сезон; ~ жатвънъ, есьнънъ, зъмьннн, вєсьнънъ лято, есен, зима, пролет
 ВЪЗВРАЩАТН, -АИЪ, -АЕШН не св. връщам, възвръщам; ~ сѧ връщам се, завръщам се
 ВЪЗВРАЩЕННЕ, -НИА *ср.* връщане, завръщане
 ВЪЗВРЪСКАТН сѧ, -АИЪ сѧ, -АЕШН сѧ не св. развряскам се, развивам се
 ВЪЗВРЪЩН, -ВРЪГЪ, -ВРЪЖЕШН св. хвърля върху някого, върху нещо
 ВЪЗВЪСИТН сѧ, -ШИЪ сѧ, -СИШН сѧ св. 1. издигам се нагоре, извися се; 2. възгордея се, изпитам
 високомерие
 ВЪЗВЪШАТН сѧ, -АИЪ сѧ, -АЕШН сѧ не св. гордея се, изпитвам високомерие

възвърбнне, -на *ср.* завиране, закипяване
 възвърбти, -рѣ, -рншн *несв.* завирам, закипявам
 възвѣснти *св.*, -шѣ *св.*, -сншн *св.* обеса се
 възвѣстнти, -цѣ, -стншн *св.* извѣстя, съобщя, покажа
 възвѣщати, -аѣ, -аешн *несв.* извѣстявам, оповѣстявам
 възвѣяти, -ѣѣ, -ѣешн *св.* (за вятър) завея, задухам
 възвазати, -жѣ, -жешн *св.* завържа, привържа
 възгарати *св.*, -аѣ *св.*, -аешн *св.* *несв.* разгарям се, запламтявам
 възглавница, -а *жс.* възглавница
 възглаголати, -лѣ, -лешн *св.* заговоря, проговоря
 възгласнти, -шѣ, -сншн *св.* 1. извикам силно, издигна глас; 2. извикам някого
 възгласати, -аѣ, -аешн *несв.* 1. извиквам; 2. извиквам някого
 възгласенне, -на *ср.* 1. възглас; 2. извисяване на гласа в края на песнопение или молитва
 възгнѣзднти *св.*, -ждѣ *св.*, -дншн *св.* *несв.* 1. завивам гнездо; 2. заселвам се, намирам подслон
 възгнѣстнти, -цѣ, -тншн *св.* (за огън) запаля
 възгнѣщати, -аѣ, -аешн *несв.* (за огън) запалвам
 възгнѣщати *св.*, -аѣ *св.*, -аешн *св.* *несв.* гнуся се, отвращавам се
 възгорѣти *св.*, -рѣ *св.*, -рншн *св.* *св.* разгоря се, пламна
 възграднти, -ждѣ, -дншн *св.* изградя, издигна, построя
 възгражданне *вж.* възграждение
 възграждати, -аѣ, -аешн *несв.* ограждам
 възграженне, -на *ср.* укрепление; *вар.* възгражданне
 възграчати, -аѣ, -аешн *несв.* (за гарван, врана) заграча
 въздавати, -аѣ, -аешн *несв.* давам; въздавам
 възданне, -на *ср.* възнаграждение, отплата; *вж.* и възданне
 въздати, -дамь, -дасн *св.* дам, въздам, отплатя се; ; ~ вѣсть пратя вест; ~ нарѣчнне пратя писмо, послание; ~ слово отвърна, отговоря; хвалѣ ~ благодаря
 възданне, -на *ср.* отплата; *вж.* и възданне
 въздавати, -аѣ, -аешн *несв.* въздавам, оплащам се; ~ моленне отправям моление, молба, моля се; ~ славѣ прославям; хвалѣ ~ благодаря
 въздвннжнти, -гнѣ, -гнешн *св.* 1. въздигна, вдигна, подигна; *крамолѣ* ~ започна разпра; 2. вдигна на крака, излекувам; 3. подтикна; ~ *св.* въздигна се, повдигна се
 въздвнженне, -на *ср.* възвишаване, въздигане
 въздвнзати, -жѣ, -жешн *несв.* възбуждам, подклаждам
 възднвнти *св.*, -влѣ *св.*, -вншн *св.* *св.* зачудя се, удивя се
 въздоуховѣ *прил.* отнасящ се до въздуха; въздушен; *вж.* и въздоушнѣ
 въздоухѣ, -а *м.* 1. въздух; 2. дѣх, дихание
 въздоушнѣ, -ын *прил.* въздушен; *вж.* и въздоуховѣ

ВЪЗДЪР- *вж.* и ВЪЗЪР-
 ВЪЗДЪРЪЖАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* удържам, задържам, възпирам
 ВЪЗДЪРАЖНТН, -ЖЊ, -ЖНШН *св.* удържа, задържа, възпра
 ВЪЗДЪРЪЖАННЕ, -НІА *ср. с род. п.* въздържание, въздържаност; *вж.* и АЛЪКАННЕ, АЛЪЧЪБА, ПОЩЕННЕ
 ВЪЗДЪРЪЖАТН, -ЖЊ, -ЖНШН *несв.* въздържам, възпирам
 ВЪЗЪРАДОВАТН СА, -ДОУЊ, -ДОУЕШН СА *св.* зарадвам се, възрадвам се, радвам се, ликувам; *вар.*
 ВЪЗДЪРАДОВАТН СА
 ВЪЗЪРАСТН, -ТЊ, -ТЕШН *св.* израсна, порасна
 ВЪЗЪРАСТНТН, -ЦЊ, -СТНШН *св.* правя да порасне, да се увеличи
 ВЪЗЪРАСТЪ, -А *м.* ръст, възраст
 ВЪЗЪРАЩАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* правя да порасне, напорявам
 ВЪЗДЪРЪЖАННЕ, -НІА *ср. с род. п.* въздържаност
 ВЪЗДЪРЪЖАТН СА, -ЖЊ СА, -ЖНШН СА *несв.* въздържам се
 ВЪЗДЪРЪМАТН (СА), -МЛЊ (СА), -МЛЕШН (СА) *св.* задрема
 ВЪЗЪРАСТН, -СТЊ, -СТЕШН *св.* нарасна, порасна; уголемя се; *вар.* ВЪЗДЪРАСТН
 ВЪЗЪРАЩЕННЕ, -НІА *ср.* нарастване, уголемяване; *вар.* ВЪЗДЪРАЩЕННЕ
 ВЪЗЪРОУТН, -РОВЊ (-РЕВЊ), -РОВЕШН (-РЕВЕШН) *св.* изрева; *вар.* ВЪЗДЪРОУТН
 ВЪЗЪРЪДАТН, -АЊ, -АЕШН *св.* заплача, заридая; *вар.* въздръдати
 ВЪЗДЪРЪМАТН СА, -МЛЊ СА, -МЛЕШН СА *св.* задрема
 ВЪЗДЪХНОВЕННЕ, -НІА *ср.*
 ВЪЗДЪХНЪТН, -НЊ, -НЕШН *св.* въздъхна
 ВЪЗДЪХАННЕ, -НІА *ср.* 1. въздишка; 2. стенание
 ВЪЗДЪХАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* въздишам
 ВЪЗДЪРАТН, -ДЕРЊ, -ДЕРЕШН *св.* изтръгна, изскубна
 ВЪЗДЪТН, -ДЕЖДЊ, -ДЕЖДЕШН и -ЪЊ, -ЪЕШН *св.* 1. простра, протегна ръце; ~ рѣцѣ вдигам, протягам ръце;
 2. вдигна очи
 ВЪЗНГРАТН СА, -АЊ СА, -АЕШН СА *св.* разиграя се, заиграя, затанцувам
 ВЪЗНМАННЕ, -НІА *ср.* пристъп на болест
 ВЪЗНМАТН и ВЪЗЪМАТН, -ЕМЛЊ, -ЕМЛЕШН и -АЊ, -АЕШН *несв.* взимам, поемам; 2. получавам, приемам
 ВЪЗНРАННЕ, -НІА *ср.* вид, изглед
 ВЪЗНРАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* вирам се, наблюдавам
 ВЪЗНСКАННЕ, -НІА *ср.* търсене
 ВЪЗНСКАТН, -ЦЊ, -ЦЕШН *св. с род. п. или инф.* потърся, подиря, издиря
 ВЪЗНТН, ВЪЗНДЊ, ВЪЗНДЕШН *св.* 1. възляза, изкача се; вляза; 2. възнасям се; *вж.* и ВЪЗНОСНТН СА; 3.
 произхождам, възхождам
 ВЪЗЛАГАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* слагам, полагам, поставям; ~ рѣкѣ полагам ръка на някого при
 благословия; ~ оупъванне възлагам надеждите си, упованието си; ~ обѣтованне давам обет;
 оутвърждение ~ давам сила, укрепвам
 ВЪЗЛЕЖАТН, -ЖЊ, -ЖНШН *несв.* 1. полягам; 2. храня се в полегнало положение

възлеци, -лагж, възлажеш св. 1. полегна; 2. полегна при хранене
 възлнвагтн, -агж, -аешн несл. изливам
 възлнатн, -гжж, -гешн св. излея, наля; с на и вин. п. или с връхоу и род. п.
 възложитн, -жж, -жншн св. сложа, поставя; - ржжж поожа ръка на някого при благословия; - оупъване
 възложа надеждите си, упованието си; - благословение дам благословия; с на и вин. п.
 възлѣганне, -на ср. ядене, гощавка
 възлѣстн, -зжж, -зешн св. възкача се, покача се, възляза; с на и вин. п.
 възлѣгатн, -агж, -аешн несл. излитам, политам
 възлюбитн, -блжж, -бншн св. обикна, харесам; - са целуна се, поздравя се
 възлюбленне, -на ср. любов
 възлюбленъ прил. (< прич.) любим, обичан, възлюбен
 възмагатн, -агж, -аешн несл. смогвам, успявам, в състояние съм
 възможнъ, -гжн прил. възможен, осъществим
 възмоци, -можж, -можешн св. 1. смогна, успея; 2. надмогна, надвия
 възмѣритн, -ржж, -рншн св. премеря, отмеря
 възмастн, -тжж, -тешн св. смутя, объркам; - са объркам се, смутя се, разтревожа се
 възмѣтитн, -цжж, -тншн св. 1. объркам; 2. смутя; - са объркам се
 възмѣщенне, -на ср. 1. движение, разместване; 2. вълнение; 3. смут, тревога, безпокойство
 възнашатн, -агж, -аешн несл. възкачвам се; възнасям се вж. и възитн
 възненавндѣтн, -жджж, -дншн св. възненавидя, изпитам ненавист
 възнесенне, -на ср. 1. въздигане; 2. възгордяване; 3. възнесение
 възнеситн, -сжж, -сешн св. повдигна, издигна; 2. възнасям се; вж. и възитн; - са 1. повдигна се, издигна се;
 2. възвелича се, възгордея се
 възникнитн, -нжж, -нешн св. 1. надигна се, повдигна се; 2. изникна, появя се; 2. (за растение) поникна,
 покълна
 възнитн, -нжж, -нжешн св. нанижа, пробода
 възноситн, -шжж, -ншн несл. повдигам; възнасям; възноситн жрѣтвж, принасям в жертва; - са, 1. повдигам
 се, издигам се; 2. възгордявам се; вж. и възатн, възматн
 възоситн, -цжж, -сншн несл. подбуждам, насърчавам.
 възъ вж. въз
 възъватн, -зовжж, -зовешн св. 1. викна, призова; 2. поканя някого
 възъм- вж. възати
 възъматн, -землжж, -землешн несл. вземам, поемам
 възъпитн, -нжж, -нешн св. провикна се, извикам силно
 възъватн, -агж, -аешн несл. призовавам, повиквам
 възъматн, -агж, -аешн несл. вземам, приемам
 възърѣданне, -на ср. 1. гледане; 2. поглед, поглеждане
 възърѣтн, -ржж, -рншн св. погледна; с на и вин. п. погледна някого; с къ и дат. п. погледна към някого,
 нещо

ВЪЗАТН, ВЪЗЪМЪ, ВЪЗЪМЪШН св. 1. взема, хвана, поема; 2. приема, получа; ~ **МЪЗЪ** приема пари, подкуп
 3. поема, понеса
ВЪЗАТНЕ, -НЪ ср. отнемане
ВЪЗНЪ, ВЪЗНЪ нарч. постоянно, винаги; изцяло
ВЪКОУПЪ нарч. 1. заедно, вкупом; 2. едновременно
ВЪКОУСНТИ, -ШЪ, -СНШН св. с или без отъ и род. п. вкуся, опитам
ВЪКОУСЪ, -А м. 1. вкус, едно от сетивата; 2. вкусане; *вж.* и **ВЪКОУШЕННЕ, ОУКОУСЪ**
ВЪКОУШАТИ, -АЪ, -АЕШН несл. вкусям, опитвам; с или без отъ и род. п.
ВЪКОУШЕННЕ, -НЪ ср. 1. вкусане, опитване; 2. ядене; *вж.* и **ВЪКОУСЪ, ОУКОУСЪ**
ВЪКЪСНЪТИ, -НЪ, -НЪШН св. вкисна, прокисна
ВЪКЪСЪТИ, -ЪЪ, -ЪЕШН несл. вкисвам, прокисвам
ВЪЛАГААНЦЕ, -А ср. кесия
ВЪЛАГАТИ СЪ, -АЪ СЪ, -АЕШН СЪ несл. (за кораб, лодка) разлюлявам се, блъскам се, клатя се от вълните
ВЪЛАГАТИ, -АЪ, -АЕШН несл. 1. влагам, слагам, поставям; 2. налагам, вменявам задължение
ВЪЛАЗЪТИ, -ЪЪ, -ЪШН несл. 1. влизам; 2. (за река, ручей) вливам се
ВЪЛАТИ *вж.* **ВЪЛАГАТИ**
ВЪЛНВАТИ, -АЪ, -АЕШН несл. вливам; ~ **СЪ** вливам се
ВЪЛНАТИ, -АЪЪ, -АЪЕШН св. влея, наля
ВЪЛОГЪ, -А м. галоп
ВЪЛОЖЪТИ, -ЪЪ, -ЪШН св. вложа, сложа, поставя в
ВЪЛЪРЪМЪНЪ прил. пъстър, червен, пурпурен; кадифен, велурен
ВЪЛЪТИ, -ЪЪ, -ЪЕШН св. вляза
ВЪМЪСТИ, -ТЪ, -ТЕШН св. хвърля в ...
ВЪМОЩН, -ГЪ, -ЖЕШН (< -ГЪ-) св. смогна
ВЪМЪСТЪТИ, -ЦЪ, -СТЪШН св. вмества, смества
ВЪМЪСТЪ, -А м. ; *вж.* и **ВЪМЪЩЕННЕ**
ВЪМЪВАТИ, -АЪ, -АЕШН несл. хвърлям в ...
ВЪНЕГДА съюз когато, щом
ВЪНЕЪДЪПЪ нарч. внезапно
ВЪНЕСТИ, -СЪ, -СЕШН св. внесе
ВЪНКАТИ, -АЪ, -АЕШН несл. вникна, задълбоча се
ВЪНКАТИ, -НЪ, -НЪШН несл. вниквам, задълбочавам се
ВЪНМАННЕ -НЪ ср. внимание
ВЪНМАТИ, -НЕМЪ, -НЕМЪШН несл. 1. внимавам, пазя се от нещо; 2. схващам, разбирам, възприемам;
вж. и **ВЪНКАТИ, ВЪНКАТИ, ПЪНАТИ**
ВЪНРАТИ, -АЪ, -АЕШН несл. влизам, прониквам
ВЪНЪТИ, -ДЪ, -ДЕШН св. вляза; ~ **ВЪ** радостъ радвам се, споделям радостта на някого; ~ **ВЪ** напастъ изпадна
 в изкушение, поддам се на изкушение

ВЪНОСИТИ, –ШЖ, –СИШИ *несв.* внасям; вкарвам
 ВЪНОУШИТИ¹, –ШЖ, –СИШИ *св.* чуя; *вар.* взоушити
 ВЪНОУШИТИ², –ШЖ, –СИШИ *св.* втъкна; сложа, заредя стрела
 ВЪНЪ *нрч.* (за посока) вѣн, навѣн
 ВЪНѢ *нрч.* (за място) вѣн, извѣн
 ВЪНѢШЬНѢ, ВЪНѢШТЬНѢ *прил.* вѣншен
 ВЪНѢЖДОУ *нрч.* отвѣн, извѣн
 ВЪНАТИ, ВЪНЪМЖ, ВЪНЪМЕШИ *св.* 1. поема, взема; 2. разбира, възприема
 ВЪНЖТРИ *нрч.* вѣтре, всред
 ВЪНЖТРИНѢ, –НИИ *прил.* вѣтрешен
 ВЪНЖТРИЖДОУ *нрч.* отвѣтре, вѣтре
 ВЪОБРАЗИТИ, –ЖЖ, –ЖИШИ *св.* 1. образувам; 2. изработя, направя
 ВЪОРЪЖИТИ СЯ, –ЖЖ СЯ, –ЖИШИ СЯ *св.* вѣорѣжа се
 ВЪОУШИТИ, –ШЖ, –ШИШИ *св.* чуя; *вар.* взоушити
 ВЪПАДАТИ, –АЖ, –АЕШИ *несв.* падам, изпадам
 ВЪПАСТИ, –ДЖ, –ДЕШИ (< ДТ) *св.* падна в ..., изпадна в ...; изпадна, пропадна; попадна на; налетя на; ~ вѣ
 НЕДЖГЪ разболея се; ~ вѣ РАЗБОА извѣрша разбойничество, грабеж; с вѣ и *вин. п.*
 ВЪПИСАТИ, –ШЖ, –ШЕШИ *св.* опиша, напиша; *вар.* вѣпѣсати
 ВЪПИТИ, –НИЖ, –НЕШИ *несв.* викам, крещя
 ВЪПИѢТИ, ВЪПИЖ, ВЪПИЕШИ *несв.* викам
 ВЪПЛОУТИ, –ПЛОВЖ, –ПОВЕШИ *несв.* отплавам
 ВЪПЛЪТИТИ, –ЦЖ, –ТИШИ *св.* вѣплѣтя, придам на някого плѣт, човешки образ; ~ СЯ вѣплѣтя се, превърна
 се в плѣт, добия плѣт; *вж.* и ОПЛЪТИТИ; ВЪПЛЪЦАТИ СЯ
 ВЪПЛЪЧИТИ СЯ –ЧЖ СЯ, –ЧИШИ СЯ *св.* опѣлча се, изправя се срещу някого или срещу нещо
 ВЪПЛЪЩЕННЕ, –НИА *ср.* вѣплѣщение, приемане на човешки облик; *вж.* и ОПЛЪЩЕННЕ
 ВЪПЛЪ, –Ѣ И ВЪПЛЪ, –А *м.* писък; вопѣл
 ВЪПРАШАТИ, –АЖ, –АЕШИ *несв.* 1. питам, запитвам; 2. разпитвам, разследвам
 ВЪПРОСИТИ, –ШЖ, –СИШИ *св.* попитам, запитам
 ВЪПРОСЪ, –А *м.* вѣпрос, запитване
 ВЪПРОШЕННЕ, –НИА *ср.* питане, запитване
 ВЪПРѢЧАТИ СЯ, –АЖ СЯ, –АЕШИ СЯ *несв.* вѣплитам се, заплитам се, забърквам се
 ВЪПРАЗАТИ, –АЖ, –АЕШИ *несв.* вѣпрягам, карам
 ВЪПРАНЖТИ, –НЖ, –НЕШИ *св.* изтрезнявам, опомням се
 ВЪПѣСАТИ *вж.* ВЪПИСАТИ
 ВЪРАЗУМИТИ, –МЛІЖ, –МИШИ *св.* вразумя, дам разум, поуча
 ВЪРНИЖТИ, –НЖ, –НЕШИ *св.* побутна, изтласна
 ВЪРѢЗАТИ, –АЖ, –АЕШИ *несв.* врязвам, дѣлбая, гравирам

ВЪСАДНТИ, –ЖДѢ, –НШИ СВ. 1. поставя, полага; ВЪСАДНТИ ПЖТО ЖЕЛЪЗЪНО ОКОВА, поставя окови на краката; 2. (за растение) посадя, насадя; 3. (на кон, на магаре) посадя, кача; 4. възстановя; 5. влагам знание; – СЛОУХЪ ВЪЗСТАНОВЯ СЛУХА НА НЯКОГО
 ВЪСВЕРЕПѢТИ, –ВѢЖ, –ВѢШИ СВ. освирепея
 ВЪСЕЛЕНАИ, –АА Ж. вселената, обитаемият, населеният свят
 ВЪСЕЛНТИ, –ЛѢЖ, –ЛНШИ СВ. С ВЪ И МЕСТ. П. заселя, поселя, вселя; – СА заселя се, поселя се
 ВЪСЕЛѢТИ, –ЛѢЖ, –ЛѢШИ НЕСВ. настанявам, вкарвам
 ВЪСНІАТИ, –ІАЖ, –ІАЕШИ (< ВЪЗ–С–) СВ. възсия, засия, просия
 ВЪСКЛАДАТИ, –АЖ, –АЕШИ НЕСВ. 1. слагам, турям върху; 2. възлагам товар, бреме
 ВЪСКЛАДѢТИ СА, –НІЖ СА, –НШИ СА НЕСВ. изправям се, вдигам глава
 ВЪСКЛАНЦАННЕ, –НІА СР. възклицание
 ВЪСКЛАНЦАТИ, –АЖ, –АЕШИ НЕСВ. възкликвам
 ВЪСКЛОННТИ СА, –НІЖ СА, –НШИ СА СВ. 1. повдигна глава, погледна нагоре; 2. изправя се, вдигна се
 ВЪСКОРѢ НРЧ. скоро, наскоро
 ВЪСКОУРЕННЕ, –НІА СР. пара, изпарение, течение
 ВЪСКОУРНТИ, –РІЖ, –РНШИ НЕСВ. изпарявам се
 ВЪСКОУРѢТИ, –ВѢЖ, –ВѢШИ НЕСВ. правя да дими
 ВЪСКОУНТИ, –УЖ, –УНШИ СВ. 1. скоча в ...; 2. втурна се, вляза
 ВЪСКРАН ПРЕДЛОГ С РОД. П. при, до, край
 ВЪСКРАШАТИ, –АЖ, –АЕШИ НЕСВ. възкръсвам
 ВЪСКРНЛНЕ, –НІА СР. край, пола на дреха
 ВЪСКРНЧАТИ, –АЖ, –АЕШИ СВ. закрепця, завикам; ВЖ. И ВЪЗЪВАТИ, ВЪЗЪПНТИ
 ВЪСКРЪМТИ, –МІЖ, –МШИ СВ. 1. отгледам, отхраня; 2. възпита
 ВЪСКРЪМЛЕННЕ, –ІА СР. 1. отглеждане, отхранване; 2. възпитание
 ВЪСКРЪСЕННЕ, –НІА СР. възкръсване, възкресение; ВЖ. И ВЪСКРЪШЕННЕ; ВЪСТАННЕ, ВЪСТАНЪ
 ВЪСКРЪСНОВЕННЕ, –НІА СР. възкръсване, възкресение
 ВЪСКРЪСНАТИ, –НЖ, –НЕШИ СВ. възкръсна; ВЖ. И ВЪСТАТИ
 ВЪСКРЪСНТИ, –ШЖ, –СШИ СВ. възкреся
 ВЪСКРЪШАТИ, –АЖ, –АЕШИ НЕСВ. възкресявам
 ВЪСКРЪШЕННЕ, –НІА СР. възкръсване, възкресение; ВЖ. И ВЪСКРЪСЕННЕ
 ВЪСКЪПѢТИ, –ПІЖ, –ПШИ СВ. закипя, изкипя
 ВЪСКЪСѢТИ, –ВѢЖ, –ВѢШИ СВ. (за хляб) вкисна, втасам
 ВЪСКЪЖ (< ВЪЗ–КЪЖ) НРЧ. поради що, защо
 ВЪСЛАВѢТИ СА, –ВѢЖ СА, –ВѢШИ СА НЕСВ. С ДАТ. П. опирам се на някого, на нещо, намирам опора
 ВЪСПАРНТИ, –РІЖ, –РНШИ НЕСВ. въздигам се, летя нагоре, рея се
 ВЪСПАРЪ, –А М. изпарение; ВЖ. И ВЪСПАРЕННЕ
 ВЪСЛЪПАТИ, –АЖ, –АЕШИ НЕСВ. раздвижвам се, подскачам
 ВЪСЛЪДОВАТИ, –ОУЖ, –ОУЕШИ НЕСВ. С ДАТ. П. следвам

ВЪСЛѢДСТВОВАТИ, –ОУЊѢ, –ОУѢШИ *несв.* следвам, вървя след някого
 ВЪСЛѢПАТИ, –ПЛѢѢ, –ПЛѢШИ *несв.* (за вода) тека, изтичам, клокоча
 ВЪСМНѢТИ СѢ, –ВѢѢ СѢ, –ВѢШИ СѢ *св.* усмихна се, засмея се
 ВЪСМРѢДѢТИ СѢ, –ЖДѢ СѢ, –ДНШИ СѢ *св.* вмириша се, размириша се, засмърдя, разсмърдя се
 ВЪСМѢВѢТИ СѢ, –ВѢѢ СѢ, –ВѢШИ СѢ *св.* разсмея се, засмея се
 ВЪСОУѢ *нрч.* напразно, всуе
 ВЪСПНТАННѢ, –НѢ СР. ПОТОМСТВО
 ВЪСПНТАТИ, –АѢѢ, –АѢШИ *вж.* ВЪСПНТѢТИ
 ВЪСПНТѢТИ, –ВѢѢ, –ВѢШИ *св.* 1. отхраня, отгледам; 2. възпитам
 ВЪСПЛАКАТИ, –УѢѢ, –УѢШИ *св.* заплача; ~ СѢ заплача се
 ВЪСПЛАЦЕННѢ, –НѢ СР. отплата
 ВЪСПЛЮНѢТИ, –НѢѢ, –НѢШИ *св.* намокря с плюнка, наплюнча
 ВЪСПО– *вж.* и ВЪСПѢТИ
 ВЪСПОМНѢННѢ, –НѢ СР. спомен, спомняне, припомняне; *вар.* ВЪСПОМНОВАННѢ, ВЪСПОМАНОВЕННѢ
 ВЪСПОМНАТИ, –АѢѢ, –АѢШИ *несв.* напомням, припомням, спомням си, припомням си
 ВЪСПОМНАВАННѢ *вж.* ВЪСПОМНѢННѢ
 ВЪСПОМѢНѢТИ, –НѢѢ, –НѢШИ *св.* спомня, припомня
 ВЪСПОМАНОВЕННѢ *вж.* ВЪСПОМНѢННѢ
 ВЪСПОМѢНѢТИ, –НѢѢ, –НѢШИ *св.* спомня (си), припомня (си)
 ВЪСПОУЦАТИ, –АѢѢ, –АѢШИ *несв.* пускам гласа си, започвам да пея, запявам; ПѢСНЬ ~ запявам песен
 ВЪСПРАШАТИ, –АѢѢ, –АѢШИ *несв.* с *род. п.* искам, търся нещо, интересувам се от нещо
 ВЪСПРНМАТИ, –ѢМЛѢѢ, –ѢМЛѢШИ *несв.* получавам, приемам
 ВЪСПРНѢТИ, –НМѢѢ, –НМѢШИ *св.* взема, (въз)приема, получа
 ВЪПРОСИТИ, –ШѢѢ, –СИШИ *св.* поискам; помоля, измоля
 ВЪПРОТѢТИТИ, –ЦѢѢ, –ТИШИ *св.* 1. възпра, забраня; 2. порица, упрека, укоря
 ВЪПРОТѢЦАТИ, –АѢѢ, –АѢШИ *несв.* 1. порицавам, упреквам; 2. заплашвам
 ВЪПРОТѢЦЕННѢ, –НѢ СР. упрек, порицание
 ВЪПРАНѢТИ, –НѢѢ, –НѢШИ *св.* 1. стана, пробудя се; 2. опомня се, съвзема се, свестя се
 ВЪПѢТИ, –ПОѢѢ, –ПОѢШИ *св.* 1. запея, пропея; 2. възпея, възхваля, прославя
 ВЪПѢТНѢ, –НѢ СР. пропяване, запяване; КОУРНѢ ~ кукуригане; по коурни възпѢтнѢ по първи петли, на зазоряване
 ВЪПАТНѢТИ СѢ, –ЦѢѢ СѢ, –ТИШИ СѢ *св.* върна се, завърна се
 ВЪПАТЬ *нрч.* обратно, назад
 ВЪСТАВНѢТЬ, ЛѢ (< –ЗѢТ) *м.* създател
 ВЪСТАВНѢТИ, –ВЛѢѢ, –ВНШИ (< –ЗѢТ) *св.* с *вин. п.* 1. вдигна, повдигна; 2. възстановя; 4. възкреся; *вж.* и ВЪЗКРѢСНѢТИ
 ВЪСТАВЛѢТИ, –ЛѢѢѢ, –ЛѢѢШИ *несв.* 1. вдигам, повдигам; 2. вдигам на бой

възстанне, -на (< -зст) *ср.* 1. ставане, надигане; 2. надигане, възставане срещу някого; 3. възкресение; *вж. и възкръсенне*
 възстанъ, -а *м.* 1. ставане; 2. възкресение; *вж. и възкръсенне, възстанне*
 възстанъ, -н *ж.*, *вж. възстанъ*
 възстанънъ, -ън *прил.* 1. който възстава, настъпва, започва; 2. който се отнася до възкресението
 възстатн, -нъ, -нешн (< -зст-) *св.* 1. стана, изправя се, надигна се; 2. с на и *вин. п.* опълча се, възстана срещу някого; 2. възкръсна; *вж. и възкръснѣтн*
 възстаганне *вж. възстанне*
 възстагатн, -аѣ, -аешн *несв.* 1. ставам, изправям се; 2. ставам от сън
 възстапнтн, -пѣѣ, -пншн *св.* отклоня, попреча
 възстапѣнтн, -лѣѣ, -лѣешн *несв.* отклонявам, възпрепятствам
 възстокъ, -а *м.* 1. изгрев; 2. изток, източна посока
 възточънъ, -ън *прил.* източен
 възтрепетатн, -аѣ, -аешн *несв.* започвам да треперя, затрепервам
 възтръгатн, -аѣ, -аешн *несв.* отскубвам, откъсвам; изкоренявам
 възтръгнѣтн, -нѣ, -нешн *св.* отскубна, откъсна; изкореня
 възтръзатн, -заѣ, -заешн *несв. вж. възтръгатн*
 възтрѣбнтн, -бѣѣ, -бншн *св.* протръбя
 възтрастн са, -сѣ са, -сешн са *св.* разтреса се, разтърся се
 възтъцнтн са, -цѣ са, -цншн са *несв.* загрижвам се
 възтѣжнтн, -жѣ, -жншн *св.* разтѣжа се, натѣжа се; ~ сн съжаля, наскърбя се
 възтѣпатн, -аѣ, -аешн *несв.* встъпвам, влизам
 възтѣпнтн, -пѣѣ, -пншн *св.* встъпя, вляза; възпѣтъ ~ отстъпя
 възхваалнтн, -лѣѣ, -лншн *св.* възхваля
 възхваатнтн, -цѣ, -тншн *св.* 1. хвана, грабна; 2. открадна
 възхлаастнтн, -цѣ, -стншн *св.* обуздая; ~ похотн въздържа се от похотливи желания
 възхлацатн, -аѣ, -аешн *несв.* обуздавам, въздържам
 възхлащенне, -на *ср.* възпиране, обуздаване
 възходнтн, -ждѣ, -дншн *несв.* вървя, отивам нагоре, възлизам
 възхождение, -на *ср.* 1. възлизане, възходане; 2. духовно въздигане; 2. възнесение, възнасяне
 възхотѣнне, -на *ср.* желание
 възхотѣтн, -хотѣ, -цешн *св.* пожелаая, поискам; *вар. възхотѣтн*
 възхотѣтн *вж. възхотѣтн*
 възхытатн, -аѣ, -аешн *несв.* грабвам
 възхытнтн, -цѣ, -тншн *св.* грабна, хвана, взема
 възхыцатн, -аѣ, -аешн *несв.* 1. вдигам нагоре, подемам; 2. грабвам, похищавам, отнасям
 възхыщенне, -на *ср.* похищение, ограбване, заграбване
 възчюднтн са, -ждѣ са, -дншн са *св.* зачудя се, изненадам се; *вар. възчюднтн са*

ВЪСЪИНЕННЕ, –НИА *ср.* осиновяване
 ВЪСЪЛАТН, –АИЖ, –АЕШН *св.* отправя, изпратя
 ВЪСЪЛАТН, –АИЖ, –АЕШН *несв.* отправям, изпращам; ХВАЛЖ ~ отправям благодарност, хвала, прославям
 ВЪСЪПАТН, –АИЖ, –АЕШН *несв.* изсипвам
 ВЪСЪДАТН, –АИЖ, –АЕШН *несв.* възсядам, яхвам
 ВЪСЪСТН, –САДЖ, –САДЕШН *св.* с въз и вин. п. седна; с на и вин. п. възседна, яхна
 ВЪСЪИАТН, –ЪИЖ, –ЪЕШН *св.* посея, засея; *вж.* и ВЪСАДНТН
 ВЪТВО, –А *ср.* фитил
 ВЪТОРНЦЕНЖ *нрч.* втори път; повторно
 ВЪТОРОЕ *нрч.* второ
 ВЪТОРОПРЪВАА СЪБОТА първата събота след Пасха
 ВЪТОРЪ, –ЪИН 1. *числ. редн.* втори; ВЪТОРЪИН ЗАКОНЪ Второзаконие, последната книга от Мойсеевото петокнижие – *гр.* δευτερονόμιον; 2. второстепенен
 ВЪТРЪТЪРАТН, –АИЖ, –АЕШН *св.* хвърля някого във вечната тъма, в тартара; *гр.* тарταροῦν
 ВЪТЪЩЕ *нрч.* напразно
 ВЪХОДНТН, –ЖДЖ, –ДНШН *несв.* 1. влизам, пристигам; 2. възлизам; 3. промъквам се, прокрадвам се
 ВЪХОДЪ, –А *м.* вход
 ВЪХОДЪНЪ, –ЪИН *прил.* входен
 ВЪХОЖДЕННЕ, –НИА *ср.* влизане, вход
 ВЪЦЪСАРНТН СА, –РІЖ СА, –РНШН СА *св.* възцаря се
 ВЪЧЕРА и ВЪЧЕРА *нрч.* вчера
 ВЪЧНННТН, –НИЖ, –ННШН *св.* причисля
 ВЪЧННІБЕТН, –ІБІЖ, –ІБЕШН *несв.* причислявам
 ВЪЧНСТН, –ЧЪТЖ, –ЧЪТЕШН *св.* счита, приобщя, включя; ~ СА приобщя се, включя се
 ВЪЧЪЛОВЪЧЕННЕ, –НИА *ср.* възплъщение, приемане на човешки облик, образ
 ВЪЧЪЛОВЪЧЪНТН СА, –ЧЪЖ СА, –ЧЪНШН СА *несв.* вчовечвам се, приемам човешката природа
 ВЪЧАТН, ВЪЧЪНЖ, ВЪЧЪНЕШН *св.* започна; *спом.* глагол за образуване на бѣд. време, *вж.* и начати
 ВЪШЕД– ВЖ. ВЪШЪД
 ВЪШЪД– ВЖ. ВЪННТН
 ВЪШЪСТВЕНЕ, –НИА *ср.* възшествие, възлизане, възнесение
 ВЪХАТН, –ІАДЖ, –ІАДЕШН *св.* (с кораб) вляза в окрито море
 ВЪИ *мест.* вие; в *косвените надежи* вА–
 ВЪИ *им.* или *вин. п.* *мн. ч.* от ТЪИ
 ВЪИННЪНЪ, –ЪИН *прил.* постоянен, непрестанен
 ВЪИНЖ *нрч.* винаги, постоянно
 ВЪСОКЪ, –ЪИН *прил.* висок
 ВЪСОТА, –ЪИ *ж.* 1. висота, висина; 2. величие, извисеност

вѣспрънѣ, –ѣн *прил.* най-горен, най-висш

вѣше *прил. срав. ст.* от вѣсокъ по-горе, по-високо; – същѣства свръхсъщностен; – естѣства свръхестествено

вѣшьнѣ, –нн *прил.* 1. най-горен, върховен; 2. висш, небесен; 3. всевишен; субст. вѣшьнѣѣ висините, божествените селения; вѣ вѣшьнѣннѣ вѣ висините, на небесата, в божествените селения; *вж.* и сѣвѣшьнѣ

вѣна, вѣна *жс.* шия, врат

вѣз– *вж.* вѣз–

вѣсакѣ *вж.* вѣсѣкѣ

вѣегда *нрч.* винаги, всякога

вѣдова, –ѣ *жс.* вдовица

вѣдовнца, –а *жс.* вдовица

вѣсѣблаженѣ, –ѣн (< *прич.*) всеблажен; *вж.* и вѣсѣблагѣ, вѣсѣблаженѣнѣ

вѣсѣвндѣцѣ, –а *м.* този, който всичко вижда, всевиждащ

вѣсѣвладѣика, –ѣ *м.* Вседържител, владетел на всички неща

вѣегда *нрч.* винаги, всякога

вѣсѣдържнтѣлѣ, –ѣ *м.* вседържител

вѣсѣмогѣѣ вѣсе и *сег.* *деят.* *прич.* от мощи, всемогѣщ, можещ всичко

вѣсѣмоцѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* всемогѣщ; *гр.* παντοδύναμος; *вж.* и вѣсѣмогѣѣ, мѣногоснлѣнѣ

вѣсѣноцѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* всенощ, раещ цялата нощ

вѣсѣплодѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* състоящ се само от плодове

вѣсѣсѣвѣтѣнѣ, –ѣн *прил.* всесвет

вѣсѣсѣрдѣнѣ *нрч.* от цялото си сърце

вѣсѣ¹, вѣсн, вѣсѣ *мест.* всеки, всяка, всяко; всичко; цял

вѣсѣ², –н *жс.* село

вѣсѣдѣ *нрч.* навсякъде

вѣсѣма *нрч.* сѣвсем; много, тѣърде

вѣсѣѣкѣ, –а, –о *мест.* всеки, всяка, всяко

вѣсѣсѣжагаемѣ *прил.* (< *прич.*) който изгаря напълно; *гр.* ὀλοκαύτωμα

вѣсѣѣѣскѣ, –ѣн *мест.* *прил.* 1. всякакѣѣ; всячески; 2. вселенски

вѣсѣдѣ *нрч.* всѣде, навсякъде

вѣѣѣра *вж.* вѣѣѣра

вѣ *им. п. дв. ч.* от азѣ, ние двамата

вѣѣро, –а *ср.* ведро, сѣд за течности

вѣѣдомѣ, –ѣн *прил.* (< *прич.*) сѣзнателен

вѣѣдѣцѣ, –а *м.* мѣдрец

вѣѣдѣ *алт.* форма на вѣѣмѣ, *вж.* вѣѣдѣтн

вѣѣдѣннѣ, –нѣ *ср.* знание; *вж.* и познанинѣ, разоумѣнѣ, разоумѣннѣ

вѣдѣти, вѣмь (вѣдѣ), вѣси *несв.* зная; не вѣды който не знае, без да знае; *вж.* и знати, познати, познавати,
 разумѣти, разумѣвати
 вѣжда, –а *ж.* 1. клепач, клепка; 2. вежда
 вѣне *ср.* събир. вейки, клони, клонак
 вѣкъ, –а *м.* век; 1. време изобщо; 2. век, вечност; 3. свят, козмос; въ вѣкы вѣкомъ за вечни векове,
 завинаги, во веки веков; *вж.* и бесконъданне
 вѣмь 1 л. *мн. ч.* от вѣдѣти
 вѣньць, –а *м.* венец; корона
 вѣньчати, –аѣ, –аешн *св.* венчая, увенчавам; завърша, приключа
 вѣра, –ы *ж.* 1. вяра; истина; 2. религиозна вяра; благая ~ благоверие, набожност; вѣрѣ ати хващам
 вяра, повярявам; вѣрѣ нмѣти вярявам
 вѣровати, –оуѣ, –оуешн *несв.* вярявам
 вѣрынкъ, –а *м.* човек от същата вяра, верен човек
 вѣрынъ, –ын *прил.* 1. верен, предан; 2. вярящ; 3. вдъхващ вяра, истинен, правдив
 вѣрынѣ *нрч.* вярно
 вѣсть, –н *ж.* 1. вест, известие, съобщение; 2. откровение
 вѣстъникъ, –а *м.* вестител, известител
 вѣса 3 л. *мн. ч.* 1 *сигм. аор.* от вести, ведж
 вѣтвене, –на *ср.* събир. вейки, клони, клонак
 вѣтвь, –н *ж.* вейка, клонче, клонка
 вѣтрло, –а *ср.* ветрило, платно на кораб
 вѣтрнца, –а *ж.* кръвоносен съд
 вѣтръ, –а *м.* вятър
 вѣтрынца, –а *ж.* кръвоносен съд
 вѣтрынъ, –ын *прил.* 1. ветрен; 2. кръвоносен; вѣтрынъа жнлъ кръвоносни съдове
 вѣчънъ, –ын *прил.* вечен; жнзнь вѣчънаа вечен живот; *вж.* и прнсьносѣцьнъ
 вѣцати, –аѣ, –аешн *несв.* говоря; казвам
 вѣа, вѣа *ж.* вейка
 вазати, важѣ, важешн *несв.* връзвам
 ваце *нрч.* повече
 вацни *прил.* *вж.* и степен по-голям, по-значителен, по-висш

Г

г буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѣ

ꙗ отбелязване на три, трие в кирилицата; в глаголицата ꙗ съответства на цифрата 4, числ. четъри,
 четъри

Г̄– съкр. на господ–

гавъръ, –а м. габър; лат. *Carpinus betulus*.

гавата или гаввата, –ѝ ж. гавата, място, постлано с камъни, паваж; гр. Γαββαθᾶ от евр.

гавриилъ, –а м. л. Гавриил; гр. Γαβριήλ

гаднна, –ѝ ж. гадина

гаднтн, –ждѣ, –дншн несл. наричам с гадни думи, хуля

гадъ, –а м. 1. животно; 2. влечуго

газофлаќна и газофлаќнн, –а ж. кутия в храма, в която се пускат пари, съкровищница; гр. γαζοφυλάκιον

галненскъ вж. галнлѣнскъ

галнлѣа вж. галнлѣа

галнлѣнскъ, –ѝн прил. галилейски, отнасящ се до Галилия; вар. галненскъ

галнлѣа, –а ж. мест. Галилея, област в Северен Израел, която граничи с Ливан; гр. Γαλιλαία от евр.

галнлѣннъ, –а м. галилеянин или галилянин, жител на Галилея

ганаане, –на ср. 1. загадка, гатанка; 2. гадание

гатанне, –на ср. 1. предположение, догадка; 2. погрешно умозаключение

гататн, –аѣѣ, –аешн несл. гадаю

Г̄в– съкр. от господев–

гвозднннъ прил. прит. на гвоздея, отнасящ се до гвоздея; ѡзѣа гвоздннна рана от гвоздей

гвоздъ, –н м. гвоздей, пирон

гворъ, –а м. воден мехур; балонче, появяващо се в локвите по време на дъжд

гворьць, –а м. малко водно мехурче в локвите по време на дъжд

Г̄д– съкр. на господ–

Г̄дн– съкр. на господьн–, господнн–

геена, –ѝ ж. геена, ад; гр. γέενα от евр.; γέενα турѡс; вар. геѡна

геѡна вж. геена

Г̄н съкр. от господн

гнстерьна, –ѝ ж. водоем;

Г̄и числото трѣе (трн) на десате

гнгантъ, –а м. гигант, великан; гр. γίγας, –αντος

гнгантъскъ, –ѝн прил. от гнгантъ, гигантски, великански.

Г̄л– съкр. от глагол–

глава, –ѝ ж. глава; болѣтн главоѣж имам главоболие; пострѣщн (пострѣзатн) главѣж подстрижа се; подстрижа се за монах; ~ бѣитн стоя начело, ръководя, главен съм

главнъна, –ѝ ж. 1. главното, същественото, значимото; 2. глава, раздел от книга

главнннъ, –а м. главен мозък

главннъ, –ѝн прил. 1. отнасящ се до главата; 2. главен, важен; главннѡе мѣсто лобно място, Голгота

главнство, –а ср. 1. главното, основното, същественото; 2. глава; 3. главницата при дълг

глаголанне, –на *ср.* говорене

глаголати, –аѣти, –аѣши *несв.* 1. говоря, думам, с *дат.*, *пад.*; възпрѣкъти –, протнѣж – възразявам, противореча; ахѣти – говоря прекалено много, излишно; ноцинѣж – бълнувам; прѣжде – предсказвам; хулы – хуля, злословя; 2. с *вин. п.* и с *втори вин. п.*, наричам някого никак; ~ на кого *или* въз кого оплаквам се от някого, обвинявам някого 3. проповядвам

глаголанъ, –ын *прил.* бърлив

глаголъ, –а *м.* 1. слово дума реч; 2. учение

гладнѣти, –ын *прил.* 1. гладен; 2. лаком, ненаситен

гладити, –ждѣти, –днши *несв.* поглаждам

гладость, –и *ж.* гладкост; *субст. ср. ед.* гладъкоє гладкото, физическо свойство на телата

гладъ, –а и гладь, –н *м.* глад

гладъкъ, –ын *прил.* гладък

гладѣти, –ѣти, –ѣши *несв.* изглаждам, смегчавам

гласити, –шѣти, –снши *несв.* викам, повиквам

гласовати, –оуѣти, –оуѣши *несв.* викам, повиквам

гласъ *сѣкр.* от глас–

гласъ, –а *м.* 1. глас, говор; 2. (муз.) глас, тоналност; без гласа безгласно, мълчаливо; велкомъ гласомъ със силен глас, гръмка; ~ нскрътъ плагален, паралелен глас; ~ тажкътъ втори глас (шести тон в църковното песнопение); ѣдннѣмъ гласомъ в един глас, единоголасно

гласнѣти, –ын *прил.* от гласъ, 1. гласен, който издава глас, звук; 2. (език.) гласна

гласити, –аѣти, –аѣши *несв.* 1. викам, повиквам; 2. назовавам

глезнѣти, –н *ж.* глезен

глоумити, –млѣти, –мнши *несв.* забавлявам, веселя; ~ са 1. забавлявам се, веселя се; 2. глумя се, надсмивам се

глоуменне, –на *ср.* 1. забава, развлечение; 2. празнословие; 3. скитане без цел, блуждаене

глоумъ, –а *м.* 1. бърборене, празнословие; 2. насмешка; без глоума без разсейване, целенасочено, съсредоточено; глоумъ дѣлати подигравам се, надсмивам се

глоухъ, –ын *прил.* глух; *субст.* глух човек

гльбѣти, –блѣти, –бнши *несв.* потъвам

гльбъ, –а *м.* 1. мокрота, влага; 2. жлъчка, жлъчен сок, слюз

гладати, –аѣти, –аѣши *несв.* гледам

гльбнна, –ы *ж.* гльбина, дълбина

гльбнннѣти, –ын *прил.* дълбочинен, дълбинен; змнн – змеят на дълбините, дяволът

гльбокъ, –ын *прил.* дълбок

гльбость, –н *ж.* дълбочина; *вж.* и гльбнна, гльбъ

гльбъ, –н *ж.* дълбина, дълбочина; *вж.* и гльбнна, гльбость

гн– *сѣкр.* от господнн–, господън–

гнафѣти, на *м.* тепавичар, който избелва дрехи; *гр.* ὑναφεύς

гнетити, –тѣти, –тѣши *несв.* притискам, гнета

ГННТН, ГННІЖ, ГННІШН *несв.* гния, разлагам се
 ГНОН, –ѣ *м.* 1. тор; 2. гнойна рана
 ГНОННЪ, –ЪН *прил.* покрит от гнойни рани, струпеи; гноящ
 ГНОНЦЕ, –А *ср.* 1. торище; 2. буннице
 ГНЬСЪ, –Н *ж.* 1. гнусота, скверност, мръсотия, нечистотия; 2. гнои; 3. нечисти помисли, злоба; 4. грях
 ГНѢВАННІЕ, –НІА *ср.* гневливост, избухливост, гняв
 ГНѢВАТН СА, –АЖ СА, –АЕШН СА *несв.* гневя се; *с на и вин. п.*
 ГНѢВНТН, –ВЛІЖ, –ВНШН *несв.* гневя; сърдя, дразня
 ГНѢВОНМЕННТЪ, –ЪН *прил.* наречен на гнева.
 ГНѢВЪ, –А *м.* гняв; ~ дръжатн обзет съм от гняв; *вж. и гъростъ*
 ГНѢВЪЛНВЪ, –ЪН *прил.* гневлив, сърдит
 ГНѢВЪНЪ, –ЪН *прил.* гневен
 ГНѢЗДАНТН СА, –ЖДЖ СА, –ЗДНШН СА *несв.* 1. гнездя; 2. обитавам; 3. намирам убежище
 ГНѢЗДО, –А *ср.* гнездо
 ГНЖСЪНЪ, –ЪН *прил.* гнусен; *вар. гноусънъ*
 ГНЖШАТН СА, –АЖ СА, –АЕШН СА *несв.* гнуся се, отворачавам се; *вар. гноушатн са*
 ГОВЕЗУЕ, –НІА *ср.* плодородие, изобилие; *вар. гобъзие*
 ГОВНА, –Ы *ж.* 1. плод; 2. изобилие; говнна нмѣтн
 ГОВЪЗНТН, –ЖЖ, –ЗНШН давам, раждам плод
 ГОВЪЗОВАТН, –ОУІЖ, –ОУЕШН *несв.* живея в изобилие, в богатство
 ГОВЪННІКЪ, –А *м.* *благочестив, религиозен човек*
 ГОВЪННЪ, –ЪН *прил.* достоен, тачен; изпълнен с благочестие, с достойнство
 ГОВЪННІСТВО, –А *ср.*, *вж. говѣнне*
 ГОВЪННІЕ, –НІА *ср.* благочестие, благоговение
 ГОВѢТН, –ВІЖ, –ВЕШН *несв.* 1. говея, мълча в знак на уважение; 2. живея благочестиво
 ГОДНА, –Ы *ж.* 1. подходящо, благоприятно време; 2. час; без годнигы етерзы в неподходящо време; ~
 врѣмене годишно време; годнаmn понякога, от време на време
 ГОДЪ, –А *м.* 1. удобно, благоприятно време; 2. час; *вж. и врѣма*
 ГОДЪНЪ, –ЪН *прил.* сгодно, удобно
 ГОДѢ *нрч.* приятно, угодно, подходящо
 ГОЖДЕННІЕ, –НІА *ср.* воля
 ГОЛѢНЪ, –Н *ж.* (анат.) пищял на крака
 ГОЛЖВННІЕ, –ННН *прил.* гълъбов
 ГОЛЖЪ, –Н *м.* гълъб; *лат. Columba*
 ГОМОРЪСКЪ, –ЪН *прил.* гоморски, който се отнася до Гомор
 ГОНЕЗУЖТН, –НЖ, –НІШН *св.* спася се, избавя се
 ГОНЕННІЕ, –НІА *ср.* гонение, гонене, преследване

гонѣти, гонѣѣ, гонѣши *несв.* гоня, преследвам
 гонѣженне, –нѣ *ср.* избавление, спасение
 гонѣзѣти, –жѣ, –зѣши *откъсвам се, освобождавам се; спасявам, освобождавам*
 гонѣзѣти, –аѣѣ, –аѣши *несв.* освобождавам се, избавям се
 гонѣѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *несв.* стигам
 гора, –ѣ *ж.* планина
 горѣ¹, горѣ *ср.* мъка, печал
 горѣ² *межд. с дат. п.* горко
 горѣни *прил срав. ст. от горѣкъ*
 горѣко *нрч.* горчиво, горестно
 горѣкъ, –ѣни *прил.* горчив
 горѣница, –а *ж.* 1. стая на горния етаж в къщата; 2. високата част на планината
 горѣнѣ, –ѣни *прил.* планински
 горѣнѣ, –ни *прил.* 1. горен; 2. върховен
 горѣцѣ *нрч.* 1. горчиво; 2. горестно, скръбно
 горѣши *ж. р. от горѣни, ср. горѣше*
 горѣ *нрч.* горе
 горѣти, горѣѣ, горѣши *несв.* горя
 горѣшьнѣ, –ѣни *прил.* 1. горен; 2. небесен
 горѣшьнѣ, –ѣни *прил.* синапен
 гораѣница, –ѣ *ж.* горещина
 гораѣ, –н *ж.*, *вж.* гораѣ
 гораѣда, –ѣ *ж.* странноприемница
 гораѣдаѣ, –ѣѣ *м.* 1. гораѣдар; 2. военачалник; *вж.* и гораѣдѣнѣ
 гораѣдѣнѣ, –а *м.* гораѣдар
 гораѣдѣнѣ *прил. прит.* принадлежащ на гораѣдаря, владетеля
 гораѣдѣ, –н *м.* 1. гораѣдар, собственик, хазяйн; 2. Господ, Бог
 гораѣдѣнѣ, –ѣ *прил.* гораѣден, божи
 гораѣдѣнѣ *прил. прит.* 1. гораѣдарски, на гораѣдаря; 2. Господен, на Господа; ~ гораѣдѣнѣ гораѣдар на гораѣдарите, най-велик гораѣдар
 гораѣдѣнѣ, –нѣ *ж.* стопанка, гораѣдарка, владетелка; 2. гораѣда
 гораѣдѣкъ, –ѣни *прил.* гораѣден, божи
 гораѣдѣтѣнѣ *ср. мн.* гораѣдѣтѣва, един от небесните чинове
 гораѣдѣтѣво, –а *ср.* 1. власт, гораѣдѣтѣво; 2. *мн.* гораѣдѣтѣва название на един от ангелските чинове
 гораѣдѣтѣвнѣ, –ѣни *прил.* гораѣдарски
 гораѣда, –а *ж.* 1. гораѣдарка; 2. гораѣда; 3. епитет на Богородица
 гораѣдѣница, –а *ж.* 1. странноприемница; 2. болница

гостниѣ, гостниѣнѣ, –ѣн *прил.* 1. който се отнася или принадлежи на госта; 2. гостоприемен
 гостниѣннѣ, –а *м.* съдържател на странноприемница
 гостниѣцѣ, –а *м.* улица, път; широк път, широка улица
 гостниѣти, –ѣти, –ѣтиши *несв.* угощавам, приемам гости
 гостѣ, –н *м.* гост
 гостѣннѣ, –а *м.* съдържател на странноприемница
 готвѣти, –аѣти, –аѣши *несв.* готвя, приготвям
 готвѣнѣ, –ѣнѣ, –ѣнѣши *несв.* готвя, приготвям
 готвѣти, –ѣти, –ѣтиши *несв.* готвя, приготвям
 готвѣ, –ѣн *прил.* готов, приготвен, подготвен
 гоубѣти, –ѣти, –ѣтиши *несв.* 1. губя, изгубвам; 2. погубвам, унищожавам
 гоубѣнѣ, –нѣ *ср.* унищожение
 гоумѣно, –а *ср.* гумно, харман
 гоусѣла, –ѣнѣ *ж.* гусли, струнен инструмент.
 гоусѣлѣнѣ, –нѣнѣ *прил.* гусли, отнасящ се до гусли.
 грабѣти, –ѣти, –ѣтиши *несв.* грабя, заграбвам, отнемам
 градѣ¹, –а *м.* град, селище
 градѣ², –а *м.* град, градушка
 градѣннѣ, –а *м.* гражданин
 градѣнѣ, –ѣнѣ *прил.* градски
 градѣцѣ, –а *м.* 1. малко населено място, градец; 2. градинка
 граждѣннѣ, –а *м.* гражданин, жител на град
 граждѣнѣ, –нѣ *ср.* сграда, постройка
 граждѣнѣ, –нѣ *ср.* грачене
 граждѣти, –ѣти, –ѣтиши *несв.* грача
 грамада, –ѣнѣ *ж.* грамада, куп, голямо количество от нещо
 грамо, –ѣнѣ *ср.* 1. стих, ред; 2. граница; *вар.* гранѣ
 гранѣ, –а *м.*, *вж.* грамо
 грѣбѣ – *вж.* и грѣти
 грѣбѣнѣ, –нѣ *ср.* грѣбане
 грѣбѣнѣ, –а *ср.* гробище
 грѣзѣнѣ, –нѣ *ср.* грозд
 грѣти, грѣти, грѣтиши *несв.* 1. грѣба; 2. реша, сресвам
 грѣнѣнѣ, –ѣнѣ *ж.* 1. гривна; 2. огърлица; 3. парична единица и монета
 грѣбѣнѣ, –а *ср.* гробище
 грѣбѣ, –а *м.* гроб
 грѣза, –ѣнѣ *ж.* заплаха, страх

гроздъ, –а м. грозд, чепка грозде
 грозновне, –на ср. грозде; вар. грезновне
 грознь, –а м. грозд, грозде
 грознь, –ын прил. страшен, ужасен
 громъ, –а м. гръм
 громъгласъ, –а м. гръмовен глас; гр. βροντόφωνος
 гротдънь, –а м. ноември
 грототати са, –аѣн са, –аѣши са нескв. смея се високо, веселя се
 грѣбѣвати, –аѣн, –аѣши нескв. гърбавея, прегърбвам се
 грѣднати са, –ждѣ са, –днши са нескв. 1. гордея се; 2. възгордявам се
 грѣдостъ, –н ж. 1. гордост; 2. горделивост, високомерие
 грѣдъ, –ын прил. горделив, надменен, високомерен
 грѣдъини, –на ж. 1. гордост; 2. горделивост, надменност, високомерие
 грѣдѣ нрч. гордо, горделиво
 грѣдѣти са, –ждѣ са, –днши са нескв. гордея се
 грѣженне, –на ср. горделивост
 грѣлнца, –ца ж. гургулица; лат. streptopelia turtur.
 грѣлнѣнѣць, –а м. гургуличе
 грѣмъ¹, –а м. храст
 грѣмъ² вж. громъ
 грѣмѣждъ, –н ж. гурел
 грѣннлъ, –а м. пещ за разтопяване на метал, горнило; вар. грѣннлъ
 грѣннлъ вж. грѣннлъ
 грѣнѣць, –а м. гърне
 грѣнѣѣрѣ, –рѣ м. грѣнчар
 грѣстъ, –н ж. шепа
 грѣтанъ, –н м. грѣклян, гърло
 грѣстн, –зѣ, –зѣши нескв. гриза
 грѣкъ, –а м. грѣк; вар. грѣннъ
 грѣннъ, –а вж. грѣкъ
 грѣчѣскъ, –ын прил. грѣчки
 грѣховънь, –ын прил. грѣховен
 грѣхъ, –а м. грѣх; вж. и грѣгрѣшенне, сѣгрѣшенне
 грѣшнѣнѣкъ, –а м. грѣшник
 грѣшнѣ, –ын прил. грѣшен
 грѣятн, грѣѣн, грѣѣши нескв. с вин. и тв. п. грѣя, топля някого с нещо; – са грѣя се
 град– вж. градн

гРАСТН, гРАДѢ, гРАДЕШН св. ида; вървя, отивам; пътувам; ~ на СЪНЪ отивам да спя; въ гРАДЖЩЕЕ ВРѢМА за
напред, в бъдеще; *субст. мн. гРАДЖЩЕЕ* бъдещето, бъдните неща

гРЖВОСТЬ, –н ж. грубост

гРЖВЪ, –ын *прил.* 1. груб, недодялан; 2. необразован

гРЖСТЪКЪ, –ын *прил.* печален, тягостен

ГЪБЕЖЪ, –н ж. извивка

ГЪНАТН, женѢ, женЕШН *несв.* 1. следвам; 2. гоня, преследвам

ГЪБАТН, –блѣѢ, –блѣШН *несв.* гина, загивам

ГЪВЪЛЪ, –н ж. гибел, унищожение

ГЪЖА, ГЪЖА ж. незряло грозде.

ГЪБА, –ы м. гъба

ГЪГННВЪ, –ын *прил.* гъгнив, говорещ носово

ГЪДЕНЕ, –нѣ *ср.* свирене на гусли

ГЪСЛН, ГЪСЛНН *ж. мн.* гусли, гъдулка

ГЪСЪ, –а м. гъска

ГЪСТН, ГЪДѢ, ГЪДНШН *несв.* свиря на гусли, гъдулка

ГЪСЪНЪ, –ын *прил.* гъши

Д

д буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѡ

Д̄ *знак за цифра*; 1. числ. бр. в кирилицата четири, в глаголицата пет; 2. чис. ред. в кирилицата четвърти, в глаголицата пети

Д̄ *сѣкр. от ДАВЪД*–

да I. *сѣюз* 1. да, за да; *ѣко* да н тѣй че и ... да; да не да не, за да не; 2. и, та, но, и тѣй; да *ѣко* ... *тако* да и
както ... *така* да; да *ѣкоже* ... *тако* н но *както* ... *така* и; II. *част.* 1. нека да; 2. нима

ДААТН *вж.* даѣати

ДАВАТН, даѣѢ, даЕШН *несв.* давам

ДАВНДЪ *вж.* ДАВЪДЪ

ДАВНДОВ– *вж.* ДАВЪДОВ–

ДАВНТН, –влѣѢ, –внШН *несв.* душа, стискам за гърлото

ДѢВ– *сѣкр. от ДАВЪДОВ*–

ДАВЪДОВЪ *прил. прит.* Давидов, на Давид

ДАВЪДЪ, –а м. л. Давид; *гр.* Δαβίδ, Δαυίδ *от евр.*; *вар.* давндъ

ДАВЪНЪ, –ын *прил.* 1. отколенен, отдавнашен; 2. старинен, древен

ДАВЪЦЪ, –а м. дарител, благодетел

ДАД– *вж.* и датн

ДАДНТѢЛНЪ, –ын *прил.* богат, изобилен

ДАЖДА, –а жс. даване, даруване, дар
 ДАЖДЪ¹, –а м. даване, даруване, дар
 ДАЖДЪ² пов. накл. от ДАТН
 ДАЖЕ 1. част. даже, дори; прѣжде – не преди дори да; вар. ДАЖН
 ДАЖН вжс. ДАЖЕ
 ДАЛѢ нрч. вжс. и ст. по-далече, по-нататък
 ДАЛѢЧЕ нрч. далече, отдалече; – сътворити с вин. п. или с отъ и род. п. отдалеча, държа настрана
 ДАЛЪ, –н жс. далечина; по ДАЛН в далечината
 ДАЛЪНЪ, –нн прил. далечен
 ДАЛЪСТВО, –а ср. 1. далечина; 2. продължителност
 ДАЛЪТЬ, –а жс. разстояние
 ДАМАСЪ, –а м. мест. Дамаск; гр. Δαμασκός от араб.
 ДАННЕ, –на ср. 1. даване; подарък, дар; 2. милостиня, подаяние; 3. дарба
 ДАННЪ, –а м. л. Даниил; гр. Δανιήλ от евр.
 ДАНЬ, –н жс. данък, налог
 ДАОУНДЪ вжс. ДАВЪДЪ
 ДАРОВАННЕ, –на ср. дар, дарение, благодеяние; вожн – дар Божи, милост; мн. дарованна Светите дарове
 ДАРОВАТИ, –оуѣ, –оуѣшн несл. даря, дарявам, подарявам
 ДАРОВЪНЪ, –ън прил. благодарен
 ДАРЪ, –оу и ДАРЪ, –а м. 1. дар; награда; – на въсы способност да се лекуват бесове, зли духове; 2. дар, благодат
 ДАРЪСТВОВАТИ, –оуѣ, –оуѣшн несл. дарявам
 ДАСН 2 л. ед. сег вр. от ДАТН
 ДАТѢЛЪ, –лѣ м. дарител
 ДАТН, ДАМЪ, ДАСН св. 1. дам; 2. дам, позволя; 3. дам, наредя, назнача; – гласъ издам глас, извикам, провикна се; – законъ постановя, създам закон; – славъ 1. изразя благодарност; 2. прославя; – отъвѣтъ произнеса присъда; – дѣланне постарая се, положи усилие; – са даден съм
 ДАТНЪ, –ън прил. способстващ, служещ за нещо
 ДАТЬ, –н жс. отдаване, дар
 ДАТАННЕ, –на ср. даване, отдаване; вар. ДАТ(А)НЪ
 ДАТАТИ, ДАТЪ, ДАЕШН несл. 1. давам; 2. давам, позволявам; – славъ 1. изразявам благодарност; 2. възхвалявам; – на коупн продавам, тургувам; вар. ДААТИ
 ДѢ– съкр. от ДАВЪДОВ–
 ДВАЛМА, –ъи жс. коняр
 ДВНГНЖТИ, –нж, –нешн св. движа, раздвижа; – са раздвижа се, преместя се
 ДВНЖЕННЕ, –на ср. подвижничество, подвижи
 ДВНЖАТИ, ДВНЖЪ, ДВНЖЕШН и ДВНЖАТЪ, ДВНЖАЕШН несл. движа; 2. затруднявам; – са затруднявам се, измъчвам се
 ДВОРЪ, –а м. 1. двор; 2. дом, жилище

двѣрь, –н жс. и двѣри мн. врата, двери
 двѣрьникъ, –а м. вратар; вжс. и вратарѣ, вратыникъ
 двѣрьца, –ць жс. мн. вратички; сватъна ~ средните двери на иконостаса
 дѣ, – съкр. от давид–
 дѣв, – съкр. от давидов–
 дѣбелѣти, –лѣж, –лнши не св. надебелявам, уедрявам
 дѣбелѣне, –на ср. дебелѣна; вжс. и дѣбелѣство
 дѣбелѣсть, –н жс. плѣтност
 дѣбелѣ, –ъин прил. дебел, пѣлен
 дѣбелѣство, –а ср. дебелѣна; вжс. и дѣбелѣне
 дѣвѣтъ числ. ред. девети
 дѣвѣтъ, –н числ. девет; дѣвѣтъ на десѣти деветнаесет; дѣвѣтъ десѣтъ деветдесет
 дѣждѣж вжс. дѣтѣ
 дѣмонъ, –а м. демон, зѣл дух; гр. δαίμων
 дѣмоньскъ, –ъин прил. демонски
 дѣнь вжс. дѣнь
 дѣсѣти, дѣшѣж, дѣсѣши св. намеря, заваря
 дѣсѣница, –а жс. десница, дясна рѣка
 дѣсѣнѣ и дѣсѣнѣ, –ъин прил. десен; о дѣсѣнѣж нрч. отдясно, от дясната страна
 десѣтна, –ъи жс. 1. десѣтата част от нещѣ; 2. данѣк-дѣсѣтък, който е бил предписан от Моисеевите закони (Числ. 18: 21-28); 3. панихида; ѣтѣри десѣтѣни ѣ творѣти правя панихида на чѣтиридесѣтия ден
 десѣторѣна, –ъи жс. десѣторно по-голямо количество
 десѣтеро числ. събир. десѣтѣма, десѣтѣмина, десѣт души
 десѣтѣсловѣница, –ца жс. десѣтѣте Мойсееви заповѣди; гр. δεκάλογος
 десѣтѣсловѣць, –а м. десѣтѣте Мойсееви заповѣди; гр. δεκάλογος
 десѣтъ, –н числ. бр. десѣт
 дѣна, дѣна жс. планетата Юпитер; гр. Δίος
 дѣна– вжс. дѣна–
 дѣнѣти са, –вѣлѣж са, –внши са не св. дивя се, чудя се, учудвам се
 дѣнѣна, –на жс. безрасѣдство
 дѣно, дѣнесѣ ср. чудо
 дѣнѣ, –а м. чудо, изумление
 дѣнѣно нрч. дивно, чудно
 дѣнѣнѣ, –ъин прил. дивен, чуден, чудесен; субст. дѣнѣнѣна чудеса
 дѣнѣрага, –ъи жс. черен дроб.
 дѣносѣни, –на м. служител; гр. δημόσιος
 дѣнарѣни, –на м. вжс. динарѣ

дннарь, -ръ м. динар; гр. δηνάριον
 днпгтнха, -ъ ср. мн. диптих, поменик, списък на умрелите; гр. δίπτυχα
 днпаволъ, -а м. клеветник, дявол; гр. διάβολος; вж. и сотона, клеветъникъ, непрназнь
 днпаволъ прил. прит. на дявола, дяволов, дяволски
 днпаконна, -ы ж. дяконка, служителка в християнски храм; гр. διακόνισσα
 днпаконъ, -а м. дякон, помощник на свещеник; вж. и диѣкъ
 днпаконство, -а ср. 1. дяконство, всички дякони; 2. ектении, четени от дякона по време на литургията
 днпакъ, -а м. дякон, дяк; вж. и днпаконъ, слоужителъ
 днппсалъма, -ы ж. диапсалма; гр. διάψαλμα
 дланъ, дланн ж. длан
 длъгодоушьнъ, -ын прил. дълготърпелив, многотърпелив
 длъгословесне, -на ср. дълго говорене
 длъгослоужне, -на ср. 1. отговорност, постоянство в работата; 2. продължителна и вярна служба
 длъгостъ, -н ж. дължина; вж. и длъгота
 длъгота, -ы ж. 1. дължина; 2. продължителност
 длъготръпне вж. длъготръпъне
 длъготръпнѣ нрч. дълго, продължително и търпеливо
 длъготръпыць, -а м. този, който търпи дълго, продължително
 длъготръпънвъ, -ын прил. многотърпелив, дълготърпелив
 длъготръпъльство, -а ср., вж. длъготръпъне
 длъготръпъне, -на ср. 1. търпеливост; 2. великодушие; вар. длъготръпне, длъготръпъльство
 длъготръпѣтн, -пѣж, -пншн несл. търпя дълго, продължително
 длъгъ, -ын прил. дълъг, продължителен
 длъгъ, -а м. 1. дълг, задължение; 2. грях, прегрешение
 длъжъникъ, -а м. длъжник
 длъжънъ, -ын прил. задължителен, полагащ се; ~ възгн длъжен съм, подобава, достойно е
 до предл. с род. п. до
 добн см. доблн, вж. доблъ
 доблѣ нрч. храбро, смело; вар. довье
 доблѣватн, -юж, -юешн несл. проявявам доблест, храброст
 доблѣсть, -н ж. доблест, храброст
 доблъ, -лнн прил. доблестен, храбър
 доблъно нрч. доблестно, храбро
 доблънѣ нрч. доблестно, храбро
 доблъство, -а ср. доблестна постъпка, подвиг
 добра дѣтель добродетелност; вж. добръ
 добро¹ нрч. добре

добро² прил. субст. 1. добро, добро дело, добра постъпка; 2. имот, имущество
 добровольство, –а ср. добра воля, благоволение; вж. и благоволенне
 добровонне, –на ср. благоухание
 добровъгодънъ, –ън прил. угоден, изгоден
 доброговънне, –на ср. благочестие, набожност
 доброгодънъ, –ън прил. угоден, приятен
 добродавыць, –а м. благодетел; гр. ἀγαθός; вж. и благодавыць, благодатель
 добродарне, –на ср. 1. благодарност; 2. благодарствена молитва
 добродарьствне, –на ср. благодат; гр. εὐχαριστία; вж. и благодать
 добродарьствънъ, –ън прил. благодарствен
 добродатъннкъ, –а м. добротворец
 добродръзостънъ, –ън прил. 1. дързък в добрите дела; 2. откровен
 добродѣтѣльнъ, –ън прил. добродетелен
 добродѣянне, –на ср. 1. добра постъпка, добро дело; 2. добродетел, добродетелност
 добродѣянъ, –ън прил. добродетелен
 добродѣятн, –дѣѣж, –дѣешн несл. върша, правя добри дела
 добронскоусънъ, –ън прил. опитен
 добрончънъ, –ън прил. красив, с хубаво лице
 доброобразънъ, –ън прил. благоприличен
 доброповъитне, –на ср. щастлив случай, успех
 доброповѣдънъ, –ън прил. победоносен
 добропотръбънъ, –ън прил. полезен
 добропринматн, –емлѣж, –емлешн несл. живея добре, живея здравословно
 добропжтънѣ нрч. праволинейно, в правия път
 доброразоумнвъ, –ън прил. многомъдър, много знаещ
 доброразоумнвѣ нрч. мъдро, вещо
 доброродънъ, –ън прил. от добър род, благороден, със знатен произход
 добростъ, –н ж. добродетел, доброта
 добросъмотрънъ, –ън прил. добровиден, благовиден, добре изглеждащ
 добросътворенне, –на ср. добро дело, благодеяние, добродетелност
 добросътворитн, –рѣж, –рншн св. извърша добри дела, направя добро
 доброта, –ъ ж. 1. доброта, добрина; 2. добродетел; 3. красота, изящество, великолепие; вж. и добрънн
 добротънъ, –ън прил. 1. дободетелен; 2. прекрасен; вж. и благоволянъ, благочъволянъ; добродѣтельнъ
 добротъстнвъ, –ън прил. доброчестив, набожен
 добротъстне, –на ср. набожност, богобояливост
 добротъстъ, –н ж. добродетел

добръ, –ъин *прил.* 1. добър, благ, хубав; 2. добродетелен; *субст.* добро добро, благо; *субст.* добро имот, имущество
 добръѝнн, –нѝа *жс.* 1. доброта, добрина; 2. блаженство; *вжс.* и доброта
 добръ *нрч.* добре, хубаво
 добъѝтн, –бъдѝж, –бъдѝшн *св.* добия, достигна, постигна
 добъе *вжс.* доблѝе
 добъестъ *вжс.* доблѝестъ
 довестн, –дѝж, –дѝшн *св.* доведа, заведа
 доводнтѝлѝ, –лѝѝ *м.* водач, наставник, покровител
 доволнтн *сѝ,* –лѝѝ *сѝ,* –лншн *сѝ св. и несв.* 1. доволен сѝм; 2. помагам, поддържам
 доволъ, –а *м.* задоволеност, задоволство
 доволъ *нрч.* *вжс.* доволно
 доволно *нрч.* достатъчно; ~ бѝдетъ ще бѝде достатъчно
 доволнъ, –ъин *прил.* *с тв. п.* доволен от; *с инф.* достатъчен
 доволнѝѝ *вжс.* доволно
 довълъство, –а *ср.* доволство, задоволство
 довълѝтн, –лѝѝж, –лѝшн *и* –лѝѝж, –лѝѝшн *несв.* достатъчен сѝм; стигам; ~ *сѝ* 1. придържам се към нещо; 2. доволен сѝм от нещо, задоволявам се, достатъчно ми е; *с дат. п.*
 довъдънъ, –ъин *прил.* познаваем
 довъдѝннѝ, –ннѝа *ср.* сведение, знание
 доглаголннѝ, –ннѝа *ср.* донос, клевета
 дожн *нрч.* *и част.* чак до
 дождѝатн, –дѝж, –дѝшн *св.* почакам, изчакам
 дозърѝннѝ, –ннѝа *ср.* съзерцание
 дозърѝтн, –рѝѝж, –рншн *несв.* съзерцавам, наблюдавам
 донд– *вжс.* *и* донтн
 дондеже *вжс.* донѝдеже
 донлнца, –ца *жс.* кърмачка, бавачка
 донтн¹, донѝж, доншн *св.* 1. доя; 2. кърмя
 донтн², дондѝж, дондѝшн *св.* стигна, достигна, дойда
 доколѝ *нрч.* докога, колко време
 доконъѝатн, –лѝж, –лѝшн *св.* свърша, довърша
 докосънъ, –ъин *прил.* който може да се докосне; 2. който може да се разбере
 долоу *нрч.* долу
 долоупернѝвъ, –ъин *прил.* който отива, спуска се надолу; *вжс.* *и* долоуносънъ, долѝносънъ
 долъннн *прил.* *субст.* *м. мн.* обитателите, жителите на долния, земния, видимия свят
 долѝ *нрч.* долу, отдолу
 домажнѝвѝцѝ, –а *м.* местен жител, туземец

домашьнѣ, –ын *прил.* домашен
 домащѣнѣ *вж.* домашьнѣ
 домоѣтнѣ, –а *м.* домоѣстик, висш чиновник в римската и византийската империя; *гр.* δομεστικός
 домовн *нрч.* у дома, вкъщи
 домовнтѣ, –ын *прил.* стопанин, господар на дома, на имота в изрази като чловѣкъ –, отыць –
 домовьнѣ, –ын *прил.* отнасящ се до дома, къщата, имота, домакинството; прѣставленне домовьное
 управление на къщата, на домакинството
 домодрѣжница, –а *ж.* къщовница, стопанка на дома
 домъ, –оу и домъ, –а *м.* 1. дом, къща, жилище; ~ отыца моего бащината къща; ~ зѣдатн строя къща; 2.
 домочадие, семейство, челяд; съ вьѣмь домоу твоньмь с всички от твоя дом, от твоя род; 3. храм,
 църква; храмъ домоу църковният храм
 домъслнтн сѧ, –шлѣж сѧ, –слншн сѧ *св.* 1. разбира, досетя се; 1. представя си, помисля си
 домъшлѣнне, –нѧ *ср.* 1. предположение, догадка; 2. умисъл
 дофѣлнже съюз (< до–фѣ–лн–же) докато, докогато
 донѣлѣже *вж.* дофѣлнже
 донѣстн, –сѣ, –сѣшн *св.* 1. донеса; 2. занеса
 доноуднтн сѧ *вж.* донѣднтн сѧ
 донънѣ *нрч.* досега
 донъдеже *нрч.* (< до–нѣ–де–же) докато, докле; *вар.* дондеже
 донѣднтн сѧ, –ждѣ сѧ, –дншн сѧ *св. и несв.* изтиквам, отстранявам; ~ сѧ принудя се, бѣда принуден;
 страд. отвлечен съм
 доогавнтн, –влѣж, –вншн *св.* обезпокоя, смутя, досадя на някого
 допастн, –дѣ, –дѣшн *св.* попадна, изпадна
 допоздѣ *нрч.* по-късно, до по-късно
 допѣватн, –аѣж, –аѣшн *несв.* омагъосвам, омайвам някого с пеене
 доразоумѣнне, –нѧ *ср.* предположение
 доразоумѣтн, –вѣж, –вѣшн *св.* схвана, разбира
 дорастенне, –нѧ *ср.* 1. възраст; 2. зрялост, пълнолетие
 досаднтѣлѣ, –лѣ *м.* оскърбител, ругател
 досаднтн, –ждѣ, –дншн *св.* оскърбя, охуля, поругая, обидя
 досаждатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* 1. притеснявам някого, досаждам на някого; 2. оскърбявам, хуля; 3.
 заплашвам
 досажденне, –нѧ *ср.* 1. притеснение; 2. упрек
 доселѣ *нрч.* досега
 доспѣтн, –вѣж, –вѣшн *св.* 1. успя, смогна; 2. стигна, достигна
 достатн, –нѣж, –нѣшн *св.* достигна; *безл.* достигне, стигне, бѣде достатъчно
 достнгнижтн, –нѣж, –нѣшн *св.* достигна, настигна
 достнженне, –нѧ *ср.* 1. достигане; 2. схващане, разбиране
 достнжнмъ, –ын *прил.* (< *прич.*) познаваем, достижим; *вж.* и постнжнѣ

достъжанне, –на ср., вж. достъженне
 достовѣрь нрч. вярно, правилно, достоверно
 достонникъ, –а м. достоен човек
 достонно нрч. достойно; както подобава, както е достойно
 достонновѣрьнъ, –ын прил. достоверен
 достоннъ, –ын прил. достоен; достоннаа частъ нмѣнна дял от имота, който се пада по право, по наследство; достонно покаанне подобаващо, достойно покаяние; творити достоннъ смятам за достоен
 достоннѣ вж. достонно
 достояние, –на ср. 1. достойнство, чест; заслуга; 2. достояние, наследствен имот, наследство
 достояти, –оѣ, онши несв. стоя, прилягам на нещо; безл. подобава, приляга; трябва
 досѣде нрч. дотук
 досагити, –нѣ, –нешн св. 1. досегна, докосна; 2. достигна, дойда до; вж. и досащн
 досащн, –гѣ, –жешн св. 1. досегна, докосна; 2. достигна, дойда до; вж. и досагити
 дотещн, –кѣ, –чешн св. достигна, догоня, настигна
 дотолѣ нрч. дотогава, до този момент
 доуксѣ, –а м. дукс, военачалник
 доуновенне, –на ср. 1. подухване, полъхване, повей, лѣх; 2. дѣх, дихание
 доунѣти, –нѣ, –нешн св. с на и вин. п. духна
 доупина, –ѣ ж. кухня, дупка, проход
 доупинавѣ, –ын прил. на дупки
 доупиннъ, –ын прил. който има кухни, дупки, проходи
 доупанна, –ѣ ж. дупка, тунел
 доуплѣтница, –ца ж. светилник, лампада
 доухати, доушѣ, доушешн несв. 1. духам; 2. дишам
 доуховнъ, –ын прил. духовен; ~ адамъ наименование на Иисус Христос
 доуховнѣ нрч. духовно
 доухососнъ, –ын прил. носещ в себе си Светия дух, изпълнен със Светия дух
 доухоратне, –на ср. духоборство, ерес непризнаваща божествеността на Св. дух, основана от Македоний
 доуховорьць, –а м. духоборец, последовател на ереста на Македоний
 доухоратнъ, –ын прил. отнасящ се до духоборството
 доухѣ, –а м. 1. дух; ~ вожен дух Божи; ~ зълъ зъл дѣх, демон, бяс; ~ нечистъ нечист дух, демон; доушн огънни огнени духове, един от небесните ангелски чинове; доушн остѣпннн отметналите се от Бога духове; ~ свѣтын Светият Дух; 2. дихание, дѣх; вж. и доуша, дѣханне
 доуша, –а ж. душа; доушн оустѣшнъ душеполезен
 доушевнъ, –ын прил. душевен; вж. и доушнъ
 доушегоубнъ, –ын прил. пагубен, гибелен за душата
 доушеоустѣшнъ, –ын прил. душеполезен

доушетълнѣвъ, –ѣн *прил.* душегубен
 доушьнѣвъ, –ѣн *прил.* 1. душевен; 2. одушевен; *вж.* и доушевѣнѣвъ; одоушвлѣнѣнѣвъ
 доушьство, –а *ср.* жива твар; *вж.* и дѣханнѣ
 доходѣтн, –ждѣ, –дншн *несв.* достигам до някъде, пристигам, доближавам се до някъде, до някого
 дохѣторѣвъ, –а *м.* възглавница
 дошьд– *вж.* донѣн²
 дошьствнѣ, –нѣа *ср.* пристигане
 драгма *вж.* драгѣма
 драгѣвъ, –ѣн *прил.* драг, скѣп, ценен; скѣпоценен
 драгѣма, –ѣи *ж.* драхма; *гр.* δραχμή
 древлѣ *нрч.* отдавна, някога
 древлѣнѣвъ, –ѣн *прил.* дренен, старинен; – адамѣвъ първият човек
 дровѣтн, –влѣѣ, –вншн *несв.* раздробявам, разчупвам
 дровѣнѣвъ, –ѣн *прил.* малѣк, дребен, ситен
 друуга, –ѣи *ж.* другарка, приятелка
 друугое *нрч.* друго, различно
 друугонѣ *нрч.* другаде
 друугонѣн *нрч.* друг път
 друугоѣако *нрч.* иначе, по друг начин
 друугоѣамо *нрч.* на друго място
 друугѣ¹, –ѣн *прил.* друг; – друуга, – на друуга, – друугоу един на друг, един друг
 друугѣ², –а *м.* приятел, другар
 друужнѣа, –ѣи *ж.* 1. дружина, ближните, близките, приятелите; 2. монашеско общежитие, монашество
 друужѣа, –ѣи *ж.* дружба, приятелство
 друужѣнѣвъ, –ѣн *прил.* 1. на другия, на другите; 2. на другаря, приятеля
 друуѣннѣ, –нѣа *ср.* горделивост, надменност, високомерие
 друуѣтн сѣ, –ѣѣ сѣ, –ѣншн сѣ *несв.* дѣржа се надменно, перча се
 дръжава, –ѣи *ж.* 1. власт, сила, мощ, могѣщество; 2. дръжава; *мн.* дръжавѣи власти, един от небесните ангелски чиновне
 дръжавѣнѣвъ, –ѣн *прил.* 1. властен, могѣщ, силен; 2. дръжавен
 дръжаннѣ, –нѣа *ср.* 1. хващане; 2. въздѣржание
 дръжатн, –жѣ, –жншн *несв.* 1. дѣржа, крепя; 2. придѣржам се, съхранявам, спазвам; – сѣ привѣрзвам се; дѣржа на някого, на нещо, с *род. п.*
 дръѣѣ *нрч.* дръзко, смело
 дръѣатн, –ѣѣ, –ѣшн *несв.* дръзвам, имам кураж, осмелявам се
 дръѣовеннѣ, –нѣа *ср.* 1. дръѣновение, смелост; 2. дръѣозост, нахалство
 дръѣнѣтн, дръѣнѣѣ, дръѣнѣшн *св.* дръѣзна, осмеля се
 дръѣо *нрч.* смело, дръзко

ДРЪЗОВАТИ, –ОУЊ, –ОУЕШН *несв.* 1. дръзвам, осмелявам се; 2. говоря дръзко, открито
 ДРЪЗОСТНТИ, –ЦИЖ, –СТНШН *несв.* вдъхновявам се, въодушевявам се
 ДРЪЗОСТЪ, –Н *ж.* дръзост, смелост
 ДРЪЗЪ, –ЪИН *прил.* дръзък, смел
 ДРЪКОЛЬ, –Н *м.* тояга, сопа
 ДРЪЛЪННЕ, –НІА *ср.* самохвалство, надменност
 ДРЪВО, ДРЪВЕСЕ *ср.* дърво; ~ животъное (жизньное, жнзні, жтніа вечънаго) дървото на живота; ~ вѣдъное (вѣдѣнію, вѣдѣти добро и зъло, разумѣнію доброу и зълоу и неприазънію) дървото на познанието на доброто и злото
 ДРЪВОДѢЛЪ, –А *м.* дърводелец
 ДРЪВЪНЪ, –ЪИН *прил.* 1. който се отнася до дърво; 2. горски
 ДРЪВѢНЪ, –ЪИН *прил.* дървен, направен от дърво
 ДРЪМАННЕ, –НІА *ср.* дремене; 2. спане; *вж.* и ДРЪМОГА
 ДРЪМОГА, –ЪИ *ж.* дрямка, сънливост; *вж.* и ДРЪМАННЕ
 ДРЪЗГА, –ЪИ *ж.* гъсталак, гора
 ДРЪЗГНѢТИ, –НѢ, –НЕШН *св.* ям лакомо
 ДРЪСЕЛОВАТИ, –ОУЊ, –ОУЕШН *несв.* ставам мрачен, печален
 ДРЪСЕЛЪ, –ЪИН *прил.* тъжен, печален
 ДРЪХЛОСТЪ, –Н *ж.* унилоост, униние; *вж.* и ДРЪХЛЪСТВО
 ДРЪХЛЪ, –ЪИН *прил.* тъжен, мрачен, опечален
 ДРЪХЛЪСТВО, –А *ср.* униние, скръб
 ДРЪЖГАРЪ, –РЪ *м.* военен чин, началник на войскава част от около 1000 войници; *гр.* δρουγγάριος
 ДРЪЖГАРЪСКЪ, –ЪИН *прил.* свойствен на држгаръ
 ДРЪЖГЪ, –А *м.* тояга, сопа, пръчка
 ДРЪЖДА, –А *прил.* неуморен; без држда неуморно
 ДРЪЖЧЕННЕ, –НІА *ср.* затруднение, трудност
 ДРЪЖЧЕНТИ, –ЧѢ, –ЧНШН *несв.* мъча, измъчвам
 ДЪ– *съкр.* от доух–
 ДЪ– *съкр.* от доуш–
 ДЪВА *м.*, ДЪВѢ *ж.* и *ср.* числ. два, две; ДЪВА на десате дванадесет
 ДЪВАШЪДЪИ *нрч.* дважди, дважд, два пъти
 ДЪВОДОУШНЕ, –НІА *ср.* двоумение, раздвоеност
 ДЪВОЕ, на ДЪВОЕ *нрч.* на две
 ДЪВОН, ДЪВОІА, ДЪВОЕ *числ. събир.* двоица, двамина, двама
 ДЪВОНЦЕИЖ *нрч.* дважд, два пъти
 ДЪВОНЦІНА, –ЪИ *ж.* двуначалие, двойственост
 ДЪВОМЪІСНЕ, –НІА *ср.* 1. двойственост, раздвоеност; 2. разногласие, раздор
 ДЪВОНОЖЪНЪ, –ЪИН *прил.* двукрак, двуног

дъвопомостнитъ, -ѝн прил. 1. двуетажен; 2. двустаен
 дъвословнѣъ, -ѝн прил. 1. двуезичен; 2. двусмислен
 дъвосъвратѣнъ, -ѝн прил. обръщащ се на две страни, двоумящ се.
 дъвоазъѣчѣннѣъ, -а м. 1. говорещ два езика; 2. двуличен човек
 дъгна, -ѝ ж. белег от рана
 дъждѣвѣнъ, -ѝн прил. дъждовен
 дъждѣтн, -ждѣ, -дншн несл. пращам дъжд
 дъждѣ, -а м. дъжд
 дъменне, -на ср. високомерие, надменност
 дъмѣнн, -на м. 1. цев; 2. ковашки мях, духало; 3. духов музикален инструмент, вид флейта;
 дъна, -ѝ ж. подагра
 дъска вж. дъска
 дъхновене, -на ср. 1. дъхване, вдъхване; 2. вдъхновение
 дъщн, дъщере ж. дъщеря
 дъщнца, -ца ж. дъщица
 дъимъ, -а м. дим
 дъра, -ѝ м. дупка, скъсано, пробито място
 дъханне, -на ср. дихание
 дъхатн, -аѣ, -аешн несл. 1. дишам; 2. духам
 дъбрь, -н ж. дол, пропаст, дебри
 дълѣ, дълѣвѣ ж. делва.
 дъннѣ нрч. денем
 дънѣвѣнъ, -ѝн прил. дневен
 дънь, дъне м. ден; велнкѣн ~ Великден; ~ патъдесатѣнѣн, ~ патнкостнѣнѣ Петдесетница; полоу дънь
 пладне
 дънѣнѣца, -а ж. звездата Денница, Зорница, планетата Венера; вж. и прѣходѣнѣца
 дънѣнъ прил. дневен; всекидневен; звѣзда дънѣнѣнѣ Зорница, Денница
 дънѣсь нрч. (< дънь съ) днес
 дънѣсьнѣ, -нѣн прил. днешен
 дънѣшьнѣ, нѣн прил. днешен
 дъратн, дѣрѣ, дѣрѣшн несл. дѣра
 дъска, -ѝ ж. дъска; вар. дъска
 дъаволъ вж. днѣаволъ
 дѣва, -ѝ ж. 1. дева, девица; 2. девойка
 дѣвнѣца, -а ж. 1. девойка; 2. девица, дева
 дѣвнѣсьскѣ, -ѝн прил. девически
 дѣвѣство, -а ср. девство, девственост

ДЪВЪСТВОВАТИ, –оуѣж, –оуѣши *несв.* оставам девствен
 ДЪДЪ, –а *м.* дядо
 ДЪДЪНЪ *прил.* дядов
 ДЪНСТВО, –а *ср.* действие; *вж.* и ДЪНСТВЕНЕ, ДЪТЕЛСТВО, ДЪЛАННЕ, ДЪЛАННЕ, ДЪЛО
 ДЪНСТВОВАТИ, –оуѣж, –оуѣши *несв.* действам
 ДЪНСТВЪНЪ, –ън *прил.* действен, активен; *вж.* и ДЪТЕЛСТВЪНЪ
 ДЪЛАННЕ, –ниа *ср.* дело, работа, труд
 ДЪЛАТЕЛЪ, –ѣ *м.* 1. работник; 2. земеделец; *вар.* ДЪЛАТЕЛЪННКЪ
 ДЪЛАТЕЛЪННКЪ, –а *м.*, *вж.* ДЪЛАТЕЛЪ
 ДЪЛАТЕЛЪННЦА, –а *ж.* работилница
 ДЪЛАТИ, –аѣж, –аѣши *несв.* върша, правя, работя, трудя се
 ДЪЛЕСЪНЪ, –ън *прил.* 1. отнасящ се до дело, до работа; 2. практически; 3. годен за работа; 4. деен
 ДЪЛАНТЕЛЪ, –лѣ *м.* делител, разделител
 ДЪЛО, ДЪЛЕСЕ и ДЪЛО, –а *ср.* 1. дело, работа, труд; 2. дейност, изпълнение; *нскоуѣштн* – проверя нечия дейност
 ДЪЛОДАТЕЛЪ, –лѣ *м.* работодател
 ДЪЛОМЪРЪНЪ, –ън *прил.* измерител; *жже* ДЪЛОМЪРЪНОЕ въже за измерване на земята
 ДЪЛОТВОРЕННЕ, –ниа *ср.* творение
 ДЪЛЪМА *задлог с род. п.* заради, поради; *вж.* и ДЪЛЪ, РАДН, РАДЪМА
 ДЪЛЪННКЪ, –а *м.* 1. работник; 2. работилница
 ДЪЛЪННЦА, –а *ж.* работилница
 ДЪЛЪ *задлог с род. п.* заради; *вж.* и ДЪЛЪМА, РАДН, РАДЪМА
 ДЪТЕЛЪ *вж.* ДЪТЕЛЪ
 ДЪТЕЛСТВО, –а *ср.* деяние, действие; *вж.* и ДЪНСТВО, ДЪТЕЛСТВЕНЕ
 ДЪТЕЛСТВЪНЪ, –ън *прил.* действен; *вж.* и ДЪНСТВЪНЪ
 ДЪТН¹, ДЪТЪ *ж. р. мн.ч.* деца
 ДЪТН², ДЪИѣ, ДЪЕШИ и ДЪЖДЪ, ДЪЖДЕШИ *несв.* дявам, турям някъде; – са дяна се
 ДЪТНЦИНА, –зи *ж.* детинщина, наивност, неопитност
 ДЪТНЦЪ, –а *м.* дете, детенце, младенец
 ДЪТОГОУБЪЛЕННЕ, –ниа *ср.* детеубийство
 ДЪТЪСКЪ, –ън *прил.* детски
 ДЪТЪСТВО, –а *ср.* детство; наивност, неопитност
 ДЪТЕЛЪ, лѣ *м.* действие, въздействие; *вар.* ДЪТЕЛЪ
 ДЪТЕЛЪНЪ, –ън *прил.* деятелен, деен
 ДЪЛАННЕ, –ниа *ср.* 1. деяние, дело; 2. действие, въздействие; 3. *мн.* наименование на книгата от Новия Завет Деяния на светите апостоли
 ДЪЛЪТИ, ДЪИѣ, ДЪЕШИ *несв.* действам, правя, върша; *молъбзи* – моля, отправям молитва; *не* дѣн *недей*; – са правя себе си *някакъв*; *млнъ са* – умилостивявам, предизвиквам снизхождение, *с дат. п.*

ДАГЪ, –а м. 1. ремък; 2. оглавник, юзда
 ДЪВНЕ, –на ср. събир. дървета
 ДЪБРАВА, –ы ж. гора, дъбрава
 ДЪБРАВЪНЪ, –ын прил. горски
 ДЪВЪ, –а м. 1. дърво; 2. дъб
 ДЪГА, ДЪГЪ Ж. дъга.
 ДЪЖЪНЪ, –ын прил. на дъгата.
 ДЪТН, ДЪМЪ, ДЪМЪШН несл. духам; ~ са надувам се, възгордявам се

Є

є буквен знак в кирилицата; в глаголицата э
 ѿ знак за цифра; в кирилицата пет, пети, в глаголицата шест, шести (ѿ)
 є вин. п. ед. ч. ср. р. от *н, *ъ, *е
 ЕВАНГЕЛНЕ, –на ср. 1. евангелие; 2. блага вест, благовещение; 3. четириевангелие; гр. εὐαγγέλιον;
 БЛАГОВЪЩЕННЕ, ПИСАННЕ
 ЕВАНГЕЛНИКЪ, –ын прил. евангелски
 ЕВАНГЕЛНИТЪ, –а м. евангелист, един от четиримата предполагаеми автори на евангелията, на
 евангелските разкази, свв. Матей, Марк, Лука и Йоан
 ЕВАНГЕЛЬСКЪ, –ын прил. евангелски
 ЕВАНГЪ – вж. ЕВАНГЪ
 ЕВНОМНИАНЪ, –а м. последовател на ереста на Евномий, един от клоновете на арианството, който
 проповядва, че Христос е подобен на Отеца не по същност, а по воля, а Духът произлиза от
 волята на Отеца и действията на Сина.
 ЕВРЕ – вж. и ЕВРЕЪ
 ЕВРЕЪНСКЪ, –ын прил. еврейски, юдейски
 ЕВРЕЪНСКЪ НРЧ. по еврейски
 ЕВЪН, –на ж. молитва; гр. εὐχή
 ЕВЪГА, –ы ж. л. Ева
 ЕВЪПРАКСИНА, –на ж. л. Евпраксия; гр. Εὐπραξία
 ЕГДА 1. нарч. когато; 2. съюз когато, по време на, в случай на; егда како ; егда когдa;
 ЕГДАЖЕ 1. нарч. когато; 2. съюз когато, по време на, в случай на
 ЕГИПЪТЪ, –а м. мест. Египет; гр. Αἴγυπτος
 ЕГИПЪТЪНИНЪ, –а м. египтянин; мн. ЕГИПЪТЪНЕ или ЕГИПЪТЪНИ
 ЕГИПЪТЪНИНИ, –на ж. египтянка
 ЕГЕРОВЪ прил. направен от дърво; егерово масло; гр. αἰγερέλαιον
 ЕГОКЕРЪ, –а м. съзвездието и зодията Козирог; гр. Αἰγόκερως
 ЕГЪПЪ – вж. ЕГИПЪ
 ЕДА 1. част. нима; 2. съюз еда къгдa да не би да, да не би някога да; еда ... то ако ... то; еда како, еда колн
 да не би

едннако *нрч.* още
 едннакъ, –а *м.* отшелник, монах
 еднначе 1. *нрч.* още, все още, докато още; 2. *съюз* но, та
 еднначънъ, –ын *прил.* монашески, отшелнически; – образъ монашество, отшелничество, монашески начин на живот
 еднненне, –на *ср.* единство, цялост
 еднногласне, –на *ср.* единомислие, единомушие, съгласие
 едннодоушьнъ, –ын *прил.* единомушен
 еднноестъствънъ, –ын *прил.* с общо естество; (за Св. Троица) единосъщен
 еднномъислане, –на *ср.* единомислие, единомушие, съгласие
 еднномъислантн, –шлѣж, –слншн *несв.* на едно мнение съм с някого, мисля по един начин с някого
 еднномѣдръно *нрч.* единомушно, единомислено
 едннорожденъ, –ын *прил.* (< *прич.*) (за дете) единствен
 еднносѣщне, –на *ср.* обща същност; (за Св. Троица) единосъщие
 еднносѣщънъ, –ын *прил.* (за Св. Троица) единосъщен
 едннооумънъ, –ын *прил.* единомушен
 еднночадъ, –ын *прил.* (за син или дъщеря) едиnorodен, единствен
 еднночадънъ, –ын *прил.* (за син или дъщеря) едиnorodен, единствен
 еднноѣ *нар.* веднѣж, един път
 едннъ, еднна, еднно 1. *числ. бр.* един; 2 *мест. неопр.* един, някой; *субст.* еднно едно цяло; – по еднномоу един по един; – кѣждо всеки един; *нн –*, *нн –* же нито един, никой; – тѣ само този, единствено този 3. *сам*; *вар.* едънъ, едъна, едъно
 едннѣство, –а *ср.* 1. единство, цялост; 2. самотен, уединен живот
 едѣва *нрч.* едва, едвам
 едъночадъ *вж.* еднночадъ
 едънако *нрч.* едновременно, заедно
 едъначе *нрч.* още
 едън– *вж.* еднн–
 еже *вж.* нже; конструкцията на еже с инфинитив превежда
 езеро, –а *ср.* езеро
 ен *част.* да
 ен *дат. п. ед. ч. от мест.* ѣ
 енже *дат. п. ед. ч. от мест.* ѣже
 еѣюп– *вж.* егип–
 еклнснастъ, –а *м.* Еклизаст, старозаветна библейска книга; *гр.* Ἐκκλησιαστικός; *вж.* и съборънкъ, црькъвъннкъ
 ексархъ, –а *м.* църковна длъжност
 елень, –е *м.* елен

еленѣ *прил. прит.* еленов
 елеонѣ, –а *м. мест.* Елеон, Елеонската планина
 елеоньскѣ, –ын *прил.* елеонски, отнасящ се до планината Елеон; елеоньска гора Елеонската планина,
 хълм
 елн сѣюз ако
 елне, елнѣ *ср.* ела; елак
 елнждн *нрч.* всеки път когато, колчем
 елнко *нрч.* колкото; –же ... толнко колкото ... толкова; ~ снаа можетѣ според силите, според възможностите
 елнкоже *нрч.* колкото
 елнкѣ *мест.* колкото голям; еликѣ ... толико; толико ... еликѣ
 елннѣ, –а *м.* елин, грѣк; *гр.* ἔλλην
 елннѣинѣ, –нѣ *ж.* 1. гъркиня; 2. езичница
 елннѣннѣ, –а *м.* елин, грѣк; *гр.* ἔλλην
 елннѣскѣ, –ын *прил.* 1. грѣцки, елински; 2. езически
 елннѣскѣи *нрч.* по елински, по грѣцки
 елнсаветѣ, –н *ж. л.* Елисавета; *гр.* Ἐλισάβετ *от евр.*
 елнсеѣн, –ѣнѣ *м. л.* Елисей; *гр.* Ἐλισσαῖος *от евр.*
 елѣкратѣ *нрч.* колкото пъти
 елма *нрч.* тъкмо; колкото
 елмаже *нрч.* доколкото
 елѣмн *нрч.* доколкото
 елѣмнже *нрч.* доколко
 елѣ *нрч.* едва; елѣ жнѣѣ едва жив, полумъртъв
 елѣнѣ, –а *м.* елей, масло, дървено масло, маслиново олио; *гр.* ἔλαιον; *вар.* елѣнѣ; *вж.* и дръѣѣнѣномаслнѣ,
 маслодрѣѣнѣ
 елатн емлѣѣ, емлѣешн *несв. вж.* нлатн; вѣрѣѣ ~ хващам вяра, вярвам
 емоу *дат. п. ед. ч. м. или ср. род на *н, *ѣ, *ѣ*
 емѣ *мин. деят. прич. I от лтн*
 еноуарѣ *вж.* ѣноуарѣ
 епархѣ, –а *м.* епарх, управител на област; *гр.* ἑπαρχος
 епаршьскѣ, –ын *прил.* епаршески, наместнически
 епенднтѣ, –а *м.* наметало, плащ; *гр.* ἐπενδύτος
 епноусннѣ, –ын *прил.* насѣщен, жиѣнено необходим; *гр.* ἐπιούσιος; *вж.* и вѣйтѣнѣ, насѣѣѣнѣ, надѣнѣѣнѣ
 епнскопнѣ, –нѣ *ж.* епископство; *гр.* ἐπισκοπή
 епнскопѣ *прил. прит.* епископски
 епнскопѣ, –а *м.* епископ; *гр.* ἐπίσκοπος; *вар.* епнскоупѣ
 епнскоуп *вж.* епнскоп–
 епнскопьскѣ, –ын *прил.* епископски

епископство, –а ср. 1. епископски сан; 2. събир. епископство; 3. къщата, домът на епископа; гр. ἐπισκοπή
 епистоли въз. епистолиа
 епистолиа, –на ж. послание; гр. ἐπιστολή; вар. епистолн; въз. и посълание
 епитимия, –на ж. епитимия; гр. ἐπιτιμία
 еп– съкр. от еписко(у)п–
 ердан– въз. иордан–
 ересевни, –на ж. главня, болест по житните растения; гр. ἐρουσίβη
 ересъ, –н ж. лъжеучение, ерес; гр. αἵρεσις
 еретикъ, –а м. еретик; вар. еретнгъ; гр. αἰρετικός
 еретнъскъ, –ын прил. еретически
 ермни, –та м. планетата Меркурий; гр. Ἑρμῆς; вар. ермнъ
 ермнъ въз. ермни
 еродовъ прил. прит. отнасящ се до чаплата
 еросални– въз. ероусални–
 ероусални– въз. ероусални–
 ермоуньскъ, –ын прил. отнасящ се до планината Ермон; гр. Ἀερμών от евр.
 есенънъ, –ын прил. есенен
 еси въз. бзгтн
 есмъ въз. бзгтн
 есперниа, –зи ж. вечерня, вечерна служба
 ест– въз. бзгтн
 естъствне, –на ср. природа
 естъство, –а ср. природа, естество, материя, същност
 естъствословитн, –влѣж, –вншн несв. говоря за природните, естествените, видимите неща
 естъствънкъ, –а м. природник, естествоизпитател
 естъствънъ, –ын прил. 1. природен, естествен; 2. същностен
 етеръ мест. един, някой, някой си; – ннъ някой друг; съ врѣменемъ етеромъ след (някакво) време; без годннзи етерзи в неопределено време, в неопределен момент; въз. и гр. ἔτερος
 етеръ, –а м. етер, един от градусните елементи на материята; гр. αἶθήρ
 етеръскъ, –ын прил. отнасящ се до етера
 етнръ въз. етеръ
 еу– въз. ев–
 еӯ– съкр. от еуангл–, въз. евангл–
 ефесен, –на м. ефесянин, жител на Ефес; гр. Ἐφέσιος
 ефимерниа, –на ж. дежурство, дневна или седмична служба на свещеници; гр. ἐφημερία
 ефудъ, –а м. вид дреха; гр. ἐφουδ.
 ефремъ, –а м. л. Ефрем; гр. Ἐφραίμ

еффа́та неизм. Отвори се! гр. ἐφφαθά от арам.
 ефѣтнмъ, – а м. л. Евтим, Евтимий; гр. Εὐθύμιος
 ехндъна, –ѣ ж. ехидна, змия усойница; гр. ἔχιδνα
 еша част. нима
 еце нрч. още; не тѣкъмо ... нъ еце не само ..., но и
 ею род. или мест. п. дв. ч. на *н, *ѣ, *ѣ
 еу– вж. еѣ–

Ж

ж буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѝ
 ж̑ транслитерация на глаг. ѡ̑ със значение седем, седми
 жаба, жабы ж. жаба; лат. Апуга
 жалнтн, –лѣж, –лншн нескв. жаля, скърбя; ~ сж жалвам се; ~ сн споделям жалбата си, тъгата си
 жаловатн, –оуѣж, –оуѣшн нескв. жаля, тъжен съм, скърбя
 жалостъ, –н ж. ревност
 жалостънъ, –ѣн прил. жалостен, скърбен, горестен
 жаль, жалн ж. гроб; мн. ч. жалн гробища
 же I част. 1. (за усилване) непреводима или именно, тъкмо, дори, де; 2. (след въпр. мест.) ли; 3. (формант) за образуване на отн. мест. и наречия; II. съюз енкл. 1. а, пък; 2. ала, обаче; 3. щом; аще –, аще ~ н ако пък, ако пък и; еце –, еце ~ и освен това; ~ н еце но ... още; ~ оуѣо впрочем, и тъй; акъы ~ като, както; егда ~ но когато; не тѣѣнѣж ~ ... нъ и не само ... но и; толнкъ ... елккъ ~ колкото ... толкова и
 жег– вж. и жеѣн
 жегъ, –а м. жега, горещина
 жегъзоуѣлннъ, –ѣн прил. кукувичи
 жезлъ, –а м. пръчка, бастун
 желанне, –нѣ ср. желание
 желанънъ, –ѣн прил. желан
 желатн, –лѣж, –лѣшн нескв. желая, искам
 желъвннѣ, –ѣ ж. костенурка; лат. Testudines
 желъзо, –а ср. желязо; железен предмет, оръжие; мн. желъза окови
 желъзънъ, –ѣн прил. железен; жже желъзъно верига; окови
 желънне вж. желанне
 желъ, желѣ ж. скръб, горест, печал
 желѣтва, –ѣ ж. печал, горест
 желѣтн вж. желатн
 жена, –ѣ ж. 1. жена; 2. съпруга

женарне, –на *ср.* съб. родственници по женска линия
 женене, –на *ср.* женене, женитба, брак
 женма, –зи *ж.* 1. държанка; 2. наложница, любовница
 жентва, –зи *ж.* 1. женитба; 2. брак, съпружество; *вж.* и бракъ, женене, жентво
 жентво, –а *ср.* брак; *вж.* и бракъ, женене, жентва
 женти, жениѣ, жениши *несв.* женя; – са женя се
 жениховъ *прил. прит.* от женихъ женихов, който принадлежи или се отнася до жениха
 женихъ, –а *м.* жених, младоженец
 женишь *прил. прит.* женихов, който принадлежи или се отнася до жениха
 женишество, –а *ср.* брак
 женишь, –зин *прил.* женски
 женискъ, –зин *прил.* женски; женискъин полъ женски пол, женската половина на човечеството
 женство, –а *ср.* 1. женски пол; 2. женска природа, женственост
 жеравъ, –а *м.* жерав; *лат.* Gruidae
 жестовъ, –зин *прил.* упорит
 жестоколѣгальникъ, –а *м.* който спи на твърдо легло; *вар.* жестоколѣганникъ
 жестоколѣганникъ, –а *м.* който спи на твърдо легло; *вар.* жестоколѣгальникъ
 жестокъ, –зин *прил.* жесток; немилостив
 жестоносънъ, –зин *прил.* тежък, труден за носене
 жестопобѣдънъ, –зин *прил.* който се побеждава трудно
 жестосърдне, –на *ср.* коравосърдечност, немилосърдие
 жестосърдъ, –зин *прил.* коравосърдечен, немилосърден
 жестостъ, –н *ж.* суровост, жестокост
 жестота, –зи *ж.* суровост, твърдост, жестокост
 жестоцѣ *нрч.* жестоко
 жесточатн, –аѣ, –аешн *несв.* втвърдявам се
 жестоцѣтн, –ѣѣ, –ѣешн *несв.* втвърдявам
 жестошницъ, –а *м.* 1. който има твърда шия; 2. упорит
 жецин, жьѣ, жьѣешн *несв.* 1. изгарям; 2. горя, вдигам температура
 жнв– *вж.* и жнтн
 жнвнтн, жнвѣѣ, жнвнши *св.* и *несв.* 1. оживя(вам), давам, дам, вдъхвам, подарявам живот, съживявам; 2. оставям някого или нещо да живее
 жнвѣѣтн, –ѣѣѣ, –ѣѣешн *несв.* оживявам, подарявам на някого живот
 жнворастънъ, –зин *прил.* живорастящ
 жнвостворнтн, –ѣѣ, –ѣнши
 жнвотворнъ, –зин *прил.* животворен; *гр.* ζωοποιός; *вар.* жнвотворнъ
 жнвотворнтн, –ѣѣ, –ѣнши *несв.* оживявам, съживявам, създавам живот

жнвотворѣнь, –ын *прил.* животворен; *гр.* ζωοποιός; *вар.* жнвотворнѣ; *вж.* и жнвотдарѣнь, жнвотдарѣнь, жнзнь, жнвотоснѣ, жнвотоснѣ

жнвотъ, –а *м.* 1. живот, съществуване; 2. животно, живо същество; 3. спасение, щастие; *вж.* и жнзнь, жнтне

жнвотънь, –ын *прил.* 1. отнасящ се до живота, жизнен; 2. животински, див; *субст.* жнвотъное животно; 3. животворящ; *вж.* и звѣрьнь, звѣрьскъ; звѣрннъ, звѣрннннннъ, звѣрннскъ

жнвѣ, –ын *прил.* жив, живеещ; – бѣитн жив съм, живее

жнд– *вж.* и жѣд–

жндовннъ, –а *м.* евреин, юдеин

жндовъскъ, –ын *прил.* еврейски, юдейски

жндостъ, –н *ж.* течност

жндъ, –а *м.* евреин

жндъкъ, –ын *прил.* 1. течен; 2. мек

жнзнь, –н *ж.* 1. живот, живееще; – сн, нѣнѣшьнѣ, настоацннѣ – този, земният, свят, живот; – вѣчннѣ, бѣдѣцннѣ, градѣцннѣ, небесннѣ вечният живот, небесният рай; 2. начин на живот; божнѣ – живот, отдаден на Бога; *вж.* и жнвотъ, жнтне

жнзньннскъ, –а *м.* съжител, близък човек

жнзньнь, –ын *прил.* жизнен; дрѣво жнзньное дрѣвото на живота

жнзньннскъ, –а *вж.* жнзньннскъ

жнла, –ы *ж.* 1. жила, сухожилие; 2. нерв; кроваваѣ – кръвоносен съд; вѣтрнѣ – днхателен канал; ослаблѣнъ жнламин парализиран

жнланце, –а *ср.* жилище

жнрвагн, –оуѣ, –оуѣшн *несв.* ям, поглѣщам

жнръ, –а *м.* 1. пасбище; 2. (за рани) разяждане, разпространение

жнтѣлннъ, –а *м.*, *вж.* жнтѣлъ

жнтѣлнцанннъ, –а *м.*, *вж.* жнтѣлъ

жнтѣлъ, –лѣ *м.* жител; *вар.* жнтѣлннъ, жнтѣлнцанннъ

жнтн, жнвѣ, жнвѣшн *несв.* живее

жнтне, –нѣ *ср.* 1. живот, съществуване; 2. водене на определен начин на живот; 3. житие, разказ за светец; – нмѣтн живее, пребивавам някъде; – отвѣдѣное отвѣден живот; бесвѣрннѣ н оугоднѣ жнтне чист и богоугоден живот; говѣннѣ – житие достоен живот, благоговееен живот, живот във въздържане; се –, нѣнѣшьное – пребиваване на земята, земен живот; *вж.* и жнзнь, жнвотъ

жнтннскъ, –ын *прил.* житейски

жнто, жнта *ср.* 1. храна; 2. плод; 3. жито; жнта землн плодове на земята

жнтотѣренне, –нѣ *ср.* дажба от храна

жнтъ, –н *ж.* живот

жнтъннца, –а *ж.* житница, хамбар

жнтънь¹, –ын *прил.* жизнен

жнтънь², –ын *прил.* хранителен

жнѣ, жнѣа *ср.* жилище

жоу– *вж.* жү–
 жладьба, –зы *жс.* вреда, загуба
 жластн *вж.* жлѣстн
 жлѣстн, –дѣ, –дѣшн *несв. и св.* 1. възмездя, възстановя; 2. върна дълг; 3. повредя, нанеса вреда
 жлѣтѣвннца, –ца *жс.* шафран, шафранов минзухар, цикория; *лат.* *Crocus sativus*
 жльна, –зы *жс.* кълвач; *лат.* *Picidae*
 жрьдѣ, –н *жс.* кол, прѣчка
 жрьнѣвъѣ, –а *м.* воденичен камѣк
 жрьнѣвънѣ, –ын *прил.* воденичен
 жрьнѣ, жрьнѣвъѣ *жс.* мелница
 жрьтва, –зы *жс.* жертва; *възносн* (*датн, приносн, творн*) жрьтѣж принасям в жертва, извършвам
 жертвоприношение
 жрьтѣвннкѣ, –а *м.* жертвоприносител.
 жрьтн *вж.* жрьтн
 жрьтнѣ, –нѣ *ср.* жертвоприношение
 жрьць, –а *м.* свещеник
 жрьбнн, –нѣ *м.* жребий
 жрьбѣць, –а *м.* жребец – конче, магаренце
 жрьба, жрьбатѣ *ср.* жребче, конче, магаренце, осле
 жрьло, –а *ср.* глас, гърло
 жрьтн, жрьтѣ, жрьтѣшн *несв.* жертвам, принасям жертва
 жьватн, жюѣ, жюѣшн *несв.* дѣвча
 жьдатн, жьдѣ, жьдѣшн *и* жндѣ, жндѣшн *несв.* чакам
 жьженнѣ, –нѣ *ср.* 1. горене; 2. пожар; 3. възпаление
 жьзълѣ, –а *м.* 1. жезъл; 2. тояга, прѣт
 жьзълнѣ, –ын *прил.* отнасящ се до тояга, жезъл
 жьраннѣ, –нѣ *ср.* лакомия
 жьрьць, –а *м.* жрец; свещеник, свещенослужител; *старѣвшннѣ жьрьцѣмѣ* върховен жрец, първосвещеник;
вж. и нерѣн
 жюжелець, –а *м.* брѣмбар
 жюжель, –лѣ *м.* брѣмбар
 жюпелѣ, –а *м.* жупел, гореща сѣра
 жюпнлнцѣ, –а *ср.* гробница
 жюпнцѣ, –а *ср.* гробница
 жаданнѣ, –нѣ *ср.* 1. жажда; 2. желание
 жадатн, жаждѣ, жаждѣшн *и* жадаѣ, жадаѣшн *несв.* 1. жадувам, жаден съм; 2. силно желая, жадувам,
 петимен съм
 жадьнѣ, –ын *прил.* жаден

ЗАБЪДЪТН, –БЪЖДЪ, –БЪДНШН св. остана буден
 ЗАБЪЗВАТН, –АЪ, –АЕШН не св. забравям
 ЗАБЪЗТН, –БЪДЪ, –БЪДЕШН св. забравя; – сѧ забравя се, объркам се
 ЗАБЪЗТНЕ, –Нѧ ср. забрава
 ЗАБЪЗТЪ, –Н Ж. забрава, забвение
 ЗАБЪЗТЪЛНВЪ, –ЪН прил. лесно забравящ, разсеян
 ЗАВНДА, –ЪИ Ж. завист
 ЗАВНДЪЛНВЪ, –ЪН прил. завистлив
 ЗАВНДЪТН, –ЖДЪ, –ДНШН св. завидя
 ЗАВНСТЪ, –Н Ж. завист
 ЗАВНСТЪЛНВЪ, –ЪН прил. завистлив
 ЗАВЛЪВНТН сѧ, –ВЛЪ сѧ, –ВНШН сѧ св. попреча, възпрепятствам
 ЗАВОН, –ѧ м. 1. извивка; 2. израстъци на лоза, мустачки
 ЗАВОНВЪ, –ЪН прил. имащ завои, лъкатушеш
 ЗАВОНТЪ, –ЪН прил. имащ завои, лъкатушеш
 ЗАВОРА, –ЪИ Ж. мандало, резе
 ЗАВРЪТН, –ВЪРЪ, –РЪШН св. затворя, преградя пътя
 ЗАВРЪЦН, –ВРЪГЪ, –ВРЪЖЕШН св. захвърля; за плещи – оставям зад себе
 ЗАВЪСА, –ЪИ Ж. завеса, преграда
 ЗАВЪСНТН, –ШЪ, –СНШН св. скрия, обгърна, преградя със завеса
 ЗАВЪТРЪМЪ, –МНН прил. който е на завет, подветрен
 ЗАВЪТЪ, –ѧ м. 1. завет, закон, завещание; 2. книгите на Новия и Стария Завет; новън – Новият Завет; ветхън – Старият Завет; 3. заповед, наредба; съблюденне завѣта придържане към наредбите, закона
 ЗАВЪТЪНЪ, –ЪН прил заветен, принадлежащ на завета, част от завета
 ЗАВЪЩАВАТН, –АЪ, –АЕШН не св. завещavam
 ЗАВЪЩАТН, –АЪ, –АЕШН св. завещая
 ЗАВАЗАТН, –АЪ, –АЕШН не св. завързвам; (рибарска мрежа) кърпя
 ЗАГВОЗДНТН, –ЖДЪ, –ДНШН св. закова, прикрепя, прикова с гвоздеи
 ЗАГЛАДНТН, –ЖДЪ, –ДНШН св. 1. загладя; 2. изтрия, излича
 ЗАГОРЪТН сѧ, –РЪ сѧ, –РНШН сѧ не св. подпаля се, изгоря
 ЗАГРАДНТН, –ЖДЪ, –ДНШН св. заградя, преградя, препреча
 ЗАГРАДЪНЪ, –ЪН прил. заграден; заградъноє градина
 ЗАДАВНТН, –ВЛЪ, –ВНШН св. задуша
 ЗАДН нрч. 1. отзад; най-често в съч. съ задн; 2. назад, зад нещо, някого
 ЗАДЛЪЖНТН, –ЖЪ, –ЖНШН св. продължа?
 ЗАДОУШНТН сѧ, –ШЪ сѧ, –ШНШН сѧ св. задуша се, остана без дъх
 ЗАДЪНЪ, –ЪН прил. предишен

ЗАДЪВАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* възлагам, определям, задавам; ДЪЛА – определям дела, задачи
 ЗАДЪТН, ЗАДЕЖДЪ, ЗАДЕЖДЕШН и ЗАДЪЊ, ЗАДЪЕШН *св.* 1. сложа отгоре натоваря; 2. възложа на някого нещо, принудя някого, натоваря някого; ~ *св* задена се, заметна се
 ЗАДЪВАТН, -ЪЊ, -ЪЕШН *вж.* ЗАДЪВАТН
 ЗАЖДА, -А *ж.* гръб; дати заждж побягна, дам гръб на някого
 ЗАЖДЪ, -А *м.* задник
 ЗАЖЕГ– *вж.* ЗАЖЕЩН
 ЗАЖЕЩН, -ГЊ, -ЖЕШН *св.* запаля, подпаля, изгоря
 ЗАЖНЗАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* паля, запалвам, подпалвам
 ЗАЖРАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* 1. заглеждам, вирам се в някого в нещо; 2. укорявам, упреквам, подозирам
 ЗАЖНАМЕНАТН, -АЊ, -АЕШН *св.* запечатам
 ЗАЖОРЪ, -А *м.* 1. недоверие, подозрение; 2. укор, обвинение
 ЗАЖОРЪЊЪ, -ЪН *прил.* 1. подозрителен, съмнителен; 2. достоен за порицание; 3. позорен
 ЗАЖЪРЪТН, -ЪЊ, -ЪШН *св.* 1. загледам, взра се в някого в нещо; 2. упрекна, укоря
 ЗАИМАТН, ЗАЕМЛЪ, ЗАЕМЛЕШН *несв.* вземам на заем, получавам в заем, заемам; ~ *св* предпазвам се
 ЗАИМОДАВЪЦЪ, -А *м.* който дава в заем, заемодавец
 ЗАИМЪ, -А *м.* заем
 ЗАИТН, ЗАИДЪ, ЗАИДЕШН *св.* 1. замина, отдалеча се; 2. (за слънцето) зайда, спусна се; 3. заваря някого
 ЗАКАЛАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* *с вин. и дат. п.* заколвам, коля
 ЗАКАЛАННЕ *вж.* ЗАКОЛЕННЕ
 ЗАКАЛАТН, ЗАКОЛЪ, ЗАКОЛЕШН *св.* 1. заколя; 2. пробода, пронизва
 ЗАКАЛЕНЪТН, -КАЛЕНЪ, -КАЛЕНШН (< за-клеп-н-) *св.* затворя, заключа
 ЗАКАЛННАННЕ, -НА *ср.* заклинание
 ЗАКАЛНАТН, -АЊ, -АЕШН *несв.* заклевам, проклевам
 ЗАКАЛАТН, КАЛЪ, -КАЛЪЕШН *св.* закълна някого
 ЗАКАЛЮЧЪТН, -ЧЪ, -ЧЪШН *св.* заключа; ~ *св* заключа се
 ЗАКОЛ– *вж.* и ЗАКЛА–
 ЗАКОЛЕННЕ, -НА *ср.* 1. заколване; 2. закление, принасяне в жертва на животно; *вар.* ЗАКАЛАННЕ
 ЗАКОНОДАННЕ, -НА *ср.* законодателство
 ЗАКОНОПОЛОЖЕННЕ, -НА *ср.* законодателство
 ЗАКОНОПРЪСТЪПЛЕННЕ, -НА *ср.* престъпление
 ЗАКОНОУЧЪТЕЛЪ, -ЛЪ *м.* тълкувател на Закона, на Свещения Закон, на Свещеното предание
 ЗАКОНЪ, -А *м.* 1. закон; 2. правило; *въторън* ~ Второзаконие, последната книга от Мойсеевото петокнижие; *новън* ~ Новият Завет; *ветън* ~ Старият Завет; ~ *датн* (положитн, поставитн) създавам закон; *съхранитн* ~ спазя закона; *ходитн въ законоу* изпълнявам закона, правилото
 ЗАКОНЪНЪКЪ, -А *м.* 1. учител, познавач на Мойсеевия Закон; 2. свещеник
 ЗАКОНЪНЪ, -ЪН *прил.* законен, отговарящ на закона
 ЗАКОНЪНЪ *нрч.* законно, съгласно закона, отговарящ на закона

закрoвъ, –а м. 1. покров, покрив; 2. укритие
закрѝватн сѧ, –ѧѣ, –ѧешн сѧ неcв. закривам се, покривам се; с тв. п.
закрѝтн, –рѝѣ, –рѝешн св. закрѝя
закъла вж. заклатн
закъхѝеовъ прил. прит. на Закхей, който се отнася до Закхей, Закхеев
залазъ, –а м. опасност, заплаха
залазънъ, –ън прил. опасен, заплашителен
зложнтн, –жѣ, –жншн св. преградя; ~ сѧ да се заситя, подложѧ си
залѣтн, –лѣѣ, –лѣешн св. вляза
замазатн, –жѣ, –жешн св. замажа, намажа; с вин. и тв. п.
заматорѣтн, –ѣѣ, –ѣешн св. застарѣя, остарѣя
замортн, –рѣѣ, –рншн св. уморя, измъча до смърт
замъслъ, –а м. замисъл, намерение
замъшлѣнне, –нѧ ср. замисъл, намерение
замѣднтн, –ждѣ, –дншн св. забавя
занѣ съюз понеже; защото; тѣй като; вж. и занѣже
занѣже съюз, усил. форма на занѣ
занестн, –сѣ, –сешн св. занеса
заножене, –нѧ ср. залив
заоутра нарч. на сутринта, в зори
заоутро, –а ср. утро, сутрин
заоутрънъ, –нн прил. утринен, сутрешен
заоутрънѣ, –нѧ ж. утрѣня, заутрѣня, утринна църковна служба
заоутрънѣѧ, –ѣѧ вж. заоутрънѣ
заоушанне, –нѧ вж. заоушенне
заоушенне, –нѧ ср. плесница, зашлевяване, шамар
заоушнтн, –шѣ, –шншн св. ударя шамар, плесница
западъ¹, –а м. 1. запад, западна страна; 2. (на слънцето) залез
западъ², –а м. 1. пропадане, гибел; 2. бездна, преизподня
западъскъ¹, –ън прил. западен
западъскъ², –ън прил. адски
запалнтн, –лѣѣ, –лншн св. запалѧ, опожаря
запечатѣлѣватн, –ѧѣ, –ѧешн неcв. 1. запечатам, поставям печат; 2. заверявам
запечатѣлѣтн, –ѣѣ, –ѣешн св. 1. запечатя, поставя печат; 2. заверя
запнатн, –ѧѣ, –ѧешн неcв. 1. спѣвам; 2. измамвам, надхитрявам някого
запльванне, –нѧ ср. заплюване
запльватн, –лѝѣѣ, –лѝешн св. заплюѧ; с вин. и дат. п.

заповѣданне, –нѣ *ср.* 1. заповед, нареждане; 2. забрана
 заповѣдатн, –дамь, дасн *несв.* 1. възлагам, поръчвам; 2. заповядвам, нареждам; *с дат. и вин. п.*
 заповѣдь, –н *жс.* 1. заповед, закон, наставление; ~ господьѣ, божнѣ Божия заповед, заповеди, Божи закон, закони; 2. наставление за покаяние към изповядалия се
 заповѣдѣтн, –вѣмь, –вѣсн *св.* 1. заповядам, наредя; 2. възложя, поръчам; *с дат. п. и инф.*
 запона, –зы *жс.* 1. завеса; 2. преграда
 запоуслшатн, –аѣж, –аешн *несв.* свидетелствам
 запоустѣнне, –нѣ *ср.* 1. запустение; 2. опустошение
 запоустѣтн, –ѣж, –ѣешн *св.* запустея
 запрѣтъкъ, –а *м.* запертък
 запрѣва *нрч.* отначало, най-напред
 запрѣтитн, –цѣж, –тншн *св. с дат. п. и инф.* забраня, заповядам
 запрѣщатн, –аѣж, –аешн *несв. с дат. и тв. п.* забранявам, заповядвам
 запрѣщенне, –нѣ *ср.* 1. забрана, заповед; 2. запрещение, епитимия; *вжс. и епнтнмнѣ*
 запъратн, –перѣж, –перешн *св.* стъпча, погазя
 запатн, –пнѣж, –пнѣешн *св.* 1. спъна, запъна; 2. хвана, уловя; *с дат. п.* поставя капан на някого, подведа, измамя; ~ са заподозра, усъмня се
 запатне, –нѣ *ср.* спънка, пречка, препятствие
 запатъ *нрч.* след
 заразитн, –жж, –зитншн *св.* поразя
 заревъ, –а *м.* месец август
 зарѣщн, –кѣж, –чешн *св.* 1. заръчам; 2. покаян; 3. заповядам
 зарокъ, –а *м.* 1. заръка; 2. определено време, срок, граница
 заръдѣтн са, –ждѣж са, –дншн са *св.* почервенея
 зарѣа, зарѣа *жс.* заря, сияние
 заскопнвъ, –ын *прил.* лукав, коварен
 заскопне, –нѣ *ср.* коварство
 застоѣатн, –стоѣж, –стоншн *св.* измъча, досадя, додея
 застѣнь, –н *жс.* сянка
 застѣпатн, –аѣж, –аешн *несв. с вин. п.* 1. застъпвам се за някого, защитавам някого, пазя някого; 2. отстъпвам назад;
 застѣпанне, –нѣ *ср.* застъпничество
 застѣпнтн, –плѣж, –пншн *св.* застъпя се, защита
 застѣплѣнне, –нѣ *ср.* застъпничество, защита
 застѣпъ, –а *м.* 1. застъпничество, защита; 2. застъпник, защитник
 застѣпънкъ, –а *м.* застъпник, защитник
 засвѣдѣтелствоватн, –оучѣж, –оучешн *несв.* засвидетелствам; *с дат. п.*
 засълатн, –лѣж, –лешн *св.* изпратя

ЗАСЪХНАЖТН, –НАЖ, –НЕСН СВ. ИЗСЪХНА
 ЗАСЪДЪННЪ, –А М. 1. човек, поставен в засада; 2. доносник
 ЗАСЪДАЖТН, –ЖДАЖ, –ДНШН НЕСВ. защитавам, охранявам
 ЗАТВАРЪЖТН, –ЪЖ, –ЪШН НЕСВ. С ДАТ. И ВИН. П. затварям; – СЯ С ДАТ. П. затварям се
 ЗАТВОРЪЖТН, –НА СР. затваряне, заключване
 ЗАТВОРЪЖТН, –РЪЖ, –РНШН СВ. С ВИН. И ДАТ. П. ИЛИ С О И МЕСТ. П. затворя; ТЕЧЕНЕ КРЪВН – спирам
 кръвотечение; ~ ПЖТН ВЪХОДЪНЪ ЗАКРИВАМ пътищата за влизане, закривам пътищата за
 развитието на болестта; ~ СЯ ЗАТВОРЯ СЕ
 ЗАТВОРЪ, –А М. 1. резе, ключалка, затвор; 2. затвор, тъмница; 3. тъмница
 ЗАТЪКНАЖТН, –НАЖ, –НЕСН СВ. 1. затъкна, запуша; 2. оградя
 ЗАТЪКАЖТН, –АЖ, –АШН НЕСВ. затъквам, запушвам
 ЗАТЪЧЕНЕ, –НА СР. запушване, подуване, отичане.
 ЗАТАЖАЖТН, –АЖ, –АШН НЕСВ. стягам
 ЗАХАЖДАЖТН, –АЖ, –АШН НЕСВ. (за слънцето) залязвам, скривам се, захождам
 ЗАХАРЪННЪ ПРИЛ. ПРИТ. Захариев, на Захария
 ЗАХОДЪЖТН, –ЖДАЖ, –ДНШН НЕСВ. 1. (за слънцето) захождам, залязвам; 2. (за рана) заздравявам
 ЗАХОДЪ, –А М. (за слънцето) залез
 ЗАХОДЪНЪ, –НН ПРИЛ. залязващ; заходънаа звѣзда Вечерница, планетата Венера; ВЖ. И ВЕЧЕРЪННЦА,
 ДЕНЪННЦА, ПРЪХОДЪННЦА
 ЗАЦЪДАЖТН, –ЖДАЖ, –ДНШН СВ. 1. изцедя; 2. напоя, наквася устните на някого; С ВИН. И ТВ. П.
 ЗАЧЪНАЖТН, –АЖ, –АШН НЕСВ. започвам
 ЗАЧЪРЪМЪНЪЖТН, –ЪЖ, –ЪШН СВ. зачервя се, поруменея
 ЗАЧЪЛО, –А СР. 1. начало; 2. зачало – откъс от Светото Писание, което се чете при богослужение
 ЗАЧЪЖТН, –ЧЪНЪЖ, –НЕСН СВ. 1. започна; 2. зачена, забременея; С ИНФ.; ~ СЯ зачевам се, заченат съм
 ЗАЧЪЖТНЕ, –НА СР. зачеване, зачатие, забременяване
 ЗАЩЪНЪЖТН, –ЪЖ М. защитник
 ЗАЩЪНЪЖТН, –ЩЪЖ, –ТНШН СВ. защита; С ВИН. П.
 ЗАЖАЖТН, ЗАЖМЪЖ, ЗАЖМЪШН СВ. заема, дам на заем
 ЗАЖЦЪ, –А М. заек
 ЗАЖЪННА, –ЪЖ Ж. заешко месо
 ЗАЖЪДАЖТН, ЗАЖЖДАЖ, ЗАЖЖДАШН НЕСВ. (за птици) пея, чуруликам
 ЗАЖОНЪ, –А М. звън
 ЗАЖЪНЪЖТН, –НЪЖ, –ННШН НЕСВ. звъня
 ЗАЖЪРНЪЖ ПРИЛ. ПРИТ. животински; ЗАЖЪРНЪЖО ЛНЦЕ лице на звяр
 ЗАЖЪРОКЪРЪМЪННЪЖ, –А М. човек, хранец, отглеждащ (диви) зверове
 ЗАЖЪРОДАЖНЪЖ, –ЖН ПРИЛ. който е плячка, храна за зверовете
 ЗАЖЪРЪЖ, –Н М. звяр
 ЗАЖАКЪЖ, –А М. звук

зѡацати, –ати, –аешн несл. звѣнтя, звѣня
 зѡацин, зѡагѣ, зѡажешн несл. разгласявам
 зѡѣкъ, –а м. звук
 зѡедеѡвъ прил. прит. , Зеведеев
 зеленина, –ѣ ж. 1. зеленина; 2. зелени, неузрели плодове
 зеленѡвати сѡ, –ѡѣти сѡ, –ѡѣши сѡ несл. раззеленявам се
 зеленѣ, –н ж. 1. зеленина; 2. неузрял плод
 зелне, –на ср. съб. зелена растителност, зеленище, зеленчук
 земе– вж. земе–
 земл– съкр. от земл–
 землѣлѣганне, –на ср. лягане на земята, спане на земята
 землѣмерѣне, –на ср. землемерство
 землѣнѣ, –ѣин прил. земен
 землѣскѣ, –ѣин прил. земен
 землѣ, –ла ж. земя, суша; поклонѣти сѡ до земла поклоням се при покаяние; прѣисподѣнн земла изпод
 земята, от преизподнята
 земѣ вж. землѣ
 земьнѣвж. землѣнѣ
 зѣгѣ, –а м. зодия Везни; гр. ζυγός
 зѣжд– вж. и зѣдати
 зѣждѣтелѣ, –лѣ м. строител, създател, съзидател, творец; вар. зѣдѣтелѣ, зѣдѣтелѣ
 зѣждѣнѣкъ, –а м. строител, създател, съзидател, творец
 зѣзанне, –на ср. плевел, бурен
 зѣма, –ѣ ж. 1. зима; 2. студ, мраз
 зѣмьнѣ, –ѣин прил. 1. зимен; 2. студен, мразовит; зимное ралие зимно оране
 зѣмѣ нрч. зиме
 зѣнѣти, зѣнѣ, зѣнешн св. зина, отворя широко устата
 зѣнѣти, –нѣти, –нѣешн несл. зѣя, зинал сѣм
 зѣкѡтворѣнѣ, –ѣин прил. сътворяващ растителност
 зѣкъ, –а м. злак, зеленина, растителност
 зѣтѣкъ, –а м. жѣлтица, златна монета; вж. и зѣтѣнѣа, зѣтѣнѣкъ, зѣтѣнѣнѣа
 зѣтѣнѣа, –а ж. жѣлтица, златна монета; вж. и зѣтѣкъ, зѣтѣнѣкъ, зѣтѣнѣнѣа
 зѣто, –а ср. злато
 зѣтолюбѣнѣа, –а ж. тази, която обича златото
 зѣтолюбѣнѣне, –на ср. любов към златото, към богатството
 зѣтоносѣвѣ, –ѣин прил. носещ златни украшения
 зѣтѣ, –ѣин прил. златен

ЗЛАТЫНИКЪ, –а м. златица, златна монета; *вж.* и ЗЛАТНИКЪ, ЗЛАТНИЦА
 ЗЛАТЫНИЦА *вж.* ЗЛАТНИЦА
 ЗЛЪБЪ, –а м. злина, зло
 ЗЛЪЧЪ, –н ж. 1. жлъчка, жлъчен сок; 2. горчиво питие
 ЗМНЕВЪ *прил. прит.* змиев, който принадлежи на змията
 ЗМНИ, –ниа ср. 1. змей; дракон; змия; МЪНОГОБРАЗЪНЪН – многолика, многоглава змия; 2. дяволът;
 ГЛЪБНИНЪНЪН – змеят от бездната, дяволът
 ЗМРНА, –зи ж. смирна, благовонно масло
 ЗМНА, ЗМНА Ж. 1. змия; 2. змей, дракон
 ЗМРНА, –зи ж. змирна, смирна, благовонно масло
 ЗМРЪНЪ, –зън *прил.* отнасящ се до змирна
 ЗНАЕМЪ, –зън *прил.* (< *прич.*) известен
 ЗНАМЕНАТН, –аѣж, –аешн *несв.* 1. начертавам, рисувам; 2. запечатвам; 3. правя кръстно знамение; – са
 ознаменувам се, отбелязвам се, обозначавам се; *с на и вин. п. или въ и вин. п.*
 ЗНАМЕННЕ, –ниа ср. 1. знак, белег; 2. знамение
 ЗНАМЕННТЪ, –зън *прил.* 1. означен с някакъв знак, белег; 2. знаменит, прочут
 ЗНАНЪСТВО, –а ср. знание, познание
 ЗНАТН, ЗНАѣж, ЗНАЕШН *несв.* зная; *вж.* и ВЪДЪТН
 ЗНОЕВЪНЪ, –зън *прил.* отнасящ се до зноя, жегата
 ЗНОН, ЗНОѣж м. горещина, зной
 ЗОБАТН, –бѣѣж, бѣешн *несв.* (за птица) зобам, кълва
 ЗОВ– *вж.* и ЗЪВАТН
 ЗОДНН, –ниа м. зодиакално съзвездие, зодия; *гр.* ζῳδιον
 ЗОДННСКЪ, –зън *прил.* зодиакален
 ЗОРНТН, –рѣѣж, –рншн *несв.* зрея
 ЗОРЪ, ЗОРЪ Ж. зора, разсъмване
 ЗРАКЪ, –а м. 1. зрение; пакъ прнѣтн – прогледна отново; 2. поглед, взор; 3. вид, форма
 ЗРАЧЪНЪ, –зън *прил.* зрителен
 ЗРЪНО, –а ср. зърно
 ЗРЪЦАЛО, –а ср. огледало
 ЗРЪЦАННЕ, –ниа ср. гледане
 ЗЪВАННЕ, –ниа ср. 1. вик, зов; 2. призвание, звание
 ЗЪВАНЪ, –зън *прил.* (< *прич.*) преопределен, призван; ~ бѣѣти поканен съм, призован съм
 ЗЪВАТН, ЗОВѣж, ЗОВЕШН *несв.* 1. зова, викам, призовавам; 2. назовавам, наричам; *с вин. п.*
 ЗЪВАЦН, ЗЪВѣж, ЗЪВЕШН *почитам*
 ЗЪДАНЪ, –зън *прил.* глинен
 ЗЪЛО, –а ср. *субст.* зло, злина; *мн.* ЗЪЛА, ЗЪЛАѣж зли дела
 ЗЪЛОБА, –зи ж. злоба, злина

зълбвнтн, –влѣж, –вншн *несв.* хуля, обиждам
 зълбоватн, –оуѣж, –оуешн *несв.* върша злини
 зълбовѣсьнъ, –ън *прил.* обхванат от зъл бяс
 зълвѣрне, –нѣ *ср.* лъжива вяра, ерес
 зъллогостнвъ, –ън *прил.* негостоприемен
 зълдѣн, –ѣа *м.* злодей, който върши зли деяния, престъпник; старън – старият злодей, дяволът
 зълъкъзнне, –нѣ *ср.* коварство, лукавство
 зълъкъзннъ, –ън *прил.* коварен, лукав
 зълпостѣпнъ, –ън *прил.* постъпващ зле
 сълостраданне, –нѣ *ср.* страдание, тегло, мъка
 зълострастне, –нѣ *ср.* тежко страдание
 зълосъмрътънъ, –ън *прил.* 1. заслужаващ позорна смърт; 2. осъден на мъчителна смърт
 зълхъитръ, –ън *прил.* коварен, ловък в нечестните средства
 зълчъстънъ, –ън *прил.* окаян, безбожен
 зълъ, –ън *прил.* зъл, лош, нечестив; *субст. м.* лош човек, лошо дело; *субст. ср.* зълѡе зло, злина; *субст. ср. мн.* зълѣа злини, зли дела; ~ доухъ зъл дух, бяс, демон; ~ наѣальникъ зачинателят на злото, дяволът; ~ смрадъ зловоние; зълѣа вѣра ерес; нспрѣва зълъ определение за сатаната; *гр.* ἄρχεκακος; *вж.* и зълѡ, зълѡба
 зълъ, –н *ж.* злина
 зълѣ *нрч.* зле, лошо; ~ гоубнтн погубвам, унищожавам
 зълнн, –нѣ *ж.* змия; водна змия; *вж.* и зълнн
 зълнннъ *прил. прит.* змиин, змиев; зълнннъ млѣчнн млечка, сок от мак
 зълбанне, –нѣ *ср.* клатене, люлеене
 зълбатн, –лѣж, –лешн *несв.* люлея, клатя; ~ са 1. люлея се, клатя се; 2. колебая се
 зълбъ, –а *м.* вълнение, люшкане, клатене
 зълданне, –нѣ *ср.* 1. здание, нещо съградено, сграда, жилище; 2. сътворение, създаване, съзидание; *всѣ* ~ целият свят, целият мир, целокупното творение; *вж.* и зълданѡе, мнръ, оутварь, съзлданне, съзълданне, сътворенне, тварь
 зълданъ, –ън *прил.* (< прич.) създаден, съграден; *субст. ср.* зълданѡе сътворение, съзидание
 зълдатель, –лѣ *м.* строител, създател; *вар.* злжднтель, злднтель
 злднтель *вж.* злжднтель, злдатель
 зълдатн, злждѣ, злждешн *несв. с вин. п.* 1. зидам, строя, градя, изграждам; 2. създавам, сътворявам, съграждам
 зълдъ, –а *м.* 1. глина; 2. глинен съд; 3. керемида; 4. зид, стена
 зълдъчнн, –нѣ *м.* зидар, строител
 зълдѣнъ, –ън *прил.* глинен
 зълрѣнне, –нѣ *ср.* 1. зрение; 2. поглед
 зълрѣтн, злрѣж, злрншн *несв. с вин. п. или на с вин. п.* гледам, наблюдавам
 зълннца, –ца *ж.* зеница; просѣтнтн зълннцѣ върна, възвърна зрението на някого

ЗАВСТН ВЖ. ЗАТН

ЗАВНЖТН, –НЖ, –НШН *несв.* пониквам

ЗАТН, ЗАВЖ, ЗАВЕШН *несв.* късам, скубя

ЗАТЬ, –Н М. зет

ЗЖЕЪ, ЗЖБА М. зъб

ЗЖБЪНЪ, –ЪН *прил.* зъбен, отнасящ се до зъбите

ЗУГЪ ВЖ. ЗНГЪ

И

и буквен знак в кирилицата; в глаголицата обикновено транслитерира ѿ

ї цифрата 8 в кирилицата; числ. осем, осми; в глаг. ѿ със значение на 20

н¹ съюз 1. и, а; 2. или; 3. нито и; 4. и така

*и, *ѿ, *ѿ *мест. анаф.* 1. употребява се само в косвена падежна форма; 2. във функция на прит. мест. за 3 л. ед., дв. и мн. ч.

на *ср. мн. ч.* теменужка; гр. τὰ ἴα

наковъ, –а м. *собств.* Иаков, Яков: 1. (в Стария Завет) патриарх, син на Исаак (Исак); 2. (в Новия Завет) баща на Исус и съпруг на Мария; гр. Ἰακώβ, *от евр.*

наспнеъ, –а м. скъпоценният камък яспис; гр. ἰασπίς

нво съюз 1. защото, понеже, тъй като; 2. въпреки че, макар че; 3. така че; 4. но, ала; 5. наистина, действително

нвлъга, –ъи ж. авлига, ивлига, златен кос, чичопей; *лат.* Oriolus oriolus

нгѿмонъ, –а м. хегемон, управител; гр. ἡγεμών

нгѿта, –ъи ж. йота

нго, –а *ср.* 1. ярем, хомот; 2. иго, робство; *вЪЗАТН* ~ съглася се, поема върху себе си нечие господство

нгоуменна, –на ж. игуменка, наставничка на монахини; гр. ἡγούμενη

нгоуменъ, –а м. водач, наставник, а от там и игумен, наставник на монаси; гр. ἡγούμενος

нгоуменъ *прил. прит. от* нгоуменъ, на игумена, игуменов

нгра, –ъи ж. игра

нгранне, –на *ср.* 1. игра, забава; 2. играчка

нгрятн, –аѿ, –аѿшн *несв.* 1. играя; 2. танцувам; 2. веселя се, забавлявам се

нгрнице, –а *ср.* 1. забава; 2. място на забавата, на играта, игрище

нгръ, –н ж. игра, забава, забавление

нгръннице, –а *ср.* 1. подиум, сцена; 2. театър

нгълннъ, –ъин *прил.* иглен

нде *вж.* идеже

ндеже I. *нрч.* където; дето; II. съюз 1. където; 2. понеже, тъй като, щом като; ~ аще където и да е; ~ колнждо където и да е, навсякъде

нДоложрѣтвѣнъ, –ъин *прил.* жертван заради идолите
 нДолослужителъ, –лѣ м. идолопоклонник, езичник
 нДолъ, –а м. 1. фигура, статуя; 2. идол; *гр.* εἶδωλον
 нДольскъ, –ъин *прил.* идолски, езически, отнасящ се до идол
 нДрнхон, –на м. *сѣзвездие и зодиакален знак* Водолей; *гр.* ὕδρηχοός
 неврѣнскъ *вж.* еврѣнскъ
 нѣм- *сѣкр.* от нерусалнм–
 нерен *вж.* нерѣн
 неремна, –на м. л. Иеремия; *гр.* Ἰερεμίας *от евр.*
 нернхонъ, –а м. *мест.* Йерихон
 нѣм- *сѣкр.* от неро(у)салнм–
 неронна, –на ж. л. Иерония; *гр.* Ἰερωνία
 неросолнмнтѣннъ *вж.* неросолнмлѣннъ
 неросолнмлѣннъ, –а м. жител на Йерусалим; *вар.* неросолнмнтѣннъ
 неросалнм и нероусалнмъ, –а м. *мест.* Йерусалим; *гр.* Ἱεροσόλυμα и Ἱερουσόλημ *от евр.*
 неръдановъ *прил.* *прит.* йордански, който се отнася до река Йордан
 неръданъ, –а м. *мест.* река Йордан; *гр.* Ἰορδάνης *от евр.*
 нерданьскъ, –ъин *прил.* йордански, който се отнася до река Йордан
 нерѣн, –ѣа м. свещеник, иерей; *гр.* ἱερεύς
 нерѣнскъ, –ъин *прил.* свещеннически, иерейски
 нерѣнство, –а *ср.* свещенничество
 нжде *нрч.* където
 нждегъ, –а м. изгаряне
 нждеже *нрч.* и сѣюз където; когато
 нждеконьнъ, –ъин *прил.* означален, изконен
 нжден- *вж.* и нзгънатн
 нждеѣн, нждегѣ, нждежешн *св.* изгоря, запаля, подпаля
 нжднв- *вж.* и нжднтн
 нжднзанне, –на *ср.* изгаряне
 нжднматн, –аѣ, –аешн *несв.* процеждам, попивам през нещо, протичам през нещо; изстисквам
 нжднтн, –вѣ, –вешн *св.* 1. преживея; 2. разпиля, прахосам
 нждъженне, –на *ср.* изгаряне
 нже, ѣже, еже *мест.* 1. *отн.* който, която, което; 2. който и да е; 3. *показ.* такъв, такава, таково; 4. *прит.*
 на когото, чийто
 нжъ *вариант на нже*
 нжнцѣ, –а ж. основа на тъкан, нишки
 нз *предлог с род.* н. из; от

ИЗБАВА, –ЪИ Ж. избавление, освобождение
 ИЗБАВНТЕЛЪ, –ЛЪ М. избавител, спасител
 ИЗБАВНТИ, –ВЛЪЖ, –ВНШИ СВ. избавя, освободя, спася; ~ СЪ ИЗБАВЯ СЕ, СПАСЯ СЕ С РОД. П. ИЛИ С ОТЪ И РОД. П.
 ИЗБАВЛЕННЕ, –НИА СР. избавление, спасение
 ИЗБАВАЛЪТИ, –ЛЪЖИЖ, –ЛЪЖЕШИ НЕСВ. С ОТЪ И РОД. П. избавям, спасявам; ~ СЪ ИЗБАВЯМ СЕ, СПАСЯВАМ СЕ
 ИЗБАВЪ, –А М. избавител, спасител
 ИЗБАВЪНИКЪ, –А М. спасител, избавител
 ИЗБАДАТИ, –АИЖ, –АЕШИ НЕСВ. избождам
 ИЗБЕСЪДОВАНИЕ, –НИА СР. изказване, коментар
 ИЗБЕСЪДОВАТИ, –ОУИЖ, –ОУЕШИ СВ. изкажа, изрека мислите си
 ИЗБНВАТИ, –АИЖ, –АЕШИ НЕСВ. избивам, убивам; ~ ПОТЪ ПОТЯ СЕ
 ИЗБНРАТИ, –АИЖ, –АЕШИ НЕСВ. избирам
 ИЗБНТИ, –БЪИЖ, –БЪЕШИ И –БНИЖ, –БНЕШИ СВ. С ВИН. П. избия, убия, умъртвя
 ИЗБЛЪВАТИ, –БЛЪИЖ, –БЛЪЕШИ СВ. С ВИН. П. повърна
 ИЗБЛАД– ВЖ. ИЗБЛАСТИ
 ИЗБЛАСТИ, –ДЖ, –ДЕШИ СВ. измисля лъжливи неща, планове
 ИЗБОРНЪ, –ЪИН ПРИЛ. 1. сборен; 2. съборен
 ИЗБОРЪ, –А М. избор; ~ ДОБЪРЪ ДОБРОДЕТЕЛ; ВЖ. И ИЗБЪРАНИЕ
 ИЗБОРЪНИКЪ, –А М. сборник, избрани текстове в книга
 ИЗБОРЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. избран; ЕВАНГЕЛНЕ ИЗБОРЪНОЕ ИЗБОРНО, СЛУЖЕБНО ЕВАНГЕЛИЕ
 ИЗБРАТИ ВЖ. ИЗБЪРАТИ
 ИЗБРЕСТИ, –ДЖ, –ДЕШИ СВ. 1. изплувам; 2. избавя се от беда
 ИЗБЪИВАНИЕ, –НИА СР. изобилие
 ИЗБЪИВАТИ, –АИЖ, –АЕШИ НЕСВ. 1. в изобилие съм; 2. избавям се от беда
 ИЗБЪИТИ, –БЪДЖ, –БЪДЕШИ СВ. 1. иде ми в повече, в излишък, избавя се; ~ СЪ ИЗБАВЯ СЕ, ОСВОБОДЯ СЕ
 ИЗБЪИТИЕ, –НИА СР. избавление, освобождение
 ИЗБЪИТЪКОВАТИ, –ОУИЖ, –ОУЕШИ НЕСВ. С ВЪ И МЕСТ. П. изобилствам
 ИЗБЪИТЪКЪ, –А М. изобилие, излишък
 ИЗБЪИТЪЧЪСТВОВАТИ, –ОУИЖ, –ОУЕШИ НЕСВ. С ВЪ И МЕСТ. П. изобилствам
 ИЗБЪРАНИЕ, –НИА СР. избиране, избор; ВЖ. И ИЗБОРЪ
 ИЗБЪРАНЪ, –ЪИН ПРИЛ. (< ПРИЧ.) избран
 ИЗБЪРАТИ, –БЕЪЖ, –БЕЪЕШИ СВ. С ВИН. П. избира, подбера
 ИЗБЪГАТИ, –АИЖ, –АЕШИ НЕСВ. избягвам
 ИЗБЪГНАТИ, –НИЖ, –НЕШИ СВ. С ИЗ И РОД. П. 1. избягам; 2. спася се
 ИЗБЪЖД– ВЖ. ИЗБЪИТИ
 ИЗВАЛНИТИ, –ЛЪЖ, –ЛЪШИ СВ. изхвърля; ~ СЪ ИЗВАЛЯ СЕ, ИЗСИПЯ СЕ
 ИЗВАЛЪТИ, –ЛЪЖИЖ, –ЛЪЖЕШИ НЕСВ. изхвърлям

ИЗВЕД– *вж.* и ИЗВЕСТИ, ИЗВЕДѢ
 ИЗВЕЗ– *вж.* и ИЗВЕСТИ, ИЗВЕЗѢ
 ИЗВЕСТИ¹, –ДѢ, –ДЕШИ *св.* с *вин. п* и с *отъ* и *род. п.* 1. изведа, извася; отведа; 2. избавя, спася
 ИЗВЕСТИ², ИЗВЕЗѢ, ИЗВЕЗЕШИ *св.* извозя, изкарам с превозно средство
 ИЗВЕГЪШАТИ, –АИѢ, –АЕШИ *несв.* овехтявам, остарявам
 ИЗВЕНТИ, ИЗВНИѢ, ИЗВНЕШИ *св.* извия, преплета, сплета
 ИЗВЕНТИЕ, –НИА *ср.* 1. извивка; 2. свод; 3. сплитане
 ИЗВЛАЧЕНТИ, –ЧѢ, –ЧЕШИ *св.* и *несв.* 1. извличам, изтеглям; 2. извличам, спасявам
 ИЗВЛЪЩИ, –КѢ, –ЧЕШИ *св.* 1. извлека, изтегля; 2. извлека, спася
 ИЗВОДНИМЪ, –ЫН *прил.* (< прич.) производен; *субст. ср. ед.* производно
 ИЗВОДНИТИ, –ЖДѢ, –ДНИШИ *несв.* 1. извеждам; 2. избавям, освобождавам
 ИЗВОЛЕННЕ, –НИА *ср.* намерение, желание
 ИЗВОЛЕНТИ, –ЛИѢ, –ЛИШИ *св.* с *инф.* 1. пожела, благоволя; 2. избира; 3. предпочета
 ИЗВРАГЪ, –А *м.* 1. помятане; 2. недоносче, мъртво родено дете
 ИЗВРАТЕНТИ, –ЦИѢ, –ТНИШИ *св.* извъртя
 ИЗВРАТЪ, –А *м.* изменение, изменчивост; *вж.* и ИЗВРАЩЕННЕ, ПРЪВРАЩЕННЕ, ПРЪЛОЖЕННЕ
 ИЗВРАТЪНИЪ, –ЫН *прил.* изменчив, променлив, подлежащ на изменение, промяна; *вж.* и ИЗМЪНИЪ, ПРЪЛОЖЪНИЪ, СВРАТЪНИЪ
 ИЗВРАЧЕВАТИ, –АИѢ, –АЕШИ *несв.* излекувам
 ИЗВРАЩАТИ СЯ, –ЦИѢ СЯ, –ТНИШИ СЯ *несв.* изменям се, търпя изменение, поврат; *вж.* и ИЗМЪНИТИ СЯ, ИЗМЪНИТИ СЯ, ПРЪЛОЖИТИ СЯ
 ИЗВРЪГАТИ, –АИѢ, –АЕШИ *несв.* изхвърлям
 ИЗВРЪГЪТИ, –ЦИѢ, –ТНИШИ *св.* избода, извадя
 ИЗВРЪЩИ, –ВРЪЖѢ, –ВРЪЖЕШИ *св.* с *вин. п.* изхвърля, хвърля навън; ~ *отрожа* пометна; ; ~ *ся* с *род. п.* лиша от сан отвергна, низвергна
 ИЗВЪНОУ *нрч.* отвън
 ИЗВЪНИДОУ *нрч.* отвън
 ИЗВЪНИТРЕ *нрч.* отвътре
 ИЗВЪПРАШАННЕ, –НИА *ср.* изучаване, изследване
 ИЗВЪКНИЖТИ, –НИѢ, –НЕШИ *св.* науча, изуча
 ИЗВЪДЪТИ, –ВЪМЪ, –ВЪСИ *несв.* узнавам
 ИЗВЪСТЕНТИ, –ЦИѢ, –СТНИШИ *св.* известя, съобщя; ~ *ся* позная, разбира
 ИЗВЪСТО *нрч.* 1. сигурно; 2. грижливо, старателно
 ИЗВЪСТОВАННЕ, –НИА *ср.* убеждение, увереност в нещо
 ИЗВЪСТОВАТИ, –СТОУИѢ, –СТОУЕШИ *несв.* 1. известявам, съобщавам; 2. свидетелствам
 ИЗВЪСТЪ, –ЫН *прил.* известен, познат
 ИЗВЪСТЪ, –Н *ж.* 1. вест, известие; 2. искреност
 ИЗВЪСТЪНО *нрч.* грижливо; несъмнено; точно

ИЗВѢСТЪНЪ, -ЪН *прил.* извѣстен, познат
 ИЗВѢСТЪНЪ *вж.* извѣстно
 ИЗВѢСТЪ *нрч.* прилежно
 ИЗВѢТЪ, -А *м.* 1. причина, повод; 2. провинение
 ИЗВѢЩАТИ, -АЩ, -АЕШИ *несв. и св.* 1. съобщавам, съобща; 2. изричам, изрека
 ИЗВѢЩЕНІЕ, -НІА *ср.* вест, донесение
 ИЗВѢЩАТИ, -ЩА, -ЩЕШИ *св.* прѣсна по вятѣра, извеза
 ИЗВАЗАТИ, -АЩ, -АЕШИ *св.* навържа
 ИЗГАНѢТИ, -НѢ, -НЕШИ *несв.* изгонвам
 ИЗГЛАГОЛАТИ, -ЛѢ, ЛЕШИ *св.* изрека, произнеса, кажа
 ИЗГЛАДѢТИ, -ДѢ, -ДЕШИ *св.* изгладя; ~ ПАМАТЬ ИЗТРИЯ ПАМЕТТА, забравя
 ИЗГЛЪБНѢТИ, -НѢ, -НЕШИ *св.* потъна, затъна
 ИЗГНИЛЪ, -ЪН *прил.* (< *прич.*) изгнил
 ИЗГНОИ, -ІА *м.* възпаление
 ИЗГНОИТИ, -НОИ, -НОИШИ *св.* изгния
 ИЗГОНѢНІЕ, -НІА *ср.* изгонване, прогонване
 ИЗГОНѢТИ, -НѢ, -НЕШИ *несв.* изгонвам, изпѣждам, пропѣждам
 ИЗГОНЪ, -А *м.* изгонване, прогонване
 ИЗГОРѢТИ, -РѢ, -РЕШИ *св.* изгоря
 ИЗГОУБИТИ, -БИ, -БИШИ *св.* 1. изгубя; 2. погубя, унищожа
 ИЗГОРѢТЬ, -Н *ж.* кълчища, подпалки
 ИЗГОРѢТИТИ, -ЖѢ, -ЖЕШИ *св.* разбъркам, объркам
 ИЗГЪНАНІЕ, -НІА *ср.* 1. изгнание, изгонване; 2. преследване
 ИЗГЪНАНЪ, -ЪН *прил.* (< *прич.*) изгонен, прогонен
 ИЗГЪНАТИ, ИЖДЕНѢ, ИЖДЕНЕШИ *св. с вин. п. и нз, отъ и род. п.* изгоня, прогоня, изпѣдя
 ИЗГЪИВАТИ, -АЩ, -АЕШИ и -БЛѢ, -БЛЕШИ *несв.* загивам, погивам
 ИЗГЪИВНѢТИ, -НѢ, -НЕШИ *св.* изгубя се, изчезна
 ИЗГЪИВѢТЬ, -Н *ж.* погибел, гибел
 ИЗДАЛЕЧЕ *нрч.* отдалече, издалече
 ИЗДАТИ, -ДАМЪ, -ДАСИ *св.* издам, предам
 ИЗДАВАТИ, -АЩ, -АЕШИ *несв. и св.* давам, раздавам
 ИЗДАНЪАТИ, -АЩ, -АЕШИ *несв.* изгарям
 ИЗДѢВѢТИТИ, -ВѢ, -ВЕШИ *св.* украся
 ИЗДѢ- *вж.* изр-
 ИЗДѢЖАТИ, -ЖѢ, -ЖЕШИ *св.* издържа
 ИЗРѢЖДАВѢТИТИ, -ВѢ, -ВЕШИ *св.* рѣждавам, порѣждавам
 ИЗДЪХНѢТИ, -НѢ, -НЕШИ *св.* издѣхна, умра

НЗДЪХАННЕ, –НИА *ср.* издихание; до послѣднѣго НЗДЪХАННІА до края на живота си, до смъртта си
 НЗДЪХАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* издъхвам, умирам
 НЗДЪРАТН, –РѢ, –РЕШН *св.* 1. издера; 2. изтръгна
 НЗДЪЛАТН, –АѢ, –АЕШН *св.* издялам
 НЗДЪІАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* 1. образувам; 2. (за растение) пускам корени, кълнове
 НЗНД– *вж.* НЗНТН
 НЗНМАТН, –ЕМЛѢ, –ЕМЛЕШН *несв.* изваждам, измъквам
 НЗНСКАТН, НЗНЦѢ, НЗНЦЕШН *св.* потърся, поискам
 НЗНТН, –ДѢ, –ДЕШН *св.* 1. излезна напусна; 2. замина; *мин. деят. прич.* І ншьд– (< нзшьд–)
 НЗНТНЕ, –НИА *ср.* изгнание, изселване
 НЗЛАГАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* излагам, показвам
 НЗЛАЗНТН, –ЖѢ, –ЗНШН *несв.* излизам
 НЗЛѢ– *сѣкр. от* НЗРАЕЛЕВ–
 НЗЛѢВ– *сѣкр. от* НЗРАЕЛЕВ–
 НЗЛЕЩН, –ЛАГѢ, –ЛАЖЕШН *св.* излюпя, измѣтя
 НЗЛНВАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* *с вин. п. и с на и вин. п.* изливам, изсипвам
 НЗЛНВЪ, –А *м.* сок, течност
 НЗЛНХА *нрч.* в повече, без мярка, извънредно много; ~ НМѢТН което е в повече, което е извънредно много, силно
 НЗЛНХОВАТН, –ОУѢ, –ОУЕШН *несв.* давам с лихва
 НЗЛНІАТН, –ЛѢѢ, –ЛѢЕШН *св.* излея, разлея; ~ СА излея се, разлея се
 НЗЛОЖЕННЕ, –НИА *ср.* излагане, изложение
 НЗЛОМНТН, –МЛѢ, –МНШН *св.* излома, поломя, строша, счупя; ~ СА сломя се, съкруша се, пропадна
 НЗЛѢЗЕННЕ, –НИА *ср.* излизане
 НЗЛѢСТН, –ЗѢ, –ЗЕШН *св.* 1. изляза; тръгна; 2. сляза
 НЗЛѢУЕННЕ, –НИА *ср.* излекуване
 НЗЛѢУНТН СА, –УѢ СА, –УНШН СА *св.* излекувам се
 НЗМАНЛНТЪСКЪ, –ЪН *прил.* присъщ, отнасящ се към измаилитите, потомците на Измаил, т.е. арабите
 НЗМАКАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* попивам, изсмуквам, извличам
 НЗМЕСТН, –ТѢ, –ТЕШН *св.* изхвърля
 НЗМЕТАТН, –ЦѢ, –ЦЕШН *св.* изхвърля
 измирати
 НЗМЛЪКНѢТН, –НѢ, –НЕШН *св.* 1. млъкна, замлъкна; 2. пресипна, прегракна
 НЗМОРНТН, –РѢ, –РНШН *св.* изморя, уморя, погубя
 НЗМРЪЗНѢТН, –НѢ, –НЕШН *св.* измръзна
 НЗМРѢТН, –МЪРѢ, –МЪРЕШН *св.* измра
 НЗМЪВЕННЕ, –НИА *ср.* 1. измиване; 2. ритуал на ритуално очистване; *вж.* и МЪІТНЕ
 НЗМЪЖДАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* изтощавам се, отслабвам

ИЗМЪИТИ, -ЪИЖ, -ЪИШ Св. измия; ~ СА измия се, умия се
 ИЗМЪНА, -ЪИ Ж. 1. замяна; 2. откуп; 3. измяна
 ИЗМЪНЕНЕ, -НА СР. промяна, изменение; ВЪЗ ИЗМЪННА без промяна, без изменение; ВЖ. и ИЗМЪНЪ
 ИЗМЪНИТИ, -НИЖ, -НИШ Св. с вин. п. изменя, променя; ~ СА изменя се, променя се; с ВЪ и вин. п. сменя си
 дрехата, преоблека се ~ ВЪ РИЗЪ преоблече се с върхна дреха
 ИЗМЪНОВАТИ СА, -ОУЖ, -ОУШ Св. изменям се, променям се; ВЖ. и ИЗМЪНЪТИ (СА)
 ИЗМЪНЪ, -А М. изменение, промяна; ВЪЗ ИЗМЪНА без промяна, без изменение; ВЖ. и ИЗМЪНЕНЕ
 ИЗМЪНЪТИ, -ЪИЖ, -ЪИШ Св. изменям, променям; ~ СА 1. променям се; 2. преобличам се; ВЖ. и
 ИЗМЪНОВАТИ СА, ПРЪМЪНЪТИ
 ИЗМЪНЪНЪ, -ЪИ ПРЛ. изменяем
 ИЗМЪРНИТИ, -РИЖ, -РИШ Св. с вин. и тв. п. измеря, отмеря
 ИЗМЪДРЪВАТИ, -АЖ, -АШ Св. помъдрявам
 ИЗМЪЖНИТИ, -ЦЖ, -ТНИШ Св. смеси
 ИЗМЪЖЪ, -А М. смесване
 ИЗНАПОВАТИ, -ОУЖ, -ОУШ Св. осигурявам
 ИЗНЕМАГАТИ, -АЖ, -АШ Св. изнемогвам, изнемоощявам
 ИЗНЕМОЩНИ, -ГЖ, -ЖШ Св. изнемогна
 ИЗНЕСТИ, -НЕСЖ, -НЕСШ Св. изнеса на показ, изведа, произведа, създам
 ИЗНИЦА НРЧ. косо, накриво
 ИЗНИЦАТИ, -УЖ, -УШ Св. изниквам, израствам
 ИЗНОСИТИ, -НОШЖ, -СИШ Св. изнасям
 ИЗНОСЪНЪ, -ЪИ ПРЛ. произнесен, изнесен, изречен
 ИЗНОУРИТИ, -РИЖ, -РИШ Св. грабна, хвана, заловя
 ИЗНОУРЕНЕ, -НА СР. плячка
 ИЗОВАТИ, -БАЖ, -БИШ Св. иззобам, изям
 ИЗОВАНИЧАТИ, -АЖ, -АШ Св. разкривам
 ИЗОВРЪСТИ, -ЦИЖ, -ТЕШ Св. изобретя, изнамеря
 ИЗОВРЪТЕНЕ, -НА СР. изобретение, откриване
 ИЗОВРЪТЪНИКЪ, -А М. изобретател, откривател
 ИЗОКЪ¹, -А М. месец юни
 ИЗОКЪ², -А М. щурец, цикада
 ИЗОУМНИТИ СА, -МЛИЖ СА, -МНИШ СА Св. обезумея, полудея
 ИЗОУМЪНЕНЕ, -НА СР. изумление
 ИЗОУМЪТИ СА, -ЪИЖ СА, -ЪИШ СА Св. лишавам се от памет, обезумеявам
 ИЗОУНЪШНА, -ЪИ Ж. подобрение
 ИЗОУЧАТИ, -АЖ, -АШ Св. изучавам
 ИЗОУЧНИТИ, -УЖ, -УНИШ Св. изуча
 ИЗРАИЛЕВЪ ПРЛ. прит. израилев, който се отнася до Израел

нзра̀нлѣ, -лѣ м. мест. Израел, народът на Израел; гр. Ἰσραήλ от евр.
 нзра̀стѣнѣ, -цѣ, -стѣнш св. 1. (за растения) родя, израстя, отгледам; 2. създам
 нзрѣцѣн, -кѣ, -чѣшн св. изрека
 нзрѣ̀вѣтѣн н нзрѣ̀вѣтѣн, -лѣ, -лѣшн несв. изхвърлям, изтласквам
 нзрѣ̀новѣнѣ, -ѣн прил (< прич.) изгонен
 нзрѣ̀дѣ, -д м. потомък, рожба
 нзрѣ̀ручѣнѣ сѣ, -цѣ сѣ, -тѣнш сѣ св. рухна
 нзрѣ̀ѣтѣн, -ѣнѣ, -ѣшн св. изрина, изровя
 нзрѣ̀днѣ, -нѣ ср. изрядност
 нзрѣ̀днѣо прич. извънредно, изключително
 нзрѣ̀днѣнѣ, -ѣн прил. извънреден, изряден
 нзрѣ̀днѣнѣ въз. нзрѣ̀днѣо
 нзрѣ̀нѣтрѣ прич. извътре, отвътре
 нзрѣ̀яснѣтѣн, -нѣ, -нѣшн св. 1. проясня; 2. очистя, излекувам; 3. направля да прогледне
 нзрѣ̀м- въз. и нзрѣ̀тѣн
 нзрѣ̀д- въз. и нзрѣ̀стѣн
 нзрѣ̀дѣтѣн, -лѣ, -лѣшн несв. с вин. п. изяждам
 нзрѣ̀крѣ, -ѣн прил. светлосин, гълъбовосин
 нзрѣ̀стѣн, -ѣмѣ, -ѣшн св. с вин. п. 1. изям; 2. прахосам
 нзрѣ̀беннѣ, -нѣ ср. измръзване
 нзрѣ̀тѣн, нзрѣ̀мѣ, нзрѣ̀мѣшн св. 1. взема, извадя, измъкна; 2. отнема, лиша; 3. избавя, освободя, спася
 нзрѣ̀трѣ въз. нзрѣ̀трѣ
 нзрѣ̀трѣ и нзрѣ̀трѣн прич. отвътре
 нзрѣ̀трѣнѣдоу прич. отвътре
 нѣ- въз. нѣ-
 нѣона, и нѣочѣна, -ѣнѣ жс. 1. образ, изобразено подобие; 2. икона; гр. εἰκών; въз. и о̀бразѣ, о̀бразѣваннѣ
 нѣономѣ, -д м. домоуправител, домакин, иконом; гр. οἰκονόμος
 нѣонѣнѣ, -ѣн прил. образен, фигуративен
 нѣ- сѣкр. от нѣро(у)сѣлнѣ-
 нн¹ сѣюз или; лн ... нн или ... или; въз. и лн
 нн² част. нима; дали; аще ли ... то или ако ли ... то нима
 ннѣ, -д м. л. Илия; гр. Ἠλίας, от евр.
 ннѣм- сѣкр. от нѣрусѣлнѣ-
 нносѣ, -д м. вредител; гр. ὄλλος
 нлѣ, -д м. 1. глина; 2. тиня; гр. ἴλος
 нма дат. и тв. п. дв. ч. от *и, *ѣ, *е
 нмамѣ въз. нмѣтѣн

нманне *вж.* нмбне
 нматн, емлѣж, емлѣшн и нманѣ, нмаѣшн *несв.* хващам, вземам
 нме– *вж.* и ати
 нмѣльникъ, –а *м.* птицелов
 нмѣльнъ, –ын *прил.* от нмѣл
 нменьмъ *вж.* нма
 нменоватн, –оуѣж, –ѣшн *несв.* именувам, назовавам, наричам; (са)
 нменотворне, –на *ср.* именуване, даване на име
 нмъ¹ *дат. пад. мн.ч. от *н, *ѣ, *ѣ*
 нмъ² *мин. деят. прич. от атн*
 нмъ сег. *деят. прич.* нмѣтн
 нмъже съюз защото, понеже, тъй като
 нмѣне, –на *ср.* имущество, имот, собственост, притежание
 нмѣньнъ, –ын *прил.* имуществен
 нмѣтн, нмамъ, нмашн *несв.* 1. имам, притежавам; *с вин. п.;* враждѣж ~ враждувам; ѣтъ нмъ имотен, благосъстоятелен; лѣтъ ~ станал съм на определена възраст, имам години; не ~ нямам; ~ ѣада, жжкъ имам деца, близки; 2. спом. глагол за бѣд. вр.; *с инф.*
 нма, нмене *ср.* 1. име; название; 2. дума; 3. (грам.) съществително име; нменьмъ по име, на име; въ ~ в името на някого, заради някого; по нменн поименно; ~ нареци дам име, кръстя някого; нма рекъ еди кой си, израз в богослужението, който трябва да се замести със съответното име; ~ творитн измислям име
 ннако *нрч.* инак, иначе
 ннакъ, –ын *прил.* инакъв, друг
 ннамо *нрч.* другаде
 ннаѣ *нрч.* иначе, инак
 нндиктннъ *вж.* ннѣнкътъ
 ннне, –ѣ *ср.* тил, тилна кост; *гр.* ἰνίον
 нногда *нрч.* някога
 нногъ, –а *м.* грифон, митологично летящо чудовище с тяло на лъв и глава на орел
 ннодоушьно *нрч.* единомушно
 ннокость, –н *жс.* странстване
 нноккупънъ, –ын *прил.* съвместен
 ннокъ¹, –а *м.* монах, отшелник
 ннокъ², –а *м.* глиган; *гр.* μονίος
 нномъшлѣне, –на *ср.* единомислие, единомушие
 нноплеменьникъ, –а *м.* 1. другородец, чужденец; 2. езичник
 нноплошь *нрч.* изцяло, напълно
 ннорогъ, –а *м.* еднорог
 ннородънъ, –ын *прил.* разнороден

ннорожь *прил. прит. от* инорогъ, принадлежащ, присъщ на еднорога
 ннословне, –на *ср.* иносказание, алегория
 нностанъ *нрч.* постоянно, непрестанно
 нностаньнъ, –ын *прил.* постоянен, непрестанен
 нностраньникъ, –а *м.* чуждоземец, чужденец
 нносъказемъ, –ын *прил.* (< *прич.*) иносказателен, алегоричен
 ннощщънъ, –ын *прил.* с различна същност, разнороден
 ннотажъ *нрч.* постоянно, непрекъснато
 нночьство, –а *ср.* иночество, монашество
 нночадъ, –ын *прил.* единороден, който се отнася до единствената рожба; *вж.* и едночадъ
 нноазъгънникъ, –а *м.* другоземец, чуждоземец, чужденец
 ннъ, нна, нно *мест. прил.* друг; различен, инакъв; ~ етеръ някой друг; ннъ ... ннъ един ... друг; ннъ ... овъ ...
 Другъ един ... друг ... трети
 ннъде *нрч.* другаде, на друго място
 ннъднкътъ, –а *м.* място на годината в кръг от 15 години; *гр.* ἰνδικτος, ἰνδικτίων
 ннъжде *нрч.* другаде, на друго място
 ннждоу *нрч.* от друго място, по друг път
 ннждѣ *нрч.* от друго място, по друг път
 ноанъ, –а *м. л.* Иоан (в църковните книги), Йоан, Иван; *гр.* Ἰωάννης, *от евр.*
 норданъ, –а *м. мест.* река Йордан; *гр.* Ἰορδάνης, *от евр.*
 норданьскъ, –ын *прил.* Йордански, отнасящ се до река Йордан
 носнфъ, –а *м. л.* Йосиф; *гр.* Ἰωσήφ *от евр.*
 нпокрнтъ, –а *м.* лицемер; *гр.* ὑποκριτής
 нпостасъ, –а *м.* 1. същност, материя; 2. съществуване; *гр.* ὑπόστασις
 нрннѣн и нрннен, –ѣна *м. собст.* Ириней; *гр.* Εἰρηναῖος; *вар.* нрннѣн
 нр̄м– *съкр. от* неро(у)сални–
 нрмосъ, –а *м.* ирмос, първата строфа и модел на църковно песнопение; *гр.* εἰρμός
 нродна, –а и нроднада, –зи *ж. л.* Иродиада; *гр.* Ἠρωδιάς
 нродовъ *прил. прит. от* нродъ, Иродов, на Ирод
 нродъ, –а *м. л.* Ирод; *гр.* Ἠρώδης
 нрѣн *вж.* нерѣн
 нс *форма на предлога и представката нъъ пред беззвучни съгласни*
 нс̄– *съкр. от* нсоус–, ннсоус–
 нсавовъ *прит. прил.* Исавов, на Исав
 нсавъ, –а *м. л.* Исав; *гр.* Ἰσαύ *от евр.*
 нсаковъ *прил. прит.* Исаков, Исааков, на Исак
 нсаакъ, –а *м. л.* Исаак; *гр.* Ἰσαάκ *от евр.*

нсаѿна, –а м. Исаия; гр. Ἰσαΐας от евр.
 нѣв– съкр. от н(н)соусов–, н(н)соухрнстов–
 нскаѿа, –ѿи ж. загуба, щета
 нскаѿнѣн, –жѣ, –ѿншн св. увредя, повредя
 нскаѿнѣ, –ѿн прил. повреден
 нскаѿнѣ, –нѣа ср. търсене, дирене
 нскаѿнѣтъскѣ, –ѿн прил. искариотски
 нскаѿнѣ, нѣѣ, нѣѣшн неслв. търся
 нскаѿнѣ, –коліѣ, –коліѣшн св. изколя, заколя
 нскаѿнѣ, –каѿѣ, –каѿѣшн св. изкѣля, избода; вар. нскаѿнѣ
 нскаѿнѣство, –а ср. връх, възвишение
 нскаѿнѣ, –нѣа ср. повърхност
 нскаѿнѣ, –а м. който се отнася до възвишение, връх, който се издига
 нскаѿнѣ, вж. нскаѿнѣ
 нскаѿнѣ нрч. в началото, най-напред; от край време, отдавна
 нскаѿнѣ, –ѿн прил. изконен, изначален, първоначален
 нскаѿнѣѿѣнѣ, –ѣѣ, –ѣѣшн неслв. 1. изпълвам; 2. загивам, умирам; ~ сѣ 1.изпълвам се; 2. изчерпвам се, отслабвам, залинявам
 нскаѿнѣѿѣнѣ, –ѣѣ, –ѣѣшн св. свърша, завърша; ~ сѣ (безл.) свърши се, довърши се
 нскаѿнѣнѣ, –ѣѣ, –ѣѣшн св. изкопая
 нскаѿнѣнѣнѣ, –нѣѣ, –нѣншн св. изкореня, изтрѣгна из корен
 нскаѿнѣнѣнѣ, –плѣѣ, –пншн св. с вин. п. и отъ и род. п. изкупя; ~ сѣ откупя се, издѣлжа се
 нскаѿнѣнѣнѣ, –оуѣѣ, –оуѣѣшн неслв. изкупувам, откупувам
 нскаѿнѣнѣ, –а м. изкупление
 нскаѿнѣнѣнѣ, –лѣѣ м. изкусител, подбудител
 нскаѿнѣнѣнѣ, –шѣ, –сншн св. изпитам, подложя някого на изпитание; изкуша, въведа в изкушение; ~ сѣ изпитам себе си, проверя силите си, способностите си; изкуша се
 нскаѿнѣнѣ, –а м. 1. изпитание; 2. изкушение; вж. и нскаѿнѣнѣнѣ; блаѿнѣ, съблаѿнѣ
 нскаѿнѣнѣнѣнѣ, –а м. 1. проверител, наблюдател; 2. изкусител
 нскаѿнѣнѣнѣ, –ѿн прил. 1. изпитан, проверен; 2. опитен, вещь
 нскаѿнѣнѣнѣнѣ вж. нскаѿнѣнѣнѣ
 нскаѿнѣнѣнѣнѣ, –ѣѣ, –ѣѣшн неслв. 1. изяждам; 2. изкушавам, изпитвам, проверявам
 нскаѿнѣнѣнѣнѣ, –нѣа ср. 1. изпитание, проверка; 2. изкушение, съблаѿнѣ
 нскаѿнѣнѣнѣнѣ, –ѣѣ, –ѣншн св. изскоча; 2. изляза бързо, покажа се, изляза наяве
 нскаѿнѣ, –ѿи ж. искра
 нскаѿнѣнѣнѣ, –дѣѣ, –дѣѣшн св. ограда, ограбя
 нскаѿнѣнѣнѣнѣ, –нѣа ср. мъчение чрез разкрачване, разпѣване
 нскаѿнѣнѣнѣнѣ, –а ср. уред за мъчение

нскрѡботати, –аѣѣ, –аѣши *несв.* изсъхвам, ставам чуплив
 нскропзѣтанне, –ниа *ср.* старателност, внимание към подробностите, към детайла
 нскропзѣтънѣ *нрч.* точно, старателно
 нскръ¹ *нрч.* близко, близо
 нскръ² *предлог с род. п.* близо до
 нскръ³ *прил.* подобен, близък; в църковното пеене подобен, сходен, плагалин глас; гласъ ~ плагалин, подобен глас, лад; *гр.* πλάγιος
 нскрънѣ, –нни *прил.* ближен, близък; (*субст.*) близък човек, приятел
 нскрънѣѣѣ, –ѣѣ *жс.* близка, приятелка
 нскръѣпати са, –плѣѣ са, –плѣши са *св.* вцепеня се
 нскъдати, –аѣѣ, –аѣши *св. и несв.* 1. изхвърля; 2. излея, изсипя
 нскъпѣти, –плѣѣ, –пниши *св.* изкипя
 нслѣдати, –ждѣѣ, –дниши (< нз–с) *св.* изследвам, проуча
 нсоунѣти, –нѣѣ, –нѣши (< нз–с) *св.* изсуля, извадя, измъкна
 нсоусовъ *прил. прит.* Иисусов, който се отнася до Иисус
 нсоусъ, –а *м. собст.* Иисус; *гр.* Ἰησοῦς, *от евр.*
 нсоухристовъ *прил. прит.* на Иисус Христос
 нсоухристъ, –а *м. л.* Иисус Христос
 нсоушнати, –шѣѣ, –шниши *св. с вин. п.* изсуша
 нсофъ, –а *м.* исоп; *гр.* ὕσσωπος, *лат.* Hyssopus officinalis
 нспадати, –аѣѣ, –аѣши *несв.* изпадам
 нспасти, –падѣѣ, –падѣши *св.* изпадна, падна отнякъде; отпадна
 нспахнѣти, –нѣѣ, –нѣши *св.* изригна
 нспивати, –аѣѣ, –аѣши *несв.* изпивам
 нсписати, –пниши, –пнишиши *св.* 1. изпиша; 2. изрисувам, украся; *вар.* нспьс–
 нспити, –пниши, –пнишиши *св.* изпия
 нсплѣсти, –тѣѣ, –тѣши *св.* изплета
 нсплетъ, –а *м.* сплитане, преплитане
 нсплънѣне, –ниа *ср.* 1. изпълване, напълване; 2. изпълнение
 нсплънѣти, –нѣѣ, –нѣши *св.* изпълня, напълня; ~ са 1. *с тв. или род. п.* изпълня се с нещо или от нещо: ~ доухомъ изпълни се със (Светия) дух; ~ отъ доуха изпълни се от (Светия) дух; 2. *безл. (за време)* настъпи, настане
 нсплънѣ¹ *прил. неизм.* изпълнен, пълен
 нсплънѣ² *нрч.* напълно, изцяло
 нсплънѣѣти, –нѣѣѣ, нѣѣши *несв.* изпълвам, запълвам; ~ са изпълвам се
 нсплънѣти, –нѣѣ, –нѣши *св.* опълча, изправля; ~ са опълча се, изправля се срещу някого
 нсплѣти, –плѣѣѣ, –плѣѣши *св.* изплева, оплева
 нсповѣданне, –ниа *ср.* 1. разказ, изповед; 2. вероизповедание; 3. обещание, обет

нсповѣдатн, –аѣѣ, –аешн *несв. с вин. п.* изповядвам; ~ са изповядвам се, покаявам се, признавам си; ~ са
 нменн прославям името; *вж. и повѣдатн*
 нсповѣдоватн, –оуѣѣ, –оуешн *несв.* изповядвам
 нсповѣдь, –н *ж.* изповед
 нсповѣдьникъ, –а *м.* този, който се изповядва, изповедник
 нсповѣдьнъ, –ын *прил.* изповядан; ~ възтн изповядам се
 нсповѣдѣтн, нсповѣтъ, нсповѣсн *св.* изповядам; призная; ~ са изповядам се, призная си; *с дат. п.*
 нсподьнѣ, –ннн *прил.* долен; землѣ исподьнѣа преизподнята, адѣт
 нспожда *нрч.* отдолу, изотдолу
 нсполннѣ, –а *м.* исполин, великан
 нсполоу *нрч.* наполовина
 нсполъ, –а *м.* исполин, великан
 нспоустнтн, –цѣѣ, –тншн *св. с вин. п.* 1. пусна, освободя; изпусна; ~ доухъ издѣхна; 2. пролея, оставя да
 потече
 нспоуцатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* пускам някого, нещо; изпускам; ~ доушѣ издишам с шум, изпускам дѣха
 си
 нспоуценне, –нѣа *ср.* изпускане; ~ доуха умирање
 нспоучнтн, –нѣѣ, –нешн *св.* отдѣхна, почина си, отпочина
 нсправнтелѣ, –лѣѣ *м.* ръководител
 нсправнтн, –влѣѣ, –вншн *св. с вин. п.* изправя; оправям правилно извърша нещо
 нсправленне, –нѣа *ср.* 1. поправка, изправяње; правилно извършване на нещо; 2. подвиг, постижение
 нсправлѣтн, –лѣѣѣ, –лѣешн *несв.* изправям, поправям, променям; *с вин. п.*; ~ са заздравявам, поправям се
 нспразнтн, –жнѣѣ, –зншн *св.* изпразня
 нспрахнѣлъ, –ын *прил.* превърнат, превърнал се в прах
 нспрахнѣтн, –ѣѣѣ, –ѣешн *св.* превърна в прах
 нспроврѣцн, –врѣѣѣ, –врѣешн *св.* 1. преобърна, катурна, съборя; 2. разруша, унищожя
 нспромѣтанне, –нѣа *ср.* превръщане, изменение
 нспроснтн, –шѣѣ, –сншн *св. с вин. п.* измоля; изпрося
 нспрь *нрч.* в израза въ нспрь нагоре
 нспрьва *нрч.* в началото, най-напред; от начало; отдавна; *вж. и нсконн*
 нспрьвъ, –ын *прил.* изначален, първоначален
 нспрязатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* разпрягам
 нспытанне, –нѣа *ср.* 1. проучване; 2. изпитание, затруднение; съ испытаниемъ старателно, прилежно
 нспытатн, –таѣѣ, –таешн *несв. и св. с вин. п.* 1. разпитвам, разучавам 2. (закон) изпълня, спазя
 нспытъ, –н *ж.* изследване, разследване
 нспърѣѣ, –а *ж.* извинение, оправдание
 нспьсатн *вж.* нпнсатн
 нспѣтн, –поѣѣ, –поешн *св.* изпея

нстантн, -аѣѣ, -аншн св. разтопя, изтопя, стопя
 нстапатн, -аѣѣ, -аешн не св. потъвам
 нстаплѣтн, -ѣѣѣ, -ѣешн не св. потопявам
 нстаѣатн, -аѣѣ, -аешн не св. източвам, изтакам, пускам да изтече
 нстаѣатн, -аѣѣ, -аешн св. разтопя, стопя, отслабна; ~ сѣ стопя се, отслабна
 нстек- вж. нстеѣн
 нстеѣенне, -нѣ ср. изтичане, отделяне; вж. и нстокъ, нстѣканне
 нстеѣн¹, -теѣѣ, -теѣешн св. изтека
 нстеѣн², -теѣѣ, -теѣешн св. изтичам, избягам
 нстнѣа, -ѣѣ ж. истина; по нстнѣѣ и въ нстнѣѣ наистина; не по нстнѣѣ не както трябва, не както следва, неправилно
 нстнѣенъ вж. нстнѣенъ
 нстнѣенно нрч. истинско, точно, достоверно, наистина
 нстнѣенъ, -ѣѣн прил. истински, действителен; вноградъ ~ истинската лозница, название на Исус Христос; вж. и нстовъ, нстъ
 нстнѣенѣ вж. нстнѣенно
 нстѣнѣѣтн, -ѣѣѣ, -ѣѣшн св. изтъня се, отслабна
 нсто, нстесе ср. 1. бѣбрек; 2. утроба, вътрешности
 нстовне, -нѣ ср. точност, старателност
 нстовъ, -ѣѣн прил. 1. истински, действителен, същински; 2. верен; искрен
 нстоѣа, -ѣѣ ж. извор
 нстокъ, -а м. извор, източник; вж. и нстеѣенне, нстѣканне
 нстонѣтн, -нѣѣ, -нѣшн (< -пн-) св. потъна
 нстопнтн, -пѣѣѣ, -пѣшн св. 1. потопя; 2. потъна; ~ сѣ 1. потопя се; 2. удавя се
 нстоѣѣатн, -аѣѣ, -аешн не св. (за *склуптура, статуя*) вая, изсичам
 нстоѣтн, -тоѣѣѣ, -тоѣшн св. източа, оставя да изтече, пролея; с *вин. п.*
 нстоѣнѣнѣ, -а м. 1. извор, източник, кладенец; ~ *кръѣѣ* кръвотечение; 2. източник, причина, начало
 нстоѣнѣ, -ѣѣн прил. 1. изворен, течащ; 2. текущ
 нстрошнтн, -шѣѣ, -шншн св. потроша пари, похарча, прахосам
 нстрѣганне, -нѣ ср. изтрѣгване, разкъсване
 нстрѣгатн, -аѣѣ, -аешн св. с *вин. п.* изтрѣгна, разкъсам
 нстрѣгнтн, -нѣѣ, -нѣшн св. с *вин. п.* извадя, избавя, спася
 нстрѣтн, -тѣѣѣ, -тѣешн св. изтрия, изтребя; *вар.* нстрѣтн
 нстрѣѣнтн, -ѣѣѣѣ, -ѣѣшн св. с *вин. п.* 1. изтребя, прогоня, унищожа нещо, някого; 2. очистя, изцѣря някого от нещо; ~ сѣ очистя се
 нстрѣѣенне, -нѣ ср. прочистване, очистване
 нстрѣѣѣтн, -ѣѣѣѣ, -ѣѣшн не св. изтребвам, прогонвам, изчиствам; 2. очиствам, излекувам някого от нещо
 нстрѣѣѣнтн, -ѣѣѣѣ, -ѣѣшн св. изтрезнея

нстрѣзвѣтн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* изтрезнявам
 нстрѣтн, -тѣрѣж, -тѣрѣшн *вж.* нстрѣтн
 нстрѣстн, -сѣж, -сѣшн *св.* изтѣрся, отѣрся; ~ сѣ разтѣрся се, изтѣрся се
 нстѣз, -зѣн I. *прил.* 1. истински; 2. същински; II. *прил. мест.* сам, сама, само; ~ тѣ самият (той), същият;
вж. и нстѣнѣнѣ
 нстѣкатн, -тѣѣж, тѣѣшн *св.* изтѣка
 нстѣкнѣтн, -нѣж, -нѣшн *св.* 1. изтѣка; 2. избода
 нстѣцѣатн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* опразвам, изпразвам
 нстѣцѣеватн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* изпразвам
 нстѣцѣнтн сѣ, -цѣж сѣ, -цѣншн сѣ *св.* понеса загуба
 нстѣлантн, -лѣж сѣ, лѣншн сѣ *св.* предам на изтление, на смѣрт; погубя
 нстѣлѣнѣ, -нѣж *ср.* тление, тленност
 нстѣлѣтн, -ѣѣж, ѣѣшн *св.* 1. стоя се; 2. рѣждясам
 нстѣнѣтн, -нѣж, -нѣшн *св.* изтѣня
 нстѣнѣѣнтн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* изтѣнявам
 нстѣнѣѣнтнѣ, -нѣж *ср.* изтѣняване, отслабване
 нстѣѣкатн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* изтичам, извирам
 нстѣажнтн, -жѣж, -жѣшн *св.* изтегна, опѣна
 нстѣазатн, -жѣж, -жѣшн *св.* с *вин. п.* и *отъ и род. п.* 1. изискам, поискам; 2. поискам сметка, отговорност
 от някого; 3. разпита
 нстѣазатн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* с *вин. п.* изисквам, поисквам
 нстѣакнѣтн, -нѣж, -нѣшн *св.* 1. избледнея, загубя цвят; 2. отслабна
 нстѣпатн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* отстъпвам, отдрѣпвам се
 нстѣптн, -пѣѣж, -пѣѣшн *св.* 1. отстъпя, отдрѣпна се; 2. изстъпя се, изляза пред някого; ~ оума обезумея,
 загубя разсѣдѣка си
 нстѣплѣнѣ, -нѣж *ср.* изстъпление, безумие
 нстѣпѣ, -ѣж *м.* изумление
 нсѣѣв- *сѣкр.* от н(н)соуѣрнѣтов-
 нсѣватнтн, -ѣѣж, -ѣѣшн *св.* издѣрпам, измѣкна, извадя
 нсѣодатан, -ѣж *м.* ходатай, застъпник; *вж.* и ѣодатан
 нсѣодатѣатн, -ѣѣж, -ѣѣшн *несв.* ходатайствам, издействам
 нсѣоднтн, -жѣж, -жѣшн *несв.* 1. излизам; 2. произлизам, произхождам; 3. (за река, поток) извирам
 нсѣоднѣѣ, -ѣж *ср.* изход; ~ пѣтѣн крѣстопѣт
 нсѣодѣ, -ѣж *м.* 1. изход, излизане; 2. Изход, част от Мойсеевото петокнижие; 3. извор; *вж.* и нсѣодѣ,
 нсѣѣѣнѣ
 нсѣодѣнѣ, -зѣн *прил.* изходен, начална точка на неѣо; причинен
 нсѣождѣнѣ, -нѣж *ср.* излизане, изход; напускане; *вж.* и нсѣодѣ
 нсѣѣнтн, -ѣѣж, -ѣѣшн *св.* изтѣрна, извадя от; похитя; с *вин. п.* и *отъ и род. п.*

нсц'блѣватн, -юѣѣ, -юѣшн *несв.* лекувам, изцелявам
 нсц'блѣненѣ, -нѣа *ср.* изцеление, излекуване, оздравяване
 нсц'блнѣлѣ, -лѣѣ *м.* изцелител, лечител
 нсц'блнѣтн, -лѣѣ, -лншн *св.* излекувам; *вар.* нц'блнѣтн
 нсц'блѣба, -ѣѣ *ж.* изцеление, излекуване
 нсц'блнѣтн, -лѣѣ, -лншн *св.* излекувам, изцера
 нсц'блѣѣтн, -ѣѣѣ, -ѣѣшн *несв.* изцелявам, излекувам; *с вин. п. и тв. п. и отъ с род. п.*
 нсѣ- *вж.* и нц-
 нсѣхнѣтн, -нѣѣ, -нѣшн *св.* изсѣхна
 нсѣпатн, -плѣѣ, -лѣшн *св.* изсипа
 нсѣѣненѣ, -нѣа *ср.* изсичане, посичане
 нсѣѣн, -кѣѣ, -ѣѣшн *св.* изсека
 нсакнѣтн, -нѣѣ, -нѣшн *св.* 1. пресекна; 2. пресѣхна
 нсѣѣтн, -лѣѣ, -лѣшн *несв.* изсушавам
 нсѣѣненѣ, -нѣа *ср.* печене, варене
 нсѣѣтн, -ѣѣѣ, -ѣѣшн *св.* 1. пресуша; 2. (за храна, пиене) омета, изям, изпия всичко
 нѣтн, нѣѣѣ, нѣѣшн *несв.* 1. вървя; 2. идвам, пристигам; 3. отивам, отдалечавам се; *многѣ нѣтн* отминавам;
 шѣд- *основа на мин. деят I прич.;* - по, - въ слѣдѣ следвам, вървя след (по) някого; - прѣдѣ
 вървя пред някого, предшествам; - на дѣло хващам се, залавям се работа; - въ манастиръ
 замонашвам се
 нц'бл- *вж.* нсц'бл-
 ншѣд-, ншѣл- *вж.* нѣтн
 ншѣѣвнѣ, -нѣа (< нѣѣ-) *ср.* излизане, напускане
 нѣѣѣтн, -нѣѣ, нѣшн (< нсѣ-) *св.* изчезна, изгубя се
 нѣнѣтн, нѣѣѣѣ, нѣѣѣшн (< нсѣ-) *св.* преброя, изброя
 нѣнѣтнѣтн, нѣнѣѣѣ, нѣнѣтншн (< нсѣ-) *св.* изчистя
 нѣѣѣпатн, -плѣѣѣ, -плѣшн (< нсѣ-) *св.* изчерпя
 нѣѣѣднѣ, -нѣа (< нсѣ-) *ср.* изчадие, изрод
 нѣѣѣдѣ, -ѣѣ *м. л.* Иуда, Юда; *гр.* Ἰουδα *от евр.*
 нѣѣѣѣ- *вж.* нѣѣѣѣ-
 нѣѣѣѣѣ *прил. прит.* юдин, на Юда, Иуда
 нѣѣѣѣѣѣ, -ѣѣ и нѣѣѣѣѣѣ, -ѣѣ *ж.* *мест.* Иудея или Юдея, средната част на Палестина; *гр.* Ἰουδαία *от евр.*
 нѣѣѣѣѣѣ, -ѣѣ *м.* юдей, евреин; *гр.* Ἰουδαῖος
 нѣѣѣѣѣѣѣѣ, -ѣѣн *прил.* юдейски
 нѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣ *прил. прит.* на Яков, който се отнася до Яков
 нѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣѣ, -ѣѣ *м. л.* Иаков, Яков; *гр.* Ἰακώβ *от евр.*

І

і буквен знак в кирилицата; в глаголицата обикновено транслитерира ѣ
ї цифрата 10 в кирилицата; числ. десет, десети; в глаг. ѣ със значение на десет
вж. н

К

к буквен знак в кирилицата; в глаголицата ꙗ
к̄ числ. дъва десатн в кирилицата и чѣтыре десате в глаголицата – ꙗ
каганъ, –а м. владетел, кан, хан
кагрълнчнць, –а м. гургуличе
каднло, –а ср. 1. благовоние, кадене, тамян; 2. кадилница
каднльнъ, –ън прил. който се отнася до кадило, кадилен
каднтн, –ждѣ, –дншн несл. кадя
каждѣнне, –нѣ ср. кадене
каженнкъ, –а м. евнух, скопец
каженнчство, –а ср. егнушество
казанне, –нѣ ср. 1. указание, наставление; 2. наказание
казатель, лѣ м. наставник
казатн, кажѣ, кажѣшн несл. 1. показвам; 2. поучавам, наставлявам
казнтель, –лѣ м. вредител, този, който вреди, пакости, изопачава
казнтн, –жѣ, –зшн несл. 1. повреждам, развалям; 2. кастрирам
казнтнтн, –нѣ, –ншн несл. наказвам
казнь, –н ж. 1. разпореждане, заповед; 2. наказание; 3. риск, опасност
канѣфа, –ы м. л. Каяфа; гр. Καϊάφας от евр.
канѣфнъ прил. прит. на Каяфа, който се отнася до Каяфа
како нрч. как; како не да не би да, нима
какоже нрч. как, по какъв начин
каковъ мест. мест. какъв
какъ мест. какъв, какъвто и да е
каланъдъ, –ъ ж. мн. календи, първи ден на всеки месец у римляните; гр. Καλάνδα от лат. calendae
калнцѣ, –а ср. локва с кал
калъ, –а м. кал, пръст, земя
кальнъ, –ън прил. направен от пръст, от земя, кален
калѣтн сѣ, калѣѣ сѣ, калншн сѣ несл. окалвам се, калям се
камара, –ы ж. 1. свод; извивка; 2. купа; гр. καμάρα; вар. камора, комара
камарънъ, –ън прил. имащ форма на купа
камен– вж. и камъ

КАМЕНЕ, –на ср. *събир.* камъни, камънак, скали
 КАМНАЪ, –а м. камила; гр. κάμηλος
 КАМО *нрч.* накъде
 КАМОРА *вж.* КАМАРА
 КАМЪ, КАМЕНЕ *м.* камък; – ДРАГЪ, – СВѢТЪЛЪ СКЪПОЦЕНЕН КАМЪК; – ЖГЪЛЪНЪ КРАЙЪГЪЛЕН КАМЪК; *вар.*
 КАМЪКЪ
 КАМЪКЪ, –а м. камък; *вж.* и КАМЪ
 КАМЪЧЪЦЪ, –а м. камъче
 КАМЪНЪ, –ън *прил.* каменен
 КАНА ГАЛНАЪНСКАЯ *ж.* *нескл. мест.* Кана Галилейска
 КАНАГАЛНАЪНСЪ *прил. прит.* който се отнася до Кана Галилейска
 КАНОНЪ, –а м. 1. канон, правило; 2. богослужебна песен; гр. κανόν; *вж.* и ПРАВНО, ПРАВЛЕНЕ, ОУПРАВЛЕНЕ
 КАНЪДНО, –а ср. 1. кандило; 2. лампа, лампада
 КАПАДОКНА, –а *ж.* *мест.* Кападокия; гр. Καπαδοκία
 КАПАТН, КАПЛѢ, КАПЛѢШН и КАПАѢ, КАПАЕШН *несв.* капя
 КАПНКЛАРНН, –на м. тъмничар, ключар в затвора; гр. κατικλάριος *от лат.* clavicularius
 КАПНЦЕ, –а ср. 1. колона, стълб; 2. статуя; 3. капище, езически храм
 КАПНЦЪННА, –а *ж.* капище, езически храм
 КАПНЦЪНЪ, –ън *прил.* езически
 КАПЪ, –а *ж.* капка
 КАПОУСТА, –ъ *ж.* зеле
 КАПЪ¹, –н *ж.* образ, облик, изображение
 КАПЪ², –н *ж.* ножница, капия
 КАРЪВАНА, –ъ *ж.* съд, в който се оставят пари в църквата; гр. κορβανᾶς
 КАРЪКНЪ, –а м. зодиакалното съзвездие Рак; гр. Καρκίνος; *вар.* каръкнносъ; *вж.* и РАКЪ
 КАСАТН СА, –аѢ СА, –аЕШН СА *несв.* 1. докосвам се; 2. отнасям, обръщам се до някого
 КАСНА, –на *ж.* канела; гр. κασία
 КАТАПЕТАЪМА, –ъ *ж.* завеса; гр. καταπέτασμα
 КАТАРОСЪ, –а м. бръмбар, торен бръмбар; гр. κάνθαρος; *вар.* катааросъ
 КАТОЛНКНН *прил. прит.* вселенски, всеобщ, който се отнася до вселенската църква; гр. καθολικός
 КАТЪ, –а м. стан, лагер
 КАЧЪСТВО, –а ср. качество; *вж.* и ПРѢТВОРЪ, ТВОРНТВО
 КАШНЦА, –а *ж.* каша, кашица
 КАЪ *им. п. ж. р. ед. ч. от* КЪН
 КАЪЗЪНЪ, –н *ж.* разкаяние
 КАЪННЕ, –на ср. покаяние
 КАЪТН СА, КАѢ СА, КАЕШН СА *несв.* кая се; разкайвам се

квасъ, –а м. квас, ферментирала алкохолна напитка
 квасъникъ, –а м. пияница
 квасънъ, –ын *прил.* който се отнася до квас, квасен; *аза* квасънаа заболяване, причинено от пиянство
 квочити, –чж, –чнш *несв.* лаская, ухажвам
 кенътоурнонъ, –а м. стотник, предводител на сто души; *гр.* κεντυρίων *от лат.* centurio
 кесаревъ *прил. прит.* на кесаря, принадлежащ на кесаря; *вж.* и цѣсаревъ
 кесарь, –рь м. кесар, титла на римския император; *гр.* καῖσαρ *от лат.* Caesar
 кивотъ, –а м. кивот; ~ завѣта ковчеже, в което се пазят Божиите заповеди; *вж.* и ковчегъ, скринь
 кимионъ, –а м. кимион; *гр.* κύμινον
 кирилъ, –а м. л. Кирил; *гр.* Κύριλλος
 кинъсъ, –а м. данък; *гр.* κῆνος *от лат.* census; *вар.* киньсъ
 киньсъ *вж.* кинъсъ
 китъ, –а м. кит; *лат.* Cetacea
 кладда, –зи *жс.*
 кладнво, –а *ср.* чук
 кладажънъ, –ын *прил.* кладенчов
 кладазъ, –за м. кладенец
 кладазънъ, –ын *прил.* кладенчов
 кланѣнне, –нѣ *ср.* 1. кланяне, покланяне; 2. поклонение
 кланѣти, –ѣж, –ѣшн *несв.* накланям; ~ са кланям се, прекланям се, почитам; *с дат. п.*
 класовънъ, –ын *прил.* отнасящ се до класовете на растенията
 кластн, –дж, –дешн *несв.* турям, клادا, подреждам нещо едно върху друго
 класъ, –а м. (за житно растение) клас
 клатн, колѣж, колѣшн *несв.* коля
 клевета, –зи *жс.* клевета, хула
 клеветарь, –рь м. 1. клеветник; 2. обвинител
 клеветъникъ, –а м. 1. клеветник; 2. едно от наименованията на сатаната
 клеверѣтъ, –а м. слуга при същия господар, другар по робство; *лат.* collibertus
 клеверѣтънъ, –ын *прил.* който се отнася до слугата при същия господар
 клен, клеѣ *вж.* кълѣн
 клекътанне *вж.* клечетанне
 клепанне, –нѣ *ср.* клепане
 клепатн, –плѣж, –плѣшн *несв.* клепя
 клечетанне, –нѣ *ср.* крясък, вик на птица; *вж.* и клекътанне, клечътъ
 клечътъ, –а м., *вж.* клечетанне
 клнкновеенне, –нѣ *ср.* ликуване
 клнкнжтн, –нж, –нешн *св.* завикна, провикна се

клнменѣтъ, –а м. л. Климент; гр. Κλήμης, в косв. п. Κλημεντ-; вар. клнментъ
 клннъ, –а м. клин; вдълбнатина, вътрешност
 клнрнкъ, –а м. клирик, човек от клира; гр. κληρικός
 клнросъ вж. клнръ
 клнросьннкъ, –а м. духовник, свещеник, църковник; гр. κληρικός
 клнръ, –а м. клир, духовенство, свещеничество; гр. κλήρος; вар. клнросъ
 клнцатн, –аѣ, –аешн неск. (човек) викам; (птица) кликам, чуруликам, пея; клнцатн гласомъ
 клнѣ, –а м. 1. вик; 2. гълчава
 клокотатн, –аѣ, –аешн неск. клокоча, кипя
 клоннтн, –нѣ, –нншн неск. отклонявам; ~ сѧ наклонявам се, навеждам се
 клопотнвъ, –ын прил. сладкопоен, мелодичен
 клопотъ, –а м. грохот, трясък
 клоѣнь, –н ж. недъг
 клоѣнъ, –ын прил. сакат, недъгав
 клън– вж. клатн
 клъцатн, –аѣ, –аешн неск. размишлявам, обмислям
 клъѣтатн, –аѣ, –аешн неск. карам да трака, да чука
 клъѣтъ, –а м. (при болест, треска) тракане със зъби
 клѣтъка, –ѣ ж. стаичка
 клѣтъ, –н ж. 1. стая; 2. малка къщичка
 клѣцатн, –аѣ, –аешн неск. стеснявам се, ставам тесен
 клѣцнтн, –ѣ, –ѣншн неск. 1. притискам, стягам; 2. приклещям, притеснявам, измъчвам
 клюкатн, –аѣ, –аешн неск. хлопам, чукам
 клюса, клюсатѣ ср. конче, магаренце, катърче, осле
 клюѣемъ прил. (< прич.) удобен, подходящ
 клюѣанне, –нѧ ср. 1. случай; 2. годност, полза
 клюѣатн сѧ, –аѣ сѧ, –аешн сѧ св. случя се; безл. случи се, стане
 клюѣдръжьць, –а м. ключар
 клюѣнтн сѧ, –ѣ сѧ, –ѣншн сѧ св. случя се; аще клюѣнтъ сѧ ако се случи
 клюѣъ, –а м. 1. ключ; 2. (анат.) ключица
 клѧпъшь, –а м. бадем
 клѧтва, –ѣ ж. клетва
 клѧтн, клънѣ, клънешн неск. кълна, проклинам; клѧтъ бѣтн занимавам се със заклинания; с вин. п.; ~ сѧ кълна се в някого, в нещо; ~ лютѣ лъжесвидетелствам; с тв. п.
 клѧѣатн, –ѣ, –ѣншн неск. клеча, заставам на колене, коленича
 кобенне, –нѧ ср. прокобяване, гадаене
 кобъ, –н ж. прокоба, съдба

коваѳн, –оуѳж, –оуѳшн *несв.* 1. кова; 2. плета козни, коварства
 коваѳъ, –а *м.* ковач; *вж.* коуѳньць, сьреврокоуѳньць, крѳъѳнн
 коврѳга, –ѳи *м.* обреден хляб
 ковѳъ, –а *м.* 1. нещѳ ковано; 2. сплетня, интрига, зла умисъл, коварство
 ковѳъѳегѳъ *вж.* ковѳъѳегѳъ
 ковѳъѳежѳъць *вж.* ковѳъѳежѳъць
 ковьѳннѳъ, –а *м.* интригант, заговорник
 ковѳъѳегѳъ, –а *м.* 1. сандѳк; 2. ковчег, саркофаг; *вар.* ковѳъѳегѳъ
 когда *нрч.* кога; да не когда да не би да; *вар.* кѳгда
 кого *род. п. м. и ср. р. от кѳто*
 кодрѳнѳѳъ, –а *м.* монета кондрѳнт, четвѳрт ас; *гр.* кодрѳнѳѳъ, *от лат.* quadrans
 коѳ *им. и вин п. ср. р ед. ч. от кѳн*
 кожа, кожа *жс.* кожа
 кожеперѳнѳъ, –ѳн *прил.* (за насекомо) ципокрил
 козѳорожѳъць, –ѳа *м.* сѳъзвездие и зодия „Козирог“; *гр.* Αἰϋόκερος.
 козѳълнна, –ѳи *жс.* козя кожа
 козѳълнѳъ, –а *м.* козле
 козѳъллогласованне, –нѳа *ср.* гуляй, пиршество
 козѳълъ, –а *м.* козел
 козѳълъ *прил. прит.* на козела, козелски
 козѳъла, козѳълатѳ *ср.* козле; яре
 кокоѳоглашенне, –нѳа *ср.* кукуригане, пеене на петли
 кокотъ, –а *м.* петел; *вж.* и коуѳръ, патѳълъ
 кокошь, –н *жс.* кокошка, квачка
 кола, –ѳи *ср. мн.* 1. кола; 2. сѳъзвездието „Голяма Мечка“, „Колата“; *вж.* коло
 колѳенне, –нѳа *ср.* клане, заколване, заколение
 колесѳннѳа, –а *жс.* колесница
 колесѳнѳѳн са, –нѳ са, –нешн са *св.* докосна се
 колн 1. *нрч.* кога; когато; някога, понякога; 2. сѳъюз кога; еда – да не би да, за да не
 колнжѳдн *нрч.* колко пѳъти
 колнжѳдо *нрч.* понякога
 колнко *мест. с род. п.* колко; (за лица) колцина; колнко паѳе колко повече
 колнкоже *нрч. и сѳъюз* колкото
 колнѳъ 1. *мест.* какѳъв; 2. сѳъюз колко голям
 колнѳогопѳстабѳенне, –нѳа *ср.* построяване на шатрите (*евр.* празник); *гр.* σκηνοπηγία
 колнѳъскѳи *нрч.* колко пѳъти
 колнѳъство, –а *ср.* количество; *вж.* и колнѳъствне

КОЛНШЪДЪЗЪ *нрч.* колко пъти
 коло, колесе *ср.* колело, коло; *вж.* и кола
 коль *нрч.* колко; *като първа част на прилагателни и наречия:* колькратъ, колькратъзи колко пъти
 кольма *вж.* кольмн
 кольмн *нрч.* колко; ~ пагъе колко повече; *вар.* кольма
 колъбанне, –ниа *ср.* поклащане
 колъбатн, –блѣж, –блѣшн *несв.* люлея, клатя; ~ са колебая се
 колъбно, –а *ср.* 1. коляно; поклоѣненне колъбнома падане на колене, коленичене; 2. коляно, род, потекло
 колада, –зи *жс.* първият ден на всеки месец, календи; *лат.* calendae
 комара *вж.* камара
 комаръ, –а *м.* комар; *лат.* Culicidae
 коментарнснн, –ниа *м.* тъмничар, надзирател в тъмница, в затвор; *гр.* κομενταρήσιος
 комнса, –зи *м.*, *вж.* комнеъ
 комнснн, –ниа *м.*, *вж.* комнеъ
 комнеъ, –а *м.* управител на провинция; *гр.* κόμης, κόμητος, *от лат.* comis, comitis; *вар.* комнса, комнта, комнснн
 комнта, –зи *м.*, *вж.* комнеъ
 комоу *дат. п. ед. ч. м. и ср. р. от къто*
 комоужьдо *дат. п. ед. ч. м. и ср. р. от къжьдо*
 комъканне, –ниа *ср.* комкане, причастие, причастяване; *гр.* κοινωνία
 комъкатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* давам причастие, причестявам; *лат.* communicare
 комърогъ, –а *м.* глинен съд
 комъ мест. *п. ед. ч. м. и ср. р. от къто*
 коновеъ, –а *м.* казан
 констанътннъ, –а *м. л.* Константин
 константннѣ *прил. прит.* Константинов, на Константин; ~ градъ градът на Константин, Константинопол
 конъ, –а *м.* начало; отъ кона отначало, в началото
 конѣ, конѣ *м.* кон
 коньскъ, –зин *прил.* конски
 коньць, –а *м.* край, завършек; ~ вѣка свършекът на света; *вж.* и коньчнна, коньданне, съконьданне
 коньданне, –ниа *ср.* завършек, край
 коньдатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* свършам, завършвам; *с вин. п;* ~ са осъществявам се, сбъдвам се
 коньчнна, –зи *жс.* край, кончина; завършек
 коньчннъ, –зин *прил.* краен, последен; пределен
 коньчннѣ *нрч.* най-сетне, най-накрая
 копанне, –ниа *ср.* ров, изкопано място
 копатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* копая

копне, –на ср. копие
 копниикъ, –а м. копиеносец
 копнице, –а ср. копие
 копосанне, –на ср. семеизтичане
 копрна, –зи ж. коприна
 копръ, –а м. копър, анасон
 корабницъ вж. кораблницъ
 кораблницъ, –а м. корабче, лодка
 кораблъ, –лъ м. кораб; гр. ; вар. корабъ
 кораблнникъ, –а м. моряк; старъшнна кораблнникомъ капитан на кораба, кърмчия
 кораблѣнн, –на м. строител на кораби; вж. и корабѣнн, кораблнникъ
 корабъ, –а вж. кораблъ
 кораблнникъ вж. кораблнникъ
 корабѣнн, –на м. 1. строител на кораби; 2. моряк
 корванъ, –а м. 1. курбан, дар на бога; 2. църковна дарохранителница; гр. корβῶν
 коренне, –на ср. събир. 1. коренище; 2. правене на магии с корени, гадаене, врачуване
 корень, корене м. 1. корен; 2. билка; 3. корен, източник, начало
 корнетъ, –н ж. корист
 корнтн, –рѣж, –рншн несл. коря, укорявам
 корнца, –а ж. канела; лат. Cinnamomum verum
 коркоднлъ, –а м. крокодил; лат. Crocodilia
 коръ, –а м. кор, мярка за зърнени храни при евреите, около 312 л.; гр. κόρος, от евр.
 корьць, –а м. умал. от коръ
 косенне, –на ср. докосване
 коснѣтн, –нѣ, –нешн несл. докосна; ~ са докосна се до нещо, до някого; с мест. п.
 костъ, –н ж. кост
 костѣнъ, –ѣн прил. костен
 котеръин вж. которъин
 которанне, –на ср. неспокойство
 которатн, –аѣж, –аешн несл. 1. заяждам се; 2. порицавам; ~ са споря, карам се
 которнць, –чнн прил. свадлив, заядлив
 которъин мест. отн. който; которъин любо, которъждо който и да е, кой и дае, всеки който; аще ~ ако
 някой
 которъинждо мест. всеки, всякакъв
 которънъ, –ѣн прил. свадлив, заядлив
 котъка, –ѣи ж. котва
 котъга, –ѣи ж. риза, долна дреха; лат. cotusa

котълъ, –а м. котел
 коуднтн, –ждѣ, –дншн несл. хуля, порицавам
 коузньць, –а м. ковач; вж. и ковачъ, сѣреброкоузньць
 коунба, –зи ж. завист, ревност
 коуколъ, –лѣ м. качулка, монашеска качулка; гугла
 коумнровъ прил. идолски.
 коумнролюбнца, –а ж. тази, която обича кумирите, идолите
 коумнрослоуженне, –на ср. идолопоклонство
 коумнръ, –а м. идол, кумир; коумнромъ слоужнтн, моля се, принасям жертва на идолите; вж. и ндолъ
 коумнръннца, –а ж. езически храм
 коумнръскъ, –ын прил. идолски, който се отнася до идола, до кумира
 коупнтн, –плѣж, –пншн св. купя
 коупльнъ, –ын прил. търговски
 коупла, –а ж. търговия; коупля дѣлатн (творнтн, сътворнтн) търгувам
 коуповатн, –аѣж, –аешн несл. купувам
 коупъ, –а м. куп, купчина; въ коупѣ вкупом, заедно
 коупьннца, –а ж. съучастница
 коупьно нрч. 1. вкупом, заедно; 2. едновременно
 коупьномъислне, –на ср. единомислие, единомушие
 коупьноснльнъ, –ын прил. притежаващ голяма сила
 коупьнособьнъ, –ын прил. съгласен, на едно мнение с другите
 коупьноу нрч. едновременно, заедно с това; с дат. п.
 коупьнъ, –ын прил. общ, съвместен
 коупьць, –а м. търговец
 коуфенне, –на ср. дим, изпарение, пара
 коурнн прил. прит. петльов, отнасящ се до петела; коурне възпѣтне кукуригане на петел; по коурнн
 възпѣтнн по първи петли, на зазоряване
 коурнтн, –рѣж, –рншн несл. пуша, димя
 коуроглашенне, –на ср. 1. кукуригане, пеене на петли; 2. времето, през което пеят петлите
 коуръ, –а м. петел; ~ морьскъ паун; вж. и кокотъ
 коурълькъ, –а м. 1. образ, вид; 2. форма, калъп
 коура, коураге ср. пиле, ярка
 коуснтн, –шж, –сншн св. кусна, вкуса
 коустодна, –на ж. стража; гр. κοιστωδία от лат. custodia
 коуцна, –на ж. коливо, варено жито за помен
 коуѣтн, –ѣаѣж, –ѣаешн несл. роптая
 коѣц сѣкр. от коньць

коцьль, –лъ м. л. Коцел, панонски княз
 кошъ, –а м. кош
 кошънница, –а ж. кошница
 кошънница, –а ж. кошничка
 коцюна и коцюна, –зи ж. измислица; вж. и баснь
 коцюноватн, –аѣ, –аешн несл. измислям си, говоря измислици
 коцюнословьць, –а м. който говори измислици, който си съчинява нелепици
 коцюнотворитн, –рѣ, –рншн несл. измислям си, съчинявам небивалици
 коцюнънникъ, –а м. който говори измислици, който си съчинява нелепици; вж. коцюнословьць
 коцюнънъ, –ын прил. измислен, съчинен
 крагоун, –на м. крагуй, ястреб кокошкар, голям ястреб; лат. Accipiter gentilis
 крагоунаъ, –а м., вж. крагоун
 крад, – вж. и крастн
 крада, –зи ж. 1. клада, купчина дърва; наложити крадж напаля огън; 2. пещ
 крадоводитн, –ждѣ, –дншн несл. подмамвам, прелъстявам
 краегранесне, –на ср. акростих
 краеобръзване, –на ср. обрязване
 краи, краи м. 1. край; 2. област, страна; 3. бряг, крайбрежие
 краинни прил. краен, външен
 крамола, –зи ж. 1. крамола; 2. бунт, метеж
 краинъвъ прил. черепен, лобен; краинъво мѣсто лобно място
 краинникъ, –а м. човек от същия край, местен човек, туземец
 краса, –зи ж. 1. украшение, накит; 2. красота; вж. и добротъ, красота, лѣпота
 краситн, –шѣ, –сншн несл. украсявам; ~ сѧ 1. украсявам се; 2. наслаждавам се
 красоватн, –оуѣ, –оуешн несл. украсявам; ~ сѧ 1. украсявам се; 2. наслаждавам се
 красолубне, –на ср. страст към украшенията
 красота, –зи ж. красота, хубост
 краста, –зи ж. 1. рана; 2. струпей; 3. (болест) краста
 краставъ, –ын прил. 1. покрит със струпей, рани; 2. крастав
 крастн, крадѣ, крадешн несл. крада
 крастѣль, –н ж. пѣдпѣдѣк; лат. Coturnix coturnix
 красънъ, –ын прил. красив, прекрасен
 кратнръ, –ръ м. чаша, бокал; 2. съд за смесване на виното с вода, кратера; гр. кратѣр
 кратъ, –а м., в изрази като дѣва кратъ два пъти, мѣного кратъ много пъти, колъ кратъ колко пъти
 кратъкъ, –ын прил. кратък
 крачъ, –а м. препирня, вражда, крамола
 краивна, –зи ж. лукавство

кривъ, –ън *прил.* крив
 крнжма, –ъи *жс.* миро; *вар.* кризма
 крнжънъ, –ън *прил.* отнасящ се до кръста
 крнзма *вжс.* крнжма
 крнло, –а *ср.* 1. крило; 2. стряха, покрив
 крнннца, –а *жс.* глинен съд, гърне
 крннъ, –а *м.* лилия, крин; *гр.* κρίνον.
 крносъ, –а *м.* съзвездие „Овен“; *гр.* Κρίός.
 крнпнда, –ъи *жс.* 1. вид обувка, сандал; 2. крипида, първото стъпало към олтара; *гр.* κρητίς, κρητίδος
 крнратн, –аѣ, –аѣшн *несв.* чуруликама, пея; крнратн *гласомъ*
 крнѣава, –ъи *жс.* гълчава, шум
 крнѣатн, –ѣѣ, –ѣншн *несв.* викама, крещя
 крнѣъ, –а *м.* 1. вик; 2. вопъл, плач
 крвовомъ *нрч.* скришом, тайно
 крввъ, –а *м.* покрив; покров
 кроеене, –на *ср.* 1. кроене, изрязване; 2. обрязване
 кромѣ 1. *нрч.* вън, далече; ~ бѣитн *извън* нещо, някакво събитие съм, отсъствам; ~ сътворитн *отлъча* 2. *предлог с род. п.* *извън*, *вън от*, *встрани*; 3. *съюз* *освен*
 кромѣшънъ, кромѣщънъ *прил.* външен
 кронъ, –а *м. л.* планетата Сатурн; *гр.* Κρόνος
 кронтн, –пѣѣ, –пншн *несв.* рѣся; ~ са (*страд.*) порѣсвам, рѣся
 кроплѣене, –на *ср.* рѣсене, порѣсване
 кроплѣъ, –лѣ *жс.* капка
 кротѣфъ, –а *м.* слепоочие; *гр.* κρόταφος
 кротитн, –цѣѣ, –тншн *несв.* 1. *укротявам* някого, нещо; 2. *покорявам*; *с дат. п.* ; ~ са *укротявам* се, *покорявам* се
 кротолубъць, –а *м.* кротък, благ човек
 кротостъ, –н *жс.* кротост
 кротъко *нрч.* кротко
 кротъкъ, –ън *прил.* кротък, смирен
 кротъць *нрч.* кротко
 кроуна, –ъи *жс.* корона; *лат.* corona
 кроупа, –ъи *жс.* троха
 кроупнца, –а *жс.* трохица, трохичка
 кроуподоухъ, –ън *прил.* малодушен
 крѣт– *съкр.* *от* крѣст–
 крѣтл– *съкр.* *от* крѣстнтел–
 крѣвавнца, –ца *жс.* кръвоносен съд

крѣвотоуѣвъ, –ѣн *прил.* имащ, страдащ от крѣвотечение
 крѣвотоуѣтн, –ѣж, –ѣншн *несв.* имам, страдам от крѣвотечение
 крѣвотоуѣнца, –а *жс.* жена, страдаща от крѣвотечение
 крѣвоѣденне, –на *ср.* крѣвожадность
 крѣвоѣденвъ, –ѣн *прил.* крѣвожаден, хищен.
 крѣвъ, крѣве *жс.* крѣв; плѣтъ н – божна вина при тайнството Евхарисия
 крѣкнѣтн, –нѣж, –нѣшн *св.* гѣкна, издам звук с гърлото
 крѣгѣга *вжс.* крѣкѣга
 крѣкѣга, –ѣ *жс.* 1. носилка; 2. кола
 крѣма¹, –ѣ *жс.* 1. кърма, храна
 крѣма², –ѣ *жс.* 1. кърма на кораб; 2. кормило
 крѣмнло, –а *ср.* кормило
 крѣмнлѣство, –а *ср.* 1. кормуване, управление на кораб; 2. управление, ръководство
 крѣмнлѣтѣлѣ, –лѣж *м.* 1. кърмител, който дава храна; 2. възпитател; 4. кормчия
 крѣмнлѣтѣлѣннца, –а *жс.* място за храна
 крѣмнтн¹, –млѣж, –мншн *несв.* кърмя, храня; ~ са храня се
 крѣмнтн², –млѣж, –мншн *несв.* кормувам, вода, управлявам кораб
 крѣмлѣннѣж, –а *м.* 1. кърмаче; 2. питомец, възпитаник
 крѣмлѣ, –лѣ *жс.* храна
 крѣмннѣж, –а *м.* кормчия; *вар.* крѣмнѣнн
 крѣмнѣжа, –а *жс.* кормчия, сборник от християнско-правни текстове, номоканон; *съкр.* от крѣмнѣжа
 крѣмнѣж
 крѣмнѣнн, –на *м.*, *вжс.* крѣмннѣж
 крѣнѣж, –ѣн *прил.* 1. осакатен, накърнен, на който му липсва нещо; 2. с отрязано ухо; 3. недовършен
 крѣѣгаж, –а *м.* стомна
 крѣѣнн, –на *м.* ковач; *вжс.* и коваѣж, коѣжнѣж, сѣреброкоѣжнѣж
 крѣѣмннѣж, –а *м.* 1. крѣчмар; 2. сараф
 крѣѣмннѣжа, –а *жс.* крѣчмарка
 крѣѣтн, –ѣжж, –ѣѣшн *несв.* крѣя; ~ са крѣя се, укривам се
 крѣѣтѣлѣ, –лѣж *м.* крѣстител
 крѣѣтнло, –а *ср.* купел, съд за крѣщаване
 крѣѣтнлѣтѣлѣ, –лѣж *м.* 1. крѣстител, крѣстник; 2. прозвище на Йоан Крѣстител
 крѣѣтнѣтн, –ѣжж, –ѣтншн *несв.* прекрѣствам, правя крѣстен знак; *с вин. и тв. п.*; ~ са *св.* покрѣстя, извѣрша
 тайнството крѣщение
 крѣтнѣннѣж н крѣтнѣннѣж, –а *м.* християнин; *гр.* χριστιανός
 крѣтнѣннѣжѣж, –ѣн *прил.* християнски, отнасящ се до християнин
 крѣтнѣннѣжѣжѣж

крѣстъ, –а м. 1. кръст; *вж.* и крѣстъць; 2. распятие; творителн крѣстъи правя кръстен знак; *вж.* и пропало, распона, распонъ, распало

крѣстънъ, –ын *прил.* кръстен, отнасящ се до кръста

крѣстъць, –а м. кръст, кръстче; *вж.* и крѣстъ

крѣщати са, –аѣ са, –еши са *несв.* 1. кръщавам; 2. приемам тайнството кръщение

крѣщенне, –на *ср.* кръщение, кръщаване, покрѣстване

крѣплѣненне, –на *ср.* здравина

крѣпость, –н *жс.* сила, здравина

крѣпъ, –ын *прил.* крепък, як, силен

крѣпъко *нрч.* 1. крепко, силно; 2. основно, задълбочено

крѣпъкъ, –ын *прил.* силен, здрав

крѣтати, –аѣ, –аеши *несв.* кретам, движа се бавно

крѣгомъ *нрч.* наоколо

крѣгъ, –а м. кръг, цикъл; кръговрат; ~ звѣздынъ зодиак

крѣжжланне, –на *ср.* 1. небосвод; 2. съзвездие Орион

крѣжунна, –ы *жс.* 1. жлъч; 2. епилепсия, делириум

крѣжуннѣствовати, –оуѣ, –оуеши *несв.* изпадам в (епилептични) припадъци

къ *сѣкр.* от коньць

къ *предлог* с *дат. п.* към ; при, на, до; спрямо

къбълъ, –а м. ведро; *вж.* и крѣуагъ.

къгда *нрч.* някога

къде *нрч.* къде, где, де

къдеже *сюз* 1. когато; 2. където

къждо *мест.* всеки; едннъ ~ всеки един

къзновати, –оуѣ, –оуеши *несв.* правя, изработвам

къзнь, –н *жс.* 1. занятие, занимание; 2. способ; 3. коварен замисъл, сплетня, интрига

къзньство, –а *ср.* умение, сръчност

къкзынъ, –на *жс.*, *вж.* къкзынѣ

къкзынѣ, –на *жс.* (анат.) пищял; *вар.* къкзынъ

кълнн, кълнна *вж.* клѣн

кълѣн, клѣна м. клей; *вар.* кълнн, клен

къмотра, –ы *жс.* кума; *лат.* commater

къмотръ, –а м. кум

кънннъчунн, –на м. книжник, книжовник, писар

кънннъ, –гъ *жс. мн.* 1. букви, писмо, писменост; 2. документи; ~ распуостънъиа документи за развод; 3. библейските свещените книги; *ветъхъиа* ~ Старият завет

кънннъца, –а *жс.* грамота, послание, писмо

кънагъинн, –на *жс.* княгиня

кЪННЖЪННКЪ, –а м. 1. книжник, книжовник, писар; 2. познавач на свещените книги
 кЪНАЪЪ, –а м. княз, владетел
 кЪСНЪТН, –ШНЪ, –ННШН несл. закЪснявам, бавя се
 кЪТО мест. въпр. кой; – любо някой
 кЪЗНЪ, –н ж. козни, коварство, злоумишлени дела
 кЪЗНЪННКЪ, –а м. създател, творец, строител
 кЪН¹ мест. въпр. кой; – любо който и да е, всеки; – ЧЛОВЪКЪ ОТЪ ВАСЪ кой от вас
 кЪН², кЪНА м. чук
 кЪНЖЪДО мест. всеки
 кЪКА, кЪКЪ Ж. кичур коса
 кЪПРЪ, –ЪН прил. шуплест
 кЪПЪТН, –ПЛЪ, –ННШН несл. кипя; 2. кипя от, изобилствам; с тв. п.
 кЪСТЪ, –н ж. 1. грозд; 2. (анат.) сливица
 кЪСЪЛЪ, –ЪН прил. кисел
 кЪСЪЛЪСТВО, –а ср. кисел вкус, киселост
 кЪТН, кЪНЪ, кЪЕШН несл. кимам
 кЪЧЕНЕ, –НА ср. кичене, надуване, перчене
 кЪЧНЪ, –ЪН прил. горделив, надут
 кЪДОУ нрч. (на)къде; отъ – откъде; вж. и кЪДЪ
 кЪДРАВЪ, –ЪН прил. къдрав
 кЪДЪ нрч. откъде, къде, накъде
 кЪКОЛЪ, –ЛЪ м. къклица, плевел; лат. *Agrostemma*
 кЪПЕТРА, –ЪИ Ж. етърва
 кЪПНА, –ЪИ Ж. къпина
 кЪПЪЛЪ, –н ж. 1. къпалня, водоем, водоизточник; 2. купел
 кЪСЪ, –ЪН прил. къс
 кЪЩА, кЪЩА Ж. 1. къща, дом; 2. шатра
 кV–, кV– вж. кN–

Л

л буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѡ
 ѡ числ. тридесет, тридесети в кирилицата; в глаголицата ѡ е 40
 лаваан– вж. лаван–
 лавановъ прил. прит. Лаванов, на Лаван
 лаванъ, –а м. л. Лаван, тЪст на Яков от Стария Завет; гр. *Λάβαν* от евр.

лавра, –џи ж. голям православен манастир; гр. λαύρα
 лагодьнџ, –џин прил. 1. приятен; 2. умерен
 ладни, –на ж. ладия, лодка; вар. алџдни
 ладница, –а ж. ладийка, лодка, корабче
 ладьнџ, –џин прил. подобен
 лазарџ, –а вж. лазарџ
 лазарџ, –џџ м. л. Лазар; гр. Λάζαρος; вар. лазо(а)џџ(џџ)
 лазни, –жџ, –џни не св. лазя, пџлзя
 лазџџ, –џџ вж. лазарџ
 ланно, –а ср. 1. тухла, кирпич; 2. лайно
 лакати, –џџ, –џџи вж. алџкати
 лакомне, –ни ср. лакомия
 лакомџ, –џин прил. 1. лаком, ненаситен; 2. алчен
 лакомџтво, –а ср. лакомство
 лакџџ, –н м. лакџџ
 лакџџница, –а ж. мярка за дължина, лакџџ
 лалокка, –џи ж. 1. мъжец, езиче в дџното на грџкляна; 2. мекото немце; 3. глџтка
 лани нрч. лани, миналата година
 ланнта, –џи ж. буза, страна на лицето, ланита; вни по ланнтџџ (ланнтама), оударни за ланнтџ удрям
 плесница
 ларџ, ларџџ м. сандџк
 ласка, –џи ж. ласка
 ласкавџ, –џин прил. ласкав, любезен
 ласкавниџџ, –а м. ласкател
 ласканне, –ни ср. 1. ласкателство; 2. подмамване
 ласкати, –аниџ, –ани не св. 1. лаская, галя; 2. мамя, заблуждавам
 ласкрџдне, –ни ср. лакомия, чревоугодничество
 ласкрџдџ, –џин прил. лаком, ненаситен в яденето
 ласкрџдџ, –н ж. чувствено влечение, желание, похот
 ласкџни, –ни м. ласкател, прелџстител, лџстец
 ластовница, –ца ж. лястовица; лат. Hirundinidae
 латниџџџџ, –џин прил. латински
 лачџба, –џи ж. алчност
 ланне, –ни ср. 1. гонене, преследване; 2. засада
 лантџџџ, лџџ м. който дебне, стой в засада
 ланти, ланиџ, лани не св. 1. лая; 2. гоня, преследвам
 лебедџ, –а м. лебед; лат. Cygnus

левнтннъ вжс. левыгнтннъ
 левнтъ вжс. левыгнтъ
 левъ вжс. лъвъ
 левъг- вжс. левыг-
 левыгнн, -нѧ м. л. Левий; гр. Λευγίς, Λευῖς
 левыгнтннъ, -ѧ м., вжс. левыгнтъ
 левыгнтъ, -ѧ м. левит, потомък на Левий; гр. Λευγίτης, Λευῖτης, от евр.; вар. левъ-
 левѣонъ, -ѧ м. легеон, легион; гр. λεγεών от лат. legio
 легъко вжс. лыгъко
 ледъ, -оу и -ѧ м. лед
 лежага, -ѧ жс. кит; вжс. и лежахъ, кнтъ
 лежатн, лежѣ, лежншн несл. 1. лежа, намирам се; 2. лежа, съдържам се; 3. лежа болен, боледувам
 лежахъ, -ѧ м. кит; вжс. и кнтъ, лежага
 левътнн, -нѧ м. ленено платно, кърпа; гр. λέντον от лат. linteum
 лепъга, -ѧ жс. лепта, дребна монета; гр. λεπτόν
 летѣтн, лещѣ, летншн несл. летя
 лещн, лагѣ, лажешн св. легна в, легна на; с въ или на и мест. п.
 лев-, лев- вжс. лев-
 лн 1. част. ли; 2. съюз или; лн ... нлн или ... или; аще ~ ако ли; егда ~ когато
 лнбо вжс. любо
 лнванъ, -ѧ м. дървото ливан, от което се добива тамян; гр. λίβανος
 лнвѣра, -ѧ жс. ливра, мярка за тегло, около 500 гр.; гр. λίτρα
 лндо- вжс. лнго-
 лнкнннн, -нѧ м. л. Ликиний
 лнковатн, -оуѣѣ, -оуѣшн несл. ликувам, шумя от радост
 лнковънъ, -ѧн прил. танцов
 лнкъ, -ѧ м. 1. пеене, хор; 2. игра, хоровод; ~ мъншьскъ монашеството
 лнкъствоватн, -оуѣѣ, -оуѣшн несл. ликувам, тържествувам
 лнснн прил. прит. лисичи
 лнснца, -ѧ жс. лисица; лат. Vulpes
 лнствнѣ, -нѧ ср. шума, листак
 лнстогонъ, -ѧ м. месец октомври
 лнстопадъ, -ѧ м. месец октомври
 лнстъ, -ѧ м. лист
 лнсъ, -ѧ м. лисица, лисунгер
 лнса, лнсате ср. лисиче, малкото на лисицата
 лнтаннѧ, -нѧ жс. лития, шествие, процесия; вжс. и лнтнѧ

лнѣна, –на ж. лития, шествие, процесия; гр. λιτή
 лнѣостраѣта, –ѣ ж. каменна настилка, мозайка; гр. λιθόστρωτον; вар. лнѣ(ѣ)остра(ѣ)т(ѣ)л(ѣ)
 лнѣтра, –ѣ ж. мярка за тежест, равна на 12 унции или около 328 г.; гр. λίτρα
 лнѣхва, –ѣ ж. лихва
 лнѣновѣатн, –ѣжѣ, –ѣжѣшн неслв. говоря излишно
 лнѣновѣнца, –а ж. излишѣк, изобилие
 лнѣновѣнѣ, –ѣн прил. изобилен
 лнѣновѣць, –а м. дявол
 лнѣнѣжтн, –нѣ, –нѣшн св. 1. превиша, надхвѣрля; 2. превъзможна
 лнѣо нрч. излишно много
 лнѣованнѣ, –нѣа ср. лишаване, отнемане
 лнѣовѣатн, –ѣжѣ, –ѣжѣшн неслв. отнемам, лишавам; ~ сѣ лишавам се
 лнѣодѣѣльнѣнца, –а ж. злосторница
 лнѣодѣѣльнѣ, –ѣн прил. злосторен
 лнѣоѣмѣство, –а ср. скѣперничество, алчност
 лнѣоѣмѣць, –а м. скѣперник
 лнѣонманнѣ, –нѣа ср. алчност, користолюбие
 лнѣонмѣатн, –ѣмлѣжѣ, –ѣмлѣжѣшн неслв. мамя, примамвам
 лнѣонмѣнѣнкѣ, –а м. скѣперник
 лнѣонмѣство, –а ср. алчност, желание за повече притежание
 лнѣоклатѣва, –ѣ ж. лѣжлива клетва
 лнѣомѣслнѣтн, –шлѣжѣ, –слншн неслв. имам лоши намерения, планове, мисля някому зло
 лнѣопнѣтнѣ, –нѣа ср. пиянство
 лнѣосѣтворѣннѣ, –нѣа ср. зло дело, грях
 лнѣосѣтворѣтн, –ѣжѣ, –ѣжѣшн св. направя, сторя нешто лошо, зло
 лнѣосѣтнѣ, –нѣа ср. пресищане, преяждане
 лнѣотѣжѣ, –а м. излишѣк, изобилие
 лнѣотѣ нрч. в повече, в излишѣк
 лнѣотѣ, –н ж. неравност, грапавост
 лнѣотѣнѣ, –ѣн прил. безпѣтен, разпуснат
 лнѣоѣдѣннѣ, –нѣа ср. преяждане, пресищане, лакомия
 лнѣѣ, –ѣн м. 1. прекомерен, излишен; лнѣѣ ѣдѣ лакомия, преяждане; ~ ѣжѣтн бивам лишен от нешто; 2. подѣл, зѣл
 лнѣѣ, –а и лнѣѣа ср. лице; ѣжѣ лнѣѣа безсрамно; ѣжѣ ~, прѣѣмо лнѣѣѣ в лицето, направо; зѣжѣрнѣомѣ лнѣѣѣ в животински образ; зѣжѣтн (сѣжѣтн) на лнѣѣ ѣобразявам се, имам предвид; ~ кѣ лнѣѣѣ лице в лице, пряко; на лнѣѣа зѣжѣннѣ предубеждение, пристрастност; ѣжѣновѣатн сѣ лнѣѣа преструвам се
 лнѣѣдѣтн, –ѣѣа м. лицемер
 лнѣѣжѣорнѣ, –нѣа ср. лицепрятие, пристрастие

лицеѣрѣн, –ѣн м. който крие лицето си, играе роля, актьор
лицеѣрне, –не ср. лицемерие
лицеѣръ, –а м. 1. лицемер; 2. актьор
лицеѣръствне, –не ср. лицемерство
лицетворне, –не ср. олицетворение; гр. προσωποποίησις
лицетворити, –ѣти, –ѣши несв. олицетворявам
лиценне, –не ср. вид
лицне, –не ср. 1. светлина, блясък; 2. великолепис
лицити, –ѣти, –ѣши несв. лишавам; ~ сѣ лишавам се от нещо, липсва ми нещо, търпя лишения; с род. п.
лицьѣннѣ, –а м. лихвар
лиценне, –не ср. лишение, недостиг
лицни (лицьн), лицьши, лице вж. и ст. от личъ, по-голям
лицити, –ѣти, –ѣши св. лиша от, оставя без; ~ сѣ лиша се от нещо; с род. п.
лицанне, –не ср. леене
лицити, лѣѣти, лѣѣши несв. лея, изливам
ловъ, –а м. череп
ловъѣанне, ловъѣанне –не ср. целувка, желуване
ловъѣити, –ѣти, –ѣши несв. целуна, целувам; с вин. п.
ловъѣити, –ѣти, –ѣши несв. целувам; с вин. п.
ловьнъ, –ѣн прил. лобен; лобьное мѣсто лобно място, мястото, където е разпънат Исус Христос
ловитѣ, –ѣти ж. 1. лов, ловуване, лов; 2. улов
ловити, лѣѣти, –ѣши несв. ловя, ловувам
ловнѣ, –а ср. място за ловуване
ловъ, лова м. лов
ловьѣ, –а м. ловец; ~ ѣѣвамъ рибар, вж. и ѣѣѣѣ
ловьѣ прил. прил. ловен, ловджийски
логнѣ, –не ж. нагрѣдно украшение у еврейските свещеници
ложе, –а ср. 1. легло, ложе; носилка; 2. обиталище на животно – леговище, бърлога, гнездо; 3. утроба
ложесна, –снѣ ср. мн. ч. утроба; вар. ложесно
ложесно, –а ср., вж. ложесна
ложьнѣ, –а ж. спалня
лоѣ, –ѣти ж. лоза
лоѣне, –не ср. събир. лоза; лозови клонки
лоѣнъ, –ѣн прил. лозов
локъ, локъѣ ж. локва
лома, ломъти ж. ресна на облекло, обшивка; гр. λῶμα

ломнтн, –млѣж, –мншн *несв.* ломя, чупя; ~ сѧ 1. блѣскам се, лутам се; 2. *страд.* разломавам, чупя на парчета
 лоно, –а *ср.* лоно, skut, пазва; ~ авраамово, ~ авраамлѣ лоно Авраамово, мястото, отредено за праведниците
 лопата, –ѳи *жс.* лопата
 лопотнѣж, –ѳин *прил.* заекващ
 лотовъ *прил. прит.* Лотов, който се отнася до Лот
 ѳоу– сѣкр. от лоука
 лоужа, –а *жс.* 1. локва; 2. застояла вода, блато
 лоука, –ѳи *м. л.* Лука; *гр.* Λουκᾶς
 лоукъ, –а *м.* лук, кромнд лук; *лат.* Allium, Allium сера
 лоуна, лоунѳи *жс.* луна
 лоунъ, –а *м.* лешояд; *лат.* Aquilinae
 лоуска, –ѳи *жс.* люспа, ципеста обвивка
 лоуспа, –ѳи *жс.* люспа, ципеста обвивка
 лоуѳа, –а *ж.* лѳч; светлина; *вжс.* и лоуѳъ
 лоуѳан, –ана *м.* случай; стечение, съвпадение; *вжс.* и сѣлоуѳан
 лоуѳатн сѧ, –анѣ сѧ, –авѣцн сѧ *несв.* случвам се
 лоуѳнн, лоуѳъшн, лоуѳе *прил. срав. ст.* по-добър; *субст. мн.* лоуѳъшма добрини
 лоуѳнтн, лоуѳѣж, лоуѳншн *св.* случя, намеря; ~ сѧ *безл.* случи се, с *дат. п.* и *инф.*
 лоуѳъ, –а *м.* лѳч; светлина; *вжс.* и лоуѳа
 лѳѳъ, –а *м.* череп, лоб
 лѳѳънъ, –ѳин *прил.* лобен; лѳѳъноѣ мѣсто лобно място
 лѳгатн, –жѣж, –жѣшн *несв.* лѳжа
 лѳжа, –а *жс.* лѳжа
 лѳженменнтъ, –ѳин *прил.* лѳжлив; *субст.* самозванец
 лѳжепослоуѣствоватн, –оуѣж, –оуѣшн *несв.* лѳжесвидетелствам
 лѳжесловесъннкъ, –а *м.* лѳжец
 лѳжесловѳъ, –а *м.* лѳжец
 лѳжнѳъ, –ѳин *прил.* лѳжлив
 лѳжнпослоуѳъ, –а *м.* лѳжесвидетел
 лѳжъ, –нн *прил.* лѳжлив, лѳжовен; ~ *послоуѳъ* лѳжесвидетел; *субст.* лѳжец
 лѳжънъ, –ѳин *прил.* 1. лѳжлив, лѳжовен, 2. неверен, недействителен
 лѳисто, –а *ср.* 1. (анат.) пищял; 2. наколенник
 лѳстъ, –н *жс.* 1. заобляне, извивка; 2. свързване; (анат.) става.
 лѳвовъ *прил. прит.* лѳвов, лѳвски
 лѳвъ, лѳва *м.* 1. лѳв; 2. зодиаалното сѣзвездие Лѳв
 лѳгота, –ѳи *жс.* лекота

ЛЬГОСТЬ, –н ж. лекота
 ЛЬГОТЬ, –н ж. лекота
 ЛЬГЪКО *нрч.* 1. леко; 2. лесно
 ЛЬГЪКЪ, –ъин *прил.* 1. лек; 2. лесен, поносим; търпим
 ЛЬГЪУНТИ, –ѹж, –ѹнши *несв.* облекчавам
 ЛЬГЪИНИ, –ниа ж. 1. лекота; 2. облекчение
 ЛЪЗЪ *нрч.* възможно е
 ЛЪНЪ, –а м. лен
 ЛЪНОСТЬ, –н ж. леност, мързел
 ЛЪНЪНЪ, –ъин *прил.* лenen
 ЛЪСТНВЪ, –ъин *прил.* 1. блуждаещ; 3. заблуден; 3. измамен, измамлив, лъжлив; *благзномь* ~ който съблазнява с изкушения; 4. коварен, лукав; *субст.* дяволът
 ЛЪСТНТИ, –щж, –стнши *несв.* прелъстявам, мамя, съблазнявам; *с вин. п.*
 ЛЪСТЬ, –н ж. измама, съблазън
 ЛЪСТЪНЪ, –ъин *прил.* измамен, измамлив, съблазняващ; похоть лъстнаѹ съблазняващо изкушение; *субст. мн.* лъстнаѹ съблазни, изкушения
 ЛЪСТЬЦЪ, –а м. 1. ласкател; 2. измамник; 3. дяволът, сатаната
 ЛЪСТЬЧЪ *прил. прит.* присъщ на измамника, отнасящ се до измамника, измамнически, изкусителен
 ЛЪЦАНЕ, –ниа *ср.* 1. лъскавина, блещене; 2. блясък
 ЛЪЦАТИ СѦ, –аѹ сѦ, –аешн сѦ *несв.* лъця, блестя
 ЛЪЦЕНЕ, –ниа *ср.* измама, коварство
 ЛЪВЪ, –ъин *прил.* ляв; о лъвѹжѹ (*странѹ*) от ляво
 ЛЪГАЛЪНИЦА, –а ж. спалня
 ЛЪГАТИ, –жж, –жешн *несв.* лягам
 ЛЪКОВАНЕ, –ниа *ср.* лекуване; лекарство, лек
 ЛЪНЕНЕ, –ниа *ср.* 1. леност, мързел; 2. немарливост
 ЛЪННВЪ, –ъин *прил.* 1. бавен; 2. ленив, мързелив
 ЛЪННТИ СѦ, –нѹ сѦ, –ннши сѦ *несв.* ления се, мързи ме
 ЛЪНОСТЬ, –н *ср.* леност, ленивост, мързел; *без лъностн* неуморно
 ЛЪНЪ, –ъин *прил.* ленив, мързелив
 ЛЪПО *нрч.* добре, хубаво, красиво; *вар.* лъпѹ
 ЛЪПОТА, –ы ж. красота; *безъ лъпоты* несправедливо, неправилно; *въ лъпотѹ* справедливо, правилно, с право; *по лъпотѹ* както подобава
 ЛЪПОТЪНЪ, –ъин *прил.* 1. красив, хубав; 2. добър
 ЛЪПЪ, –ъин *прил.* хубав, красив; лъпо естѹ редно е, правилно е, подобава; *нелъпо естѹ* не е редно, не е правилно, не подобава
 ЛЪПЪСТВОАТИ, –оѹж, –оѹешн *несв.* изпъквам, отличавам се
 ЛЪПѹ *вж.* лъпо

лѣса, лѣсы *жс.* скара от дървени или железни прѣти
 лѣствница, –а *жс.* стълба
 лѣствничникъ, –а *м.* Лествичник, прозвище на Йоан Синайски, автор на книгата „Лествица“
 лѣсъ, лѣса *м.* гора, лес; – лжжнъ дѣбова гора, светилище
 лѣсынъ, –ын *прил.* горист
 лѣто, –а *ср.* 1. време; 2. година, едногодишен период
 лѣтописецъ, –а *м.* 1. летописец; 2. летопис
 лѣторасъл, –н *жс.* издѣнка, леторасъл, млада клонка
 лѣтъ *жс.* в изразите – етъ възможно е, нѣтъ лѣтъ и нѣ лѣтъ не трябва, не е позволено, не е възможно
 лѣтънъ, –ын *прил.* 1. временен; 2. годишен
 лѣха, –ы *жс.* леха
 лѣчыба, –ы *жс.* лечение, лекуване; *вж.* и цѣльба
 любнвъ, –ын *прил.* обичащ
 любнмкъ, –а *м.* любимец, любим, любим човек
 любнмъ, –ын *прил.* (< прич.) любим, обичан
 любнтн, –лж, –ншн *несв.* 1. обичам; 2. желая; чаръ люба любител, привърженик на магическите
 цярове; – са обикна се с някого, сприятелявам се с някого
 любленне, –на *ср.* обич, любов; *вж.* и любы
 любо¹ 1. част. след отн. мест. щеш, щете; кѣто ~, кѣи ~ който щеш, който щете, някой, който и да е;
 2. съюз или ~ ... ~ или ... или
 любо² *нрч.* добре, угодно
 любобладнвъ, –ын *прил.* словоохотлив, бѣбрив
 любобластне, –на *ср.* властолюбие
 любобъикатн, –чж, –чешн *несв.* проявявам любопитство
 любобвь *вж.* любы
 любодоброта, –ы *жс.* добротолубие, любов към добротата
 любодѣн, –ѣа *м.* блудник, развратник, прелюбодеец; *вар.* любодѣнць; *вж.* и блждыннкъ
 любодѣннъ, –ын *прил.* блуднически, развратнически
 любодѣнца, –а *жс.* и *м.* блудница, развратница; блудник, развратник
 любодѣнць, –а *м.*, *вж.* любодѣн
 любодѣнчнць, –а *м.* извънбрачен син, извъбрачно дете
 любодѣанне, –на *ср.* любодейство, блуд
 любонмѣннъ, –ын *прил.* който иска да притежава в името на всичко, алчен, сребролюбив
 любомждрие, –на *ср.* 1. целомъдрие, въздържание; 2. склонност към знанието, мъдростта
 любооученне, –на *ср.* ученолюбие
 любоплътънъ, –ын *прил.* привързан към материалното; *гр.* φιλόσαρκος
 любопърнвъ, –ын *прил.* обичащ да спори, свадлив, заядлив
 любослаственвъ, –ын *прил.* сластолюбив; *гр.* φιλήδονος

ЛЮБОСЪЛЪШАНИЕ, –НА *ср.* 1. склонност към внимателно слушане; 2. любознателност
 ЛЮБОСТРАНИЕ, –НА *ср.* гостоприемство
 ЛЮБОСТРАНИНЪ, –ЪН *прил.* гостоприемен
 ЛЮБОТРОУЖДЕНИЕ, –НА *ср.* трудолюбие
 ЛЮБОУЪЛОВЪЧЪСЪКЪ, –ЪН *прил.* човеколюбив; *гр.* φιλόφρωντος; *вж.* и ЧЪЛОВЪКОЛЮБНЕЪ, ЧЪЛОВЪКОЛЮБЪСТВЪНЪ,
 ЛЮБОУЪЛОВЪЧЪНЪ, ЧЪЛОВЪКОЛЮБЪНЪ
 ЛЮБЪ, –ЪН *прил.* обичан, приятен, мил, угоден; ЛЮБО ЕСТЬ приятно е, угодно е; ~ Н ДРАГО мило и драго
 ЛЮБЪВЪНЪ, –ЪН *прил.* любещ, обичаш, привързан към някого или нещо
 ЛЮБЪИ, ЛЮБЪВЕ *ж.* любов, обич; ~ ДЪЯТН (ТВОРНТН, СЪТВОРНТН) правя любов; ~ ЧАСТНАТА сладострастие; НА
 ~ ПРНТН изпитвам желание, копнеж; *вж.* и ЛЮБЪСТВО, ВЪЗЛЮБЛЕНИЕ
 ЛЮБЪЗНО *нрч.* с любов, с желание, ласкаво, с грижа; *вар.* ЛЮБЪЗНЪ
 ЛЮБЪЗНЪ, –ЪН *прил.* 1. дружески; 2. благ, приятно; ЛЮБЪЗНОЕ ДАНИЕ щедрост, великодушие
 ЛЮБЪЗНЪ *вж.* ЛЮБЪЗНО
 ЛЮБЪНЪ, –ЪН *прил.* любим, обичан, желан
 ЛЮБЪСТВО, –А *ср.* любов; *вж.* и ЛЮБЪИ
 ЛЮБЪЦЪ, –А *м.* любител; ~ СТРАНИНКОМЪ страннолюбец, гостоприемен човек
 ЛЮДНЕ, –НН *м. мн.* хора; човеци; народ; НОВН ЛЮДНЕ новопокръстени хора
 ЛЮДНЪ, –А *м.* 1. човек; 2. мирянин; ПРОСТЪ ЛЮДНЪ прост човек, от неблагороден произход; мирянин
 ЛЮДЪСЪКЪ, –ЪН *прил.* от людьє, 1. народен, хорски; 2. обществен; 3. светски
 ЛЮТО, ЛЮТЕЕ *ср.* 1. зло, злодеяние; 2. ярост, гняв
 ЛЮТОСТЬ, –Н *ж.* 1. студ, мраз; 2. жестокост, суровост
 ЛЮТЬ, –ЪН *прил.* 1. лют; 2. силен; 3. страшен
 ЛЮТЬИН, –НА *ж.* 1. лютост; 2. жестокост, суровост
 ЛЮТЬЦЪ, –А *м.* жесток, суров човек
 ЛЮТЬ¹ *нрч.* 1. люто, страшно, жестоко; 2. тежко, трудно
 ЛЮТЬ² *межд.* уви, горко! *с дат. п.*
 ЛЮЦИН, ЛЮЦЪШН, ЛЮЦЕ *вж.* и *ст.* от лють
 ЛАДВНЪ, –ЪН *прил.* бърбечен
 ЛАДВНА *ж. мн.* 1. бърбеци; 2. вътрешности; 3. хълбоци, слабини
 ЛАДНА, –ЪИ *ж.* необработена земя, леда, ледина
 ЛАЖАА, –АА *ж.* квачка
 ЛАЦАТН, –УЖ, –УШН *несв.* поставям капани
 ЛЖГЪ, –А *м.* 1. гъсталак, горичка; 2. ливада, лъка
 ЛЖЪНЪ, –ЪН *прил.* горски
 ЛЖКА¹, ЛЖЪИ *ж.* 1. долина, низина; 2. залив; 3. блато
 ЛЖКА², ЛЖЪИ *ж.* хитрост, лукавство
 ЛЖКАВЪ, –ЪН *прил.* лукав, коварен; *субст.* ЛЖКАВЪН дяволът
 ЛЖКАВЪНО *нрч.* лукаво, подло, коварно

ЛЖКАВЪНОВАТН, –ОУЖ, –ОУЕШН *несв.* постъпвам лукаво, подло, коварно
 ЛЖКАВЪНЪ, –ЪН *прил.* лукав, коварен, зъл
 ЛЖКАВЪСТВЕНЕ, –НІА *ср.* лукавство
 ЛЖКАВЪСТВО, –А *ср.* лукавство, коварство
 ЛЖКЪ, ЛЖКА *м.* ЛЪК
 ЛЖУАТН СА, –АЖ СА, –АЕШН СА *несв.* бягам
 ЛЖУНТН, –УЖ, –УНШН *несв.* разлъчвам, отделям, разделям; ~ СА отделям се, страна
 ЛЖЦА, ЛЖЦА *жс.* копие

М

м буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѿ
 ѿ *числ.* 40 в кирилицата; в глаголицата ѿ е 60
 МАГЪ, –А *м.* маг, магьосник, вълшебник
 МАЗАТН, –ЖЖ, –ЖЕШН *несв.* мажа; 2. извършвам тайнството миропомазване; *вж.* и ПОМАЗАТН
 МАЛА *нрч.* в съч. МАЛА НЕ едва не, без малко
 МАЛАКНІА¹, –НА *жс.* кошница; *гр.* μαλάκιον
 МАЛАКНІА², –НА *жс.* 1. изнеженост; 2. слабост, безволие; *гр.* μαλακία
 МАЛЕЧЪКО *нрч.* малко, мъничко
 МАЛНТН, –ЛІЖ, –ЛНШН *несв.* омаловажавам
 МАЛО *нрч.* малко, незначително; ПОТОМЪ –, ~ ПОТОМЪ, ПОСЕМЪ ~ скоро, след известно време; *с род. п.*
 МАЛОВРЪМЕНЪНЪ, –ЪН *прил.* кратък, кратковременен
 МАЛОВЪРЪ, –А *м.* неверник
 МАЛОГОДЪНЪ, –ЪН *прил.* кратковременен, преходен
 МАЛОЖНВЪ, –ЪН *прил.* живеещ малко
 МАЛОЛЪТЪНЪ, –ЪН *прил.* непродължителен, кратък
 МАЛОМОЦЪ, –Н *м.* бедняк, сиромаш
 МАЛОМЪ *нрч.* наблизо, недалече
 МАЛОПНСАННЕ, –НІА *ср.* сянка, силует
 МАЛОПРНАТНЕ, –НІА *ср.* малко вземане, доход, печалба
 МАЛОСЛОВЕНЕ, –НІА *ср.* немногословност
 МАЛОСЪПАНИЕ, –НІА *ср.* недоспиване, бодърстване
 МАЛОТЪРЪБЕНЕ, –НІА *ср.* задоволяване с малко
 МАЛЪ, –ЪН *прил.* малък; ВЪ МАЛЪ, НА МАЛЪ за малко, за кратко време; ~ ЧЪТО нещо малко, дреболия; О МАЛЪ
 чрез малко, в малкото; ПО МАЛОУ, ПО МАЛЪ постепенно, немного; ПО МАЛЪХЪ ДЪНЪХЪ след малко дни,
 след няколко дена
 МАЛЪЖЕНЪ, –А *м.* съпруг; МАЛЪЖЕНА *дв. ч.* съпрузи
 МАЛЪЖЕНЪСТВО, –А *ср.* брак, съпружество

малъзи *нрч.* малко, в малка степен; *прѣдн* ~, *прѣждѣ* ~, *прѣдъ снмь* ~ малко преди това; *потомь* ~ скоро след това
 малъство, –а *ср.* маловажност, незначителност
 мамона, –ъи *ж.* 1. Мамон, бог на богатството; 2. имущество, имот, състояние; *гр.* Μαμμωνᾶς, Μαμωνᾶς, *от* *арам.*
 мамонниъ *прил. прит.* на Мамона, Мамонин
 мамончунць, –а *м.* дете на Мамона
 мамьбринскъ *прил. прит.* мамрийски, който се отнася до Мамре
 мана *вж.* манъна
 манасниъ *прил. прит.* Манасиев, който се отнася до Манасий
 манастиръ, –ѣ *м.* манастир; *вар.* монастиръ; *гр.* μοναστήριον
 манастиръскъ, –ъин *прил.* манастирски, на манастира
 мандрагора, –ъи *ж.* растение мандрагора; *гр.* μανδραγόρας; *лат.* Mandragora
 мановенне, –на *ср.* кимване
 манъна, –ъи *ж.* манна; *гр.* μάννα *от* *евр.*
 маньтница, –а *ж.* монашеска мантия без ръкави
 марна –а *ж.* л. Мария; *гр.* Μαρία, Μαριάμ, *от* *евр.*
 мартъ, –а *м.* месец март
 маръкъ, –а *м. л.* Марко; *гр.* Μάρκος
 маслина, –ъи *ж.* маслина
 маслиничне, –на *ср.* съб. маслинен дървета, маслинен горичка
 маслиниъ, –ъин *прил.* маслинен, маслинов
 маслинина, –ъи *ж.* плодът маслина, маслинка
 масло, –а *ср.* масло
 мастити, –цѣ, –стнши *несв.* 1. обогатявам; 2. мажа, намазвам
 мастъ, –н (< маъ-) *ж.* 1. мас; масло; 2. миро
 матеръ *прил. прит.* майчин
 матерьнь, –нни *прил. прит.* майчин, матерински
 матеръство, –а *ср.* майчинство, материнство
 мати, матере *ж.* 1. майка; 2. Богородица
 матица, –а *ж.* 1. майка, начало на род на животни или растения; 2. основа за захващане на плод, на растение, присадка; ~ лозьнаа основа за прихващане на нова лозница; 3. пчела майка; 4. ~ желѣзьнаа магнит
 маторъство, –а *ср.* дълбока старост
 матъка, –ъи *ж.* извор
 матътнн, –на *м. л.* Матей; *гр.* Ματθίας
 матътѣн, –на *м. л.* Матей; *гр.* Ματθαῖος
 матѣрѣтн, –ѣж, –ѣешн *несв.* 1. остарявам; 2. прецѣфтявам

МАІАННЕ, –НА *ср.* махане, знак с ръка или глава
 МЕДВЪНЪ, –ЪН *прил.* меден
 МЕДВЪДЪ, –Н *м.* мечка
 МЕДВЪЖДЪ *прил. прит.* мечи, мечешки
 МЕДОТОЧЪНЪ, –ЪН *прил.* 1. медоточив; 2. сладкодумен
 МЕДЪ, МЕДОУ *м.* мед
 МЕДЪВЪНЪ, –ЪН *прил.* 1. меден; 2. сладък като мед
 МЕДЪВА, –АТЕ *ср.* меченце
 МЕЖДА, –А *жс.* межда
 МЕЖДНА, –ЪИ *жс.* междина, промеждутък
 МЕЖДОУ– *вжс.* междю–
 МЕЖДЮ 1. *предлог с тв. п. или вин. п.* между; 2. *нрч.* по средата; *вар.* междоу
 МЕЖДЮМЪРНЕ, –НА *ср.* промеждутък
 МЕЖДЮРАМНЕ, –НА *ср.* горната част на гърба
 МЕЛ– *вжс. и млѣтн*
 МЕЛХУСЕДЕКЪ *м. л.* Мелхиседек; *гр.* Μελχισεδέκ *от евр.*
 МЕН– *вжс. и азъ*
 МЕСНА, –А *м.* месия, помазаник; *гр.* μεσσίας, *от евр.*
 МЕСТН¹, –ТЪ, –ТѢШН *несв.* мятам, хвърлям нещо някъде; *с вин. п. или с въз и вин. п.*
 МЕСТН², –ТЪ, –ТѢШН *несв.* мета
 МЕТ– *вжс. и местн*
 МЕТАТН, –АТЪ, –АѢШН *и* МЕЦЪ, МЕЦѢШН *несв.*, *вжс.* МЕСТН¹
 МЕТЛА, –ЪИ *жс.* метла
 МЕЧЪ *вжс.* мъчъ
 МН *кратка форма на дат. п. ед. ч. от азъ*
 МНГНЪТН, –НЪ, –НѢШН *св.* мигна
 МНЪАННЕ, –НА *ср.* примигване, намигване
 МНЪАТН, –ЖЪ, –ЖѢШН *несв.* мигам
 МНЛОВАТН, –ОУЪ, –ѢШН *несв.* смилявам се, проявявам милосърдие, състрадание, милостив съм; *с вин. п.*
 МНЛОСРЪДЪ– *съкр. от* МНЛОСРЪДОВ–
 МНЛОСРЪДНЕ, –НА *ср.* милосърдие
 МНЛОСРЪДОВАТН, –АТЪ, –АѢШН *несв.* милостив съм; смилявам се; *с о и мест. п.*
 МНЛОСРЪДЪ, –ЪН *прил.* милостив, добросърдечен, милосърден; *вар.* МНЛОСРЪДЪНЪ; *вжс. и* МНЛОСТНѢЪ
 МНЛОСРЪДЪНО *нрч.* милосърдно, добродушно
 МНЛОСРЪДЪНЪ, –ЪН *прил.* милосърден, милостив, състрадателен; *вар.* МНЛОСРЪДЪ; *вжс. и* МНЛОСТНѢЪ,
 МНЛОСТЪНЪ
 МНЛОСРЪДЪСТВО, –А *ср.* милосърдие; *вжс. и* МНЛОСТЪ

мнлостнѣвъ, –ѣин *прил.* милосърден, милостив, състрадателен; *вж.* и мнлосръдъ, мнлосръдѣнъ, мнлостънъ
 мнлостъинѣ, –нѣ *жс.* милостиня
 мнлостъ, –н *жс.* милост, състрадание; *вж.* и мнлосръдѣство, благога, благостъ, благодатъ, благодатне
 мнлостънъ, –ѣин *прил.* милостив, милосърден; *вж.* и мнлосръдъ, мнлосръдѣнъ
 мнлотъ, –н *жс.* овча кожа и дрехата от нея; *гр.* μλωτή
 мнлъ, –ѣин *прил.* мил; ~ ъѣити става ми жал за някого, *с дат. п.*; ~ са дѣѣати (творити) моля милост, прося милостиня от някого
 мнлъство, –а *ср.* милосърдие; *вж.* и мнлосръдѣство
 мнмо 1. *нрч.* покрай; 2. *предлог с вин. п.* покрай, край
 мнмовеѣти, –дѣ, –дѣши *несв.* отвеждам встрани, отклонявам
 мнмогрѣѣти, –дѣ, –дѣши *несв.* минавам покрай, отминавам
 мнмонтн, –ндѣ, –ндѣши *св. и несв.* отминавам, отмина някого; *с отъ и род. п.*
 мнмомннѣти, –нѣ, –нѣши *св.* премина
 мнмонѣѣти, –сѣ, –сѣши *св.* 1. със сквозъ пренеса; 2. с отъ отнеса, премахна, отстраня
 мнмотѣѣти, –кѣ, –ѣѣши *несв.* оттичам се
 мнмотѣѣѣти, –аѣ, –аѣши *несв.* 1. оттичам се; 2. изчерпвам се
 мнмоходѣти, –ждѣ, –дѣши *несв.* минавам, отминавам
 мнмоходъ, –а *м.* минавач
 мнмошьд– *форми на мин. деят. I прич. от мнмонтн*
 мнноватн, –оуѣ, –оуѣши *св.* мина, подмина
 мннѣти, мннѣ, мннѣши *св.* мина, подмина
 мнра *вж.* мнро
 мнрнка, –ѣи *жс.* растение тамариск, растовица; *гр.* μυρίκη; *лат.* Tamarisk
 мнро, –а *ср.* миро; *гр.* μύρο; *вар.* мнра, мнро, муро; *вж.* и хрнзма
 мнровѣти, –аѣ, –аѣши *несв.* живее в мир
 мнровѣнъ, –ѣин *прил.* светски
 мнродръжнѣѣлъ, –лѣ *м.* владетел на света, господар на света
 мнродръжѣѣ, –а *м.* владетел на света, господар на света
 мнродѣѣнъ, –ѣин *прил.* миротворчески
 мнромъѣѣнъ, –ѣин *прил.* мислещ за мирските, за светските неща
 мнромѣѣѣнъ, –ѣин *прил.* сведущ в мирските, светските неща
 мнротворѣѣ, –а *м.* миротворец
 мнръ¹, –оу *и* –а *м.* свят; въсь ~ вселената, космосът
 мнръ², –оу *и* –а *м.* 1. мир, покой; 2. разбирателство, съгласие
 мнръннѣ, –а *м.* смирен, кротък човек
 мнрънъ¹, –ѣин *прил.* мирен
 мнрънъ², –ѣин *прил.* светски

мнрѣскъ, –ъин прил. светски
 мнса, –ъи жс. блюдо, чиния
 мнсѣъ, –а м. дрѣжка на плод, на листо; гр. μίσχος.
 мнтѣ нрч. поред, последователно
 мнтѣтѣенне, –на ср. редуващите се приливи и отливи
 мнханлъ, –а м. л. Михаил; гр. Μιχαήλ от евр.
 мнхен, мнхѣн, мнхѣа
 младѣнницъ, –а м. младенец, малко дете
 младѣноватн, –аѣѣ, –аѣшн несл. вдетинявам се, дѣржа се като малко дете
 младѣнство, –а ср. 1. младенчество; 2. младост, млада възраст
 младѣнцъ, –а м. младенец, малко дете, бебе; вар. младѣнцъ, младѣнцъ; вж. и младна, младъ
 младна, –ъи жс. невръстно дете, младеж, девойка
 младнѣне, –на ср. събир. леторасли, млади клонки, филизи
 младнцъ, –а м. момче
 младъ, –ъин прил. млад
 младѣнъ, –ъин прил. младенчески, детски
 младѣнствоватн, –аѣѣ, –аѣшн несл. вдетинявам се
 младѣнцъ вж. младѣнцъ
 младѣнцъ прил. прит. детски
 младѣнцъ вж. младѣнцъ
 младѣтъце, –а ср. младенец, малко дете
 млатъ, –а м. чук, млат
 млатѣа, –ѣа жс. извивка; (анат.) става
 млт– съкр. от молнт–
 млъва, –ъи жс. 1. млъва; 2. размирица, смут
 млъвнтн, –вѣѣѣ, –вѣшн несл. безпокоя се за някого, за нещо; с о и мест. п.
 млънн, –на жс. мълния; вар. мълнн
 млъчѣлннкъ, –а м. мълчаливец, мълчалив човек
 млъчѣлнъ, –ъин прил. 1. мълчалив; 2. тих, спокоен
 млъчѣнне, –на ср. мълчание, безмълвие
 млъчѣнъ, –ъин прил. 1. мълчалив; 2. тих, спокоен
 млъчатн, –ѣѣ, –ѣшн несл. мълча; вар. млъчати
 млъко, –а ср. мляко
 млънне, –на ср. мелене
 млъстн, млъзѣѣ, млъзѣшн несл. 1. доя; 2. бозая; 3. бия мляко
 млътн, мѣлѣѣ, –лѣшн несл. меля
 млъа, –а м. мелничар

мн– *вж.* и мѣн–, мѣн–
 мог– *вж.* и моѣн
 могола, –ѣ *ж.* могила, възвишение
 могожъ, –н *м.* 1. великан, гигант, исполин; 2. властник, велможа; *вж.* и гнгантъ
 могожънъ, –ѣн *прил.* грамадански, гигантски, великански
 мож– *вж.* и моѣн
 можданъ, –ѣн (< мого–) *прил.* мозъчен
 моженне, –нѣ *ср.* можене, сила
 мого– *вж.* и моѣн
 мого– *вж.* и моѣн
 могоъ, –а *м.* мозък
 моголъ, –а *м.* мазол, оток, подутина
 мон, моѣ, моѣ *мест. прит.* мой, моя, мое
 монн(н) *вж.* моѣн
 мокрота, –ѣ *ж.* мокрота, влажност; *вж.* и влага
 мокротънъ, –ѣн *прил.* мокър, влажен; *вж.* и мокръ
 мокръ, –ѣн *прил.* мокър
 моленне, –нѣ *ср.* молба, моление, молитва; *вж.* и молтва, мольба
 молвѣннкъ, –а *м.* свещеник
 молтва, –ѣ *ж.* молитва; молтвѣ сътворити моля се; *вж.* и моленне, мольба
 молтвобатн, –оуѣ, –оуѣшн *несв.* моля се
 молтвѣннкъ, –а *м.* 1. молител; 2. свещеник; 3. молитвеник, сборник с молитви
 молтвѣнъ, –ѣн *прил.* молитвен; ~ домъ молитвен дом, църква, храм
 молтн, –лѣ, –лѣшн *несв.* с къ и дат. п. или с дат. п.; с вин. п. и за с вин. п.; моля; ~ са моля се
 молотръ, –а *м.* копър; гр. μάραθον
 моль, –н *м.* молец
 мольба, –ѣ *ж.* 1. молба; 2. молитва; *вж.* и молтва, моленне
 моннсто, –а *ср.* мѣнисто
 морава, –ѣ *ж.* мест. Морава, Моравия
 моравьскъ, –ѣн *прил.* моравски
 морѣ, морѣ *ср.* море
 морьскъ, –ѣн *прил.* морски
 мосеовъ *вж.* моѣовъ
 мосн *вж.* моѣн
 мостъ, –а *м.* мост
 моѣн и монн, –ѣ *м.* Мойсей; гр. Μωσῆς, Μωϋσῆς, Μωϋση, от *евр.*; *вар.* мон, мосен, монсен
 моѣовъ *прил. прит.* Мойсеев, на Мойсей

мотовѣжъ, –а м. сплитане, структура
 мотъила, –ѣ ж. изпращения
 мотъило, –а ср. нечистотия, тор
 моуднѣн вж. мѣднѣн
 моудьнъ вж. мѣднъ
 моузгавъ, –ѣн прил. в който има застояла вода, мъзга
 моукатн, –ѣж, –ѣшн несл. муча
 моурнка вж. мнрка
 моурна, –ѣ ж. етиопка
 моурнъ, –а м. етиопец
 моуснкнн, –на м. музикант
 моуснкнннъ, –ѣн прил. музикантски, отнасящ се до музиканти
 моуснкннскъ, –ѣн прил. 1. отнасящ се до изкуството на музите; 2. отнасящ се до музиката, музикален
 моуснкна, –на ж. изкуството на музите – музика, пеене, танц, слово
 моуснѣскъ, –ѣн прил. музикантски, музикален
 моуха, –ѣ ж. муха
 моушнца, –а ж. мущица
 моунтн, –ѣж, –ѣшн несл. мокря, квася
 мошьна, –ѣ ж. торба
 моцн, можъ, можешн св. мога; елно снала можетъ според силите, според възможностите; не можн, не можѣте
 недей, недейте
 моцн, –ѣ ж. мн. мощи, нетленни останки от светец; вж. и останьцн
 моць, –н ж. мощ, сила; вж. и снала
 моцьннкъ, –а м. съюзник
 моцьнъ, –ѣн прил. 1. мощен, силен; 2. могъщ; мощно естъ възможно е
 мон-, моу- вж. мон-
 мѣ- съкр. от матѣр-, вж. матн
 мравнн, –на ж. мравка
 мразнѣн, –жж, –жшн несл. смразявам, вледенявам; с вин. п.
 мразъ, –а м. мраз, студ
 мразьнъ, –ѣн прил. мразовит, леден
 мракъ, –а м. мрак, тъмнина
 мраморъ, –а м. мрамор
 мраморъчнн, –на м. който работи с мрамор, каменоделец, скулптор
 мрачьнъ, –ѣн прил. мрачен, тъмен
 мръзоватн, –оуѣж, –оуѣшн несл. гнуся се, изпитвам отвращение
 мръзостъ, –н ж. мерзост, гнусотия, гадост

мръзък, –зін прил. мерзък, гнусен
 мръзѣти, –жѣ, –зніш несл. с дат. п. омръзвам, противен съм на някого, някому
 мръкати, –аѣ, –аєш несл. скачам, хвърлям се върху нещо
 мръкнати, –нѣ, –нєш св. помръкна, потъмнея
 мрътвостъ, –н жс. 1. умъртвяване; 2. смъртност; вж. и съмрътство, тълѣ, тълѣне
 мрътъвъ, –зін прил. мъртъв
 мрътъвъць, –а м. мъртвец
 мрътъвънна, –зи жс. мърша
 мръцанне, –ніа ср. помръкване, затъмнение; ~ луноное лунно затъмнение; вар. мръченне; вж. и помръкновение, помраченне
 мръцати, –ѣж, –ѣєш несл. помръквам, потъвам в мрак
 мръченне вж. мръцанне
 мръжа, –а жс. мрежа
 мрѣти, мрѣж, мрѣш несл. умирам
 мѣр– съкр. от матер–, вж. мати
 мѣц– съкр. от мѣсац–
 мѣнасъ, –а м. мина, монета равна на 100 драхми, 1/60 от таланта; гр. μνᾶ, вин. п. мн. μνᾶς
 мѣнхъ, –а м. монах, мних; гр. μοναχός; вж. и ѣръньць, ѣръорнъць
 мѣншьскъ, –зін прил. монашески
 мѣногажди, мѣногаждзи вж. мѣногашдѣ
 мѣногашдѣ нрч. многократно
 мѣногащѣ вж. мѣногашдѣ
 мѣного нрч. много
 мѣногобожнъ, –зін прил. политеистичен; гр. πολύθεος
 мѣногобожество, –а ср. многобожие
 мѣногобръшьне, –ніа ср. разточителство
 мѣноговълннъ, –зін прил. 1. бурен, с много вълни; 2. покрит с вълни, вълнообразен
 мѣногоглавнъ, –зін прил. многоглав
 мѣногоглаголанне, –ніа ср. многословие
 мѣногодъннъ, –зін прил. многодневен
 мѣногодѣтѣльнъ, –зін прил. изискващ много усилия
 мѣногозрѣннъ, –зін прил. многообразен, многолик
 мѣногоименнъ, –зін прил. многозначен; гр. πολύσημον
 мѣногоклатвнъ, –зін прил. който много се кълне
 мѣногокръмлѣне, –ніа ср. прехранване, преяждане
 мѣноголнчнъ, –зін прил. многолик
 мѣноголнчнѣ нрч. многолико, разнообразно, различно

МЪНОГОЛѢТЪНЪ, –ЪИН *прил.* дългогодишен, многогодишен
 МЪНОГОМНОСТНЪВЪ, –ЪИН *прил.* премилостив
 МЪНОГОМЛЪВЪНЪ, –ЪИН *прил.* метежен, размирен
 МЪНОГОМАТЕЖЪНЪ, –ЪИН *прил.* метежен, бурен
 МЪНОГОНОЖИЦА, –А *жс.* полип
 МЪНОГООБРАЗЪНЪ, –ЪИН *прил.* многообразен, многолик; МЪНОГООБРАЗЪНЪИН ЗЪМНИ многолика, многоглава змия, ламя
 МЪНОГООУЧЕННЕ, –НИА *ср.* многоученост
 МЪНОГООУНТЪ, –ЪИН *прил.* многоок
 МЪНОГОПЛАЧЪНЪ, –ЪИН *прил.* изпълнен с плач, със сълзи, със скръб
 МЪНОГОПЛАЧЪНЪ, –ЪИН *прил.* предизвикващ много плач
 МЪНОГОПЛОДЪНЪ, –ЪИН *прил.* даващ много плодове, богата реколта, многоплоден
 МЪНОГОПРНЧЪТЪНЪ, –ЪИН *прил.* съставен от много части, сложен
 МЪНОГОПРЪСВѢТЛЪ, –ЪИН *прил.* пресветъл
 МЪНОГОПЪИТЪСТВО, –А *ср.* опитност
 МЪНОГОПЪРНЕВЪ, –ЪИН *прил.* много любопитен
 МЪНОГОРАЗЛЪЧЕНЕ, –НИА *ср.* многообразие, разнообразие
 МЪНОГОРАЗЛЪЧЪНЪ, –ЪИН *прил.* многообразен, разнообразен, различен
 МЪНОГОРЪЧЕНЕ, –НИА *ср.* многословие, словоохотливост
 МЪНОГОСНЛЪНЪ, –ЪИН *прил.* всемогъщ; *гр.* ἀπειροδύναμος; *вж.* и *всьемоцънъ*
 МЪНОГОСТРЪПЪТЪНЪ, –ЪИН *прил.* многострастен, съпроводен с много трудности
 МЪНОГОТРОУДЪНЪ, –ЪИН *прил.* изпълнен с много мъка, с много труд; многострадален
 МЪНОГОТЪЖЛЪНЪ, –ЪИН *прил.* печален, тъжен
 МЪНОГОЦѢНЪНЪ, –ЪИН *прил.* многоценен, скъп, скъпоценен
 МЪНОГОЧЪСТЪНЪ, –ЪИН *прил.* много почитан, достоен за голяма почит
 МЪНОГОЧЪДЪНЪ, –ЪИН *прил.* многодетен
 МЪНОГОЧЪСТЪНО *нрч.* многократно
 МЪНОГОЧЪСТЪНЪ, –ЪИН *прил.* многократен
 МЪНОГОЧЪДЕННЕ *вж.* МЪНОГОЧЪДЕНЕ
 МЪНОГОЧЪДЕНЕ, –НИА *ср.* лакомничество, чревоугодничество; *вар.* МЪНОГОЧЪДЕННЕ
 МЪНОГОЧЪДЪЦЪ, –А *м.* който яде много, лакомник, чревоугодник
 МЪНОГОЧЪСЪСЪ, –ЪИН *нрч.* разнообразно; различно
 МЪНОГОЧЪСЪСЪ, –ЪИН *прил.* разнообразен
 МЪНОГЪ, –ЪИН *мест.-прил.* 1. значителен, в голямо количество; 2. голям, значителен по размери; 3. тежък, страшен, ужасен
 МЪНОГЪЖДЕ *нрч.* многократно, много пъти, често
 МЪНОГЪИ *нрч.* много
 МЪНОГЪИШЪДЪИ *нрч.* многократно, много пъти

мЪНОГОДАВЪНЪ, –ЪН *прил.* продължителен, дълговременен
 мЪНОЖАН, мЪНОЖАНШН, мЪНОЖАЕ *вж. и ст. от мЪНОГЪ* повече, по-голям
 мЪНОЖАННЕ, –НІА *ср.* множене, размножаване
 мЪНОЖИТИ, –ЖЪ, –ЖИШН *несв.* множа, умножавам; – СА умножавам се, увеличавам се
 мЪНОЖИЦЕЖ *нрч.* често, многократно, много пъти
 мЪНОЖЪНЪ, –ЪИ *прил.* 1. многократен; 2. множествен
 мЪНОЖЪНЪЕ *нрч.* многократно
 мЪНОЖЪСТВО, –НІА *ср.* множество
 мЪНОЖЪСТВО, –А *ср.* множество; величина, големина
 мЪНОЖЪСТВОНЪ, –ЪН *прил.* множествен
 мЪНОЖ *тв. п. ед. от азъ*
 мЪСКЪ, –А *м.* муле, катър, мъска
 мЪСТЪ, –А *м.* мѣст, шира
 мЪУАТИ, мЪУЖ, мЪУЕШИ *несв.* хвърлям, мятам
 мЪШЕЛОНСКАТЕАЪ, –АЪ *м.* користолюбец
 мЪШИЦА, –А *ж.* комар
 мЪЩА, –АТЕ *ср.* катърче, муленце
 мЪИ *мест. лич.* ние
 мЪИЛО, –А *ср.* сапун
 мЪИСАНЪ, –ЪН *прил.* мислещ, разумен; *вж. и мЪИСАЪНЪ, словесънЪ, словънЪ*
 мЪИСАТИ, –ШАЖ, –СИШН *несв. с вин. п.* мисля; замислям
 мЪИСАЪ, –Н *ж.* мисъл, способност за мислене; *вж. и помЪИСАЪ, помЪИШЛЕННЕ, разЪОУМЪ, разЪОУМЪННЕ*
 мЪИСАЪНЪ, –ЪН *прил.* мислен, мисловен; *вж. и мЪИСАНЪ, словесънЪ, словънЪ*
 мЪИТАРЪ, –РЪ *м.* митар, събирач на мито, бирник
 мЪИТИ, –ЪИЖ, –ЪИЕШИ *несв.* мия, къпя; – СА мия се, къпя се
 мЪИТИЕ, –НІА *ср.* измиване; *вж. и нЪМЪВЕННЕ, нЪМЪВЕННЕ, омЪИВАННЕ, оумЪИВАННЕ*
 мЪИТО, –А *ср.* 1. дар, награда; 2. подкуп; 3. данък, налог
 мЪИТОИМЪЦЪ, –А *м.* събирач на данъци, митар
 мЪИТИНИКЪ, –А *м.* събирач на данъци, митар
 мЪИТИНИЦА, –А *ж.* митница, място, където се плащат данъци
 мЪИШЛЕННЕ, –НІА *ср.* мислене, размишление
 мЪИШЪ, мЪИШН *ж.* мишка
 мЪИШЪЦА, –А *ж.* горната част на ръката
 мЪГЛА, –ЪИ *ж.* мъгла
 мЪГЛАТИ, –ЛЪЖ, –ЛШИШН *несв.* образувам мъгла
 мЪГЛАЪНЪ, –ЪН *прил.* отнасящ се до мъглата, мъглив
 мЪГНИТИ, –НЪЖ, –НЕШИ *св.* мигна

мъдростъ, –н ж. 1. мудност, бавност; 2. леност
 мъдльнѣ *нрч.* бавно
 мъжаннѣ, –нѣ *ср.* мижане, мигане
 мъжднѣвъ, –ын *прил.* изтощителен
 мъжнтн, –жж, –жншн *несв.* мигам, премигвам
 мъзда, –зи ж. награда, възмездие, възнаграждение; *вж.* и отъданне
 мъздо въздаѣль, –лѣ м. който възнаграждава, въздава
 мъздо даѣць, –а м. който възнаграждава, въздава; *вар.* мъздаѣць
 мъздо даѣць, –а м. който възнаграждава, въздава; *вар.* мъздаѣць
 мъздо нмьць, –а м. митар, бирник
 мъздо отъ даѣць, –а м. който възнаграждава, въздава
 мъдльннкъ, –а м. наемен работник
 мъдльннца, –а ж. митница, място, където се плащат данъците; *вж.* и мзгьннца
 мъкнтн са, –нж са, –нѣшн са *св.* промъкна се
 мън– *вж.* и азъ
 мънн, мъншн, мънѣ *само вж.* и *ст.* по-малък, младши; последен
 мънтн са, мънѣ са, мъншн са *несв.* намалявам се, ставам малък
 мзнтъ мн са *безл.* форма на мънѣтн струва ми се
 мъншнна, –зи ж. недостатък, дефект
 мънѣ *дат. ед. ч. на мест.* азъ, на мен, на мене
 мънѣннѣ, –нѣ *ср.* мнение
 мънѣтн са, мънѣ са, мъншн са *несв.* на мнение съм, мисля, считам; мзнтъ мн са струва ми се
 мърѣтн, мърж, мрешн *несв.* с *тв. п.* умирам от ...;
 мьстнѣль, –лѣ м. отмъстител
 мьстнтн, мьцж, мьстншн *несв.* мъстя, накажа
 мьсть, –н ж. 1. мъст, отмъщение; 2. наказание; *вж.* и отъмьценне
 мьстьннкъ, –а м. 1. защитник; 2. отмъстител
 мьць, –а м. меч
 мьцьннкъ, –а м. мечоносец
 мьцьтаннѣ, –нѣ *ср.* 1. видение, фантазия; 2. съновидение
 мьцьтатн, –цж, –цешн *несв.* явявам се, появявам се
 мьцьтъ, –а м. загадка, видение; вълшебство, измама; сън, видение
 мьша, –а ж. църковна служба, литургия; *лат.* missa
 мьцатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* възмездявам, награждавам; *с на и вин. п.*
 мьценнѣ, –нѣ *ср.* възмездие
 мѣдь, –н ж. 1. мед, бакър; 2. медни монети
 мѣдьннкъ, –а м. медникар, бакърджия

мѣдѣнница, –а ж. дребна медна монета
 мѣдѣнъ, –ын прил. меден, бакърен; вар. мѣдѣнъ
 мѣдѣнъ вжс. мѣдѣнъ
 мѣзуньць, –а м. по-малък син
 мѣзость, –н ж. плитчина
 мѣлъ, –а м. тебешир, креда, варовик
 мѣлкъ, –ын прил. 1. плитък; 2. малък, незначителен
 мѣна, –ы ж. замяна, размяна
 мѣнѣнне, –нѣ ср. замяна, размяна
 мѣнѣннѣ¹, –нѣж, –нншн нескв. споменавам, казвам
 мѣнѣннѣ², –нѣж, –нншн нескв. меня, изменям
 мѣра, –ы ж. 1. мяра, мярка; 2. теглилка, везни
 мѣрѣла ср. мн. везни, теглилка
 мѣрѣннѣ, –нѣж, –нншн нескв. меря
 мѣрънъ, –ын прил. умерен
 мѣрънѣ нрч. умерено
 мѣсѣннѣ, –шѣж, –сншн нескв. 1. месѣя; 2. смесвам
 мѣсѣннѣннѣ, –нѣж, –сншншн нескв. помествам; ~ сѣ помествам се, заемам място
 мѣсто, –а ср. 1. място; 2 пространство; въ ~ вместо; лобъноѣ ~ лобно място, кѣдето е разпѣнат Исус Христос
 мѣстѣнъ, –ын прил. отнасящ се до мястото, до пространството
 мѣсѣцѣсловѣсьннѣкъ, –а м. месѣцослов
 мѣсѣць, –а м. 1. месѣц; 2. луна
 мѣсѣцьнѣ, –ын прил. месѣчен
 мѣхъ, мѣха м. 1. мех; 2. музикален инструмент, гайда
 мѣхъырѣ, –а м. (анат.) жлъчка
 мѣшьць, –а м. малък мях, мешок, торба
 ма вин. ед. ч., енкл. форма на мест. азъ мен, мене
 маздѣра, –ы ж. ципа, обвивка
 маздѣрънъ, –ын прил. отнасящ се до ципа, мембрана
 макъкота, –ы ж. 1. (за плат, за материя) мекост, нежност; 2. изнеженост
 макнѣжнѣ, –нѣж, –нѣшн св. омекна
 макъколеганне, –нѣ ср. лежане на мека постеля
 макъкоперѣ, –ын прил. имащ меки крила
 макъкъ, –ын прил. 1. мек, нежен, крехък; 2. млад
 макъць нрч. меко
 масо, маса ср. месо

масопустъ, –а м. месопустната седмица
 масопустънъ, –ын прил. месопустен
 масопуца, –а ж. месопустната седмица
 масгн, матж, матешн несл. разбърквам; – са смущавам се, вълнувам се
 мата, –зи ж. мента
 матежъ, –а м. метеж, размирица
 матежъннкъ, –а м. метежник, рамирник
 матежънъ, –ын прил. метежен, размирен
 маунтн, –ѹж, –ѹншн несл. омекчавам
 мѣднтн, –ждж, –дншн несл. бавя се, забавям се; вар. моуднтн
 мѣдрнтелъ, –лѣ м. мъдрец; вж. и мѣдръць
 мѣдроватн, –оуѣж, –оуѣшн несл. мъдрувам, разсъждавам, размишлявам; с вин. п.
 мѣдростъ, –н ж. мъдрост; сѣмѣрена – смирение, скромност; вж. и прѣмѣдростъ
 мѣдръ, –ын прил. мъдър
 мѣдръство, –а ср. мъдрост
 мѣдръствованне, –нна ср. разсъждение
 мѣдръствоватн, –оуѣж, –оуѣшн несл. мъдрувам, разсъждавам, достигам до разбиране
 мѣдръць, –а м. мъдрец; вж. и мѣдрнтелъ
 мѣдрѣ нрч. мъдро, разумно
 мѣдынъ, –ын прил. муден, бавен; вар. моудынъ
 мѣжатн са, –аѣ са, –аѣшн са несл. постъпвам мъжки, мъжествено, храбро
 мѣжатнца, –а ж. омъжена жена
 мѣжеблажъствне, –нна ср. мъжество
 мѣжеженъ, –а м. хемафродит
 мѣжеложне, –нна ср. педерастия
 мѣжъ, –а м. 1. мъж; 2. съпруг
 мѣжъство, –а ср. мъжество
 мѣка¹, –зи ж. брашно
 мѣка², –зи ж. мъка, мъчение; мѣкж прнатн пострадам, страдам
 мѣтнтн, мѣцж, мѣтншн несл. 1. мътя, размътвам; 2. смущавам; – са вълнувам се
 мѣченне, –нна ср. мъчение, измъчване
 мѣченнкъ, –а м. мъченик; вж. и послоужъ, сѣвѣдѣтелъ
 мѣченнѹно, –а ср. тропар за мъчениците
 мѣченнѹскъ, –ын прил. мъченически, който се отнася до мъченик
 мѣчнтелъ, –лѣ м. мъчител, тиранин
 мѣчнтн, –ѹж, –ѹншн несл. с вин. п. мъча, измъчвам
 мѣчънъ, –ын прил. където стават мъчения

Н

н буквен знак в кирилицата; в глаголицата ꙗ

н̄ числ. 50 в кирилицата; в глаголицата ꙗ е 70

на предл. 1. с вин. п. при гл. за движение, за причина или за време на, в, за, според, над, срещу; 2. мест. п. при глаголи за състояние и място на, в, за, срещу, над

на вин. п. дв. ч. от азъ

наблюдатн, -аѣ, -аешн нескв. наблюдавам

набостн, -дѣ, -дешн св. набода; ~ са набода се

набъдѣнне, -на ср. 1. запазване, опазване; 2. придобиване

набъдѣтн, -бъждѣ, -бъдншн св. и нескв. 1. съхранявам, опазвам; 2. спазвам, изпълнявам; 3. грижа се

наваднѣтн, -ждѣ, -дншн св. 1. подуча; 2. наклеветя; с на и вин. п.

навадѣннѣ, -а м. подбудител, подстрекател; 2. клеветник

навадѣннѣца, -ца ж. 1. подбудителка, подстрекателка; 2. клеветница

наваждатн, -аѣ, -аешн нескв. навестявам, посещавам

наваждѣнне, -на ср. 1. насърчение, подтикване; 2. изкушение; 3. клевета, оклеветяване

навестн, -дѣ, -дешн св. 1. насоча, отправя; с вин. п. и на с вин. п. 2. причиня, предизвиквам; ~ са насоча се

навластн нарч. особено, специално

наводне, -на ср. наводнение

наводнѣтн, -дѣ, -дншн нескв. 1. насочвам; 2. предизвиквам; 3. причинявам

наводъ, -а м. поливане, напояване

наводѣннѣтн са, -нѣ са, -ншн са св. наводня се, изпълня се с вода, прелея, придойда

наводѣнне вж. наводне

наврѣщн, -врѣгѣ, -врѣжешн св. подхвърля, подметна

навѣкнѣ, -а м. собственик на кораб, капитан; гр. ναύκληρος

навѣкатн, -аѣ, -аешн нескв. 1. свиквам, привиквам; 2. научавам се

навѣкнѣтн, -нѣ, -нешн св. 1. свикна, привикна; 2. науча се

навѣкѣ, -а м. навик

навѣсоуе нарч. високо, на високо

навѣцатн, -аѣ, -аешн нескв. 1. опознавам; 2. разбирам, схващам; 3. уча се, научавам

навѣченне, -на ср. 1. навикване, опознаване; 2. учене

навѣ, -н м. мъртвец, труп

навѣдомъ, -ѣн прил. (< прич.) известен, познат

навѣдѣтн, -вѣмѣ, -вѣшн нескв. опознавам, научавам

НАВЪЖДАТН, –аѣѣ, –аѣшн *несв.* навѣстявам, посѣщавам
 НАВЪЖДѢННѢ, –нѣа *ср.* посѣщѣние
 НАВЪТЪЪ, –а *м.* зла умисъл, коварство
 НАВАЪАТН, –жѣ, –жѣшн *св.* привържа, завържа
 НАГЛО *нрч.* 1. внезапно, изведнѣж; 2. стремително, бързо
 НАГЛОКРОУЧНЪСТВО, –а *ср.* избухливост
 НАГЛЪ, –ѣн *прил.* внезапен, неочакван
 НАГОДЪ *нрч.* умерено, с мярка
 НАГОТА, –ѣ *жс.* голота
 НАГОВАТН, –оуѣѣ, –оуѣшн *несв.* гол съм, необлечен съм
 НАГЪ, –ѣн *прил.* гол; – сътворѣтн съблека гол, лиша от дрехи
 НАДЕЖДА, –а *жс.* 1. надежда, очакване; 2. упование; *вж.* и оупъване
 НАДНВНТН СА, –влѣѣ СА, –вншн СА *св.* удивя се, учудя се
 НАДОНТН, –оѣѣ, –оншн *св.* накърмя
 НАДОУТН СА, –оуѣѣ СА, –оуѣшн СА *св.* надуя се, възгордея се
 НАДЪ *предлог* 1. с *вин. п.* (*при движение*); 2. с *тв. п.* (*при положение*) над, спрямо, за
 НАДЪГЛАВЪНЪ, –ѣн *прил.* който е над главата, над нас
 НАДЪЖДНТН, –ждѣ, –ждншн *св.* 1. напоя, орося; 2. засипя, обсипя
 НАДЪКЛОННТН СА, –нѣѣ СА, –нншн СА *св.* наклоня се, склоня се към някого
 НАДЪЛЕЖАТН, –жѣ, –жншн *несв.* 1. прилягам отгоре, лежа над нещо, някого; 2. заплашвам, застрашавам
 НАДЪЛЪТЪНЪ, –ѣн *прил.* който е над, извън времето, безвременен
 НАДЪМАТН СА, –аѣѣ СА, –аѣшн СА *несв.* надувам се, възгордявам се
 НАДЪНЕВЪНЪ, –ѣн *прил.* всекидневен, катадневен, насъщен
 НАДЪНАННѢ, –нѣа *ср.* надежда, упование
 НАДЪНАТН СА, –нѣѣ СА, нѣшн СА *несв.* надявам се на нещо, на някого, уповам; с *на* и *вин п.* или с *дат. п.*;
 2. надявам се, вярвам, че; с *яко* или с *инф.*
 НАДЪТН, –дѣѣѣ, –дѣѣшн *св.* надуя; – СА надуя се, възгордея се
 НАЕМЪННЪ, –а *м.* наемник; *вж.* и НАНМЪННЪ
 НАЖНАТН, –аѣѣ, –аѣшн *несв.* дѣвча
 НАЪАРЕН *вж.* НАЪАРЕН
 НАЪАРЕТЪ, –а *м.* мест. Назарет, град в Галилея; *гр.* Ναζαρέτ, Ναζαρέθ
 НАЪАРЕН, –а *м.* 1. назарянин, назареец, жител на гр. Назарет; 2. прозвище на Исус Христос; *гр.*
 Ναζωραῖος, *от евр.;* *вар.* НАЪАРЕН, НАЪАРЕН, НАЪАРЕН; *вж.* и НАЪАРЕННЪ
 НАЪАРЕННЪ, –а *м.* назарянин, назареец, жител на гр. Назарет; *вж.* и НАЪАРЕН
 НАЪЕМЪНЪ, –ѣн *прил.* наземен, който е на земята; *субст. мн.* НАЪЕМЪНАЪА населяващите земята
 НАЪНМЪ, –ѣн *прил.* едногодишен
 НАЪНАТН, –аѣѣ, –аѣшн *св.* надзиравам, съблюдавам, опазвам
 НАЪНАМЕНАТН, –аѣѣ, –аѣшн *несв.* и *св.* поставям, поставя знак, обозначавам, обознача

НАЗНАМЕНОВАТИ, –ОУЊ, –ОУЊШИ *несв.* обозначавам, указвам
 НАЗОРЪНЪ, –ЪН *прил.* ужасен
 НАЗЪВАТИ, –ЗОВА, –ЗОВЕШИ *св.* назова, нарека
 НАЗЪДАТИ, –ЗНЖДА, –ЗНЖДЕШИ *св.* построя, надстроя
 НАЗЪРЪВНЕ, –НИА *ср.* 1. гледка; 2. гледане
 НАЗЪРЪВТИ, –ЗЪРЪВ, –РЪШИ *св.* нагледам, съгледам
 НАН *част.* *пред форми за въз. и ст. на нарч. и прил.* най
 НАНВАЩЕ *нарч.* най-вече, най-много, твърде много
 НАНД– *вж.* и НАНТИ
 НАНМ– *вж.* и НААТИ
 НАНМАННЕ, –НИА *ср.* наемане; *вж.* и НАНМЪ
 НАНМНТЪ, –А *м.* наемник, наемен работник
 НАНМЪ, –А *м.* наем; *вж.* и НАНМАННЕ
 НАНМЪННКЪ, –А *м.* наемник, наемен работник
 НАНМЪННЪ *прил.* *прит.* наемнически
 НАНПАЧЕ *нарч.* най-вече, най-сетне
 НАНТИ, –ДЪ, –ДЕШИ *св.* намеря; на ОУМЪ ~ дойда на себе си, осъзная се, вразумя се
 НАКАЖ– *вж.* и НАКАЗАТИ
 НАКАЗАННЕ, –НИА *ср.* наставление, напътствие, указание, поучение
 НАКАЗАТИ¹, –ЖЪ, –ЖЕШИ *св.* поуча, поуча; ~ СЯ поуча се
 НАКАЗАТИ², –АЪ, –АЕШИ *несв.* наставлявам, поучавам, съветвам; ~ СЯ поучавам се
 НАКЛАДАТИ, –АЪ, –АЕШИ *несв.* 1. поставям, слагам; 2. натоварвам нещо върху някого, върху нещо
 НАКЛАСТИ, –ДЪ, –ДЕШИ *св.* поставя, сложа, туря
 НАКОВАЛО, –А *ср.* наковалня; *вар.* наковалньо
 НАКОВАЛНО *вж.* НАКОВАЛО
 НАКОНЪУВАТИ СЯ, –АЪ СЯ, –АЕШИ СЯ *несв.* свършвам се
 НАКОНЪУАННЕ, –НИА *ср.* свършек, завършек
 НАКОНЪУАТИ, –АЪ, –АЕШИ *св.* свърша, завърша
 НАКРЪМНТИ, –МЛЪ, –МЪШИ *св.* накърмя; нахраня
 НАКЪВАТИ, –АЪ, –АЕШИ *несв.* 1. кимвам; 2. намигам
 НАКЪВЪТИ, –НЪ, –НЕШИ *св.* дам знак
 НАЛАГАТИ, –АЪ, –АЕШИ *несв.* налагам, слагам, поставям; *с вин. п.*
 НАЛЕЖАННЕ, –НИА *ср.* старание, прилежание
 НАЛЕЖАТИ, –ЖЪ, –ЖЪШИ *несв.* 1. лежа, поставен съм върху нещо; 2. налягам, притискам някого, нещо; 3. упорствам, инатя се
 НАЛЕЦИ, –ЛАГЪ, –ЛАЖЕШИ *св.* 1. натисна, наблегна на нещо; 2. настъпя; напада някого; 3. проявя усърдие
 НАЛНВАТИ, –АЪ, –АЕШИ *несв.* наливам

налнѹне, –нѹ ср. 1. облик, вид; 2. кърпа за лице
 налнѹннѹкъ, –а м. лицемер
 налнѹтн, –лѹѹ, –лѹешн св. наля, напълня
 налога, –ѹ ж. нещо наложено, бреме, тежест
 наложенне, –нѹ ср. 1. възлагане на ръце, благословия; 2. приношение, дар в църквата; *мн. ч.* Свети дарове
 наложтн, –жѹ, –жншн св. 1. наложа, полага, сложа; 2. обуя, – сандалнѹ обуя сандали
 налацатн, –аѹ, –аешн несл. (тетива, лѹк) обтягам, опѹвам
 налацн, –кѹ, –ѹешн св. (тетива, лѹк) обтегна, опѹна
 нама форма за дат. п. или тв. п. дв. ч. на азѹ
 намакатн, –аѹ, –аешн несл. намокрям, мокря
 мамановенне, –нѹ ср. махане с рѹка, кимане с глава
 мамѹтн, –нѹѹ, –нѹешн несл. давам знак с очи
 мамѹтн, –цѹѹ, –цѹешн св. метна, хвърля
 мамнглнѹѹ, –ѹн прил. който намига, върти очи
 мамокнѹтн, –нѹ, –нешн св. намокря
 маморѹскѹ, –ѹн прил. който е на морето, на повърхността му
 маморѹтн, –ѹѹ, –ѹншн св. намокря, наквася
 мамѹ форма. за дат. п. *мн. ч.* на азѹ
 мамѹннѹтн, –нѹѹ, –нншн св. спомена
 мамѹннѹннѹкъ, –а м. 1. оценител; 2. счетоводител
 мамѹнѹтн, –нѹѹ, –нѹешн св. 1. назовавам, наричам; 2. споменавам
 мамѹренне, –нѹ ср. цел, намерение
 мамѹрнѹтн, –рѹѹ, –рншн св. 1. отмеря, премеря; 2. умеря, улуча
 мамѹстне, –нѹ ср. заместване
 мамѹстнѹннѹкъ, –а м. наместник, заместник
 мамѹвѹснѹѹ, –ѹн прил. който е на небето; *субст. мн.* мамѹвѹснѹнѹ съществата, населяващи небето
 мамѹстн, –сѹѹ, –сешн св. 1. нанеса, туря, полага; 2. посегна на някого
 мамнѹннѹннѹкъ, –а м. лицемер
 мамнѹннѹтн сѹ, –жѹ сѹ, –жншн сѹ св. набода се, нанижа се, натѹкна се
 мамнѹстн, –шѹѹ, –сншн св. 1. нося, нанасям; 2. посягам на някого, нанасям вреда, зло на някого
 мамнѹсѹ, –а м. донос, клевета
 мамнѹмѹ прил. нескл. който заеква, заекващ
 мамнѹрѹзѹватн, –орѹѹѹ, –орѹешн несл. очертавам, обрисувам
 мамнѹстрнѹтн, –цѹрѹѹѹ, –стрншн св. наостря, наточа
 мамнѹѹкъ, –а м. 1. навик, привичка; 2. учене
 мамнѹстнѹтн, –цѹѹ, –стншн св. 1. насѹскам; 2. подуча

наоутрне, –ниа *ср.* 1. сутрин; 2. утрешният ден
 наоучатн, –аѝ, –аешн *несв.* научавам някого на нещо; ~ сѝ научавам се
 наоученне, –ниа *ср.* учение, наставлени
 наоучитн, –ѝѝ, –ѝишн *св.* науча; ~ сѝ науча се; *с дат. п. и вин. п.*
 наоуцатн¹, –аѝ, –аешн *несв.* 1. насъсквам; 2. подучвам
 наоуцатн², –аѝ, –аешн *несв.* научавам
 наоуценне, –ниа *ср.* 1. насъскване; 2. подучване
 напад– *вж.* и напастн
 нападатн, –аѝ, –аешн *несв.* 1. нападам; 2. натрупвам се при някого
 напастн, –дѝ, –дешн *св.* 1. падна; 2. нападна някого; ~ на выѝ хвърлям се на шията, прегръщам
 напастоватн, –оуѝѝ, –оуешн *несв.* претръпявам напаст, беди, нещастие
 напастъ, –н *ж.* 1. напаст, беда; ~ творитн правя лошо, зло; 2. изкушение, грях; възнитн (въпадатн) въ ~
 изпадам в изкушение, изкушавам се
 напастънъ, –ън *прил.* 1. нещастен; 2. изкушаван
 напастъство, –а *ср.* 1. изпитание; 2. изкушение
 напастъствоватн, –оуѝѝ, –оуешн *несв.* 1. причинявам напаст, зло, беда; 2. изкушавам
 напаянне, –ниа *ср.* напояване, поливане
 напаятн, –аѝ, –аешн *несв.* 1. напоявам; 2. поя
 напсаватн, –аѝ, –аешн *несв.* написвам, записвам
 напсанне, –ниа *ср.* 1. написание, всичко написано; 2. нещо нарисувано; *вар.* напъсание
 напсатн, –шѝ, –шешн *св.* 1. напиша; 2. нарисувам, изобразя; *с вин. п.; вар.* напъсатн
 напнтатн, –аѝ, –аешн *св.* нахраня; *вар.* напнтѝтн
 напнтн са, –нѝ са, –нешн са и напѝѝ са, напъешн са *св.* напия се
 напнтѝтн, –ѝѝ, –ѝешн *св., вж.* напнтатн
 наплаванне, –ниа *ср.* покритие
 наплавитн, –влѝѝ, –вншн *св.* разля, протека
 наплнтатн, –аѝ, –аешн *несв.* наплитам, изплитам
 наплоутн, –пловѝ, –пловешн *несв.* препълня, наводня
 наплоутне, –ниа *ср.* наводнение
 наплъненне, –ниа *ср.* изпълване
 наплънитн, –нѝѝ, –нншн *св.* напълня; ~ сѝ напълня се, изпълня се
 наплънѝтн, –ѝѝ, –ѝешн *несв.* напълвам; ~ сѝ *с тв. п.* изпълвам се с помощта на ...
 наповатн, –оуѝѝ, –оуешн *несв.* цаня се за наемен работник, ратай
 наповѝцанне, –ниа *ср.* обръщение, въпрос
 напоенне, –ниа *ср.* напояване
 напонтн, –оѝ, –ншн *св.* 1. напоя, утоля жаждата; 2. напоя, поля; *с вин. и тв. п.*
 напотрѝбне, –ниа *ср.* неправилна употреба

напоустити, –циѣ, –стнши св. изпратя
 направити, –влѣѣ, –внши св. 1. насоча, напѣтя; 2. (писмо, послание) изпратя
 направляти несов. насочвам, водя; – са насочвам се към ...; с къ и дат. п.
 напраснивъ, –зи прил. внезапен, неочакван; 2. избухлив, сприхав, раздражителен
 напраснине, –ниа ср. 1. внезапност, ненадеиност; 2. избухливост, сприхавост
 напрасно нрч. внезапно, изведнѣж; вар. напраснѣ
 напраснодоушнѣ, –зи прил. избухлив, сприхав
 напраснѣ, –зи прил. внезапен
 напраснѣство, –а ср. избухливост, сприхавост
 напраснѣ вж. напрасно
 напрьвое нрч. преди всичко
 напрьзкъ, –а м. довереник, любимец
 напрьдѣ предлог пред
 напрьждѣ нрч. напред
 напращи, –гѣ, –жѣши св. опѣна, обтегна
 напъ, –а м. наемник, наемен работник
 напъсанне вж. напсанне
 напъсати вж. напсати
 напъство, –а ср. наемничество
 наражданне, –ниа ср. раждане
 наращенне, –ниа ср. 1. нарастване; 2. обрастване
 нард– вж. нарѣд–
 нарек– вж. и нареци
 нареч– вж. и нареци
 нареченне, –ниа ср. 1. наричане, назоваване; 2. определение, дефиниция; вж. и нарицанне
 нареци, –рекѣ, –речѣши св. с вин. п. нарека, назова; субст. мн. нареченни обвинените, обречените в деня на Страшния съд; – са с дв. им. п. нарека се, назова се
 нарицаемѣ, –зи прил. (< прич.) наричан, нарицаем, именуващ се
 нарицанне, –ниа ср. 1. наричане; 2. извикване по име; вж. и нареченне
 нарицати, –цаѣѣ, –цаѣши несов. с вин. п. наричам, изричам, призовавам; – са с дв. им. п. наричам се
 народосътворѣцѣ, –а м. демиург, създател на света; гр. δημιουργός; вар. народотворитѣлѣ, народотворѣцѣ; вж. и творѣцѣ
 народотворитѣлѣ, –лѣ вж. народосътворѣцѣ, народотворѣцѣ
 народотворитѣнѣ вж. народотворѣцѣ
 народотворѣцѣ, –а м. създател, творец; гр. δημιουργός
 народотворѣцѣ прил. прит. създаващ, сътворяващ; вар. народотворитѣнѣ
 народѣ, –а м. 1. народ, род; 2. хора, множество, тѣла
 народѣство, –а ср. множество от хора

нарокъ, –а м. 1. прозвище, название; 2. заричане, клетва; 3. жребий, съдба; нарѡкомь главно; на
 основание на, по причина на
 нарѡчѣнтъ, –ын прил. 1. определен; 2. известен, прочут, забележителен; 3. свещен; нарѡчѣнтъа кѣнѣнтъа
 каноничните книги от Стария и Новия Завет
 нарѡчѣнтъ, –ын прил. 1. означен; 2. отделен, особен; 3. известен, славен
 нарѡдъ, –а м. нард, растение, от което се добива миро; гр. *várδος*; лат. *Nardostachys jatamansi*
 нарѡдѣнтъ, –ын прил. нардов, направен от нард
 нарѡкованне, –нѣ ср. название
 нарѡковати, –ѡчѣ, –ѡчѣшн св. известя, съобщя
 нарѡчѣне, –нѣ ср. 1. зарѣка, порѣка; 2. нареждане; 3. решение, присѣда
 нарѡганне, –нѣ ср. поругаване
 нарѡгати, –аѣ, –аѣшн несл. 1. осмивам; 2. хуля, ругая, оскѣрбявам; ~ сѣ подигравам се
 насадѣнтъ, –ждѣ, –дѣшн св. насадя, посадя
 населѣнаѣ, –ѣа ж. вселената, земята
 населѣнтъ, –лѣ, –лѣшн св. населя
 населѣнтъ, –а м. 1. жител на населеното място; 2. заселник, преселник
 насилне, –нѣ ср. насилие, тиранство, тормоз
 насилѣнтъ, –лѣ, –лѣшн св. 1. насиля; 2. надвия; с дат. п.
 насилѣнтъ, –а м. управляващ, управник
 насилѣти, –ѣ, –ѣшн несл. насилвам
 насакаати, –ѣ, –ѣшн несл. нахвърлям се
 насладѣнтъ, –ждѣ, –дѣшн св. с род. п. подсладя; ~ сѣ насладя се
 наслаждаати, –аѣ, –аѣшн несл. с род. п. 1. услаждам, подслаждам; 2. оставям наслада някому; ~ сѣ
 наслаждавам се
 наслаждение, –нѣ ср. наслаждение, наслада, удоволствие
 наслѣдѣне, –нѣ ср. наследство, наследяване
 наслѣдѣнтъ, –ждѣ, –дѣшн св. наследя, получа в наследство
 наслѣдовати, –аѣ, –аѣшн несл. с вин. п. наследявам
 наслѣдѣнтъ, –а м. наследник
 наслѣдѣнтъ, –а м. наследница
 наслѣдѣствовати, –аѣ, –аѣшн несл. наследявам
 насѡбѣнтъ, –ын прил. особен, различен
 насѡуѣ нрч. всуе, напразно
 насѡчѣнтъ, –ѣ, –ѣшн св. 1. насоча; 2. подбудя; 3. обвиня
 настѣвѣнтъ, –влѣ, –влѣшн св. 1. поведѣ (към, по) ; 2. с до и род. п. заведа до; 3. с вин. п. и на с вин. п.
 настава, напѣтя
 настѣвѣне, –нѣ ср. наставление
 настѣвѣти, –ѣ, –ѣшн несл. 1. повеждам, завеждам; 2. поучавам, наставлявам

НАСТАВЪНИКЪ, –а м. 1. наставник, учител; 2. водач; ръководител; 3. управител
 НАСТАТИ, –СТАТИ, –СТАТИШ СВ. настана, настъпя, започна
 НАСТЪПЪНИКЪ, –ЪНИ ПРИЛ. състоящ се от стихове, поетичен
 НАСТОЛНЕ, –НИА СР. место за сядане, стол, седалище
 НАСТОЛЪНИКЪ, –а м. 1. наследник на престола, на титлата, приемник; 2. наместник
 НАСТОЯНИЕ, –НИА СР. 1. настойчивост; 2. постоянство
 НАСТОЯТИ, –ТОЯТИ, –ТОЯТИШ НЕСВ. 1. започвам; настъпвам; 2. настоявам; настожи насъщен
 НАСТЪЛАТИ, –СТАЛАТИ, –СТАЛАТИШ СВ. настеля, постеля
 НАСТЪПАТИ, –АПАТИ, –АПАТИШ НЕСВ. 1. стъпвам върху; настъпвам; 2. пристъпвам, приближавам се
 НАСТЪПЪНИКЪ, –НИКЪ ПРИЛ. –НИКЪШ СВ. с на и вин. п. 1. стъпя върху, настъпя; 2. пристъпя, тръгна, насоча се
 НАСЪ ФОРМА ЗА РОД. или МЕСТ. П. МН. Ч. на азъ
 НАСЪМЪРЪТЪНИКЪ, –а м. смъртник, осъден на смърт
 НАСЪСАТИ, –САТИ, –САТИШ СВ. насуча се, набозая се
 НАСЪЛАТИ, –ЛАТИ, –ЛАТИШ НЕСВ. изпращам (войски, хора) срещу (против) някого
 НАСЪПАТИ, –ПАТИ, –ПАТИШ СВ. насипя, разсипя; ~ СА разсипя се, разруша се
 НАСЪТИТИ, –ТИТИ, –ТИТИШ СВ. нахраня, наситя; ~ СА наситя се, заситя се
 НАСЪЩАНЕ, –НИА СР. насищане; вар. насъщане
 НАСЪЩАТИ, –ЩАТИ, –ЩАТИШ НЕСВ. насищам; ~ СА насищам се, нахранвам се
 НАСЪЩАНЕ, –НИА СР. 1. насищане, нахранване; 2. пресищане; вар. насъщане
 НАСЪВАТИ, –ВАТИ, –ВАТИШ НЕСВ. насявам, посявам, засявам
 НАСЪДАТИ, –ДАТИ, –ДАТИШ СВ. мътя, измътя
 НАСЪВАТИ, –ВАТИ, –ВАТИШ СВ. насея
 НАСЪЩЪНИКЪ, –ЪНИКЪ ПРИЛ. насъщен, необходим
 НАТАНЪ, –а м. л. Натан; гр. Νάθαν от евр.
 НАТЪРЪЖЕНИЕ, –НИЕ СР. 1. състезание; 2. награда
 НАТЪРЪЖЕНИЕ ВЪС. натържжение
 НАТЪРУТИ, –ТУТИ, –ТУТИШ СВ. нахраня
 НАТЪКАТИ, –КАТИ, –КАТИШ СВ. натъпча
 НАТЪЩЪНИКЪ, –ЪНИКЪ ПРИЛ. усърден, ревностен
 НАТЪКЪНИКЪ, –НИКЪШ СВ. натъкна, втъкна, забода
 НАТАГЪНИКЪ, –НИКЪШ СВ. 1. натегна; 2. изтегля, извадя
 НАХОДТИ, –ДОТИ, –ДОТИШ НЕСВ. наближавам, идвам
 НАХОДЪ, –а м. нападение, нахлуване
 НАХОТЪТИ, –ТОТИ, –ТОТИШ СВ. насладя се
 НАЧЪНЕНИЕ, –НИЕ СР. начинание, начало
 НАЧЪНАТИ, –НАТИ, –НАТИШ НЕСВ. започвам
 НАЧЪСТИ, –СТИТИ, –СТИТИШ СВ. наброя, изброя

НАУНТАННЕ, –ННА *ср.* изброяване
 НАУНТАТН, –АНѢ, –АЕШН *несв.* пресмятам
 НАУРЪПАТН СА, –АНѢ СА, –АЕШН СА *св.* напоя се, почерпя се, утоля си жаждата
 НАУРЪТАННЕ, –ННА *ср.* начертание, знак
 НАУРЪТАТН, –АНѢ, –АЕШН *св.* начертая, рисувам
 НАУЪН– *вж.* и НАУАТН
 НАУЮДНТН СА, –ЖДѢ СА, –ДНШН СА *св.* начудя се
 НАУАЛНЕ, –ННА *ср.* началство, ръководство
 НАУАЛО, –А *ср.* начало; *вж.* и НАУАТЪКЪ
 НАУАЛЪННІКЪ, –А *м.* 1. началник, ръководител; 2. зачинател; *зълъин* – зачинателят на злото, дяволът
 НАУАЛЪНЪ, –ЪН *прил.* 1. начален; 2. главен
 НАУАТН, –УЪНѢ, –УЪНШН *св.* 1. започна, начена; 2. *спом. гл.* за образуване на бъдеще време
 НАУАТНЕ, –ННА *ср.* начало
 НАУАТЪКЪ, –А *м.* 1. начало; 2. начинание, постъпка; *вж.* и НАУАЛО
 НАШЕСТВЕНЕ, –ННА *ср.* нашествие
 НАШЪ, –А, –О *мест. прит.* наш, –а, –о
 НАШЪД– *вж.* НАНТН
 НАМАСТН СА, –ІАМЪ СА, –ІАСН СА *св.* наям се, нахраня се
 НААТН, –НМѢ, –НМЕШН *св.* наема; ~ СА 1. наема се; 2. заема се
 НБ– *съкр.* от НЕБ–
 НБС– *съкр.* от НЕБЕС–
 НБСК– *съкр.* от НЕБЕСЬСК–
 НЕ *част.* не
 НЕ *форма за вин. п. ед. ч. ср. р.* на *Н, *Іа, *Е след предлози
 НЕБЕС– *вж.* и НЕБО
 НЕБЕСЪННІКЪ, –А *м.* (анат.) небце
 НЕБЕСЪНЪ, –ЪН *прил.* небесен; *субст. мн.* НЕБЕСЪНАІА небесните селения, небесните дела
 НЕБЕСЬСКЪ *прил. прит.* небесен; *вж.* и НЕБЕСЪНЪ
 НЕБЛЮДОМЪ, –ЪН *прил.* (< *прич.*) неохраняем, незащитен
 НЕБЛЮДОМЪ *нрч.* незащитено, неохраняемо
 НЕБО¹, НЕБЕСЕ *ср.* 1. небе, въздух; 2. небесен свод; 3. невидимият, нематериалният свят; *съ* НЕБЕСЕ от небето, свише
 НЕБО² *съюз* понеже, защото
 НЕБОГЪ, –ЪН *прил.* беден
 НЕБОНЪ *съюз* 1. понеже, защото; 2. нали; 3. не само това, но и
 НЕБОПАРЪНЪ, –ЪН *прил.* летящ по небето
 НЕВРЪГОВАТН, –ОУѢ, –ОУЕШН *несв.* пренебрегвам

НЕВРЪЖЕННЕ, –НІА *ср.* 1. небрежност, немарливост; 2. пренебрежение
 НЕВРЪЩІН, –ГЖ, –ЖЕШН *несв.* пренебрегвам
 НЕВЪДНМЪ, –ЪИН *прил* (< *прич.*) невменяем
 НЕВЪИВАЛНЦА, –А *жс.* неопитна жена
 НЕВЪИГНЕ, –НІА *ср.* небитие; *вжс.* и несъществуване
 НЕВЪИГЪНЪ, –ЪИН *прил.* несъществуващ, несъздаден
 НЕВЪИШЪНЪ, –ЪИН *прил.* несъществуващ, несъздаден
 НЕВЕЛНКЪ, –ЪИН *прил.* незначителен, малък
 НЕВНДНО *нрч.* невидимо
 НЕВНДНМЪ, –ЪИН *прил.* (< *не* и *прич.*) невидим
 НЕВНДЪННЕ, –НІА *ср.* невидяне, слепота
 НЕВНСТЪНЪ, –ЪИН *прил.* невидящ, сляп
 НЕВОДЪ, –А *м.* невод, рибарска мрежа
 НЕВОЛЪНЪ, –ЪИН *прил.* неволен, непреднамерен
 НЕВОЛЪ, –А *жс.* необходимост; ~ естъ неизбежно е
 НЕВРЪЖДЕНЪ, –ЪИН *прил.* (< *не* и *прич.*) неповреден
 НЕВЪЗБЛАГОДЪТЪНЪ, –ЪИН *прил.* неблагоприятен; *вжс.* и НЕВЪЗБЛАГОДАТЪНЪ
 НЕВЪЗДЪРЖАННЕ, –НІА *ср.* невъздържание, несдържаност
 НЕВЪЗДЪРЖАНЪ, –ЪИН *прил.* (< *не* и *прич.*) неудържим
 НЕВЪЗМОЖНО *нрч.* невъзможно
 НЕВЪЗМОЖЪНЪ, –ЪИН *прил.* невъзможен
 НЕВЪЗЪЕСТВО, НЕВЪЗЪЕСТВО *вжс.* неведъжество
 НЕВЪЗМЪВНМЪ, –ЪИН *прил.* (< *не* и *прич.*) некористолюбив
 НЕВЪЗМЪСТНМЪ, –ЪИН *прил.* (< *не* и *прич.*) 1. невместим; 2. непостижим
 НЕВЪНАТЪ, –ЪИН *прил.* невнятен, непонятен
 НЕВЪХЛАЩЕНЪ, –ЪИН *прил.* (< *не* и *прич.*) необуздан
 НЕВЪХОДЪНЪ, –ЪИН *прил.* непроходим; НЕВЪХОДЪНОЕ МЪСТО светая светих в храма, където влиза само свещеникът
 НЕВЪГЛАСЪ, –А *м.* невежа
 НЕВЪГЛАСЪНЪ, –ЪИН *прил.* невежествен
 НЕВЪДОМЪ, –ЪИН *прил.* (< *не* и *прич.*) 1. незнаен, неизвестен, неосъзнат; 2. непознаваем; *вжс.* и НЕДОВЪДОМЪ, НЕДОПОСТЪНЪНМЪ, НЕДОСЪНЪНМЪ, НЕДОСТЪНЪНЪ, НЕСЛЪДНМЪ, НЕПОСТЪНЪНМЪ
 НЕВЪДЪННЕ, –НІА *ср.* непознаване, неведение, незнание, невежество; *вжс.* и НЕДОСТЪНЪЕСТВО, НЕДОВЪДЪННЕ; НЕВЪДАНИЕ, НЕВЪДЪЕСТВО, НЕВЪЖДЪЕСТВО, НЕВЪЖДЪЕСТВЕНЕ, НЕВЪЕСТЪ
 НЕВЪЖДА, –ЖДА *м.* невежа
 НЕВЪЖДЪЕСТВО, –А *ср.* невежество, незнание
 НЕВЪРЪННКЪ, –А *м.* неверник, безверник
 НЕВЪРЪНЪ, –ЪИН *прил.* неверен

НЕВЪРЪСТВЕНЕ, –НИА *ср.* неверие
 НЕВЪРЪСТВО, –А *ср.* неверие
 НЕВЪСТА, –ЪИ *жс.* невяста
 НЕВЪСТЬ, –Н *жс.* незнание
 НЕВЪСТЪННИКЪ, –А *м.* жених, младоженец
 НЕВЪСТЪСТВО, –А *ср.* сватба, брак
 НЕГАСИМЪ, –ЪИН *прил.* (< не и прич.) неугасим
 НЕГЛАГОЛАНЪ, –ЪИН *прил.* (< прич.) неизречим, неизразим с думи; *вар.* НЕОГЛАГОЛАНЪ; *вж.* Н НЕНЗГЛАГОЛАНЪ, НЕНЗГЛАГОЛАНЬНЪ, НЕНЗРЕЧЕНЪ, НЕНЗРЕЧЪНЬНЪ, НЕНЗРОЧЪНЪ, НЕНСПОВЪДАНЪ, НЕНСПОВЪДНИМЪ, НЕНСПОВЪДЪНЪ, НЕГЛАГОЛЪНЪ
 НЕГЛАГОЛАННЕ, –НИА *ср.* 1. мълчание; 2. немота
 НЕГО *форма за род. п. ед. м. и ср. р. на *н, *ъ, *е след предлози*
 НЕГОДОВАТИ, –ОУЇѢ, –ОУЕШН *несв.* негодувам, недоволен съм, сърдя се
 НЕГОДЪНЪ, –ЪИН *прил.* 1. негоден, безполезен; 2. неудобен
 НЕГОДЪ *нрч.* негодно, неудобно; ~ ВЪИТИ не допадам, не се харесвам
 НЕГОНЕЪЪНЪ, –ЪИН *прил.* неизбежен
 НЕГЪЛН *нрч.* 1. отколкото; 2. може би
 НЕГЪВЪЛЪ, –ЛНИ *прил.* непреклонен, неподатлив
 НЕДАЛЕЧЕ *нрч.* недалече
 НЕДВНЖИМЪ, –ЪИН *прил.* (< не и прич.) недвижим, неподвижен
 НЕДЛЪЖЪНЪ, –ЪИН *прил.* незадължителен
 НЕДОБРЪ *нрч.* незадоволително, недостатъчно
 НЕДОВЪДНИМЪ, –ЪИН *прил.* (< не и прич.) несравним, безпримерен, непознаваем
 НЕДОВЪДЪНЪ, –ЪИН *прил.* мъчен за разрешение, неразрешим; *вж.* и НЕДОУМЪТЕЛЪНЪ
 НЕДОВЪДЪНИЕ, –НИА *ср.* неведение, незнание; *вж.* и НЕДОСТЪЖЪСТВО, НЕВЪДЪНИЕ
 НЕДОВЪДЪТИ, –ВЪМЪ, –ВЪСН *св.* не разбирам; ~ СА неясен съм, не разбираем съм
 НЕДОНИЪТИ, –ЪИѢ, –ЪЕШН *св.* не ми достига нещо
 НЕДОКОНЪЪНЪ, –ЪИН *прил.* недовършен
 НЕДОПОСТЪЖИМЪ, –ЪИН *прил.* непостижим; *гр.* ἀκατάληπτος
 НЕДОРАЗУМЪВЪНЪ, –ЪИН *прил.* непостижим; *гр.* ἀκατάληπτος
 НЕДОСТАЪЪКЪ *вж.* НЕДОСТАТЪКЪ
 НЕДОСТАТИ, –СТАЪѢ, –СТАЕШН *св.* не достигна, не съм достатъчен
 НЕДОСТАТЪКОВАТИ, –ОУЇѢ, –ОУЕШН *несв.* не стигам, не достигам, недостатъчен съм
 НЕДОСТАТЪКЪ, –А *м.* недостиг; *вар.* НЕДОСТАЪЪКЪ
 НЕДОСТАТЪЪНЪ, –ЪИН *прил.* недостатъчен
 НЕДОСТАТЪЪНЪ *нрч.* недостатъчно
 НЕДОСТАЪТИ, –АѢѢ, –АЕШН *несв.* отсъствам, не достигам, липсвам
 НЕДОСТОЪНО *нрч.* недостойно; ~ ЕСТЬ и *инф.* недостойно, непристойно, непозволено е да ...; *вар.* НЕДОСТОЪНЪ

НЕДОСТОЙНЪ, –ЪИН *прил.* недостоен
 НЕДОСТОЙНЪ *вж.* НЕДОСТОЙНО
 НЕДОУВАНИЪ, –ЪИН *прил.* безнадежен
 НЕДЪЛАНЪ, –ЪИН *прил.* (< не и прич.) необработен, необработваем
 НЕДЪЛЪНЪ, –ЪИН *прил.* неделим; *вж.* и НЕРАЗУЖЪНЪ, НЕРАСТЪПЪНЪ
 НЕДЪЛЪБЪ, –ЛЪ *ж.* 1. неделя; 2. седмица
 НЕДЪЛЪБЪ, ЛЪ *м.* безделник
 НЕДЪЖОВАТИ, –ОУИЖ, –ОУЕШН *несв.* страдам от недъг, боледувам
 НЕДЪЖЪ, –А *м.* недъг; болест; *вж.* – *взпасти* заболявам, разболявам се; МЪСАЧЪНЪЯ ЗЪЛЪИ НЕДЪЖЪИ НИМЪТИ
 страдам от лунатизъм; *простъ* БЪТИ ОЪ НЕДЪЖА избавям се от недъга, болестта
 НЕДЪЖИВЪ, –ЪИН *вж.* НЕДЪЖЪЛЪВЪ
 НЕДЪЖЪЛЪВЪ, –ЪИН *прил.* недъгав, болен; *вар.* НЕДЪЖИВЪ
 НЕДЪЖИНИКЪ, –А *м.* болник, болен човек
 НЕДЪЖИВЪ, –ЪИН *прил.* 1. недъгав; болен; 2. болестен; 3. *субст.* болен, боледуващ
 НЕЖЕ СЪЮЗ нежели; отколкото; *вж.* и НЕЖЕЛН
 НЕЖЕЛН СЪЮЗ нежели; отколкото; *вж.* и неже
 НЕЖЕНСТВО, –А *ср.* безбрачие
 НЕЖИТЪ, –А *м.* нежит, зъл дъх, дявол
 НЕЗАДЪБЪМЪ, –ЪИН *прил.* (< прич.) внезапен, неочакван
 НЕЗАВНДЪЛЪВЪ, –ЪИН *прил.* независтлив
 НЕЗАВНДЪНО *нрч.* без завист, незлобливо, независтливо; *вар.* НЕЗАВНДЪНЪ
 НЕЗАВНДЪНЪ, –ЪИН *прил.* независтлив
 НЕЗАВНДЪНЪ *вж.* НЕЗАВНДЪНО
 НЕЗАВНСТЪНЪ, –ЪИН *прил.* независтлив
 НЕЗАЗОРЪНЪ, –ЪИН *прил.* безукорен, безупречен
 НЕЗАМЪДЪНО *нрч.* без забавяне незабавно, веднага; бързо
 НЕЗАПАПЪ, –А *м.* внезапност, ненадейност
 НЕЗАПАПЪНЪ, –ЪИН *прил.* внезапен, неочакван
 НЕЗНАМЕНИТЪ, –ЪИН *прил.* неозначен
 НЕЗЪЛОБИВЪ, –ЪИН *прил.* незлоблив, беззлобен
 НЕЗЪЛОБИЕ, –НИА *ср.* беззлобие, злопамятност
 НЕЗЪБИЛЪМЪ, –ЪИН *прил.* (< не и прич.) непоклатим; *вж.* и НЕЗЪБИВЪНЪ
 НЕЗЪБИВЪНЪ, –ЪИН *прил.* непоклатим, непоколебим; *вж.* и НЕЗЪБИЛЪМЪ
 НЕЗЪДАНЪ, –ЪИН *прил.* несътворен; *вж.* и НЕТВОРЕНЪ, НЕСЪТВОРЕНЪ, НЕСЪЗЪДАНЪ
 НЕИЗЪБИТЪНЪ, –ЪИН *прил.* неизбежен
 НЕИЗВРАТЪНЪ, –ЪИН *прил.* 1. неподвижен; 2. неизменен, неизменяем; *вж.* и НЕПРЪЛОЖЪНЪ, НЕИЗМЪВЪНЪ
 НЕИЗВЪСТЪ, –ЪИН *прил.* неизвестен

нѐнзвѣстѣнѣ *нрч.* неизвестно
 нѐнзглаголанѣ, –ѣн *прил.* (< не и прич.) неизразим, неописуем
 нѐнзглаголаньно *нрч.* неизразимо, неописуемо
 нѐнзда̀р– *вж.* и нѐнзда̀–
 нѐнзкоу̀сѣнѣ, –ѣн *прил.* неопитен
 нѐнзмѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* неизменен, непроменим
 нѐнзмѣсѣнѣ, –ѣн *прил.* без примеси, несмесен, чист; *вж.* и нѐсѣзмѣсѣнѣ, нѐрѣзмѣсѣнѣ
 нѐнзмѣжѣнѣ, –ѣн *прил.* несмесен, чист, бистѣр
 нѐнзрѣѣнѣ, –ѣн *прил.* (< не и прич.) неизразим, неописуем
 нѐнзрѣѣнѣнѣкѣ, –ѣ *м.* (за Бог) този, който е неизразим за ума
 нѐнзрѣѣнѣно *нрч.* неизразимо, неописуемо
 нѐнзрѣѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* неизразим, неописуем
 нѐнмѣнѣне, –нѣ *ср.* липса, недостатѣк
 нѐнслѣ̀днѣмѣ, –ѣн *прил.* непостижим
 нѐнслѣ̀дѣнѣ, –ѣн *прил.* неизследваем, непостижим за ума
 нѐнслѣ̀ждѣнѣ, –ѣн *прил.* непостижим
 нѐнспнѣсѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* неописуем, неизразим, неизобразим
 нѐнсплѣ̀нѣ *нрч.* не напѣлно
 нѐнстѣлѣ̀нѣнѣ, –ѣн *прил.* нетленен
 нѐнстовлѣ̀ненѣ, –нѣ *ср.* безумие, умопомрачение
 нѐнстовѣ̀, –ѣн *прил.* неистов, луд; – сѣ дѣлѣ̀тн правѣ се на луд; на по̀хотѣ – неистово похотлив
 нѐнстѣлѣ̀нѣне, –нѣ *ср.* нетление
 нѐнстѣлѣ̀нѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* нетленен
 нѐнстѣ̀, –ѣн *прил.* не на себе си, безумен
 нѐнщнѣслѣ̀нѣ, –ѣн *прил.* неизчислим, неизброим, неизмерим
 нѐклн *вж.* нѐгѣлн
 нѐкљѣ̀чнѣмѣ, –ѣн *прил.* негоден, неспособен
 нѐкѣ̀торнѣѣнѣ, –ѣн *прил.* миролюбив, кротѣк
 нѐкѣ̀лн и нѐгѣ̀лн *нрч.* негли, може би, даже и
 нѐкѣ̀ннѣнѣнѣкѣ, –ѣ *м.* неграмотен, неук човек
 нѐлнѣемѣ̀рѣнѣ, –ѣн *прил.* нелицемерен, искрен
 нѐложѣ̀но *нрч.* нелѣжливо, без лѣжа
 нѐлю̀бѣ̀ство, –ѣ *ср.* омраза
 нѐлѣ̀ѣнѣ, –ѣн *прил.* неотлѣчен
 нѐмо̀щѣ̀, –н *ж.* немо̀щ, слабѣст; болѣст
 нѐмо̀щнѣ̀нѣ, –ѣн *прил.* 1. болен, болѣдува̀щ; 2. немо̀щен, болен; *субст.* нѐмо̀щнѣ̀нн болните, слабите, немо̀щните; 3. безсилен; 4. недѣстоен

немоу форма за дат. п. ед. ч. м. и ср. р на *н, *ѣ, *ѣ след предлози
 немъзвенне, –ниѣ ср. немиене, нечистота, нечистоплътност
 немъ форма за мест. п. ед. ч. м. и ср. р на *н, *ѣ, *ѣ след предлози
 немъдлнвѣ, –ѣин прил. усърден, прилежен
 немѣрънѣ, –ѣин прил. неизмерим, безмерен
 немѣченѣ, –ѣин прил. (< не и прич.) неуязвим
 ненавндѣнне, –ниѣ ср. ненавист, ненавиждане, омраза
 ненавндѣтн, –ждѣ, –дншн несл. с род. п. ненавиждам
 ненавнстѣ, –н жс. ненавист; вж. и ненавндѣнне, ненавнстне
 ненадѣнмѣ, –ѣин прил. безнадежден
 ненаказанѣ, –ѣин прил. 1. невъзпитан; 2. необразован
 ненароунѣ, –ѣин прил. 1. неизвестен; 2. незначителен
 ненаселенѣ, –ѣин прил. (< не и прич.) ненаселен; субст. ненаселѣнаѣ ненаселена, необитаема земя
 ненауданѣ, –ѣин прил. неочакван
 неовноватн са, –оунѣ са, –оунѣшн са несл. говоря без заобикалки, без извъртане
 неовннѣнѣ, –ѣин прил. говорещ направо, без заобикалки, безпристрастен
 неовнсканѣ, –ѣин прил. неогледан
 неовлазнѣнѣ, –ѣин прил. непоколебим, неподаващ се на събласни
 неовразнѣнѣ, –ѣин прил. безформен, без образ, безобразен; гр. ἀσχημάτισμος; вж. и безобразнѣнѣ
 неовыценне, –ниѣ ср. необщителност
 неодръжнмѣ, –ѣин прил. необхватен; неодръжнмѣѣ вещь необятна материя, непостижима същност
 неомъвенѣ, –ѣин прил. (< прич.) неизмит, неомит
 неопалнмѣ, –ѣин прил. (< прич.) неизгарящ
 неопнсанѣ, –ѣин прил. (< прич.) непостижим, неописуем; гр. ἀπερίγραπτος; вж. и неопнсанѣнѣ
 неопнсанѣ нрч. неописуемо; гр. ἀπερίγραπτως; вар. неопнсанѣно
 неоплазнѣнѣ, –ѣин прил. стеснителен, скромнен
 неоскъднѣнѣ, –ѣин прил. неизчерпаем
 неоскъдѣннѣнѣ, –ѣин прил. неизчерпаем
 неославнѣнѣ, –ѣин прил. неотстъпен
 неоставнмѣ, –ѣин прил. (< не и прич.) несменяем
 неоскъденѣно нрч. 1. безупречно, безукоризнено; 2. неосъдено; гр. ἀκατακρίτως
 неоскъденѣнѣнѣ, –ѣин прил. неосъден
 неотъвѣтнѣнѣ, –ѣин прил. безответен, оставен без отговор
 неотърѣзнѣнѣ, –ѣин прил. неотделим
 неотъстѣпанне, –ниѣ ср. несъгласие, неотстъпчивост
 неотъходнѣнѣ, –ѣин прил. постоянен
 неоудатѣно нрч. нещастно

неоудобъ *нрч.* трудно, мъчно; ~ носимъ труден за носене
неоумъвенъ, -ъин (< не и прич.) неумит, неизмит
неоуподдѣнене, -на *ср.* неблагодарност
неоустроенъ, -ъин *прил.* неустроен, безпорядъчен, непостоянен
неоутвърждение, -на *ср.* 1. неувереност; 2. недостоверност
неоцѣпенъ, -ъин *прил.* неочистен
непнцѣванне, -на *ср.* безшумност, спокойствие, тишина
неплодовитъ, -ъин *прил.* неплодовит, неплоден
неплоды, -ъве *ж.* неплодна жена, бездетка
неплодънъ, -ъин *прил.* неплодовит, неплоден
неплътъскъ, -ъин *прил.* безплътен, безтелесен
непобѣденъ *прил.* (< не и прич.) непобеден
непоболѣнене, -на *ср.* нечувствителност
неповннънъ, -ъин *прил.* невинен
неповольнъ, -ъин *прил.* недоброволен, неволен
непоглоумно *нрч.* 1. съсредоточено; 2. непоклатимо, без колебание
непоглъщенъ, -ъин *прил.* (< не и прич.) непогълнат
непогофенне, -на *ср.* ненаказуемост
неподвнженне, -на *ср.* неподвижност; *вж.* и неподвнжанне
неподвнжнъ, -ъин *прил.* неподвижен
неподвнжанне, -на *ср.* неподвижност; *вж.* и неподвнженне
неподовне, -на *ср.* непристойност, невъзпитание
неподовъникъ, -а *м.* 1.негодник, развратник; 2. безбожник
неподовънъ, -ъин *прил.* 1.неподобен, несходен; 2. недостоен, непристоен; 3. безчестен, извратен
непозъбънъ, -ъин *прил.* непоклатим
непокорѣнене, -на *ср.* непокорност; *вж.* и непокоръ
непокоръ, -а *м.* непокорност; *вж.* и непокорѣнене
неполоученне, -на *ср.* неуспех, несполука
непользънъ, -ъин *прил.* безполезен
непопеченне, -на *ср.* лекомислие, безгрижие
непорочънъ, -ъин *прил.* непорочен, бегрешен
непослоушьанвъ, -ъин *прил.* непослушен, непокорен
непосрамленъ, -ъин *прил.* (< не и прич.) непосрамен
непоспѣшьнъ, -ъин *прил.* безполезен, напразен
непостнжнмъ, -ъин *прил.* (< прич.) *вж.* непостнжнъ
непостнжнъ, -ъин *прил.* непостижим; *вар.* непостнжнмъ
непостоннъ, -ъин *прил.* 1. непостоянен, неспокоен; 2. неудържим

непостъдѣнь, –ъин *прил.* непосрамен, неосквернен
 непостъпъ, –а *м.* покой, неподвижност, липса на движение
 непостъпѣнь, –ъин *прил.* 1. неподвижен, твърд; 2. неотстъпчив
 непотворьно *нрч.* безупречно
 неправленне, –ниа *ср.* ненасочване
 неправьда, –ъи *ж.* неправда; *вар.* неправьдне; *вж.* и бесправьдне
 неправьднвъ, –ъин *прил.* неправдив, лъжлив; *вж.* и неправьдънъ
 неправьдне *вж.* неправьда
 неправьдѣннкъ, –а *м.* неправедник, грешник
 неправьдѣнъ, –ъин *прил.* неправеден, несправедлив; *вж.* и неправьднвъ
 непраздѣна, –аа *прил. ж. субст.* непразна, бременна жена
 непраздѣнъ, –ъин *прил.* не свободен, подчинен
 непрннмѣннкъ, –а *м.* който не приема, който отрича
 непрннмѣнъ, –ъин *прил.* 1. неуязвим, невредим; 2. невъзприемчив; *вж.* и непрннмѣнвъ
 непрнкладѣнъ, –ъин *прил.* 1. несъобразен, не в съгласие с нещо; 2. несравним; *вж.* и беспрнкладѣнъ
 непрнкосновѣнъ, –ъин *прил.* неприкосновен, недостъпен
 непрнмѣсьнъ, –ъин *прил.* несмесен
 непрнстъпѣнъ, –ъин *прил. с дат. п.* недостъпен, непристъпен; недостижим
 непрнѣднвъ, –ъин *прил.* враждебен, зъл
 непрнѣдннъ *прил. прит.* дявол, дяволски, който се отнася до дявола
 непрнѣдъ, –н *ж.* 1. зло; зъл дух; 2. дяволът, сатаната; *вж.* и софона, днѣволъ, клѣтѣннкъ, съвдѣнтель
 непрнѣдѣнъ, –ъин *прил.* зъл, враждебен
 непрнѣдѣнскъ, –ъин *прил. прит.* дяволски, който се отнася до дявола
 непрнѣдѣнство, –а *ср.* зло, злоба, враждебност
 непротлаченне, –ниа *ср.* суровост, грубост
 непроходѣнъ *прил.* непроходим, непристъпен, недостижим
 непроходѣнъ, –ъин *прил.* непроходим, непристъпен, недостижим
 непрѣзорство, –а *ср.* скромност
 непрѣклонѣнъ, –ъин *прил.* непреклонен, непоколебим
 непрѣложѣнъ, –ъин *прил.* който не търпи промяна, неизменен, неизменяем; *вж.* и неѣзвратѣнъ, неѣзмѣнѣнъ
 непрѣмѣнѣнъ, –ъин *прил.* неизменен, непроменлив, постоянен
 непрѣподобѣнъ, –ъин *прил.* безбожен
 непрѣпоконѣнъ, –ъин *прил.* неспокоен
 непрѣпърнѣнъ, –ъин *прил.* неубедителен
 непрѣстаньно *нрч.* непрестанно, постоянно; *вар.* непрѣстаньно
 непрѣстанѣнъ, –ъин *прил.* непрестанен, постоянен
 непрѣстанѣнѣ *вж.* непрѣстаньно

непроходимъ, -ѣин прил. непроходим, недостъпен
 непроходьнъ, -ѣин прил. непроходим
 непъщеванне, -нѣ ср. помисъл, умисъл
 непъщевати, -юѣж, -юѣши нескв. с вин. п. 1. мисля, смятам, на мнение съм; 2. предполагам
 нераднвъ, -ѣин прил. небрежен, нехаен, немарлив
 нераднѣ, -нѣ ср. небрежност, нехайство, немарливост
 нераднтн, -ждѣж, -днши нескв. не ме грижа за някого, за нещо, нехая, пренебрегвам; вар. нероднтн
 нерадъно нарч. небрежно, нехайно
 нераздр- вж. неразр-
 нераздѣльнъ, -ѣин прил. неделим
 неразлѣчънъ, -ѣин прил. неразлѣчен, неразделен; вж. и недѣльнъ
 неразоумне, -нѣ ср. неразумност; безрасъдност
 неразоумнвъ, -ѣин прил. несхватлив
 неразоумьнъ, -ѣин прил. неразумен
 неразоумѣнне, -нѣ ср. неразбиране
 неразлѣчънъ, -ѣин прил. неразлѣчен, неделим
 нерод- вж. нерад-
 неразрушаемъ, -ѣин прил. (< не и прич.) неразрушим
 нераскаманьнъ, -ѣин прил. неказкайващ се
 нерастѣпнъ, -ѣин прил. неразделен; вж. и недѣльнъ, неразлѣчънъ
 неродьнъ, -ѣин прил. нероден; вар. нерожьствьнъ
 нерожьствьнъ вж. неродьнъ
 нерѣкотворьнъ, -ѣин прил. нерѣкоптворен
 несвѣтълъ, -ѣин прил. не светъл, тъмен
 несквръньнъ, -ѣин прил. неосквернен, неопетнен
 нескоръ, -ѣин прил. бавен
 нескѣдънъ, -ѣин прил. неоскъден, изобилен, обилен
 несланъ, -ѣин прил. безсолен
 несобьнъ, -ѣин прил. 1. неособствен, неистински; 2. несъществуващ
 нестатъкъ, -а м. 1. недостиг; 2. недостатък
 нестатъчънъ, -ѣин прил. недостатъчен
 нестн, несѣж, несѣши св. нося
 несторнанѣне, несторнанн
 нестроєнне, -нѣ ср. 1. безредие; 2. несъгласие
 нестроиъ, -ѣин прил. нестроен
 несъвѣда, -ѣи ж. безброй, безчислино множество; 10 000
 несъвѣдьнъ, -ѣин прил. неизчислим, безчислен

несъвъѣстънъ, –ын прил. несъзнателен
 несъвъѣтъство, –а ср. безпомощност, нерешителност
 несъгрѣшанне, –нѣа ср. безгрешие
 несъдравъ, –ын прил. нездрав, болен
 несъдръгновенне, –нѣа ср. 1. безучастност, безразличие, незаинтересованост; 2. нехайство
 несъзъданъ, –ын прил. (< не и прич.) несъздаден, несътворен
 несъскажемъ, –ын прил. (< не и прич.) неизразим
 несъслнчнѣ, –нѣа ср. 1. несъгласие; 2. ерес
 несъслнчнъ, –ын прил. различен, нееднакъ
 несъложенне, –нѣа ср. простота, несложност
 несъмотрѣнне, –нѣа ср. невнимание
 несъмрътънъ, –ын прил. безсмъртен
 несъмыслъ, –ын прил. несмислен, неразумен
 несъмыслнъ, –ын прил. неразумен, безрасъден
 несъмышлѣнне, –нѣа ср. неразумност, безрасъдство
 несъмысьнъ, –ын прил. несмесен, чист
 несъпасънъ, –ын прил. погубен, погинал, загинал
 несъпострадынъ, –ын прил. несъстрадателен
 несъсждънъ, –ын прил. неустроен, неоформен
 несътърпнмъ, –ын прил. (< прич.) нетърпим, непоносим
 несътърпѣнне, –нѣа ср. нетърпение
 несътажанне, –нѣа ср. 1. бедност; 2. безкористност
 несътъгость, –н жс. ненаситност, лакомия; алчност; вж. и несътъгство
 несътъгънъ, –ын прил. ненаситен
 несътъгство, –а ср. лакомия; алчност; вж. и несътъгость
 несжпрожне, –нѣа ср. девство
 нетлѣнне, –нѣа ср. нетленност
 нетопъръ, –ръ м. прилеп
 нетрѣбнвъ, –ын прил. небрежен, немарлив
 нетрѣбъ, –ын прил. негоден, непотребен
 нетълѣнне, –нѣа ср. нетленност
 нетълѣннъ, –ын прил. нетленен
 нетажаннъ, –ын прил. 1. лесен, който не изисква много усилия; 2. ленив, мързелив
 нечлѣанне, –нѣа ср. отчаяние, безнадеждност
 нечнстота, –ы жс. нечистота, мръсотия
 нечнстъ, –ын прил. 1. нечист, мръсен, омърсен; демонъ –, доухъ – нечист дух, демон, бяс; 2. грешен, изпълнен с грях

неҫловѣкъ, –а м. жесток човек
 неҫловѣцьскъ, –ын прил. нечовешки
 неҫрѣдънъ, –ын прил. 1. безреден, объркан; 2. неук, необразован
 неҫъствовати, –оуѣ, –оуѣши нескв. 1. постъпвам нечестно; 2. светотатствам, безбожен съм
 неҫъстивъ, –ын прил. нечестив, безчестен; безбожен
 неҫъстне, –на ср. 1. безчестие; 2. богохулство
 неҫъсть, –н жс. безчестие
 неҫювьствне, –на ср. безчувствие
 неҫювьствънъ, –ын прил. безчувствен
 нешьвенъ, –ын прил. (< не и прич.) нешит, несъшиван
 нещадънъ, –ын прил. безпощаден, жесток
 нею форма за род. и мест. п. дв. ч. от *н, *ѣ, *е след предлози
 неяденне, –на ср. неядене, гладувание; вж. и алканне
 неасътъ, –н жс. пеликан
 ни част. (< не и н) ни, дори; нито; ни... ни нито ... нито, ни ... ни
 нива, –ы жс. нива
 ниже¹ съюз не ... ниже а и ... не, не ... а и
 ниже² вжс. ниъ
 ниженне, –на ср. 1. снижаване, спускане; 2. смирение
 нижни, нижъши, ниже вжс. и ст. от низъкъ
 нижънъ, –ын прил. долен; земен
 нижити, –жѣ, –жъши нескв. 1. унищавам; 2. смирявам
 ниъу нрч. долу, надолу; вжс. и ниъ
 низость, –н жс. 1. низина; 2. низост
 ниъумъслити, –шлѣ, –слъши нескв. смирявам се
 ниъу нрч. надолу, долу; вжс. и ст. ниже по-надолу, по-долу; вар. ниъу
 ниъвнати, –внѣ, –внѣши св. низвергна, поваля
 ниъвестн, –дѣ, –дѣши св. сваля; низвергна; ~ са проваля се, пропадна
 ниъвлачити, –чѣ, –чъши нескв. влача надолу; ~ са увличам се
 ниъводнати, –ждѣ, –дъши нескв. вода надолу; низвергвам
 ниъврѣцати, –врѣжѣ, –врѣжъши св. съборя, сваля
 ниъвѣснати, –шѣ, –снъши св. спусна
 ниъгорне, –на ср. нанадолнице, стръмнина
 ниънати, –ндѣ, –ндѣши св. сляза
 ниъкъ, –ын прил. нисък
 ниълагати, –дѣ, –дѣши нескв. 1. свалям, спускам; 2. навеждам
 ниълнати, –лѣ, –лѣши св. излея; ~ са излея се

ннзълонгтн, –жж, жншн св. 1. сваля, спусна; 2. сразя, съборя
 ннзълацатн, –аѣ, –аешн несл. 1. огъвам, превивам; 2. навеждам; 3. смъквам
 ннзъместн, –сѣ, –сешн св. съборя, смъкна
 ннзънестн, –сѣ, –сешн св. сваля
 ннзъпаствн, –дѣ, –дешн св. падна, спусна се
 ннзърннѣтн, –нѣ, –нешн св. блъсна дадолу
 ннзъхонгтн, –ждѣ, –дншн несл. слизам, спускам се
 ннзъхожднне, –нѣ ср. слизане
 ннзъшьдѣ вж. ннзънтн
 ннкакоже нрч. никак
 ннкакъже мест. прил. никакъв
 ннкаможе нрч. никъде
 ннкатн, –чѣ, –чешн несл. 1. никна, пониквам, покарвам; 2. възниквам, появявам се
 ннкогда, ннкогдаже нрч. никога; вар. ннкъгда, ннкъгдаже
 ннколн, ннколнже нрч. никога
 ннкогеръзѣ, ннкогоръзѣ мест. никой
 ннкъгда, ннкъгдаже вж. ннкогда
 ннкъде, ннкъдеже нрч. ннкъде
 ннкъто, ннкътоже мест. никой
 ннкъин, ннкъинже мест. никой
 ннма форма за дат. и тв. п. дв. ч. на *н, *ѣ, *е след предлози
 ннмн форма за тв. п. мн. ч. на *н, *ѣ, *е след предлози
 ннмъ форма за дат. п. мн. ч. на *н, *ѣ, *е след предлози
 ннмь форма за тв. п. ед. ч. на *н, *ѣ, *е след предлози
 ннхъ форма за род. или мест. п. мн. ч. на *н, *ѣ, *е след предлози
 ннцатн, –аѣ, –аешн несл. 1. никна; 2. навеждам се; 3. склонявам, съгласявам се
 ннць нрч. ничком, на колене
 ннцатн, –чѣ, –чншн несл. падам ничком, по очи
 ннцъто, ннцътоже мест. нищо
 ннцѣлюбне, –нѣ ср. любов към бедните
 ннцѣлюбъць, –а м. този, който обича бедните
 ннцѣта, –ѣ ж. нищета, бедност
 ннць¹, –нн прил. беден, нищ; субст. ннцнн бедни хора, сиромаси
 ннць², –н ж. нишка
 новолѣпнъ, –ѣн прил. нов и красив
 новъ, –ѣн прил. нов; ново брашно новото зърно, от новата реколта; ~ зѣвѣтъ Нов Завет
 нога, –ѣ ж. крак, нога

НОГЪТЪ, –н м. НОКЪТ
 НОЕ ВЖ. НОН
 НОЖИЦА, –ъ ж. мн. НОЖИЦИ
 НОЖЬ, –а м. НОЖ
 НОЖЬНИЦА, –а ж. НОЖНИЦА
 НОЖЬНЪ, –ъин прил. който се отнася към нога, крак
 НОН, НОНА м. л. Ной; гр. Νῶε от евр.
 НОМОКАНОНЪ, –а м. номоканон, сборник от църковни и светски закони; гр. νομοκανόν
 НОСЛО, –а ср. 1. носилка; 2. легло, ложе; 3. колесница, превозно средство
 НОСИТЕЛЪ, –лъ м. носач
 НОСИТИ, НОШЪ, НОШИИ неслв. нося; с вин. п.
 НОУД– ВЖ. и НЪД–
 НОУДЪМА НРЧ. по принуда, принудително; вар. ноудьмн
 НОУДЪМН ВЖ. НОУДЪМА
 НОУТА, –ъи ж. глава добитък
 НОШЕННЕ, –ниа ср. 1. носене; 2. товар, бреме
 НОЩНИЪ НРЧ. нощем, през нощта
 НОЩЬ, –н ж. нощ; дънь н ~ ден и нощ, денонощно
 НОЩЬДЪННЕ, –ниа ср. денонощие
 НОЩЬНЪ, –ъин прил. нощен
 НРАВ– ВЖ. НЪРАВ–
 НС– СЪКР. от НЕВЕС–
 НЪ СЪЮЗ НО, а, ала
 НЪРАВЪ, –а м. нрав, характер
 НЪРАВЪНЪ, –ъин прил. нравствен
 НЪИ форма за вин. п. мн. ч. на азъ
 НЪИНЪ НРЧ. сега; ~ н прнсьно сега и винаги
 НЪИНЪЧЮ НРЧ. сега
 НЪИНЪШЪНЪ, НЪИНЪЩЪНЪ прил. сегашен, днешен, настоящ
 НЪИРНЪ, –ъин прил. пакостлив
 НЪИРЦЕ, –а ср. 1. развалини на къща; 2. убежище, леговище
 НЪИРЪ, –а м. 1. гмурец, гмуркач; 2. акробат
 НЪИРЪТИ, –ъиъ, –ъиш неслв. гмуркам се, потапям се
 НЪИРЕННЕ, –ниа ср. низост, подлост
 НЪИ форма за вин. п. м. р. ед. ч. на *н, *иа, *е след предлози
 НЪИ¹ в м. не естъ, отрицат. съкратена форма на възити
 НЪИ² част. с въпр. мест. и нрч. за образуване на неопр. мест.

нѣга, –ѣ *жс.* 1. нега, ласка, нежност; 2. наслада, удоволствие
 нѣговати, –ати, –атиш *несв.* приласкавам, привличам.
 нѣка н *сѣюз* макар и да, ако и да
 нѣкако *нрч.* някак
 нѣкакъ, –а, –о *мест. прил.* някакъв
 нѣкогда, нѣкогдаже *нрч.* някога; *вар.* нѣкъгда
 нѣколи, нѣколиже *нрч.* някога; най-сетне
 нѣколикъ, –а, –о *мест. прил.* няколко
 нѣкогоръин, нѣкогъръин, –ати, –оѣ *мест.* някой, някоя, някое; някакъв си, някаква си, някое си, един;
 какъвто, каквато, каквото и да е
 нѣкъгда *вж.* нѣкогда
 нѣкъде, нѣкъдеже *нрч.* някъде
 нѣкъто *мест. неопр.* някой
 нѣкъин, –ати, –оѣ *мест. неопр.* някой, някоя, някое
 нѣмовенне, –ни *ср.* неясна реч
 нѣмовати, –оути, –оутиш *несв.* заеквам, пелтеча
 нѣмоглаголати, –лити, –летиш *несв.* загубвам си гласа, занемявам
 нѣмостъ, –н *жс.* немота
 нѣмъ, –ѣин *прил.* ням, безгласен; аза нѣма болест, причиняваща немота
 нѣс– *вж.* бѣити
 нѣчѣто, нѣчѣтоже *мест. неопр.* нещо
 нѣ *сѣюз* но, а
 нѣднтели, –лѣ м. насилник, принудител
 нѣднати, –жати, –жатиш *несв.* принуждавам, карам, насилвам; ~ са търпя насилие
 нѣдѣма, нѣдѣми *нрч.* насилствено, принудително
 нѣжда, –а *жс.* нужда, потребност; принуда; нѣженѣ по необходимост, по принуда; не по нѣженѣ без
 принуда; *вар.* ноужда
 нѣждати, –ати, –атиш *несв.* принуждавам; ~ са напрегам се, старая се; принуждавам се, принуден съм; с
инф.; *вар.* нождати
 нѣждѣникъ, –а м. насилник
 нѣждѣнъ, –ѣин *прил.* насилствен, принудителен; ~ бѣити търпя насилие
 нѣждѣнѣ *нрч.* насилствено, принудително
 нѣ форма за *вин. п. жс. р. ед. ч.* на *н, *та, *ѣ след *предлози*

О

о буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѿ
 ѿ *числ.* 70 в кирилицата; в глаголицата ѿ е 80

о межд. о; с мест. п.

о предлог I. с вин. п. о; в; за; ~ дяснѣжъ отдясно, от дясната страна; ~ шючѣжъ отляво, от лявата страна;
II. с мест. п. 1. за; 2. чрез, с помощта на; 3. в името на

об, обѣ предлог с вин. п. 1. за място об онѣ полѣ на другата страна; 2. за време об ноцѣ през ноцѣта
(през цялата ноцѣ)

оба м.р., обѣ ж. и ср. р. числ. и мест. дв. двама, две; ~ десѣте дванадесет

обава, -ѣ ж. възглас; възпяване

обаванѣнѣжъ, -а м. който обавя, магьосник

обавѣти, -ѣжъ, -ѣши несв. обавям, омагьосвам

обавѣти, -ѣжъ, -ѣши св. покажа, обявя

обавѣне, -нѣ ср. указание, посочване

обавѣти, -ѣжъ, -ѣши несв. показвам, откривам, разкривам

обавѣти са, -ѣжъ са, -ѣши са св. обавя се

обадѣти, -ѣжъ, -ѣши несв. 1. мамя, заблуждавам; 2. клеветя, обвинявам

обадѣливъ

обадѣне, -нѣ ср. хула, клевета

обѣполъ, -ѣн прил. двустранен, с два изхода; вар. обѣпольнѣ

обѣпольнѣ, -ѣн прил. двустранен; вар. обѣполъ

обѣрѣти, -ѣжъ, -ѣши несв. предпазвам, защитавам; власѣ ~ покривам, защитавам косите

обѣче 1. нарч. обаче; 2. съюз обаче; ~ не обаче не

обѣчанѣ, -нѣ ср. 1. омайване, омагьосване, баене; 2. басня

обѣчанѣжъ, -а м. магьосник

обѣчатѣль, -ѣжъ м. магьосник

обѣсти, -ѣжъ, -ѣши св. обходя

обѣдѣ, -ѣ (< -ѣѣ-) м. прѣстен

обѣсрамѣти са, -ѣжъ са, -ѣши са св. изгубя срама, стана за срам

обѣстрашѣти са, -ѣжъ са, -ѣши са св. прѣстраша се

обѣстѣдѣти са, -ѣжъ са, -ѣши са св. стана безсрамен, онаглея

обѣтѣшатѣти, -ѣжъ, -ѣши несв. овехтявам, остарявам

обѣтѣшѣти, -ѣжъ, -ѣши св. овехтея, остарея

обѣчѣстѣти, -ѣжъ, -ѣши (< бес-чѣ-) св. обезчестя

обѣдѣ- вж. и обѣти

обѣда, -ѣ ж. обида, несправедливост

обѣдѣнѣжъ, -ѣн прил. който обижда, оскърбителен

обѣдѣнѣство, -ѣ ср. користолюбие

обѣдѣне, -нѣ ср. 1. обида, оскърбление; 2. онеправдание

обѣдѣти, -ѣжъ, -ѣши несв. обиждам, вредя; с вин. п.

обѣдѣти, -ѣжъ, -ѣши (< -ѣѣ-) несв. обкрѣждавам

ОБНЛНЕ, –НІА *ср.* изобилие
 ОБНЛО *нрч.* обилно, щедро
 ОБНЛОВАННЕ, –НІА *ср.* изобилие
 ОБНЛОВАТН, –АЇЖ, –АЄШН *несв.* изобилствам; *с тв. п.*
 ОБНЛЪ, –ЪІН *прил.* обилен, изобилен
 ОБНЛЪ *нрч.* обилно, изобилно, богато
 ОБНЛЪНО *нрч.* обилно, изобилно, богато
 ОБНЛЪНЪ, –ЪІН *прил.* обилен, изобилен
 ОБНЛЪНЪ *нрч.* обилно, изобилно, богато
 ОБНЛЪСТВО, –А *ср.* изобилие
 ОБНЛЪ *нрч.* обилно, изобилно, богато
 ОБНМАТН, –АЇЖ, –АЄШН *несв.* бера, обирам
 ОБНМАТН, ОБЕМЛІЖ, ОБЕМЛЄШН *несв.* бера, обирам
 ОБННОВАТН, –ОУІЖ, –ОУЄШН *несв.* обикалям около нещо; ~ СА отвърщам, избягвам; *с род. п.*
 ОБННОВЕННЕ, –НІА *ср.* увъртане, колебание; ~ АНЦА пристрастие
 ОБННЖТН СА, –НЖ СА, –НЄШН СА *св.* изкажа се открито, без заобикалки
 ОБНСКАТН, –АЇЖ, –АЄШН *несв.* опипвам, напипвам
 ОБНТАННЕ, –НІА *ср.* обиталище, жилище
 ОБНТАТН СА, –ОУІЖ СА, –ОУЄШН СА *св.* отвърна се, откажа се
 ОБНТН¹, ОБНДЖ, ОБНДЕШН *св.* обходя, обкръжа
 ОБНТН², ОБНІЖ, ОБНЄШН (< -ВВ-) *св.* обвия, обкръжа
 ОБНТНЕ, –НІА *ср.* зародиш, начало
 ОБНТЬЦЪ, –А *м.* обитател, жител
 ОБНТЪАНЦЕ, –А *ср.* 1. обиталище, жилище; 2. подслон
 ОБНТЪАЛЬ, –Н *ж.* 1. място за обитаване, жилище; 2. обител, манастир
 ОБНТЪАЛЪНЪ, –ЪІН *прил.* обитаем, подходящ за обитаване, за живеене; ГРАДЪ ~ град, място за заселване, за обитаване
 ОБЛАГАТН, –АЇЖ, –АЄШН *несв.* обкръжавам, ограждам; *с тв. п.*; ~ СА обкръжавам се, ограждам се
 ОБЛАДАННЕ, –НІА *ср.* властване, господство
 ОБЛАДАТН, –АЇЖ, –АЄШН *несв.* *с тв. п.* властвам, господствам
 ОБЛАЖЕННЕ, –НІА *ср.* блаженство
 ОБЛАЖЕНКЪ, –А *м.* блажен
 ОБЛАЖТН, –ЖЖ, –ЖШН *св.* въведа в заблуждение, съблазня, измамя
 ОБЛАЖНТН, –ЖНІЖ, –ЖНШН *св.* съблазня се, изкуша се
 ОБЛАЖЪНЪ, –Н *ж.* съблазън, изкушение
 ОБЛАКЪ, –А (< ОБ-В-) *м.* 1. облак; 2. облекло, дреха
 ОБЛАСТН, –ДЖ, –ДЕШН (< -ВВА-) *несв.* овладявам, господствам

ОБЛАСТЪ, –Н Ж. (< ОБ–В–) 1. област, територия; 2. власт над това място
 ОБЛАСТЪНО (< ОБ–В–) *нрч.* властно, повелително
 ОБЛАЧАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* с *вин. п.* обличам; обвивам; ~ СА обличам се
 ОБЛАЧУНТН, –УѢ, ЧНШН *несв.* с *вин. п.* обличам; обвивам; ~ СА обличам се
 ОБЛАЧУНЪ, –ЪН *прил.* облачен
 ОБЛАШЪ, –НН *прил. субст.* мирянин, светски човек
 ОБЛАШЪСКЪ, –ЪН *прил.* светски
 ОБЛЕЖАТН, –ЖѢ, –ЖНШН *несв.* 1. обвит съм; 2. заобикалям
 ОБЛЕЦН, ОБЛАГѢ, ОБЛАЖЕШН *св.* възлегна (храня се) с някого
 ОБЛНЪДАТН, –ЖѢ, ОБЛНЖЕШН и –АѢ, –АЕШН *несв.* облизвам
 ОБЛНСТАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* осветявам
 ОБЛНСТВУНѢТН, –ѢѢ, –ѢЕШН *несв.* покривам с листа, разлиствам се
 ОБЛНХОВАТН, –ОУѢ, –ОУЕШН *св.* избавя се от нещо, спася се
 ОБЛНЧАТН, ОБЛНЧАѢ, ОБЛНЧАЕШН *несв.* изобличавам, вадя на показ
 ОБЛНЧЕНЕ, –НѢ *ср.* изобличаване, изобличение
 ОБЛНЧНЕ, –НѢ *ср.* облик, образ
 ОБЛНЧУНТН, –УѢ, –УНШН *св.* с *вин. п.* изоблича, покажа
 ОБЛНЧУННКЪ, –А *м.* изобличител, обвинител
 ОБЛНШУНЪ, –ЪН *прил.* равен, гладък
 ОБЛНѢАТН, –АѢѢ, –АѢЕШН *св.* облея
 ОБЛОБЪЗАТН, –ЖѢ, –ЖЕШН *св.* целуна
 ОБЛОБЪЗАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* целувам
 ОБЛОГЪ, –А *м.* ограда, стобор
 ОБЛОЖНТН, –ЖѢ, –ЖНШН *св.* обвия, обхвана; поставя около нещо; с *вин. и тв.*
 ОБЛЪГАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* оклеветявам, охулвам; с *вин. п.*
 ОБЛЪВАТН, ОБЛЮѢ, ОБЛЮЕШН *св.* повърна, избълвам
 ОБЛЪГЪЧАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* облекчавам
 ОБЛЪГЪЧУНТН, –УѢ, –УНШН *св.* облекча
 ОБЛЪСТНТН, –ЦѢ, –СТНШН *св.* подмамня някого с нещо
 ОБЛЪЧЕНЕ, –НѢ *ср.* обличане, одеяние, дреха
 ОБЛЪЦАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* подмамвам някого с нещо
 ОБЛЪДѢТН, –ѢѢ, –ѢЕШН *св.* 1. обледеня; 2. вкаменя се от ужас
 ОБЛЪКАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* обличам; ~ СА обличам се
 ОБЛЪННТН СѢ, –НѢ СѢ, –ННШН СѢ *св.* домързи ме, забавя се, стана равнодушен
 ОБЛЪНѢТН, –НѢѢ СѢ, –НѢЕШН СѢ *св.* домързява ме
 ОБЛЪЦН, ОБЛЪКѢ, ОБЛЪЧЕШН *св.* с *вин. п.* или *въ и вин. п.* облека; ~ СѢ с *въ и вин. п.* облека се; *мин. деят.*
прич. I ОБЛЪЧЕНЪ, ОБЛЪЧЕНЪ

ОБЛЮБИТИ, –БЛИЖ, –ВИШИ *св.* обикна, заобичам; *с вин. п.*
 ОБЛЮДОВАТИ, –ОУЖ, –ОУЕШИ *несв.* внимавам, пазя се
 ОБЛАГ– *вж.* ОБЛЕЦИ
 ОБНАВЛЪТИ, –БИЖ, –БЕШИ *обновявам, възраждам; ~ са обновявам се, възраждам се*
 ОБНАЖАТИ, –ЖЖ, –ЖЕШИ *несв.* 1. оставам гол, без облекло; 2. оголвам; (меч, нож) изваждам; ~ ОТЪ ОТЪВЪТА
 лишавам се от защита
 ОБНАЖИТИ, –ЖЖ, –ЖИШИ *св.* 1. съблека гол, лиша от облекло; 2. оголя; (меч, нож) извадя; *всѣб обнажена*
 сѣтъ всичко е на показ, всичко е явно
 ОБНИЖЕНЕ, –НИА *ср.* 1. понижение; 2. намаляване
 ОБНИЖИТИ *са*, –ЖЖ *са*, –ЖИШИ *са св.* унижа се
 ОБНИЖЪТИ *са*, –ЖЖ *са*, –ЖИШИ *са св.* унижа се
 ОБНИЦАВАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *несв.* обеднявам
 ОБНИЦАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *св.* обеднея
 ОБНОВИТИ, –ВЛИЖ, –ВИШИ *св.* обновя; *с вин. п.*; ~ *са* обновя се
 ОБНОВЛЕНИЕ, –НИА *ср.* обнова, обновяване, обновление
 ОБНОСИТИ, –ШИЖ, –СИШИ *несв.* разнасям
 ОБНОЩЕНЪ, –ЪИ *прил.* всенощен, целonoщен
 ОБНОЩЕСТВОВАТИ, –ОУЖ, –ОУЕШИ *несв.* бдя, бодърствам през цялата нощ
 ОБОГАТИТИ, –ЦИЖ, –ТИШИ *св.* обогатя
 ОБОГАТЪТИ, –БИЖ, –БЕШИ *св.* забогатя
 ОБОГАЩАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *несв.* забогатявам
 БОЖИТИ *са*, –ЖЖ *са*, –ЖИШИ *са св.* стана като бог
 БОИ, БОЪ, БОЕ *числ. по местоим. склон.* двата, двете, еди(-ният,-ната, -ното) и друг(ият, -ата, -ото)
 БОИТИВЪ, –ЪИ *прил.* 1. двоен; 2. двустранен; 3. двуезичен
 БОИЪТИ, –БИЖ, –БЕШИ (< об-в-) *св.* помириша, усетя миризма
 БОРАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *несв.* изоравам
 БОРИТИ *са*, –РИЖ *са*, –РИШИ *са несв.* противя се, съпротивлявам се
 БОСТРИТИ, –ЦИРИЖ, –СТРИШИ *св.* изостря, подостря, наостря
 БОУВАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *несв.* обувам; ~ *са* обувам се
 БОУВЪ, –И *ж.* обувка; *вж.* и БОУТЪВЪ
 БОУЖАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *св.* обеднея
 БОУЗДАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *св.* обузда; *вж.* и ВЪСХЛАСТИТИ
 БОУЗДАВАТИ, –АИЖ, –АЕШИ *несв.* обуздавам; *вж.* и ВЪСХЛАЩАТИ
 БОУНИТИ, БОУНИЖ, БОУНИШИ *св.* обезмисля
 БОУТИ, БОУТИЖ, БОУЕШИ *св.* *с вин. п.* обуя
 БОУМРЪТВИЕ, –НИА *ср.* вкочененост, вцепененост
 БОУМРЪТВИЕ, –НИА *ср.* вкочаненост, вцепененост
 БОУМРЪТИ, –МРИЖ, –МРЕШИ *несв.* вцепенявам, вкочанява

обoуtъбaль, –н ж. обувка; вж. и обоувъ
 обoуtаtн, –tаѣѣ, –tаѣшн св. побеснея, полудея; оглупея
 обoучнѣ, –нѣа ср. слепоочие
 обoуако нрч. и в двата случая, и по двата начина
 обoуѣдоу нрч. от двете страни
 обрaдoвaннѣ, –нѣа ср. радост, радване, възрадване
 обрaдoвaтн, –oуѣѣ, –oуѣшн св. зарадвам; – сa зарадвам се
 обрaжaтн, –aѣѣ, –aѣшн неcв. изобразявам, показвам
 обрaжтн, –жѣѣ, –жѣшн св. придам образ, вид; изобразя; – сa ударя се, блъсна се
 обрaзoвaтн, –oуѣѣ, –oуѣшн неcв. придавам образ, вид, изобразявам, създавам; – сa украсявам се
 обрaзoвъѣ, –ъѣн прил. отнасящ се до образа, до формата, до вида
 обрaзъѣ, –a м. 1. образ, външен вид, изглед; 2. вид, образец; aнѣельскъѣн – ангелоподобен, ангелообразен;
 мъѣнншьскъѣ (ѣдннaѣъѣнъѣн) – монашеско звание; – ѣръѣньѣъскъѣн монашески образец; твoрѣтн –
 правя обaзѣц на нещo, символизирам нещo; 3. пример
 обрaжтннѣа, –a ж. история
 обрaжъѣнъѣ, –ъѣн прил. 1. образен; 2. символичен
 обрaннѣтн, –нѣѣѣ, –нншн св. накажа
 обрaтнѣтн, –ѣѣѣ, –тншн св. 1. обърна; 2. отклоня; с вин. п. ; – сa обърна се
 обрaцaтн, –aѣѣ, –aѣшн неcв. обръщам, въртя; – сa обръщам се
 обрaцѣннѣ, –нѣа ср. превръщане, изменение
 обрнѣнъѣ, –a м., мн. обри 1. аварин; 2. варварин, езичник
 обрoкъѣ, –a м. 1. заплата, заплащане, възнаграждение; 2. данък
 обрoснѣтн, –шѣѣ, –сншн неcв. оросявам
 обръѣпъѣтнѣтн, –пъѣѣѣѣ, –тншн св. роптая
 обръѣснѣжтн, –нѣѣ, –нѣшн св. обръсна
 обръѣшнѣтн, –шѣѣ, –шншн неcв. свършавам нещo до край
 обръѣжaннѣ, –нѣа ср. обрязване
 обръѣжaтн, –жѣѣ, –жѣшн св. 1. обрежа; 2. подрежа
 обръѣжaтн, –aѣѣ, –aѣшн неcв. 1. обрязвам; 2. подрязвам
 обръѣжъѣнѣжтн, –нѣѣ, –нѣшн св. (за тесто) втасам, бухна
 обръѣменнѣтн, –нѣѣѣ, –нншн св. обременя, натоваря
 обръѣменѣѣтн, –ѣѣѣѣ, –ѣѣшн неcв. обременявам, натоварвам
 обръѣмлѣѣтн, –ѣѣѣѣ, –ѣѣшн неcв., вж. обрѣмѣнѣѣтн
 обрѣѣтн, обрaѣѣѣѣ, обрaѣѣѣшн св. с вин. п. намеря; – сa окажа се, намеря се
 обрѣѣтaтѣѣлъ, –лѣѣ м. откривател; ѣдрoмъѣ – лечител с билки, заклинания, маѣъосник
 обрѣѣтaтн, –aѣѣ, –aѣшн неcв. 1. намирам, откривам; 2. намирам, заварвам; с вин. п.; – сa оказвам се,
 намирам се
 обрѣѣтѣннѣ, –нѣа ср. намиране, откриване

обрѣтъль, -н ж. замисъл, откритие
 обрѣтельникъ, -а м. изобретател, откривател, създател
 обрѣтъльнъ, -ын прил. изобретателен
 обрѣгатн сѧ, -аѣ сѧ, -аешн сѧ св. посрамя се
 обрѣчатн, -аѣ, -аешн нескв. 1. обещавам, сгодявам някоя или някого за някого (някоя), обручавам; 2. посвещавам някого в служба на Бога; с вин. п.; ~ сѧ обещавам се, годявам се
 обрѣчѣтн, -ѣ, -ѣшн св. 1. обещава, сгодя някоя или някого за някого (някоя), обруча; 2. посветя някого в служба на Бога; с вин. п.; ~ сѧ обещава се, сгодя се
 обрѣчъ, -а м. 1. обръч; 2. гривна; 3. пръстен
 обрѣчѣникъ, -а м. годеник, жених
 обръ вж. и обръ
 обръчѣтън сѧ, -ѣѣ, -ѣшн св. свечерява се
 обръжданне, -нѧ ср. срещане; събиране
 обръжатн, -жѣ, -жшн нескв. обграждам, обкръждавам, обхващам
 обръжатн, -аѣ, -аешн нескв. облизвам
 обрълъ, -ын прил. обръл
 обръвалѣтън, -ѣѣѣ, -ѣѣшн нескв. обновявам
 обръжатн, -аѣ, -аешн нескв. разголвам, разкривам; ~ сѧ разголвам се, разкривам се
 обръшатн, -аѣ, -аешн нескв. разнасям
 обръшенне, -нѧ ср. обновление
 обръножь, -н ж. наколенник; обръножн желѣзънъ железни наколенници
 обръставѣтън, -ѣѣ, -ѣѣшн нескв. разполагам, подреждам
 обръсърдованне, -нѧ ср. сърдечност, това, което идва от сърцето
 обръсѣтън, -ѣѣ, -ѣшн вж. обръсѣтън
 обръсѣтън, -ѣѣѣ, -ѣшн св. обкръжа
 обръсѣтън, -ѣѣѣ, -ѣшн св. засенча
 обръсѣченне, -нѧ ср. обиколка
 обръсѣчн, -ѣѣѣ, -ѣѣшн св. с вин. п. 1. обиколя с тичане; 3. обкръжа; 2. с вин. или дат. п. (за слух, мълва) разпространя се по, обиколя
 обръсѣдѣтън, -жѣѣ, -дѣшн нескв. обхождам, обикалям
 обръсѣдѣнъ, -ын прил. обхватен
 обръсѣдѣнъ, -ын прил. скитащ, бродещ
 обръсѣпатн, -аѣѣ, -аешн нескв. нацелувам
 обръсѣствѣне, -нѧ ср. обиколка, кръгообразно движение; цикъл.
 обръсѣтън вж. обръсѣтън
 обръсѣватн, -аѣѣ, -аешн нескв. пресъздавам
 обръсѣкѣтън, -ѣѣѣ, -ѣшн (< -ѣѣ-) св. навикна, свикна
 обръсѣматн, -аѣѣ, -аешн нескв. прегръщам

ОБЪИЧАН, –ага м. обичай, навик; твoрeнтн – извършвам ритуал, обред
 ОБЪИЧАННЪ, –ъин прил. обичаен, привичен, присъщ
 ОБЪИЧЪНЪ, –ъин прил. обичаен, всекидневен
 ОБЪИЧЪНЪ нарч. обикновено
 ОБЪДО, –а ср. съкровище, наследство
 ОБЪЩЕВАННЕ, –ние ср. причестяване, причастие
 ОБЪЩИННА, –ъи ж. 1. общност, общение; 2. причастие
 ОБЪДРЪЖЪНЪ нарч. обхватно
 ОБЪЛЪ, –ъин прил. объл, кръгъл
 ОБЪЛЪСТВО, –а ср. овал
 ОБЪМАННЕ, –ние ср. събиране
 ОБЪМАТН вж. ОБМАТН
 ОБЪЩЕВАТН, –oуѣж, –oуѣшн несл. общувам, участвам, присъствам
 ОБЪЩЕННЕ, –ние ср. общуване
 ОБЪЩЕНЕ, –ние ср. общност
 ОБЪЩИННА, –ъи ж. 1. еднаквост, сходство, нещо общо; 2. общност; 3. община, манастирско братство
 ОБЪЩИНЪ нарч. от името на всички, от общината
 ОБЪЩИНТН, –ѣж, –ѣшн несл. приобщавам
 ОБЪЩЪ, –ъин прил. общ
 ОБЪЩЪННЪ, –а м. съучастник, съобщник, участник
 ОБЪЩЪСТВОВАТН, –oуѣж, –oуѣшн несл. присъствам, участвам
 ОБЪЩЪТЪНО нарч. заедно, общо
 ОБЪЖДАНИЕ, –ние ср. преяждане
 ОБЪЖДАВАТН, –oуѣж, –oуѣшн несл. обяждам, храня се
 ОБЪЖДЪ, –а м. обяда, хранене
 ОБЪЖДЪННЪ, –а м. пируващ
 ОБЪЖДЪНЪ, –ъин прил. обеден
 ОБЪЖДЪНЪ, –а ж. обедня, обедна служба
 ОБЪЖИТН, –шѣж, –шѣшн (< об-в-) св. окача, провися
 ОБЪЖИТН сж, ОБЪЖМЪ сж, ОБЪЖИ сж св. преям
 ОБЪЖТОВАНИЕ, –ние ср. 1. обет; 2. обещание
 ОБЪЖТРАНЪНЪ, –ъин прил. двустранен
 ОБЪЖТЪ, –а м. 1. обет, обещание; 2. молитва; ~ прилатн давам обет, обещание, заклевам се
 ОБЪЖЦАНИЕ, –ние вж. обещание
 ОБЪЖЦАВАТН, –аѣж, –аѣшн несл. обещавам; ~ сж задължавам се, обещавам, давам обет
 ОБЪЖЦАНИЕ, –ние ср. обещание, обет
 ОБЪЖЦАТН, –аѣж, –аѣшн св. с вин. и дат. п. обещава

ОБАЗАННЕ, –НИА *ср.* превръзка
 ОБАЗАТН, –АЊ, –АЕШН (< -ВВ-) *св.* превържа, обвържа; – СА заплитам се
 ОБАТН, ОБЪМЖ, ОБЪМЕШН *св.* обема, обзема, обхвана
 ОБАТНЕ, –НИА *ср.* плен
 ОБАТРИТН, –ЦРЊ, –ТРИШН *св.* 1. възбудя, разпаля; 2. възпаля се
 ОБАЦРЊЕТН СА, –РЊЕСА, –РЊЕШН СА *несв.* (за рана) възпалявам се, (за болка) изострям се
 ОБАЦРЊЕННЕ, –НИА *ср.* възпаление, оток
 ОБЖРОДИТН, –ЖДЖ, –ДНИШН *несв.* правя за смях, изобличавам
 ОБЖРОДЪТН, –ЪЖ, –ЪЕШН *св.* оглупея
 ОБЖХАННЕ, –НИА *ср.* обоняние
 ОБЖХАТН, –АЊ, –АЕШН *несв. и св.* подуша, подушвам
 ОБАМО *нрч.* там, натам; СЪМО Н – тук и там
 ОБЛАСАТЪТН, –ЦЖ, –ТНИШН *св.* обрасна с коса, расте ми косата
 ОВОГДА *нрч.* понякога
 ОВОЦЬ, –А *м.* 1. овошка, плодно дърво; 2. плод
 ОВОЦЬНИЦА, –А *ж.* овощна градина
 ОВОЦЬНЪ, –ЪИН *прил.* овощен
 ОВЪ, ОБА, ОВО *мест.*, ОНЗИ, ДРУГ, *употребява се при изброяване и противопоставяне* – ОВЪ ... ОВЪ, ОВЪ ...
 ДРУГЪТЪ ЕДИН ... ДРУГ
 ОВЪГДА *вж.* овогда
 ОВЪТОРИТН, –РЊ, –РИШН *св.* повторя
 ОВЪДЕ *нрч.*, там, *употребява се най-често заедно със* СЪДЕ – СЪДЕ ... ОВЪДЕ ТУК ... ТАМ
 ОВЪНЪ, –А *м.* 1. овен; 2. съзвездие и зодия „Овен“
 ОВЪНЬ *прил. прит.* овнешки
 ОВЪЦА, –А *ж.* овца
 ОВЪЧНА, –ЪИ *ж.* овча кожа и дреха от нея; *вж. и* МНОТЬ
 ОВЪЧЬ *прил. прит.* овчи
 ОВЪЧА, ОВЧАТЕ *ср.* овчица, овне
 ОВЪШАТН СА, –АЊ СА, –АЕШН СА *несв.* превъзнасям се
 ОВЪДОУ *нрч.*, *най-често заедно със* СЪДОУ – СЪДОУ Н – отсам и оттатък, от едната и от другата страна
 ОГАННЕ, –НИА *ср.* 1. безпокойство, тревога; 2. беля, неприятност
 ОГАНТН, –ВЛЊ, –ВНИШН *св.* обезпокоя
 ОГЛАВЛЕННЕ, –НИА *ср.* главница, основен капитал
 ОГЛАВЛЪТН, –ЪЖ, –ЪЕШН *несв.* отежнявам, обременявам
 ОГЛАСИТН, –ШЖ, –СИШН *св.* 1. оглася; 2. причисля към оглашените
 ОГЛАСОВАТН, –ОУЊ, –ОУЕШН *несв.* огласявам, поучавам
 ОГЛАШАТН, –АЊ, –АЕШН *несв.* 1. оглашавам; 2. причислявам към оглашените

оглашенъ, -ъин *прил.* (< *прич.*) оглашен, готвещ се да се покръсти
 огладатн, -аѣѣ, -аешн *несв.* оглеждам; ~ сѣ оглеждам се, търся с поглед около себе си
 огнедоушьнъ, -ъин *прил.* огнедишащ
 огнезрачънъ, -ъин *прил.* огнезрачен, огнен на вид
 огнѣ, огнѣн *м.* огън
 огнѣнъ, -ъин *прил.* огнен; *родъ* ~ дяволското племе
 огобъзнтн, -жѣѣ, -зншн *св.* дам плод, народя
 огоръчатн, -аѣѣ, -аешн *несв.* вгорчавам, придавам горчив вкус
 ограда, -ъи *жс.* 1. ограда; 2. клетка
 ограднтн, -ждѣѣ, -дншн *св.* с *вин.* и *тв. п.* оградя, заградя; ~ острогомъ оградя със стена; 2. защита, запазя;
 ~ сѣ оградя се
 оградъ, -а *м.* градина
 ограждатн, -аѣѣ, -аешн *несв.* ограждам; ~ сѣ ограждам се
 огражденне, -нѣа *ср.* обкръжение, среда
 огжстѣтн, -ѣѣѣ, -ѣешн *несв.* сгъстявам; втвърдявам.
 одарнтн, -рѣѣ, рншн *св.* обдаря, надаря, дам дар; с *вин.* и *тв. п.*
 одежд- *вжс.* одѣтн
 одежда, -а *жс.* дреха, одежда, облекло; чъстънаѣа ~ почетна, официална дреха
 одежднтн сѣ, -ждѣѣ сѣ, -дншн сѣ *св.* облека се
 одѣлѣватн, -аѣѣ, -аешн *несв.* побеждавам, надвивам
 одѣлѣнне, -нѣа *ср.* 1. преодоляване; 2. надмощия, победа; *вар.* одолѣнне
 одолѣнне *вжс.* одѣлѣнне
 одолѣтн, -ѣѣѣ, -ѣешн *св.* побежда, преодолея
 одрнна, -ъи *жс.* хляв, обор
 одръ, -а *м.* одър, легло, ложе
 одръжанне, -нѣа *ср.* завладяване, власт
 одръжатн, -жѣѣ, -жншн *несв.* с *вин.* *п.* обхващам, обземам; одръжнмъ обхванат, обзет от нещо
 одръць, -а *м.* решетка
 одъжденне, -нѣа *ср.* валеж
 одъждатн, -аѣѣ, -аешн *несв.* напоявам с дъжд, оросявам; с *вин. п.*
 одъжднтн, -ждѣѣ, -дншн *св.* напоя с дъжд, орося
 одѣѣанне, -нѣа *ср.* облекло, дреха, одеяние
 одѣватн, -аѣѣ, -аешн *несв.* обличам; ~ сѣ обличам се; *вжс.* и одѣватн
 одѣнне *вжс.* одѣанне
 одѣтн сѣ, -ждѣѣ, -ждешн *св.* облека; с *тв. п.*; ~ сѣ облека се
 одѣало, -а *ср.* покривало, одеяло
 одѣатн, -ѣѣѣ, -ѣешн *несв.* обличам; с *тв. п.*; ~ сѣ обличам се; *вжс.* и одѣватн

оженѣнне, –на *ср.* оженване, женитба; *вж.* и бракъ
 оженнѣти, –нѣти, –ннши *св.* оженя; ~ са оженя се
 ожестѣннѣти са, –цѣти са, –тнши са *св.* ожесточа се
 ожесточѣннѣти, –чѣти, –чнши *св.* втвърдя
 ожестѣннѣти са, –ѣти са, –ѣши са *св.* ожесточа се
 ожещи, –гѣти, –жѣши *св.* 1. обгоря, опаля; 2. опека, изпека
 оживѣннѣти, –влѣти, –внши *св.* оживя, съживя
 оживотворѣннѣти, –рѣти, –рѣши *несв.* оживотворявам
 ожданнѣти, –аѣти, –аѣши *несв.* чакам, очаквам
 ожити, оживѣти, оживѣши *св.* оживя, съживя
 озарѣннѣти, –рѣти, –рнши *св.* озаря; *с вин. и тв. п.*
 озарѣннѣти, –ѣти, –ѣши *несв.* озарявам
 оземльнѣннѣти, –нѣти, –ннши *св.* пращам в изгнание
 озимѣннѣти, –на *ср.* зимуване, зазимяване
 озирѣннѣти са, –аѣти са, –аѣши са *несв.* озирам се, озъртам се, оглеждам се
 озъмѣннѣти, –ын *прил.* смесен с миро, с благовонна смола
 озонѣннѣти, –онѣти, –онши *св.* 1. обгоря; 2. попаря
 озобѣннѣти, –блѣти, –бнши *св.* озобя, иззобя
 озракъ, –а *м.* зрение; зрак
 озълѣннѣти, –блѣти, –бнши *св.* озлѣбя, огорча някого; ~ са изпадна в лошо положение
 озълѣннѣти, –на *ср.* притеснение, лошо, неприятно положение
 онмъ, –а *м.* 1. войник, воин; 2. палач
 онмъскъ, –ын *прил.* войнишки, войнски
 онмѣство, –а *ср.* събир. войнство
 окаданнѣти *вж.* окаданнѣти
 окаданъ *вж.* окаданъ
 окаменѣннѣти, –на *ср.* 1. окаменяване, вкаменяване; 2. ожесточаване
 окаменѣннѣти, –нѣти, –ннши *св.* 1. вкаменя; 2. ожесточа
 окаменѣннѣти, –нѣти, –ннши *св.* 1. вкаменя; 2. ожесточа
 окаданнѣти, –на *ср.* окайване
 окаданъ, –ын *прил.* окаян, клет
 окаданнѣти, –аѣти, –аѣши *несв.* окайвам, оплаквам
 окнанъ, –а *м.* океан; *гр.* Ὠκεανός
 оклеветѣннѣти –аѣти, –аѣши *несв.* оклеветявам, обвинявам; *вж.* и оклеветѣннѣти
 оклеветѣннѣти, –аѣти, –аѣши *несв.* оклеветявам; *вж.* и оклеветѣннѣти
 оклеветѣннѣти, –цѣти, –цѣши *св.* оклеветя, обвиня
 оклоснѣннѣти, –нѣти, –ннши *св.* осакатя

око, оүесе *ср.* око

оковатн, оковуѣ, оковуѣши *св.* 1. обкова; 2. окова

оконьчати, -аѣ, -аѣши *св.* свърша, завърша, довърша

окопати, -аѣ, -аѣши *св.* окопая

окоуѣтити, -ши, -шиши *св.* 1. опитам; 2. изпитам

окоуѣса, -зи *жс.* 1. испытание; 2. разпитване, разследване

окоуѣтити са, -ши са, -шиши са *св.* опитам се, пробвам

окоуѣшатн, -аѣ, -аѣши *несв.* 1. опитвам; 2. изпитвам; ~ са опитвам се

окраплѣтити, -плѣѣ, -плѣѣши *несв.* опръсквам

окрастн, -дѣ, -дѣши *св.* крада, грабя, обера

ократити, -ци, -титиши *св.* съкратя, намаля; *с вин. п.*

окрилати, -лѣ, -лѣшиши *св.* окриля, поставя под закрила; *с вин. п.*

окринѣ, -а *м.* църковен съд за светена вода, съсъд; ~ цръкъвънѣи съд с осветена вода в предверието на църквата

окронница, -ца *жс.* пурпурна дреха, плащ

окропити, -плѣ, -питиши *св.* поръся, наръся; *с вин. и тв. п.*

окроуѣтити, -уѣ, -уѣшиши *св.* обкръжа

окръвавтити, -влѣ, -втитиши *св.* окръвавя, пролея кръв; *с вин. п.*

окръвенне, -на *ср.*, *вж.* отъкръвенне

окръмѣтити¹, -лѣѣ, лѣѣшиши *несв.* нахранвам

окръмѣтити², -лѣѣ, лѣѣшиши *несв.* управлявам

окрътити, -зиѣ, -зитишиши *св.*, *вж.* отъкрътити

окръстѣ 1. *нрч.* наоколо; 2. *предлог с род. п.* около; *вар.* окръстѣ

окръстѣ *вж.* окръстѣ

окръстѣнѣ, -нѣн *прил.* околел

окръгѣ *нрч.* наоколо

окръгѣнѣ, -нѣн *прил.* околел

окъно, -а *ср.* прозорец

окънѣце, -а *ср.* прозорче

окъи *нрч.* както, като че, сякаш

оле межд. о, ох, олеле

олнмьпна, -на *жс. л.* Олимпия; *гр.* Ὀλυμπία

олокавътомаѣ, -а *м.* жертвено животно; *гр.* ὀλοκαύτωμα

оловина, -зи *жс.* оловина, разрежено вино

олътаѣ, -ѣ *м.* 1. жертвеник, олтар; 2. източната част на църквата, отделена с иконостас; *гр.* ἀλτάριον, θυσιαστήριον, *лат.* altare; *вар.* ал(ъ)таѣ(ъ)

олѣн, -а *вж.* ѳлѣн

оладѣтити, -ѣѣ, -ѣѣшиши *св.* запустея; *вж.* и ладна

ОМАЗАТН, –ЖѢ, –ЖЕШН Св. намажа, помажа
 ОМАКАТН, –АѢ, –АЕШН несв. омокрям, намокрям, обливам
 ОМЕТА, –ЪИ Ж. обшивка, долен рѣб на дреха; вар. ометъ, ометь
 ОМЕТЪ, –А М., ВЖ. омета
 ОМЕТЬ, –Н Ж., ВЖ. омета
 ОМЛЪУАТН, –УѢ, –УНШН Св. замлъкна, замълча
 ОМОУНТН, –УѢ, –УНШН Св. намокря
 ОМРАЖАТН, –АѢ, –АЕШН несв. проклинам
 ОМРАЗНТН, –ЖѢ, –ЗНШН Св. намразя; ~ сѧ омерзя се
 ОМРАУАТН, –АѢ, –АЕШН несв. с вин. п. помрачавам, затымнявам
 ОМРАУНТН, –УѢ, –УНШН Св. с вин. п. затымня, помрача
 ОМРЪЗѢТН, –ѢИѢ, –ѢЕШН Св. опротивея, стане ми противно
 ОМРЪКНѢТН, –НѢ, –НЕШН Св. 1. потъмнея, помръкна; 2. замръкна, завари ме мракът
 ОМРЪТВѢТН, –ѢИѢ, –ѢЕШН Св. стана мъртъвъ, безжизнен
 ОМЪВЕННЕ, –НИА СР. омиване, измиване
 ОМЪВАТН, –АѢ, –АЕШН несв. омивам, измивам
 ОМЪТН, ОМЪИѢ, ОМЪЕШН Св. омия, измия; с вин. п.
 ОМЪШАТН, –АѢ, –АЕШН несв. омесвам
 ОМАКЪУАВАТН, –АѢ, –АЕШН несв. омекчавам
 ОМАУНТН, –УѢ, –УНШН Св. излекувам
 ОМѢТНТН Сѧ, –ЦѢ Сѧ, ТНШН Сѧ Св. смутя се, объркам се
 ОНАГРЪ, –А М. диво магаре; гр. ὄναγρος
 ОНАКА НРЧ., ВЖ. онако
 ОНАКО НРЧ. онака; ~ ... снѣе така ... онака
 ОНАМО НРЧ. там; сѢМО Н ~ тук и там
 ОНДННЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. всекидневен
 ОННЪНН, –НИА М. скъпоценният камък оникс; гр. ὀνύχιον
 ОНОУДЕ НРЧ. там
 ОНОУЦА, –А Ж. обувки, обуца
 ОНЪ, ОНА, ОНО МЕСТ. показ. този, тази, това
 ОНЪДЕ НРЧ. другаде
 ОНЪСНЦА, –А МЕСТ. някой си
 ОНЪМЛѢТН, –ЛѢИѢ, –ЛѢЕШН Св. принуждавам да замълчи, да занемее
 ОНЪМѢТН, –ѢИѢ, –ѢЕШН Св. онемея
 ОНЪДОУ НРЧ. отгатък, отвѣд
 ОУУБОЖАТН, –АѢ, –АЕШН Св., ВЖ. обоужожатн
 ОУУПЪВАННЕ ВЖ. оупованне; свое ~ самоуповаване, разчитане на себе си

опако *вж.* opakъ
 opakъ *нрч.* 1. наопаки; на обратно; 2. отзад
 опалнтн, -лїѣ, -лншн *св.* опаля, обгоря
 опасенне, -нїа *ср.* внимание, съсредотеност
 опаснвъ, -ън *прил.* внимателен, съсредоточен
 опасъ, -а *м.* грижа, внимателност
 опасно *нрч.* грижливо, внимателно; *вар.* опасънѣ
 опасънѣ *вж.* опасно
 опахатн, -аїѣ, -аешн *несв.* отбивам
 опашь, -н *ж.* опашка
 опеѹалнтн, -лїѣ, -лншн *св.* обидя, засегна
 опнватн сѧ, -аїѣ сѧ, -аешн сѧ *несв.* опивам се, напивам се
 опннца, -а *ж.* маймуна
 опнсанне, -нїа *ср.* описание
 опнсатн, -шѣ, -шешн *несв.* описвам, обрисувам, начертавам
 оплазнтн, -жѣ, -зшн *св.* стана дързък, разюздан
 оплазнвъ, -ън *прил.* надменен, горделив
 оплазованне, -нїа *ср.* дързост, разюзданост
 оплазоватн, -оуїѣ, -оуешн *несв.* ставам дързък, годелив; надувам се, възгордявам се
 оплазьство, -а *ср.* насмешка, присмех
 оплатъ, -а *м.* просфора; *лат.* oblatum
 оплещне, -нїа *ср.* шия, врат
 оплотъ, -а *м.* плет, ограда
 оплоушатн, -аїѣ, -аешн *несв.* свидетелствам
 оплъѹатн сѧ, -аїѣ сѧ, -аешн сѧ *несв.* подреждам се в боен ред
 оплъѹнтн сѧ, -ѹѣ сѧ, -ѹншн сѧ *св.* подрежда се в боен ред
 опльватн, оплюїѣ, оплюешн *несв.* оплювам
 оплѣненне, -нїа *ср.* пленяване; *грѣховное* – изпадане в плен на грях
 оплѣтн, оплѣвѣ, оплѣвешн *св.* оплевя
 ополѣтн, -лїѣ, -лншн *св.* обгоря, подпаля
 опона, -ъ *ж.* 1. завеса; 2. преграда
 опоустнтн, -цѣ, -стншн *св.* 1. опразня; 2. опустоша
 опоустѣтн, -ѣїѣ, -ѣешн *несв.* опустея
 опоѹнватн, -аїѣ, -аешн *несв.* успокоявам се
 опоѹсанне, -нїа *ср.* препаска, пояс
 оправнтн, -влїѣ, -вншн *св.* 1. оправя, изправя; 2. изърша нещо правилно
 оправлѣтн, -лѣїѣ, -лѣешн *несв.* оправям; възстановявам

оправъданне, –на ср. 1. напътствие; 2. правило
 оправъдатн, –аѣ, –аешн св. оправдая
 оправъдѣти, –дѣ, –нши св. оправдавам; ~ сѧ оправдавам се
 опражиѣти, –нѣѣ, –нѣешн не св. изтощавам
 опроверѣти, –врѣжѣ, –врѣжешн св. праметна, прекатуря
 опрѣлюбодѣати, –дѣѣ, –дѣешн не св. блудствам, развратнича
 опрѣсьнѣкъ, –а м. хляб без квас
 опрѣти, опрѣжѣ, опрѣешн св. опра; ~ сѧ опра се
 опѣтитн, –аѣ, –аешн не св. опитвам
 опѣтанѣ, –ѣн прил. любопитен
 опѣтно нрч. внимателно
 опѣтѣнѣ вж. опѣтно
 опрѣатн сѧ, –пърѣ сѧ, –пърѣешн сѧ не св. опирам се, подпирам се
 опати, опѣжѣ, опѣешн св. опѣна, обтегна
 орало, –а ср. рало; вж. и рало
 орѣта, –ѣ ж. орѣне, орѣн
 орѣти, орѣжѣ, орѣши не св. орѣ
 орѣѣ, орѣѣа м. орѣч
 орѣанѣ вж. орѣанѣ
 орѣвтѣ, –ѣн прил. похотлив
 орѣганѣ, –ѣн прил. рѣганов, отнасящ се до билката рѣган
 орѣжѣ, –а ср. заповѣд, нареждане; гр. ὀρίσμός
 орѣтитн, орѣжѣ, орѣши не св. руша
 орѣганѣ, –а м. орѣган; гр. ὄργανον
 орѣлъ, –а м. орѣл
 орѣница, –а ж. орѣница, нива
 орѣѣѣ, –а м. дѣрво и плод орѣх; лат. Juglans
 орѣшнѣ, –на ср. сѣбир. орѣшѣк
 орѣднѣ, –на ср. 1. дело, занимание; работа; 2. инструмент
 орѣжнѣ, –на ср. орѣжие
 орѣжѣнѣкъ, –а м. вѣорѣжен войн, войник
 орѣжѣнѣ, –ѣн прил. отнасящ се до носенето на орѣжие, вѣорѣжен
 осана, осанна вж. осанѣна
 осанѣна межд. приветствие осанна!, слава; гр. ὠσαννά, ὠσαννά, от евр.
 освѣтитн, –аѣ, –аешн не св. сѣмва; ~ сѧ сѣмва се
 освѣтитн, –нѣ, –нѣешн св. сѣмна; ~ сѧ сѣмна се
 освѣтитн, –аѣ, –аешн не св. осѣмвам

освѣтѣти, –цѣ, –тѣши св. с вин. п. осветя, озаря

освѣщавати, –аѣ, –аѣши нескв. давам зрение, правя да прогледа някой

освѣщати, –аѣ, –аѣши нескв. с вин. п. осветявам, озарявам

освѣщенне, –нѣ ср. сияние, светлина

освѣтити, –цѣ, –тѣши св. осветя, прочистя чрез освещение; с вин. п.; ~ дѣякоу рѣкоположа дякон чрез освещаване

освѣщати, –аѣ, –аѣши нескв. с вин. п. освещавам, прочиствам чрез освещение; ~ дѣякоу рѣкополагам дякон чрез освещаване

освѣщенне, –нѣ ср. осветяване, освещение

оседѣлати, –аѣ, –аѣши нескв. оседлая

осетѣнѣ, –ѣи прил. плачевен, окаян

оснло, –а ср. клуп, примка, капан

оснлѣ, –а м. вж. оснло

оснѣтити, –нѣѣ, –нѣѣши нескв. (от студ) посинявам

осирѣти, –рѣ, –рѣши св. осиротя

оснѣ вж. оуснѣ

оснатѣ, –аѣ, –аѣши св. обгрѣщам със сияние

оскверѣнѣнѣ, –ѣи прил. (< прич.) осквернен

оскверѣненне, –нѣ ср. оскверняване, осквернение

оскверѣтити, –нѣѣ, –нѣѣши св. с вин. и тв. п. 1. оцапам, замърся; 2. оскверня; ~ сѣ с тв. п. 1. изцапам се; 2. оскверня се

оскверѣтити, –нѣѣ, –нѣѣши нескв. 1. изцапвам, замърсявам; 2. осквернявам; ~ сѣ 1. изцапвам се; 2. осквернявам се

осслабѣти сѣ, –лѣ сѣ, –лѣши сѣ св. усмихна се; осклабѣнѣ оѣн усмихнати очи

осслабѣненне, –нѣ ср. усмивка

осслабѣтити сѣ, –лѣѣ сѣ, –лѣѣши сѣ нескв. усмихвам се

оскомнѣтити, –ѣѣ, –ѣѣши нескв. вцепенявам се

оскрѣтити, –бѣѣ, –бѣши св. наскърбя, оскърбя; ~ сѣ оскърбя, наскърбя се

оскрѣтити сѣ, –лѣѣ сѣ, лѣѣши сѣ нескв. наскърбявам се

оскрѣдѣ, –а м. длето

оскрѣтити, –ѣѣ, –ѣѣши св. намалея, стана оскѣден

осслабѣтити, –лѣѣ, –лѣѣши нескв. 1. отслабвам, изтощавам се; 2. отстъпвам на някого

осѣжденне, –нѣ ср. осѣждане, присѣда

осла, –ѣ жс. брус, точило

ослаба, –ѣ жс. облекчение, успокоение

ослабѣти, –бѣѣ, –бѣши св. отслабя, лиша от сили; ~ с дат. п. дам възможност на някого, позволя, простя; ~ овѣщанаѣа пребрегна обещащото; с вин. и дат. п.

ослабѣнѣнѣ, –ѣи прил. (< прич.) парализиран

ослабѣтити, –бѣѣѣ, –бѣѣѣши св. разхлабвам, отпускам

ОСЛАБѢТИ ВЖ. ОСЛАБѢТИ
 ОСЛАБѢННЕ, –ННА СР. МИЛОСТ, СНИЗХОЖДЕНИЕ
 ОСЛАБѢТИ, –ЛѢТИ, –ЛѢШИ НЕСВ. ОТСТѢПАМ, СКЛАНЯМ
 ОСЛАДѢТИ, –ЖДѢ, –ДНШИ СВ. ОСЛАДЯ, ПОДСЛАДЕ
 ОСЛОУШАННЕ, –ННА СР. НЕПОДЧИНЕНИЕ, НЕПОКОРСТВО
 ОСЛОУШАТИ, –АТИ, –АШИ СВ. НЕ СЛУШАМ НЯКОГО, ПРОЯВЯВАМ НЕПОСЛУШАНИЕ, НЕПОКОРСТВО
 ОСЛОУШНВЪ ВЖ. ОСЛОУШЬЛНВЪ
 ОСЛОУШЬЛНВЪ ПРИЛ. НЕПОСЛУШЕН, НЕПОКОРЕН
 ОСЛЪШАТИ СЯ, –АТИ СЯ, –АШИ СЯ НЕСВ. ОСЛУШВАМ СЕ, ПРОТИВОРЕЧА, СЪПРОТИВЛЯВАМ СЕ
 ОСЛЪПѢННЕ ВЖ. ОСЛЪПѢННЕ
 ОСЛЪПѢТИ, –НТИ, –НШИ (< –ПН–) СВ. ОСЛЕПЕЯ, ЗАГУБЯ ЗРЕНИЕТО СИ
 ОСЛѢПѢТИ, –ПЛѢТИ, –ПНШИ СВ. С ВИН. П. ОСЛЕПЯ, ЛИША ОТ ЗРЕНИЕ
 ОСЛЪПѢННЕ, –ННА СР. ЗАСЛЕПЛЕНИЕ
 ОСЛѢПѢТИ, –ПЛѢТИ, –ПЛѢШИ НЕСВ. ОСЛЕПЯВАМ
 ОСЛЪПНѢТИ, ОСЛѢПНѢТИ ВЖ. ОСЛЪПѢТИ
 ОСЛѢПѢТИ ВЖ. ОСЛѢПѢТИ
 ОСМРАДѢТИ, –ЖДѢ, –ДНШИ СВ. ОСМЪРДЯ
 ОСМЪ ЧИСЛ. РЕД. ОСМИ
 ОСМЪ ЧИСЛ. БР. ОСЕМ
 ОСНОВАННЕ, –ННА СР. ОСНОВА, ОПОРА
 ОСНОВАТИ, –ВТИ, –ВЕШИ СВ. ОСНОВА, ПОЛОЖА ОСНОВИТЕ, ПОСТРИЯ; С ВИН. П. И НА С МЕСТ. П.
 ОСНЪВАТИ, –АТИ, –АШИ НЕСВ. ПОСТАВЯМ, ПОЛАГАМ ОСНОВИТЕ
 ОСНѢЖѢТИ, –ЖТИ, –ЖНШИ СВ. ПОКРИЯ СЪС СНЯГ, ЗАСНЕЖА
 ОСОБѢТИ СЯ, –ВЛѢТИ СЯ, –ВНШИ СЯ НЕСВ. ЖИВЕЯ ОТДЕЛНО, САМОТНО
 ОСОБЪ НРЧ. ОТДЕЛНО, НАСАМЕ; ВАР. ОСОБЬНО, ОСОБЬНѢ
 ОСОБЬНО ВЖ. ОСОБЪ
 ОСОБЬНѢ ВЖ. ОСОБЪ
 ОСОЛѢТИ, –ЛѢТИ, –ЛНШИ СВ. ОСОЛЯ, ПОСОЛЯ
 ОСОУШАТИ, –АТИ, –АШИ НЕСВ. С ВИН. П. ИЗСУШАВАМ
 ОСРАМА, –ЪИ Ж. ПОСРАМВАНЕ; ВЖ. И ОСРАМЛѢННЕ
 ОСРАМѢТИ, –МЛѢТИ, –МНШИ СВ. ПОСРАМЯ; – СЯ ПОСРАМЯ СЕ
 ОСРАМЛѢННЕ, –ННА СР. ПОСРАМВАНЕ, ОПОЗОРИЯВАНЕ; ВЖ. И ОСРАМА
 ОСТ– СЪКР. ОТ ОСВАТ–
 ОСТАВѢТИ, –ВЛѢТИ, –ВНШИ СВ. С ВИН. П. 1. ОСТАВА; 2. НАПУСНА, ИЗОСТАВА; 2. (ГРЕХОВЕ) ОПРОСТЯ
 ОСТАВѢННЕ, –ННА СР. ПРОШКА, ОПРОЩАВАНЕ; – ГРѢХОМЪ ОПРОЩАВАНЕ НА ГРЕХОВЕ
 ОСТАВѢТИ, –ВЛѢТИ, –ВЛѢШИ НЕСВ. ОСТАВАМ; НАПУСКАМ
 ОСТАВЪКЪ, –А М. 1. ОСТАТЪК, ОТПАДЪК; 2. НАСЛЕДСТВО; 3. ТЛЕННИ ОСТАНКИ, МОЩИ

остагн, останѣ, останешн св. 1. остана; 2. с вин. п. остава, опростя; 3. (за болест) остава, отпусна; ~ сѧ
 откажа се от нещо
 остатъкъ, -а м. остатък
 остатъкънѣ, -ѣн прил. остатъчен, който е останал, изостанал; последен
 остѣнт- съкр. от оствѣнт-
 остоянне, -нѧ ср. укрепване
 остоян, -оѣ, -ншн несл. устоявам
 острастнѣ, -ѣѣ, -стншн св. причина страдание, измъча; сѧ
 острѣ, -нѧ ср. острие
 острѣнтн, -ѣѣѣ, -стрѣншн несл. подстрекавам
 острѣнцн сѧ, -гѣ сѧ, -жѣшн сѧ св. острижа се
 островъ, -а м. остров
 острогнѣвѣне, -нѧ ср. избухливост
 острогъ, -а м. стена; оградѣнтн острогомъ оградя със стена
 остростъ, -н ж. 1. острост; 2. острие
 острога, -ѣ ж. 1. острота; 2. жестокост
 остроугатн, -аѣѣ, -аѣшн несл. излъчвам
 остроуѣнне, -нѧ ср. силно водно течение
 остроуѣнтн, -оуѣѣ, -оуѣншн св. подготвя, наглася, подреда
 остъръ, -ѣн прил. остър
 остърѣгатн, -жѣѣ, -жѣшн св. остържа, изтържа
 остръѣ нрч. бързо
 остъ, остн ж. мигла
 остѣнѣ, -а м. остен
 остѣгатн, -аѣѣ, -аѣшн несл. укрепвам, защитавам
 остѣженѣ, -ѣн прил. (< прич.) защитен, укрепен
 остѣпати, -аѣѣ, -аѣши несл. отстъпвам
 остѣпнтн, -пѣѣѣ, -пѣншн св. 1. с род. п. отстъпя, откажа се; 2. с вин. п. изменя; остѣплѣ аѣгѣлѣ паднал
 ангел, изменил ангел; вж. и обѣстѣпнтн
 остѣплѣнне, -нѧ ср. отстъпление
 остѣпнѣнѣ, -ѣн прил. отстъпнически, изменнически
 озѣпа, -ѣ ж. 1. цирей, пришка; 2. сипаница
 озѣпатн, -пѣѣѣ, -пѣшн св. обсипя, насипя; ~ гноѣмъ наторя; ~ сѧ покрива се с рани или пъпки
 осьлъ, -а м. магаре, осел
 осьлъ прил. прит. магарешки, на магарето, на осела
 осьлъскъ, -ѣн прил. магарешки
 осьла, осьлатѣ ср. магаренце, осле
 осьлатнѣ, -а ж. ослица, магарица

осѣдѣти, –ждѣ, –днши св. завладя, завзема
 осѣннѣти, –нѣѣ, –ннши св. с вин. и тв. п. засенча, хвърля сянка
 осѣнѣти, –нѣѣѣ, –нѣѣши св. с вин. и тв. п. засенчвам
 осѣсти, осадѣ, осадѣши св. 1. утая се (< отъсѣсти); 2. обсадя, обградя
 осѣти, осѣѣ, осѣши св. осея, засея
 осѣяти, осѣѣ, осѣши св. засявам, посявам
 осазавати, –аѣѣ, –аѣши нескв. докосвам, пипам
 осазати, –жѣ, –жѣши св. 1. пипна, докосна; 2. усещам при допир, осезавам
 осазанне, –нѣ ср. осезание
 осѣдѣти, –ждѣ, –днши св. осѣдя
 осѣдѣнѣ, –нѣ прил. осѣден
 осѣждати, –аѣѣ, –аѣши нескв. осѣждам
 осѣженне, –нѣ ср. осѣждане; без осѣженнѣ без осѣждане, без присѣда
 осѣженѣ, –нѣ прил. (< прич.) осѣден
 осѣкати, –нѣ прил. чепат, съковит, съклив
 отан 1. нрч. тайно, скрито, крадешком; 2. предлог с род. п. скрито от, тайно от
 отв– вж. и отъв–
 отеѣти, –кѣ, –ѣши св. отека, получа оток
 отнмати, –емлѣѣ, –емлѣши нескв. отнемам
 отнѣти, –дѣ, –дѣши св. 1. отида; отдалеча се, напусна; 2. (за болест, за зъл дух) отида, изляза
 отншати, –аѣѣ, –аѣши нескв. усмирявам, успокоявам
 отншнѣ, –нѣ ср. 1. пристан, пританище; 2. място на затишие, прибежище
 отлъсѣти, –нѣѣ, –нѣѣши св. затлъстея, надебелея
 отокъ¹, –а м. оток, отекло, възпалено място по тялото
 отокъ², –а м. остров
 отоуждѣ вж. цюуждѣ
 оточѣнѣ, –нѣ прил. в израза морѣ оточѣное океан
 отръбуухѣ, –а и отръбуухѣ, –а м. тръбух, стомах на преживно животно
 отровенне, –нѣ ср. отравяне
 отръти, –рѣ, –рѣши св. изтрия, избърша
 отръвнѣти, –влѣѣ, –внши св. с вин. п. почистя, очистя
 отръвѣнне, –нѣ ср. очистване
 отръвѣѣ, –а м. смет, боклук
 отръвѣти, –лѣѣѣ, –лѣѣши нескв. прочиствам.
 отъ предлог с род. п. от
 отъблѣдѣти, –ждѣ, –днши св. върна някой заблуден в правия път
 отъбъвати, –аѣѣ, –аѣши нескв. съжителствам, пребивавам с някого

ОТЪБЪГНАТИ, –НА, –НЕШН СВ. С РОД. П. ИЗБЯГАМ, ПОБЯГНА
 ОТЪБЪЖАТИ, –ЖА, –ЖИШН СВ. ИЗБЯГАМ
 ОТЪВАЛЕНЕ, –НА СР. ПРЕМЕСТВАНЕ
 ОТЪВАЛНАТИ, –НА, –НАШН СВ. ОТМЕСТЯ, БУТНА, ПРЕМЕСТЯ
 ОТЪВЕСТИ, –ДА, –ДЕШН СВ. ОТВЕДА
 ОТЪВЛАЧНАТИ, –ЧА, –ЧИШН НЕСВ. ОТВЛИЧАМ
 ОТЪВЛАЧНИ, –КА, –ЧЕШН СВ. ОТВЛЕКА, ОТДЕЛЯ
 ОТЪВОДНАТИ, –ДА, –ДАШН НЕСВ. ОТВЕЖДАМ
 ОТЪВРАТНАТИ, –ТА, –ТАШН СВ. С ВИН. П. 1. ОТВЪРНА, ИЗВЪРНА, ОБЪРНА; 2. ОТКАЖА; –СА 1. ОТВЪРНА СЕ; 2. ОТКАЖА СЕ
 ОТЪВРАЩАТИ, –ЩА, –ЩЕШН НЕСВ. С ВИН. П. 1. ОТВЪРЩАМ СЕ, ИЗНЯГВАМ; 2. ОТКАЗВАМ; –СА ОТВЪРЩАМ СЕ, ОТКАЗВАМ СЕ
 ОТЪВЪРЖЕНЕ, –НА СР. ОТХВЪРЛЯНЕ, ОТРИЧАНЕ
 ОТЪВЪРЖЕНЪ, –ЪН ПРИЛ. (< ПРИЧ.) ОТХВЪРЛЕН, ИЗОСТАВЕН
 ОТЪВЪРЪЗАТИ, –ЗА, –ЗЕШН НЕСВ. С ВИН. П. ОТВАРЯМ, РАЗВЪРЪЗАМ
 ОТЪВЪРЪНЪ ПРИЛ. НАОПАКИ
 ОТЪВЪРЪСТНЕ, –НЕ СР. 1. ОТВОР, ОТВЪРСТИЕ; 2. ОТВАРЯНЕ
 ОТЪВЪРЪСТНИ, –ВЪРЪЗЪ, –ВЪРЪЗЪШН СВ. С ВИН. П. ОТВОРЯ, РАЗТВОРЯ; –СА ОТВОРЯ СЕ
 ОТЪВЪТЪ, –А М. ОТГОВОР
 ОТЪВЪРЪЩНИ, –ВЪРЪЖЪ, –ВЪРЪЖЪШН СВ. С ВИН. П. И ОТЪ С РОД. П. ОТХВЪРЛЯ, ЛИША; –СА С РОД. П. ОТКАЖА СЕ, ОТРЕКА СЕ, ОТМЕТНА СЕ, ОТХВЪРЛЯ
 ОТЪВЪСЪЖДОУ ПРИЛ. ОТВСЯКЪДЕ; ВАР. ОТЪВЪСЪЖДАЪ
 ОТЪВЪСЪЖДАЪ ВЪС. ОТЪВЪСЪЖДОУ
 ОТЪВЪТЪ, –А М. ОТГОВОР
 ОТЪВЪЩАВАТИ, –ВА, –ВАШН НЕСВ. ОТГОВАРЯМ; –СА ОТРИЧАМ СЕ, ОТКАЗВАМ СЕ
 ОТЪВЪЩАТИ, –ЩА, –ЩЕШН СВ. ОТГОВОРЯ
 ОТЪГАНЪТИ, –НА, –НАШН НЕСВ. ПРОГОНВАМ, ИЗГОНВАМ
 ОТЪГЛАГОЛАТИ, –ЛА, –ЛЕШН НЕСВ. ОТГОВАРЯМ, ОТВЪРЩАМ
 ОТЪГОВОРНАТИ, –НА, –НАШН НЕСВ. ПРОТИВОРЕЧА, ВЪЗРАЗЯВАМ
 ОТЪГОННАТИ, –НА, –НАШН СВ. С ВИН. П. ПРОГОНЯ, ИЗГОНЯ, ИЗПЪДЯ
 ОТЪГЪНАНЕ, –НА СР. ПРОГОНВАНЕ
 ОТЪГЪНАТИ, –НА, –НАШН НЕСВ. С ВИН. П. ПРОГОНВАМ, ИЗГОНВАМ, ОТПЪЖДАМ
 ОТЪДАВАТИ, –ВА, –ВАШН НЕСВ. 1. ВЪРЩАМ; 2. ПОДАРЯВАМ; 3. ОПРОЩАВАМ
 ОТЪДАНАТИ СА, –НА СА, –НАШН СА НЕСВ. ОТДЕЛЯМ СЕ, ОТДАЛЕЧАВАМ СЕ
 ОТЪДАНИЕ ВЪС. ОТЪДАНИЕ
 ОТЪДАТИ, –ДАМЪ, –ДАШН СВ. С ВИН. П. И ТЪ П. 1. ОТДАМ, ВЪРНА; 2. ПОДАРЯ; 3. ПРОСТЯ, ОПРОСТЯ
 ОТЪДАТЪЛЕНЪ, –ЪН ПРИЛ. СЪСТРАДАТЕЛЕН
 ОТЪДАНИЕ, –НА СР. ОПРОЩЕНИЕ, ПРОШКА; ОТПУЩЕНИЕ НА ГРЕХОВЕТЕ

ОТЪДАНАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв. с вин. п.* 1. въздавам, отплащам се; 2. прощавам, опрощавам
 ОТЪДЕСАТОВАТИ, -оуѣѣ, -оуѣшн *несв.* отделям десетата част от нещо, давам десеторно
 ОТЪДОНТИ, -оѣѣ, -оѣшн *св.* (за кърмаче) отбия
 ОТЪДОУНАТИ, -наѣ, -наѣшн *св.* издухам, издишам
 ОТЪДЪШЕИТИ, -наѣ *ср.* 1. облекчение; 2. отдиш, отмора
 ОТЪДЪХАНТИ, -наѣ *ср.* облекчение
 ОТЪДЪХАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв.* поемам си дъх
 ОТЪДЪХАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *св.* отделя; ~ *са* отделя се, отдалеча се
 ОТЪЖЕН- *вж.* ОТЪГЪНА-
 ОТЪЗНАТИ, -ѣмѣѣѣ, ѣмѣѣшн *несв.* отнемам нещо от някого
 ОТКРЪВЕИТИ, -наѣ *ср.* 1. откриване, разкриване; 2. откровение
 ОТКРЪВАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв.* откривам, разкривам
 ОТКРЪВИТЕЛЪ, лѣѣ *м.* откривател
 ОТКРЪВИТИ, -виѣѣ, -виѣшн *св. с вин. п.* 1. открива, разкрива; 2. отворя
 ОТЪКЪДОУ, ОТЪКЪДОУЖЕ *нрч.* откъде; *вар.* откъкъды
 ОТЪКЪДЪ *вж.* ОТЪКЪДОУ
 ОТЪЛАГАИТИ, -наѣ *ср.* отмяна, отхвърляне
 ОТЪЛАГАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв.* 1. отлагам; 2. бавя
 ОТЪЛОГЪ, -а *м.* остатък; без отълога без остатък
 ОТЪЛОЖИТИ, -жѣѣ, -жѣшн *св. с вин. п.* отхвърля, отстраня
 ОТЪЛОМИТИ, -мѣѣѣ, -мѣшн *св.* отломя, откъртя
 ОТЪЛЪКЪ, -а *м.* остатък, останка
 ОТЪЛЪХАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв. с вин. п.* отстранявам, отлъчвам, отделям; ~ *са с род. п.* отделям се, отдалечавам се
 ОТЪЛЪХИТИ, -ѣѣ, -ѣшн *св.* отстраня, отлъча; ~ *са* отлъча се, отделя се, отдалеча се
 ОТЪМЕТАТИ, -ѣѣѣ, -ѣѣшн *несв. с вин. п. и дат. п.* отхвърлям; ~ *са с род. п.* отмятам се, отричам се
 ОТЪМЕТИТИ, -а *м.* отшелник
 ОТЪМЕТИТИ, -ѣѣ *прил.* негоден, лош, за изхвърляне; осъдителен
 ОТЪМОЛИТИ, -лиѣѣ, -лишн *св.* измоля
 ОТЪМЪВАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв. с вин. п. и отъ с род. п.* отмивам, измивам
 ОТЪМЪВИТИ, -виѣѣ, -виѣшн *св. с вин. п. и отъ с род. п.* отмия, измия, изчистя
 ОТЪМЪСТИТИ, -ѣѣ *прил.* отмъстителен
 ОТЪМЪСТИТИ, -ѣѣѣ, -ѣшн *св.* отмъстя
 ОТЪМЪЩАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв.* отмъстявам
 ОТЪМЪЩЕИТИ, -наѣ *ср.* 1. отплата, възмездие; 2. отмъщение
 ОТЪМЪЩАТИ, -аѣѣ, -аѣшн *несв.* отменям; отхвърлям; ~ *са с род. п.* отмятам се, отричам се
 ОТЪМАУНИТИ, -ѣѣ, -ѣшн *св.* отпусна, разпусна

ОТЪНЕЛН, ОТЪНЕЛНЖЕ *нрч.* откакто; *вар.* отънелѣ, отънелѣже
 ОТЪНЕЛЪ, ОТЪНЕЛЪЖЕ *вж.* ОТЪНЕЛН
 ОТЪНЕМАГАННЕ, –ННА *ср.* небрежност, немарливост
 ОТЪНЕМАГАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* изнемогвам, отпадам
 ОТЪНЕМОЩН СА, –МОГЪ СА, –МОЖЕШН СА *св.* изнемогна, отпадна
 ОТЪНЕСТН, –СЪ, –СЕШН *св.* отнеса
 ОТЪННЗΟΥ *нрч.* отдолу
 ОТЪННМАТН, ОТЪНЕМЛІѢ, ОТЪНЕМЛѢШН *вж.* ОТЪНМАТН
 ОТЪНАТН, –ННМЪ, –ННМЕШН И ОТЪНЪМЪ, ОТЪНЪМЕШН *вж.* ОТЪАТН
 ОТЪНЪДЪНЪ, –ЪН *прил.* тамошен; *жнтгн* ОТЪНЪДЪНОЕ ОТВЪДЕН ЖИВОТ
 ОТЪНІѢДОУ, ОТЪНІѢДОУЖЕ *нрч.* откъдето и
 ОТЪНІѢДЪ И ОТЪНІѢДЪЖЕ *нрч.* съвсем, напълно, окончателно; 2. безсъмнено
 ОТЪНІѢДЪ И ОТЪНІѢДЪЖЕ *нрч.* откъде
 ОТЪПАДАТН, –АѢ, –АЕШН *несв. с род. п.* отпадам от, лишавам се от, загубвам
 ОТЪПАДЕННЕ, –ННА *ср.* 1. пропадене, падение; 2. поражение
 ОТЪПАСТН, –ДЪ, –ДЕШН *св. с род. п.* отпадна от, лиша се от, загубя
 ОТЪПЛОУТН, –ПЛОВЪ, –ПЛОВЕШН *св.* отплувам
 ОТЪПОУСТНТН, –ЦІѢ, –СТНШН *св. с вин. п.* 1. пусна, освободя; 2. простя, опростя; – ГРЪХЪ (О)ПРОСТЯ ГРЕХОВЕ
 ОТЪПОУСТЪНЪ, –ЪН *прил.* пускащ, даващ свобода, освобождаващ; ОТЪПОУСТЪНЪА КЪННГЪ ДОКУМЕНТ, даващ
 развод, свобода на съпрузите; ОТЪПОУСТЪНАА МОЛНТВА ОПРОСТИТЕЛНА МОЛИТВА
 ОТЪПОУЦАТН, –АѢ, –АЕШН *несв. с вин. п. и дат. п.* 1. пускам, освобождавам; 2. прощавам, опрощавам; –
 ГРЪХЪ (О)ПРОЩАВАМ ГРЕХОВЕ
 ОТЪПОУЦЕННЕ, –ННА *ср.* 1. освобождение, избавление; облекчение; 2. прошка, опрощение, опрощаване
 ОТЪПРЪВА *нрч.* отначало
 ОТЪПЪЛО, –А *ср.* част от песнопение, антифон
 ОТЪРАДА, –ЪИ *ж.* 1. отрада, облекчение; въ ОТЪРАДЪ на свобода, волно; 2. прошка
 ОТЪРАДНТН, –ЖДЪ, –ДНШН *св. с дат. п.* дам утеха, утеша, проявя състрадание
 ОТЪРАДЪНЪ, –ЪН *прил.* отраден, приятен, радостен
 ОТЪРАЖДАТН, –АѢ, –АЕШН *несв. с дат. п.* проявявам състрадание, прощавам
 ОТЪРАСЛЬ, –Н *ж.* издънка, леторасъл; *вж.* и ЛЪТОРАСЛЬ
 ОТЪРЕЧЕННЕ, –ННА *ср.* присъда
 ОТЪРЕЦН, –РЕКЪ, –РЕЧЕШН *св. с род. п.* 1. отговоря; 2. отрека, откажа; 3. забраня; – СА ОТРЕКА СЕ, ОТКАЖА СЕ
 ОТЪРНВАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* отблъсквам, изблъсквам
 ОТЪРНГНЖТН, –НЪ, –НШН *св.* изригна
 ОТЪРННЖТН, –НЪ, –НШН *св. с вин. п. и отъ с род. п.* отхвърля, отритна; – СА ОТДЕЛЯ СЕ
 ОТЪРНЦАННЕ, –ННА *ср.* 1. отрицание; 2. възражение; безъ ОТЪРНЦАННА без възражение
 ОТЪРНЦАТН, –АѢ, –АЕШН *несв.* отричам, отказвам; – СА *с род. п.* отричам се, отказвам се
 ОТЪРОКОВНЦА, –А *ж.* девойка, момиче

отърокъ, –а м. дете; младенец; *вж.* и отъроуа
 отъроуа, –ате ср. дете; младенец; *вж.* и отърокъ
 отъръванне, –на ср. откъсване, отскубване
 отъръватн, –вѣ, –вешн св. откъсна, отскубна
 отъръгатн, –аѣ, –аешн *несв.* преживям
 отъръватн, –аѣ, –аешн *несв.* отхвърлям
 отъръзатн, –жѣ, –жешн св. отрежа
 отъръзватн, –оуѣ, –оуешн *несв.* отрязвам
 отъръшатн, –аѣ, –аешн *несв.* отвързвам, развързвам; (за пояс) разпасвам; ~ сѧ отвързвам се, развързвам се, освобождавам се
 отъръшатн, –шѣ, –шешн св. с *вин. п.* и *отъ* и *род. п.* отвържа, развържа; ~ сѧ отвържа се, развържа се, освободя се
 отъръшатн, –ѣѣ, –ѣешн *несв.* отхвърлям; изтласквам, отблъсквам
 отъселн *нрч.* отсега, отсега нататък, занапред; *вар.* отъселѣ
 отъселнтн, –лѣѣ, –лешн св. изселя; ~ сѧ изселя се
 отъселѣ *вж.* отъселн
 отъставнтн, –влѣѣ, –вешн св. 1. отстраня; 2. лиша
 отъстоатн, –тоѣѣ, –тоешн *несв.* отстоя, отдален съм
 отъстронтн, –оѣѣ, –оешн св. 1. отстроя, построя; 2. подреда
 отъстѣпатн *вж.* остѣпатн
 отъстѣптн *вж.* остѣптн
 отъстѣпникъ, –а м. отстъпник
 отъсълатн, –сълѣѣ, сълешн св. 1. отпратя; 2. заточа някого
 отъсъкатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* отсичам
 отъсъченне, –на ср. отсичане
 отъсъщн, –къѣ, –чешн св. отсека
 отъсѣднтн, –ждѣѣ, –дешн *вж.* осѣднтн
 отъсѣдоу *нрч.* оттук; *вар.* отъсѣдѣ
 отъсѣдъ, –а м. присъда, отсъждане
 отъсѣдѣ *вж.* отъсѣдоу
 отътещн, –къѣ, –чешн св. избягам, побягна
 отътолн *нрч.* оттогава; *вар.* отътолѣ
 отътолѣ *вж.* отътолн
 отътръгнтн, –нѣѣ, –нешн св. изтръгна, изскубна, отскубна
 отътръзатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* изтръгвам, изскубвам; ~ сѧ изскубвам се, отървавам се
 отътрасатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* изтръсквам, отърсвам
 отътраснтн, –сѣѣ, –сешн св. с *вин. п.* изтръскам, изтупам, отърся
 отътѣдоу *нрч.* оттам; *вар.* отътѣдѣ, отътѣдѣ

ОТЪТЪДЪ ВЖ. ОТЪДЪДОУ
 ОТЪТЪДЪ ВЖ. ОТЪДЪДОУ
 ОТЪТАГНЪТН СЛ, -АИЪ СЛ, -АЕШН СЛ несл. колебая се
 ОТЪХОДНТН, -ЖДЪ, -ДНШН несл., вж. ОХОДНТН
 ОТЪХОДЪННЪ, -А М. отшелник
 ОТЪХОЖДЕННЕ, -НА СР. 1. отстраняване; 2. заминаване
 ОТЪЦВЕТН, -ЦВЪТЪ, -ЦВЪТЪШН СВ. прецъфтя
 ОТЪУАИАННЕ, -НА СР. отчаяние
 ОТЪУАИАНН, -АИЪ, -АЕШН СВ. отчая, загубя надежда; ~ СЛ отчая се, загубя вяра, надежда
 ОТЪУЕННЕ, -НА СР. отичане, подуване
 ОТЪУЕСНЪТН, -НЪ, -НЕШН СВ. отсека
 ОТЪЧЕТИТИ СЛ
 ОТЪУНСТН, -УЪТЪ, -УЪТЪШН СВ. с вин. п. изчета, прочета
 ОТЪШЪД- ВЖ. ОТНТН
 ОТЪШЪЛЬЦЪ, -А М. отшелник
 ОТЪЩЕТИТН, -ЦЪ, -ТНШН СВ. ощета; ~ СЛ ощетен съм
 ОТЪЩИЦАТН, -АИЪ, -АЕШН несл. ощетавам, причинявам щета, загуба
 ОТЪЪДЪ, -А М. противоотрова
 ОТЪЪТН, -НМЪ, -НМЕШН СВ. с вин. п. отнема
 ОТЪМАТН ВЖ. ОТЪНМАТН
 ОТЪМЪННТН, -МЪИЪ, -ННШН СВ. помрача, замъгля съзнанието, ума на някого
 ОТЪМЪНЪТН, -ЪИЪ, -ЪЕШН СВ. загубя яснота за нещо; престана да разбирам
 ОТЪМЪНЪНЪ, -ЪИН ПРИЛ. (< прич.) заслепен
 ОТЪЦЕДОСАДНЪЕЛЪ, -ЛЪ М. 1. който извършва насилие над баща си; 2. отцеубиец
 ОТЪЦЪ, -А М. 1. баща; 2. Бог-Отец; 3. духовен отец, изповедник
 ОТЪУНА, -ЪИ Ж. отечество, родина; вж. и ОТЪУСТВЕНЕ, ОТЪУСТВО
 ОТЪУЪ ПРИЛ. прит. бащин
 ОТЪУЪСКЪ, -ЪИН ПРИЛ. бащински
 ОТЪУСТВЕНЕ, -НА СР. отечество, родно място; вж. и ОТЪУНА, ОТЪУСТВО
 ОТЪУСТВО, -А СР. отечество; род, племе; вж. и ОТЪУНА, ОТЪУСТВЕНЕ
 ОТАГОТЪТН, -ЪИЪ, -ЪЕШН СВ. с вин. п. натегна; вар. ОТАГЪТЪТН
 ОТАГЪТЪТН ВЖ. ОТАГОТЪТН
 ОТАГЪУАТН, -АИЪ, -АЕШН несл. става ми тежко, наляга ме тегота, мъка
 ОТАГЪУНТН, -УЪ, -УНШН СВ. налегна, притисна
 ОТАЖАТН, -АИЪ, -АЕШН СВ. натеза, натегна
 ОТАЖНЪЕЛЪ, -ЛЪ М. обвинител, прокурор
 ОТАЖЪУАВАТН СН, -АИЪ СН, -АЕШН СН несл. изморявам се, уморявам се

ота̀занѝе, –ниа *ср.* изпитание, проверка
 ота̀зати, –жа̀, –жниш *несв.* 1. претеглям; 2. опитвам, проверявам; 3. отегча, досадя
 отати, отьмѣ, отьмешн *св., вж.* отъати
 охлѣстати, –лиѣ, –лешн *несв.* възприрам, обуздавам; ~ са възпирам се, обуздавам се
 охлѣстнѣти, –циѣ, –тншн *св.* възпра, обузда; ~ са възпра се, обузда се
 охладанне, –ниа *ср.* 1. небрежност; 2. пренебрежение
 оходнѣти, –жа̀дѣ, –дншн *несв.* отминавам; ~ на пъть пътувам
 охота, –зи *жс.* доволство
 оху̀днѣти, –жа̀дѣ, –дншн *св.* 1. умаля; 2. презра
 оху̀дѣние, –ниа *ср.* намаляване; скъсяване
 оху̀дѣти, –ѣиѣ, –ѣешн *св.* смаля се; стана дребен
 оху̀жданне, –ниа *ср.* намаляване, скъсяване; *вар.* оху̀женне, оху̀жѣние
 оху̀женне *вж.* оху̀жданне
 оху̀жѣние *вж.* оху̀жданне
 оху̀лнѣти, –лиѣ, –лншн *св.* охуля, посрамя
 охрѣмнѣти, –нѣ, –нешн *св.* окуцея
 охѣпанне, –ниа *ср.* прегръдка
 охѣпнѣти, –пѣиѣ, –пншн *св.* прегърна, обгърна
 оцѣ– *сѣкр.* от отьцѣ–
 оцѣтъ, –а *м.* оцет; *лат.* acetum
 оцѣтънѣ, –зи *прил.* оцетен
 оцѣднѣти, –жа̀дѣ, –дншн *св.* отцедея
 оцѣжда̀ти, –лиѣ, –лешн *несв.* отцеждам
 оцѣпати, –лиѣ, –лешн *несв.* вцепенявам се
 оцѣпѣнѣвати, –лиѣ, –лешн *несв.* вцепенявам се
 оцѣпѣнѣти, –ѣиѣ, –ѣешн *несв.* вцепеня се
 оцѣстнѣти, –циѣ, –стншн *св. с вин. п.* 1. почистя, измия; 2. получа прошка
 оцѣщати, –лиѣ, –лешн *несв. с вин. п.* 1. почиствам, измивам; 2. прощавам греховете
 оцѣщение, –ниа *ср.* 1. очистване, пречистване; 2. опрощение
 оцѣ *сѣкр.* от отьцѣ, *вж.* отьцѣ
 оцѣс– *вж.* око
 оцѣрвати, –оцѣиѣ, –оцѣешн *несв.* очаровам, омагьосам
 оцѣзѣренне, –ниа *св.* очевидство
 оцѣсьнѣ, –зи *прил.* очен
 оцн, оцню (оцью), оцнма *форми на дв. ч. от око*
 оцнстнѣти, –циѣ, –стншн *св. с вин. п.* изчистя, очистя, пречистя; ~ са 1. изчистя се, очистя се, пречистя се;
 2. опростя

оҫнѡатн, -аѡ, -аешн *несв.* с *вин. п.* изчиствам, очиствам, пречиствам; ~ сѡ очиствам се, пречиствам се
 оҫнѡенне, -нѡ *ср.* 1. очистване, почистване, пречистване; 2. опрощаване
 оҫрьвѡтн, -вѡѡ, -вншн *св.* очервя, боядисам в червено
 оҫрьвлѡенъ *прил.* (< *прич.*) оцветен в червено
 оҫрьмьнѡтн, -ѡѡ, -ѡешн *св.* почервенея, обагрѡя се в червено
 оҫрьнѡтн, -ѡѡ, -ѡешн *св.* почернея
 оҫрьствѡватн, -аѡ, -аешн *несв.* усиловам, укрепвам
 оҫрьтѡтн, -аѡ, -аешн *св.* 1. очертая; 2. предначертая, предвѡщѡя, предрека
 оҫрьтѡенне, -нѡ *ср.* очертане
 оҫрьѡце, -ѡ *ср.* палатка, шатра
 оҫьнъ, -ьн *прил.* очен
 оҫьтн, оҫьѡѡ, оҫьешн *св.* усетѡя
 оҫьтнѡтн, оҫьѡѡѡ, оҫьтнѡшн *св.* усетѡя
 оҫѡстнѡ, -нѡ *ср.* частица
 ошѡѡтн сѡ, -ѡѡ сѡ, -ѡешн сѡ *несв.* въздържам се
 ошнѡѡ, -н *жс.* опашка
 ошннѡтн сѡ, -нѡ сѡ, -нѡшн сѡ *св.* опомнѡя се, преодолѡя заблуда
 ошьдъ, ошьдъш-, ошьлъ *вжс.* ѡтнѡтн
 ошьльць, -ѡ *м.* ѡтшелник
 ошьствѡенне, -нѡ *ср.* ѡтиване; заминаванe
 оѡьтнѡтн, -ѡѡ, -ѡшн *св.* 1. усетѡя; 2. узная
 оѡьѡенне, -нѡ *ср.* ѡсъзнаванe

П

п буквен знак в кирилицата; в глаголицата ꙗ
 ꙗ *числ.* 80 в кирилицата; в глаголицата ꙗ е 90
 пѡвнрѡкъ, -ѡ *м.* 1. чепка грозде; 2. втора беритѡба, паберка, баберка, бабер
 пѡвѡѡрьнѡнѡ, -ѡ *жс.* църковната служба мѡла вечернѡя, пѡвѡченица, пѡвѡчерка
 пѡвьлъ, -ѡ *м. л.* Павел; *гр.* Παῦλος
 пагѡубѡ, -ѡ *жс.* пагубѡ; разруха
 пагѡубьнѡнкъ, -ѡ *м.* ѡпасен човек, който докарѡва пагубѡ
 пагѡубьнъ, -ьн *прил.* пагубен, гибелен
 пад-, *вжс.* и пѡстн
 падѡти, -ѡѡ, -ѡеши *несв.* падам (сѡ)
 падѡенне, -нѡ *ср.* падение, ѡтпадане
 падъ *прост аор.* 1 л. ед. или мин. деѡят. 1 *прич.* ѡт пѡстн
 пѡжнѡтъ, -н *жс.* пасище, пасбище; пѡша

пазнернтъ, –н ж. или м. копито

пазоуха, зѣ ж. 1. пазва, пазуха; 2. вътрешност, утроба

пакостъ, –н ж. 1. пакост; 2. вреда, щета; – дѣятн пакостя, навреждам; 3. обида

пакостынкъ, –а м. 1. пакостник; 2. тиранин, насилник

пакъи нрч. пак, още, отново, също

пакъбъитне, –на ср. пакибитие, създаването отново на света при второто пришествие

палатни, –на м. придворен служител, сановник

палити, –лиѣ, –лиши несв. паля, изгарям

палежъ, –а м. палеж

палея, –а ж. Палея

палнца, –а ж. 1. прѣчка, тояга, палица; 2. жезъл; 3. бастун

пальць, –а м. 1. палец, прѣст; 2. мярка за дължина

паматнвъ, –зын прил. паметлив

паматне, –на ср. 1. памет; 2. помен

памать, –н ж. 1. памет; – нмѣтн с на и мест. п. спомням си за някого; – творитн с о и мест. п. празнувам паметта на някого, извършвам служба в нечия памет; 2. спомен

пандектъ, –а м. Пандект, по-често Пандекти; 1. сборник от поучения (Пандекти на Антиох); 2. сборник с юридически текстове (Пандекти на Никон Черногорец)

паннѣнца, –а ж. паничка

паоунъ, –а м. паун; лат. Pavo cristatus

папежъ, –а м. папа, римският епископ

папрѣтъ, –а м. притвор на църквата

пара, паръи ж. 1. пара; 2. дим, пушек

паклантъ, –а м. застъпник; довереник; гр. παράκλητος

параскѣвгнн, –на ж. петък, ден за приготвяне, денят преди пасхата, съботата; гр. παρασκευή, παρασκευή

паремна, –на ж. 1. паремия, притча; 2. мн. паремии, четения от избрани места на Свещеното писание по време на богослужение

паренесъ, –а м. Паренезис, Паренесис, църковна проповед; гр. παραίεσις

парити, –риѣ, –риши несв. рея се, нося се във въздуха, летя

паропнда, –зы ж. малка чиния, блюдо; гр. παροψίς

паска вж. пасха

паства, –зы ж. стадо

паствна, –зы ж. пасбище

паствнцьнъ, –зын прил. пасбищен

пастн¹, падѣ, падѣши св. падна

пастн², пасѣ, пасѣши св. паса

пасторъкъ, –а м. втори баща, пастрок

па̀сто̀у̀хо̀въ, –ъ̀н прил. па̀стирски
 па̀сто̀у̀хъ, –а м. па̀стир; овчар; козар; свинар; ста̀рѣ̀ншѝна па̀сто̀у̀хо̀мъ ста̀рши па̀стир; *вж. и па̀стѣ̀рѣ̀*
 па̀сто̀у̀шьскъ, –ъ̀н прил. па̀стирски
 па̀сто̀у̀шьство, –а ср. па̀стирство, овчарство
 па̀стѣ̀рѣ̀, –рѣ̀ м. 1. па̀стир, овчар; 2. духо̀вен па̀стир; *вж. и па̀сто̀у̀хъ*
 па̀стѣ̀ < па̀сѣ̀
 па̀сха, –ъ̀и ж. 1. пра̀зник у евреите, при който симво̀лично се повта̀рят мо̀менти от бя̀гството от Египет;
 2. Великден; *гр. πάσχα от евр.*
 па̀тѐрникъ, –а м. Па̀терик, сборник с нра̀воучителни разка̀зи за мо̀наси и отшѐлници; *гр. πατερικόν*
 па̀триа̀рхъ, –а м. па̀триарх; *гр. πατριάρχης*
 па̀трикѣ̀нн, –на м. па̀триций, бла̀городническа титла в Рѝмската империя; *гр. πατρικίος от лат. patricius*
 па̀ханне, –на ср. лъ̀х, пра̀вене на вятър
 па̀хатн, па̀шѣ̀, па̀шешн *несв.* ора
 па̀че *нрч.* повѐче; най-мно̀го, свр̀х
 па̀шено̀гъ, –а м. ба̀джанак
 па̀жѣ̀нна, –ъ̀и ж. па̀яжина; *вар. па̀жѣ̀нна*
 па̀к– *вж. и пѐцн*
 пѐлена, ы̀и ж. бѐбешка пѐлена; най-ра̀нна дѐтска въ̀зраст
 пѐлзы̀нъ, –а м. ра̀стение пѐлин; вълчи ко̀рен; бучи́ниш; *лат. Artemisia*
 пѐнѣ̀тнко̀стнн ж. пра̀зникът Пѐтдесѐтница; *гр. πεντηκοστή*
 пѐпелъ, –а м. пѐпел; *вар. по̀пелъ*
 пѐпоу̀зиани
 пѐрне, пѐрниа ср. съ̀бир. пѐрѣ̀, пѐрушина
 пѐрѣ̀пера, –ъ̀и ж. златна мо̀нета, пѐрпера; *гр. πέριπερον*
 пѐръна̀тъ, –ъ̀н прил. пѐрнат, който има пѐра, пѐрушина
 пѐтро̀у̀нниа, –на ж. л. Пѐтруния
 пѐтръ, –а м. Пѐтър; *гр. Πέτρος*
 пѐча̀лнѐвъ, –ъ̀н прил. пѐчален, скр̀ъбен
 пѐча̀лнѣ̀нн сѣ̀, –лѣ̀ж сѣ̀, –лнши сѣ̀ *несв.* пѐчален сѣ̀м, тѣ̀гувам
 пѐча̀ловатн сѣ̀, –о̀уѣ̀ж сѣ̀ –о̀уешн сѣ̀ *несв.* тѣ̀гувам, обзѐт сѣ̀м от пѐчал
 пѐча̀ль, –н ж. пѐчал, грижа; *вс пѐча̀лн безгрижно, спо̀койно*
 пѐча̀льнъ, –ъ̀н прил. пѐчален, тѣ̀жен; *мн. жѝтейски грижи; – вѣ̀йтн пѐчален сѣ̀м, скр̀ъбѣ̀*
 пѐча̀ть, –н ж. пѐчат
 пѐча̀тълѣ̀тн, –ѣ̀ж, –ѣ̀ешн *несв.* за̀печатвам
 пѐченне, –на ср. грижа, за̀грижѐност
 пѐчѣ̀нца, –а ж. жѐна, която пѐче
 пѐщера, –ъ̀и ж. 1. пѐщера; 2. вдл̀ъбна̀тина, отвор; 3. скривалѝще, убѐжище
 пѐцн, пѐкѣ̀, пѐчешн *несв.* пѐка; – сѣ̀ грижа се; трѐвожа се; скр̀ъбѣ̀

пѣць, пѣцн *ж.* пещ, огнище
 пнванне, –нѣ *ср.* питие
 пнво, пнва *ср.* питие, напитка
 пнвѣкъ, –ѣн *прил.* пивѣкъ, добър за пиене
 пнвѣца, –а *м.* пияница
 пнганъ, –а *м.* растението седефче; *гр.* πήγανον; *лат.* Ruta graveolens
 пнканна, –ѣ *ж.* нещо напикано; урина, пикоч
 пнла, –ѣ *ж.* 1. пила, трион; 2. риба-трион
 пнлатъ, –а *м. л.* Пилат; *гр.* Πίλατος *от лат.* Pilatus
 пнлаць *прил. прит.* Пилатов, на Пилат
 пннакнда, –ѣ *ж.* пинакида, дъска за писане; *гр.* πινακίς, πινακίδα
 пнра, пнрѣ *ж.* торба; *гр.* πῆρα
 пнръ, пнра *м.* пир, угощение
 пнрѣннъ, –а *м.* събеседник, този, който е с другите на пира, сътрапезник
 пнрѣнъ, –а *м.* сътрапезник
 пнсало, –а *ср.* писало, уред за писане; перо
 пнсанне, –нѣ *ср.* 1. нещо написано, писание; 2. Светото писание
 пнсатн, –шѣ, –шѣш *несв.* пиша; *вар.* пьсати
 пнсқанне, –нѣ *ср.* свирене на духов инструмент, на свирка, пищялка, флейта
 пнскатн, –цѣ, –цѣш *несв.* свиря на духов инструмент, на свирка, пищялка, флейта
 пнскоупъ *вж.* єпнскопъ
 пнскъ, –а *м.* 1. писък; 2. звукът от духов инструмент
 пнскъчнн, –нѣ *м.* музикант, свирещ на духов инструмент, на флейта
 пнсменъ, –ѣн *прил.* 1. писменен; 2. отнасящ до Светото писание, до богослужебните книги
 пнсма, пнсмене *ср.* буква; 2. текст
 пнстнкнн, –на *ж.* или –нѣ *м.* пистикия, течен нард; *гр.* νάρδος πιστική
 пнсъчнн, –нѣ *м.* писач, писар
 пнтанне, –нѣ *ср.* храна, ядене
 пнтатн, –аѣ, –аѣш *несв.* 1. храня; 2. отхранвам; отглеждам, възпитавам; 3. (за животно) опитопявам
 пнтн, пнѣ, пнешн и пѣ, пѣш *несв.* пия
 пнтне, –нѣ *ср.* питие, пиене
 пнтѣмъ *прил.* (< прич.) угоен, охранен
 пнтѣва, –ѣ *ж.* 1. пир, угощение; 2. пиене; пиянство
 пнтѣнне, –нѣ *ср.* хранене, храна, препитание
 пнтѣтн, –ѣѣ, –ѣѣш *несв.* с вин. п. 1. храня; 2. отхранвам, отглеждам; възпитавам
 пнца, –а *ж.* храна
 пнцалъ, –н *ж.* пищялка; овчарска свирка, флейта; *вар.* пнцѣль

пнѣньнѣ, –ън *прил.* пищен, изобилен
 пнѣнѣль *вж.* пнѣнѣль
 пнѣнѣнѣца, –а *м.* пияница
 пнѣнѣнѣство, –а *ср.* пиянство
 пнѣнѣнѣствѣнѣ, –ън *прил.* пиянски
 плаваннѣ, –нѣ *ср.* плаване
 плаватн, –аѣ, аѣшн *несв.* 1. плувам; 2. плавам
 плавъ, –ън *прил.* 1. бледожълт, с цвят на плява; 2. светъл; рус
 пладѣнѣ *нрч.* по пладне, по обяд
 пладѣннѣ, –нѣ *ср.* пладне, обедно време
 пладѣннѣнѣ, –ън *прил.* отнасящ се до пладне, до обедното време
 плака, –ън *ж.* плака, плочица
 плакатн са, плаѣѣ са, плаѣѣшн са *несв.* плача, оплаквам се, жалвам се
 пламен– *вж.* пламън
 пламън, пламенѣ *м.* пламък
 планнѣта, –ън *ж.* планета; небесно тяло, небесно светило; *гр.* πλανήτης; *вар.* планнѣтъ
 планнѣтъ, –а *м.*, *вж.* планнѣта
 пласѣ, –ън *ж.* климатичен пояс
 пластѣѣѣ, –ѣѣ *м.* пластир, намазано с лекарство парче плат, което се поставя на болното място; мехлем
 платнѣѣ, –а *ср.* 1. парче плат; 2. превръзка
 платъ, –а *м.* 1. плат; парче плат; 2. платно
 платъ, –а *м.* половина; на платънѣ наполовина
 платѣнѣнѣ, –ън *прил.* платнен, направен от плат
 плаѣ– *вж.* и плакатн
 плаѣѣѣнѣ, –ън *прил.* плачевен
 плаѣѣ, –а *м.* плач
 плаѣѣнѣнѣца, –а *ж.* покривало, наметало от платно, плаѣѣница, плаѣѣница
 плаѣѣнѣнѣнѣнѣ, –ън *прил.* който се отнася до плаѣѣница
 плѣменнѣнѣ, –ън *прил.* племенен
 плѣма, плѣменѣ *ср.* 1. племе; 2. род, роднини
 плѣннѣца, –а *ж.* плетеница, рогозка; *вж.* и плѣѣннѣца
 плѣскатн, –ѣѣ, –ѣѣшн *несв.* 1. пляскам; 2. ръкопляскам
 плѣсно, –а *ср.* стѣпало, ходило, част от крака
 плѣснѣѣ, –а *ср.* сандал; въстѣпатн въ плѣснѣѣнѣ обувам сандали
 плѣстн, плѣтѣѣ, плѣѣшн *несв.* плета
 плѣѣннѣ, –нѣ *ср.* плетиво, нещо плетено, изплетено; *вж.* и плѣѣннѣца
 плѣѣннѣца, –а *ж.* рогозка

плеще, –а ср. плешка, плещи
 плнновеене, –на ср. плюване, плюнка
 плннзтз, –а м. кирпич, тухла; керемида; ~ творити правя тухли; гр. πλίνθος
 плннжтн, –нж, –нешн св. плюна
 плнщеватн, –юж, –юешн несл. шумя; ~ са безпокоя се, вълнувам се
 плнщъ, –а м. шум, гълчава, суета
 плнщънъ, –ън прил. шумен
 плоднтн са, –ждж са, –дншн са несл. давам плод
 плодносьствоватн, –оуж, –оуешн несл. 1. давам плод; плоднося; 2. плодя се
 плодопрншоене, –на ср. плодородие, плодовитост
 плодъ, –а м. плод; ~ творити принасям плод
 плодънъ, –ън прил. плоден; плодороден
 пложденне, –на ср. плодородие; вж. и плодопрншоене
 плотъ, –а м. стобор, ограда
 плоттн, плотж, плотешн несл. плувам
 плоттне, –на ср. водно течение
 плъкъ, –а м. 1. тълпа, множество; 2. войска, полк
 плънне, –на ср. течение, води, вълни
 плъностъ, –н ж. пълнота; вар. плънѣсть
 плънъ, –ън прил. пълен
 плънѣсть вж. плъностъ
 плътолѣбнвъ, –ън прил. сладострастен
 плътоаднвъ, –ън прил. 1. месояден; 2. кръвожаден
 плътъ, –н ж. плът; всѣка ~ всичко живо; господънѣ ~ тялото Христово, причастието; пощенне плътн
 изнуряване на плътта, въздържание от всичко
 плътъно нрч. плътски; вар. плътънѣ
 плътънъ, –ън прил. 1. плътски, телесен; 2. материален, веществен; вар. плътѣнъ
 плътѣнѣ вж. плътъно
 плътъскъ, –ъи прил. плътски, телесен; вж. и плътънъ
 плътъскъи нрч. плътско, телесно; материално
 плътѣнѣ вж. плътънъ
 плъътнтн са, –ѣж са, –ѣншн са несл. опълчвам се
 плъванне, –на ср. плюене, плюване
 плъватн, плѣж, плѣешн несл. плюя
 плъзатн, плѣжж, плѣжешн несл. пълзя
 плѣва, –ъи ж. плява
 плѣвелъ, –а м. плевел

плѣвънница, –а жс. плевня, плевник
 плѣвънъ, –ын прил. отнасящ се до плява
 плѣвъльнъ, –ын прил. обрасъл с плевели, бурени
 плѣвѣнне, –на ср. 1. пленяване, пленение, плен; 2. пленничество
 плѣновати, –оуѣѣ, –оуѣши несв. пленявам
 плѣнъ, –а м. 1. плен; 2. плячка
 плѣнъникъ, –а м. пленник
 плѣнѣти, –нѣѣѣ, –нѣѣши несв. взирам плячка, плячкосвам
 плѣснь, –н жс. плесен
 плѣсти, плъзѣѣ, плъзѣши несв. пълзя
 плѣти, плѣвѣѣ, плѣвѣши несв. плевя
 плѣшнѣъ, –ын прил. плешив
 плѣнѣти, –нѣѣ, –нѣши св. плюна, плювна
 плюскъ, –а м. плюскане
 плюца, –а жс. бял дроб
 плюцьнъ, –ын прил. белодробен
 пласанне, –на ср. танц, танцуване
 пласати, –аѣѣ, –аѣши и плашѣѣ, –шѣши несв. танцувам
 пласъ, –а м. танц
 пласънъ, –ын прил. танцов
 пласъци м. мн. танци, хора
 пласъць, –а м. танцьор
 по *предлог* 1. с *дат. п.* по, върху, според; по *мору* по морето; 2. с *мест. п.* подир, след; по *немь* нти след него тръгвам; 3. с *вин. п.* за; по *что* защо
 побесѣдовати, –оуѣѣ, –оуѣши св. побеседвам, поговоря
 побивати, –аѣѣ, –аѣши несв. пребивам от бой
 побити, –нѣѣ, –нѣши св. пребия, убия
 поболѣти, лѣѣ, –лѣши св. поболея, разболея се
 поборъникъ, –а м. съратник, помощник
 побъдѣти, –бъждѣѣ, –бъждѣши св. побдя, пободърствам
 побѣгати, –аѣѣ, –аѣши несв. побягвам
 побѣгнѣти, –нѣѣ, –нѣши св. побягна, оттегля се
 побѣда, –ы жс. победа
 побѣднѣль, –лѣѣ м. победител
 побѣднѣти, –ждѣѣ, –днѣши св. с *вин. п.* победя, надвия
 побѣдовати, –оуѣѣ, –оуѣши несв. побеждавам
 побѣдолоубне, –на ср. склонност към побеждаване в спорове

побѣдотворѣць, -а м. създател на победи, победител
 побѣдѣннѣць, -а м. победител
 побѣждѣннѣ, -нѣа ср. победа
 повадѣтн, -ждѣ, -дѣшн св. подуча, подтична
 поваждѣтн, -дѣж, -дѣшн несл. подбуждам, подтиквам
 поваждѣннѣ, -нѣа ср. подбуждане, подучване
 повалѣтн, -лѣж, -лѣшн несл. овалвам, потапям в нещо
 повалѣннѣтн, -нѣж, -нѣшн св. варосам; белосам, оцветя в бяло
 поварѣ, -рѣ м. готвач
 поварѣннѣца, -а ж. 1. кухня, готварница; 2. касапница, месарница
 повелѣннѣ, -нѣа ср. повеля, повеление, заповед
 повелѣтн, -лѣж, -лѣшн св. с дат. и инф. повеля, заповядам
 повестн¹, -дѣж, -дѣшн св. поведеа
 повестн², -зѣж, -зѣшн св. 1. повозя; 2. извозя, откарам
 повнѣтн, -дѣж, -дѣшн несл. повивам
 повнѣннѣ, -нѣа ср. покорство, подчинение; послушание
 повнѣтн сѣ, -оуѣж сѣ, -оуѣшн сѣ несл. с дат. п. подчинявам се, покорявам се
 повнѣннѣць, -а м. който е подчинен, подвластен на някого
 повнѣннѣ, -нѣа ср. 1. подчинен, подвластен; 2. виновен, отговорен; ~ бѣтн виновен съм, отговорен съм
 повнѣтн, -нѣж, -нѣшн св. подчиня; ~ сѣ подчиня се, покоря се
 повнѣтн, -внѣж, -внѣшн св. повия
 повлаѣтн, -лѣж, -лѣшн несл. влача
 повлаѣннѣ сѣ, -кѣж сѣ, -лѣшн сѣ св. (за очите) покривам се с пелене, замъглявам се
 поводѣтан, -дѣа м. предводител
 поводѣтн, -ждѣж, -дѣшн св. поведеа
 повонѣ, -а м. наводнение; потоп
 повратѣтн, -цѣж, -тѣшн св. върна назад, обратно
 повръгѣтн, -дѣж, -дѣшн несл. хвърлям, захвърлям
 повръѣтн, -врѣжж, -врѣжшн св. повържа, свържа, завържа
 повръѣннѣ, -врѣжж, -врѣжшн св. хвърля; подхвърля
 повръѣтн, -дѣж, -дѣшн несл. попитам
 повръѣтн, -оуѣж, -оуѣшн св. последвам някого, тръгна след някого
 повръѣннѣ, -нѣа ср. простонароден
 повръѣтн, -дѣж, -дѣшн несл. разказвам; съобщавам
 повръѣтн, -оуѣж, -оуѣшн несл. разказвам

повѣдь, –н жс. учение, теория

повѣдѣти, –вѣмь, –вѣши св. дат. п. 1. разкажа; 2. известя, съобщя, разкривя

повѣждь 2 и 3 л. ед. повел. накл. от повѣдѣти

повѣснѣти, –шж, –снши св. 1. окача; 2. обеса

повѣсть, –н жс. 1. нещо разказано, повест, разказ; 2. поучение

повѣстѣннѣ, –а м. разказвач

повѣстѣнъ, –ын прил. разказвателен

поганнѣ, –а м. езичник

поганъ, –ын прил. езически, нехристиянски; субст. езичник; лат. paganus

поганѣнѣ, –нѣ жс. езичница

поганѣннѣ, –а м. езичник

поганѣскъ, –ын прил. езически

поганѣство, –а ср. езичество

поганѣти, –нѣж, –нѣши несв. гоня, подгонвам

погаснѣти, –шж, –снши св. угася, загася

погашати, –аѣж, –аѣши несв. угасявам, угасвам, загасявам, загасвам

погладнѣти, –ждж, –днши св. с вин. и тв. п. погладя, докосна

поглоумнѣти са, –млѣж са, –мнши са св. 1. побъбря; 2. взема на подбив, подиграя се

поглѣтнѣти, –цж, –тнши св. 1. погълна; 2. преглѣтна

поглѣщати, –аѣж, –аѣши несв. поглѣщам, гълтам

погладъ, –а м. поглед

погнестнѣти, –тж, –тешн св. затисна; смачкам

погоннѣти, –нѣж, –ннши св. взема под внимание

погорѣти, –рѣж, –рнши св. 1. запаля се; 2. изгоря

погосподовати, –оуѣж, –оуѣши несв. господствам

погоуба вж. пагоуба

погоубнѣти, –блѣж, –бнши св. с вин. п. 1. погубя; 2. загубя, затрия

погоубленѣ, –нѣ ср. пагуба; гибел

погревенѣ, –нѣ ср. погребение, погребване; вар. погрѣбанѣ

погревнѣтель, –лѣ м. гробар

погрѣти, –грѣж, –грѣши (< -вт-) св. погрѣба

погрѣбанѣ вж. погревенѣ

погрѣвати, –аѣж, –аѣши несв. погрѣбвам

погрѣшенѣ, –нѣ ср. прегрешение, грях

погрѣшнѣти, –шж, –шнши св. сбъркам; сгрѣша

погразенѣ, –нѣ ср. 1. потъване; 2. удавяне

погразнѣти, –нж, –нешн св. 1. потъна; 2. потопя

погрѣжати, -аѣ, -аешн *несв.* потопявам; ~ са потъвам, потопявам се

погрѣждати, -аѣ, -аешн *несв.* 1. правя да потъне

погрѣженне, -на *ср.* потапяне, потопяване

погрѣзати, -аж, -зашн *св.* с *вин.* и *тв. п.* потопя, заляя, удавя; ~ са потопя се

погрѣзати, -аѣ, -аешн *св.* потъна, затъна

погрѣзъ, -а *м.* потопяване, потъване

погънати, -женѣ, -женешн *св.* 1. подгоня, погна; 2. потърся, проследя

погъвати¹, -блѣ, -блешн *св.* погина, загина

погъвати², -аѣ, -аешн *несв.* погивам, загивам

погъвенне *вж.* погъбленне

погъбленне, -на *ср.* пагуба, гибел, погубел; *вар.* погъбенне

погъблѣти, -блѣѣ, -блѣешн *несв.* погубвам

погъбнати, -аѣ, -аешн *св.* погина, загина; изгубя се, изчезна

погъбѣль, -н *жс.* погубел, унищожение

погъбѣльнъ, -ън *прил.* пагубен, гибелен

подавати, -аѣ, -аешн *несв.* с *вин. п.* давам, предлагам, предоставям

подавати, -вѣѣ, -вншн *св.* подавя, задуша

подаваѣти, -аѣѣ, -аѣешн *несв.* подавам, задушавам

подадатель, -аѣ *м.* 1. дарител; 2. създател; *вж.* и подадѣль

подаждн и подаждъ 2 и 3 л. *ед. повел. накл. от* подати

подалие, -на *ср.* отдалеченост

поданне, -на *ср.* даване, отпускане

податель, -аѣ *м.* 1. дарител; 2. създател; *вж.* и подадатель

подати, -дамъ, -дасн *св.* подам, дам

податънъ, -ън *прил.* донасящ

подавати, -аѣ, -аешн *несв.* с *вин. п.* давам, предлагам, предоставям; ~ са произхождам

подвнгатн, -аѣ, -аешн *св.* 1. раздвижа; 2. подбужда, склоня; ~ са с *въ* и *вин. п.* придвижа се, побързам; 2. с *на* и *вин. п.* противопоставя се, вдигна се срещу някого, на бой

подвнгъ, -а *м.* подвиг, усилие, борба

подвнжати, -аж, -ажешн *св.* раздвижа; разпръсна; ~ са разклатя се, усетя слабост, разколебая се

подвнждати, -аѣ, -аешн *св.* освиркам, осмея

подвнженне, -на *ср.* движение, движение против някого

подвнжънкъ, -а *м.* 1. ратник, поборник; 2. поборник за Христовото дело, подвижник, отдаден на Бога

подвнжно *нрч.* 1. засилено; 2. усърдно, прилежно

подвнжънъ, -ън *прил.* усърден, прилежен

подвнжанне, -на *ср.* усилие, усърдие, старание

подвнзати *са*, -аѣ *са*, -аешн *са несв.* и -аж *са*, -ажешн *са св.* 1. разклащам се, усещам слабост, треперя; 2. с *ннф.* стремя се, полагам усилия

поднвнтн сѧ, –влїж сѧ, –вншн сѧ св. удивя се, учудя се
 поднрѣшьнѣ, –ѣн прил. подирешен, сетнешен
 подлѣгѣ предлог по протежението, по дължината на
 подоба, –ѣ ж. начин, средство
 подобатн, –аѣ, –аешн нескв. подобравам; безл. подобаетъ с дат. п. и инф. подобрава, прилича, редно е,
 следва
 подобне, –на ср. подобие, прилика
 подобнтель, лѣ м. подражател
 подобнтн сѧ, –влїж сѧ, –вншн сѧ нескв. с дат. п. подражавам
 подобнтѣ, –ѣн прил. който подражава, подражаващ
 подоблєнне, –на ср. подобие, сходство, образ
 подобоврѣдѣнѣ, –ѣн прил. еднакъв, сходен
 подобонмѣнне, –на ср. уподобяване
 подоболнчѣнѣ, –ѣн прил. подобен по вид на ...; с дат. п.
 подобострактне, –на ср. сходство по страдания; вар. подобьнострастие
 подобьннкѣ, –а м. подражател
 подобьно нрч. 1. подобно; 2. достойно, по подходящ начин, както трябва; вар. подобьнѣ
 подобьновѣрѣ, –ѣн прил. съответстващ на вярата, на истината, достоверен
 подобьнострактне вж. подобострастие
 подобьнострактнѣ, –ѣн прил. по подобен, по сходен начин страдащ
 подобьнохвалѣнѣ, –ѣн прил. по подобен, по сходен начин достоен за похвала
 подобьнѣ, –ѣн прил. 1. подобен; ~ вѣтн подобен съм, уподобявам се; 2. с дат. или с къ и дат. п.
 удобен, благоприятен, годен; подобьно врѣма удобно, сгодно, подходящо време
 подобьнѣ вж. подобьно
 подобьствне, –на ср. подобие, сходство, прилика
 подобьство, –а ср. подобие, сходство
 подолне, –на ср. 1. край на дреха, подгѣв; ~ рнѣзи края на ризата, на горната дреха; 2. долина
 подолѣ нрч. отдолу, долу
 подрагѣ, –а м. край на дреха
 подражанне, –на ср. 1. подражание; 2. уподобяване, сходство
 подражатель, –лѣ м. 1. подражател; 2. който е подобен на някого
 подражатн, –аѣ, –аешн нескв. с вин. п. надсмивам се, подигравам се на някого
 подражнѣ, –ѣн прил. подобен, сходен
 подражнтн, –жѣ, –жншн св. последвам някого в делата му, подражавам на някого
 подражьннкѣ, –а м. подражател
 подругѣ, –а м. близък, ближен; приятел
 подружне, –на ср. двойка; съжител, съжителка; приятел, приятелка
 подръжанне, –на ср. ползване, използване

подрѣжнѣти, –жѣ, –жнши св. забия, побия
 подрѣжнѣ, –ѣи прил. закрепен
 подѣ предлог 1. с тв. п. за място под предмет, лице под; 2. с вин. п. за движение към място, за време
 под; – вѣчѣръ привечер, надвечер
 подѣвон, –ниа м. 1. подслон, приют; 2. спирка
 подѣвѣга вжс. подѣвѣга
 подѣвѣжнѣ, –а ср. прибежище
 подѣвнѣзати са, подвнѣж са, подвнѣжши са св. и подѣвнѣзати, подѣвнѣзати не св. движа се; издигам се;
 пребивавам
 подѣглавнѣца, –а жс. възглавница
 подѣгнѣтъ, –а м. подпалка
 подѣгорнѣ, –ниа ср. поли на планина, предпланина
 подѣдѣнѣ, –ниа ср. дѣно
 подѣдѣнѣ, –ѣи прил. намиращ се на дѣното; дѣнен
 подѣзаконѣнѣ, –ѣи прил. подчинен на закона
 подѣземнѣ, –ниа ср. подземие
 подѣзнѣрати, –ати, –ати не св. 1. надничам; 2. следя, наблюдавам
 подѣнмати, –нмати, –нмати и –емати, –емати не св. и св. с вин. п. 1. подемам, поддържам; 2. поемам,
 подхващам; – власѣ подстригвам се, поддържам си косата
 подѣнѣти, –нѣ, –нѣши не св. приближавам се
 подѣквашати, –ати, –ати не св. подквасвам
 подѣклонѣти, –нѣ, –нѣши св. подслоня
 подѣкопати, –ати, –ати св. с вин. п. подкопая, подрина
 подѣкоповати, –ати, –ати не св. подкопавам
 подѣлагати, –ати, –ати не св. подлагам; поставям под нещо
 подѣлежати, –лежѣ, –лежнши не св. 1. лежа под нещо; 2. подлежа, задължен съм
 подѣлога, –ѣи жс. основа, подставка
 подѣложнѣти, –жѣ, –жнши св. с вин. п. и подѣ с вин. п. подложя, поставя
 подѣметѣ, –а м. поли, долната част на върхна дреха
 подѣмѣтнѣти, –ѣѣ, –ѣѣши замислям, кроя
 подѣнебѣснѣ, –ниа ср. всичко под небесата, цялата земя
 подѣнебѣснѣ, –ѣи прил. поднебесен; подѣнебѣснѣята земята, всичко що е на земята
 подѣнѣца, –а жс. подземие
 подѣножнѣ, –ниа ср. подножие, опора
 подѣпадати, –ати, –ати не св. 1. попадам; 2. засяга ме
 подѣпора, –ѣи жс. подпора
 подѣпрѣти, –прѣ, –прѣши св. подпра; – са подпра се, облегна се
 подѣпѣсати вжс. подѣпѣсати

подзпѣга, –зи *жс.* разведена жена, напусната жена, напустеница; *вар.* подѣбѣга
 подзрѣти, –зиѣ, –зиешн *св.* подрия, подкопая
 подзскзѣти, –циѣ, –тиешн *св.* подслоня
 подзслзньѣнъ, –зи *прил.* който се намира под слънцето
 подзсмѣхъ, –а *м.* присмех, насмещка
 подзстѣлѣти, –стѣлѣѣ, –стѣлѣешн *св.* постеля под нещо; подложя
 подззѣпатн, –плиѣ, –пншн *несв.* насипя, сипя под нещо
 подзѣкѣ, –а *м.* кил, основна греда на кораб
 подзѣкатн, –кѣѣ, –ѣешн *несв.* проточвам се под нещо
 подзѣрѣвнѣ, –ниа *ср.* органите, който се намират под корема, под червата
 подзѣтѣлѣ, –лѣѣ *м.* привърженик, поддръжник
 подзѣти, –ниѣѣ, –ниешн *св.* с *вин. п.* 1. подкрепя, повдигна; 2. изтърпя
 подѣлнѣ, –ниа *ср.* добавка, прибавка
 пожагатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* обгарям
 пожалтн *сн*, –лѣѣ *сн*, –лншн *сн св.* натъжа се
 пожаръ, –а *м.* пожар
 пожен– *вжс.* и погънатн
 пожеѣн, –гѣѣ, –жежеешн и –жѣгѣѣ, –жѣжеешн *св.* изгоря, опожаря
 пождоватн, –аѣѣ, –аешн *несв.* очаквам
 пожитн, –жнѣѣ, –жнѣешн *св.* поживея
 пожрѣти, –жрѣѣ, жрѣешн *св.* с *вин. и дат. п.* пожертвам, принеса в жертва; ~ *вогомъ* принеса жертва (за езически богове)
 пожрѣти, –жрѣѣ, жрѣешн *св.* погълна
 пождатн, –ждѣѣ, –ждѣешн и –ждѣѣ, ждѣешн *св.* почакам
 пожъженнѣ, –ниа *ср.* подпалване
 пожър– *вжс.* пожрѣти и пожрѣти
 пожатн, –жѣѣѣѣ, –ѣешн *св.* с *вин. п.* пожъна
 поздѣнъ, –зи *прил.* 1. бавен; 2. късен
 поздѣ *нрч.* късно
 познаватн, –аѣѣ, –аешн *несв.* 1. узнавам; 2. познавам
 познаннѣ, –ниа *ср.* познание, познаване
 познатн, –аѣѣ, –аешн *св.* 1. узная; 2. позная
 позобатн, –аѣѣ, –аешн *св.* (за птици) позобам, избобам, изкълва
 позоратн, –аѣѣ *м.* зрител, наблюдател
 позорованнѣ, –ниа *ср.* съзерцание
 позороватн, –аѣѣ, –аешн *несв.* 1. гледам, наблюдавам; 2. съзерцавам
 позоръ, –а *м.* зрелище

позорьникъ, -а м. зрител, наблюдател
 позоухъ, -а м. ноздра
 позорѣти, -риѣ, -риши св. с вин. п. и въ с мест. п. погледна развнодушно, оставя без внимание
 позованне, -ниа ср. призоваване
 позватн, -зовѣ, -зовеш св. с вин. п. и на с вин. п. повикам, призова
 позватн са, -аѣ са, -аешн са нескв. 1. разтърся, раздрусам; 2. разколебая
 позватн, -аѣ, -аешн нескв. назовавам, наричам
 позѣти, -ѣѣ, -ѣешн нескв. 1. поезя, отварям си широко устата; 2. прозявам се
 понд- вж. и понти¹
 понм- вж. и полти
 понматн, -емліѣ, -емлѣшн нескв. вземам
 понменоватн, -оуѣ, -оуешн нескв. 1. посочвам поименно; 2. упреквам
 понмъ, -а м. упрек; понмъи творити отправям упреци
 понскатн, -циѣ, -цешн св. потърся
 понти¹, -дѣ, -дешн св. тръгна, отправа се
 понти², поѣ, понши нескв. поя, давам да пие
 покадн, -ждѣ, -днши св. с вин. п. покадя
 покаждатн, -аѣ, -аешн нескв. кадя
 покаженне, -ниа ср. разваляне, повреда
 показанне, -ниа ср. 1. показване, изява; 2. наставление; 3. предназначение, свидетелстване
 показателъ, -лѣ м. този, който показва, дава насока
 показатн, -зѣѣ, -дешн нескв. и -жѣ, -жешн св. с вин. п. 1. показвам, давам да се види; 2. наказвам, накажа; ~ са 1. показвам се, покажа се; 2. проявявам се, проявя се
 показъ, -а м. напътствие
 покаѣти са, -ѣѣ са, ѣешн са нескв. покорявам се, подчинявам се
 покаѣнъ, -н ж. покаяние, разкаяние
 покаѣнне, -ниа ср. 1. покаяние, разкаяние; 2. изповед, покаяние
 покаѣнъ, -ѣн прил. покаен
 покаѣти, -аѣ, -аешн св. и нескв. успокоя, успокоявам; ~ са с род. или мест. п. покайвам се, кая се, разкайвам се
 поклѣѣнне, -ниа ср. 1. поклонение; 2. почитание; вар. поклѣѣнне
 поклѣѣти са, -ѣѣ са, -ѣешн нескв. с вин. п. прекланям, скланям; ~ са с дат. п. покланям се, почитам
 поклѣѣнне, -ниа ср. скланяне, прекланяне, поклонение; ~ колѣнома падане на колене, коленичене
 поклонтѣлъ, -лѣ м. почитател, обожател
 поклонти, -нѣѣ, -ннши св. с вин. и дат. п. поклона, сведа; ~ са 1. направя поклон; 2. подчиня се, покоря се
 поклонникъ, -а м. поклонник, почитател
 поклѣѣти, -нѣ, -нешн св. приклепна

поковатн, –ковѣ, –ковѣши и –коуѣѣ, –коуѣши св. обкова
 поковѣ, –а м. обков
 покон, –на м. 1. покой, почивка, спокойствие, мир; 2. успение
 поконнѣ, –ѣн прил. спокоен
 поконгн, –коѣ, –конши св. с вин. п. успокоя
 поконце, –а ср. почивен ден, почивка
 поконѣ, –а м. начало
 покорѣнне, –на ср. 1. подчинение, покорност; 2. послушание, смирение
 покоргн, –рѣѣ, –рнши св. с дат. и вин. п. покоря, подчиня
 покосѣнѣ, –ѣн прил. подходящ; благоприятен
 покосѣнѣ нрч. подходящо, удобно
 покоуѣатн, –аѣѣ, –аѣши несв. 1. кова; 2. обковавам; 3. подковавам
 покоуѣгн, –шѣѣ, –снши св. опитам; ~ сѣ опитвам се
 покоуѣшатн, –аѣѣ, –аѣши несв. 1. опитвам; 2. замислям
 покошѣнѣ, –ѣн прил. удобен, пригòден
 покровѣ, –а м. 1. покрив; покров; стряха; 2. покривка от плат
 покропгн, –плѣѣ, –пнши св. напрѣскам
 покроплѣнне, –на ср. порѣсване
 покрѣвенѣ, –ѣн прил. (< прич.) покрит
 покрѣмгн, –млѣѣ, –мнши св. нахраня; ~ сѣ нахраня се
 покрѣватн, –аѣѣ, –аѣши несв. покривам
 покрѣгн, –ѣнѣ, –ѣши св. с вин. п. 1. покрива, закрива; 2. скрива; ~ сѣ с тв. п. скрива, покрива
 покрѣване, –на ср. кимане, клатене с глава
 покрѣватн, –аѣѣ, –аѣши св. кимавам, клата глава
 покрѣдатн, –аѣѣ, –аѣши св. обсипя, украся
 покрѣновенне, –на ср. указание
 покрѣпатн сѣ, –плѣѣ сѣ, –плѣши сѣ св. омива се, окѣпя се
 пола, полѣ ж. пола, долната част на дрехата
 полагатн, –аѣѣ, –аѣши несв. слагам, полагам
 полата, –ѣ ж. 1. храм; 2. горен етаж, горница; гр. παλάτιον от лат. palatium; вар. полатѣ
 полнѣатн, –жѣѣ, –жѣши св. полижа
 положенне, –на ср. 1. полагане, поставяне; 2. положение
 положгн, –жѣѣ, –жнши св. с вин. п. полага, поставя; ~ сѣѣѣѣѣ обмисля, посѣветвам се, обѣдѣя
 полоудѣнне нрч. в средата на деня, по пладне
 полоудѣнне, –ѣ ж. 1. пладне; 2. юг
 полоудѣнѣ, –нн прил. обеден
 полоудѣнѣнѣ, –ѣн прил. обеден

полунощн *нрч.* в полунощ, в сред нощ
 полунощъ, -н *ж.* 1. среднощ, полунощ; 2. север, северна посока
 полунощан, -ана *м.* случай; съдба, участ
 полунощанне, -на *ср.* случайност, стечение на обстоятелствата; полунощаннемъ случайно, от само себе си
 полунощити, -ѹѣ, -ѹнши *св. с вин. п.* получа, придобия
 полъ, -оу *м.* 1. половина; 2. половина от човечеството, женски или мъжки пол; 3. бряг; съ оногo полoу
 нoрдана от другия бряг на р. Йордан
 полъдънна, -ѹи *ж.* юг, южната страна
 полъжити, -лъжѣ, -лъжнши *св.* получа полза
 полъза, -а *ж.* полза, помощ
 полъзевати, -оуѣѣ, -оуѣши *несв.* ползвам; ~ сѧ ползвам се, имам облага
 полъзовати, -оуѣѣ, -оуѣши *несв.* помагам. оказвам помощ
 полъзънъ, -ѹн *прил. с дат. п.* полезен
 польно, -а *ср.* дърво за горене, цепеница
 полѣтити, полѣѣ, полнши *несв.* пламтя, горя
 помавати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* кимвам, поклащам глава, давам знак с глава
 помагати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* помагам
 помазване, -на *ср.* 1. помазване; 2. миропомазване
 помазати, -жѣѣ, -жѣши *св. с вин. и тв. п. и -ѹаѣѣ, -ѹаѣши несв.* помажа, помазвам; мирпомажа; ~ сѧ с тв.
 п. помазвам, миропомазвам
 помазати, -ѹаѣѣ (сн)
 помазъ, -а *м.* мазило
 поманѣтити, -нѣѣ, -нѣши *св.* кимна
 помахати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* помахам
 помаханне, -на *ср.* помахване, даване на знак с ръка
 помахати, -аѣѣ, -аѣши и -аѣаѣѣ, -аѣаѣши *несв.* кимвам
 поместити, -тѣѣ, -тѣши *св.* помета
 помѣтати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* мятам, хвърлям
 помнѣване, -на *ср.* 1. мигане; 2. намигване
 помнѣвати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* 1. мигам; 2. намигвам
 помнловати, -лоуѣѣ, -лоуѣши *несв. с вин. п.* смилявам се над някого; помилвам някого
 помннати, -аѣѣ, -аѣши *несв. с вин. п.* спомням си
 помлъѣтити, -ѹѣѣ, -ѹѣши *св.* помълча
 помог- *вж. и помощн*
 помозън или помозън 2 и 3 л. ед. повел. *накл. от помощн*
 помолнѣтити сѧ, -молѣѣ сѧ, -молнши сѧ *св. и несв. с дат. п.* помоля се, дам обет
 поморне, -на *ср.* крайморие
 поморъннѣѣ, -а *м.* моряк

помостъ, –а м. 1. площад; 2. под

помоудити *вж.* помѣдити

помощи, –могѣ, –можеш св. с *дат. п.* помогна

помощь, –н *ж.* помощ, закрила

помощникъ, –а м. помощник, закрильник

помрачити, –ѹѣ, –ѹнши св. с *вин. п.* помрача, затъмня; ~ са помрача се

помръзнати, –нѣ, –нешн св. замръзна, измръзна

помръкнати, –нѣ, –нешн св. помръкна, затъмня се

помръцати, –аѣѣ, –аешн *несв.* помръквам

помръчати, –ѹѣ, –ѹнши св. замръкна, мръкна

помъиканне, –ниа *ср.* помръдване

помъислити, –шилѣѣ, –слиши св. помисля

помъислъ, –а м. помисъл; *вж.* и помъишленне

помъишленне, –ниа *ср.* помисъл, мисъл; *вж.* и помъислъ

помъишлѣти, –лѣѣѣ, –лѣешн *несв.* помислям, премислям

помънѣти, –нѣѣ, –ниши *несв. с вин. п.* помня; поменавам, споменавам

помѣжити, –жѣ, –жиши св. помижа, замижа

помѣновење, –ниа *ср.* спомняне, припомняне; *вар.* помановенење

помѣнѣти, –нѣѣ, –нешн св. с *вин. и дат. п.* припомня, спомня; ~ си припомня си, спомня си; *вж.* и поманѣти

помѣтати, –аѣѣ, –аешн *несв.* хвърлям

помановенење *вж.* помѣновење

поманѣти, –нѣѣ, –нешн св. с *вин. и дат. п.* помена, спомена, напомнимя

помасти са, –матѣ са, –тешн са св. 1. поместя се; 2. поскитам се

помѣдити, –ждѣѣ, –днши св. забавя; ~ са забавя се; *вар.* помоудити

понавлѣти, –лѣѣѣ, –лѣешн *несв.* подновявам; обновявам

понева *нрч.* откогато

понедѣлникъ, –а м. понеделник

понеже съюз понеже, защото

понести, –сѣѣ, –сешн св. с *вин. п.* понеса; претърпя

поникнати, –нѣѣ, –нешн *несв.* 1. поникна; 2. сведа глава

поновителъ, –лѣѣ м. обновител

поновити, –влѣѣѣ, –внши св. подновя, обновя

поторъленъ, –а *прил.* негоден

поносити, –шилѣѣ, –слиши *несв. с вин. п.* 1. упреквам, укорявам; 2. хуля, ругая

поносъ, –а м. 1. донос; 2. хула, ругатня; 3. обида, оскърбление

поносънъ, –ын *прил.* обиден, оскърбителен

поноуд– *вж.* пожд–

поношенне, –ниа *ср.* поругание, хула, присмех; носити поношенниа понасям позор

поиѣ *нрч.* поне, само; дори; макар

поиѣва, –зи *жс.* 1. къс плат, лента; 2. наметало, плащеница; 3. погребално покривало, покров; *вж.* и
поиѣвница, плащаница

поиѣвница, –а *жс.* 1. лента, колан; 2. наметало, плащеница; 3. погребално покривало, покров; *вж.* и
поиѣва, плащаница

поиѣвникъ, –а *м.* този, който носи плащ, наметало

поиюкатн, –аиѣ, –аешн *несв.* подтиквам, насърчавам

поиждитн, –ждѣ, –дншн *св.* принудя, застава

поиждатн, –аиѣ, –аешн *несв.* принуждавам, заставам

пооубожатн са, –аиѣ са, –аешн са *несв.* обеднявам

пооумитн са, –млѣ са, –мншн са *св.* поумнея

пооуститн, –циѣ, –стншн подтиквам, насърчавам

пооустънъ, –ын *прил.* бодър

пооучалнвъ, –ын *прил.* склонен на поучава

пооучатн са, –аиѣ са, –аешн са *несв. с дат. п.* приучвам се

пооученне, –ниа *ср.* поучение, поука

пооучитн са, –учѣ са, –чншн са *св.* приуча се, обмисля

поощанне, –ниа *ср.* усърдие, старание; *вар.* поощенне

поощатн, –аиѣ, –аешн *несв. с на и вин. п.* подтиквам, подбуждам, насърчавам

поощенне *вж.* поощанне

попалитн, –лиѣ, –лншн *св. с вин. п.* запаля, изгоря

попалѣтн, –ѣиѣ, –ѣешн *несв. с вин. п.* опожарявам, изпепелявам

попелъ *вж.* пепелъ

попеченне, –ниа *ср.* грижа, загриженост

попещн са, –кѣ са, –чешн са *св. с о и мест. п.* погрижа се

попѣратн, –аиѣ, –аешн *несв. с вин. п.* потъпквам, стъпквам; потискам, угнетявам

попльзанне, –ниа *ср.* спъване, препъване; *вар.* поплъженне

поплъженне *вж.* поплъзанне

поплъжитн са, –нѣ са, –нешн са *св.* плъзна се; подхлъзна се

поплѣнитн, –нѣиѣ, –нншн *св.* пленя

поповѣство, –а *ср.* поповство, свещеничество

попона, –зи *жс.* 1. покривало; 2. завеса; *вж.* и опона

попоуститн, –циѣ, –стншн *св.* отпусна, допусна

попоуцанне, –ниа *ср.* прекратяване, освобождаване; *вар.* попоуценне

попоуцатн, –аиѣ, –аешн *несв.* 1. пращам; 2. освобождавам

попоуценне *вж.* попоуцанне

попъ, –а м. църковен служител – поп, дякон, йерей, свещеник
 попьрание, –ние ср. потъпкване
 попьратн, –перъ, –перешн св. с вин. п. стъпча, потъпча; унищожа, опустоша
 попьрнице, –а ср. поприще, римска миля равна на 1482 м
 попьство, –а ср. духовенство, свещеничество
 пора ; въ поръ възтн в силата си съм
 порабленне, –ние ср. поробване; заробване
 пораблѣтн са, –лѣтъ са, –лѣшн са нескв. 1. поробвам се; 2. покорявам се
 поработатн, –аѣ, –аешн св. поработя, послужи
 поработитн, –цѣ, –тншн св. поробя; ~ са поробя се
 порабощатн са, –аѣ са, –аешн са нескв. с дат. п. покоря се, ставам зависим
 порадоватн са, –оуѣ са, –оуешн са св. с дат. п. задардвам се
 пораждатн са, –аѣ са, –аешн са нескв. оживявам, възкръсвам
 поразиатн, –жъ, –зишн св. с вин. и тв. п. поразя, унищожа
 поразоумѣватн, –аѣ, –аешн нескв. проумявам, схващам, разбирам
 поразоумѣние, –ние ср. проумяване, разбиране
 порамне, –ние ср. край, кант на дреха
 порамъница, –а ж. плащ, наметало
 пореченне, –ние ср. повторение
 порнватн, –аѣ, –аешн нескв. тласкам, блъскам
 порнвъ, –ын прил. 1. упорит; 2. надменен, високомерен
 порода, –зи ж. рай; вж. и ран.
 породънъ, –ын прил. райски
 породъскъ, –ын прил. райски
 породъство, –а ср. възродяване
 пороженне, –ние ср. 1. раждане; 2. повторно раждане, възкресение
 породъство, –а ср. 1. възраждане; 2. възкресение
 пороковатн, –оуѣ, –оуешн нескв. упреквам, порицавам
 порокъ, –а м. порок; все порока непорочно, безгрешно
 поръпъзатн, –пъцѣ, –пъцешн св. възроптая
 поръфнра, –зи ж. багреница; гр. порфύρα
 поръфнронъ, –а м. мест. Порфирион, град в областта Хайфа; гр. Порфиреών
 поръвъноватн, –оуѣ, –оуешн св. с дат. п. следвам ревностно, проявя усилие
 поръватн, –аѣ, –аешн нескв. увлечен съм от нещо
 поръватн, –ѣѣ, –ѣешн нескв. подтиквам
 порадънъ, –ын прил. пореден
 поръганне, –ние ср. поругание, подигравка, присмех

порѣгатн, -аѣшн св. подиграя; ~ са с дат. п. подиграя се, надсмея се
 порѣкъзъ, -а м. донос
 порѣтнѣтн са, -цѣ са, тншн са св. порутя се, срутя се
 порѣчѣатн са, -аѣшн са, -аѣшн са нескв. с дат. п. поръчителствам за някого, доверявам се на някого
 порѣчѣнтн, -ѣжъ, -ѣншн св. поръчам; възложа (са)
 порѣчѣннкъзъ, -а м. поръчител
 посагатн, -аѣшн, -аѣшн нескв. със за и вин. п. омъжвам се, женя се
 посагнѣтн, -нѣжъ, -нѣшн св. със за и вин. п. омъжа се, оженя се
 посаднтн, -ждѣжъ, -дншн св. поставя някого да седне
 посадѣннкъзъ, -а м. вожд, предводител
 посаждатн, -аѣшн, -аѣшн нескв. посаждам
 поснлнѣ, -нлѣ ср. влияние
 поскрѣвѣтн, -блѣжъ, -вншн св. поскрѣбя, пожаля
 поскрѣжѣатн, -жѣцѣжъ, -жѣцѣшн св. поскрѣзна, скрѣзна на някого със зѣби
 поскрѣдоу нрч. оскѣдно; малко; бедно
 послаблѣннѣ, -нлѣ ср. позволение
 послоуженнѣ, -нлѣ ср. услуга, помощ
 послоужнтн, -жѣжъ, -жншн св. с дат. п. 1. послужа, помогна; 2. служа, окажа почит
 послоухованнѣ, -нлѣ ср. свидетелство
 послоуховатн, -оуѣжъ, -оуѣшн нескв. свидетелствам
 послоухъзъ, -а м. свидетел
 послоушаннѣ, -нлѣ ср. послушание
 послоушатѣлѣ, -лѣжъ м. слушател
 послоушатн, -аѣшн, -аѣшн нескв. с вин. п. 1. слушам, вслушвам се; 2. слушам, подчинявам се; не ~ не
 зачитам, не се подчинявам
 послоушьлнвѣзъ, -ѣн прил. послушен, покорен
 послоушьннкъзъ, -а м. слушател
 послоушьство, -а ср. свидетелство
 послоушьствоватн, -оуѣжъ, -оуѣшн нескв. с дат. п. свидетелствам, потвърждавам
 послѣдн нрч. сетне, по-късно; в последствие; вар. послѣдъ
 послѣдованнѣ, -нлѣ ср. 1. послеслов, заключение; 2. ред на богослужението
 послѣдоватн, -оуѣжъ, -оуѣшн нескв. с дат. п. последвам, следвам
 послѣдосѣвѣтнѣ, -нлѣ ср. закѣснял съвет
 послѣдѣкъзъ, -а м. край; на ~ нрч. напоследък
 послѣдъ нрч. най-сетне; накрая; после; вар. послѣдн
 послѣдѣннкъзъ, -а м. последният
 послѣдѣноватн, -оуѣжъ, -оуѣшн нескв. оставам последен

послѣдѣнь, –нѣн *прил.* последен; окончателен
 послѣдѣствовати, –оуѣж, –оуѣши *несв. с дат. п.* следвам, последвам; *вж.* и послѣдовати
 послѣжде *нрч.* после; по-късно
 послѣжденне, –нѣа *ср.* последване, последица
 посмѣнѣнне, –нѣа *ср.* присмех, подигравка
 посмѣнѣти сѣ, –ѣѣж сѣ, –ѣѣши сѣ *св.* 1. посмея се; 2. надсмея се, присмея се, подиграя се
 пособне, –нѣа *ср.* съдействие
 пособовати, –оуѣж, –оуѣши *несв. с вин. п.* придържам се към нещо
 пособѣнникъ, –а *м.* помагач, съюзник
 пособство, –а *ср.* възможност, случай
 посоулъ, –а *м.* лихва
 посоупити *вж.* посѣпити
 посоха, –ѣи *ж.* сопа, тояга
 посгѣвати, –аѣж, –аѣши *несв. с дат. п.* съдействам, помагам
 посгѣти, –ѣѣж, –ѣѣши *св. с дат. п.* подкрепя, съдействам, спомогна
 посгѣховати, –оуѣж, –оуѣши *несв. с тв. п.* съдействам, подкрепям, допринасям за успеха
 посгѣхъ, –а *м.* зачитане
 посгѣшенне, –нѣа *ср.* сполука, успех
 посгѣшнѣъ, –ѣин *прил.* усърден
 посгѣшити, –шѣж, –шнши *св.* 1. *с вин. п.* успя да извърша; 2. *с тв. п.* постарая се, проявя се чрез нещо
 посгѣшьникъ, –а *м.* помощник, сътрудник
 посгѣшьнѣъ, –ѣин *прил.* стремящ се към подвиг, усърден, ревностен
 посгѣшьство, –а *ср.* 1. успех; 2. усърдие, усилие
 посгѣшьствовати, –оуѣж, –оуѣши *несв.* съдействам на някого, помагам на някого
 посгѣянне, –нѣа *ср.* подвижничество
 посгѣяти, –ѣѣж, –ѣѣши *несв.* способствам, помагам
 посрамнѣлѣ, –аѣѣ *м.* избличител; *вар.* посрамѣникъ
 посрамнѣти, –мѣѣж, –мѣнши *св. с вин. п.* посрамя; – сѣ посрамя се
 посрамѣѣти сѣ, –мѣѣж сѣ, –мѣѣши сѣ *св. с вин. п.* посрамя се, засрамя се
 посрамѣнникъ *вж.* посрамнѣлѣ
 посрѣдѣнѣъ, –ѣин *прил.* намиращ се в средата
 посрѣдѣ *нрч.* по средата, в средата, посред
 поставити, –влѣж, –внши *св. с вин. и дат. п.* поставя, сложа; – законъ постановя, въведа закон
 поставѣнне, –нѣа *ср.* 1. поставяне; 2. хиротония, въвеждане в епископски сан
 поставѣѣти сѣ, –аѣѣж сѣ, –аѣѣши сѣ *св. с вин. п.* поставям, слагам
 поставѣъ, –а *м.* основа на тъкан
 поставѣ *вж.* нпоставѣ

постельникъ, –а м. този, който отговаря за спалното помещение, постелник
 постенати, –ниж, –нешн св. постена, застена
 постигнати, –ниж, –нешн св. с вин. п. постигна, овладеа
 постиганне, –ниа ср. разбиране
 постилати, –лиж, –лешн несов. постилам
 постигати са, –циж са, –стнши са несов. постя
 постояние, –ниа ср. опора, твърдина
 постояти, –тоиж, –тонши св. спра за пренощуване, отседна
 пострадаати, –ждж, –ждешн св. пострадам
 пострадаенне, –ниа ср. застрашаване, заплаха
 пострадаити, –шж, –шнши св. заплаша, застраша
 построяти, –ииж, –иешн несов. построявам, устройвам
 остригати, –лиж, –лешн несов. с вин. п. остригвам
 остриженне, –ниа ср. подстригване; ~ власомъ подстригване след кръщението; ~ брадѣ подстригване на
 брадата
 острижати, –лиж, –лешн несов. с вин. п. 1. подстригвам; 2. подстригвам, посвещавам някого в духовно
 звание
 острици, –гж, –жешн св. 1. пострижа; 2. подстрижа, посветя някого в духовно звание
 острицало, –а ср. подстрекателство
 острици, –стригж, –жешн св. с вин. п. подстрижа; ~ са 1. посрижа се; 2. замонаша се
 постъ, –а м. пост
 постыдяти са, –ждж са, –днши са св. посрамя се, засрамя се
 постыдѣти са, –ждж са, –днши са св. посрамя се, засрамя се
 постѣлати, –стѣлиж, –стѣлешн св. постеля
 постыникъ, –а м. постник, подвижник; отшелник
 постыница, –а ж. постница, подвижница
 постынь, –ын прил. постен
 постыпати, –лиж, –лешн несов. нападам някого, излизам срещу някого
 постыланне, –ниа ср. 1. изпращане, пращане; 2 послание
 постѣлати, постѣлиж, постѣлешн св. с вин. п. пратя, изпратя
 постыпати, –плиж, –пнши св. поспя
 постылати, –лиж, –лешн несов. с вин. п. и на с вин. п. пращам, изпращам
 постыпати, –лиж, –лешн несов. посипвам
 постѣдѣти, –ждж, –днши св. поседя
 постыкати, –лиж, –лешн несов. посичам, отсичам
 постыити, –ниж, –ннши св. засенча
 постѣти, –сидж, –сидешн св. поседна, седна
 постытителъ, –лѣ м. посетител

посѣтити, –ѣж, –тнши св. с вин. п. посетя, споходя, навестя
 посѣтовати, –оуѣж, –оуѣши св. пожала
 посѣченне, –ниа ср. 1. посичане; 2. гибел, унищожение
 посѣщати, –аѣж, –аѣши несв. с вин. п. посещавам, навещавам
 посѣщенне, –ниа ср. посещение
 посѣщн, –кж, –чѣши св. посека, отсека
 посазанне, –ниа ср. осезание
 посазанне, –ниа ср. осезание
 посъднн, –ждж, –днши св. присъдя, отсъдя
 посъжденне, –ниа ср. отсъждане; решение
 посъпнн, –плѣж, –пнши св. намръщя се, начумеря се
 посъщество, –а ср. съществуване след нещо друго
 потанн, –аѣж, –аѣши св. с вин. п. потая, скрия
 потакъланвѣ, –ѣн прил. угоднически, ласкателен
 потаплѣтити са, –лѣѣж са, –лѣѣши са несв. потопявам се, потъвам
 потанн, –аѣж, –анши св. с вин. п. спотая
 потаѣтити, –аѣж, –аѣши несв. с вин. п. спотайвам
 потворѣнне, –ниа ср. възраждане, прераждане
 потворити, –рѣж, –рнши св. с вин. п. претворя, създам отново
 потвържденне, –ниа ср. потвърждение
 потесати, –аѣж, –аѣши несв. отесвам, оглаждам, заглаждам
 потецин, –кж, –чѣши св. потека, бликна
 потнрѣ, –рѣ м. чаша, потир; гр. потήριον
 потнн са, –ѣж са, –тнши са несв. потя се
 потлачнн, –чж, –чнши несв. унищожавам, затлачвам
 потокъ, –а м. поток, ручей
 потомъ (< по томъ) нарч. после; вар. потомъжде, потомъже
 потомъжде вж. потомъ
 потомъже вж. потомъ
 потонѣтити, –нж, –нѣши св. потъна
 потопнн, –плѣж, –пнши св. с вин. п. потопя, залея, наводня
 потопъ, –а м. потоп
 потопънъ, –ѣн прил. който се отнася до потопа, касае потопа
 потоульнъ, –ѣн прил. (за звук) приглушен
 потоультити са, –лѣѣж са, лѣѣши са несв. преструвам се
 потоунн, –чж, –чнши св. направля да потече
 потоунце, –а ср. 1. голям поток; 2. пропасть

поточѣнѣ, –ѣн *прил.* 1. отнасящ се до потока; 2. поточен
 потроужденне, –нѣ *ср.* умора
 потръзати, –аѣ, –аешн *несв.* изровя; изрина
 потръпѣти, –пѣ, –пѣшн *св.* с *вин. п.* потърпя, почакам
 потръба, –ѣ *ж.* потреба, потребность; нужда
 потръбѣтелъ, –лъ *м.* унищожител
 потръбѣти, –бѣ, –бѣшн *св.* с *вин. п.* 1. разтребя, почистя; 2. изтребя, унищожя
 потръбѣенне, –нѣ *ср.* потреба, потребность, необходимост; *вж.* и потръбѣванне
 потръбѣѣти, –ѣѣ, –ѣѣшн *несв.* изтребвам, унищожявам
 потръбѣванне, –нѣ *ср.* необходимост, потребность; *вж.* и потръбѣенне
 потръбѣвати, –ѣѣ, –ѣѣшн *св.* призова, повикам
 потръбѣнѣкъ, –къ *м.* този, който изтребва, премахва страстите
 потръбѣно *нрч.* по подходящ начин; *вар.* потръбѣнѣ
 потръбѣнѣ, –ѣн *прил.* 1. потребен, нужен; 2. подходящ, удобен; потръбѣномѣ по подходящ начин
 потръбѣнѣ *нрч.* подходящо, както следва
 потръѣти, –ѣ, –ѣшн *св.* потрия; натрия
 потръсати, –аѣ, –аешн *несв.* с *вин. п.* 1. разклащам, разтърсвам; 2. низвергвам
 потръстѣти, –ѣѣ, –ѣѣшн *св.* с *вин. п.* потреса, раздрусам; ~ ѣ разтърся се
 потръсънѣ, –ѣн *прил.* разтърсен
 потръкати, –аѣ, –аешн *несв.* закрепвам.
 потръченне, –нѣ *ср.* разпъване, посрояване; сънн потръченне, разпъване на шатри.
 потръ, –а *м.* пот
 потръкнѣти ѣ, –нѣ ѣ, –нѣшн ѣ *св.* препъна се, спъна се
 потръпѣзати, –ѣѣ, –ѣѣшн *св.* потъпча, стъпча
 потръщанне, –нѣ *ср.* 1. усърдие; 2. бързане
 потръщати, –ѣѣ, –ѣѣшн *св.* побързам, избързам; ~ ѣ с *инф.* постарая се, побързам, погрижа се
 потръкати, –аѣ, –аешн *несв.* блъскам, изблъсквам
 потръѣга, –ѣ *ж.* разведена, напусната жена
 потръѣти, –ѣѣ, –ѣѣшн *св.* потя се, мокря се
 потръѣнѣти, –ѣѣ, –ѣѣшн *св.* потуша
 потръѣба, –ѣ *ж.* посмешище
 потръѣѣнѣ, –ѣн *прил.* осмиващ
 потръѣзати
 потръѣнѣти, потръѣѣ, потръѣнѣшн *св.* пусна, напусна; хвърля се
 потръѣше, –нѣ *ср.* пустош, пустиня
 потръѣшь, –н *ж.* пустош, празнина; въ потръѣшь напразно, напусто
 потръѣшьнѣкъ, –къ *м.* празнодумец

поустошѣнь, –ъин *прил.* пуст, празен
 поустъ, –ъин *прил.* пуст, празен
 поустъинѣ, –нѣ *ж.* пустиня
 поустъиньникъ, –а *м.* пустинник, отшелник
 поустиньскъ, –ъин *прил.* пустинен
 поущатн, –аѣ, –аешн *несв.* пушам, освобождавам
 поущенна, –а *ж.* разведена жена
 похабнтн, –блѣ, –бншн *св.* похабя
 похвала, –ъи *ж.* похвала
 похвалѣне, –нѣ *ср.* благодарене; възхваляване
 похвалнтн, –лѣ, –лншн *св. с вин. п.* похваля, възхваля, благодаря; –са похваля се
 похвалънъ, –ъин *прил.* благодарствен
 похвалѣнтн, –лѣ, –лѣшн *несв.* похвалям
 похватнтн, –цѣ, –тншн *св.* обхвана, обгърна
 похващатн, –аѣ, –аешн *несв.* обхващам, обземам, обгръщам
 походнтн, –ждѣ, –дншн *несв.* похождам, ходя насам-натам, обикалям без посока
 походьникъ, –а *м.* труженик
 похотъ, –н *ж.* желание, телесно желание; –нмѣнтн изпитвам похот
 похотъникъ, –а *м.* този, който силно желае Бога, боголюбец
 похотънъ, –ъин *прил.* похотлив, сладострастен
 похотѣне, –нѣ *ср.* желание
 похотѣнтн, –цѣ, –цѣшн *св.* пожелаля, поискам; *вар.* похѣтѣнтн
 похотѣне, –нѣ *ср.* порицание
 похотѣнтн, –лѣ, –лншн *св. с вин. п.* похуля, охуля
 похрнзмнтн, –млѣ, –мншн *св.* помажа с миро, миропомажа
 похъитатн, –аѣ, –аешн *несв.* 1. обземам, обхващам; 2. овладявам
 похъптнтн, –плѣ, –пншн *св. с вин. п.* прегърна, обгърна
 похъватн, –аѣ, –аешн *несв. с въ и мест. п.* почивам
 похъстн¹, –хѣтѣ, –хѣтѣшн *св.* почета, прочета
 похъстн², –хѣтѣ, –хѣтѣшн *св. вин. и тв. п.* почета, окажа почит, засвидетелствам уважение
 похътанн¹, –нѣ *ср.* прочитане, четене
 похътанн², –нѣ *ср.* почитане, почитание, отдаване на почит
 похътатн, –аѣ, –аешн *несв.* 1. почитам, чета; 2. преброявам
 похънтн, –хънѣ, –хънешн *св.* 1. почина си, отдъхна; 2. почина, умра
 похъпало, –а *ср.* черпак, съд за гребане на вода
 похъпальникъ, –а *м.* черпак
 похъпатн, –аѣ, –аешн *несв. с отъ и род. п.* (течност) гребя, загребвам, почерпвам

поурѣтн, –урѣпж, –урѣпешн св. загреба, почерпя течност
 поурѣтанне вж. поурѣтанне
 поурѣтенне, –на ср. чест, почит
 поурѣто нрч. защо
 поурѣтн, –урѣж, –урѣешн св. усетя
 пошнбенне, –на ср. заблуждение, грешка
 пошнбънъ, –ын прил. заблуден
 пощенне, –на ср. 1. постене; въздържание, аскетизъм; 2. подвижничество; ~ плъти изнуряване на
 плътта, лишение от телесни нужди
 пощаднтелъ, –лѣ м. този, който пази, закриля от зло, защитник; вар. пощадѣтелъ
 пощадѣтелъ вж. пощаднтелъ
 пощадѣнне, –на ср. щадене, съобразяване
 пощадѣтн, –ждж, –дншн св. 1. пощадя; 2. опазя, овардя
 пощадѣтн, –лѣж, –лешн несл. 1. изпояждам, изяждам; 2. изразходвам, унищожавам
 пощасѣтн, –лѣж, –лешн несл. и пощасж, –шешн св. опасвам, опаша; ~ сѣ с тв. п. опасвам се, опаша се
 пощастн, –тамъ, –тасн св. 1. изпоям, изям; 2. унищожя, изразходя
 пощасъ, –а м. пояс
 поатн, –нмж, –нмешн св. с вин. п. поема, взема, отведа
 праведьннкъ вж. правьдьннкъ
 правнло, –а ср. правило
 правнтелъ, –лѣ м. предводител, вожд
 правнтн, –влѣж, –вншн несл. с вин. п. направлявам, насочвам, напътствам; ~ слово вярно тълкувам словото
 правлѣнне, –на ср. правило; постижение
 право нрч. направо, право
 правовѣрне, –на ср. права, праведна вяра, православие
 правовѣрно нрч. правоверно
 правословесне, –на ср. защита пред съд
 правословьць, –а м. православен, правоверен човек
 правостъ, –н ж. правота, правилност
 правосъдство, –а ср. правосъдие
 правъ, –ын прил. прав, правилен, праведен; правъа вѣра права, праведна вяра, православие; вѣ правъин
 пжть в правия, в правилния път
 правъи нрч. правилно, точно
 правьда, –ы ж. истина, правда, справеливост; вѣ правьдъж справедливо; вес правьдъи несправедливо,
 неправедно
 правьднвъ, –ын прил. правдив, праведен
 правьдьннкъ, –а м. праведен човек, праведник
 правьдьннчъ прил. прит. праведнически, на праведниците

правѣдно *нрч.* праведно
правѣднословѣнтн, –влѣѣ, –вншн *несв.* защитавам правата си
правѣднѣ, –зн *прил.* праведен, справедлив; – замъслъ справедливо решение; слънце правѣдноє слънце на правдата, за Исус Христов
правѣдѣство, –а *ср.* праведност; правдивост
правѣ *нрч.* правилно; точно
праздѣннкъ, –а *м.* празен, неработен ден, празник; творѣнтн праздѣннкъзи празнувам
праздѣноватн, –оуѣѣ, –оуѣшн *несв.* празнувам
праздѣнодѣланне, –нѣа *ср.* ненужна работа
праздѣнолюбовѣць, –а *м.* любител на празниците
праздѣнословѣнтн, –шѣѣ, –сншн *несв.* празнослова
праздѣнонадѣць, –а *м.* тунядец, безделник; *вж. и сѣднннадѣць*
праздѣнѣ, –зн *прил.* празен; – вѣнтн свободен, незаеет съм
праздѣнѣствѣне, –нѣа *ср.* празненство
праздѣнѣство, –а *ср.* незаеетост, празник
праотѣць, –а *м.* праотец
прапрѣдѣ, –а *м.* багреница, пурпурна дреха от скъп плат, носена от благородници; *вар. прѣпрѣдѣ*
прапрѣдѣнѣ, –зн *прил.* пурпурен, тъмночервен; *вар. прѣпрѣдѣнѣ*
прахнѣнѣ, –зн *прил.* трошлив
прахъ, –а *м.* прах
прашатн, –аѣѣ, –аѣшн *несв.* с отѣ и род. *п.* прощавам
презвѣтеръ, –а *м.* презвитер, свещеник; *гр. прѣсβύτερος*
презвѣтерѣскъ, –зн *прил.* свещенически, презвитерски
препоснтѣ, –а *м.* домоуправител; *гр. прѣπόσιτος*
преторъ, –а *м.* претория, дворец на римския наместник; *гр. праитόριον от лат. praetorium*
при *предлог с мест. п.* при; до; по времето на
привѣнтн, –внѣѣ, –внѣшн и –вѣѣѣ, –вѣѣшн *несв.* прикова
привѣнжатн сѣ, –аѣѣ сѣ, –аѣшн сѣ *несв.* с мест. *п.* приближавам се, идвам близко
привѣнженне, –нѣа *ср.* близост
привѣнжнтн сѣ, –жѣ сѣ, –жншн сѣ *св.* с мест. *п.* приближа се; приближа
привѣватн, –аѣѣ, –аѣшн *несв.* 1. пристигам; 2. прииждам, прихождам
привѣѣнтн, –вѣѣдѣѣ, –вѣѣдѣшн *св.* прибавя
привѣѣтѣкъ, –а *м.* 1. придобивка, печалба; 2. лихва; 3. подкрепа, помощ
привѣратн, –вѣрѣѣ, –вѣрѣшн *св.* прибера
привѣганне, –нѣа *ср.* убежище
привѣгатн, –аѣѣ, –аѣшн *несв.* с къ и дат. *п.* притичвам, прибягвам, търся помощ
привѣгнтн, –нѣѣ, –нѣшн *св.* с къ и дат. *п.* прибягна, потърся помощ

прнвѣжатн, –жѣ, –жншн неслв. прибягвам
прнвбвнтн, –блѣѣ, –бншн св. примамя, привлека
прнвваждатн, –лѣѣ, –лешн неслв. привеждам
прнвалнтн, –лѣѣ, –лншн св. приваля, притърколя нещо
прнвестн¹, –дѣѣ, дешн св. с вин. п. и къ и дат. п. доведа, въведа, донеса; 2. с къ и дат. п. приближа се до
прнвестн², –везѣѣ, –везешн св. докарвам, превозям
прнвндѣнне, –нѣ ср. привидение, призрак
прнвнтатн, –лѣѣ, –лешн неслв. подслонявам
прнвллчнтн, –чѣѣ, –чншн неслв. с вин. п. и къ с дат. п. привличам, притеглям, придърпам
прнвлѣчѣнне, –нѣ ср. привличане
прнвлѣщн, –влѣѣѣ, –влѣчешн св. привлека, притегля
прнводнтн, –ждѣѣ, –дншн неслв. с вин. и дат. п. 1. довеждам, докарвам; 2. привличам, приобщавам
прнврѣщн, –врѣѣѣ, –врѣжешн св. с къ и дат. п. хвърля при, полага
прнвзъдатн сѣ, –дамъ сѣ, –дасн сѣ св. бивам създаден
прнвѣтъ, –а м. добро намерение, умисъл
прнввзѣнне, –нѣ ср. привързване
прнввзѣнтн, –лѣѣ, –лешн неслв. и –жѣѣ, –жешн св. привързвам, връзвам; привържа, вържа
прнвваждатн, –лѣѣ, –лешн неслв. приковавам с гвоздеи
прнввжѣнне, –нѣ ср. 1. прикрепяне, зачукване с гвоздеи; 2. приковаване с гвоздеи
прнввзѣнтн, –ждѣѣ, –здншн св. с вин. и на с мест. п. прикова с гвоздеи
прнглавѣннѣ, –а жс. малък мозък
прнглаголѣнтн, –лѣѣѣ, –лешн неслв. допълвам, добавям
прнглащнтн, –щѣѣ, –щншн св. поканвам, повикам, извикам
прнгоннтн, –нѣѣ, –нншн неслв. докарвам
прнготовѣнтн, –лѣѣѣ, –лешн св. подготвя
прнготовнтн, –влѣѣѣ, –вншн св. приготвя, настаня
прнготовѣнтн, –лѣѣѣѣ, –лѣчешн неслв. приготвям
прнгоубѣнтн сѣ, –лѣѣ сѣ, –лешн сѣ неслв. извивам се, прегъвам се
прнградъ, –а м. 1. пристройка; 2. предверие
прнд– вж. и прнд–
прндаватн, –лѣѣѣ, –лешн неслв. поднасям, давам
прндѣнтн, –дамъ, –дасн св. поднеса, подам
придроугъ
прндъ, –а м. 1. придобивка; 2. плячка
прндѣлатн, –лѣѣѣ, –лешн неслв. припечелвам, доработвам нещо към нещо друго
прндѣнтн, –лѣѣѣ, –лешн св. поднеса, подам
прнемлнвъ, –зн прл. приемлив, приятен

прнжнзатн, -аѣ, -аешн *несв.* обгарям
 прнжнтн, -жнвѣ, -жнвешн (< -вт-) *св.* дам живот, родя
 прнжнтне, -нѣ *ср.* рождение
 прнжнратн, -аѣ, -аешн *несв.* с на и *вин. п.* 1. гледам, наблюдавам; 2. наглеждам, грижа се
 прнжоръ, -а *м.* призрак, привидение, видение
 прнжракъ, -а *м.* призрак, привидение, видение
 прнжрачѣ, -нѣ *ср.* призрак, привидение, видение
 прнжъванне, -нѣ *ср.* призоваване, повикване; *вж.* и прнжъване
 прнжъватн, -зовѣ, -зовешн *св.* с *вин.* и на с *вин. п.* призова, повикам, покая
 прнжъванне, -нѣ *ср.* призоваване, призив; *вж.* и прнжъване
 прнжъватн, -аѣ, -аешн *несв.* с *вин. п.* призовавам, приканвам
 прнжърѣтн, -рѣѣ, -рѣшн *св.* с на и *вин. п.* 1. погледна, взра се; 2. обърна внимание, погрижа се
 прннжднтн, -вѣ, -вешн (< -вт-) *св.* изхарча, похарча
 прннжвѣцатн, -аѣ, -аешн *несв.* потвърждавам
 прннманне, -нѣ *ср.* приемане
 прннмателъ, -лѣ *м.* *вж.* прннмьнкъ; ~ страньнкѣмъ *вж.* страньнопрннмьнкъ
 прннматн, -емлѣѣ, -лѣшн *несв.* с *вин. п.* и отъ с *род. п.* приемам, вземам, получавам; ~ са приемам
 прннмнчѣнъ, -чѣн *прил.* приемлив
 прннмьнкъ, -а *м.* 1. приемник, наследник; 2. домакин
 прннмьнцѣ, -а *ж.* приемница, наследница
 прннмьнъ, -чѣн *прил.* приемлив
 прннмьць, -а *м.* *този,* който приема, приемник; *вж.* и прннмьнкъ
 прннскрънъ, -чѣн *прил.* близък
 прннтн, -ндѣѣ, -ндѣшн *св.* с на, вѣ, съ, къ дойда, приближа се; на образъ ~ посветя на монашеството; вѣ
 разорумъ ~ достина до познанието; *мин. деят. I прич.* прншьдъ
 прнкасатн са, -аѣ са, -аешн са *несв.* с *мест. п.* докосвам се, допирам се
 прнкладатн, -аѣ, -аешн *несв.* наподобявам, приличам на ...; ~ са приравнявам се
 прнкладъ, -а *м.* знак, белег
 прнкладьно *нрч.* иносказателно
 прнкладьнъ, -чѣн *прил.* 1. примерен, който служи за сравнение, за пример; 2. подобен
 прнклоннтн, -нѣѣ, -нѣшн *св.* с *вин. п.* сведа, наведа, наклоня; ~ оухѣ вслушам се, послушам
 прнклѣтъ, -а *м.* малка стая
 прнключан, -анѣ *м.* случай, случайност; по прнключюлю случайно
 прнключенне, -нѣ *ср.* приключение, произшествие, случка
 прнключнтн са, -чѣ са, -чѣшн са *св.* случя се, стана; *безл.* случи се, стане
 прнкосновенне, -нѣ *ср.* докосване; съприкосновение
 прнкоснѣтн са, -нѣ са, -нѣшн са *св.* докосна се, допра се

прнкоуплѣнне, –нѣ *ср.* полза, изгода
 прнкоуплѣтн, –плѣж, –плѣшн *несв.* добавям
 прнкоупъ, –а *м.* 1. печалба; 2. лихва
 прнкръзвенне, –нѣ *ср.* покривало, покров
 прнкръзватн, –аѣж, –аешн *несв.* прикривам, закривам, скривам
 прнкръзѣтн, –зѣж, –зѣшн *св. с вин. п.* прикрива, скрива, закрива
 прнлагатн, –аѣж, –аешн *несв. с вин. п.* прибавям, прилагам
 прнлежанне, –нѣ *ср.* прилежание, усърдие
 прнлежатн, –жж, –жшн *несв.* намирам се около някого, нещо; отдавам се; грижа се за някого, нещо
 прнлежнвъ, –зѣн *прил.* прилежен, усърден
 прнлежно *нрч.* прилежно, усърдно
 прнлежнъ, –зѣн *прил.* прилежен, старателен
 прнлнчънъ, –зѣн *прил.* подобен, сходен
 прнлогъ, –а *м.* 1. прибавка, добавка; 2. пристъп, намеса
 прнложитн, –жж, –жшн *св. с вин. и дат. п.* прибавя, добавя; ~ *сѧ* придада, добавя, присъединя; докосна
 прнлоучан, –аѣ *м.* случай
 прнлоучитн *сѧ*, –чѣж *сѧ*, –чѣшн *сѧ св.* случва се; *безл.* случи се, стане
 прнлоучѣнъ *нрч.* случайно
 прнлѣнѣтн, –нѣж, –нѣшн (< –пн–) *св.* прилепна
 прнлѣпатн, –плѣж, –пшн *св.* прилепя, залепя; ~ *сѧ* прилепя се, залепя се
 прнлѣпѣннъ, –а *м.* който се е прилепил, присламчил
 прнлѣпѣнъ, –зѣн *прил.* свързан, съединен
 прнлѣпѣтн *сѧ*, плѣж *сѧ*, –пшн *сѧ св.* прилепя се към ...
 прнлѣплѣтн *сѧ*, –лѣжж *сѧ*, –лѣшн *сѧ несв. с дат. или мест. п.* прилепвам се към ...
 прнлюбѣтн, –блѣж, –бшн *св.* залюбя, обикна
 прнлюбѣнне, –нѣ *ср.* 1. влюбване; 2. обич, любов
 прнмнѣрѣн, –нѣ *м.* примикирий, хартофилакс, секретар на патриарха; гр. πριμικήριος *от лат.* primus in
 сега
 прнморне, –нѣ *ср.* крайбрежие
 прнмракъ, –а *м.* полумрак, здрач, сумрак
 прнмъслѣтн, –шлѣж, –слшн *св.* измисля, изнамеря
 прнмъшленне, –нѣ *ср.* измислица; *вж. и прнмъшлѣн*
 прнмъшлѣн, –лѣжж *м.* приумица, измислица; *вж. и прнмъшленне*
 прнмѣнитн, –нѣж, –ншн *св.* 1. применя; 2. причисля
 прнмѣситн, –шж, –сшн *св.* примеся, притурия; ~ *сѧ с дат. п.* присъединя се, приобщя се, стана причастен
 прнмѣтитн *сѧ*, –аѣж *сѧ*, –аешн *сѧ несв.* пренебрегнат съм
 прнмѣшатн *сѧ*, –аѣж *сѧ*, –аешн *сѧ несв. с мест. п.* ставам причастен, приобщавам се

прнмататн сѧ, –ѧѣ сѧ, –ѧешн сѧ *несв.* устремявам се, нахвърлям се
прнмжѣнтн, –ѣж, –ѣншн *св.* замъча
прннаднтн, –джѣ, –дншн *св.* принадлея, прибавя
прннаждатн, –ѧѣж, –ѧешн *несв.* 1. принаждам, прибавям; 2. натрупвам
прннесенне, –нѧ *ср.* приношение; жертвоприношение
прннестн, –несѣж, –несешн *св. с вин. и дат. п.* принеса, донеса
прнннкнжтн, –нѣж, –нешн *св.* надникна
прнноснтелѣ, ѧѣ м. приносител; пратеник
прнноснтн, –шѣж, –сншн *несв. с вин. и дат. п.* принасям, донасям; хвалѣж ~ отправям благодарност, хвала, прославям
прнносѣж, –ѧ м. 1. придобивка; 2. дар
прнноуднтн, –ждѣж, –дншн *св.* принудя, накарам
прнноуждатн, –ѧѣж, –ѧешн *несв.* принуждавам
прнношенне, –нѧ *ср.* приношение, дар; просфора
прнобрѣтн, –рѧѣж, –рѧѣшн *св.* откроя, сдобия се
прнобрѣтатн, –ѧѣж, –ѧешн *несв.* придобивам, получавам
прнобрѣтельннкѣж, –ѧ м. 1. причинител; 2. съчинител, творец
прнобрѣтенне, –нѧ *ср.* изгода, полза
прнобрѣтънѣж, –ѣн *прил.* 1. придобит; 2. спечелен, припечелен
прнобѣщнтн, –щѣж, –щншн *св. с вин. и мест. п.* приобщя
прнобѣщннкѣж, –ѧ м. съучастник
прнпадатн, –ѧѣж, –ѧешн *несв. с дат. или с къ и дат. п.* падам на колене, притѣпявам към
прнпастн, –падѣж, –дешн (< –дт–) *св. с къ и дат. п.* падна на колене
прнпастѣж, –н *жс.* бед, напаст
прнплакатн, –ѣж, –ѣешн *св.* приплача, оплача се на някого
прнплетнтн, –плетѣж, –плетешн (< –тт–) *св.* сплета
прнплоднтн, –ждѣж, –дншн *св.* дам, родя плод
прнповелѣватн, –ѧѣж, –ѧешн *несв.* заповядвам, нареждам
прнповѣданне, –нѧ *ср.* реч; обръщение
прнпогубатн, –ѧѣж, –ѧешн *несв.* погубвам някого заедно с други
прнподобнтн, –блѣж, –бншн *св.* уподобя се, заприличам
прнпоржѣнтн сѧ, –ѣж сѧ, –ѣншн сѧ *св.* посветя се
прнпрѣвѣнѣж, –ѣн *прил.* 1. начален; 2. преден
прнпрѣжнѣж, –ѣн *прил.* 1. впрегнат; 2. здраво свързан
прнпрѣжнтн, –нѣж, –нешн *св.* 1. впрегна, спрегна; 2. свържа
прнпрѣщнтн, –щѣж, –щешн *св.* впрягам, свързвам
прнпрѣватн, –ѧѣж, –ѧешн *несв. с вин. п.* припявам

прнпатн, –пнѣ, –пнѣшн св. дам насока, отправа
 прнпжтѣнѣ, –ѣн прил. придружаващ, съпътстващ
 прнраженне, –нѣ ср. обида, оскърбление
 прнражтн, –жѣ, –жншн св. блъсна, ударя; ~ сѣ срутя се, срина се
 прнрнстатн, –ѣѣ, –ѣѣшн несв. с кѣ и дат. п. притичвам, прибягвам
 прнрокѣ, –ѣ м. 1. допълнително наименование; 2. титла; 3. прозвище, прякор
 прнсѣанѣтн, –нѣ, –нѣшн (< –дн–) св. увехна, изгоря от жегата
 прнселнтн сѣ, –лѣѣ сѣ, –лншн сѣ несв. вселя се
 прнскрѣбѣнѣ, –ѣн прил. прискрѣбен
 прнсно нрч. винаги, постоянно, всякога; вечно; ~ сѣ вечно съществуващ; ~ текѣ вечно течащ
 прнснодѣва, –ѣ ж. (за Богородица) приснодева, вечна дева; гр. ἄειπαρθένος
 прнснодѣваѣ, –ѣѣ ж. (за Богородица) приснодева, вечна дева; гр. ἄειπαρθένος
 прнснозѣленѣ, –ѣн прил. вечнозелен
 прнснолѣжнѣ, –ѣн прил. вечно лѣжещ
 прнсность, –н ж. вечност
 прнсносѣѣство, –ѣ ср. вечно съществуване
 прнсынѣ, –ѣн прил. вечен, неизменен
 прнспѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн св. 1. успея, смогна; 2. дойда, приближа се
 прнставнтн, –вѣѣ, –вѣѣшн св. 1. приставя, поставя едно нещо до друго; 2. поставя кръпка, закрѣпя
 прнставленне, –нѣ ср. кръпка; управление, разпореждане
 прнставлѣтн, –лѣѣѣ, –лѣѣѣшн несв. 1. поставям едно нещо до друго; 2. поставям кръпка, закрѣпвам
 прнставѣ, –ѣ м. добавка, допълнение
 прнставннкѣ, –ѣ м. 1. домоуправител, иконом; 2. надзирател, отговорник; 3. игумен
 прнстаннѣ, –ѣ ср. пристанище
 прнстанѣ, –ѣ м. пристан, пристанище
 прнстатн, –нѣ, –нѣшн св. застана до, (за кораб) пристана
 прнстрашѣнѣ, –ѣн прил. уплашен
 прнстроннѣ, –ѣн прил. пристроен
 прнстѣпатн, –ѣѣ, –ѣѣшн несв. с дат. п. пристѣпвам, приближавам
 прнстѣптн, –пѣѣ, –пншн св. с кѣ и дат. п. пристѣпя, приближа
 прнстѣплѣнне, –нѣ ср. 1. пристѣпване; 2. идване
 прнсѣѣптн, –пѣѣ, –пншн несв. пришпорвам
 прнсѣѣѣѣптн, –пѣѣѣ, –пншн св. присѣединя; причисля
 прнсѣѣѣѣплѣнне, –нѣ ср. присѣединение; причисление
 прнсыланне, –нѣ ср. послание; писмо
 прнсѣдѣтн, –жѣѣ, –дншн несв. седя, поседна при някого; с мест. п.
 прнсѣтнтн, –ѣѣ, –тншн св. посетя, навестя

прнѣццатн, –*ѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* 1. посещавам, навещавам; 2. наглеждам

прнѣцценне, –*нѣа ср.* посещение

прнѣсага, –*зи жс.* клетва, обет; – *неправедѣна* пристѣпя на клетва

прнѣсагнѣтн, –*нѣѣ*, –*нѣшн св.* докосна

прнѣсаженне, –*нѣа ср.* докосване

прнѣсазатн, –*ѣѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* заклевам се, кълна се

прнѣтвѣрѣтн, –*рѣѣѣ*, –*рѣѣшн несв.* 1. прибавям; 2. приготвям; – *ѣа* приготвям се, подготвям се

прнѣтвортн, –*рѣѣѣ*, –*рншн св.* 1. прибавя; 2. придобия

прнѣтвортѣ, –*ѣа м.* притвор, преддверие, покрит вход

прнѣтецн, –*кѣѣ*, –*ѣѣшн св.* с *кѣ* и *дат. п.* 1. дотичам; 2. прибягна

прнѣтѣкнѣтн, –*нѣѣ*, –*нѣшн св.* сравня, съпоставя; – *ѣа* натѣкна се, блѣсна се

прнѣтѣѣѣ, –*ѣа жс.* 1. притча, разказ; 2. образ, пример

прнѣтѣѣнѣѣ, –*ѣин прил.* приказен

прнѣтѣѣкатн, –*ѣѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* с *кѣ* и *дат. п.* притичвам, прибягвам

прнѣтажанне, –*нѣа ср.* 1. притежание, имущество; 2. придобивка

прнѣтажатн, –*ѣѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* и –*жѣѣ*, –*жншн св.* притежавам, владея, имам

прнѣтѣжатн, –*ѣѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* с *вин. п.* потискам, измѣчвам

прнѣтѣжкатн ѣа, –*ѣѣѣ ѣа*, –*ѣѣшн ѣа* оприличавам, сравнявам

прнѣѣаѣдатн, –*ѣѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* с *кѣ* и *дат. п.* идвам; приближавам се

прнѣѣвалѣѣтн, –*лѣѣѣѣ*, –*лѣѣѣшн несв.* увещавам с хвалене

прнѣѣоднтн, –*жѣѣѣ*, –*дншн несв.* с *кѣ* и *дат. п.* идвам, появявам се

прнѣѣодѣѣ, –*ѣа м.* идване, пристигане

прнѣѣоѣѣденне, –*нѣа ср.* 1. идване, пристигане; 2. нашествие

прнѣѣѣатн, –*ѣѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* очаквам

прнѣѣетатн, –*ѣѣѣ*, –*ѣѣшн несв.* с *мест. п.* причислявам, присъединявам; – *ѣа* причислявам се, присъединявам се

прнѣѣннтн, –*нѣѣѣ*, –*нншн св.* причина

прнѣѣнетн, –*ѣѣѣѣѣ*, –*ѣѣѣѣшн св.* с *вин. и мест. п. или ѣѣ и тѣв. п.*, *кѣ* и *дат. п.* *вѣ* и *вин. п.* причисля, присъединя; – *ѣа* с *мест. п.* присъединя се, приобща се

прнѣѣѣѣннѣѣѣ, –*ѣа м.* духовник

прнѣѣѣѣѣне, –*нѣа ср.* 1. участие; 2. с *дат. п.* присъединение; 3. с *род. п.* причастност, общение

прнѣѣѣѣтн ѣа, –*ѣѣѣѣ ѣа*, –*ѣтншн ѣа св.* 1. с *мест. или вѣ* и *вин. п.* стана част, участник, присъединя се; 2. с *мест. п.* причестя се, приема светото причастие

прнѣѣѣѣѣннѣѣѣ, –*ѣа м.* съучастник, съпричастник, съюзник

прнѣѣѣѣѣнѣ, –*ѣа ср.* причастен тропар

прнѣѣѣѣѣнѣѣ, –*ѣин прил.* съпричастен

прнѣѣѣѣѣнне, –*нѣа ср.* причастие

прнѹацѹатн сѹ, –ѹѹ, –ѹѹшн сѹ несв. 1. вземам участие в нещo, приобщавам се в нещo; 2. причестявам се, вземам причастие
 прнѹаценне, –нѹа ср. 1. съучастие; 2. причастие
 прншьд– форма на мин. деят. I прич. от прнштн
 прншьльство, –ѹ ср. жилище; обител
 прншьльць, –ѹ м. пришълец, чужденец
 прншьствѹе, –нѹа ср. 1. идване, пристигане; 2. (църк.) пришествие; въ второе ~ при Второто пришествие
 прнѹзневъ, –ъин прил. приятелски, другарски
 прнѹзнь, –н жс. 1. симпатия, привързаност, преданост; 2. милост, съчувствие; 3. грижа, закрила
 прнѹтеѹ, ѹѹ м. приятел, другар
 прнѹтн, –ѹѹ, –ѹѹшн несв. добронамерен съм, проявявам добри чувства, намерения
 прнѹтн, –нмѹ, –нмѹшн св. с вин. п. 1. приема, взема; ѹъсть ~ приема звание, сан; пакъ ~ зракъ прогледна отново; 2. взема под закрила
 прнѹтне, –нѹа ср. приемане, получаване; възприемане
 прнѹтънъ, –ъин прил. приемлив, приятен, благоприятен
 пробавнтн, –вѹѹ, –вншн св. продължа
 пробвнтн, –бнѹѹ, –бнѹшн св. с вин. п. пробия
 пробѹднтн сѹ, –ждѹ сѹ, –дншн сѹ св. 1. загубя се; 2. изпадна в заблуда, заблудя се; 3. извърша блуд
 пробостн, –дѹ, –дѹшн св. с вин. п. пробода, пронижа
 пробрѹзъ, –ѹ м. разсъмване, развиделяване
 пробрѹжнтн, –нѹ, –нѹшн св. побягна, избягам
 проваждѹтн, –ѹѹ, –ѹѹшн несв. придружавам, съпровождам
 проварнтн, –рѹѹ, –рншн св. изпреваря
 провестн, –дѹ, –дѹшн (< –дѹ–) св. с вин. п. преведа, изведа
 провѹченне, –нѹа ср. продължение
 провѹднтн, –ждѹ, –дншн св. проводя, съпроводя, придружа
 провѹдъ, –ѹ м. проход
 провѹдънъ, –ъин прил. съпровождащ
 провѹженне, –нѹа ср. 1. съпровождане, изпращане; 2. опело
 провѹзвѹствовѹтн, –ѹѹѹѹ, –ѹѹѹшн несв. предвъзвестявам
 провѹснѹтн, –ѹѹѹ, –ѹѹѹшн св. засия
 провѹстрѹвнтн, –вѹѹѹ, –вншн св. разтрѹбя
 провѹстъннкъ, –ѹ м. предвестник
 провѹѹѹтн, –ѹѹѹ, –ѹѹѹшн несв. предвестявам
 провѹѹѹтн, –ѹѹѹ, –ѹѹѹшн несв. появявам
 проглаголѹтн, –ѹѹѹ, –ѹѹѹшн св. проговоря
 прогласнтн, –шѹ, –сншн св. 1. запея силно; 2. предскажа
 прогласъ, –ѹ м. проглас, увод, въведение

прогнѣватн, -аѣш, -аешн *несв.* разгневявам; ~ сѧ разгневявам се
 прогонитн, -нѣш, -нншн *несв.* прогонвам, изгонвам
 прогоньникъ, -а *м.* преследвач
 прогънатн, -женѣ, -женешн *св. с вин. п.* прогоня, изгоня
 продаждьнъ, -ын *прил.* продажен
 продаанне, -нѧ *ср.* продаване, продажба
 продаитн, -дамъ, -дасн *св.* продам
 продаитн, -аѣш, -аешн *несв.* продавам
 продължитн, -жѣ, -жншн *св.* продължа
 продоухъ, -а *м.* 1. проход; 2. отдушник
 продълитн, -лѣш, -лншн *св.* продължа
 прожен- *вж. и прогънатн*
 прозиратн, -аѣш, -аешн *несв.* проглеждам
 прозорьливъ, -ын *прил.* прозорлив, предвидлив
 прозорьнъ, -ын *прил.* прозорлив, предвидлив
 прозъватн, -зовѣ, -зовешн *несв.* назова, нарека
 прозърѣнне, -нѧ *ср.* проглеждане
 прозърѣтн, -рѣш, -рншн *св.* 1. проглеждам; 2. предвиждам
 прозъбатн, -аѣш, -аешн *несв.* пониквам, прораствам
 прозъбенне, -нѧ *ср.* покълване, поникване
 прозъбитн, -нѣ, -нешн *св.* поникна, покълна
 происходъ, -а *м.* изход, проход
 пронитн, -ндѣ, -ндешн *св.* 1. сквозѣ или сквозѣ и *вин. п.* премина през; 2. с *вин. п.* пронижа, пробода
 прокаженне, -нѧ *ср.* 1. вреда, болест; 2. проказа
 прокаженъ, -ын *прил.* 1. прокажен; 2. крастав, шугав
 проказа, -ѧ *жс.* проказа
 проказиво *нрч.* злобно, коварно
 проказивъ, -ын *прил.* злобен, коварен
 проказитн, -жѣ, -жншн *св. вин. п.* навредя; ~ отроѣм увредя, погубя плода
 проказьлѣтн, -ѣш, -ѣешн *несв.* сплетнича; клеветя
 проказьствне, -нѧ *ср.* коварство
 проказьство, -а *ср.* зла умисъл, коварство; измама
 прокнменъ, -а *м.* прокимен, два стиха от Псалтира, които се пеят преди четивата от Евангелията или Апостола; *гр.* прокеіμενον
 проклнатн, -аѣш, -аешн *несв.* проклинам; ~ сѧ давам лъжлива клетва
 проклатн, -кльнѣ, -кльнешн *св. с вин. п.* прокълна
 проклатъ, -ын *прил.* прокълнат, проклет

прокоуда, -џи жс. прокуда
 прокоудити, -ждѣ, -днши св. прокудя, изпѣдя; ~ са стана скитник
 прокоудѣлнѣ, -џин прил. опасен
 прокоудѣннѣ, -а м. злосторник
 прокоудѣнѣ, -џин прил. пагубен, вреден
 прокоуждатн, -дѣѣ, -дѣши несв. повреждам, развалям
 прокъ, прока м. остатък, излишък
 проливати, -дѣѣ, -дѣши несв. с вин. п. проливам; ~ са проливам
 проливанне, -ниѣ ср. проливане
 проливати, -лѣѣѣ, -лѣѣши св. с вин. п. 1. проля, изля; 2. разпростра, разпространя
 прологѣ, -а м. стихове от Псалтира, последвани от кратък рефрен; гр. πρόλογος; вар. прологосѣ
 прологосѣ вж. прологѣ
 промѣкнѣти са, -нѣ са, -нѣши са св. промѣкна се
 промѣслити, -шлѣѣ, -слнши св. 1. предварително обмисля нещо; 2. погрижа се
 промѣслѣ, -а м. промисъл; провидение; божии ~ провидение
 промѣслѣннѣ, -а м. защитник
 промѣслѣнѣ, -џин прил. предопределен
 промѣшленне, -ниѣ ср. промисъл, промишление, провидение, Божия промисъл
 пронажати, -дѣѣ, -дѣши несв. понизвам
 пронареѣенне, -ниѣ ср. предопределение
 пронареѣити, -кѣѣ, -ѣѣши св. предопределям
 пронеѣти, -сѣѣ, -сѣши св. 1. изхвърля; 2. пренебрегна; презра; 3. упрекна
 проноуровати, -дѣѣ, -дѣши несв. губя, изгубвам
 проноурити, -рѣѣѣ, -рнши св. изгубя
 пронѣренне, -ниѣ ср. коварство, вероломство
 пронѣрне, -ниѣ ср. коварство, вероломство
 пронѣрити, -рѣѣѣ, -рнши св. постигна нещо с коварство, с подлост
 пронѣровати, -дѣѣ, -дѣши несв. постигам нещо с коварство, с подлост
 проображати, -дѣѣ, -дѣши несв. възстановявам образа на нещо
 проображенне, -ниѣ ср. 1. изображение, образ; 2. пример, образец
 прообразити, -жѣѣ, -џнши св. представя, покажа предварително
 прообразованне, -ниѣ ср. предговор, встъпление
 прообразовати са
 прообразѣѣ, -а м. първообразец
 прооумѣенне, -ниѣ ср. проумяване, разбиране; вж. и прораѣоумѣенне
 прооуставити, -вѣѣѣѣ, -внши св. 1. предопределя; 2. постановя
 прооуставѣѣ, -а м. предопределение

проучаѣти, -аѣѣ, -аѣши *несв.* проучвам
 проучѣти, -ѣѣ, -ѣши *св.* проуча
 пропадь, -н *ж.* пропасть, бездна
 пропасть, -н (< -дѣ-) *ж.* пропасть, бездна
 пропнати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* 1. разтягам, опъвам; 2. разпъвам; ~ сѣ разпъвам
 проплакати, -ѣѣ, -ѣши *св.* започна да плача, заплача, разплача; ~ сѣ разплача се
 проповѣдати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* с *вин. п.* 1. известявам; 2. проповядвам
 проповѣдь, -н *ж.* проповед
 проповѣдникъ, -а *м.* 1. вестител; 2. проповедник
 проповѣдѣти, -вѣѣ, -вѣши *св.* с *вин. п.* 1. известя, съобщя; 2. изнеса проповед
 пропрати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* посичам, убивам
 пропало, -а *ср.* разпятие
 пропаса 3 л. *мн. I сѣм.* аор. от пропати
 пропати, -пѣѣ, -пѣши *св.* с *вин. п.* разпъна
 пропатѣ, -нѣ *ср.* разпъване
 проразѣти, -ѣѣ, -ѣши *св.* пробия; разцепа
 проразоумѣвати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* проумявам, схващам, разбирам
 проразоумѣване, -нѣ *ср.* проумяване, разбирање, схващане; *вж.* и проумѣване
 проразоумѣти, -ѣѣ, -ѣши *несв.* схвана, разбира
 прорастѣти, -ѣѣ, -ѣши *св.* направя да израсте, да поникне
 проречење, -нѣ *ср.* пророчество, предсказане; *вж.* и проречане
 прореѣти, -ѣѣ, -ѣши *св.* предрека, предскажа
 проречане, -нѣ *ср.* предричане; предсказане, пророчество; *вж.* и проречење
 проречати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* пророкувам
 пророкъ, -а *м.* пророк, предсказател, прорицател
 пророчица, -а *ж.* пророчица, предсказателка
 пророчиѣ прил. *прит.* пророчески, на пророка
 пророчиѣскъ, -ѣи прил. пророчески
 пророчиѣство, -нѣ *ср.* пророчество, пророкуване
 пророчиѣство, -а *ср.* пророчество
 пророчиѣствовати, -ѣѣ, -ѣши *несв.* пророчествам, прорицавам
 просадѣти, -ѣѣ, -ѣши *св.* разкъсам, раздера, пробия
 просати, -аѣѣ *м.* сватовник
 просвѣѣти сѣ, —ѣѣ сѣ, —ши сѣ *св.* засвета, просветна, проблесна
 просвора *вж.* просфора
 просвѣѣти, -ѣѣ, -ѣши *св.* с *вин. и дат. п.* 1. просветля, просвета, направя светъл; 2. просвета, насоча;
 ~ сѣ просвета се

просвѣщати, -аѣѣ, -аѣши *несв. с вин. п.* осветявам, озарявам, просвещавам; ~ са прояснявам се, явявам се, изпъквам

просвѣщенне, -на *ср.* 1. просветление, светлина, блясък; 2. просвещение; 3. Богоявление

просвѣщеникъ, -а *м.* просветител

просннѣць, -а *м.* месец януари

проснѣль, -аѣѣ *м.* просяк

проснѣти, -шѣѣ, -снѣши *несв. с род. п. и отъ с род. п. или оу с род. п.* 1. моля, измолвам; 2. желая стремя се

проснѣти, -аѣѣ, -аѣши *св.* просияя, засияя

прославѣти, -вѣѣѣ, -вѣши *св. с вин. п.* прославя; ~ са с *тв. п. или о с мест. п.* прославя се

прославѣненне, -на *ср.* прослава

прославѣти, -аѣѣѣ, -аѣѣши *несв. с вин. п.* прославям, възхвалявам; ~ са прославям се

прослоутне, -на *ср.* известност

прослѣѣти, -словѣѣ, -словѣши *св.* прочуя се, стана известен

прослѣѣти, -шѣѣ, -шѣши *св.* започна отново да чувам

прослѣѣти са, -жѣѣ са, -жѣши са *св.* просълзя се, насълзя се

просмраждати, -аѣѣ, -аѣши *несв.* помрачавам; смръщвам, намръщвам лицето си

простѣти, -ѣѣѣ, -ѣѣши *св. с вин. п. и отъ с род. п.* 1. простя; 2. освободя

простѣти, -аѣѣ, -аѣши *несв.* 1. простирам, разстилам; 2. разпростирам, разпространявам

просто *нрч.* просто, ясно, открито

простовласъ, -ѣѣ *прил.* с разпуснати коси

простолѣѣниъ, -а *ср.* 1. прост човек, от благороден произход; 2. мирянин

просторъ, -а *м.* простор, пространство

простотѣ, -н *ж.* простота, простосърдечност

пространѣти, -аѣѣ, -аѣши *св. с вин. п.* дам простор, поместя

пространо *нрч.* открито, откровено

пространъ, -ѣѣ *прил.* пространен; широк

пространѣниъ, -ѣѣ *прил.* пространен; широк

пространѣство, -а *ср.* пространство, простор

прострѣѣти, -тѣѣѣ, -тѣѣши *св. с вин. п. и дат. п.* простра, протегна

простъ, -ѣѣ *прил.* 1. прост, несложен; ~ лѣѣѣниъ обикновен човек; 2. прав, изправен; поставѣти ~ изправя; 3. чист

простѣѣни, -на *ж.* прошка, опрощение

прострѣѣти, -тѣѣѣ, -тѣѣши *св.* 1. простра; 2. разпростра; 3. разширя

простѣць, -а *м.* 1. прост човек, от благороден произход; 2. мирянин

простѣти са, -саѣѣ са, -саѣѣши са *св.* 1. слегна се, пропадна; 2. спускам се, пробия се

протѣсати, -шѣѣ, -сѣши *св.* 1. разсека; 2. разделя; отделя

протѣѣти са, -вѣѣѣ са, -вѣѣши са *несв. с дат. п.* противя се, противопоставям се

протѣѣѣти са, -аѣѣѣ са, аѣѣѣши са *несв.* противя се

протнво *предлог с дат. п.* 1. срещу, против; 2 според
 протнвъз *нрч.* против
 протнвъннкъ, –а *м.* противник, неприятел
 протнвъннчъ *прил. прит.* на противника, противников
 протнвънъ, –ын *прил.* 1. противен, срещуположен; 2. противен, непокорен; 3. противнически, неприятелски, враждебен; *субст.* въсѣ протнвънага всички враждебни сили, всички неприятели
 протнвъж *предлог с дат. п.* против, срещу
 протлъковъннкъ, –а *м.* преводач
 протръгнѣтн сѧ, –нѣ сѧ, –нешн сѧ *св.* протъркам се, скъсам се
 протръзѧтн, –нѣж, –нешн *несв.* раздирам, прокъсвам; – сѧ раздирам се, прокъсвам се
 протѧгнѣтн, –нѣж, –нешн *св.* (ръка) протегна, подам
 протѧжъно *нрч.* продължително
 протѧжънъ, –ын *прил.* кос, скосен
 прохладнтн, –ждѣж, –дншн *св. с тв. п.* прохладя
 проходнтн, –ждѣж, –дншн *несв.* 1. преминавам; 2. обхождам, обикалям
 прохощенне, –ниѧ *ср.* проход, преминаване
 прохъженне, –ниѧ *ср.* побледняване, пожълтяване
 процвнстн, –цвътѣж, –цвътешн *св.* процъфтя, разцъфтя
 процвнтѧтн, –нѣж, –нешн *несв.* процъфтявам, разцъфтявам
 прочее *нрч.* прочее; и прочее и прочее, и т.н.
 прочнцѧтн, –нѣж, –нешн *несв.* прочиствам, разчиствам
 прочурѣстн, –тѣж, тешн (< –тѣ–) *св.* прокарам, проправя
 прочурѣтѧтн, –нѣж, –нешн *несв.* предназначавам
 прочъ, прочнн *прил.* друг, останал
 прочютн, –юѣж, –юешн *св.* почувствам; усетя
 прошенне, –ниѧ *ср.* молба, прошение
 прощенне, –ниѧ *ср.* прошка
 прѣк– *съкр. от пророк–*
 прѣрч– *съкр. от пророч–*
 прѣчст– *съкр. от прѣчъст–*
 прѣчт– *съкр. от прѣчъст–*
 прѣтнць, –а *м.* парцалива дреха, дрипа
 прѣтъ, –а *м.* плат
 прѣвовъзлежанне, –ниѧ *ср.* първо място при при пира, при гощавката
 прѣвое *нрч.* първом, най-напред
 прѣвородънъ
 прѣвородъць, –а *м.* първороден син

прѣвосвѣтнѣхъ, -хъ м. прѣвосвещеник
 прѣвословеснѣхъ, -хъ прил. древен
 прѣвъзъ, -а, -о 1. числ. ред. прѣви, -а, -о; 2. прѣвичен, прѣвоначален
 прѣвъствовати, -ахъ, -аешн несов. прѣвенствувам, заемам прѣво място
 прѣвъѣ 1. нарч. по-прѣво, по-рано, прѣвом; 2. съюз с род. п. преди
 прѣвъѣнѣцъ, -а м. прѣвенец, прѣвороден син
 прѣсн, -а ж. мн. гърди
 прѣстенъ, прѣстене м. прѣстен
 прѣстъ, -а м. (на рѣката) прѣст
 прѣстъ, -н ж. прѣст, земя
 прѣтъ, -а м. лен
 прѣвнѣвати, -ахъ, -аешн св. 1. пребивам; 2. прѣчупвам, строшавам
 прѣвнѣти, -внѣхъ, -внѣшн св. 1. пребия; 2. прѣчупя, строша
 прѣвлагъ, -хъ прил. преблаг
 прѣборѣннѣхъ, -а м. победител
 прѣбѣванне, -ние ср. обител
 прѣбѣвати, -ахъ, -аешн несов. с въ и мест. п. просъществувам, пребивавам
 прѣбѣяти, -бѣдѣхъ, -бѣдѣшн св. прѣбѣда, просъществувам
 прѣбѣятине, -ние ср. пребиваване
 прѣбѣяти, -н ж. обител
 прѣбѣятихъ, -хъ прил. постоянен, неизменен
 прѣвелнѣхъ, -хъ прил. прѣголям, много голям
 прѣвелнѣхъ, -хъ прил. надменен, високомерен
 прѣвестн, -вѣзѣхъ, -вѣзѣшн (< -зѣ-) св. превозя
 прѣвнѣтати, -ахъ, -аешн св. прѣселя се
 прѣвнѣти сѣ, -внѣхъ сѣ, -внѣшн сѣ св. с тв. п. повия се, завия се, обвия се
 прѣвладѣхъ, -хъ м. владетел
 прѣвластн, -дѣхъ, -дѣшн (< -дѣ-) несов. владея, властвам
 прѣводнѣти, -ждѣхъ, -днѣшн несов. прѣвеждам, съпровождам
 прѣвозъ, -а м. кораб, превоз
 прѣворѣ, -хъ ж. 1. преддверие; 2. ограда
 прѣвратнѣхъ, -хъ ж. променлив
 прѣвратнѣти, -цѣхъ, -тнѣшн св. променя, прѣвърна; ~ сѣ променя се, прѣвърна се
 прѣвратъ, -а м. прѣвърщане
 прѣвращати, -ахъ, -аешн несов. прѣвърщам; ~ сѣ прѣвърщам се
 прѣврѣднѣти, -ждѣхъ, -днѣшн св. прѣстъпя, наруша
 прѣврѣждати, -ахъ, -аешн несов. гледам презрително

прѣврѣци, –врѣжѣ, –врѣжешн св. прехвърля
 прѣвзвѣрѣти, –врѣжѣ, –врѣжешн св. 1. кипна, изкипя; 2. кипна, избухна, възмутя се
 прѣвзвѣзти, –ндѣжѣ, –ндѣшн св. с вин. п. надхвърля, превиша, надмина
 прѣвзвѣзти сѣ, –сѣ сѣ, сѣшн сѣ св. 1. издигна се над нещо, възнеса се; 2. превъзнеса се
 прѣвзвѣспрѣнѣ, –зѣн прил. небесен, горен
 прѣвзвѣшнѣ, –зѣн прил. (за Бог) превишен, всевишен
 прѣвѣса, –зѣ жс. 1. везни, теглилки; 2. съзвездие и зодиакален знак „Везни“; 3. завеса
 прѣвѣснѣ, –зѣн прил. който се отнася до везни
 прѣвѣчѣнѣ, –зѣн прил. предвечен
 прѣвглѣбнѣ, –зѣ жс. пропаст, бездна
 прѣвградѣ, –зѣ жс. преграда
 прѣвградити, –ждѣжѣ, –дншн св. преградя
 прѣвгражденнѣ, –нѣ ср. 1. преграда; 2. пречка
 прѣвгрѣбнѣ, –зѣн прил. прегърбен, превит
 прѣвгрѣдѣ, –зѣн прил. високомерен, надменен, горделив
 прѣвгрѣшеннѣ, –нѣ ср. прегрешение; вжс. и грѣхѣ
 прѣвгѣбатнѣ, –аѣжѣ, –аѣшн несв. прегъвам, сгъвам; ~ колѣна прегъвам колена, коленича
 прѣвгѣинѣ, –нѣ жс. планинска верига, нагънатата планинска местност
 прѣвгѣдѣнѣ, –а жс. струнен инструмент, псалтир
 прѣвдавѣнѣ, –а м. предател
 прѣвданнѣ, –нѣ ср. 1. предаване, предание, традиция; 2. предаване, жертва, саможертва; 3. предателство
 прѣвдатѣлѣ, –лѣ м. предател
 прѣвдатнѣ, –дамѣ, –дѣшн св. 1. с вин. и дат. п. предам, поверя; 2. с вин и дат. п. или на с вин. п. предам
 някого; 3. с вин. и вѣ с вин. п. пратя, отправя; 4. с вин. и дат. п. подам, протегна; ~ сѣ предам се,
 отдам се, пожертвам се
 прѣвдатнѣ, –аѣжѣ, –аѣшн несв. с вин. и вѣ с вин. п. предавам, доверявам; ~ сѣ жертвам се
 прѣвдобро нрч. предобре, най-добре
 прѣвдолѣннѣ, –нѣ ср. преодоляване, превъзможване
 прѣвдрагѣ, –зѣн жс. предраг, желан
 прѣвдрѣжатнѣ, –жѣжѣ, –жѣшн несв. държа във владение; притежавам, имам
 прѣвдѣ предлог 1. с тв. п. за място пред предмет, лице пред; 2. с вин. п. за движение към място, лице
 пред
 прѣвдѣворѣнѣ, –а м. предводител
 прѣвдѣворнѣ, –нѣ ср. преден двор
 прѣвдѣзѣваннѣ, –нѣ ср. почетна покана
 прѣвдѣзѣрѣти, –рѣжѣ, –рѣшн несв. съзирам
 прѣвдѣзти, –ндѣжѣ, –ндѣшн несв. предшестввам, предхождам
 прѣвдѣлагатнѣ, –аѣжѣ, –аѣшн несв. полагам, слагам пред ...

прѣдълежатн, –жж, –жншн *несв.* намирам се пред някого, нещо; *безл.* предстои, предстоящо е
 прѣдълогъ, –а *м.* защита, опора
 прѣдъложенне, –нѣ *ср.* поставяне пред нещо, излагане, изнасяне; 2. предложение; намерение
 прѣдъложитн, –жж, –жншн *св. с вин. п.* 1. сложа, поставя пред ...; 2. предложа; изложа; – *са със за и вин. п.* принеса се в жертва, пожертвам се, обричам се
 прѣдъписанне, –нѣ *ср.* пример, образец
 прѣдъпоказатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* предварително покажа
 прѣдъполагатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* поднасям пред някого, предлагам
 прѣдъпосълатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* изпращам напред някого
 прѣдъпраздъньство, –а *ср.* предпразненство, навечерие на празника
 прѣдъреченъ, –ын *прил.* горепосочен, казан, речен по-рано
 прѣдпъс– *вж.* прѣдъпис–
 прѣдъставитн, –вѣж, –вншн *св.* предоставя, дам на някого нещо; *с дат. и вин. п.*
 прѣдъставленне, –нѣ *ср.* 1. представяне; 2. представяне пред Бога
 прѣдъстолне, –нѣ *ср.* първото, почетното място на трапезата
 прѣдъстоятн, –тоѣж, –тоншн *несв.* стоя пред ...
 прѣдъсѣданне, –нѣ *ср.* сядане на предно място, отпред
 прѣдъсѣстн, –садж, –садѣшн *св.* заема първото място на масата, на трапезата
 прѣдътеча, –а *м.* предтеча, предшественик
 прѣдънь, –нѣн *прил.* преден
 прѣдъратн, –дѣрж, –дѣрешн *св.* раздѣра
 прѣдѣдъ, –а *м.* працядо, прародител
 прѣдѣлнтн, –лѣж, –лншн *несв.* поставям предел, ограничавам
 прѣдѣлъ, –а *м.* предел, граница
 прѣдѣлатн, –ѣж, –ѣшн *несв.* попречвам
 прѣдъжасатн, –аѣж, –аѣшн *несв.* ужасявам
 прѣдъжаснтн, –шж, –сншн *св.* потреса, ужася
 прѣжде 1. *нрч.* преди, по-рано; 2. *предлог с род. п.* преди, до
 прѣждевъзвѣзъ, –ын *прил.* предишен, минал
 прѣждевъзлѣганне, –нѣ *ср.* първо място при пир, гощавка
 прѣждевъзѣванне, –нѣ *ср.* първо място при пир, гощавка
 прѣждѣнареченъ, –ын *прил.* по-рано споменат
 прѣждѣреченъ, –ын *прил.* преждеречен, по-рано споменат
 прѣждѣсѣщѣнь, –ын *прил.* преждеосвещен, който е предварително осветен
 прѣждѣсѣданне, –нѣ *ср.* сядане на първо място
 прѣждѣсѣщѣство, –а *ср.* съществуване преди нещо друго
 прѣждѣннкъ, –а *м.* помощник

прѣждьнь, –ън *прил.* прежден, предишен, древен
 прѣзорнвъ, –ън *прил.* високомерен, надменен, горделив
 прѣзоръ, –а *м.* горделивост, надменност
 прѣзорьно *нрч.* горделиво, надменно, високомерно
 прѣзорьство, –а *ср.* високомерие, горделивост, надменност
 прѣзьрѣнне, –нѣ *ср.* пропуск
 прѣзьрѣти, –рѣѣ, –рѣши *св. с вин. п.* презирам, пренебрегвам, оставям без внимание
 прѣнгрѣти, –аѣѣ, –аѣши *несв.* надигравам
 прѣнд– *вж.* и прѣнѣти
 прѣнзлнхѣ *нрч.* прекомерно
 прѣнзнуорѣти, –рѣѣ, –рѣши *св.* изнуря, измъча
 прѣнмѣти, –ѣмѣѣ, –ѣмѣши *несв.* приемам, поемам
 прѣнмѣннѣкъ, –а *м.* приемник, наследник
 прѣнѣти, –нѣѣ, нѣѣши *св. с вин. п. или отъ с род. п.* премина, отмина; *безл.* изчезне, свърши се; – мало поотдалеча се
 прѣклѣнѣти, –нѣѣѣ, –нѣѣши *несв. с вин. п.* прекланям; превалям
 прѣклонѣнне, –нѣ *ср.* 1. подчинение; 2. преклонение
 прѣклонѣти, –нѣѣ, –нѣши *св. с вин. п.* преклоня; – *са с тв. и на с вин. п.* склоня, убежда, реша
 прѣкорѣнвъ, –ън *прил.* противоречащ, възразяващ
 прѣкословне, –нѣ *ср.* възражение, прекословие, несъгласие
 прѣкратѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *св.* прекратя
 прѣкрѣстѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *св. с вин. п.* прекръстя, направля кръстен знак
 прѣкрѣѣѣти, –аѣѣ, –аѣѣши *несв. с вин. п.* прекръствам
 прѣлагѣти *са*, –аѣѣ *са*, –аѣѣши *са несв.* превръщам, преобразувам; – *са* превръщам се; променям се
 прѣлазѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *несв.* преминавам, прекачвам се
 прѣламѣти, –аѣѣ, –аѣѣши *несв.* пречупвам, разчупвам, разломавам
 прѣлнхѣ, –ън *прил.* прекален, прекомерен
 прѣлнѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *св. с вин. и отъ с род. п.* прелея, пресипя
 прѣлогѣти, –аѣѣ *м.* съгледвач, шпионин
 прѣлогъ, –а *м.* 1. превръщане, промяна; 2. превод
 прѣложѣнне, –нѣ *ср.* 1. превръщане, изменение; преобразяване; 2. превеждане, превод
 прѣложѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *св.* 1. *с вин. и с дат. п.* обърна към; 2. *с вин и въ с вин. п.* преобразувам, превърна; 3. *с вин. и къ с дат. п.* пренеса, прехвърля, пренасоча; – *са* превърна се в нещо друго, променя качествата си
 прѣломѣти, –мѣѣѣ, –мѣѣши *св.* преломя, пречупя, разчупя
 прѣломѣнне, –нѣ *ср.* пречупване
 прѣльстѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *св. с вин. п.* прелъстя, заблудя
 прѣльстъ, –н *ж.* измама, подвеждане; заблуда

прѣльстѣннѣ, –а м. съблазнител, изкусител
 прѣльстѣтн, –аѣ, –аѣшн неск. с вин. п. прельстявам, подлъгвам, заблуждавам
 прѣльстѣннѣ, –нѣ ср. прельстяване, заблуждаване, измамване
 прѣльстѣ, –зѣн прил. много хубав; прекрасен
 прѣльстѣтн, –зѣ, –зѣшн св. изпълзя, препълзя
 прѣльстѣтн, –аѣ, –аѣшн неск. прелитам
 прѣльстѣтн, –а м. прелюбодеец; вар. прѣльстѣтнѣ
 прѣльстѣтнѣ, –а м., вж. прѣльстѣтн
 прѣльстѣтнѣ, –зѣн прил. прелюбодействен
 прѣльстѣтнѣ, –а ж. прелюбодейка
 прѣльстѣтнѣ, –нѣ ср. прелюбодеяние
 прѣльстѣтнѣ, прѣльстѣтнѣ ж. прелюбодеяние, прелюбодействие, разврат; – творитн, дѣятн прелюбодействам
 прѣльстѣтнѣ, –зѣн прил. многообичан, любим
 прѣльстѣтнѣ, –зѣн прил. много лукав, прелукав
 прѣльстѣтнѣ, –нѣ ср. смяна, промяна
 прѣльстѣтнѣ, –аѣ, –аѣшн неск. с въ и вин. п. прехвърлям се, прескачам в, премятам се
 прѣльстѣтнѣ, –зѣн прил. премилостив, многомилостив
 прѣльстѣтнѣ, –нѣ, –нѣшн св. премина; 2. премина, престѣпя, наруша граница, предел
 прѣльстѣтнѣ, –зѣ, –зѣшн св. премълча
 прѣльстѣтнѣ, –аѣ, –аѣшн неск. премълчавам
 прѣльстѣтнѣ с дат. п. срещу
 прѣльстѣтнѣ, –цѣ, –цѣшн неск. препокривам, покривам
 прѣльстѣтнѣ, вж. прѣльстѣтнѣ
 прѣльстѣтнѣ, –нѣ ср. правоверие, права вяра
 прѣльстѣтнѣ, –могѣ, –могѣшн св. надвия, надмогна
 прѣльстѣтнѣ, нрч. сякаш, като че ли
 прѣльстѣтнѣ, –зѣн прил. насрещен, отсрещен
 прѣльстѣтнѣ, –зѣ ж. промяна
 прѣльстѣтнѣ, –нѣ ср. изменение, промяна
 прѣльстѣтнѣ, нѣ, –нѣшн св. променя, изменя; – сѣ променя се, изменя се
 прѣльстѣтнѣ, –оуѣ, –оуѣшн неск. заменям
 прѣльстѣтнѣ, –а м. заместник
 прѣльстѣтнѣ сѣ, –нѣѣ сѣ, –нѣѣшн сѣ неск. променям се, преобразявам се
 прѣльстѣтнѣ, –нѣ ср. 1. премерване, замерване; 2. размер
 прѣльстѣтнѣ, –ждѣ, –ждѣшн св. забавя; ~ сѣ забавя се
 прѣльстѣтнѣ, –цѣ, –цѣшн неск. с о и мест. п. разсъждавам мъдро, философствам
 прѣльстѣтнѣ, –н ж. премъдрост, мъдрост

прѣмѣдрѣ, –ѣн *прил.* премѣдр
 прѣмѣдрѣти, –рѣѣ, –рѣешн *несв.* разсъждавам, умувам; мѣдрувам
 прѣнемаганне, –на *ср.* изнемогване, изтощение
 прѣнемагатн, –аѣ, –аешн *несв.* с о и мест. п изнемогвам, падам духом
 прѣнемоцин, –могѣ, –можешн *св.* изнемогна
 прѣнести, –сѣ, –сешн *св.* с вин. и отъ с род. п. пренеса, донеса
 прѣношенне, –на *ср.* 1. пренасяне; 2. пренасяне на виното за причастие
 прѣобндѣнне, –на *ср.* обиждане, обида
 прѣобндѣти, –ждѣ, –дншн *св.* обидя някого, отнеса се към някого несправедливо
 прѣображенне, –на *ср.* преобращение, преобразяване; 2. празникът Преображение Господне, 6 август
 прѣобразити сѣ, –жѣ сѣ, –жншн сѣ *св.* преобразя се, променя вида си
 прѣобразовати сѣ, –аѣ сѣ, –аешн сѣ *несв.* преобразявам се, променям вида си
 прѣодръжатн, –жѣ, –жншн *св.* преодолея
 прѣпнрати, –аѣ, –аешн *несв.* убеждавам някого в спор, в дискусия
 прѣпнтѣти, –ѣѣ, –ѣешн *св.* изхраня, нахраня
 прѣпладънне, –на *ср.* времето преди пладне, преди обед; *вж.* и прѣпладънна
 прѣпладънна, –ѣ *жс.* сутрин, преди обед; *вж.* и прѣпладънне
 прѣплотн, –пловѣ, –пловешн *св.* преплувам
 прѣподобне, –на *ср.* преподобие, святост, благочестие
 прѣподобънѣ, –ѣн *прил.* преподобен, свят
 прѣпокоитн, –оѣ, –ошн *св.* успокоя
 прѣполовннн, –влѣѣ, –вншн *несв.* преполовявам; ~ сѣ преполовявам се
 прѣполовлѣнне, –на *ср.* преполовяване; 2. празникът Преполовение на Петдесетница на 25 ден след
 Великден
 прѣпона, –ѣ *жс.* завеса
 прѣпоуститн, –цѣ, –стншн *св.* дам, предам
 прѣпочитн, –чнѣ, –чнешн *св.* почета
 прѣпоѣсанне, –на *ср.* 1. пояс; 2. пояс, кръст
 прѣпоѣсати, –шѣ, –шешн *св.* и *несв.* с вин. и тв. п. препаша, опаша; ~ сѣ препаша се, препасвам се,
 опаша се, увия се с пояс
 прѣпоѣсѣ, –а *м.* пояс
 прѣпровождати, –аѣ, –аешн *несв.* прекарам, изпращам
 прѣпроводитн, –ждѣ, –дншн *св.* прекарам, изживея
 прѣпростѣ *нрч.* простодушно, просто, чистосърдечно
 прѣпростѣ *прил.* *нескл.* прост, простудушен, чистосърдечен
 прѣпрѣдънѣ, –ѣн *прил.* пурпурен, тъмно червен
 прѣпърѣнне, –на *ср.* 1. убеждаване, предумване; 2. препирня, спор, спорене
 прѣпърѣти, –пърѣ, –пърншн *св.* надвия в спор някого, убежда

прѣпѣтъ, –ын *прил.* 1. възпят, възпяван; 2. преславен
 прѣреци, –рекѣ, –речешн *св.* разсърдя се
 прѣровъ, –а *м.* ров, яма, трап
 прѣрочънъ, –ын *прил.* спорен, оспорван
 прѣрѣзати, –жѣ, –жешн *св.* прережа, разрежа, отрежа
 прѣрѣзъ, –а *м.* разрез, прерязване
 прѣрѣканне, –нѣ *ср.* пререкание, спор
 прѣрѣкати, –аѣ, –аешн *несв.* противореча на някого, споря, възразявам
 прѣсвятъ, –ын *прил.* пресвят
 прѣсельникъ, –а *м.* преселник, преселец
 прѣснати, –аѣ, –аешн *несв.* озарявам, осветлявам
 прѣсквернъ, –ын *прил.* прескверен, отвратителен
 прѣславнъ, –ын *прил.* преславен
 прѣславнѣ *нрч.* необикновено, изключително
 прѣслоушанне, –нѣ *ср.* неподчинение
 прѣслоушати, –аѣ, –аешн *несв.* не слушам; проявявам неподчинение
 прѣслоушнъ, –ын *прил.* 1. непослушен; 2. непокорен
 прѣспѣвати, –аѣ, –аешн 1. излизам напред; изпреварвам; 2. напредвам пред някого, превъзхождам
 прѣспѣти, –ѣж, –ѣешн *св.* изляза напред, преваря, изпреваря, задмина
 прѣст– съкр. от прѣсвят–
 прѣставати, –вѣж, –вншн *св.* с *вин. п.*, отъ с *род. п.* и въ с *вин. п.* променя нечие състояние
 прѣставленне, –нѣ *ср.* 1. преместване; 2. представяне пред Бога, смърт, кончина; 3. промяна на мисленето
 прѣстанъ, –н *ж.* преставане; без прѣстани непрекъснато
 прѣстати, –нѣ, –нешн (< –нѣ–) *св.* престана, спра да ...
 прѣстаѣти, –аѣ, –аешн *несв.* преставам, спирам да ...
 прѣстолъ, –а *м.* престол, трон; *мн.* прѣстола един от висшите ангелски чинове
 прѣстоѣние, –нѣ *ср.* 1. наличие, присъствие, съществуване; 2. богослужение, църковна служба
 прѣстоѣти, –тоѣж, –тоншн *несв.* с *дат. п.* или на с *вин. п.* 1. присъствам; 2. изпълнавам, служа
 прѣстѣпати, аѣ, –аешн *несв.* с *вин. п.* (ред, закон, обичай) престъпвам, нарушавам
 прѣстѣпати, –пѣж, –пншн *св.* с *вин. п.* (ред, закон, обичай) престъпя, наруша
 прѣстѣплѣние, –нѣ *ср.* престъпление, нарушение
 прѣстѣпоклатне, –нѣ *ср.* лъжлива клетва
 прѣстѣпъ, –а *м.* 1. прекрачване, престъпване на граници, нарушение; 2. престъпление
 прѣстѣпникъ, –а *м.* 1. престъпник; 2. отстъпник
 прѣстѣдѣти, –сѣждѣ, –сѣдншн *несв.* преседявам, стоя дълго някъде
 прѣсѣкати, –аѣ, –аешн *несв.* 1. пресичам, разсичам, разрязвам; 2. пресичам път

прѣсазѣти, -жѣ, -жешн *несв.* подхващам
 прѣсѣчѣти, -чѣ, -чешн *св. с вин. п.* направя да пресекне, пресуша
 прѣтворѣти, -ѣѣ, -ѣешн *несв.* претворявам, превръщам, променям, преобразувам; ~ *са* променям се, преобразувам се
 прѣтворити, -рѣѣ, -решн *св.* претворя, превърна, променя, преобразя; ~ *са* променя се
 прѣтека, -ѣ *ж.* засада, внезапно нападение
 прѣтещи, -текъ, -течешн *св.* 1. притичам; 2. обиколя, обходя с тичане
 прѣтирати, -ѣѣ, -ѣешн *несв.* претърквам; изпилявам
 прѣтити, -ѣѣ, -титн *св.* 1. закая се, заплаша; 2. порицая
 прѣтърѣжити, -нѣ, -нешн *несв.* 1. изтърквам, претърквам; 2. разкъсам
 прѣтърѣзати, -ѣѣ, -ѣешн *св.* 1. претъркам, изтъркам; 2. разкъсам
 прѣтърѣпѣне, -нѣ *ср.* претърпяване, понасяне
 прѣтърѣпѣти, -пѣѣ, -пешн *св.* претърпя, изтърпя
 прѣтърѣти, -тѣѣ, -тѣешн *св.* изпиля
 прѣтѣкѣжити, -нѣ, -нешн *св. с вин. п.* препъна, спъна; ~ *са* препъна се, спъна се
 прѣтѣчѣне, -нѣ *ср.* препятствие, пречка
 прѣтѣканне, -нѣ *ср.* препятствие, спънка, пречка
 прѣтѣкати, -ѣѣ, -ѣешн *несв. с дат. п.* преча, препречвам, препятствам; ~ *са* споря, препирам се
 прѣхажѣти, -ѣѣ, -ѣешн *несв.* преминавам
 прѣхвалѣти, -ѣѣ, -ѣешн *св. с вин. п.* възхвалява, прехваля
 прѣходѣти, -ѣѣ, -ѣешн *несв. с на и вин. п.* 1. преминавам; 2. преброждам, обикалям
 прѣходѣница, -ѣ *ж.* звездата Вечерница, Зорница, планетата Венера
 прѣходѣнѣ, -ѣн *прил.* проходим
 прѣчѣстѣ, -ѣн *прил.* пречист, най-чист
 прѣчѣсть, -н *ж.* милост
 прѣчѣстѣнѣ, -ѣн *прил.* пречестен, многопочитан
 прѣчѣудѣти *са*, -ѣѣ *са*, -ѣешн *св.* изумя се, учудя се, поразя се
 прѣшьд- основа на мин. *деят. I прич. от прѣтити*
 прѣщати, -ѣѣ, -ѣешн *несв.* забранявам
 прѣщѣдрѣ, -ѣн *прил.* прещедър
 прѣщѣне, -нѣ *ср.* наказание, възмездие
 прѣвахати, -ѣѣ, -ѣешн *св.* премина с превозно средство
 прѣвати, -нѣѣ, -нѣешн *св. с вин. п.* взема, приема
 прѣдѣнѣ, -ѣ *прил.* (< *прич.*) изпреден; прѣдѣно нещо изпредено
 прѣдѣно, -ѣ *ср.* 1. нещо изпредено; 2. изпреден конец, нишка
 прѣслѣнѣ, -ѣ *ж.* вретено
 прѣсти, прѣдѣ, прѣдѣшн (< -дѣ-) *несв.* преда

прѣгъ, –а м. скакалец
 прѣдъ, –а м. насип, вал
 прѣжати сѧ, –аѣ сѧ, –аешн сѧ нескв. изопвам се
 прѣжтне, –нѧ ср. събир. прѣти
 псалътирь, псалътирь, псалътирь м. Псалтир, старозаветната книга; гр. ψαλτήριον
 псалъмъ, псалъмъ, псалъмъ, псалмосъ, –а м. псалм, псалом; гр. ψαλμός
 пѣванне, –нѧ ср. упование, надежда; очакване
 пѣвати, –аѣ, –аешн нескв. уповавам се, надявам се
 пѣтахъ, –а м. птица
 пѣтеньць, –а м. птичка
 пѣтннъ, –ын прил. птичи
 пѣтница, –а ж. птица
 пѣтнць, –а м. птиченце, птиче
 пѣтанне, –нѧ ср. разпитване; разследване
 пѣтати, –аѣ, –аешн нескв. питам, разпитвам
 пѣкънница, –а ж. място, където се прави катран, катраница
 пѣрати, перѣ, перешн нескв. летя, рея се в небето
 пѣръникъ, –а м. обичащ да води спор
 пѣръць, –а м. водещ прението, спора; ритор
 пѣръ, пѣра ж. спор, препирня; все пѣра безспорно, без съмнение
 пѣрънне, –нѧ ср. прение, спор
 пѣръ, пѣра ж. прение, спор; бес пѣра безспорно, несъмнено
 пѣрътн, пѣрът, пѣрншн нескв. водя прение, спор; 2. противореча, опонирам
 пѣс– вж. и пнс–
 пѣстротннѧ, –ы ж. мозайка
 пѣснн прил. прит. кучи, кучешки
 пѣсъ, пѣса м. куче, пес
 пѣсъскы нрч. по кучешки, кучешки
 пѣстрошь, –а м. пѣстрота, пѣстрина, шарения
 пѣса, пѣсѧте ср. кученце
 пѣцьлъ, –а м. смола
 пѣцьльнъ, –ын прил. направен от смола
 пѣшѣнница, –а ж. пшеница, жито
 пѣшѣнчънъ, –ын прил. пшеничен
 пѣшѣно, –а ср. брашно
 пѣшѣннъ, –ын прил. пшеничен
 пѣванне, –нѧ ср. 1. пеене; 2. песен; вж. и пѣвнне

пѣвъць, –а м. певец
 пѣготнвъ, –ын прил. прокажен
 пѣготъзи, –тъ ж. мн. проказа
 пѣна, пѣнзи ж. пiana; пѣнзи тѣцати изхвърлям пiana от устата; пѣнзи тѣцаа епилептик
 пѣнне, –на ср. пеене; вж. и пѣване
 пѣнънъ, –ын прил. пенест
 пѣнажънникъ, –а м. сараф; банкер
 пѣназь, –а м. пара, монета
 пѣсннвъць, –а м. 1. певец; певец в църквата, псалт; 2. библейската книга Псалтир
 пѣснь, –н ж. песен; ~ пѣсньмъ, ~ пѣсннн библейската книга Песен на песните
 пѣстоунъ, –а м. възпитател
 пѣсъкъ, –а м. пясък
 пѣтелъ, –а м. петел
 пѣтн, поѣж, поешн несл. свин. и дат. п. пея, възпявам; – са възпявам
 пѣтне, –на ср. пеене; пѣтиа пѣтии библейската книга „Песен на песните“
 пѣтлъ, –а м. петел
 пѣшь нрч. пеш, пешком; нтн пѣшн вървя пеш, пешком
 пѣшьць, –а м. пехотинец
 падь, –н ж. педея
 падьннца, –а ж. мярка за дължина, педея
 пасть, –н ж. пестник
 пата, патъзи ж. пета
 патн, пьнѣж, пьнешн несл. пъна, напъвам
 патнокостннъ, –ын прил. който се отнася до празника Петдесетница
 патнокостна, –на ж. празникът Петдесетница; гр. πεντηκοστή
 патъ, –ын числ. ред. пети
 патъкъ, –а м. петък
 патъ числ. бр. пет
 патъдесатъннца, –а ж. празникът Петдесетница; гр. πεντηκοστή
 пѣдьць, –а м. пазащ, пѣдар
 пѣпъ, –а м. пѣп
 пѣто, пѣта ср. и пѣтъ, –а м. вериги, окови
 пѣтнводъць, –а м. водащ
 пѣтъ, –н м. пѣт; пѣтѣмъ нтн вървя по пѣтя
 пѣтънникъ, –а м. пѣтник
 пѣтънъ, –ын прил. пѣтен, отнасящ се до пѣтя
 пѣчнна, –зи ж. бездна, дълбина

Р

р буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѿ

ṙ числ. 100 в кирилицата; в глаголицата ѿ е 100

ṙ означение на числ. бр. и ред. сто

раба, рабѣзѣ жс. робиня; слугиня; ~ божнѣ, ~ хрнствова, ~ господьнѣ

рабнн прил. прит. робски, който принадлежи на роба; който принадлежи на слугата

рабнѣтн, раблѣж, рабншн нескв. поробвам

рабнѣца, -а жс. робиня, прислужничка

рабнѣчнѣцѣ, -а м. 1. син на робинята, на рабата; 2. роб

рабнѣчнѣна, -ѣзѣ жс. 1. дъщеря на робинята, на рабата; 2. робиня

рабовѣтн, -ѣчѣж, -ѣчѣшн нескв. служа, угаждам; робувам

раболнѣчнѣж, -ѣжн прил. 1. подобен на роб; 2. подъл, низък

раболѣпнѣно нрч. подобно на робите, робски, раболепно

работа, -ѣзѣ жс. 1. робство, неволя; 2. служба, дело: работа хрнствова; 3. труд, работа

работаннѣ, -нѣа ср. 1. робство; 2. служба

работѣтн, -ѣжѣж, -ѣжѣшн нескв. 1. намирам се в робство, в неволя, робувам; 2. служа; 3. работя, трудя се

работнѣна, -ѣзѣ жс. част от работа, част от даден труд

работѣватн, -ѣжѣж, -ѣжѣшн нескв. работя, действам, функционирам

работѣннѣж, -а м. 1. роб, слуга; 2. работник, наемник; 3. служител

работѣннѣца, -а жс. 1. робиня, слугиня; 2. служителка

работѣнѣж, -ѣжн прил. 1. който се отнася до робството; 2. поробен, поробена; 3. служещ, подчинен

работѣжѣж, -а м. роб

рабѣж, -а м. 1. роб, слуга; 2. служител; хрнствожѣж ~ християнин

рабѣжннн, -нѣа жс. робиня; вжс. и работѣннѣца

рабѣжнннѣж, -а прил. прит. на робинята

рабѣжскѣж, -ѣжн прил. робски

рабѣжскѣзѣ нрч. робски

рабнѣ, -нѣа ср. събир. роби

рабв- вжс. и раб-

равоѣчнн м. нескл. учител; гр. ραββουνί от евр.

равѣжвн м. нескл. учител; гр. ραββί от евр.; вар. рабвн, рабѣжвн

равѣнатѣлѣ, -лѣжѣ м. сравнител?

равѣнатн, -ѣжѣж, -ѣжѣшн нескв. 1. изравнявам, правя гладѣжк; 2. подобрявам.

равѣнннѣзѣ -а жс. мн. равноденствие

равѣно нрч. 1. равно; 2. еднакво;

равъноангѣлъ, –а м. равен с ангелите
 равънобоженне, –нѣ ср. равенство с Бога
 равънобожити сѧ, –жж сѧ, –жнши сѧ неск. считам се за равен с Бога
 равънобожествънъ, –ъин прил. отнасящ се към равенството с Бога
 равъновидънъ, –ъин прил. подобен или еднакъв на вид
 равънодоушевьнъ, –ъин прил. сроден душевно, еднакъв или близък по начин на мислене
 равънодѣнне, –нѣ ср. равноденствие
 равънодѣньство, –а ср. равноденствие
 равънодѣньнъ, –ъин прил. равноденствен
 равъноестествънъ, –ъин прил. равен по естество, по природа
 равънозаконне, –нѣ прил. равен по закон, по право
 равъномоцънъ, –ъин прил. еднакво мощен, еднакво силен
 равъномѣрне, –нѣ ср. 1. съответствие; 2. равновесие
 равънообразънъ, –ъин прил. равен
 равънооумьнъ, –ъин прил. равен по ум, по разум
 равънорадостъно нрч. с еднаква, равна радост
 равъносилънъ, –ъин прил. равен по сила
 равънославне, –нѣ ср. еднаквост
 равънославнмъ, –ъин прил. равно, еднакво прославян
 равънослоужитѣль, –лѣ м. служещ зедно с другиго, колега
 равъностатѣль, –лѣ м. равен по достоинство
 равъностоѣбно нрч. равно, наравно
 равънострастѣе, –ѣ ср. равенство по страдание
 равъностъ, –н ж. 1. равенство; 2. еднаквост; 3. равнина, равно място
 равънотъчънъ, –ъин прил. съвсем равен
 равъночнслънъ, –ъин прил. равен по численост
 равъночъстнтѣль, –лѣ м. еднакво почитан
 равъночъстѣе, –ѣ ср. равенство по чест
 равъночътемъ прил. (< прич.) еднакво почитан
 равъночъстне, –нѣ ср. равномерност
 равънъ, –ъин прил. 1. равен; 2. еднакъв; 3. достатъчен; отъ равъна, по равно
 равънь, –н ж. 1. равно, гладко място, равнина; 2. равноденствие; вж. равънодѣньство
 равъньство, –а ср. 1. еднаквост; 2. равнина, плоскост
 равъньствънъ нрч. равносилно, равно; еднакво
 радн задлог с род. п. заради, поради; сего радн, заради, поради това; вар. радъма; вж. и дѣлѣ, дѣлъма
 раднтн, раждж, раднши неск. 1. безпокоя се; 2. грижа се за някого, за нещо; не раднтн не ме интересува,
 не ме вълнува, не се грижа за някого, за нещо, вж. брѣцин > не брѣцин

радoвaннe, –ннa *ср.* радoст
 радoвaннъ, –ън *прил.* радoстен
 радoвaтн сa, –oуѣт сa, –oуѣшн сa *несв. с дат. п.; с тв. п.; с o и мест. п.* радвaм сe
 радoстнвъ, –ън *прил.* радoстен; *жс.* радoстнвa прелестнa
 радoстъ, –н *жс.* радoст, ликувaнe, тържeствo; ~ твoрaн кoйтo създaвa радoст; въннтн въ ~ радвaм сe, спoдeляя нeчия радoст
 радoстънo *нрч.* радoстнo, вeсeлo; *вар.* радoстънѣ
 радoстънoтвoрнъ, –ън *прил.* прeдизвиквaщ, събуждaщ радoст
 радoстънъ, –ън *прил.* радoстен, вeсeл; *субст.* радoстънaя рaсдoстни чувствa, състoяниe; *вж.* и радъ
 радoстънѣ *вж.* радoстънo
 радoщa, –a *жс.* радoст, ликувaнe
 радoщa *жс. мн.* вeсeлиe, радoст, сaмo вѣв фoрмaтa зa тв. мн. радoщaмн
 радъ, –ън *прил.* радoстен, щaстлив, дoвoлeн; ~ вънн радoстен сѣм; *вж.* и радoстънъ
 радъмa зaдлoг с *род. п.* зaрaди, пoрaди
 рaждaтн сa, –aѣт сa, –aѣшн сa *несв.* рaждaм сe
 рaждѣжeннe, –ннa *ср.* вѣзплaмeнявaнe, рaзгaрeнe
 рaждѣщн, –дeгѣ, –дeжeшн *св. с вин. п.* зaпaля, рaзпaля; ~ сa рaзпaля сe, плaмнa
 рaжднe, –ннa *ср.* сѣбир. издънки, клонки
 рaжднзaннe, –ннa *ср.* рaзпaлвaнe, плaмтeнe
 рaжднзaтн, –aѣт, –aѣшн *несв.* рaзпaлвaм, вѣзплaмeнявaм; ~ сa зaгрeвaм сe, зaтoплaм сe
 рaздaрѣтн, –рѣѣт, –рѣѣшн *несв.* рaзрушaвaм; нaрушaвaм; прoмeням
 рaзвнвaтн, –aѣт, –aѣшн *несв.* рaзбивaм, удрям
 рaзвннтн, –ннѣ, –нeшн *св.* рaзбия
 рaзвoн, –ннa *м.* рaзнoйнeчeствo, нaсилнe; убийствo; ~ твoрнтн, ~ дѣятн рaзбoйнeчeствaм, нaсилнeчa; *вж.* и рaзвoнeствo
 рaзвoнннкъ –a *м.* рaзбoйнeк, злoдeй
 рaзвoнннчъ *прил. прит.* нa рaзбoйнeкa, рaзбoйнeчeски
 рaзвoнскъ, –ън *прил.* рaзбoйнeчeски
 рaзвoнeствo, –a *м.* рaзбoйнeчeствo; *вж.* и рaзвoн
 рaзвoлѣннe, –ннa *ср.* зaбoлeвaнe
 рaзвѣгнѣтн, –нѣ, –нeшн *св.* рaзбeгaм, рaзпрѣснa; ~ рaзбeгaм сe, рaзпрѣснa сe
 рaзвaрнтн, –рѣѣт, –рншн *св.* рaзтoпя
 рaзвaрѣннe, –ннa *ср.* рaзвaрeвaнe; прeтoпeвaнe
 рaзвeстн, –дѣт, –дeшн *св.* 1. рaзвeдa; 2. рaзпyснa
 рaзвлaчнтн, –чѣт, –чншн *св. с вин. п.* 1. рaзвлaчa; 2. рaзпрѣснa, рaзпилeя
 рaзвoднтн, –ждѣт, –дншн *несв.* 1. рaздeлям; 2. рaзтвaрeям; ~ сa рaзтвaрeям сe
 рaзврaтнтн, –щѣт, –тншн *св.* 1. рaзрушa; 2. рaзврaтa, oтклoня oт прaвнa пѣт
 рaзврaщaтн, –aѣт, –aѣшн *несв.* 1. рaзрушaвaм; 2. рaзврaщaвaм, oтклoнявaм oт прaвнa пѣт

PAZBEP3ATN, -aH, -aешн неcв. разтварям, отварям
 PAZBEP3CTH, -Bpъзж, -Bpъжеши cв. c вин. п. разтворя, отворя
 PAZBEP3ЦH, -Bpъжж, -Bpъжеши cв. c вин. п. отхвърля, разбия
 PAZBЪ 1. предлог c род. п. освен; извън, без; 2. нрч. освен, извън
 PAZГA, -зи ж. 1. пръчка; 2. лозова пръчка; 3. клонка
 PAZГЛACЪHЪ, -зиH прил. разногласен
 PAZГHЪBATH CA, -aH CA, -aешн CA неcв. разгневявам се, разсърждавам се, ядосвам се
 PAZГHЪBHTH CA, -BлHж CA, -BHши CA cв. разгневя се, разсърдя се, ядосам се
 PAZГHЪЦAТH, -aH, -aешн неcв. разпалвам
 PAZГOУBHTH, -BлHж, -BHши cв. разгубя, прахосам
 PAZГPABЛEHHЕ, -Hя cр. разграбване
 PAZГPЪДЪTН CA, -Ъж CA, -Ъеши CA cв. възгордея се
 PAZГЪHATH, PаждeHж, PаждeHши cв. разгоня; прогоня
 PAZГЪHЖTН, -Hж, -Hеши cв. разгъна; разтворя
 PAZДАBЪHHCЪ, -a м. този, който раздава, дарител
 PAZДАTН, -дaмъ, -дaшн cв. раздам
 PAZДАIATН, -aH, -aешн неcв. раздавам; разпределям
 PAZДP- BЖ. и PAZP-
 PAZДPажATH, -aH CA, -aешн CA неcв. раздравам някого, настройвам против някого; ~ CA раздравам се
 PAZДЪPATH, -дeрж, -дeрeши cв. раздeра; ~ CA раздeра се, разкъсам се
 PAZДЪЛEHHЕ, -Hя cр. 1. разделяне, деление; 2. раздор, разногласие
 PAZДЪЛHHTH, -лHж, -лHши cв. c дат. и вин. п. разделя, поделя
 PAZДЪЛЪ, -a м. деление
 PAZДЪЛЪHTH, -лЪж, -лЪеши неcв. разделям
 PAZДHД- BЖ. и Pазити CA
 PAZHHTH CA, -Hдж CA, -Hдeши CA cв. 1. Pазотида се; 2. Pазпpъсна се
 PAZЛAГAHHE, -Hя cр. мнение, преценка
 PAZЛHBAHHЕ, -Hя cр. разливане, Pазпpъскване
 PAZЛHЧEBAТH, -oуж, -oуeши неcв. отличавам; ~ CA отличавам се
 PAZЛHЧЪ¹ прил. нескл. различен
 PAZЛHЧЪ² нрч. различно
 PAZЛHЧЪHо нрч. различно, многообразно;
 PAZЛHЧЪHЪ, -зиH прил. различен, многообразен
 PAZЛHЧЪHЪ нрч. различно
 PAZЛHЧЪCTBOBATH, -oуж, -oуeши неcв. различавам; ~ CA различавам се
 PAZЛHATH, -лЪж, -лЪеши cв. Pазлея; ~ CA Pазлея се, Pолея се
 PAZЛOМHTH, -MлHж, -Mнши cв. Pазломя; Pреломя, Pречупя

Pазлѣнитн сѧ, -нѣж сѧ, -нншн сѧ св. 1. домързи ме; 2. пренебрегна
 Pазлѣка, -ѣж ж. разлѣка, раздѣла
 Pазлѣчатн, -лѣж, -лѣшн нескв. 1. разлѣчвам, разделям; 2. отделям
 Pазлѣченне, -нѣа ср. различаване, разпознаване
 Pазлѣчѣтн, -чѣж, -чѣшн св. с вин. п. и отъ с род. п. отлѣча
 Pазлѣчѣнѣ, -чѣн прил. различен
 Pазметатн, -мѣж, -мѣшн св. разхвърля, разпрѣсна
 Pазмѣслнѣж, -жѣн прил. разсѣдителен
 Pазмѣслѣ, -а м. размисъл
 Pазмѣслѣнѣ, -жѣн прил. разсѣдлив, умен
 Pазмѣшлѣненне, -нѣа ср. колебание, съмнение
 Pазмѣшлѣтн, -лѣжѣж, -лѣжѣшн нескв. размислям, расмишлявам, обмислям
 Pазмѣшитн, -шѣж, -сншн св. с вин. п. и съ с тв. п. размеся, смеся
 Pазмѣсѣ, -а м. смес, смесване
 Pазмѣшатн, -мѣж, -мѣшн нескв. размесвам, смесвам
 Pазмѣтитн сѧ, -цѣж сѧ, -тншн сѧ св. смутя се
 Pазнѣствнне, -нѣа ср. различие, разлика
 Pазнѣство, -а ср. различие
 Pазорѣненне, -нѣа ср. разорение, унищожение
 Pазоритн, -рѣжѣж, -рѣшн св. с вин. п. разоря, разруша; ~ сѧ разоря се
 Pазоумнѣж, -жѣн прил. разумен, разсѣдлив
 Pазоумнѣжно нрч. внимателно
 Pазоумнѣнѣж, -жѣн прил. 1. разумен; 2. схватлив
 Pазоумѣ, -а м. 1. разум, разсѣдѣж; 2. познание, знание; жѣ ~ прѣнитн достигна познанието, разбере
 Pазоумѣно нрч. разумно
 Pазоумѣнѣж, -жѣн прил. разумен, разбиращ
 Pазоумѣнѣ нрч. разумно
 Pазоумѣватн, -мѣж, -мѣшн нескв. с вин. п. разбирам, проумявам; въприемам; ~ сѧ подразбирам се
 Pазоумѣненне, -нѣа ср. 1. разбирање; 2. познание
 Pазоумѣтн, -мѣжѣж, -мѣжѣшн св. и нескв. с вин. п. разбира, разбирам
 Pазражѣтн, -жѣж, -жѣшн св. поразя, съкруша
 Pазроушатн, -мѣж, -мѣшн нескв. с вин. п. разрушавам, унищожавам
 Pазроушенне, -нѣа ср. разрушение, унищожение
 Pазроушитн, -шѣж, -шншн св. с вин. п. разруша, унищожѧ
 Pазроушѣннѣж, -а м. разрушител
 Pазрѣшатн, -мѣж, -мѣшн нескв. 1. развѣрзвам; 2. освобождавам
 Pазрѣшенне, -нѣа ср. 1. развѣрзване; 2. освобождаване; 3. опрощаване на грехове; 4. отменяне на поста

разрѣшѣти, –шѣ, –шнши св. с вин. п. 1. освободя; 2. опростя грехове
 разъно нарч. разделно; – понти разотивам се
 разъньствѣне, –ниа ср. отлика, разлика; различие
 разъньствѣти, –цѣвлѣж, –ствѣши несв. разпратя, разсея в различни посоки
 ран, райа м. рай; вж. и порода
 ранскъ, –ъин прил. райски
 рака, –ъи ж. 1. ковчег; 2. гроб, гробница
 рака, –ъи ж. и м. глупак, смахнат; гр. ראקא от евр.
 ракъ, –а м. 1. рак; 2. зодиакалният знак Рак
 ралне, –ниа ср. събир. ралà
 рало, –а ср. рало; вар. орало
 рама, –ъи и нескл. ж. мест. Рама, град в Палестина близо до Иерусалим; гр. ראמא от евр.
 рамо, рама ср. рамо; вж. и рама
 рамѣнь, –ъин прил. силен, буен; проливен
 рама, рамене ср. рамо
 рана, ранъи ж. 1. рана, нараняване; 2. болест, недъг
 рано нарч. рано
 ранъ, –ъин прил. рàнен
 расадѣти, –ждѣ са, –дѣши са св. разбия, разлома
 расказѣти, –жѣ, –зѣши несв. разграбвам, опустошавам
 расказѣти са, –аѣ са, –аѣши са св. разкая се
 расколѣне, –ниа ср. разногласие, кавга
 расколъ, –а м. разкол
 раскольнъ, –ъин прил. размирен
 раскопавѣти, –аѣж, –аѣши несв. разкопавам
 раскопѣти, –аѣж, –аѣши ср. разкопая
 раскрѣстѣти, –цѣж, –стѣши св. разпѣна на кръст
 раскрѣдѣти са, –аѣж са, –аѣши са св. 1. разпрѣсна; 2. разложи се
 раскрѣпѣти са, –плѣж са, –пѣши са св. разрасна се
 раслаблѣне, –ниа ср. парализа
 раслаблѣнъ, –ъин прил. (< прич.) парализиран
 раслаблѣти, –лѣжѣж, –лѣжѣши несв. с тв. п. парализирам се
 раслаблѣти вж. раслаблѣти
 распалѣне, –ниа ср. распаленост; силна страст
 распалѣна, –ъи ж. отвор; пукнатина
 распалѣне, –ниа ср. плътско желание, похот
 распѣти са, –падѣж са, –падѣши са св. 1. разпадна се; 2. разцепя се, разтроша се

распнатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* разпъвам; ~ сѣ с *дат. п.* подложѣ се на разпъване на кръст
 распонъ, –а *м.* кръст за разпятие; възстатн отъ распона въкръсна от кръста
 распоуститн, –ѣѣ, –стншн *св.* викна, провикна се
 распоустънъ, –ѣн *прил.* распоустънъѣ кѣннъѣ документи за развод
 распрашнн, –шѣ, –сншн *св.* разпръсна прах, разпиля
 распрацин, –гѣ, –жешн *св.* разпрегна
 распъгъватн, –аѣѣ, –аешн *несв.* разпитвам
 распъгъгатн, –аѣѣ, –аешн *св.* разпитама, проуча
 распън– *вж.* и распатн
 распъратн, –перѣ, –перешн *св.* стъпча; ~ сѣ разхвърча се, разлетѣ се
 распърънъ, –ѣн *прил.* създаващ, предизвикващ разпри
 распъръѣ, –а *ж.* разкол, разделение
 распъръѣнне, –нѣ *ср.* разпра, спор, препирня
 распало, –а *ср.* разпятие
 распатн, –пънѣ, –пънешн *св. с вин. п.* 1. разпъна, опъна, разтегна; 2. разпъна на кръст; ~ сѣ с *дат. п.*
 подложѣ се на разпъване
 распатне, –нѣ *ср.* 1. разпъване; 2. разпятие, кръст
 распѣднн, –ждѣ, –дншн *св.* разпѣдя; разгонѣ, разпръсна
 распѣтне, –нѣ *ср.* кръстопѣт
 распѣчатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* разпилявама, прахосвама
 распѣчатн сѣ, –аѣѣ сѣ, –аешн сѣ *св.* разтопя се, стоя се
 распѣдѣрѣтн, –рѣѣѣ, –рѣѣешн *несв.* разтварѣма, правѣ разтвор; ~ сѣ разтварѣма се
 распѣрѣенне, –нѣ *ср.* разтвор
 распѣорнтн¹, –рѣѣѣ, –рншн *св.* отвора, разтвора
 распѣорнтн², –рѣѣѣ, –рншн *св.* 1. разтвора; 2. превърна
 распѣоръ, –а *м.* разтвор
 распѣенне, –нѣ *ср.* 1. растение; 2. растеж, израстване
 распѣсанне, –нѣ *ср.* разсичане, разделяне
 распѣсатн, –аѣѣ, –аешн *св.* разсека
 распѣсѣватн, –аѣѣ, –аешн *несв.* разсичама
 расптн, –тѣ, –тешн *несв.* раста, развивама се; ~ сѣ нараствама, умножавама се
 расптнѣѣ, –ѣн *прил.* растителен
 расптнн, раѣѣѣ, расптншн *несв.* раждама, давама плод; ~ сѣ израствама
 расптовне, –нѣ *ср.* ръст; растеж
 распѣчнтн, –ѣѣѣ, –ѣншн *св.* прахосама, разпиля
 распѣѣатн, –ѣѣѣ, –ншн *несв.* отстоя от някогѣ, от нещѣ, отдалечен съма
 распѣрошнтн, –шѣ, –шншн *св.* 1. разтроша; 2. изхарча, прахосама

разтръгатн, -аѣ, -аешн *несв.* разкъсвам
 разтръгнатн, -нѣ, -нешн *св.* разкъсам
 разтръзатн, -аѣ, -аешн *несв. с вин. п.* разкъсвам, изтръгвам
 растъ, -а *м.* 1. ръст, височина на тялото; 2. (анат.) далак
 растълнтн, -лѣѣ, -лншн *св.* 1. изтлея, разложа; 2. равратя
 растълѣтн, -ѣѣѣ, -ѣешн *св.* равратя се
 растѣптн са, -плѣѣ са, -пншн са *св.* отделя се, разделя се, разпръсна се
 растѣпъ, -а *м.* измерение, размер
 расхъдъ, -а *м.* разединение, разпадане
 расхъзнтнтн, -цѣѣ, -тншн *св.* разграбя, ограбя
 расхъзищенне, -нѣ *ср.* разхищение, ограбване, прехосване
 расчннтнтн, -нѣѣ, -нншн *св.* разделя
 расъматрѣтн, -рѣѣѣ, -рѣешн *несв. с вин. п.* разпознавам, отличавам, преценявам правилно
 расъмотрѣенне, -нѣ *ср.* дарба да се разбира, тълкува
 расъмотртнтн, -цѣѣѣ, -рншн *св.* 1. разгледам; 2. изпитам, проверя
 расъмотрѣлнвъ, -ѣн *прил.* внимателен
 расъмотрѣенне, -нѣ *ср.* разсъждение; обсъждане
 расъмотрѣтн, -рѣѣѣ, -рѣешн *несв.* разглеждам, оглеждам
 расъпатн, -аѣѣ, -аешн *и* -плѣѣѣ, -плѣешн *св.* расципя, изципя
 расѣдатн са, -аѣѣ са, -аешн са *несв.* разтрошавам се, разпадам се
 расѣанне, -нѣ *ср.* рассейване, распръскване
 расѣднъ, -ѣн *прил.* рассъдителен
 расѣждатн, -аѣѣ, -аешн *несв.* 1. рассъждавам; 2. обсъждам
 ратан, ратаѣ *м.* земеделец, полски работник; ратаѣ
 ратва, -ѣ *ж.* оране, оран
 рать, -н *ж.* битка, война
 ратънкъ, -а *м.* неприятел, враг, противник, дявол
 ратънкъскъ, -ѣн *прил.* вражески, неприятелски
 ратънъ, -ѣн *прил.* вражески.
 рафанлъ, -а *м. л.* Рафаил; *гр.* Рафаѣл
 рахнлъ, -н *ж.* Рахил; *гр.* Рахѣл *от евр.*
 раченне, -нѣ *ср.* желание
 рачнтелъ, лѣѣ *м.* любител
 рачнтн, -ѣѣ, -ѣншн *несв. с инф. и дат. п.* желая, пожелавам, благоволявам
 рашнртнтн, -рѣѣѣ, -рншн (< раш-ш) *несв.* расширя
 рашнрѣтн, -рѣѣѣ, -рѣешн (< раш-ш) *несв.* расширявам
 раценне, -нѣ *ср.* растеж; расцвет

рѧцнстн, рѧцѣтѣ, рѧцѣтѣшн (< рѧцѣтѣ-) св. разчета; пресметна
 ребро, -а ср. ребро
 ревѣнтѣлѣ, -лѣ м. ревнител, привѣрженник, последовател
 ревѣноватн, -овѣтѣ, -овѣшн не св. стремя се към нещо ревностно, усърдно
 рек- вж. и рецн
 рекѣше нрч. ще рече, то ест
 ремень, ремене м. ремѣк
 ремѣство, -а ср. умение, икуство
 ресѣнѣ, -ѣн прил. истински
 рѣтнтн, рѣцѣтѣ, рѣтншн не св. стремя се, бора се, споря
 рѣтѣ, -н ж. 1. спор; 2. състезание
 рѣтѣнѣ, -ѣн прил. пронѣцателен; остроумен
 рѣчене, -не ср. слово, рѣч
 рецн, рекѣ, рѣчѣшн св. с вин. и дат. п. река; кажа; - вѣз себѣ помисля си; гранѣ - рецитирам стих; нма рекѣ
 еди кой си; - са наричам се
 рѣза, -ѣ ж. горна дрѣха; рѣза, дрѣха
 рѣзѣнѣца, -а ж. 1. хранилище; 2. ковчеже, сѣкровищница
 рѣзѣно, -а ср. богатство, ценност
 рѣкатн, -ѣтѣ, -ѣшн не св. рева, плача
 рѣмѣлѣнѣнѣ, -а м. римлянин
 рѣмѣскѣ, -ѣн прил. римски
 рѣнѣжтн са, -нѣ са, -нѣшн са св. хвѣрля се, нахвѣрля се
 рѣскѣнѣ, -не ср. скачане, подскѣчане
 рѣскѣтн, -ѣтѣ, -ѣшн не св. тѣчам, бягам
 рѣстѣнѣ, -не ср. състезание, надбѣгване
 рѣстѣтн, -ѣтѣ, -ѣшн не св. подскѣчам, препускам
 рѣтѣне, -не ср. бучене
 рѣторѣкѣнѣ, -не ж. рѣторѣка
 рѣвѣнѣнѣцѣ, -а м. слуга
 робѣ, робѣ м. роб
 ровѣ, ровѣ м. ров
 ровѣнѣнѣкѣ, -а м. пропасть, бездна
 рѣгозѣнѣ, -ѣ ж. рѣгозка; вар. рѣгозѣнѣца
 рѣгозѣнѣца, -а ж., вж. рѣгозѣнѣ
 рѣгѣ, рѣга м. рѣг
 рѣднѣмѣ, -ѣн прил. 1. рѣден, крѣвен; 2. рѣднѣнски, рѣдствѣн
 рѣднѣтѣлѣвѣ, -ѣн прил. рѣдѣтелски

родителъ, -лъ м. родител
 родителство, -а ср. произход
 родити, -ждѣ, -днш св. с вин. п. и отъ с род. п. родя; ~ са 1. родя се; 2. родя се отново, възкръсна
 родотворыць, -а м. родоначалник
 родѣств- съкр. от родѣств-
 родъ, -а м. 1. род, поколение; ~ чловѣчь човешкият род; 2. рождение, раждане; 3. родственици, близки; ~ плътъскъ родство, роднини по кръв; 4. род, естество; ~ водьнъин водната стихия; 5. раждане, реколта
 родѣство, -а ср. родство, роднинство
 рожанъ, -ъин прил. рогов; тръба рожанага рог, музикален инструмен
 рожаньць, -а м. лък
 рожденне, -на ср. 1. рождение, раждане; 2. роднини; 3. родители; 4. праотци
 рождне, -на ср. събир. пръчки; лозница
 рождѣство, -а ср. раждане, рождество
 рождѣствьнъ, -ъин прил. родствен, роднински
 рожьць, -а ср. рожков плод
 роуга, -ъи ж. 1. пръчка, тояга; 2. лозова пръчка
 рон, рога м. рой, рояк
 роса, росъи ж. роса
 росити, -шѣ, -снш несв. рося, нарѣсвам, оросявам
 рогити са, -щѣ са, -тнш са несв. проклинам
 роуда, -ъи ж. рудник
 роумьскъ вж. рнмьскъ
 роумьскъи вж. рнмьскъи
 роумѣнити, -нѣѣ, -ннш св. боядисам в червено, начервявам
 роумѣнство, -а ср. руменина
 роуно, роунесе и роуна ср. руно
 роусална, -на ж. мн. Русалии, название на празника св. Троица, Петдесетница
 роусъ, -ъин прил. 1. жълто-червен; 2. рус; вж. и плавъ
 роути, ревъѣ, реवेशи (< -вт-) несв. рева
 роухло, -а ср. торба, товар, багаж
 рѣватва, -ъи ж. пристъп на телесна болка; ~ рѣчьнага, ~ въ рѣцѣ пристъп на артрит
 рѣвенникъ, -а м. кладенец
 рѣдръ, -а м. мускул
 рѣдръ, -ъин прил. мускулест; рѣдрое масо мускулатура
 рѣзати, рѣжѣ, рѣжеш несв. цвиля
 рѣпѣтанне, -на ср. ропот, роптание
 рѣпѣтати, -щѣ, -щеш несв. роптая

рѣпѣтъ, –а м. ропот
 рѣтъ, рѣта м. уста
 рѣба, –ѣ ж. риба
 рѣбарѣ, –рѣ м. рибар
 рѣвнѣвъ, –а м. рибар, риболовец
 рѣвница, –а ж. рибка
 рѣданне, –на ср. ридание, плач
 рѣдатн, –аѣ, –аешн несл. ридая, плача
 рѣканне, –на ср. рев на диво животно
 рѣло, –а ср. лопата
 рѣснн прил. прит. на риса, принадлежащ на риса
 рѣсъ, –а м. рис
 рѣтн, рѣѣ, рѣешн несл. 1. рия; 2. разкъсвам, раздирам
 рѣвннѣвъ, –ѣн прил. 1. усърден, ревностен; 2. ревнив, свадлив
 рѣвннѣ, –на ср. усърдие, рвение, ревност
 рѣвннѣлъ, лѣ м. последовател, ревнител
 рѣвновенне, –на ср. 1. състезание; 2. съперничество
 рѣвннѣтъ, –н ж. усърдие
 рѣвнница, –а ж. кавга
 рѣцн 2 или 3 л. ед. повел накл. от рѣцн
 рѣдостъ, –н ж. поляна в гора
 рѣдѣко нрч. рядко
 рѣдѣкъ, –ѣн прил. рядък
 рѣза, рѣзѣ ж. резка
 рѣзанне, –на ср. рязане
 рѣзатн, –жѣ, –жешн и –аѣ, –аешн несл. режа; ~ са режа на части
 рѣзонмѣць, –а м. лихвар
 рѣка, –ѣ ж. река
 рѣпнѣ, –на ср. събир. репей
 рѣпнн, –на м. репей
 рѣснота, –ѣ ж. истина
 рѣснѣ вж. раснѣ
 рѣста 1 сигм. аор. 2 или 3 л. дв. от рѣцн
 рѣчнѣвъ, –ѣн прил. красноречив
 рѣчѣ, –н ж. реч; сн рѣчѣ сиреч 'тази реч, това слово'
 рѣчнѣ, –ѣн прил. речен; рѣчнѣн пѣсь речно куче, видра или бобър
 рѣшнтн, –шѣ, –шншн несл. освобождавам

рѣша 1 сгм. аор. 3 л. мн. от рѣци

рѣшатн, рѣѣж, рѣѣши несв. бльскам, удрям

рѣбъ, –н жс. пѣдпѣдѣк

рѣдъ, –оу м. 1. ред, порядѣк; 2. ранг, чин; по рѣдоу по ред

рѣдѣннѣкъ, –а м. обикновен човек, от прост производ

рѣснъ, –а м. (на окоето) ресна, обикн. мн. рѣснн ресници; вар. рѣснъ

рѣгателѣ, лѣѣ м. присмехулник

рѣгатн са, –аѣѣ са, –аѣшн са несв. 1. присмивам се, надсмивам се; 2. ругая се

рѣгъ, рѣга м. подигравка, насмешка, подигравка; оупоити до рѣга напия някого да стане за посмешище

рѣженне, –нѣ ср. злословие, хула

рѣка, –ѣ жс. рѣка; рѣкатн на рѣкоу взема на рѣце; рѣкоѣѣ дръжнмъ хванат за рѣка

рѣкопнсанне, –нѣ ср. 1. нещо написано на рѣка; запис; 2. подписан документ

рѣкотворенне, –нѣ ср. това, което е създадено от рѣка

рѣкотворенъ, –ѣн прил. (< прич.) рѣкотворен, направен от човешка рѣка

рѣчѣка, –ѣ жс. съд, съдина

рѣчѣнъ, –ѣн прил. рѣчен

С

с буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѡ

с̄ числ. 200 в кирилицата; в глаголицата ѡ̄ е 200

сабанца, –а жс. кокошка

саблѣ, –лѣѣ м. петел

сава, савѣ м. л. Сава; гр. Σάββα, Σάββας

саваотъ, –а м. л. Саваот, върховният Бог; вогъ – Бог Саваот, Бог на силите, на небесните войнства; гр. Σαβαώθ от евр.

саваѣтанн възклицание ти ме изостави; гр. σαβαѣθανί от евр.

савековъ прил. савеков, който се отнася до вид трънливо растение; гръзмъ – храст от тръни; гр. φυτόν σαβέκ

сагъчунн, –нѣ м. сановник

саднтелѣ, –лѣѣ м. 1. който сади; 2. земеделец

саднтн, –ждѣѣ, –дншн несв. с вин. п. садя

садовне, –нѣ ср. събир. растителност, растения

садоуѣѣѣѣ м. садукей, еврейска секта, привържениците на която не вярвали във възкресението на мъртвите, противници на Иисус Христос; гр. Σαδουκαῖος

садоуѣѣѣѣскъ, –ѣн прил. садукейски

садъ, –а м. 1. градина; 2. растение

сажденне, –нѣ ср. садене, засаждане

сакеларни, –на м., вж. сакеларъ
 сакеларъ, –а м. сакеларий, ковчезник, секретар; гр. σακελλάριος; вар. сакеларни
 саломн ж. л. Саломе; гр. Σαλώμη
 самарникъ, –ын прил. самарски, отнасящ се до областта или града Самария
 самарна, –на ж. мест. 1. Самария, част от Палестина; 2. Самария, град в центъра на Палестина; гр. Σαμόρεια
 самарѣнинъ, –а м. самарянин, жител на Самария; гр. Σαμαρείτης
 самарѣнинъ, –а ж. самарянка; гр. Σαμαρείτις
 самовъитне, –на ср. случайност, случай
 самовъитънъ, –ын прил. случаен
 самовндѣнъ нрч. очевидно
 самовндѣць, –а м. очевидец, който вижда сам с очите си; свидетел
 самовластѣникъ, –а м. самодържец; вж. и самовластѣць
 самовластѣнъ, –ын прил. 1. който е със свободна воля, свободен; 2. овластен, получил власт
 самовластѣ, –н ж. власт над себе си
 самовластѣнъ нрч. свободно
 самовластѣць, –а м. самодържец
 самодоволне, –на ср. самодоволство
 самодръжтѣлъ, –лъ м. самодържец; вж. и самодръжѣць
 самодръжѣць, –а м. самодържец; вж. и самодръжитѣлъ
 самодѣлѣникъ, –а м. строител, създател; ~ лжквѣин създателят на злото, сатаната
 саможнтъ, –а м. (за Бог) който сам се е създал
 самонлъ, –лъ м. л. Самуил; гр. Σαμουήλ от евр.
 самолюбне, –на ср. самолюбие
 самооумъислѣнъ нрч. самоволно
 самоправѣнъ, –ын прил. независим
 самораслѣнъ, –ын прил. растящ от само себе си, саморасъл
 самородѣнъ, –ын прил. самороден, природен, естествен
 самосъвършенъ, –ын прил. съвършен сам по себе си
 самосъвѣтъникъ, –а м. арбитър
 самотворѣнъ, –ын прил. създаден от само себе си, по своя собствена воля
 самохотѣнъ нрч. по своя воля, самоволно
 самохотѣ, –н ж. своеволие
 самохотѣнъ, –ын прил. 1. своеволен; 2. доброволен
 самохотѣнъ нрч. 1. своеволно; 2. доброволно
 самъ мест. сам, себе си
 самъпсонъ, –а м. л. Самсон; гр. Σάμψων от евр.

САМЪУНИ, –НИА М. управител, началник
 САОВНТЪ, –ЪИН ПРИЛ. притежаващ сан, титла, високопоставен
 САНЪ, САНА И САНΟΥ М. 1. сан, чин; достойнство; НЪВРЪЦИН СЪ ОТЪ САНА бивам лишен от сана си, от
 достойнството си 2. (църк.) ангелски чин
 САНЪДАЛНИ, –НА Ж. сандал; гр. σανδάλιον; вар. САНЪДАЛНИА
 САНЪДАЛНИА ВЖ. санъдалии
 САПОГЪ, –А М. 1. обувка; 2. ботуш
 САПЪФНРА, –ЪИ Ж., ВЖ. САПЪФНРЪ
 САПЪФНРЪ, –А М. скъпоценният камък сапфир; гр. σάπφειρος от евр.; вар. САПЪФНРА
 САРДНИ, –НИА М. скъпоценният камък сардий, вид ахат; гр. σάρδιον
 САТАНА, –ЪИ Ж., ВЖ. СОТОНА
 САТЪ, –А М. сат, мярка за жито, около 12,14 литра; гр. σάτον от евр.
 СВАРЪ, –А М. разпра, свада
 СВАРЪНИКЪ, –А М. скандалджия, свадлив човек
 СВЕКРЪИ, СВЕКРЪВЕ Ж. СВЕКЪРВА
 СВЕРЪПНЕ, –НИА СР. свирепост, жестокост
 СВЕРЪПОВАТИ, –ОУИѢ, –ОУЕШН НЕСВ. свирепея
 СВЕРЪПОМАСЛННЪ, –ЪИН ПРИЛ. направен от дива маслина
 СВЕРЪПЪ, –ЪИН ПРИЛ. 1. свиреп, яростен; 2. неугледен, грубо направен
 СВЛАА, –ЪИ Ж. свила, коприна
 СВИНИИ –НА Ж. свиня; вар. СВИНИА
 СВИНИНА, –ЪИ Ж. свинско месо
 СВИНИА, –НА Ж., ВЖ. СВИНИИ
 СВИНЪ, –ЪИН ПРИЛ. свински
 СВИНА, СВИНАТЕ СР. свинче, прасе
 СВНРАТИ, –АИѢ, –АЕШН НЕСВ. свиря
 СВНРЪЦЪ, –А М. свирач, свирец, музикант; вар. СВНРЪЛЬЦЪ; вж. и СОПЪЦЪ
 СВНРЪЛЬ, –Н Ж. свирка
 СВНРЪЛЬЦЪ ВЖ. СВНРЪЦЪ
 СВНТАТИ, –АИѢ, –АЕШН НЕСВ. светя; (безл.) СВНТАЕТЪ СЪ СЪМВА СЕ, развиделява се
 СВОБАЖДАТИ, –АИѢ, –АЕШН НЕСВ. освобождавам; ~ СЪ ОСВОБОЖДАВАМ СЕ, спасявам се
 СВОБОДА, –ЪИ Ж. свобода
 СВОБОДНАТИ, –ЖДАѢ, –ДНШН СВ. С ВИН. П. И ОТЪ С РОД. П. освободя; – СЪ ОСВОБОДЯ СЕ
 СВОБОДНТЕЛЪ, –ЛЪ М. освободител
 СВОБОДОВАТИ, –ОУИѢ, –ОУЕШН НЕСВ. свободен съм, радвам се на свободата
 СВОБОДЪ ПРИЛ. нескл. 1. свободен; 2. свободен
 СВОБОДЪНЪ, –ЪИН ПРИЛ. свободен

своеплеменникъ, –а м. сънародник, съотечественик
 свон, своя, свое мест. прит. свой, своя, свое
 свонскъ, –ын прил. собствен
 свонство, –а ср. 1. свойство, основно качество; 2. собственост; вж. и свонть
 свонть, –н ж. 1. свойство; 2. роднина, родственик
 свонтънъ, –ын прил. свой, домашен
 сврвбънъ, –ын прил. 1. предизвикващ сърбеж; 2. раздражителен; 3. чувствителен
 свѣт– съкр. от свѣт–
 свѣтѣти, –цѣж, –тнши несл. светя, сияя; – са сияя, блестя
 свѣтѣ предлог с род. п. из, извън
 свѣтноло, –а м. 1. светило, небесно светило; 2. светилник
 свѣтнална, –ы ж. (църк.) светилна, песен, която следва след канона на утрената
 свѣтнальннкъ, –а м. 1. светилник; 2. небесно светило, вж. и свѣтноло
 свѣтнальнчъскъ, –ын прил. отнасящ се до светилника, светилнически
 свѣтнальство, –а ср. сияние; блясък
 свѣтлоначальнъ, –ын прил. създаващ, пораждащ светлина
 свѣтловндънъ, –ын прил. светообразен
 свѣтловънъ, –ын прил. 1. осветен; 2. сияещ, сияен
 свѣтодавецъ, –а м. светодавец, който носи, излъчва светлина; вж. и свѣтодатељ
 свѣтодатељ, –лѣ м. който носи, дава, излъчва светлина
 свѣтозарънъ, –ын прил. светозарен, сияен, лъчист; вж. и свѣтоносънъ, свѣтообразънъ
 свѣтоносънъ, –ын прил. светоносен, излъчващ светлина; вж. и свѣтозарънъ, свѣтообразънъ
 свѣтообразънъ, –ын прил. който е подобен на светлина, сияе, излъчва светлина; вж. и свѣтозарънъ,
 свѣтоносънъ
 свѣтъ, –а м. светлина
 свѣтъ, –а м. свят, вселена
 свѣтъло нрч. светло, бляскаво; – двтн са явя се с блясък
 свѣтлообразънъ, –ын прил. светлообразен, светлолик; вж. и свѣтозарънъ, свѣтоносънъ
 свѣтълоодеждънъ, –ын прил. облечен в светли дрехи
 свѣтлоукрашатн, –лѣж, –лешн несл. украсявам със светлина
 свѣтлостъ, –н ж. светлост
 свѣтълъ, –ын прил. светъл, сияен
 свѣтъльство, –а ср. озареност
 свѣща, –а ж. 1. свещ; 2. светилник
 свѣщнло, –а ср. свещник
 свѣщннкъ, –а м. свещник, светилник
 свѣтнло, –а ср. светилище

СВѦТНТѦЛЪ, –лѦ м. свещеник, свещенослужител, йерей, светител
 СВѦТНТѦЛСТВОВѦТИ, –оуѣ, –оуѣши *несв.* светителствам, изпълнявам задълженията на свещенослужителя
 СВѦТНТИ, –цѣ, –тнши *несв. с вин. п.* осветя, освещавам; 2. посвещавам в духовен сан, ръкополагам; – са
 посвещавам се
 СВѦТО *нрч.* СВѦТО
 СВѦТОЛѦПЪ, –ѣн *прил.* свещен
 СВѦТОЛѦПНЪ, –ѣн *прил.* свещен
 СВѦТОСТЪ, –н *жс.* светост
 СВѦТОСТЪНЪ, –ѣн *прил.* свещен, свет
 СВѦТЪ, –ѣн *прил.* свет, свещен; доухъ свѦтѣн Свети дух; свѦтаѣ богородица света Богородица; свѦтаѣ
 ѣша църковен потир за осветеното вино; – мѣчѣнкъ свети мъченик; *субст.* светец; *субст.*
 свѦтоѣ светиня
 СВѦТЪИИ, –нѣ *жс.* 1. светиня; 2. светилище; 3. святост; 4. евхаристия, освещаване; свѦтѣиѣ прѣати
 получа освещението, евхаристията
 СВѦТЪБА, –ѣ *жс.* освещаване, освещение
 СВѦЩѦТИ, –лѣ, –лѣши *несв.* освещавам, правя свят; посвещавам в духовен сан, ръкополагам; – са
 посвещавам се
 СВѦЩѦНѦ, –нѣ *ср.* 1. освещение, освещаване; 2. посвещение
 СВѦЩѦНКЪ, –ѣ м. свещеник, свещенослужител
 СВѦЩѦНОМѣЧѦНКЪ, –ѣ м. свещеномъченик
 СВѦЩѦНЪ, –ѣн *прил.* (< *прич.*) свещен; свещенически
 сѣ *част.* показ. ето; ѣко – като че ли
 сѣ *им. или вин. п. ср. ед. на съ,* това
 сѣѣ *род. или вин. п. на мест. възвр. л.*
 сѣго *род. п. ед. м. и ср. на съ*
 сѣдмѣрнѣѣ *нрч.* седмкратно, седем пъти; *вар. сѣдморнѣѣ; вжс. и сѣдмнѣѣ, сѣдмншѣдѣ, сѣдмнкрѣѣ*
 сѣдмѣродѣнъ, –ѣн *прил.* имащ седем деца
 сѣдмнкрѣѣ *нрч.* седмкратно, седем пъти
 сѣдмнѣѣ *нрч.* седмкратно, седем пъти
 сѣдмншѣдѣ и сѣдмншѣдн *нрч.* седмкратно, седем пъти
 сѣдмоплодѣнъ, –ѣн *прил.* който е родил седем плода
 сѣдморнѣѣ, –ѣ *жс.* седмина
 сѣдморнѣѣ *нрч.* седем пъти
 сѣдмъ *числ. ред.* седми
 сѣдмъ *числ. бр.* седем
 сѣнѣн *нрч.* веднага, тутакси, незабавно
 сѣкѣра, –ѣ *жс.* секира; *лат.* securis
 сѣлѣнѣ, –нѣ *ср.* жилище
 сѣлнѣ, –ѣ, –о *мест.* толкав, толчав

сѢЛНТН, –лїж, –лншн *несв. с вин. и въз с мест. п.* вселявам, заселвам
 село, –а *ср.* 1. село, селение, местобиталище; 2. нива; поле
 сѢль *нрч.* колкото и; толкова
 сѢльнъ, –ън *прил.* 1. полски, който се отнася до поле; 2. селски
 сѢлъ *нрч.* сега; до сѢлъ досега; отъ сѢлъ от сега
 сѢМЕОНЪ *вж.* снмѢОНЪ
 сѢОУНРНАНН, сѢУРНАНН
 сѢПТѢБРЬ, –ръ *м.* месец септември; *гр.* σεπτέμβρι(ο)ς *от лат.* september
 сѢРАФНМЪ, –а *м.* серафим, шестокрил ангел, един от небесните чинове; *гр.* σεραφίμ *от евр.*
 сѢРГІН *м. л.* Сергий; *гр.* Σέργιος
 сѢСТРА, –ъ *ж.* сестра
 сѢТЬНО *нрч.* на края; последно
 сѢТЬНЪ, –ън *прил.* сетен, последен, краен
 сѢТЬНЪ *нрч.* сетне, после
 сн *им. п. ж. ед. на съ тази*
 сн *енкл. форма за дат. п. на възвр. л. мест. си*
 снн *форма за м. мн. им. п. на мест. съ тези*
 снКѢРА, –ъ *ж.* сикера, вид алкохолна напитка; *гр.* σίκερα *от араб.*
 снКѢРЪ, –а *м.*, *вж.* снКѢРА
 снКО *нрч.* така
 снКОВЪ, –ън *прил.* такъв
 снКАМНА, –ъ *ж.* черница, дуда; *гр.* συκάμινος, *лат.* Mopus
 снКОМОРНА, –на *ж.* дървото дива смокиня; *гр.* συκάμινος, *лат.* Ficus sycomorus
 снКЪ, –а, –о *мест.* такъв, -ава, -ова
 снЛА, –ъ *ж.* сила, могъщество; *мн.* снЛЪ един от небесните ангелски чинове; снЛЪ ангѢльскЪЯ ангелските сили, небесното войнство; снЛЪ вражна, снЛЪ прѢтнвЪЯЯ силите на злото; снЛЪ небесънЪЯ небесното войнство
 снЛВНА, –на *ж.* Силвия; *гр.* Σιλβία *от лат.* Sylvia
 снЛО, снЛА *ср.* примка
 снЛЬНО *нрч.* силно
 снЛНЪ, –ън *прил.* силен
 снЛНЪ *нрч.* силно
 снЛЪСТВО, –а *ср.* могъщество
 снМЕОНЪ, –а *м. л.* Симеон; *гр.* Συμεών *от евр.*
 снМН *тв. п. мн. за трите рода от съ*
 снМОННАНН
 снМОНЪ, –а *м. л.* Симон; *гр.* Σίμων *от евр.*
 снНАГОРЪ, –а *м.* управител на синагогата; *вж.* архієсннагорЪ

синагоговъ *прил.* синагогов, на синагогата, относящ се до синагогата
 синѣ, синѣнн *прил.* син
 сионъ, –а *м. мест.* Сион, хълм в Йерусалим; *гр.* Σιών *от евр.*
 сионѣ *прил. прит.* Сионов, който се отнася до хълма Сион; *горъ* сионѣ възвишенията сионски, Йерусалим
 сириин, –на *ж. мест.* Сирия; *гр.* Συρίη, Συρία; *вар.* сур–, сур–
 сириинъ *прил.* сирийски
 сирота, –ъ *ж.* сирота, сирак
 сиръ, –ъин *прил.* сиротен; *субст.* сирак
 сиръскъ, –ъин *прил.* сирийски
 сиръскъи *нрч.* по сирийски
 сиръць, –а *м.* копринена буба; *гр.* σηρικῆς, σηρικός
 сиръць *нрч.* сиреч
 сице *нрч.* така, тъй, по такъв начин
 сицевъ, –ъин *прил.* такъв
 сицин *прил.* такъв
 сиць, –а, –е *мест. прил.* такъв
 сияние, –ниа *ср.* сияние
 сияти, –иѣт, –иѣшн *несв.* сияя, светя, блестя
 скакати, –ъж, –ъешн *несв.* бягам; скитам се
 скала, –ъи *ж.* скала
 сканъдалнати, –иѣт, –иѣшн *св.* заблудя, съблазня; *гр.* σκανδαλίζω
 сканъдалъ и сканъдѣлъ, –а *м.* съблазън, изкушение; *гр.* σκάνδαλον
 скаръ, –а *м.* вид риба; *гр.* σκάρος
 скаръпниа, –на *ж.* скорпион; *гр.* σκόρπιος
 скаръдне, –ниа *ж.* неприятност
 скаръдъ, –ъин *прил.* неприятен
 сквара, –ъи *ж.* тлъстина, сланина
 сквара, –ъи *ж.* дим, пушек
 сквожиѣ, –ниа *ж.* пробойна, пукнатина
 сквозѣ *предлог с вин. п.* през; *вар.* сквозѣ
 сквърна, –ъи *ж.* 1. белег, петно; 2. мърсота, нечистотия; *вс* сквъръи неосквернен, непорочен, неопетнен
 сквърнавъ, –ъин *прил.* 1. мръсен; 2. долен, непочтен
 сквърненне, –ниа *ср.* осквернение
 сквърнитн, –иѣт, –иѣшн *несв. с тв. п.* омърсявам, осквернявам
 сквърнолюбне, –ниа *ср.* сквернолюбие, влечение към нечисти помисли, към грях; греховност
 сквърнояденне, –ниа *ср.* ядене на нечиста храна

сквърньннкъ, –а м. нечестивец
 сквърньнъ, –ън прил. 1. нечист, скверен; 2. греховен; *субст.* сквърньо нечистотия
 скѣма *вж.* сѣма
 скѣннн *вж.* скѣнна
 скѣнна, –на *ж.* 1. сенник; 2. шатра; *гр.* σκίπη
 скѣнопнѣна, –на *ж.* еврейският празник разпъване на шатрите
 склабѣтн са, –блѣж са, –бншн са *несв.* усмихвам се
 склазъ *вж.* скълазъ
 сковрада, –ъи *ж.* тиган
 сковрадыннкъ, –а м. палачинка, тиганица
 скозъ *вж.* сквозъ
 скомрачъ, –а м. артист, актьор
 скомрашнца, –а *ж.* артистка, актриса
 сконъчанне, –на *ср.* свършек
 скопенне, –на *ср.* скопяване, кастриране
 скопнтн са, –плѣж са, –пншн са *св.* стана скопец
 скоро *нрч.* бързо
 скоромнзатн, –жж, –жншн *ср.* бързо, често мигам
 скоропнсьць, –а м. бързописец
 скоростъ, –н *ж.* скорост, бързина
 скоросъмрътънъ, –ън прил. скоросмъртен
 скорота, –ъи *ж.* скорост, бързина
 скоръ, –ън прил. с на и вин. п. бърз; *вж.* скоръ набързо, незабавно
 скоръпнн, –на м., *вж.* скаръпна
 скоръпнннъ прил. *прит.* скорпионски, на скорпиона
 скоръ *нрч.* бързо
 скотнн прил. животински
 скотооумьнъ, –ън прил. умен, колкото скот, колкото добиче, скотоумен
 скотъ, –а м. скот, добиче
 скрада, –ъи *ж.* огнище
 скранне, –на *ср.* теме
 скрнжалъ, –н *ж.* скрижал
 скрннца, –а *ж.* 1. ковчеже, сандъче; 2. съкровищница
 скрнѣ, –на *ж.* 1. сандъче, скрин; 2. ковчег; кивот; ~ *звѣта* сандъче, което пази Завета
 скръбъ, –н *ж.* скръб, печал
 скръбълнвъ, –ън прил. печален, скърбен
 скръбьнъ, –ън прил. скърбен, печален

скръбѣтн, –вѣж, –вншн *несв.* скърбя
 скръжътанне, –нѣ *ср.* с *тв. п.* скърцане; зъжъ – скърцане със зъби
 скръжътатн, –цѣж, –цѣшн *несв. с тв. п.* скърцам със зъби
 скръжътъ, –а *м.* скърцане; – зъжомъ скърцане със зъби
 скръневанне, –нѣ *ср.* кощунство
 скръннеъ, –ън *прил.* непостоянен, променлив
 скрънь, –н *ж.* кощунство
 скълазъ, –а *м.* монета, пара; *вар.* склазъ
 скъптроносъць, –а *м.* скрипроносец, владетел
 скътитн са, –аѣ са, –аешн са *несв.* скитам се, бродя
 скъдостъ, –н *ж.* оскъдност, недостатъчност
 скъдълъ, –лѣ *м.* 1. керемида; 2. покрив; *лат.* scandula 'летва за подпиране на керемидите'
 скъдълънникъ, –а *м.* грънчар
 скъдълънниковъ *прил. прит.* грънчарски
 скъдъноумънъ, –ън *прил.* скудоумен
 скъдънъ, –ън *прил.* оскъден; незначителен, нищожен
 скъдъство, –а *ср.* оскъдица, недостиг
 скъдѣтн, –ѣж, –ѣшн *несв.* изчерпвам
 скъпостъ, –н *ж.* скъперничество, алчност
 слабо *прч.* слабо, леко
 слабостъ, –н *ж.* слабост; *вар.* слабота
 слабота, –ъ *ж.*, *вж.* слабостъ
 слабъ, –ън *прил.* 1. слаб, немощен, безсилен; 2. лекомислен, безгрижен
 слава, –ъ *ж.* слава, величие
 славнн, –нѣ *м.* славей; *лат.* Luscinia
 славнтн, –вѣж, –вншн *несв. с вин. п.* славя, прославям, възхвалявам; – са славя, почитам
 славословесне, –нѣ *ср.* славословие
 славословествне, –нѣ *ср.* славословие, прослава
 славословецenne, –нѣ *ср.* славословие
 славословне, –нѣ *ср.* славословие, прослава
 славословнтн, –вѣж, –вншн *несв. с вин. п.* славословя, прославям, възхвалявам
 славословѣenne, –нѣ *ср.* славословие
 славохотънъ, –ън *прил.* желаещ славата, честолюбив, славолюбив
 славънъ, –ън *прил.* 1. славен, прославен; 2. благочестив
 сладостъ, –н *ж.* 1. сладост; 2. наслада
 сладъколюбъць, –а *м.* който обича сладки неща, лакомник
 сладъкословънъ, –ън *прил.* сладкодумен

сладѣкословѣць, –а м. този, който говори красиво, увлекателно
 сладѣкъ, –ѣин прил. сладѣкъ
 сладѣство, –а ср. сладост
 сладѣцьѣ нарч. сладко
 слажденне, –ниа ср. сладост, наслада
 сламѣньнѣ, –ѣин прил. сламен
 слана, –ѣи жс. слана
 сланостѣ, –н жс. соленост, солен вкус
 сланоутѣкъ, –а м. нахут
 сланѣ, –ѣин прил. 1. солен; 2. горчив
 сласть, –н (< слад–т–) жс. наслада, сласт, удоволствие; въ ~ с наслада, с удоволствие
 сласть, –н жс. вкусна, сладка храна, лакомство
 сластьнѣ, –ѣин прил. сладостен; субст. мн. сластьнѣиа вкусни, сладки неща за ядене, лакомства
 слатниа, –ѣи жс. 1. място със солена почва, със солена скала; 2. извор със солена вода от това място
 слнна, –ѣи жс. слюнка
 слн– съкр. от слѣн–
 словесѣнѣ, –ѣин прил. словесен, който има дар слово, разумен
 слово, словесе ср. 1. дума, слово; ~ въздатн с ъа и вин. п. отговоря, давам обяснения; протнвѣно ~ спор, пререkanie; 2. проповед; Свещеното писание; 3. чин, последование
 словодарнѣ, –ѣин прил. 1. който има дар слово; 2. дѣръкъ
 словописателѣ, –лѣ м. писател
 словословесе, –ниа ср. славословие, прослава
 словѣннѣ, –а м. славянин
 словѣнскѣ, –ѣин прил. славянски
 словѣнскѣ нарч. по славянски, на славянски
 слоновнѣ, –ѣин прил. слонски; направен от слонова кост
 слонѣ, –а м. слон
 слотнѣ, –ѣин прил. нещастен
 слоуга, –ѣи м. 1. слуга, прислужник; 2. свещенослужител, дякон
 слоугованне, –ниа ср. служене, слугуване
 слоуговатн, –оуѣж, –оуѣшн несов. слугувам
 слоуженне, –ниа ср. служене, служба; ѣннѣ слоуженнѣ богослужебен чин, последование на църковната служба
 слоужителѣ, –лѣ м. служител, слуга
 слоужителѣнница, –а жс. служителка, слугиня
 слоужитн, –жѣ, –жншн несов. с дат. п. 1. служа; 2. служа в църквата, в манастира, извършвам богослужение

слоужба, –ѝ ж. 1. служба; служене; 2. служба в църква; 3. богослужение, литургия, последование на църковната служба
 слоужьбьннкъ, –а м. слуга, служител
 слоужъ, –а м. слуз
 слоутн, словж, словешн неск. славя, прославям
 слоутне, –на ср. известност
 слоухъ, –а м. 1. слух; 2. мълга; ~ нзнтн пръсна се слух; възаднтн ~, отъврѣтн ~ възвърна, възстановя слуха на някого
 слоушанне, –на ср. послушание
 слоушатн, –аѣ, –аешн неск. слушам
 слъньце, –а ср. слънце; ~ праведьное слънце на правдата – за Иисус Христос
 слъньчънъ, –ѝн прил. слънчев
 слъшанне, –на ср. слушане
 слъшатн, –шж, –шншн и –аѣ, –аешн неск. и св. с вин. п. слушам, чувам
 слъза, –ѝ ж. сълза
 слъзнтн, –жж, –зшшн неск. роня сълзи, плача
 слъзовънъ, –ѝн прил. съзлив
 слъзоточъннкъ, –а м. ревлъо, който плаче, рони сълзи
 слъзкъ, –ѝн прил. леплив
 слѣдованне, –на ср. следване; по слѣдованню по ред
 слѣдъ, –а м. следа, дире; въ ~ мене след мене; с род. п.
 слѣзень, –н ж. слезен, далак
 слѣма, слѣмене ср. отсечено дърво, пън
 смаглъ, –ѝн прил. мургав
 слѣпота, –ѝ ж. слепота
 слѣпъ, –ѝн прил. сляп
 слѣпъць, –а м. слепец
 смнатн са вж. смѣатн са
 سموковъннца, –а ж. смокиня, سموковница, سموкинено дърво; лат. Ficus carica
 سموкъвнне, –на ср. събир. سموкинови дървета
 سموкъ, سموкъве ж. смокиня, дървото и неговият плод
 смотрънѣ нрч. внимателно
 смрадънъ, –ѝн прил. смрадлив
 смръдъ, –ѝн прил. 1. смрадлив; 2. омърсен; субст. човек от простолюдието
 смъкатн са, –аѣ са, –аешн са неск. пълзя
 смѣтн, смѣѣ, смѣешн неск. смея, осмелявам се
 смѣхословъць, –а м. веселяк
 смѣхълнвъ, –ѝн прил. който лесно се разсмива

смѣхъ, -а м. смях
 смѣшатн, -аѣ, -аешн несл. смесвам, съчетавам; - са смесвам се, съчетавам се
 смѣшьникъ, -а м. смешник, присмехулник
 смѣшьнъ, -ын прил. смешен
 снѣ- сѣкр. от сѣин-
 снопъ, -а м. сноп
 снаха, -ы ж. снаха
 снягъ, -а м. сняг
 снежанъ, -ын прил. снежен; вар. снѣжнъ
 снѣжнъ вж. снѣжанъ
 собитн са, -блѣж са, -бншн са несл. усамотявам се; обособявам се
 собота, -ы ж. събота; гр. σαββατον от евр. или араб.; вж. и сѣбота
 собьнѣ нрч. лично
 собьство, -а ср. 1. свойство; особеност; 2. същност
 собьствънъ, -ын прил. собствен
 соватн, -аѣ, -аешн несл. преливам, кипя
 содомьскъ, -ын прил. содомски, който се отнася до Содом
 сокалъкъ, -а м. касапница, месарница
 сокальница, -а ж. готварница; месарница
 сокачнн, -на м. готвач; вж. и поваръ
 сокачннскъ, -ын прил. свързан, отнасящ се, принадлежащ на готвача; готварски
 сокъ, -а м. сок
 солло, -а ср. блюдо, паница
 солмонъ, и солмоуънъ -а м. л. Соломон; гр. Σολομών от евр.
 солонѣннъ, -а м. солунянин, жител на Солун
 солонѣннънн, -а ж. солунянка, жителка на Солун
 соль, -н ж. сол
 сольнъ, -ын прил. солен
 сопатн, -пѣ, -пешн несл. 1. издишам; 2. хъркам
 сопьць, -а м. свирец, свирач; вж. и свнрьць, свнрѣльць
 сотона, -ы м. сатана, зъл дух; гр. Σατανᾶς от евр.
 сотоннъ прил. прит. дявол, на сатаната, сатанински
 соугоувна, -ы ж. двойно количество
 соугоувнтн, -блѣж, -бншн св. удвоя, увеличи двойно
 соугоувнтъ, -ын прил. двоен
 соугоувнца, -а ж. връхна дреха, която се увива около тялото два пъти
 соугоуво нрч. двойно

соугоувъ, –ын прил. 1. двоен; 2. двукратен
 соугоувъ¹ нрч. двойно
 соугоувъ² прил. нескл. двоен, удвоен
 соугоувъство, –а ср. двойственост
 соуеслово, –а ср. празнословие
 соуета, –ѝ ж. суета
 соуетне, –на ср. суетство, позьорство; вж. и соуета, соуетна
 соуетна, –ѝ ж. суета; вж. и соуета
 соуетънъ, –ын прил. суетен, празен, безмислен; субст. мн. соуетънаѝ суета, празни неща
 соун прил. суетен, празен, напразен; въ соуе напразно, напусто, всуе
 соунца, –а ж. суек, лалугер
 соулѝн, соулѝн, соулѝн прил. вж. и ст. по-добър, по-вещ, по-горен
 соуманнтѝнѝн
 соуровъ, –ын прил. суров; твърд
 соухоногъ, –ын прил. с изсъхнал крак, нога, с неподвижен крак
 соухорѝжъ, –ын прил. с изсъхнала ръка, сухорѝк, с неподвижна ръка
 соухотадыць, –а м. човек, който се храни със суха храна, сухоежба, сухоядец, постник
 соухъ, –ын прил. сух
 соуша, –а ж. суша
 соушнтн, –шѝ, –шншн несл. с вин. п. суша, изсушавам
 софна, –на ж. л. София
 спатаръ, –а м. мечоносец, орѝженосец, спатарий; гр. σπαθάριος от лат. spatharius
 спекоулаторъ, –а м. 1. съгледвач, шпионин; 2. пазач, телохранител; 3. пазач на затвор; гр. σπεκουλάτωρ
 от лат. speculator
 спера, сперѝ ж. сфера; гр. σφαῖρη
 спнра, –ѝ ж. чета, войсково поделение; гр. σπεῖρα
 сподъ, –а м. купчина; на сподѝ в редици
 сполннъ вж. исполннъ
 спс– съкр. от съпас–
 спѝтн нрч. напразно
 спѝтн, –ѝѝ, –ѝешн несл. успявам
 спѝхъ, –а м. усърдие, старание
 спѝшенне, –на ср. 1. усърдие; 2. стремеж
 спѝшнтн, –шѝ, –шншн несл. 1. бързам; 2. устремявам се
 спѝшьно нрч. спешно
 спѝшьнѝ
 спѝдъ, –а м. съд, паница; 2. крина
 спѝдъ, –а м. крина, шиник, мярка за житни продукти

срагъ, –ын *прил.* страшен, ужасен
срака, –ѝ *ж.*, *вж.* срачница
сракъ, –а *м.* облекло
срамнтн, –млѣж, –мншн *св. с вин. п.* посрамя, опозоря
срамлѣтн сѧ, –лѣѣж сѧ, –лѣѣшн сѧ *несв. с род. п.* срамувам се
срамовънъ, –ын *прил.* срамен
срамословесне *вж.* срамословне
срамословне, –на *ср.* срамни думи; *вар.* срамословесне
срамъ, –а *м.* срам
срамъно *вж.* срамънѣ
срамънѣ *нрч.* срамно
срамѣнне, –на *ср.* срам, притеснение
срацннъ, –а *м.*, *мн.* срацнне и срацннн, –ѝ. 1. арабин; 2. мюсюманин; *гр.* саракηνός *от араб.*
срачница, –а *ж.* вид дреха от тънък плат; воал
срѣц– *сѣкр. от срѣдъц–*
срѣбанне, –на *ср.* сѣрбане
срѣднтъ, –ын *прил.* сѣрдит
срѣдоболѣ, –а *ж.* *сѣбир.* близки, родственници, роднини
срѣдъце, –а *ср.* сѣрце
срѣдъчънъ, –ын *прил.* сѣрдечен; оун срѣдъчънѣн очите на сѣрцето, на душата
срѣна, срѣнѝ *ж.* сѣрна
срѣпъ, –а *м.* сѣрп
срѣсть, –н *ж.* влас, четина
срѣда, –ѝ *ж.* 1. среда; по срѣдѣ всред, в средата; 2. сряда, ден от седмицата
срѣдоудворне, –на *ср.* вътрешен, среден двор
срѣдънъ, –ын *прил.* среден
срѣдѣ *предлог с род. п.* посред, сред
сѣ– *сѣкр. от сѣат–*
ставнло, –а *ср.* 1. тежест; 2. везни; 3. котва
ставнтн, –влѣж, –вншн *несв.* поставям
ставлѣнне, –на *ср.* наставление, поучение
ставлѣтн, –лѣѣж, –лѣѣшн *несв.* 1. спирам, задържам; 2. наставлявам, поучавам
ставъ, –а *м.* основа
стаднн, –на *м.* 1. стадий, мярка за дължина около 180 метра; 2. стадион; *гр.* στάδιον
стадо, –а *ср.* стадо; словесъноє – духовно паство
стактъ, –а *м.* смола, разновидност на тамяна; *гр.* σтакτή
стамна, –ѝ *ж.* стомна; *гр.* στάμνος

станнице, –а ср. подслон, заслон
 станъ, –а м. стан
 старнца, –а ж. старица, стара жена
 старостъ, –н ж. старост
 старъ, –ын прил. 1. стар; 2. старши
 старъць, –а м. 1. старец; 2. монах учител, който подготвя монасите за тяхното поприще
 старъць прил. прит. на стареца, старчески
 старѣнство, –а ср. старшинство
 старѣшнна, –ы м. старейшина, главатар
 старѣшннъскъ, –ын прил. старейшински
 старѣшннъствовати, –оуѣж, –оуѣши несв. предвождам, начело съм
 стати, станѣ, станешн св. с прѣдъ и тв. п. стана, застана, изправя се
 статиръ, –а м. статир, монета от 4 драхми; гр. στατήρ
 стага, стага ж. обор, конюшня
 стегно, –а ср. бедро
 стежеръ, –а м. стожер, опора
 стелѣ, стелѣ ж. покрив
 стenanнe, –на ср. стенание
 стenanтн, –нѣ, –нешн несв. стена
 стнхера, –ы ж. стихира; гр. στιχηρά
 стнхна, –на ж. стихия; гр. στοιχειόν
 стнхъ, –а м. стих; гр. στίχος
 стлъпотворенне, –на ср. стълпотворение
 стлъпъ, –а м. 1. кула; 2. стълб
 стлъпннкъ, –а м. отшелник, който живее в кула, стълпник
 стоборне, –на ср. колонада
 столъ, –а м. 1. маса; 2. престол; 3. катедра
 стомахъ, –а м. стомах; гр. στόμαχος
 стопа, –ы ж. 1. стъпка; 2. стъпало
 стоудень, –н ж. студ, мраз
 стоуденьнъ, –ын прил. студен
 стоуденьць, –а м. кладенец
 стоудовънъ, –ын прил. срамен
 стоудодѣнство, –а ср. правене на срамни дела
 стоудѣанне, –на ср. вършене на срамни дела, на срамотии
 стоудъ, –а м. 1. срам; 2. безсрамие
 стоудостъ, –н ж. безсрамие

стоудѣнѣ, –ѣн *прил.* студен, мразовит
 стоуждѣ, –ѣн и –нн *прил.* чужд; *вж.* и цюждѣ, тоуждѣ
 стоухнѣ *вж.* стнхнѣ
 стоѣаннѣ, –нѣ *ср.* стоене, заставане, присѣствие
 стоѣатн, стоѣѣ, стоѣшн *несв.* с *въ* или *на* и *мест.* *п.* стоя; – *за* и *вин.* *п.* поддържам някого; *протнѣѣ* –
 противостоя
 страдаватн, –аѣѣ, –аѣшн *несв.* пострадавам
 страдальникѣ *вж.* страдальць
 страдальць, –а *м.* страдалец
 страданнѣ, –нѣ *ср.* страдание
 страдатн, –ждѣѣ, –ждѣшн *несв.* с *отъ* и *род.* *п.* страдам, мъча се
 стража, –а *жс.* стража
 страждатн, –ждѣѣ, –ждѣшн *несв.* мъча се, страдам
 стражнѣѣ, –а *ср.* стражева кула
 стражь, –а и –н *м.* страж, пазач, закрильник
 стражьба, –ѣѣ *жс.* стража, охраняване
 страна, –ѣѣ *жс.* 1. страна, предел; 2. област
 страньникѣ, –а *м.* странник, чужденец
 страньно *нрч.* странно, учудващо
 страньнолюбнѣ, –нѣ *ср.* гостоприемство
 страньнолюбьць, –а *м.* гостоприемен човек, който обича странниците, чужденците; *вж.* и
 страньнопрннмьць
 страньноубнѣнѣ, –а *м.* убиец на странници, чужденци
 страньнопрннмьць, –а *м.* гостоприемен човек
 страньнопрнатнѣ, –нѣ *ср.* гостоприемство
 страньнѣ, –ѣн *прил.* 1. чужд, чуждестранен; 2. отчужден; 3. загубен, заблуден; *субст.* чужденец,
 странник; *сѣтворитн* – направля изгнаник; – *вѣитн* изгнаничествам
 страстоватн, –оуѣѣѣ, –оуѣшн *несв.* боря се със страстите, съпротивлявам се
 страстоносць, –а *м.* страдалец, мъченик; *вж.* и *страстотръпць*, *страстьникѣ*
 страстотръпнѣ, –нѣ *ср.* страдание
 страстотръпць, –а *м.* страдалец, мъченик
 страсть, –н *жс.* страдание, мъка
 страстьникѣ, –а *м.* страдалец, мъченик; *вж.* и *страстоносць*, *страстотръпць*
 страстьнѣ, –ѣн *прил.* 1. страдалчески; 2. мъченически
 стратнѣѣ, –а *м.* 1. военачалник; 2. градоначалник; *гр.* *στρατηγός*
 страхованнѣ, –нѣ *ср.* страхуване, боязън от нещо
 страхѣ, –а *м.* страх, уплаха
 страшнѣѣ, –ѣн *прил.* страхлив, плашлив

страшно̀вѣство, –а ср. боязливост, страхливост
 страшно̀ти, –шѣ, –шиши *несв. с вин. п.* плаша, причинявам, вселявам страх, карам някого да се страхува
 страшно̀шь, –а м. страхливец
 страшно̀нѣ, –нѣ *прил.* страшен, ужасен; – сѣдѣ, страшно̀е сѣдѣнце Страшниятъ съд
 стрѣнѣнѣкъ, –а м. човек, подстриган в духовен сан, духовник
 стрѣнѣци, –гѣ, –жѣши *несв. с вин. п.* стрижа; 2. подстригвам за монах; – сѣ 1. стрижа се; 2. подстригвам се за монах
 стро̀енне, –нѣ ср. ред, устройство
 стро̀н, стро̀на м. устройство, ред
 стро̀нногодне, –нѣ ср. подходящо време
 стро̀ннонѣ, –нѣ *прил.* удобен, сгоден
 стро̀нтѣль, –лѣ м. 1. човек, който устройва, нарежда, поставя нещо в ред; 2. игумен
 стро̀нтѣти, стро̀нѣ, стро̀нши *несв. с вин. п.* 1. строя; 2. устройвам, уреждам, управлявам
 стро̀ка, –ѣ ж. 1. точка, определено място; 2. знак
 стро̀пѣ, –а м. таван, покрив
 стро̀уга, –ѣ ж. струя, течение
 стро̀умница, –а ж. мест. река Струмица
 стро̀упнѣнѣ, –нѣ *прил.* покритъ със струпеи; прокажен
 стро̀упѣ, –а м. струпей, рана
 стрѣгатѣти, стро̀ужѣ, стро̀ужѣши *несв.* стѣржа
 стрѣженѣ, –н ж. стѣржен
 стрѣпѣтнѣнѣ, –нѣ *прил.* лукав
 стрѣпѣтѣ, –н ж. сприхавост
 стрѣпѣтнѣнѣ, –нѣ *прил.* 1. неравен, грапав; 2. суров, груб
 стрѣвѣнтѣти сѣ, –вѣлѣ сѣ, –вѣши сѣ *несв.* настѣрвявам се
 стрѣдѣ, –н ж. мед
 стрѣкъ, –а м. щѣрк, щѣркел; лебед
 стрѣмлѣенне, –нѣ ср. течение, поток
 стрѣмоглавь *нрч.* стремглаво
 стрѣмѣ *нрч.* напълно, изцяло
 стрѣмѣно *нрч.* стрѣмно
 стрѣкало, –а ср. острие, жило
 стрѣканне, –нѣ ср. грѣмотевица
 стрѣкатѣль, –лѣ м. 1. кол; 2. трѣн
 стрѣкатѣти, –чѣ, –чѣши *несв. с вин. п.* 1. бода, жия; 2. подстрекавам, подбуждам
 стрѣла, –ѣ ж. стрела
 стрѣченне, –нѣ ср. убождане

стꙋꙋѡн, –гѡ, –жешн *несв. с вин. п.* 1. пазя; стоя на стража; 2. дебна, наблюдавам някого
 стꙋꙋгна, –ꙋи *жс.* улица
 стꙋꙋдꙋ, –а *м.* срам
 стꙋꙋдꙋкъ, –ꙋин *прил.* срамен
 стꙋꙋдꙋнне, –ниа *ср.* срамуване
 стꙋꙋдꙋнн сѧ, –ждѡ сѧ, –дншн сѧ *несв.* срамувам се, срам ме е
 стꙋꙋбле, –ниа *ср.* събир. слама
 стꙋꙋгна, –ꙋи *жс.* 1. улица; 2. площад
 стꙋꙋза, стꙋꙋза *жс.* пътека, път
 стꙋꙋкльннца *вжс.* стꙋꙋкльннца
 стꙋꙋкльннца, –а *жс.* 1. стꙋꙋкленица, стꙋꙋклена чаша; 2. кадило; *вар.* стꙋꙋкльннца
 стꙋꙋна, –ꙋи *жс.* стена
 стꙋꙋнъ, –н *жс.* сянка
 стꙋꙋпанне, –ниа *ср.* стꙋꙋпка, крачка
 стꙋꙋпатн, –аѡ, –дешн *несв.* 1. стꙋꙋпам; 2. вървя, крача
 стꙋꙋр–, стꙋꙋр– *вжс.* стꙋꙋр–
 стꙋꙋгло *нрч.* 1. отделно; 2. единствено
 стꙋꙋ предлог 1. *с тв. п. (заедно, съвместно)* с, със, заедно с, едновременно с; 2. *с род. п. (движение от горе надолу, слизане)* от
 стꙋꙋвезуаꙋальнъ, –ꙋин *прил.* също така безначален, изконен
 стꙋꙋвер– *вжс.* стꙋꙋвератн
 стꙋꙋвнране, –ниа *ср.* събиране
 стꙋꙋвнратн, –аѡ, –дешн *несв.* 1. събирам; 2. бера; ~ сѧ събирам се, сбирам се
 стꙋꙋвнртн, –внѡ, –внешн *и* –вѡѡ, –вѡешн *св.* пребия, смажа от бой
 стꙋꙋблажнне, –ниа *ср.* измамване
 стꙋꙋблажнн сѧ, –нѡѡ сѧ, –нѡешн сѧ *несв.* съблазнявам се, подвеждам се
 стꙋꙋблажнртн, –жнѡ, –жншн *св.* съблазня, подведа; ~ сѧ съблазня се, подведа се, съгреша
 стꙋꙋблажнъ, –а *м., вжс.* стꙋꙋблажнъ
 стꙋꙋблажнъ, –н *жс.* 1. съблажн, изкушение; 2. поквара; *вар.* стꙋꙋблажнъ
 стꙋꙋблюдатн, –аѡ, –дешн *несв. с вин. п.* пазя, запазвам
 стꙋꙋблюденне, –ниа *ср.* охрана, стража
 стꙋꙋблюстн, –дѡ, –дешн *св. с вин. п.* спазя, съблюдавам
 стꙋꙋблѡженне. –ниа *ср.* прелюбодеяние
 стꙋꙋборнце, –а *ср.* 1. място за събиране, сборище; 2. синагога; *вжс. и сънѡмнце*
 стꙋꙋборъ, –а *м.* 1. събор, събрание; 2. синагога; 3. християнска църква, храм; *вжс. и сънѡмъ*
 стꙋꙋборннкъ, –а *м.* книгата Еклезиаст, част от Стария Завет
 стꙋꙋборнъ, –ꙋин *прил.* сборен, всеобщ

СЪБОСТН, –БОДЖ, –БОДЕШН СВ. пробода, избода
 СЪБЪВАТН СА, –АЖ СА, –АЕШН СА НЕСВ. сбъдвам се
 СЪБЪЗІТН СА, –БЖДЖ СА, –БЖДЕШН СА СВ. сбъдна се
 СЪБЪЗІТНЕ, –НІА СР. сбъдване, изпълнение
 СЪБЪРАТН, –ВЕРЖ, –ВЕРЕШН СВ. С ВИН. П. 1. събера, прибера; 2. съсредоточа, събера на едно място; ~ СА
 събера се, стека се
 СЪВАДА, –ЪІ Ж. свада, караница, кавга
 СЪВАДЪННІКЪ, –А М. кавгаджия, свадливец
 СЪВАЖДАТН, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. пораждам свади
 СЪВЕСТН, –ДЖ, –ДЕШН СВ. свлека, сваля
 СЪВНВАТН, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. свивам; ~ СА СВИВАМ СЕ
 СЪВНІТН, –ВНІЖ, –ВНЕШН СВ. свия; ~ СА СВИЯ СЕ
 СЪВЛАУНІТН, –УЖ, –УНШН НЕСВ. свличам, събличам; ~ СА СЪБЛИЧАМ СЕ
 СЪВЛЪЩІН, –ВЛЪЖЖ, –УЕШН СВ. С ВИН. П. И СЪ С РОД. П. съблека; ~ СА С РОД. П. съблека се
 СЪВРАТНІТН, –ВРАЦЖ, –ТНШН СВ. отвърна; ~ СА ОТБИЯ СЕ, СВЪРНА
 СЪВРАТЪННІКЪ, –А М. който обича спора, кавгата, кавгаджия
 СЪВРАЦАТН, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. отвърщам; ; ~ СА ОТБИВАМ СЕ
 СЪВРЪСТЬ, –Н Ж. еднаква възраст
 СЪВРЪСТЪННІКЪ, –А М. връстник
 СЪВРЪШАТН, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. С ВИН. П. свършвам, извършвам
 СЪВРЪШЕННЕ, –НІА СР. извършване, изпълнение
 СЪВРЪШЕНЪ, –ЪІН ПРИЛ. (< ПРИЧ.) свършен
 СЪВРЪШІТЕЛЪ, –ЛЪ М. 1. извършител; 2. създател, творец
 СЪВРЪШІТН, –ШЖ, –ШНШН СВ. С ВИН. П. свърша, извърша
 СЪВРЪТН, –РІЖ, –РНШН СВ. сваря
 СЪВРЪЩІН, –ВРЪЖЖ, –ВРЪЖЕШН СВ. С ВИН. П. И НА С ВИН. П. ИЛИ ОТЪ С РОД. П. 1. хвърля от горе надолу; 2.
 низвергна
 СЪВЪЗДВІГНІЖТН, –НЖ, –НЕШН СВ. С ВИН. П. 1. вдигна заедно; 2. възкреся заедно с някого другото
 СЪВЪЗДРЪЖЪННІКЪ, –А М. сподвижник
 СЪВЪЗКОУПІТН, –ПІЖ, –ПНШН СВ. С ВИН. П. ИЛИ С НА И ВИН. П. събера закуп, на едно място, прибавя; ~ СА С НА
 И ВИН. П. съединя се
 СЪВЪЗКОУПЛЕННЕ, –НІА СР. съединение, единство
 СЪВЪЗКОУПЛЪТН СА, –ЛЪЖЖ СА, –ЛЪЕШН СА НЕСВ. 1. присъединявам се; 2. съвкуплявам се
 СЪВЪЗКОУПЪ, –А М. съединение
 СЪВЪЗКОУСІТН, –ШЖ, –СНШН СВ. вкуся заедно с някого
 СЪВЪМЪСТІТН
 СЪВЪПЛЪЩЕННЕ, –НІА СР. боен ред, опълчение
 СЪВЪПРЪШАТН, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. обсъждам заедно с някого

СВЪЗХЪТНТИ, –ЩЖ, –ТНШН СВ. ПОХИТЯ, ОТВЛЕКА
 СВЪЗЪАН, –НІА М. ОБИЧАЙ
 СВЪЗШЕ НРЧ. ОТ ПО-ВИСОКО, ОТ ПО-ГОРЕ, СВИШЕ
 СВЪДЪ, –Н Ж. СЪВЕТ
 СВЪДЪННЕ, –НІА СР. 1. СВИДЕТЕЛСТВО; 2. ДОКАЗАТЕЛСТВО
 СВЪДЪТЕЛЪ, –ЛЪ М. СВИДЕТЕЛ
 СВЪДЪТЕЛСТВОВАТИ, –ОУЖ, –ОУЕШН НЕСВ. СВИДЕТЕЛСТВАМ; ПОТВЪРЖДАВАМ
 СВЪДЪТИ, СВЪДЪМЪ ИЛИ СВЪДЪБЪ, СВЪДСН НЕСВ. С ВИН. П. ЗНАЯ, ПОЗНАВАМ; ~ СЯ ОПОЗНАВАМ СЕБЕ СИ
 СВЪСНТИ, –ШЖ, –СНШН СВ. СПУСНА; СВАЛЯ
 СВЪСТВОВАТИ, –ОУЖ, –ОУЕШН НЕСВ. СВИДЕТЕЛСТВАМ
 СВЪСТЬ, –Н Ж. 1. СЪВЕСТ, СЪЗНАНИЕ; 2. СВИДЕТЕЛСТВО
 СВЪСТВОВАТИ, –ОУЖ, –ОУЕШН НЕСВ. С ВИН. П. СВИДЕТЕЛСТВАМ, ПОТВЪРЖДАВАМ
 СВЪСТЪННКЪ, –А М. ДОВЕРЕН ЧОВЕК
 СВЪТЪ, –А М. 1. СЪВЕТ, СЪВЕЩАНИЕ; 2. РЕШЕНИЕ; 3. ЗАПОВЕД, ПОВЕЛЯ
 СВЪТЪННКЪ, –А М. СЪВЕТНИК, УЧАСТНИК В СЪВЕТА
 СВЪТЪНЪ, –ЪН ПРИЛ. СЪЗНАТЕЛЕН
 СВЪЩАВАТИ, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. С НА И ВИН. П. ЗАГОВОРНИЧА; ~ СЯ СГОВАРЯМ СЕ, НАГОВАРЯМ СЕ
 СВЪЩАННЕ, –НІА СР. СЪВЕЩАНИЕ
 СВЪЩАТИ, –АЖ, –АЕШН СВ. И НЕСВ. ПОСЪВЕТВАМ, СЪВЕТВАМ; ~ СЯ СЪВЕТВАМ СЕ
 СВЪЗЪАТИ, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. С ВИН. П. СВЪРЪЗАВАМ, ВРЪЗВАМ
 СВЪЗЪАТИ, –ЖЖ, –ЖЕШН СВ. СВЪРЪЖА
 СВЪЗЪНЪ, –НІН ПРИЛ. СВЪРЪЗАН, ЗАВЪРЪЗАН; СУБСТ. ЗАТВОРНИК
 СВЪСЪЦЪ, –А М. ЧАСТ ОТ ХРАНА, ГЛАВА ЛУК, ЗЕЛЕ, КИТКА
 СЪГАРАТИ, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. ИЗГАРЯМ
 СЪГВОЗЪДТИ, –ЖДЖ, –ДНШН СВ. ПРИКОВА, ЗАКОВА
 СЪГЛАГОЛАТИ, –ЛЖ, –ЛЕШН СВ. ИЗКАЖА, ИЗРЕКА
 СЪГЛАСНО НРЧ. В СЪГЛАСИЕ
 СЪГЛАШЕННЕ, –НІА СР. СЪГЛАШЕНИЕ
 СЪГЛАДАТИ, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. СЪГЛЕЖДАМ, ПРОСЛЕДЯВАМ
 СЪГНТИ, –НІЖ, –НЕШН СВ. СЪГНИЯ, ИЗГНИЯ, ЗАГНИЯ
 СЪГНЪВАТИ, –АЖ, –АЕШН СВ. РАЗГНЕВЯ НИКОГО
 СЪГОТОВТИ, –АЖ, –АЕШН СВ. ПРИГОТВЯ, ПОДГОТВЯ
 СЪГРАНАЖДЕННЕ, –НІА СР. СТРУПВАНЕ, НАТРУПВАНЕ
 СЪГРОУБЪТИ, –ЛЪЖ, –ЛЪЕШН НЕСВ. ПРАВЯ ГРУБА ГРЕШКА
 СЪГРЪБТИ СЯ, –БЛЖ СЯ, –БНШН СЯ СВ. СГЪРЪБА СЕ, ПРЕГЪРЪБА СЕ
 СЪГРЪВАННЕ, –НІА СР. СГРЯВАНЕ, ЗАТОПЛЯНЕ
 СЪГРЪВАТИ, –АЖ, –АЕШН НЕСВ. СГРЯВАМ, НАГРЯВАМ; ~ СЯ СГРЯВАМ СЕ

СЪГРЪШАТН, –АЊ, –АЕШН *несв.* съгрешавам
 СЪГРЪШЕННЕ, –НИА *ср.* 1. грешка; провинение; 2. грях
 СЪГРЪШНТН, –ШЖ, –ШНТН *св. с къ и дат. п.* 1. сгреша; 2. съгреша
 СЪГЪБАТН, –АЊ, –АЕШН *св.* огъна, извия
 СЪГЪНАТН, –ЖЕНЊ, –ЖЕНЕШН *св.* подгоня, изгоня
 СЪГЪНАЖТН, –НЊ, –НЕШН *св.* сгъна
 СЪДОЛЪТН, –ЪЊ, –ЪЕШН *несв.* овладеа, завладеа
 СЪДРАВНЕ, –НИА *ср.* здраве
 СЪДРАВЪ, –ЪИН *прил.* здрав
 СЪДРЪЖАННЕ, –НИА *ср.* същност
 СЪДРЪЖАТАН, –АЊА *м.* съдържател; управител
 СЪДРЪЖАТЕЉЪ, –ЉЪ *м.* съдържател; управител
 СЪДРЪЖАТЕЉЪНЪ, –ЪИН *прил.* властващ, управляващ
 СЪДРЪЖАТН, –ЖЖ, –ЖНШН *несв.* 1. притежавам; 2. имам сила, власт над някого
 СЪДРЪЗАТН, –ЖЖ, –ЖНШН *несв.* треперя
 СЪДЪВАТН, –АЊ, –АЕШН *несв. с вин. п.* изпълнявам; ТРЪЗЪВЕННЕ – спазвам трезвост, тревеност
 СЪДЪБЛАННЕ, –НИА *ср.* разорана нива, оран
 СЪДЪБАТН, –АЊ, –АЕШН *св.* направля, извърша
 СЪДЪТЕЉЪ, –ЉЪ *м.* творец, създател
 СЪДЪТЕЉЪНЪ, –ЪИН *прил.* сътворяващ
 СЪДЪБАННЕ, –НИА *ср.* действие, постъпка
 СЪДЪБАТН, –АЊ, –АЕШН *св. с вин. п.* извърша, направля, свърша; – СЛ случва се, става
 СЪЖАГАТН, –АЊ, –АЕШН *несв.* изгарям
 СЪЖАЛНТН СН, –ЛЊ СН, –ЛНШН СН *св.* нажала се, наскърбя се
 СЪЖЕГ–, СЪЖЕЖ– *вжс.* СЪЖЕЦН
 СЪЖЕН– *вжс.* СЪГЪНАТН
 СЪЖЕЦН, СЪЖЕГЊ, СЪЖЕЖЕШН *св. с вин. п.* запаля, изгоря
 СЪЖНЗАТН, –АЊ, –АЕШН *несв.* изгарям
 СЪЖНМАТН, –АЊ, –АЕШН *несв.* стягам, укрепявам, заздравявам
 СЪЖЪВАТН, –АЊ, –АЕШН *несв.* сдъвквам, схрусквам
 СЪЗАДН *нрч.* отзад
 СЪЗОРЕННЕ, –НИА *ср.* съзряване, узряване
 СЪЗНАТН, –АЊ, –АЕШН *несв.* изграждам, съзиждам
 СЪЗЪВАТН, –ЗОВЊ, –ЗОВЕШН *св.* свикам
 СЪЗЪЛНТН СН, –ЛЊ СН, –ЛНШН СН *св.* огорча се
 СЪЗЪВАТН, –АЊ, –АЕШН *несв. с вин. п.* свиквам, повиквам, призовавам
 СЪЗЪДАННЕ, –НИА *ср.* 1. създаване, сътворение; 2. създаване, творение; ПОТВОРНТН – претворя, създам отново

сЪЗДАТН, -зждѣ, -зждѣши св. с вин. п и по с дат. п. създам, сътворя; съградя, изградя; ~ сѣ утвърдя се; създам се

сЪЗРѢТН, -зрѣѣ, -зрѣѣши св. съзрея, узрея

сЪКАЗАННЕ, -нѣ ср. разказ; разяснение

сЪКАЗАТН, -жѣ, -жѣши св. и -ѣѣ, -ѣѣши несв. с вин. и дат. п. 1. кажа, разкажа, казвам, разказвам; разкривам; 2. покажа, показвам; указвам

сЪКАЗОВАТН, -оуѣ, -оуѣши несв. обяснявам, поучавам

сЪКАЗЪ, -ѣ м. 1. разказ; 2. тълкувание, обяснение

сЪКЛАДЪ, -ѣ м. израз, начин на изразяване

сЪКЛѢЩАТН сѣ, -ѣѣ сѣ, -ѣѣши сѣ несв. (от студ) сковавам се, вкочанясвам се

сЪКЛѢЩНТН, -щѣ, -щѣши св. приклещя, заклещя

сЪКОНЬУАВАТН, -ѣѣ, -ѣѣши несв. свършвам

сЪКОНЬУАННЕ, -нѣ ср. 1. изпълнение до край; 2. свършек, край; кончина

сЪКОНЬУАТН, -ѣѣ, -ѣѣши св. с вин. п. свърша, изпълня; довърша; ~ сѣ свърша се, извърша се; 2. помина се, спомина се, свърша се

сЪКОУПНТН, -плѣ, -плѣши св. с вин. п. събера, скупча; 2. направя, снабдя; 3. въоръжа

сЪКОУПЛѢННЕ, -нѣ ср. 1. единение, присъединение; 2. умисъл, заговор

сЪКОУПЪ, -ѣ м. съединение; сливане

сЪКОУПЪНЦА, -ѣ ж. любовница

сЪКОУПЪНЪ, -нѣ прил. общ, съвкупен

сЪКРОВИЦЕ, -ѣ ср. 1. съкровище; 2. съкровищница

сЪКРОВЪ, -ѣ м. скривалище, убежище

сЪКРОУШАТН, -ѣѣ, -ѣѣши несв. с вин. п. 1. разрушавам, разбивам; 2. съкрушавам; ~ сѣ съкрушавам се, отчайвам се

сЪКРОУШЕННЕ, -нѣ ср. 1. събаряне, срутване; 2. емоционален срив, скръб

сЪКРОУШНТН, -шѣ, -шѣши св. с вин. п. 1. разруша, счупя, разбия; 2. съкруша

сЪКРЪВЕННЕ, -нѣ ср. скриване, укриване

сЪКРЪВАТН, -ѣѣ, -ѣѣши несв. скривам

сЪКРЪВНТН, -нѣ, -нѣши св. скрива

сЪКЪТАТН сѣ, -ѣѣ сѣ, -ѣѣши сѣ несв. скитам се

сЪКЪТЪТН, -ѣѣ, -ѣѣши св. и несв. отхвърля, освободя се от нещо; ~ сѣ скривам се, прикривам се

сЪЛАГАТН, -ѣѣ, -ѣѣши несв. 1. слагам, поставям; 2. натрупвам, събирам

сЪЛАЗНТН, -жѣ, -жѣши несв. слизам, спускам се

сЪЛАЗЪ, -ѣ м. слизане, спускане

сЪЛАМЪТН, -лѣѣ, -лѣѣши несв. 1. пречупвам, преломявам; 2. сломявам

сЪЛАТН, сЪЛѣѣ, сЪЛѣѣши несв. пращам, изпращам

сЪЛЕЖАТН, -жѣ, -жѣши несв. лежа

сЪЛНЧЕНЕ, -нѣ ср. подобие, сходство

сълнчѣ *нрч.* взаимно
 сълнчѣно *нрч.* еднакво; равно; 2. равностойно, единосъщно
 сълнчѣнѣ, –ын *прил.* подобен, сходен
 сълнчанне, –на *ср.* сливане; съединение
 сълнчатн, –лѣж, –лѣшн *св.* излея; ~ са слея се, съединя се
 сълогѣ, –а *м.* 1. сравнение, съпоставяне; 2. става, ставна връзка
 съложене, –на *ср.* 1. сътворение, създаване; 2. сношение
 съложитн, –жж, –жншн *св. с вин. п. и съ с род. п.* сменя, махна, отстраня; ~ са наговоря се с някого
 съложь, –н *жс.* 1. съпруга; 2. наложница
 съложьнѣ, –ын *прил.* 1. съставен от няколко части; 2. сложен
 съломитн, –млѣж, –мншн *св.* сломя, пречупя
 съломленне, –на *ср.* прелом
 сълоучитн са, –чж са, –чншн са *св., вж.* сължчити
 сълѣ, –а *м.* пратеник, посланик
 сълѣгатн, –жж, –жешн *св.* слѣжа, излѣжа
 сълѣство, –а *ср.* посланичество, пратеничество
 сълѣзанне, –на *ср.* 1. слизане; 2. пришествие, слизане от небето
 сълѣпитн, –плѣж, –пншн *св.* слепя
 сълѣстн, –лѣжж, –лѣжешн *св.* сляза
 сълацатн са, –аж са, –аешн са *несв.* превивам се, прегърбвам се
 сълацн, –кж, –чешн *св.* превия, прекърша; ~ са превия се, прегърбя се
 сължкъ, –ын *прил.* превит, изгърбен, прегърбен
 сължчитн са, –чж са, –чншн са *св.* събера се, сдружа се с някого; *вар.* сълоучитн
 съматрѣитн, –рѣжж, –рѣешн *несв. с вин. п.* 1. гледам; 2. гледам, грижа се за някого
 съметн са, –тж са, –тешн са *св.* 1. смета, примета; 2. сместя
 съметнице, –а *ср.* сметище
 съметъ, –н *жс.* смет
 съмнленне, –на *ср.* смиление, умиление, състрадание
 съмнлнтн са, –лѣж са, –лншн са *св. с на и вин. п.* смиля се, проявя милост, съчувствие
 съмнрѣене, –на *ср.* 1. смирение; 2. примирение
 съмнрнтн, –рѣж, –рншн *св.* смиря, примиря; ~ са смиря се, примиря се, стана покорен
 съмнрѣитн, –рѣжж, –рѣешн *несв.* смирявам, примирявам; ~ са смирявам се, примирявам се
 съмотрѣене, –на *ср.* 1. усмотрение, желание, решение; 2. внимание, търпимост, въздържаност
 съмотрнтн, –црѣж, –трншн *несв. с вин. п.* 1. гледам; видя, виждам; 2. взра се, вирам се; 3. считам
 съмотрѣльнѣ, –ын *прил.* внимателен
 съмотрѣльнѣнѣ, –ын *прил.* грижовен, внимателен
 съмоцрѣене, –на *ср.* грижа, грижовност, внимателно отношение

сѣмръзѣнне, –нѣ *ср.* смръзване, измръзване
 сѣмрътоноснѣ, –ын *прил.* смъртоносен
 сѣмрътъ –н *ж.* смърт, кончина
 сѣмрътънѣ, –ын *прил.* смъртен
 сѣмъкнѣтн, –нѣ, –нѣшн *св.* 1. смъкна; 2. отклоня, отбия
 сѣмъслѣнтн, –шлѣѣ, –слѣшн *несв.* разумен сѣм, разсъдлив сѣм
 сѣмъслѣ, –а *м.* смисъл; съзнание
 сѣмъслѣннѣ, –а *м.* който мисли по същия начин, съмишленик, единомисленик
 сѣмъслѣно *нрч.* смислено, разумно
 сѣмъслѣнѣ, –ын *прил.* 1. смислен, разумен; 2. мисловен
 сѣмъшленне, –нѣ *ср.* замисъл
 сѣмъжѣтн, –ѣѣ, –ѣшн *несв.* мижа, затварям очи
 сѣмъжѣтн, –жѣ, –жѣшн *св.* замижа, затворя очи
 сѣмъра, –ѣ *ж.* мярка за тежина; отмерена тежина
 сѣмъренне, –нѣ *ср.* смирение, скромност
 сѣмъренѣ, –ын *прил.* смирен, покòрен
 сѣмърѣнтн, –рѣѣ, –рѣшн *св.* смиря, усмиря; ~ сѣ смиря се, успокоя се
 сѣмърѣѣтн, –рѣѣ, –рѣѣшн *несв.* смирявам, усмирявам; ~ сѣ смирявам се, унизявам се
 сѣмърѣно *нрч.* смирено
 сѣмърѣнѣ, –ын *прил.* смирен, покорен
 сѣмъсѣнтн, –шѣ, –сѣшн *несв.* смеси
 сѣмъсѣ, –а *м.* смес
 сѣмъѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн *несв.* смея, осмелявам се, дрѣзвам
 сѣмъѣѣнне, –нѣ *ср.* преместване
 сѣмаѣтн, –тѣ, тѣшн *св.* сбъркам, смутя; ~ сѣ смутя се, объркам се
 сѣмѣтѣнтн, –ѣѣ, –тѣшн *св.* смутя, разтревожа
 сѣмѣѣѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн *несв.* 1. разбърквам, разклащам; 2. смущавам, притеснявам; ~ сѣ смущавам се, тревожа се
 сѣмѣѣѣнне, –нѣ *ср.* смущение, смут, безпокойство
 сѣнавъдѣнѣѣ, –ѣѣ *м.* 1. пазител; 2. покровител
 сѣнавъдѣнне, –нѣ *ср.* 1. грижа; 2. покровителство
 сѣнавъдѣѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн *св.* съхраня, запазя, спася; снабдя
 сѣнавъждѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн *несв.* охранявам, пазя
 сѣнѣстн, –сѣ, –сѣшн *св.* сваля, пренеса отгоре долу
 сѣнѣд– *вж.* и сѣнѣнтн
 сѣнне, сѣннѣ *ср.* съновидение
 сѣннѣмѣтн, –нѣмѣѣ, –нѣмѣѣшн *несв.* събирам; ~ сѣ събирам се, срещам се с някого

СЪННСКАТН, –аѣѣ, –аешн *несв.* изнамирам, откривам; ~ *са* придобивам, спечелвам
 СЪННТН, –ндѣѣ, –ндешн *св. със съ и род. п., въ и вин. п., на или надъ и вин. п.* сляза, спусна се; падам, пропадам; ~ *са с тв. п.* събера се, срещна се с някого
 СЪНОРНТН, –рѣѣ, –рншн *св.* хвърля, изхвърля
 СЪНОУЗННКЪ, –а *м.* конник, ездач
 СЪНОУЗЪНЪ, –ън *прил.* отнасящ се до ездача, до конника; *субст.* ездач; *вж.* съноузьннкъ
 СЪНЪ, –а *м.* сън
 СЪНЪМНЦЕ, –а *ср.* събрание, сборище; синагога, синедрион
 СЪНЪМЪ, –а *м.* събор, събрание
 СЪНЪМЪННКЪ, –а *м.* участник в събранието, в събора
 СЪНЪДАННЕ, –нѣ *ср.* 1. изяждане; 2. храна, ядене; *вар.* сънъденне
 СЪНЪДАТН, –аѣѣ, –аешн *несв.* изяждам
 СЪНЪДЕННЕ *вж.* сънъданне
 СЪНЪДЪ, –н *ж.* храна, ядене
 СЪНЪДЪНЪ, –ън *прил.* ядлив, подходящ за ядене
 СЪНЪСТН, –нѣмъ, –нѣсн *св.* изям
 СЪНАТН, –нъмѣѣ, –нъмешн *св. с вин. п.* снема, сваля; ~ *са с тв. п.* събера се, срещна се с някого
 СЪНАТНЕ, –нѣ *ср.* снемане, сваляне
 СЪНАТНЕ, –нѣ *ср.* събиране, събрание
 СЪОБЛЪЦН, –кѣѣ, –чешн *св.* облека се като някой друг
 СЪОБРАЗЪНЪ, –ън *прил.* съобразен, направен по образец
 СЪОБЪЦЪННКЪ, –а *м.* съучастник
 СЪПАД– *вж.* и съпаѣтн
 СЪПАННЕ, –нѣ *ср.* спане, сън
 СЪПАСАТН, –аѣѣ, –аешн *несв. с вин. п.* спасявам, избавям; ~ *са* спасявам се
 СЪПАСЕННЕ, –нѣ *ср.* спасение, избавление
 СЪПАСНТЕАЪ, –аѣѣ *м.* спасител, закрилник
 СЪПАСНТЕАЪНЪ, –ън *прил.* спасителен
 СЪПАСОВЪ *прил. прит.* на Спасителя
 СЪПАѣТН¹, –дѣѣ, –дешн *св. със съ и род. п.* падна от горе долу, изпадна
 СЪПАѣТН², –сѣѣ, –сешн *св. с вин. п.* спася, избавя; ~ *са* спася се, избавя се
 СЪПАСЪ, –а *м.* 1. спасител, избавител; 2. Спасителят, Иисус Христос
 СЪПАСЪНЪ, –ън *прил.* 1. спасителен; 2. на Спасителя; 3. на спасението
 СЪПАТН, СЪПАѣѣ, СЪПНШН *несв.* спя
 СЪПННАТН, –аѣѣ, –аешн *несв.* 1. спъвам; 2. преча, създавам спънки, пречки
 СЪПНСАННЕ, –нѣ *ср.* съчинение, писание
 СЪПНСАТН, –шѣѣ, –шешн *св.* запиша, напиша; опиша

СЪПНЦЬНЪ, –ЪН *прил.* ядлив, годен за ядене
 СЪПЛЕСТН, –ТЖ, –ТЕШН *св.* сплета
 СЪПЛЪТАТН, –АЖ, –АЕШН *несв.* сплитам
 СЪПОВЪДАНИЕ, –НИА *ср.* разказ, повествование
 СЪПОВЪДАТН, –АЖ, –АЕШН *несв.* известявам; разказвам
 СЪПОВЪДОВАТН, –ОУЖ, –ОУЕШН *несв.* разказвам
 СЪПОГРЕТН, –ГРЕЖ, –ГРЕШН (<–БТ–) *св.* погребва заедно с друг
 СЪПОДВЪЗАТН СА, –АЖ СА, –АЕШН СА *несв.* подвизавам заедно с други
 СЪПОДОБИТН, –БЛЖ, –БНШН *св.* 1. с *вин. п.* или с *вин. и дат. п.* удостоя, сподобя; 2. с *инф.* или с *дат. п.* благоволя; – СА с *дат. п.* или с *род. п.* удостоя се
 СЪПОДОБЛЕНИЕ, –НИА *ср.* 1. сходство; сродство; 2. удостояване
 СЪПОДОБЛЪТН СА, –БЛЖ СА, –БНШН СА *несв.* с *род. п.* сдобивам се по заслуги, удостоявам се
 СЪПОДОБЪНЪ, –ЪН *прил.* подходящ
 СЪПОМОЖЕНИЕ, –НИА *ср.* състрадание
 СЪПОСПЪШЪНЪ, –А М. помощник
 СЪПОСТАТЪ, –А М. неприятел, противник
 СЪПОСТЪГЪТН, –НЖ, –НЕШН *св.* постигам нещо съвместно с други
 СЪПОУСТЪТН, –ЦЖ, –СТШН *св.* спусна
 СЪПОУЩЕНИЕ, –НИА *ср.* спускане, слизане
 СЪПРНМЪНЪ, –А М. съучастник
 СЪПРННОСЪЩЪНЪ, –ЪН *прил.* с *дат. п.* вечно съществуващ заедно с други
 СЪПРНЧЪСТЪНЪ, –А М. съучастник
 СЪПРОСТА *нрч.* 1. просто, ясно; 2. напълно, съвсем
 СЪПРОТЪВЪНЪ, –А М. противник
 СЪПРЪВА *нрч.* изпърво, отначало
 СЪПРЪСТОЛЪНЪ, –ЪН *прил.* с *дат. п.* съпрестолен, споделящ престола
 СЪПРАТАТН, –АЖ, –АЕШН *несв.* спретвам; събирам, скътвам
 СЪПРЪЖЪ ВЪС. СЪПРЪЖЪ
 СЪПРЪЖЪТН СА, –ПРЖ СА, –РНШН СА *св.* спречквам се, влизам в спор с някого
 СЪПЪТН, –ПОЖ, –ПОЕШН *св.* запя заедно с някого
 СЪПАТН, –ПЪЖ, –ПЪЕШН *св.* 1. спъна; 2. свържа, завържа
 СЪРАДОВАТН СА, –ОУЖ СА, –ОУЕШН СА *несв.* с *дат. п.* и с *тв. п.* радвам се заедно с някого
 СЪРНЖЪТН, –НЖ, –НЕШН *св.* срина
 СЪРНСТАТН СА, –ЦЖ СА, –ЦЕШН СА *несв.* (за хора) стичам се, събирам се
 СЪРНЦАНИЕ, –НИА *ср.* сричка
 СЪРНЦАТН, –АЖ, –АЕШН *несв.* разплащам се
 СЪРЪСТН, –РАЦЖ, –РАЩЕШН *св.* с *вин. п.* срещна, посрещна

сърѣтанне, –ниа *ср.* 1. придвижване; 2. срещане, среща
 сърѣтати, –аѣ, –аешн *несв. с вин. п.* срещам, посрещам
 сърѣтене, –ниа *ср.* 1. среща; посрещане; 2. среща, случай; ~ господьне Сретение Господне (2 февруари)
 сърѣци, –рациѣ, –рациешн *св.* срещна, посрещна
 съраца, –а *ж.* среща, случай
 съсати, съсѣ, съсешн *несв.* суча, бозая
 съслаждати са, –аѣ са, –аешн са *несв.* наслаждавам се заедно с някого
 съставити, –влѣѣ, –вншн *св. с вин. п. и отъ с род. п.* съставя, сътворя
 съставленне, –ниа *ср.* съставяне
 съставлѣти, –лѣѣ, –лѣешн *несв. с вин. п.* съставям, сътворявам
 съставъ, –а *м.* 1. същност, ипостас; 2. устройство; организъм
 съставьникъ, –а *м.* защитник
 състарѣти са, –ѣѣ са, –ѣешн са *св.* състаря се, остаря
 състати са, –нѣ са, –нешн са *св.* събера се с някого
 състольникъ, –а *м.* 1. който седи заедно на масата, сътрапезник; 2. участник в съвет, в събрание; 3. помощник
 състоѣние, –ниа *ср.* състояние
 състоѣти са, –тоѣ са, –тоншн са *несв.* състоя се, съставен съм
 състрѣти, –тоѣ, –тоншн *св.* подготвя, приготвя
 състрѣлѣти, –лѣѣ, –лѣешн *несв. с вин. п.* изстрелвам; застрелвам
 състѣжити, –нѣ, –нешн *св.* застина, смръзна се
 състѣпити, –плѣѣ, –пншн *св.* съединя, застъпя; ~ са съединя се, застъпя
 съсъ, –а *м.* гръд, гърда
 съсъхнѣти, –нѣ, –нешн *св.* съхна, изсъхна
 съсънъ, –ын *прил.* на бозката, на гърдата
 съсъць, –а *м.* цицка, бозка, гърда
 съсѣкати, –аѣ, –аешн *несв.* съсичам; отсичам
 съсѣтн¹, –садѣ, –садешн *св.* седа заедно с някого заедно
 съсѣтн² са, –садѣ са, –садешн са *св.* (за мляко) сгъстя се, пресека се
 съсѣтати са, –аѣ са, –аешн са *несв.* (за мляко) сгъстявам се, пресичам се
 съсѣдъ, –а *м.* съд, посуда; съсъд
 съсѣждати, –аѣ, –аешн *несв.* осигурявам; подготвям
 съсѣженне, –ниа *ср.* устройство
 съсѣмьнѣти са, –нѣѣ са, –нншн са *несв.* усъмнявам се заедно с някого другого
 съсѣцие, –ниа *ср.* една същност, единосъщие
 съсѣщънъ, –ын *прил.* единосъщен
 сътваѣти, –ѣѣ, –ѣешн *несв.* сътворявам; правя, върша

сътворѣнне, –нѣ *ср.* 1. сътворяване, сътворение; 2. постъпка, дело; лнхо – зло дело, грях
 сътворити, –рѣѣ, –рѣши св. *с вин. и дат. п. или с дв. вин.п.* сътворя; направя, извърша; – обзычан извърша
 ритуал, обред
 сътворѣднѣ, –ждѣ, –днѣ св. стана твърд, неподвижен; изтрѣпа, скова се
 сътеци св., –кѣ св., –чѣши св. стека се, събера се на едно място
 сътне, –нѣ *ср.* събир. восъчни пити
 сътнѣати, –аѣѣ, –аѣши *несв.* стискам
 сътнѣжѣти, –нѣ, –нѣши св. стисна, притисна
 сътлѣщи, –тлѣжѣ, –тлѣчѣши св. строша, счупя
 съто *числ.* сто
 сътократнѣѣ *нрч.* стократно; *вж.* и съторнѣѣ
 съторнца, –а *жс.* стотица
 съторнѣѣ *нрч.* стократно; *вж.* и сътократнѣѣ
 сътрѣпѣнне, –нѣ *ср.* търпение
 сътрѣпѣти, –плѣѣ, –пнѣши св. изтърпя, понеса, издържа
 сътрѣти *вж.* сътрѣти
 сътрѣтити, –блѣѣ, –бнѣши св. *с вин. и отъ с род. п.* 1. премахна, отстраня, изчистя, изтребя; 2. отслужа;
 отслужа за погребение, опея
 сътрѣти, сътрѣѣ, сътрѣши св. стрия, смачкам; – св затрия се, разваля се; *вар.* сътрѣти (св)
 сътрѣсати, –аѣѣ, –аѣши *несв. с вин. п.* разтърсвам, раздрусвам
 сътрѣсти, –сѣ, –сѣши св. *с вин. п.* затреса, стреса; – св затреса се, затрепера
 сътъ, –а *м.* восъчна, пчелна пита
 сътъкати, –чѣ, –чѣши св. известя, съобщя
 сътънкѣ, –а *м.* стотник, командир на войскава част от 100 души; *лат.* centurio, *гр.* ἑκατόνταρχος
 сътажанне, –нѣ *ср.* имущество, собственост
 сътажати¹, –жѣ, –жѣши св. и –аѣѣ, –аѣши *несв. с вин. п.* придобия, придобивам, спечеля
 сътажанне, –нѣ *ср.* обсъждане, спор
 сътажати св., –аѣѣ св., –аѣши св. *несв.* споря, премирам се
 сътѣжанне, –нѣ *ср.* притеснение, тревога; *вар.* сътѣженне
 сътѣжати, –аѣѣ, –аѣши *несв.* наскърбявам, натъжавам; – сн падам духом
 сътѣжити, –жѣ, –жнѣши св. наскърбя, натъжа; дотегна; – сн падна духом, обезсърча се
 сътѣженне *вж.* сътѣжанне
 съходнѣти, –ждѣ, –днѣши *несв.* със съ и род. п. слизам, спускам се
 съходѣ, –а *м.* 1. слизане; 2. съшествие, пришествие
 съхожденне, –нѣ *ср.* 1. стичане, събиране; 2. събор
 съхранѣнне, –нѣ *ср.* 1. *с въ и мест. п.* съхраняване, съхранение; 2. *с род. п.* предпазване
 съхранѣтелѣ, –лѣѣ *м.* пазител; *вж.* и блюститѣлѣ

съхранити, -ниѣ, -ниши св. с вин. п. и отъ с род. п. запазя, съхраня, запазя; сѧ с въз и мест. п. запазя се, съхраня се

съхранѣно нарч. 1. внимателно, зорко; 2. сигурно, безопасно

съхранѣти, -ниѣѣ, -ниѣши несв. с вин. и отъ с род. п. 1. съхранявам, спазвам, съблюдавам; 2. запазвам, опазвам; – сѧ запазвам се, опазвам се

съцѣнити, -ниѣ, -ниши св. договоря се за цената, спазаря се

съчетанне, -ниѧ ср. 1. връзка, съединение; 2. привързаност, близост

съчетати, -ниѣ, -ниши несв. с вин. и съ с тв. п. съчетавам, обвързвам, присъединявам

съчлѣнѣ, -ни прил. съгласен

съшияти, -ниѣ, -ниши св. 1. съшия; 2. зашия, ушия

съшѣд- основа на мин. деят. прич. от съшити

съшѣствне, -ниѧ ср. 1. слизане, спускане; 2. съшествие, пришествие

съшѣтънѣ, -ни прил. ядлив, ставащ за ядене, съестен

съѣзъ, -ѧ м. връзка, съюз

съ сег. деят. прич. им. п. ед. м. и ср. от съити, ж. съѣци; косв. п. съѣц-

съиновѣство, -ѧ ср. синовство

съинѣ¹, -оу и -ѧ м. син

съинѣ², -ѧ м. кула

съинѣнѣ, -ни прил. отнасящ се до кула

съирѣце, -ѧ ср. сирице, стомах на животно

съирѣпоустѣнѣ, -ни прил. сиропустен; недѣлѣ съирѣпоустѣнаѧ Неделя сирѣпоустна, Сирни Заговезни, Сирница

съирѣ¹, -ѧ м. сирене

съирѣ², -ни прил. влажен, мокър

съитѣстѣ, -н ж. ситост; безъ съитѣстѣ безъ нахранване, безъ насищане; въз – до насита

съитѣ, -н ж. ситост, насита

съ, си, се мест. показ. този, тази, това

съде нарч. тук

съжде, сижде, сежде мест. този именно, този същият

съребро, -ѧ ср. сребро

съребродавѣчнн, -ниѧ м. лихвар, обменител на пари; гр. ἀργυροπράτης; вж. и съребропродавѣчнн

съреброклепѣчнн вж. съреброкоузнѣць

съреброкоузнѣць, -ѧ м. ковач на сребро; гр. ἀργυροκόπος; вар. съреброклепѣчнн; вж. и съреброклепѣчнн, коузнѣць, ковачѣ

съребролюбѣць, -ѧ м. сребролюбец, който обича богатството, парите; гр. φιλάργυρος

съребропродавѣчнн, -ниѧ ср. лихварство

съребропродавѣчнн, -ниѧ м. лихвар; вж. и съребродавѣчнн

съребръннѣ, -ѧ м. сребърник, сребърна монета; гр. ἀργύριον

сѣребрьница, –а ж. сребърна монета, сребърник
 сѣребрьнѣ, –ын прил. сребърен
 сѣ межд. ето на
 сѣверовѣ, –ын прил. северен
 сѣверѣ, –а м. 1. север, северна посока; 2. северен вятър
 сѣд– вж. и сѣстн
 сѣдалнице, –а м. седалище, място за сядане
 сѣдало, –а ср. стол
 сѣденне, –на ср. 1. сядане; 2. седален тропар
 сѣднвласѣ, –ын прил. белокоп, беловлас
 сѣднна, –ы ж. прошарване, посивяване, побеляване на косите; мн. сѣднны бели коси
 сѣднноадыць, –а м. тунейдец, безделник; вж. и праздыноадыць
 сѣдннавѣ, –ын прил. побелял, белокоп
 сѣдѣтн, –ждѣ, –дншн несл. с вѣ и мест. п. или о с вин. п. седа
 сѣк– вж. и сѣщн
 сѣкыра, –ы ж. секира; лат. securis; вар. сѣкыра
 сѣмо нрч. тук, насам
 сѣма, сѣмене ср. 1. семе; 2. поколение, потомство
 сѣно, –а ср. сено; полска трева
 сѣнѣ, –ын прил. злачен; тѣва сѣна зелена трева, зеленина
 сѣнь¹, –н ж. сянка
 сѣнь², –н ж. шатра, скиния
 сѣньникѣ, –а м. плевник
 сѣстн, сѣдѣ, сѣдѣшн св. седна
 сѣтва, –ы ж. сеитба
 сѣтн, сѣтѣ, сѣшн несл. с вин. п. сея; вж. и сѣятн
 сѣтне, –на ср. посев
 сѣтованне, –на ср. скръб, печал
 сѣтоватн, –оуѣ, –оуѣшн несл. скръбя, тѣгувам
 сѣтъ, –н ж. мрежа, клопка
 сѣтънѣ, –ын прил. скръбен, печален
 сѣчнво, –а ср. сечиво
 сѣченне, –на ср. болка, мъка; болѣзнь сѣчению болка, мъка
 сѣчыць, –а м. палач
 сѣщн, сѣкѣ, сѣчѣшн несл. сека
 сѣянне, –на ср. сѣбир. посеви, засято място
 сѣятн, сѣтѣ, сѣшн несл. сея; вж. сѣтн

сѧ енкл. форма за вин. п. на възвр. л. мест. се
 сѧд- вж. и сѧстн
 сѧтѣ 3 л. ед. или мн. ч. казва, казват
 сѧбота, -ѣ жс. събота; гр. σαββατον от евр.; вар. собота, сѧботѣ
 сѧгласне, -нѧ ср. антифон, редуващо се пеене на двата клира на сѧх от Псалтира
 сѧгражданнѣ, -ѧ м. съгражданин
 сѧднн, -нѧ м. съдия; вар. сѧднѧ
 сѧдннскѣ, -ѣн прил. съдийски; кѣннгѣ сѧдннскѣ Старозаветната книга Съдии
 сѧдннѣ, -ѧ ср. съд, съдилище, място за съдене
 сѧднтѣлѣ, -лѣ м. съдник, съдия
 сѧднтн, -ждѣ, -дншн несл. с дат. п. или вин. п. съдя, отсъждам
 сѧднѣ, -ѧ ср. 1. съдилище, съд; 2. съдебен процес, съд
 сѧднѧ вж. сѧднн
 сѧдоу нрч. отсам; - н овѧдоу, - н онѧдоу отсам и оттатѣк, от тази и от другата страна
 сѧдѣ, -ѧ м. съд; вж. и сѧднѣ
 сѧдѣ, -ѧ м. 1. съд; 2. съд, телесен орган, съсъд
 сѧдѣба, -ѣ жс. 1. съдба; 2. съдебно решение
 сѧдѣнѣ, -ѣн прил. съден, отнасящ се до съд, съдене; дѣнѣ ~ денят на Страшния съд
 сѧдѣ нрч. тук
 сѧкатѣ, -ѣн прил. чепат
 сѧкѣ, -ѧ м. сух клон
 сѧмнѣнѣ, -нѧ ср. съмнение, колебание
 сѧмнѣнѣнѣ, -ѣн прил. съмнителен, неясен
 сѧмнѣнтн сѧ, -мнѣнѣ сѧ, -мнншн сѧ несл. съмнявам се
 сѧпостатѣ, -ѧ м. съперник, противник, неприятел; вар. соупостатѣ; вж. и протнѣннѣ, сѧпостатѣннѣ, сѧпротнѣннѣ, сѧпѣрѣ
 сѧпостатѣннѣ, -ѧ м. съперник, противник; вж. и протнѣннѣ, сѧпостатѣ, сѧпротнѣннѣ, сѧпѣрѣ
 сѧпостатѣ прил. прит. на противника, на съперника, противников
 сѧпротнѣ нрч. противно
 сѧпротнѣннѣ, -ѧ м. противник; вж. и протнѣннѣ, сѧпостатѣ, сѧпостатѣннѣ, сѧпѣрѣ
 сѧпротнѣнѣ, -ѣн прил. 1. обратен, противоположен; 2. неприятелски, противников
 сѧпрѣгѣ, -ѧ м. 1. двойка впрегнати добичета; 2. единият от брачната двойка
 сѧпрѣжѣннѣ, -ѧ м. впрегнатият в един ярем с другиго; другар, помощник
 сѧпѣрѣ, -ѣ м. съперник, противник
 сѧпѣрѣннѣ, -ѧ м. съперник
 сѧсѣдѣ, -ѧ м. съсед
 сѧсѣдѣннѣ, -ѧ жс. съседка

сѣтъ 3 л. мн. сег. вр. от възтн са

сѣць, –а м. съчка, сухо клонче

сѣц– вж. и съ

сѣщнѣ, –на ср. 1. същина, същност; 2. съществуване, битие

сѣщъство, –а ср. 1. същество, създание; 2. същност, естество, материя

сѣ–, сѣ вж. сн–

Т

т буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѡ

ѣ числ. 300 в кирилицата; в глаголицата ѡ е 300

та съюз та, и, а; така, по този начин, по такъв начин; и така; след това

та 1. им. или вин. п. мн. ср.; 2. им. или вин. п. дв. м.; 3. им. п. ед. ж. на показ. мест. тъ

таже съюз 1. след това; 2. и така

тан нарч. 1. тайно, скрито; 2. мълчешком

тан, таа ж. тайна; въ таѣ тайно, скрито

танба, –ы ж. тайна

танбѣна, –ы ж. тайна

танбѣнкѣ, –а м. човек, посветен в тайни

танбѣно, –а ср. тайнство

танбѣнѣ, –ын прил. тайнствен

танѣнѣ, –а ср. 1. скривалище, тайник; 2. укритие

танѣна, –ы ж. 1. тайна; 2. съкровена мисъл, желание; 3. християнско тайнство; въ танѣнѣ тайно, скрито

танѣно, –а ср. тайна; тайнство

танѣнѣ, –ын прил. 1. таен, скрит; танѣна трапѣза Тайната трапѣза; 2. тайнствен

танѣнѣство, –а ср. тайнство

танѣнѣ нарч. тайно, скрито

тантн, таѣ, таншн несл. с вин. п. тая, крѣя; ѡвѣдѣ тантн тая обида

таканѣ, –на ср. надбѣгване; ~ колесѣничѣно надбѣгване с колесѣници

такатн, –аѣ, –аѣшн несл. надбѣгвам се

тако нарч. така, тѣй, по такъв начин; толкова; тогава; ~ лн нѣма; ѣкоже ... ~ (и) както ... така (и); ~ ... ѣко
така ... както; ~ мн кѣлна се в нещѣ, в някогѣ; ~ тн, ~ вн заклевам те, заклевам ви

таковообразѣнѣ, –ын прил. съвсем подобен на някоѣ друг, на нещѣ друго

таковѣ мест. показ. такъв; вар. такѣвѣ

такожде 1. нарч. същѣ така, подобно; ѣкоже ... ~ както ... така (и); 2. съюз както (и); 2. затѣва (и)

такѣ, –а, –ѣ мест. показ. такъв, такава, таково; ~же същѣ такъв, такава, таково

такѣвѣ вж. таковѣ

ТАЛАНЪТЪ, –а м. и ТАЛАНЪТО, –а ср. парична единица талант; гр. τάλαντον
 ТАЛАНЪТЪ, –а м. талант, природна дарба
 ТАЛАНЪТЪНЪ, –ын прил. отнасящ се до таланта
 ТАМО *нрч.* там; като противопоставяне на сегашния живот – там, оттатък, в задгробния живот
 ТАМОЖДЕ *нрч.* също там, пак там
 ТАТНЪТЪ, –ын прил. разбойнически
 ТАТНЪНЪ *прил. прит.* принадлежащ на крадеца, на разбойника
 ТАТНЦА, –ца ж. крадла, разбойничка
 ТАТЬ, –н м. крадец, грабител, разбойник
 ТАТЬБА, –ы ж. грабеж, кражба
 ТАТЬБЕННА, –ы ж. нещо откраднато, откраднатото
 ТАТЬБЕНЪНЪ, –ын прил. грабителски, обирджийски
 ТАФАТН *неизм.* страстите Господни; гр. τὰ πάθη
 ТАЧЕ *нрч.* така; таче же по този начин
 ТАЧАТН¹, ТАЧЪ, ТАЧШН *несв.* тая, скривам
 ТАЧАТН², ТАЧЪ, ТАЧШН *несв.* топя, разтопявам; отслабвам, помръквам; ~ са топя се, разтопявам се; 2. топя се, отивам си
 ТВАРЪ, –н ж. 1. създаване, творение, твар; 2. произведение, изделие
 ТВАРЪНЪ, –ын прил. отнасящ се до създаването, творението
 ТВОИ, ТВОИА, ТВОЕ *мест. прит.* твой, твоя, твое
 ТВОРЕННЕ, –на ср. 1. дело; творение; произведение, съчинение; 2. свят, вселената, създадена от Господ
 ТВОРНТЕЛЪ, –лъ м. творец, създател; съзидател
 ТВОРНТН, –ръж, –рншн *несв. с вин. и дат. п. или с дв. вин. или с вин. и прил., прич., инф.* 1. правя, създавам, извършвам; 2. с вин. и дат. и тв. п. правя, постигам нещо за някого чрез нещо; ~ молнтьж моля се; благодѣтъ ~ върша добри дела; ~ кръстъ, кръстъ прекръствам се; ~ обзычан извършвам ритуал; ~ праздънкъзы празнувам; ~ достоннъ смятам за достоен; пакостн ~ напакоствявам; ~ плодъ принасям плод; радостъ ~ създавам радост; ~ образъ създавам образ на нещо; блждъ ~ върша прелюбодеяние
 ТВОРНТСТВО, –а ср. качество, свойство
 ТВОРНТЪНЪ, –ын прил. създаващ, творящ
 ТВОРЪ, –а м. оток, тумор, цирей
 ТВОРЪЦЪ, –а м. 1. творец, създател; 2. творец, Бог
 ТВОРЪЧЪ *прил. прит.* на създателя, на твореца
 ТВЪРДНТН, –ждж, –дншн *несв.* твърдя; настоявам
 ТВЪРДО *нрч.* здраво; твърдо, неотклонно
 ТВЪРДОСТЬ, –н ж. твърдост; *вж.* и твърждение
 ТВЪРДЪ, –ын прил. твърд, здрав, устойчив; непристъпен; непоколебим
 ТВЪРДЪ, –н ж. 1. твърдост, издръжливост, непоколебимост; 2. твърдина, опора; укрепено място; крепост; 2. небесна твърд, небосвод

ТВРЪДЪ *нрч.* здраво; много, твърде
 ТВРЪЖДЕННЕ, –НИА *ср.* твърдост, непоколебимост; *вж.* и ТВРЪДОСТЪ
 ТЕ СЪЮЗ *прочее*
 ТЕБЕ *род. п. ед. от мест. тЪ*
 ТЕБЪ *дат. п. ед. от мест. тЪ*
 ТЕК– *вж.* и ТЕЦН
 ТЕКЪЛЪ, –Н *жс.* смола
 ТЕКЪЛА, –Ъ *жс. л.* Текла; *гр.* Θέκλα
 ТЕКЪТОННИЦЪ, –А *м.* синът на дърводелеца; *вж.* ТЕКЪТОНЪ
 ТЕКЪТОНЪ, –А *м.* дърводелец; *гр.* τέκτων
 ТЕЛНИЦА, –А *жс.* млада крава, юница, телица
 ТЕЛНИЦНИЪ, –ЪН *прил. от* телица
 ТЕЛЬЦЪ, –А *м.* 1. теле; 2. телец, млад бик, биче; 3. зодиакалният знак „Телец“
 ТЕЛЬЦЪ *прил. прит.* телешки
 ТЕЛА, ТЕЛАТЕ *ср.* теле, теленце
 ТЕМНИАНЪ, –А *м.*
 ТЕНЕТО, –А *ср.* мрежа, капан
 ТЕОДОРА, –Ъ *жс. л.* Теодора; *гр.*
 ТЕП– *вж.* и ТЕТН
 ТЕПЛО *нрч.* топло
 ТЕПЛОСТЪ, –Н *жс.* топлина; *вж.* и ТОПЛОСТЪ
 ТЕПЛОТА, –Ъ *жс.* топлина; *вж.* и ТОПЛОТА
 ТЕПЪЛЪ, –ЪН *прил.* 1. топъл; 2. усърден, ревностен; 3. (за вяра) искрен
 ТЕПЪ *нрч.* 1. топло; 2. (за молитва) горещо, усърдно
 ТЕСАГН, –ШЖ, –ШЕШН *несв. с вин. п.* тесам, дялкам
 ТЕТН, ТЕПЖ, ТЕПЕШН (< ТЕПТ–) *несв. с вин. п.* бия, млатя
 ТЕТРАДЪ, –Н *жс.* прегънат на четири лист хартия, тетрада, *вж.* и сегашното тетрадка; тетράς, τετράδιον
 ТЕТРАРЪХЪ, –А *м.* тетрарх, четвъртовластник; управител на област заедно с други трима; *гр.* τετράρχος
 ТЕТРАЕВАНЪГЕЛЪ, –А *м.* тетраевангелие, четириевангелие, четвроевангелие
 ТЕЧ– *вж.* и ТЕЦН
 ТЕЧЕННЕ, –НИА *ср.* 1. течение, изтичане; 2. ход, движение; 3. тичане; бягане
 ТЕЦН, ТЕКЖ, ТЕЧЕШН *несв.* 1. тека стичам се; 2. тичам, бягам бързо; 3. стремя се
 ТН СЪЮЗ 1. и; 2. та
 ТН *форма за дат. п. ед. на тЪ*
 ТН *форма за им. п. мн. м. на тЪ*
 ТНҚРЪ, –А *м.* огледало; *вар.* тнкъ
 ТНВЪН, ЪА *м.*, *вж.* ТНВЪННИЪ

тнвѣанннѣ, –а м. жител на град Тива; *вар.* тнвѣн, тнвѣнннѣ
 тнвѣнннѣ *вж.* тнвѣанннѣ
 тнлнщѣ, –а ср. лице, особа
 тнмѣнне, –нѣ ср., *вж.* тнмѣнне
 тнмнѣанѣ, –а м. тамян; гр. θυμίαμα; *вар.* ду(ν)мн(ъ)л(ѣ)нѣ
 тнмотѣн, –ѣ м. л. Тимотей; гр. Τιμόθεος; *вар.* тнмоде(ѣ)н
 тнмѣнне, –нѣ ср. тиня, нечистотия; *вар.* тнмѣнне
 тнна, –ѣ ж. тиня
 тннавѣ, –ѣн *прил.* тинест
 тннѣ, –н ж. ремък
 тнрѣ, тнра м. *мест.* Тир, древен финикийски град, сега в Южен Ливан; гр. Τύρος *от финикийски*
 тнрѣскѣ, –ѣн *прил.* тирски, отнасящ до град Тир
 тнса, –ѣ ж. тис
 тнсне, –нѣ ср. *сѣбир.* тисове
 тнтѣлѣ *вж.* тнтѣлѣ
 тнтла *вж.* тнтѣлѣ
 тнтлѣ *вж.* тнтѣлѣ
 тнтѣлѣ, –а м. надпис; 2. титул; гр. τίτλος *от лат.* titulus
 тнѣо *нрч.* тихо, слабо
 тнѣостѣ, –н ж. 1. тишина, спокойствие; 2. кротост; благост
 тнѣота, –ѣ ж. 1. тишина; 2. душевно спокойствие; 3. кротост
 тнѣѣ, –ѣн *прил.* 1. тих; слаб; 2. спокоен; 3. кротък, добър, благ
 тнѣлатн, –ѣж, –ѣшн *несв.* затихвам; успокоявам се
 тнѣенне, –нѣ ср. успокоение
 тнѣнна, ѣ ж. 1. тишина; 2. спокойствие, мир, покой
 тнѣнтн, –шж, –шшн *несв.* 1. успокоявам; 2. смирявам
 тнѣлатн сѣ, тнѣѣж сѣ, тнѣѣшн сѣ *несв.* споря; ~ сѣ стремя се, устремявам се
 тлѣжкнѣтн, –нѣ, –нѣшн *св. с въз и вин. п.* чукна
 тлѣкованне, –нѣ ср. тълкуване
 тлѣкѣ, –а м. преводач; *вж.* и тлѣмаѣѣ
 тлѣмаѣѣ, –а м. преводач; *вар.* тлѣкѣ
 тлѣпа, –ѣ м. тѣпа, множество
 тлѣпннѣ, –а м. кожен мях
 тлѣстѣ, –ѣн *прил.* тѣст, угоен
 тлѣѣн, –кж, –ѣшн *несв. с въз и вин. п.* чукам, удрям; въз дѣѣн ~ чукам на вратата;
 то 1. *част.* то, пѣк, даже; 2. сѣюз и; то; ~ же тогава, и тогава
 то *форм за им. и вин. п. ед. ср. на тѣ*

тобоѣѣ форма за тв. п. ед. на тѣи
тогда нрч. тогава; вар. тѣгда
тогдаже нрч. веднага; вар. тѣгдаже
того форма за род. п. ед. м. и ср. на тѣ
тожде нрч. сѣщо
тождевѣръникъ, –а м. единоверец, едноверец, от една вяра
тождевѣръникъ, –ѣи прил. изповядващ една вяра с някого друго
тождевѣръникъ, –ѣи прил. изповядващ една вяра с някого друго
тожденменнтъ, –ѣи прил. носец сѣщото име като някой друг, сѣименник
тождеплеменьникъ, –а м. от едно племе, от един род, сѣнародник
тождерожденне, –ниа ср. общ, еднакъв произход
тоже нрч. сѣщо, сѣщо така, тоже
тоземльць, –а м. туземец
тонжде нрч. тук, тука
токрагъ нрч. току-що, преди малко
токъ¹, тока м. течение; – крѣве крѣвоизлив
токъ², тока м. ток, гумно, харман
толн 1. сѣюз и тогава, и после; 2. нрч. до толн дотогава, отъ толн оттогава
толнко нрч. с род. п. толкова; толкова много
толнкожде нрч. сѣщо толкова
толникъ мест. толкова голям
толникъжде мест. толкова много
толницѣ нрч. толкова; вар. толницѣмъ
толницѣмъ нрч. толкова; вар. толницѣ
толь нрч. пред прил. толкова
тольма нрч. така, толкова; вар. тольмн
тольмн вж. тольма
толѣ нрч. толкова; до толѣ до тогава; отъ толѣ от тогава
томнтелъ, –лѣ м. мѣчител, палач
томнтн, –млѣѣ, –мншн не св. с вин. п. мѣча, измѣчвам
томленне, –ниа ср. мѣчение, изтезание
томоу форма за дат. п. ед. м. и ср. на тѣ
томъ форма за мест. п. ед. м. и ср. на тѣ
тонѣтн, –нѣ, –нешн (< топн–) св. тѣна, потѣна
топазѣнн, –ниа м. скѣпоценният камък топаз; гр. тоπάζιον
топло нрч. топло; вар. топлѣ; вж. тепло
топлота, –ѣи ж. топлота; вж. и теплота

топлотѣнь, –ѣин прил. топѣл
 топлѣ, –ѣин прил. топѣл; вж. и теплѣ
 топлѣ нрч. тепло; вар. топло; вж. и теплѣ
 тополне, –ниа ср. събир. тополи
 топрѣво нрч. тепѣрва
 тоу нрч. 1. там; 2. тук
 тораксѣ, –а м. торс, горната част на тялото; гр. θώραξ
 тоуждеплеменѣникѣ, –а м. чужденец
 тоуждѣ, –ни прил. с дат. или род. п. 1. чужд; 2. отчужден, далечен
 тоунжде нрч. тѣкмо там
 тоукѣ, –а м. мазнина, тлѣстина
 тоулѣ, –а м. колчан за стрели
 тоумѣпанѣ, –а м. тѣпан, барабан; гр. τύμπανον
 тоуѣ нрч. 1. даром, безвъзмездно; 2. безпричинно, без основание
 тоуѣнадыѣ, –а м. тунеедец, безделник; вж. и праздыѣнадыѣ, сѣднѣнадыѣ
 тоунѣ нрч. особено
 тоурѣ, –а м. тур, див бик; лат. Bos taurus
 тоучѣнь, –ѣин прил. 1. тлѣст, сочен; 2. тучен, плодороден
 тоуѣне, –ниа ср. течение; ~ крѣве крѣвотечение
 тоуѣло, –а ср. точило, уред за изтискване, мачкане на грозде
 тоуѣтѣ, –ѣж, –ѣнши несв. 1. лея, проливам; 2. точка се, трая, продължавам
 тоѣагѣ, –а м. тояга
 трава вж. трѣва
 травѣнь вж. трѣвѣнь
 травѣтѣ, –вѣж, –вѣнши несв. изяждам
 трапѣза, –ѣи ж. 1. трапѣза, маса; 2. ядене, храна; обяд, угощение; 3. жертвеник; 4. жертвоприношение;
 гр. τράπεζα
 трапѣзѣникѣ, –а м. 1. лихвар; 2. търговец
 трапатѣ, –ѣж, –ѣѣши несв. дебна, преследвам
 трѣпетѣтѣ, –ѣж, –ѣѣши несв. с род. п. 1. трѣперя; 2. трѣперя от страх, боя се, страхувам се
 трѣпетѣ, –а м. 1. трѣпет, трѣперене; 2. страх
 трѣпетѣнь, –ѣин прил. трѣпетен, предизвикващ трѣпет
 трѣтѣ нрч. трети път
 трѣтѣ числ. ред. трети; трѣтѣ на десѣте тринадѣсѣти
 трѣтѣникѣ, –а м. сряда, третият ден от седмицата
 трѣтѣѣж вж. трѣтѣѣж
 трѣтѣна, –ѣи ж. 1. трѣтина, третата част от нещѣ; 2. трѣтина, помен на третия ден от смѣртта

третницеж *нрч.* трети път; трикратно; *вар.* третницеж; *вж.* и третне

третницн *нрч.* за трети път, трикратно

трн *числ. им. п. ж. и ср. или вин. п. за трите рода, вж.* трне

трнвлне, –на *ср.*, *вж.* тривлии

трнвлнн, –на *м.* блюдо, паница; *гр.* τριβλίον; *вар.* тривлие

трнволъ, –а *м.* репей; *гр.* τρίβολος

трндъневънъ, –ын *прил.* тридневен; тридъневъное възкръсение възкресение, станало на третия ден

трне *числ. м.* три; трима; *вж.* три

трнждн, трнждъ *вж.* трншьдъ

трнзна, –ы *ж.* 1. състезание; 2. място за състезание

трнзннцѣ, –а *ср.* 1. помен; 2. място за състезания; 3. съдилище

трнзньннкъ, –а *м.* боец, борец; състезател

трнкратъ *нрч.* три пъти

трнпрямьнъ, –ын *прил.* троен, тройносплетен

трнсватъ, –ын *прил.* три пъти, трикратно свят; трисватое пѣнѣ, трисватое църковен стих с трикратно повторение на думата свят

трнставънъ, –ын *прил.* трисъставен

трнсъставънъ, –ын *прил.* трисъставен, от три части

трншьдъ, трншьдн *нрч.* три пъти, трижди

трназъчынкъ, –а *м.* триезичник, привърженик на идеята, че християнското богослужение трябва да се извършва само на три езика – еврейски, гръцки и латински

трназъчынъ, –ын *прил.* триезичен

трон, троа, трое *числ.* три; трима, троица

троннъ, –ын *прил.* троен, съставен от три части

тронца, –а *ж.* 1. троица; 2. тройка; 3. Светата Троица

тронънъ, –ын *прил.* троичен, отнасящ се до Светата Троица

тронъскъ, –ын *прил.* троичен, отнасящ се до Светата Троица

тропаръ, –ръ *м.* тропар, църковно песнопение; *гр.* τροπάριον

троскотатн, –лѣж, –лѣшн *несв.* (за огън) пращя, пукам

троскотъ, –а *м.* троскот

троуднтн, троудѣж, троудншн *св.* затруднявам; – са със за и вин. п. или с о и мест. п. трудя се, полагам усилия

троудъ, –а *м.* труд, усилие; творнтн мн – не ми дава мира, затруднява ме; – творнтн затруднявам

троудънкъ, –а *м.* монах, аскет, отшелник, който се труди, полага усилия в името на Христа

троудъннца, –а *ж.* монахиня, отшелница

троудънъ, –ын *прил.* 1. труден, тежък; 2. уморителен

троудданне, –на *ср.* труд; 2. земеделски труд

троуждатн, -аѣ, -аешн *несв.* 1. мъча, измъчвам; 2. тревожа, смуцавам, натоварвам; ~ са мъча се, страдам; трудя се; извършвам подвизи в името на вярата
 троужденне *вж.* троужданне
 троупне, -на *ср.* събир. трупове
 троупъ, -а *м.* 1. труп, мъртво тяло; 2. пън
 троупънъ, -ън *прил.* (за рана) трупен
 троутн, -тровъ, тровешн и троуѣ, троуешн *несв.* пиляя, разпръсквам
 трошенне, -на *ср.* обирање
 трошнтн, -шѣ, -шншн *несв.* разпилявам, разпръсквам
 тръгнѣтн, -нѣ, -нешн *св.* дръпна, взема нещо; (*с вин. п.*)
 тръгъ, -а *м.* пазар
 тръжнѣ, -а *м.* тържище, пазар, пазарище
 тръжъннкъ, -а *м.* 1. сараф; 2. място за обмяна на пари
 тръжъство, -а *м.* тържество
 тръторъ, -а *м.* тартар, ад, преизподня; *гр.* τάρταρος
 тръторъскъ, -ън *прил.* адски, пъклен
 тръхътъ, -а *м.* лепта, дребна монета
 тръбезначальнъ, -ън *прил.* трибезначален, за трите лица на Бог
 тръгоубнтн, -бѣѣ, -бншн *св.* 1. утроя, увелича три пъти; 3. казвам три пъти
 тръгоубъ, -ън *прил.* троен; *вж.* и тръгоубъ
 тръгоубъ *прил.* *нескл.* троен
 тръзатн, -аѣ, -аешн *несв.* дърпам, тегля, изтръгвам
 тръзарънъ, -ън *прил.* тризарен, излъчващ тройна светлина
 тръзъбъць, -а *м.* тризъбец
 тръмн *тв. п.* на трне, трн
 тръмъ *дат. п.* на трне, трн
 трънне, -на *ср.* събир. трънак, тръни
 тръновъ *прил.* трънен
 трънъ, -а *м.* трън
 трънънъ *прил.* трънен
 тръпъкъ, -ън *прил.* остър
 тръпѣлнѣ, -ън *прил.* търпелив
 тръпѣлъство, -а *ср.* търпеливост
 тръпѣнне, -на *ср.* търпение
 тръпѣтн, тръпѣѣ, -пншн *несв.* 1. *с вин. и дат. п.* търпя, понасям; 2. уповавам се, надявам се; 3. *с инф.* позволявам, допускам
 тръсѣтълъ, -ън *прил.* излъчващ тройна светлина, трисветъл
 тръсѣтънъ, -ън *прил.* излъчващ тройна светлина, трисветъл

тръсватъ, -ѝн прил. тройно свят, трижди свят; *субст.* тръсватое трисветое, тропар с трикратен възглас
 сватъ, свят
 тръслънъчънъ, -ѝн прил. трислънчев, тройно свят
 тръстне, -на *ср.* събир. обрасли с тръстика гъсталаци
 тръстъ, -н *ж.* 1. тръстика; 2. перо от тръстика
 тръстъца, -а *ж.* свирка от тръстика
 тръстѣнъ, -ѝн прил. от тръстъ, тръстиков
 трътн, трѣж, трѣшн *несв.* трия, изтривам
 трѣба, -ѝ *ж.* 1. необходимост; 2. приношение; обред
 трѣбнище, -а *ср.* езическо светилище, капище
 трѣбнищънъ, -ѝн прил. езически, отнасящ се до езическото капище
 трѣбованне, -на *ср.* необходимост, нужда, потребност
 трѣбоватн, -оуѣж, -оуѣшн *несв.* с *род. п.* 1. нуждая се, имам нужда от нещо; 2. искам, търся нещо
 трѣбъннкъ, -а *м.* 1. езически храм, капище; 2. жертвеник, олтар
 трѣбънъ, -ѝн прил. който се отнася до жертвата, до приношениео
 трѣбѣ *нрч.* 1. с бѣти и *дат. п.* нужен съм на някого; 2. с имѣти и *род. п.* имам нужда от някого, от нещо
 трѣва, -ѝ *ж.* трева; *вар.* трава
 трѣвънъ, -ѝн прил. тревен
 трѣзатн, -жж, -жешн *несв.* дращя, дера
 трѣзвенне, -на *ср.* трезвеност, въздържание
 трѣзвнтн са, -влѣж са, -вншн са *несв.* въздържам се
 трѣзвлѣнне, -на *ср.* въздържание
 трѣзвватн, -оуѣж, -оуѣшн *несв.*
 трѣзвостъ, -н *ж.* трезвост
 трѣзвъ, -ѝн прил. трезв, трезвен
 трѣзвъннкъ, -а *м.* трезвеник, въздържател
 трѣзвънъ, -ѝн прил. трезвен; здрав
 трѣзвънѣ *нрч.* трезво; разсъдително; бодро
 трѣснъ, -а *м.*, *обикн. мн.* 1. ресна; 2. ресница
 трѣсавнца, -а *ж.* треска
 трѣстн, -сж, -сешн *несв.* с *вин. п.* треса, разтърсвам; ~ са 1. треса се, разтриса ме; 2. треперя
 трѣба, -ѝ *ж.* трѣба
 трѣбенне, -на *ср.* трѣбене
 трѣбнн, -на *м.* трѣбач
 трѣбнтн, -блѣж, -бншн *несв.* трѣбя
 трѣбънъ, -ѝн прил. трѣбен
 трѣждовнтъ, -ѝн прил. болен от воднянка

тѣждѣ, –а м. болестите воднянка и подагра; ~ водьнѣин воднянка
 тѣжсѣ, –а м. трус, земетресение
 тѣжтѣ, –а м. 1. стража; 2. военен строй
 тѣ, та, то мест. 1. този, тази, това; онзи; 2. той, тя, то; того дѣлѣ, того радн заради това, поради това; къ
 томуу при това, освен това, затова
 тѣгд– вж. тогд–
 тѣжде, тажде, тожде мест. същият този –ата тази, –то това
 тѣкатн, –кѣ, –чѣшн несл. 1. тъка; 2. бутам, побутвам
 тѣкнѣтн, –нѣ, –нѣшн св. 1. чукна, почукам; 2. мушна
 тѣкъма вж. тѣкъмо
 тѣкъмо нрч. само; не ... тѣкъмо ... нѣ и не само ..., но и ...
 тѣпѣтѣ, –а м. тропот
 тѣчнѣ 1. нрч. само; 2. част. ето на
 тѣчнѣнѣ, –а м. равен по възраст, връстник
 тѣчѣно 1. нрч. еднакво, по един и същи начин; 2. предлог с дат. п. като, подобно на
 тѣчѣнѣ, –ѣин прил. 1. еднакъв, равен; 2. подобен; (с дат. п.)
 тѣцаннѣ, –нѣ ср. усърдие, старание
 тѣцатн, –цѣ, –цѣшн несл. припирам някого, карам някого да бърза; ~ са с инф. 1. припирам, бързам
 да ...; 2. старая се да
 тѣцеглашеннѣ, –нѣ ср. празнословие
 тѣцеславнѣ, –нѣ ср. тщеславие, суета
 тѣцеславнѣнѣ, –ѣин прил. тщеславен, суетен
 тѣцѣта, –ѣи ж. щѣта, ущѣрб, вреда
 тѣцѣтѣнѣ, –ѣин прил. 1. напразен, безполезен; 2. суетен, тщеславен
 тѣцнѣв¹, –ѣин прил. бърз, пѣргав
 тѣцнѣв², –ѣин прил. суетен, тщеславен
 тѣцѣ, –нн прил. с род. п. пуст, празен; вѣ тѣцѣ, за тѣцѣе напразно, напусто
 тѣцѣно нрч. настойчиво, усърдно
 тѣи мест. л., 2 л. ед. ти
 тѣикатн, –ѣѣ, –чѣшн несл. тикам, бутам
 тѣикѣи, тѣикѣѣе ж. тиква; лат. Cucurbita
 тѣилѣ, –а м. тил
 тѣисѣѣа и тѣисѣѣѣа; тѣисѣѣн и тѣисѣѣн ж. хиляда
 тѣисѣѣѣнѣнѣ и тѣисѣѣѣнѣнѣнѣ, –а м. хилядник, командир на 1000 души, съвр. полковник
 тѣѣнѣнѣ, –ѣин прил. съименен
 тѣлѣтворнѣвѣ, –ѣин прил. тленен
 тѣлнтѣлѣ, –лѣѣ м. разложител, развратител
 тѣлнтн, тѣлѣѣ, тѣлншн несл. с вин. п. тлея; разяждам

тѣло, тѣла *ср.* 1. дѣно; 2. основа
 тѣльнѣ, –ѣн *прил.* тленен
 тѣльнѣне, –нѣ *ср.* тление, гниене
 тѣльѣ, тѣла *ж.* тление, разлагане
 тѣльнѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* тленен
 тѣльѣтн, –ѣж, –ѣшн *несв.* тлея, гния
 тѣльѣ, тѣла *ж.* 1. тлеене, гниене, разрушение; 2. главня, рѣжда
 тѣма, –ѣ *ж.* тѣма, тѣмнина
 тѣма, –ѣ *ж.* 1. десет хиляди; 2. неизброимо множество
 тѣмнѣнѣнѣ *вж.* тнмнѣнѣнѣ
 тѣмнѣнѣнѣнѣ, –ѣ *ж.* тѣмница, затвор
 тѣмнѣнѣнѣнѣнѣнѣ, –ѣ *м.* тѣмничар, надзирател
 тѣмнѣнѣнѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* тѣмничен
 тѣмнѣнѣ, –ѣн *прил.* тѣмен
 тѣнѣжѣ, –ѣн *прил.* тѣнѣж
 тѣнѣжѣ *нрч.* изтѣнѣко, в подробности
 тѣстѣ, –н *м.* тѣст
 тѣстѣнѣ, –нѣн *прил.* на тѣста, принадлежащ на тѣста, отнасящ се до тѣста
 тѣцн, тѣцѣнѣ, тѣцѣтѣ *повел.* форми от тѣцн
 тѣца, тѣца *ж.* тѣца
 тѣлѣсѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* телесен; ѣнѣстѣта тѣлѣсѣнѣнѣнѣ непорочност
 тѣло, тѣлѣсѣ *ср.* тѣло; 2. *мн.* тѣлѣсѣ части на тѣлото; 3. образ
 тѣлопнѣсѣнѣнѣ, –нѣ *ср.* надпис или изображение върху камѣж, барелеф
 тѣлосквѣрѣнѣнѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* оскверняващ
 тѣма *дат. и тв. п. дв. от тѣ*
 тѣмн *тв. п. мн. от тѣ*
 тѣмѣ *дат. п. мн. от тѣ*
 тѣмѣ *тв. п. ед. м. или ср. от тѣ*
 тѣмѣ 1 *нрч.* така, по такѣн начин; 2. сѣюз и така; зацѣто, заѣто
 тѣмѣжѣ 1. *нрч.* така, сѣщо така; 2. сѣюз заѣто; и така
 тѣма, тѣмѣне *ср.* теме
 тѣснѣ, –ѣн *прил.* тесен
 тѣхѣ *род. или мест. п. мн. от тѣ*
 тѣшнѣтн, –шѣ, –шншн *несв.* тѣша, уѣшавам
 тѣцнѣтн, –цѣж, –цншн *несв.* пѣнѣнѣ ~ имам пѣна на уѣста
 тѣ *енкл. форма за вин. п. на тѣн те*
 тѣгнѣжѣтн, –нѣж, –нѣшн *несв.* тѣгѣ

ТАГОСТЬ, –н ж. тежест, бreme; вж. и ТАГОТА, ТАЖЕСТЬ
 ТАГОТА, –ы ж. тежест, тегоба, страдание
 ТАГОТЪНЪ, –ын прил. натежал за сън; уморен
 ТАЖА, ТАЖА ж. 1. състезание, работа; 2. спор, разправия
 ТАЖАРЬ, –ръ м. 1. работник; 2. земеделец
 ТАЖАТЕЛЬ, –ль м. 1. работник; 2. земеделец
 ТАЖАТН, –жж, –жншн несл. обработвам
 ТАЖЕСТЬ, –н ж. тежина, тежест
 ТАЖЬКОСРЪДЪ, –ын прил. коравосърдечен
 ТАЖЬКЪ, –ын прил. тежък
 ТАЖЬЦЪ нрч. тежко
 ТАЖАТН, –жж, –жешн несл. 1. тегля, претеглям; 2. подлагам на разпит, разпитвам
 ТЖ вин. п. ед. ж. от тъ
 ТЖГА, –ы ж. 1. тъга, мъка; 2. тягост; 3. мъчение, страдание, бедствие
 ТЖДОУ и ТЖДЪ нрч. там
 ТЖЖЕНЕ, –на ср. страх, боязън
 ТЖЖТН, ТЖЖж, ТЖЖн несл. тъжа, скърбя
 ТЖПАНИЕ, –на ср. тупане, биене
 ТЖПЪ, –ын прил. тъп
 ТЖТЪНЪ, –а м. тътен
 ТЖЧА, ТЖЧА ж. 1. облак; 2. дъжд; порой
 ТЖЧЪНЪ, –ын прил. 1. дъждовен; ТЖЧЪНАА вода дъждовна вода; 2. пороен
 ТУР–, ТУР– вж. ТНР–

ОУ, Ѹ

оу, Ѹ буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѿ
 оу, Ѹ числ. 400 в кирилицата; в глаголицата ѿ е 400; обикновено тази цифра се изразява в кирилицата с
 у, а в глаголицата с ѿ
 оу¹ межд. с дат. п. ой, оле, вай; ~ горѣ, ~ лють ой горко на някого
 оу² предлог с род. п. у, до, при
 оубаловатн, –оуѣж, –оуешн св. с вин. п. излекувам, изцера; ~ са изцера се
 оубиванне, –на ср. убиване; вж. и оубненне
 оубиватн, –аѣж, –аешн несл. убивам
 оубненне, –на ср. убиване; вж. и оубиванне
 оубннство, –а ср. убийство
 оубннствънъ, –ын прил. 1. убийствен; 2. смъртоносен
 оубннца, –а м. и ж. убийца, убиец; вж. и оубнтель

оубнтель, –лъ м. убиец; *вж.* и оубннца
 оубнтельннчъскъ, –ъин *прил.* който се отнася до убиец
 оубнтн, –нж, –нешн и оубъж, оубъешн *св. с вин. п.* убия
 оубнтне, –ня *ср.* убиване, убийство
 оубнатн, –аѣж, –аешн *несв.* убивам
 оублажнтн, –жж, –жншн *св. с вин. п.* 1. направля добро на някого, облагодетелствам някого, окажа благоволение; 2. обявя някого за блажен, прославя няког
 оубо¹ съюз *енкл.* прочее, следователно; понеже; и така, и тъй; а; аще ~ макар че, ако и да
 оубо² *част.* 1. именно, точно; 2. хайде; 3. може би
 оубогъ, –ъин *прил.* беден, нищ, убог
 оубожне, –ня *ср.* бедност, нищета
 оубожество, –а *ср.* бедност
 оубон, –а м. убийство
 оубонца, –а м. и ж. убийца, убиец
 оубончънъ, –ъин *прил.* отнасящ се до убийство
 оубоѣтн сѣ, –ѣж сѣ, –ѣшн сѣ *св. с род. п.* уплаша се, изплаша се, побоя се
 оуброусъ, –а м. 1. кърпа; 2. забрадка
 оубоуднтн, –ждж, –дншн *св.* събудя; ~ сѣ събудя се
 оубоуд– *вж.* оубоуднтн
 оубѣгатн, –аѣж, –аешн *несв.* укривам се
 оубѣгнѣтн, –нж, –нешн *св.* убягна, укрива се
 оубѣднтн, –ждж, –дншн *св. с вин. п.* убедя
 оубѣжанне, –ня *ср.* избягване, измъкване
 оубѣжатн, –жж, –жншн *св.* избягам
 оубѣждатн, –аѣж, –аешн *несв.* убеждавам
 оубѣжънъ, –ъин *прил.* отнасящ се до убежище, който служи за убежище
 оубѣлнтн, –лѣж, –лншн *св.* избеля
 оубѣлѣтн, –ѣж, –ѣешн *несв.* избелвам
 оубѣ *межд.* уа, у, уха; *гр.* οὐα, οὐαί
 оубндѣнне, –ня *ср.* виждане
 оубратнтн сѣ, –цѣж сѣ, –тншн сѣ *св.* извърна се
 оубрацѣтн сѣ, –аѣж сѣ, –аешн сѣ *несв.* 1. изръщам се, отвърщам се; 2. отвращавам се
 оубръстн, –ръзж, –ръзешн *св.* отворя малко, откряна
 оубъ *межд.* с *дат. п.* уви
 оубѣдѣнне, –ня *ср.* познание, разбиране
 оубѣдѣтн, –мъ, –ѣшн *св. с вин. п.* узная, разбира, науча
 оубѣрне, –ня *ср.* название на книгата на Йоан Дамаскин Богословие или Небеса

оувѣрнтн, –рѣѣ, –рншн св. уверя, убеда; ~ сѧ уверя се, убеда се
 оувѣрватн, –оуѣѣ, –оуѣшн св. поверя някому нещо
 оувѣтѣ, –а м. 1. утѣха; 2. опора, защита
 оувѣтѣннкѣ, –а м. утѣшител
 оувѣщаватн, –аѣѣ, –аѣшн нескв. увѣщавам
 оувѣщатн, –аѣѣ, –аѣшн св. убеда; ~ сѧ вслушам се, съглася се, убеда се
 оувадатн, –аѣѣ, –аѣшн и оуважѣ, оуважѣшн нескв. увяхвам
 оуваждатн, –аѣѣ, –аѣшн нескв. изсушавам, пресушавам
 оувазатн¹, –жѣѣ, –жѣшн св. свѣржа, завѣржа
 оувазатн², –аѣѣ, –аѣшн нескв. 1. обвѣрзвам някого с нещо; 2. подвеждам някого
 оувазнѣтн, –нѣѣ, –нѣшн св. 1. завѣржа; 2. увенчая, окича; ~ сѧ забѣркам се, оплета се
 оувастн, –зѣѣ, –зѣшн св. увенчая
 оугаждатн, –аѣѣ, –аѣшн нескв. с дат. п. угаждам; сѣбѣ ~ самоизтѣквам се
 оугасатн, –аѣѣ, –аѣшн нескв. угасвам, гасна
 оугаснтн, –шѣѣ, –сншн св. с вин. п. угася, загася
 оугаснѣтн, –нѣѣ, –нѣшн св. угасна
 оугасѣ, –а м. загасване, угасяване
 оугашеннѣ, –нѣѣ ср. гасене; ~ плѣтн усмиряване на плѣтта
 оуглаголатн, –аѣѣ, –аѣшн св. уговоря, убеда
 оугльбатн, –аѣѣ, –аѣшн нескв. хлѣтвам, потѣвам
 оугльбнѣтн, –нѣѣ, –нѣшн св. хлѣтна, потѣна
 оуглѣвнтн, –вѣѣѣ, –вншн св. с вин. п. и на с вин. п. 1. издѣлбая; 2. задѣлбоча, усилия; ~ сѧ стана дѣлбок, задѣлбочен
 оугнѣзднтн сѧ, –ждѣѣ сѧ, –дншн сѧ св. свия гнездо
 оугнѣтатн, –аѣѣ, –аѣшн нескв. притискам, бутам
 оугобѣзнтн сѧ, –жѣѣ сѧ, –зншн сѧ св. родя много, дам много плод
 оугоднѣ, –нѣѣ ср. угода, сгода; ~ творнтн (сѣтворнтн) угаждам
 оугоднтн, –ждѣѣ, –дншн св. с дат. и тв. п. угодя, изпълня желанята на някого
 оугодѣннкѣ, –а м. човек, водещ благочестив живот, угодник
 оугодѣно нрч. угодно, приятно
 оугодѣнѣ, –ѣн прил. приятен на някого, угоден
 оугодѣннкѣ, –а м. угодник, който работи в името на Христа
 оугожденнѣ, –нѣѣ ср. угаждане, удоволствие
 оугогованнѣ, –нѣѣ ср. подготовка
 оугогованѣ, –ѣн прил. (< прич.) приготвен, подготвен
 оугоговатн, –аѣѣ, –аѣшн св. и нескв. с вин. и дат. п. приготвя, приготвям, подготвям
 оугоговнтн, –вѣѣѣ, –вншн св. приготвя; ~ сѧ приготвя се, подготвя се

оугъ, –а м. юг; пладне
 оудавити, –вѣж, –внши св. с вин. п. удуша; ~ са 1. задуша се; 2. обеса се
 оудавленне, –ниа ср. обесване
 оудавленна, –зи ж. месо от удушено, удавено животно, мърша
 оудавлѣти са, –ѣж са, –ѣши св. не св. задушавам се, удушавам се
 оудалити, –лѣж, –лнши св. отдалеча се
 оудалѣти, –лѣж, –лѣши св. отдалечавам, отделям; ~ са отделям се, отдалечавам се
 оударити, –рѣж, –рнши св. с вин. п. и за с вин. п. удара
 оударѣние, –ниа ср. 1. удар; 2. плесница, шамар
 оударѣти, –рѣж, –рѣши св. удрям
 оудварѣти са вж. възварѣти са
 оудворити са вж. възворити са
 оудворьникъ, –а м. съсед
 оудебелѣти, –ѣж, –ѣши св. надебелея, затлъстея
 оуделѣти, –ѣж, –ѣши св. с къ и дат. п. надвия, преборя, победа
 оудивити, –вѣж, –внши св. с вин. п. удивя, учудя някого; ~ са удивя се, учудя се на нещо
 оудлъженне, –ниа ср. удължаване
 оудобенне, –ниа ср. преодоляване
 оудобнзѣна, –зи ж. удобство, лекота
 оудоблѣти, –лѣж, –лѣши св. с дат. п. преборя, надвия, победа
 оудобъ прил. нескл. 1. удобен; 2. лек, лесен
 оудобъ нрч. 1. лесно; 2. удобно
 оудобьнъ, –зи 1. прил. лесен; 2. удобен, подходящ
 оудовьлѣти, –ѣж, –ѣши св., вж. оуделѣти
 оудолѣти, –ѣж, –ѣши св., вж. оуделѣти
 оудръжанне, –ниа ср. 1. въздържание; 2. ред, порядък; 3. издръжливост
 оудръжатѣ, –жж, –жнши св. с вин. п. удържа, запазя нещо за себе си; ~ са сдържа се, овладея се
 оудръженне, –ниа ср. плътско въздържание
 оудъ, –а м. част от тялото, член
 оудьнъ, –зи прил. отнасящ се до част от тялото
 оудѣвнѣти, –нж, –нешн св. издебна
 оуематѣ, –аж, –аешн не св. бера, събирам; вар. оунматѣ
 оуена вж. хѣна
 оужасатѣ, –аж, –аешн не св. ужасявам; ~ са ужасявам се
 оужасенне, –ниа ср. ужасяване; ужас
 оужаситѣ, –шж, –снши са св. ужася; ~ са ужася се
 оужаснѣти са, –нж са, –нешн са св. с род. п. ужася се

оужастъ, –н ж. ужас; вар. оужасъ
 оужастнвъ, –ын прил. страхлив
 оужастънъ, –ын прил. с протнвъж и дат. п. ужасен, уплашен от нещо
 оужасъ, –а м. ужас; вар. оужастъ
 оуже нри. вече
 оужесоченне, –ниа ср. ожесточение
 оужецин, –гѣ, –жешн св. изгоря
 оужѣс– вжс. оужас–
 оузда, –ы ж. юзда
 оузорѣтн, –рѣѣ, –рншн св. 1. видя; 2. постарая се, погрижа се
 оузълобнтн, –влѣѣ, –вншн св. оскърбя, причиня зло някому
 оузърѣтн, оузърѣѣ, оузърншн св. с вин. п. видя, съзра
 оун, оута м. вуйчо
 оунматн, –емлѣѣ, –емлѣшн несл., вжс. оуематн
 оунствленне, –ниа ср. потвърждение, доказателство
 оунстнтн, –цѣѣ, –стншн св. 1. убежда; 2. потвърдя истинността на нещо
 оунценне, –ниа ср. доказателство
 оуказанне, –ниа ср. образец, пример
 оуказатн, –жѣ, –жешн св. 1. укажа, покажа; 2. насоча
 оуказатн, –зѣѣ
 оуказъ, –а м. 1. образец, пример; 2. свидетелство, доказателство
 оукалѣтн, –лѣѣ, лѣшн св. изкалям се, окалям се
 оукарѣтн, –ѣѣ, –ѣешн несл. укорявам
 оукалѣтн, –лѣѣѣ, –лѣешн несл. отклонявам някого от нещо; ~ сѣ 1. отдалечавам се; 2. избягвам, спасявам се
 оуклоненне, –ниа ср. отклоняване
 оуклоннтн, нѣѣ, –нншн св. с отъ и род. п. отклоня; ~ сѣ 1. отдалеча се; 2. избягам, спася се
 оуклонѣтн, –нѣѣ, –нншн св. 1. отклоня, отдалеча; 2. наведе, сведа
 оукоренне, –ниа ср. 1. укорение, укор; 2. оскърбление, хула
 оукореннтн, –нѣѣ, нншн св. с вин. п. вкореня; ~ сѣ с въ и мест. п. вкореня се, пусна корени
 оукоренъ, –ын прил. (< прич.) презрян, достоен за презрение
 оукорнъна, –ы ж. 1. укор, укоряване; 2. клевета
 оукорнтн, –рѣѣ, –рншн св. укоря, нагрубя
 оукоръ, –а м. 1. укор; оскърбление; 2. клевета, хула
 оукорънъ, –ын прил. позорен
 оукраплѣтн, –лѣѣѣ, –лѣепн несл. опръсквам, напръсквам
 оукрастнтн, –шѣѣ, –сншн св. с вин. и тв. п. украся

оукрастн, –дѣ, –дѣшн св. с вин. п. открадна, отвлека, замъкна
 оукратнтн, –цѣ, –ншн св. съкратя, скъся
 оукрашатн сѧ, –аѣ сѧ, –аѣшн сѧ нескв. с тв. п. украсям се
 оукрашенне, –нѧ ср. украшение
 оукрашенъ, –ын прил. (< прич.) украсен
 оукрон, –ога м. 1. къс платно; 2. саван, платно за мъртвец
 оукромне, –нѧ ср. край, предел
 оукропъ, –а 1. гореща вода; 2. гореща супа
 оукротнтн, цѣ, –тншн св. с вин. п. укротя, усмиря; ~ сѧ укротя се, успокоя се
 оукротѣтн, –ѣѣ, –ѣѣшн св. укротя, стана кротък
 оукроухъ, –а м. 1. троха; 2. залък
 оукрызтн, –зыѣ, –зыѣшн св. с въз и мест. п. укрія, скрія; ~ сѧ укрія се, скрія се
 оукръпнтн, –плѣѣ, пншн св. с вин. п. и на или въз с вин. п. укрепя, подкрепя някого; ~ сѧ с на или паѣ с вин. п. укрепна, получа надмощие
 оукръплѣтн, –плѣѣѣ, –плѣѣѣшн нескв. с вин. п. укрепвам, подкрепям
 оукъснѣтн, –ѣѣѣ, –ѣѣѣшн нескв. закъснявам, забавям се
 оулавлѣтн, –лѣѣѣ, –лѣѣѣшн нескв. улавям
 оулещн, –лаѣѣѣ, –лаѣѣѣшн св. улегна, стихна, притихна
 оулица, –а ж. преддверие
 оуловнтн, –влѣѣѣ, –вншн св. с вин. п. и тв. п. уловя
 оуловленне, –нѧ ср. улавяне, хващане; улов
 оулоуѣнтн, –ѣѣѣ, –ѣѣѣшн св. с вин. п. получа, случя
 оульпнѣтн, –нѣѣ, –нѣѣшн св. струпам се, изсипя се
 оульстнтн, –цѣѣ, –стншн св. подмамя, измамя, излъжа
 оумаленъ, –ын прил. (< прич.) смирен, покорен; ~ рабъ смирен раб, грешник
 оумалнтн, лѣѣѣ, –лншн св. намаля, смаля
 оумалѣтн, –ѣѣѣ, –ѣѣѣшн нескв. смалявам, намалявам
 оумарѣтн, –ѣѣѣ, –ѣѣѣшн нескв. умъртвявам
 оумастнтн, –цѣѣѣ, –стншн св. намажа
 оумацѣтн, –аѣѣѣ, –аѣѣѣшн нескв. намазвам
 оумнленне, –нѧ ср. смирение, успокоение
 оумнленъ, –ын прил. (< прич.) печален, скърбен, натъжен
 оумнлнтн, –лѣѣѣѣ, –лншн св. успокоя, утеша; ~ сѧ 1. трогна се, изпадна в умиление; 2. покоя се, разкая се
 оумнлосръднтн сѧ, –ждѣѣ сѧ, –дншн сѧ св. с на и вин. п. смиля се, проявя милост, милосърдие
 оумнратн, –аѣѣѣѣ, –аѣѣѣѣшн нескв. умирам
 оумлъкнѣтн, –нѣѣѣѣ, –нѣѣѣѣшн св. млъкна; 2. (за буря) стухна, утихна
 оумлъѣатн, –ѣѣѣѣѣ, –ѣѣѣѣѣшн св. и нескв. 1. замълча, замлъквам, млъквам; 2. премълчавам; ~ сѧ смълчавам се

оумолнтн, -лїж, -лншн св. 1. успокоя, утеша; 2. помоля; ~ са натъжа се, измъча се
 оуморнтн, -рїж, -рншн св. 1. уморя, съсия; 2. умъртвя
 оумоуд- вж. оумжд-
 оумочнтн, -чж, -чншн св. 1. намокря, наквася; 2. пролея сълзи
 оумрътвене, -нїа ср. 1. смърт, кончина; 2. убийство
 оумрътвнтн, -цвлїж, -вншн св. с вин. п. умъртвя, убия; ~ са укротя се, усмиря се
 оумрътне, -нїа ср. умирање, смърт
 оумръцвлєнне, -нїа ср. умъртвяване
 оумръцвлїтн, -бїж, -бешн неск. с вин. п. умъртвявам, убивам
 оумрътн, -рж, -решн св. умра
 оумъ, -а м. ум; разум, разсъдък; без оума безрасъдно; ~ погоубнтн (нзгоубнтн) загубвам, изгубвам си ума, обезумявам; въ ~ прнтн, въ оумъ взїтн, на ~ прнтн, ~ събрьатн дойда на себе си, опомня се; на ~ възатн премисля, обмисля; раздїлїтн оумъ колебая се
 оумъвенне, -нїа ср. измиване
 оумъножанне, -нїа ср. умножаване
 оумъноженне, -нїа ср. 1. умножаване, увеличаване; 2. изобилие, множество
 оумъножнтн, -жж, -жншн св. с вин. п. умножа, увеличи; ~ са умножа се, нарасна
 оумъивалїнїца, -а ж. умивалник; леген за измиване
 оумъиванне, -нїа ср. измиване
 оумъиватн, -аїж, -аешн неск. измивам; ~ са измивам се, умивам се
 оумъислнтн, -шлїж, -слншн св. с вин. п. намисля нещо, замисля нещо
 оумъїтн, -мзїж, -мзїешн св. с вин. п. умия, измия; ржцї ~ измивам си ръцете, снемам вина от нещо; ~ са измия се, умия се
 оумъшлєнне, -нїа ср. умисъл, замисъл
 оумъзднтн, -ждж, -дншн св. възнаградя
 оумьннтн, -нїж, -нншн св. смаля някого, направя малък, намаля, умаля
 оумьнъ, -зїн прил. 1. умен; 2. умствен
 оумьрїтн, -рж, -решн св. умра
 оумьснтн, -шж, -сншн св. омеся
 оумьтн, -бїж, -бешн неск. знам нещо; с инф. умея, знам
 оумакнїтн, -нж, -нешн св. омекна
 оумачнтн, -чж, -чншн св. омекча, смекча
 оумжднтн, -ждж, -дншн св. забавя се, закъснея
 оумждрїтн, -ждрїж и оумждрїж, -дрншн св. с вин. п. и инф. вразумея, дам мъдрост на някого; ~ са помъдрея, поумнея
 оумждєнне, -нїа ср. забавяне
 оумжчнтн, -чж, -чншн св. измъча; 2. (за животни) укротя, упитомя
 оунїн, оунїшн, оунїе срав. ст. по-добър, по-добра, по-добро; ~ естї и дат. п. по-добре, най-добре е за някого

оуниѣти, оуниѣж, оуниши *несв.* предпочитам
 оуниѣнѣати, –аѣж, –аѣши *несв. с вин. п.* презирам някого; *вар.* оуниѣж–
 оуниѣнѣене, –нѣ *ср.* пререние; *вар.* оуниѣжение
 оуниѣнѣати, –жѣ, –жнши *св. с вин. п.* презра някого; *вар.* оуниѣж–
 оуниѣж– *вж.* оуниѣнѣ–
 оуниѣсть, –н *ж.* младост
 оуниѣлъ, –ѣн *прил.* унил
 оуниѣнене *вж.* оуниѣне
 оуниѣне, –нѣ *ср.* униние, потиснатост; *вар.* оуниѣнене
 оуниѣти, –ѣж, –ѣши *св.* изпадна в униние
 оуниѣнѣати, –нѣ, –нѣши *св. с въ и мест. п.* понижа, пробода
 оуниѣнѣати, –нѣ, –нѣши *св.* забия се в ...
 оуниѣ– *вж.* юниѣ–
 оуниѣна, –ѣ *ж.* полза
 оуниѣн, оуниѣнши, оуниѣе *вж.* оуниѣ
 оуниѣне, –нѣ *ср.* 1. високо място, височина; 2. хълм
 оуниѣнѣати, –жѣ, –днши *св.* принудя, застава
 оуниѣнѣати, –жѣ, –днши *св.* навредя
 оуниѣнѣати, –жѣ, –жнши *св. с въ и мест. п.* създам образ на нещо, образувам, заложа, вложа
 оуниѣнѣати, –жѣ, –жнши *св.* въоръжа
 оуниѣнѣати *св.*, –аѣж *св.*, –аѣши *св.* *несв.* попадам под нечие влияние
 оуниѣнѣати¹, –падѣж, –падѣши *св.* падна
 оуниѣнѣати², оуниѣнѣж, оуниѣнѣши *св.* опазя, съхраня; паса
 оуниѣнѣати, –аѣж, –аѣши *несв.* упивам, напивам някого
 оуниѣнѣати, –аѣж, –аѣши *св.* изпепеля
 оуниѣнѣати *св.*, аѣж *св.*, –аѣши *св.* *несв.* упивам се, напивам се
 оуниѣнѣати *св.*, –нѣж *св.*, –нѣши *св.* и –ѣж *св.*, –ѣши *св.* упия се, напия се
 оуниѣнѣене, –нѣ *ср.* напиване, пиянство
 оуниѣнѣнѣж, –ѣн *прил.* (< *прич.*) угоен, охранен; *субст.* оуниѣнѣнѣж угоен добитък
 оуниѣнѣнѣати, –ѣж, –ѣши *св.* охраня, огоя
 оуниѣнѣнѣати, –бѣж, –бнши *св. с вин. и род. п.* 1. уподобя, оприлича; 2. стъкмя, украся; – *св.* стана подобен, заприличам
 оуниѣнѣнѣати, –ѣж, –ѣши *несв.* уподобявам, оприличавам
 оуниѣнѣати, –оѣж, –оѣши *св. с вин. и тв. п.* упоя, напоя, напия
 оуниѣнѣати *вж.* нпостѣж
 оуниѣнѣнѣати, –ѣж, –ѣши *св.* изпусна, изтърва
 оуниѣнѣнѣати, –аѣж, –аѣши *несв.* изпускам, изтървавам

оуправити, -влѣж, -внши св. 1. изправя; 2. оправя; поправя; 3. насоча, напѣтя, упѣтя; ~ сѧ поправя се
 оуправленне, -нѧ ср. 1. изправяне; 2. поправяне, изправяне; 3. насока, напѣтствие
 оуправленъ, -ъин прил. (< прич.) подготвен, приготвен
 оупражненне, -нѧ ср. упражнение
 оупражнѣти сѧ, -нѣж сѧ, -нѣши сѧ нескв. отдавам се на нещо, занимавам се с нещо
 оупразнити, -нѣж, -знши св. 1. изпразня, опразня; 2. премахна, отстраня; ~ сѧ 1. очистя се от нещо; 2. освободя се от нещо; 3. отпразнувам
 оупъванне, -нѧ ср. 1. упование, надежда; 2. опора
 оупъвати, -аѣж, -аѣши нескв. с на и вин. п. уповавам се, надявам се
 оупъстрити, -цѣж, -стши св. изпъстря
 оуравнити сѧ, -нѣж сѧ, -ннши сѧ св. приравня се с някого, сравня се
 оурафъ, -рѣ м. ораф или ураф, част от дрехите на дякона при богослужението; гр. ὠράριον
 оуреци, -кж, -чеш св. уговоря
 оуривати, -аѣж, -аѣши нескв. притискам, блѣскам
 оуринлъ, -а м. л. Уриил; гр. Ούρουήλ
 оурнстати сѧ, -аѣж сѧ, -аѣши сѧ св. нахвърлям се
 оурнцати, -аѣж, -аѣши нескв. с вин. п. отрицавам, оклеветявам, опозорявам
 оурокуъ, -а м. 1. уговорка, условие; 2. указание
 оурочѣнъ, -ъин прил. определен, утвърден, нарочен
 оуръвати сѧ, -вж сѧ, -веш сѧ св. изтръгна се, откъсна се
 оуръзати, -жж, -жеш св. с род. п. отрежа; кастрирам
 оуръшити, -шж, -шнши св. развържа
 оусвѣжити, -нж, -неш св. съмне, развидели се
 оуселенѧ вж. вѣселенѧ
 оусеразъ, -а м. обица
 оусилне, -нѧ ср. усилие, мъка
 оусилнѣ прич. трудно, мъчно, усилено
 оусинъ, -ъин прил. синкав
 оуснѣвнъ, -ъин прил. кожен
 оусна, -нѧ ж. 1. същност, субстанция; 2. същество; гр. οὐσία
 оуслаждати, -аѣж, -аѣши нескв. 1. услаждам, подслаждам; 2. радвам, нося, създавам наслада
 оуслоужити, -жж, -жнши св. с дат. п. услуга, послужа
 оуслѣшанне, -нѧ ср. 1. слушане, чуване; 2. слух, вест
 оуслѣшати, -шж, -шнши св. с вин. п. чуя
 оусма, -ъи ж. кожена дреха; вар. оусмъ
 оусмарскъ, -ъин прил. кожен
 оусмнати сѧ, -ѣж сѧ, -ѣши сѧ св. надсмая се

оусмъ, –а м., вжс. оусма
 оусмъвнъ, –ъин прил. кожен, направен от кожа
 оусннѣанъ, –ъин прил. кожен
 оусобнънъ, –ъин прил. междуособен
 оусонъ вжс. вносонъ
 оусоугобнтн, –блѣж, –бншн св. удвоя
 оусоушнтн, –шж, –сншн св. изсуша
 оуспортн, –рѣж, –рншн св. умножа, намножа, увеличи
 оуспѣватн, –аѣж, –аѣшн нескв. успявам, постигам нещо
 оуспѣтн, –ѣж, –ѣшн св. успя, постигна нещо; ~ пжтн извървя много път
 оуспѣхъ, –а м. успех, постижение
 оуспѣшенне, –нѣ ср. 1. успех; 2. полза
 оуспѣшьнъ, –ъин прил. 1. успешен; 2. полезен
 оусрамнтн, –млѣж, –мншн св. засрамя, посрамя
 оусрамлѣтн, –лѣж, –лѣшн нескв. засрамвам, посрамвам
 оусръдне, –нѣ ср. усърдие, старателност
 оуста, оустъ ср. мн. уста; 2. устие на река; ~ сърнцьнаѣ хранопровод; нъзъ оустъ наизсуст
 оуставнтн, –влѣж, –вншн св. с вин. п. спра, прекратя; ~ сѣ с отъ и род. п. откажа се от нещо, въздържам се от нещо, успокоя се
 оуставленне, –нѣ ср. установяване постановяване
 оуставлѣтн, –лѣж, –лѣшн нескв. спирам, прекратявам
 оуставъ, –а м. 1. установен начин, ред, норма; 2. устав, правило, правилник; 3. църковни правила, църковен устав; 3. граница, предел, определен срок
 оуставнъ, –ъин прил. установен, определен
 оустатн, –нѣж, –нѣшн св. прекъсна, престана, прекратя; ~ сѣ спра се
 оустатъ, –ъин прил. устат
 оустне, –нѣ ср. 1. (на река) устие; 2. (на кладенец) отвор
 оустнѣлъ, лѣ м. 1. кочияш, колар; 2. наставник
 оустнтн, оуцѣж, оустншн нескв. подтиквам някого към нещо, подстрекавам, подбуждам
 оустоуднтн, –ждѣж, –дншн св. изстудя, остудя, разхладя
 оустоѣатн, –стоѣж, –стоѣшн нескв. 1. устоявам, надмогвам, надделявам; 2. управлявам, господствам
 оустравнтн, –влѣж, –вншн св. с вин. п. 1. вдигна, повдигна; 2. вдигна от леглото, излекувам; ~ сѣ оздравея, излекувам се
 оустрашатн сѣ, –аѣж сѣ, –аѣшн сѣ нескв. плаша се, страхувам се
 оустрашенне, –нѣ ср. застрашаване, заплаха
 оустрашнтн, –шж, –шншн св. уплаша, изплаша; ~ сѣ уплаша се, изплаша се
 оустраѣтн, –ѣж, –ѣшн нескв. устройвам, уреждам
 оустроенне, –нѣ ср. устройство, ред, уредба

оустрон, –на м. 1. устройство; 2. подреждане, уреждане

оустронти, –строи, –строиш св. с вин. п. или с дв. вин. п. или с на и мест. п. 1. устроя, уредя, наглася; 2. възвърна – са 1. устроя се, уредя се; 2. примиря се, смиря се

оуструмти, –млѣж, –мнш св. 1. реша; 2. постановя, наредя; ~ са втурна се, потегля, тръгна бързо

оуструмлене, –на ср. 1. стремеж, устремяване; 2. стремителност, устрем

оуструмѣти са, –млѣж са, –мнш са несл. усремям се, втурвам се бързо

оуструмьнъ, –ън прил. устремен, стремителен

оустъдати, –аѣж, –аѣш несл. охлаждам, изстивам;

оустъдѣти са, –ъѣж са, –ъѣш са св. с род. п. засрамя се

оустъна, –ън ж. устна, бърна

оустъпати, –аѣж, –аѣш несл. отстъпвам

оустъпирене, –на ср. 1. прозрение; 2. провидение

оустъпати, –аѣж, –аѣш (< –пн–) св. 1. заспя; 2. почина, умра

оустъпати, плѣж, –пнш св. 1. заспя; 2. почина, умра

оустъпене, –на ср. 1. заспиване, успокоение, сън; 2. успение, вечен сън; ~ богородица Успение Богородично

оустъпни, –плѣж, –пнш св. с вин. п. приспя

оустъхнати, –аѣж, –аѣш св. изсъхна

оустъпенне, –на ср. усиновяване

оустърнати са, –рѣж са, –рнш са св. съсия се

оустъмъ, –а м. кожа

оустърдъ, –ън прил. усърден, старателен

оустърдѣти прил. усърдно, старателно

оустърца, –а ж. среща

оустѣкане, –на ср. ужилване, ухапване

оустѣковене, –на ср. 1. отсичане; 2. обезглавяване

оустѣкнати, –аѣж, –аѣш св. 1. отсека, посека; 2. обезглавя; 3. погубя

оустѣци, –аѣж, –аѣш св. 1. отсека; 2. обезглавя

оустѣднати, –аѣж, –аѣш св. с вин. и тв. п. сдобия някого с нещо, съоръжа

оустѣждати, –аѣж, –аѣш несл. създавам, сътворявам

оустѣмьнѣти са, –нѣж са, –ннш са св. усъмня се

оутаенъ, –ън прил. (< прич.) скрит

оутанти, –аѣж, –анш св. с вин. п. утая, укривя, потая; ~ са с вин. п. и въ с мест. п. или отъ с род. п. скрива се, укривя се, потая се

оутакати са, –аѣж са, –аѣш са несл. надбягвам се, надпреварвам се

оутапати, –аѣж, –аѣш несл. потопявам, потъвам; ~ са потъвам, давя се

оутварь, –н ж. твар, творение

оутварь, –н ж. украшение, украса; 2. предмети за украса на храм, църковна утвар

оутварѣти, -рѣти, -рѣши *несв.* 1. сътворявам; 2. уксарявам; *св.*

оутворити *св.*, -рѣти *св.*, -рѣши *св.* *св.* уредя, подготвя; ~ *св.* възстановя се

оутвърдити, -ждѣти, -дѣши *св.* 1. *с вин. п. и на с мест. п.* утвърдя, създам, сътворя; 2. *с вин. и въз с мест. п. или на с мест. п.* утвърдя, затвърдя нещо; 3. *с вин. и въз с вин. п.* затвърдя, укрепя убежденията на някого в нещо; 4. подкрепя; 5. *с вин. или дв. вин. п.* възстановя, изцеля; ~ *св.* укрепна, стана силен, утвърдя се

оутвърждатн, -аѣти, -аѣши *несв.* 1. утвърждавам, създавам, сътворявам; 2. *с вин. и въз с мест. п.* утвърждавам, укрепвам, усилвам

оутвърждение, -ние *ср.* напор, сила

оутѣти, оутѣти, оутѣти (< -ти-) *св.* утепя, убия, избия

оутискати, -аѣти, -аѣши *несв.* притискам

оутншатн, -аѣти, -аѣши *несв.* успокоявам; ~ *св.* утихвам, стихвам

оутншнѣ, -ние *ср.* 1. тихо време, безветрено време, безветрие; 2. тишина

оутлъстѣти, -ѣти, -ѣши *св.* 1. затлъстея, надебелея; 2. стана безчувствен

оутто *нрч.* несъмнено

оутолити, -аѣти, -аѣши *св.* успокоя, уговоря; ~ *св.* уговоря се, разбира се

оутолѣти *св.*, -аѣти *св.*, -аѣши *св.* *несв.* смирявам се

оутомити, -аѣти, -аѣши *св.* измъча

оутонѣти, -аѣти, -аѣши (< -ти-) *св.* потъна

оутопити, -аѣти, -аѣши *св.* *с вин. п.* потопя, удавя

оутоудѣти, -ждѣти, -дѣши *св.* отделя, откъсна

оутрапити, -аѣти, -аѣши *св.* напраща безчувствен, неподвижен

оутрапѣти, -аѣти *м.* вкочененост, вдървеност

оутрѣне, -ние *ср.* разсъмване, утро; на оутрѣна на заранта

оутрѣна, -на *ж.* разсъмване, утро

оутро, -а *ср.* утро, утрин, сутрин; на оутра на заранта; къ оутроу на разсъмване, на развиделяване; за оутра

оутръгити, -аѣти, -аѣши *св.* оттрѣгна, изтрѣгна

оутрънѣ *нрч.* от рано, от утрото

оутрънница, -а *ж.* утринна, утрения, църковна служба в утринните часове

оутрънѣ, ѣни *прил.* утринен; оутрънѣа молитвѣи утринна литургия, служба; на оутрънѣѣ на разсъмване, в зори

оутрѣ *нрч.* утре

оутрѣн *прил.* утрешен

оутрѣшнѣ, -ѣни *прил.* утрешен, сутрешен

оутъкѣти, -аѣти, -аѣши *св.* натъкна се, срещна случайно

оутѣха, -ѣти *ж.* утѣха, утѣшение

оутѣшатн, -аѣти, -аѣши *несв.* *с вин. п.* утѣшавам; ~ *св.* утѣшавам се

оутѣшенѣ, -ние *ср.* 1. утѣха, утѣшение; 2. насърчение

оутѣшити, –шѣ, –шнши св. с вин. п. утеша; ~ са утеша се, успокоя се
 оутѣшителъ, –а м. утешител
 оутѣщати, –аѣ, –аешн несов. 1. притискам; 2. стеснявам; 3. ограждам
 оухо, оушесе ср. ухо; въ ~, на ~ на ухо, на уше, тайно
 оуховьнъ, –ын прил. ушен
 оуходъ, –а м. беглец; вж. и оушидь
 оуходѣти, –ѣѣ, –ѣешн несов. отслабна
 оухоуждати, –аѣ, –аешн несов. отслабвам
 оухъцифенне, –ниа ср. 1. изкусност, майсторство; 2. хитрост
 оухъцифѣти, –ѣѣ, –ѣешн несов. измислям
 оуцѣлоумити, –мѣѣ, –мнши св. вразумя
 оуцѣсарити са, –рѣѣ са, –рнши са св. възцаря се
 оученне, –ниа ср. 1. учение; 2. поучение
 оученникъ, –а м. ученик; последовател
 оученица, –а ж. ученичка; последователка
 оучнианне, –ниа ср. начинание
 оучнити, –нѣѣ, –ннши св. 1. с вин. и въ с мест. п. устроя, поместя, настаня; 2. с вин. и дат. п. уредя, учредя, създам
 оучница, –а ж. ученичка
 оучникъ прил. прит. на ученика, ученически
 оучителъ, –лѣ м. учител
 оучителънъ, –ын прил. 1. учителски; 2. учителен, поучителен
 оучителство, –а ср. 1. учителство; 2. напътствие, поучение
 оучити, –ѣѣ, –ѣнши несов. с вин. п. уча; ~ са уча се
 оучитати, –аѣѣ, –аешн несов. очиствам, пречиствам
 оучю– вж. оучю–
 оучрьмьнъ, –ын прил. червеникав
 оучрьдъникъ, –а м. служител, организатор
 оучюти, –юѣѣ, –юешн св. 1. почувствам, усетя; 2. чуя
 оучагтне, –ниа ср. съобщество, общност
 оучагънъ, –ын прил. частичен
 оучагънѣ нрч. отчасти, не изцяло
 оучати, оучънѣ, оучънѣши св. започна, почна
 оушрити, –рѣѣ, –рнши св. разширя
 оушндъ, –н м. беглец; вж. и оуходъ
 оушьце, –а ср. отвор, отвърстие
 оуценне, –ниа ср. раздранение, възбуда

оуцадрнтн, -рїѣ, -рншн св. смиля се над някого, помилвам някого
 оуцаденне, -нїа ср. вкус
 оуцазвнтн, -влїѣ, -вншн св. нараня, нанесе рана
 оуцазвлїѣтн, -лїѣѣ, -лїѣшн не св. наранявам, нанасям рана
 оуцаснтн, -шнїѣ, -сншн св. изясня, обясня
 оуѣстн, оуѣамь, оуѣасн св. изям
 оуѣашнѣтн, -нїѣѣ, -нїѣшн не св. изяснявам, разяснявам, обяснявам
 оуѣтн, оунмѣ, оунмѣшн св. отнема, взема
 оуѣтнє, -нїа ср. отнемане, отстраняване

Ф

ф буквен знак в кирилицата; в глаголицата ꙗ
 ꙗ числ. 500 в кирилицата; в глаголицата ꙗ е 500
 фараосъ, -а м. фараон; гр. φαραών
 фараошь прил. прит. фараонов, на фараона; вар. фараоушь
 фараоушь вж. фараошь
 фарне- вж. фарнеѣ-
 фарнеовъ вж. фарнеѣовъ
 фарнеѣн, -а м. фарисей; гр. φαρισαῖος; вар. фарнеѣн
 фарнеѣнскъ, -ѣн прил. фарисейски, който се отнася до фарисей
 фарнеѣовъ, -ѣн прил. фарисеев, на фарисея, фарисейски
 феврърь, -ръ м. месец февруари; гр. φεβρουάριος
 февроннїа, -нїа ж. л. Феврония
 фелонь, -ѣ и -н м. фелон, част от дрехите на свещеника; гр. φελόνιον
 фнлнпъ, -а м. лич. Филип; гр. Φίλιππος
 фнлософнїа, -нїа ж. 1. любов към знание, към мъдрост; 2. премъдрост; гр. φιλοσοφία
 фнлософъ, -а м. философ, учен; гр. φιλόσοφος
 фнлосъ, -а м. насекомо филос; гр. ψύλλος
 фнннковъ, -ѣн прил. палмов
 фнннкъ, -а м. палма; гр. φοῖβιξ
 фнннѣскъ, -ѣн прил. финикийски
 фнскъ, -а м. естествоизпитател; гр. φυσικός
 фнснологнїа, -нїа ж. физиология; гр. φυσιολογία
 фоуннковъ вж. финиковъ

Х

х буквен знак в кирилицата; в глаголицата ѡ, ѣ

̄ числ. 600 в кирилицата; в глаголицата Ѡ е 600

̄- съкр. от христос-, хрьстос-

хаждатн, -аѣѣ, -аешн несл. 1. ходя, вървя; 2. обхождам

халд- вж. халъд-

халъден- вж. халъдѣн-

халъдѣн м. халдеец, мн. халъдѣи, жрец във Вавилония; гр. мн. χαλδαῖοι

халѣга, -ѣи жс. плет, ограда, стобор

хапатн, -плѣѣ, плѣшн несл. хапя

харнтонъ, -а м. Харитон; гр. Χαρίτων

хартна, -на жс. пергамент; гр. χαρτία

хартоларѣ, -рѣ м. пазител на архивите, книгохранител; гр. χαρτουλάριος, лат. chartularius

хѣ- съкр. от христос-

хвала, -ѣи жс. 1. хвала, възхвала, славословие; 2. (църк.) хвалебствена песен, хвалебствие; 3. награда; 4. благодарност; хвалѣ прноснтн (възылатн, въздаѣатн, въздатн) отправям благодарност, благодаря, хваля, прославям

хвалѣнне, -неа ср. 1. възхвала, славословие, хвалебна песен; 2. похвала, самохвалство

хвалнтн, -лѣѣ, -лншн несл. с вин. и о с мест. п. 1. хваля; 2. възхвалявам, възпявам; 3. благодаря; ~ са с о и мест. п. хваля се

хвалословѣнтн, -шѣѣ, -сншн несл. 1. изповядва; 2. правя признание; ~ си признавам си

хвалынъ, -ын прил. похвален, достоен за похвала; пѣнне хвалыное хвалебствена песен, хвалебствие

хвататн, -аѣѣ, -аешн несл. хващам

хвостанне, -неа ср. шибане, удряне

хврастне, -неа ср. 1. клонка, вейка; 2. съчка; 3. събир. храст

хѣ съкр. от хрьсте, христѣ

хѣровнм- вж. хѣроувнм-

хѣровъ, -а м. херувим, вж. хѣроувнмъ

хѣроувнмъ, -а м. херувим, един от небесните ангелски чинове; гр. χερουβίμ от евр.; вар. хѣровнмъ, хѣровъ

хѣроувнмъскъ, -ын прил. херувимски

хнтонъ, -а м. 1. хитон, долна дреха, риза; 2. дреха, облекло; гр. χιτών

хладъ, -а м. хлад, прохлада

хладынъ, -ын прил. хладен, прохладен

хлакъ, -ын прил. неженен, неомъжена; безбрачен

хламнда, -ѣи жс. хламида, къс плащ; багреница; гр. χλαμός, χλαμόδος

хлнпанне, -неа ср. хлипане, ридание

хлъмъ, -а м. хълм

хлъбарѣ, -рѣ м. хлебар; вж. и хлъбопечыць, хлъботворнтелъ, хлъвынкъ

хлѣбопечѣць, –а м. този, който пече хляб хлебар; *вж.* и хлѣбарь, хлѣбоворнтель, хлѣбьникъ
 хлѣботворнлицѣ, –а ср. хлебарница, пекарна; *вж.* хлѣбьница
 хлѣботворнтель, –лѣ м. хлебар, пекар
 хлѣбъ, –а м. 1. хляб; 2. просфора, обреден хляб, част от светите дарове на причастието; 3. храна; 4. духовна храна
 хлѣбьникъ, –а м. хлебар
 хлѣбьница, –а жс. хлебарница, пекарна; *вж.* и хлѣботворнлицѣ
 хлѣбьнъ, –ын *прил.* хлебен
 хлѣбнна, –ы жс. 1. здание, къща; 2. жилище; 3. обор; 4. киля; 5. ковчеже
 хлѣбнница, –а жс. къщичка, колибка
 хлѣвъ, –а м. житница, хамбар
 хлабь, –н жс. 1. поток; 2. водопад
 хлѣбати, –аѣ, –аешн *несв.* прося; *вар.* хлѣпати
 хлѣдъ, –а м. 1. клонка, вейка; 2. пръчка; прът
 хлѣпати *вж.* хлѣбати
 хоботъ, –а м. опашка
 ходатан, –ана м. застъпник, посредник, молител
 ходатанство, –а ср. застъпничество, ходатайство
 ходатантн, –аѣ, –аешн *несв.* застъпвам се, ходатайствам
 ходнльнъ, –ын *прил.* който е свързан с ходенето
 ходнтн, –ждѣ, –дншн *несв.* 1. ходя, крача; – въ слѣдъ следвам; последовател съм на някого; – прѣдъ предхождам; 2. със съ и тв. п. преминавам, пътувам с някого; 3. с по и дат. п. или сквозѣ / сквозѣ и вин. п. минавам по нещо, през нещо; 4. с им. п. (*прич.* или *прил.*) преминавам дните си, пребивавам като някакъв; 5. с въ и мест. п. следвам, държа се; – въ законѣ следвам закона
 хожденне, –нна ср. 1. ходене; 2. пътуване; 2. скитане
 хопнтн, хоплѣ, хопншн *несв.* ухапвам; задушавам
 хорѣгы, хорѣгъве жс. хоругва, знаме
 хотъ, –н м. любовник
 хотѣнне, –нна ср. желание
 хотѣтн, хоцѣ, хоцѣшн *несв.* 1. искам, желая; 2. *спом. гл.* за образуване на бѣд. време ще; 3. в съчетание с имперфект на хотѣтн – за образуване на бѣд. вр. в миналото; *вар.* хѣтѣтн
 хота сег. *деят. прич.* от хотѣтн – като съюз – за да
 хоудовѣрьнъ, –ын *прил.* маловерен, който не притежава вяра
 хоудодоушьнъ, –ын *прил.* малодушен
 хоудодоушьствовати, –оуѣ, –оуѣшн *несв.* проявявам малодушие
 хоудоумъ, –ын *прил.* малоумен, слабоумен, неразумен
 хоудоумьнъ, –ын *прил.* малоумен, слабоумен, неразумен
 хоудоплънъ, –ын *прил.* слабосилен
 хоудоснлъ, –ын *прил.* немощен, слаб

хоудостъ, –н ж. телесна слабост, немощ
 хоудъ, –ын прил. слаб, немощен
 хоула, –ы ж. 1. хула, клевета; 2. обвинение
 хоуленне, –на ср. хула, богохулство
 хоулантн, –лѣж, –лншн неск. хуля, злословя; *вж.* и хоуловати
 хоуловатн, –оуѣж, –оуѣшн неск. 1. хуля; 2. богохулствам; *вж.* и хоулити
 хоульннкъ, –а м. богохулник; еретик
 хоульнъ, –ын прил. богохулен, позорен
 хулолюбнвъ, –ын прил. обичащ да хули
 храбръ, –ын прил. храбър, смел
 храбрьскы нрч. храбро, смело
 хракатн, –чѣж, –чѣшн неск. храча
 храматн, храмлѣж, храмлѣшн неск. 1. куцам; 2. греша
 храмнна, –ы ж. дом, къща; стая в горната, част на къщата; *вж.* храмннѣ вкъщи
 храмъ, –а м. 1. дом; 2. жилище, обител; горница; 3. шатра, скиния; 4. богослужебен дом, църква
 хранѣненне, –нѣ ср. 1. пазене, надзор, охрана; 2. спазване, обичай
 храннлнце, –а ср. 1. хранилище, място за съхраняване; 2. житница, хамбар; 3. защитно средство, амулет, талисман
 храннло, –а ср. намордник
 храннтѣлъ, –лѣж м. охранител, пазач
 храннтн, –нѣж, –нншн неск. 1. с вин. п. пазя, вардя, съхранявам; 2. с вин. и отъ с род. п. опзвам от някого; –са 1. с *вж.* и мест. или тв. п. съхранявам в някаква форма или чрез нещо; 2. с отъ и род. п. пазя се, опазвам се от нещо
 хранньо нрч. с охрана
 хrapатн, –плѣж, –пншн неск. 1. хъркам; 2. (за кон, за магаре) прѣхтя
 хрнвѣтъж *вж.* хрѣвѣтъж
 хрнзма, –ы ж. 1. благовонно масло, миро; 2. миропомазване, едно от християнските тайнства; *гр.* χρίσμα
 хрнзмьнъ, –ын прил. благовонен, от благовонно масло, от миро
 хрнсолнтъ, –а м. скъпоценният камък хризолит; *гр.* χρυσόλιθος; *вар.* хри(у)солтъ
 хрнствоворьць, –а м. противник на Христос, на Христа, на Христовото учение
 хрнстовъ, –ын прил. Христов, Христосов, на Христа
 хрнстовьнъ, –ын прил. Христов, Христосов, на Христа
 хрнстолюбнвъ, –ын прил. христолюбив, обичащ Христос, Христа; *вар.* хръстолюбивъ
 хрнстолюбнца, –а ж. христолюбница, христолюбива жена
 хрнстолюбьць, –а м. христолюбец, който обича Христа
 хрнстосо– *вж.* и хрнсто–
 хрнстосовъ прил. от хрнстосъ; *вж.* и хрнстовъ

христосъ, –а м. л. Христос; гр. Χριστός; вар. хрьстосъ
 хромъ, –ын прил. хром, сакат
 хромьць, –а м. хром, куц, сакат човек
 хру– вж. хрн–
 хръзанъ, –а м. бич
 хръвьтъ, –а м. 1. гръбнак, гръбначен стълб; 2. гръб; вар. хрнвьтъ
 хръст– вж. хрнст–
 хрѣставъчьнъ, –ын прил. хрущялен
 хрѣставьнъ, –ын прил. хрущялен
 х̄с– съкр. от христос–
 хътъѣтн вж. хотъѣтн
 хъзда, хъзды ж. хижа, колиба
 хъзйна, –ы ж. къща, колиба
 хъзъ, –а м. 1. къщичка; колиба; 2. хижа
 хътро нрч. 1. умело, майсторски; 2. разумно; 3. хитро
 хътрость, –н ж. 1. умение, майсторство; 2. изкуство
 хътростънъ, –ын прил. сръчен, изкусен
 хътръ, –ын прил. 1. изкусен, умел; 2. художествен
 хътръство, –а ср. разбирање
 хътръць, –а м. изкусен човек, майстор
 хъщенне, –на ср. ограбване, грабеж
 хъщъннкъ, –а м. 1. хищно животно, хищник; 2. грабител, разбойник
 хъдожьннкъ, –а м. създател, творец
 хъдожьствне, –на ср. 1. умение, изкуство; 2. художествено произведение
 хъдожьство, –а ср. 1. умение; занаят; 2. изкуство

Ц

ц буквен знак в кирилицата; в глаголицата ч

ѣ числ. 900 в кирилицата; в глаголицата ѣ е 900

цвнстн, –тж, –тешн несв. цѣфта

цвѣтноло, –а ср. разцѣфнала поляна, пасище; вж. и цвѣтнльннкъ

цвѣтнльннкъ, –а м. поляна, цветна градина; вж. и цвѣтноло

цвѣтоносънъ, –ын прил. цветоносен; цвѣтоноснаѣ недѣлъѣ Врѣбница, Цветница

цвѣтъ, –а м. цвят, цвете; ~ селънъин полско цвете

цвѣтънъ, –ын прил. цветен, покритъ със цвят; недѣлъѣ цвѣтънаѣ Врѣбница, Цветница, Входъ Господенъ в Йерусалим

цвѣтъць, –а м. цветче, цветенце
 цвѣтъчанъ, –ын прил. покрит с цветовете
 цнн им. п. мн. м. от къин
 цнркънъ, –ын прил. църковен
 цнркъи вж. цръкъи
 цѣ– съкр. от цѣсар–
 цѣк– съкр. от црък–
 цѣкв– съкр. от цръкъв–
 цѣств– съкр. от цѣсарств–
 цръковънъ вж. цръкъвънъ
 цръкъвница, –а ж. църквица, черквичка
 цръкъвнице, –а ср. езически храм
 цръкъвницънъ, –ын прил. отнасящ се до езическия храм
 цръкъвънникъ, –а м. църковник, служител на църквата
 цръкъвънъ, –ын прил. църковен
 цръкъи, цръкъве ж. църква, черква, християнски храм
 цѣр– съкр. от цѣсар–
 цѣ 1. нрч. макар; 2. съюз макар и, макар че
 цѣвънница, –а ж. 1. свирка; 2. (муз. инструмент) лира
 цѣднѣн сѧ, –ждѣ сѧ, –дншн сѧ не св. процеждам се
 цѣлѣнне, –нѧ ср. лекуване, излекуване, изцеление, лечение
 цѣлнтѣлъ, –лѣ м. 1. лечител, целител; 2. йерей, свещеник
 цѣлнтѣлънъ, –ын прил. лечебен; вж. и цѣлнтѣлъскъ
 цѣлнтѣлъскъ, –ын прил. целителен, лекуващ, лечебен
 цѣлнтн, –лѣ, –лншн не св. с вин. п. цѣря, лекувам
 цѣлованне, –нѧ ср. 1. поздрав, приветствие; 2. целувка
 цѣловатн, –оуѣ, –оуѣшн не св. с вин. п. поздравявам; ~ сѧ поздравяваме се взаимно, целуваме се при
 срѣща за поздрав
 цѣломѣдрне, –нѧ ср. 1. телесна чистота, целомъдрие, непорочност; 2. въздържание
 цѣломѣдрованне, –нѧ ср. здравомислие, трезво мислене
 цѣломѣдроватн, –оуѣ, –доуѣшн не св. въздържам се, сдържам се
 цѣломѣдростъ, –н ж. целомъдрие
 цѣломѣдръ, –ын прил. целомъдрен, въздържан
 цѣломѣдръно нрч. целомъдрено, чисто
 цѣломѣдрънъ, –ын прил. целомъдрен, трезвомислещ
 цѣломѣдрънѣ нрч. целомъдрено, чисто
 цѣломѣдръствне, –нѧ ср. сдържаност, целомъдрие

цѣломѣдрѣство, –а *ср.* целомѣдріе
 цѣломѣдрѣствовати, –оуѣѣ, –оуѣши *несв.* проявям съдржаност, целомѣдріе
 цѣломѣдрѣстьно *нрч.* разумно, съдржано
 цѣломѣдрѣць, –а *м.* целомѣдреник, въздържател
 цѣлооумьнѣ, –ын *прил.* благоразумен, съдржан
 цѣлъ, –ын *прил.* 1. цял, здрав; 2. невредим, неповреден; 3. непорочен
 цѣлы, цѣльѣ *ж.* изцеление, оздравяване
 цѣльба, –ы *ж.* изцеление, лекуване; *вж.* и лѣчьба
 цѣльбынѣ, –ын *прил.* целебен, лечебен
 цѣльвати, –лѣѣ, –лѣши *несв.* поздравям
 цѣлѣнне, –нѣ *ср.* целение, лекуване
 цѣлѣти, –ѣѣѣ, –ѣѣши *несв.* оздравям, черя
 цѣмь *тв. п. ед. от* кѣто
 цѣна, –ы *ж.* 1. цена, стойност; 2. отплата, възнаграждение
 цѣнитѣ, –нѣѣѣ, –нѣши *несв.* ценя, оценям; ~ *сѣ* оценям се
 цѣпитѣ *сѣ*, –плѣѣ *сѣ*, –пѣши *сѣ* *несв.* разцепвам се
 цѣсарѣвати, –рѣѣѣѣ, –рѣѣѣши *несв.* царувам, властвам, управлявам
 цѣсарѣвъ *прил. прит.* царски, императорски, на царя, на императора
 цѣсарѣствѣ *вж.* цѣсарѣствие
 цѣсаритѣ, –рѣѣѣѣ, –рѣѣши *несв.* царувам
 цѣсарѣца, –а *ж.* царица, императрица, кралица
 цѣсарѣ¹, –рѣѣ *м.* цар, император; *лат.* Caesar
 цѣсарѣ² *прил. прит.* царски, принадлежащ на царя; ~ градъ Цариград
 цѣсарѣскѣ, –ын *прил.* царски
 цѣсарѣскы *нрч.* царски, по царски, по кралски
 цѣсарѣствѣ, –нѣ *ср.* царство
 цѣсарѣство, –а *ср.* царство
 цѣсарѣствованне, –нѣ *ср.* царуване, царстване
 цѣсарѣствовати, –оуѣѣѣѣ, –оуѣѣши *несв.* *с* на *и мест. п.* царувам, управлявам
 цѣста, –ы *ж.* улица
 цѣститѣ, цѣѣѣѣѣ, цѣѣѣѣши *несв.* чистя, почиствам
 цѣща *предлог с род. п.* поради, заради
 цѣта, –ы *ж.* 1. парична единица, монета, денарий; 2. пари, финасова възможност
 цѣтавъ *прил.* направен от златни монети; *грнѣвѣна цѣтава* огърлица от златни монети
 цѣтонмѣство, –а *ср.*
 цѣтонмѣць, –а *м.* лихвар

У

У писмен знак в кирилицата; в глаголицата съответства на Ѱ; наименование в двете азбуки урьвь

Ѹ знак за число, в кирилицата 90, в глаг. Ѱ съответства на 1000

УААННЕ *вж.* УААННЕ

УААТН *вж.* УААТН

УАБЪРЪ, –а *м.* чабер, чубрица; *лат.* Satureja

УАЕМЪНЪ, –ын *прил.* чакан, очакван

УАРА, –ы *ж.* чаша, бокал

УАРОВАННЕ, –ня *ср.* 1. вълшебство, магьосничество, чародейство; 2. врачуване

УАРОВАТН, –оуѣт, –оуѣш *несв.* 1. очаровам, привличам; 2. правя магии, чародействам; *вж.* УАРУ ДЪАТН

УАРОВЪННЪ, –а *м.* чародей, вълшебник; *вж.* и УАРОДЪН

УАРОВЪННЦА, –а *ж.* чародейка, магьосница

УАРОВЪНЪ, –ын *прил.* чаровен, който се отнася до чародейството, вълшебството, магьосничеството

УАРОДЪН, –а *м.* 1. вълшебник, чародеец; 2. чародейство, вълшебство, заклинание; *вж.* и УАРОВЪННЪ

УАРОДЪННЪ, –а *м.* чародей, магьосник

УАРОДЪННЦА, –а *ж.* чародейка, магьосница

УАРОДЪННЪ, –ын *прил.* чародеец, вълшебен

УАРОДЪНСТВО, –а *ср.* чародейство, магьосничество

УАРОДЪНЦА, –а *м.* чародей, магьосник; *вар.* УАРОДЪНЦЪ

УАРОДЪНЦЪ, –а *м.* чародей, магьосник, вещер; *вар.* УАРОДЪНЦА

УАРОДЪАННЕ, –ня *ср.* чародейство, магьосничество; *вар.* УАРОДЪАННЕ

УАРОДЪАТН, –ѣтѣ, –ѣѣш *несв.* вълшебствам, чародействам

УАРОТВОРНЕ, –ня *ср.* чародейство, магьосничество

УАРОТВОРЪЦЪ, –а *м.* вълшебник, заклинател, чародей

УАРЪ, –а *м.* магия, гадание; *обикн. мн.* 1. чародейство, вълшебство, магьосничество; 2. врачуване; 3. заклинание; УАРУ ДЪАТН (ДЪАТН, ТВОРНТН) правя заклинания, магии, *вж.* и УАРОВАТН; УАРОМЪ ОБРЪТАТЕАЪ, който владее магиите, магьосник; УАРУ ЛЮБА който обича врачуването, заклинанията, магьосничеството

УАСЪ, –а *м.* 1. време; момент; 2. час, единица за време; 3. (литург.) богослужебен час (първи, трети, шести и девети), свързани със земния живот на Исус Христос; 4. метеорологично време; (вЪ) МААЪ – за кратко време, за малко; вЪ ТЪ (съ) –, ОТЪ ТОГО УАСА, вЪ – ТЪ тогава, оттогава; вЪ УАСЪ временно, за кратко; вЪ УАСЪ ВРЪМЕНЪНЪ, за миг; МНМОДЕТЪ – с *род. п.*, отmine, размине се неприятност, опасност, страдание от някого; НА МЪНОГЪ УАСЪ, НА МЪНОГЪ –, НА МЪНОГЪ УАСЪ, МЪНОГЪ УАСЪ, ~ велнн, дълго време, за дълго; ПО ВСА УАСЪ, НА ВСЪБЪКЪ –, през цялото време, непрекъснато; ПО МААЪ УАСЪ, след малко, след кратко време; СЪМРЪТЪНЪНЪ –, смъртен час, смърт; вЪ ТОМЪ УАСЪ, ТОМЪ УАСЪ, тогава, по това време; СЕМЪ УАСЪ, по това време, тогава; вЪ ТЪН УАСЪ, тогава; ПО ВСА УАСЪ, по всь –, по всяко време, винаги; вЪ ЕДНЪ –, веднага, тутакси; вЪ –, вЪ УАСЪ, КЪ (ВРЪМЕНН Н) УАСОУ, за малко, незадълго, за кратко (време); *вар.* УЪ–

УАСЪНЪ, –ын *прил.* който се отнася към определен период от време; който настъпва в определено време

ЧАСЪЦЪ, –а м. минута, миг

ЧАША, ЧАША Ж. 1. чаша; чаша, потир, при богослужението; 2. съд, вместилище – мъдростн; 3. чаша, съдба, участ, жребии; мно нестн ЧАШЖ СНЖ, да ме отmine тази участ, съдба; възношенне ЧАШН Н ХЛЪБА извършване на таинството евхаристия; СЪМРЪТНАЪ – смърт; вар. ЧЪША(Ъ)

ЧАШНЦА, –а ж. чашка, чашица

ЧАШЪНЪ, –ън прил. във вид, с форма на чаша

ЧАШЪНЪ, –н ж. надежда

ЧАШАННЕ, –на ср. 1. очакване; 2. надежда; вар. ЧАШАННЕ

ЧАШАТН, ЧАШЖ, ЧАШН несл. с вин. п. и отъ с род. п. 1. чакам, очаквам; 2. надявам се, разчитам на някого, на нещо; 3. стремя се, жадувам; – сн жадувам, очаквам; вар. ЧАШАТН

ЧЕКАНЪ, –а м. кирка

ЧЕЛЕСЪНЪ, –ън прил. главен, основен, върховен, старши; ЧЕЛЕСЪНЪА КЪННЪА главните, основните, библейските книги; ЧЕЛЕСЪНЪН ОУЧЪНТЕАЪ първосвещеник

ЧЕЛО, ЧЕЛЕСЕ и ЧЕЛА ср. 1. чело; 2. предната, челната част на колоната; челен отряд

ЧЕЛЪДНЪ, –ън прил. притежаващ, семейство, слуги, прислуга; отъць – хазяйн, домовладика

ЧЕЛЪДЪ, –н ж. 1. семейство, домашните; челяд; 2. слуги, прислуга

ЧЕЛЮСТЪ, –н ж. челюст

ЧЕЛЮСТЪНЪ, –ън прил. челюстен

ЧЕМЕРНЪ, –ън прил. от чемеръ, пропит с отрова, ядовит

ЧЕМЕРЪ, –а м. отровното растение чемерика (бяла, черна), чемерица; лат. Veratrum

ЧЕМОУ ВЖ. ЧЪТО

ЧЕСАТН, ЧЕШЖ, ЧЕШЕШН несл. 1. късам, откъсвам, бера; 2. (за коси) разчесвам с гребен; 3. чеша, гладя; СЛОУХЪ –, лаская, говоря на някого приятни неща, съблазнявам някого; – са чеша се, почесвам се

ЧЕСО, ЧЕСОГО ВЖ. ЧЪТО

ЧЕСТН, ЧЪТЖ, ЧЪТЕШН несл. 1. броя, смятам; 2. почитам

ЧЕТА, –ъи ж. 1. чета, отряд; 2. сбирка, събрание

ЧЕТАННЕ, –на ср. съюз, обединение

ЧЕТВЕРАМООСТРЪ, –ън прил. от четирите страни остър

ЧЕТВЕРНА, –ъи ж. четвърт, четвъртина, една четвърт част от нещо

ЧЕТВЕРНЦА, –а ж. четворка, четворица, число, състоящо се от четири части; вар. ЧЕТВОРНЦА

ЧЕТВЕРНЦЕЖ НРЧ. четворно, четири пъти по-голямо или по-малко

ЧЕТВЕРНЪНЪ, –ън прил. състоящ се от четири части; колесъннца ЧЕТВЕРНЪНА колесница, теглена от четири коня

ЧЕТВЕРО ЧИСЛ. четирима

ЧЕТВЕРОВАДЪКА, –ъи м. управител на една четвърт част от територия, страна; вж. и ЧЕТВЕРОВАСТЪЦЪ

ЧЕТВЕРОГОУБЪ НРЧ. четикратно по-голям; вар. ЧЕТВЕРОГОУБЪНО

ЧЕТВЕРОГОУБЪНО ВЖ. ЧЕТВЕРОГОУБЪ

ЧЕТВЕРДЕСАТЪНЦА, –а ж. четиредесетница, Великият пост

ЧЕТВЕРДЕСАТЪНЪ, –ън прил. 1. четирисетдесетен; 2. четирисетдневен; вар. ЧЕТВОРОДЕСАТЪНЪ

чѣтверодньевъно *нрч.* за четири дена, в продължение на четири дена; *вар.* чѣтврѣдньевъно
 чѣтверодньевънъ, –ын *прил.* четиридневен, на четири дена; *вар.* чѣтврѣдньевънъ
 чѣтвероконьчънъ, –ын *прил.* имащ четири края, за кръста; ~ мнрѣ, чѣтвероконьчънаѧ вселенаѧ целият свят,
 цялата земя; чѣтвероконьчънъѧ люднѣ хора, дошли от четирите края на земята
 чѣтверолнчънъ, –ын *прил.* 1. с четири лица; 2. от четири различни вида; *гр.* тетралѣбѣосѣлос
 чѣтвероногъ, –ын *прил.* четириног, четирикрак; *вар.* чѣтвороногъ, чѣтврѣногъ
 чѣтвероножнѣ, –на *ср.* събир. четириноги, четирикраки животни
 чѣтвероножнна, –ы *ж.* четиринога животно; *вар.* чѣтврѣножнна, чѣтвероножнца
 чѣтвероножнца, –а *ж.*, *вж.* чѣтвероножнна
 чѣтвероножнъ, –ын *прил.* имащ четири крака, четирикрак
 чѣтворообразънъ, –ын *прил.* 1. състоящ се от четири лица, имащ четири образа; 2. състоящ се от четири
 вида
 чѣтворопнсьменънъ, –ын *прил.* написан с четири писма, писмени системи
 чѣтворопгѣсна, –ы *ж.* канон, състоящ се от четири песни
 чѣтворочнслънъ, –ын *прил.* състоящ се от четири части
 чѣтворочастънъ, –ын *прил.* състоящ се от четири части
 чѣтворнца, –а *ж.* четворица, четирима души
 чѣтворнцѣж *нрч.* четирикратно, четири пъти; чѣтворо ~ четири пъти по четири; *вж.* чѣтворъ, чѣтворнца
 чѣтворо *вж.* чѣтворъ
 чѣтвровладъика, –ы *м.* управител на една четвърт част от страна, държава, област; *гр.* тетрάρχηс; *вж.*
 чѣтврѣтовластъннкъ, чѣтврѣтовластъць
 чѣтворъ *числ.* бр. четири; чѣтворо чѣтворнцѣж четири пъти по четири; *вж.* чѣтворо
 чѣтврѣтна, –ы *ж.* четвъртина
 чѣтврѣтовластъннкъ, –а *м.* четвъртовластник — управител на една четвърт от дадена област в Римската
 империя; *гр.* тетрάρχηс
 чѣтврѣтовластъствовати, –оуѣж, –оуѣши *несв.* управлявам четвърт част от страна, имение, област
 чѣтврѣтовластъць, –а *м.* четвъртовластник, в Римската империя управител на една четвърт от дадена
 област, страна; *гр.* тетрάρχηс
 чѣтврѣтодесатънъ, –ын *числ.* ред. четирдесетен; 2. четирийсетдневен
 чѣтврѣтодньевънъ, –ын *прил.* четиридневен; *вар.* чѣтврѣтодньнъ
 чѣтврѣтодньнъ, –ын *прил.* 1. четиридневен; 2. (*субст.*) *м.* ед. четиридневният, за Лазар, който бил
 възкресен на четвъртия ден от смъртта си; *гр.* тетраήμερος, ὀ τετραήμερος, ὀ τεταρταῖος; *вар.*
 чѣтврѣтодньевънъ
 чѣтврѣтокъ *вж.* чѣтврѣтъкъ
 чѣтврѣтъ, –ын *числ.* ред. четвърти; *съкр.* в кирилицата Ѣ, в глаг. ѣ; чѣтврѣтън на десѣте четиринадесети;
 сътънън и чѣтврѣтън сто и четвърти
 чѣтврѣтъкъ, –а *м.* четвъртък; велнкън ~, свѣтън ~, четвъртъкът преди Великден, четвъртъкът от
 Страстната седмица, Велики четвъртък; ~ съботъ четвъртият ден след еврейската Пасха
 чѣтврѣтънадесатънъ, –ын *числ.* ред. четиринадесети

четвъртъ, –н ж. 1. четвърт; 2. четвъртина
 четвъртъннкъ, –а м. управител на четвърт част от страна, имение, област; *вж.* и четвъртовластьць, четвъртовладзика
 четвъртоубънъ, –ын *прил.* четирикратно по-голям; *вар.* четвероубъ
 четвърдъневънъ, –ын *прил.* четиридневен; *гр.* тетраμερος, тетартаος
 четвърногъ, –ын *прил.* четириног, четирикрак; *субст. ср. ед.* четвърного четириног, четирикрако животно; *вж.* четвероногъ
 четнн са, ѳщн са, ѳтншн са *несв.* числя се, причислявам се
 четъре, четъри *числ. бр.* 1. четири; 2. (*субст.*) четъре м. мн. четири души; четирима; ~ на десате четиринадесет; ~ десате, ~ десатн четиридесет; ~ съта четиристотин; ~ тъсаца (тъсѳца) четири хиляди; ~ лѳта четири години, четиригодишен период от време; *съкр.* в кирилицата Ѣ, в глаг. ѳ; *вар.* четърь(ъ)
 четъредесате, четъредесатн *числ. бр.* четиридесет
 четърдесатечнслъ, –ын *прил.* състоящ се от четиридесет
 четърдесатндъневънъ, –ын *прил.* четиридесетдневен
 четърдесатън *числ. ред.* четиридесети
 четърдесатънъ, –ын *прил.* четиридесетен; ~ постъ Четиредесетница, великият пост
 четърнста *числ.* четиристотин
 четърншьдъ *нрч.* четири пъти, четири пъти, четирижди
 четъръ *вж.* четъре
 четънтъ, –ын *прил.* люспест, черупчест
 четъна, –а ж. люспа, черупка
 чн нима; ~ лн или, или пък
 чнготъ, –а м. спатарий, придворна длъжност във Византийския двор
 чнн, чна, чне *мест. въпр.* чий, чия, чие; *вар.* чъ–
 чннене, –на *ср.* установяване, определяне
 чннтн, чннѳ, чнншн *несв.* 1. върша, съчинявам, правя; 2. приготвям, подготвям, уреждам
 чнновънъ, –ын *прил.* 1. приготвен, направен, съставен, според правилата, правилен; 2. отнасящ се до чина, реда, йерархията
 чнннаѳальнкъ, –а м. началникът на ангелските ликове, чинове
 чнннаѳальство, –а *ср.* ангелският ред, чин
 чннъ, чнноу и чнна м. 1. чин, сан, ранг; 2. последование, поредица; 3. място в поредицата; 4. сбор, събрание; 4. степен, мяра; въ ~, намясто, както трябва; въ чнноу действително, безспорно, несъмнено; *вс* чнна, *вс* чнноу, *не* по чнноу без ред, безредно, разхвърляно; по чнноу според, по установения ред, по установения начин; ~ мьнншьскън, ѳрьнорнъскън 1. монашески сан; 2. монашество, монасите в манастира; ~ сватнтельскън, сватценнъскън, неренскън, чнстнтельскън 1. свещенически сан; 2. свещеници, свещенослужители; црькъвънън чннъ богослужебен чин, устав, начин за извършване на църковната служба; нѳкънмь чнномь в известна степен; маломь чнномь немного, няколко; *вс* чнноу безмер
 чнсло, –а *ср.* 1. брой, число; 2. число, количество; съвкупност, известно количество хора, предмети или неща; *вс* чнсла безчислен, многоброен; мало чнсломь, маломь чнсломь малко на брой, малоброен,

немногоброен; *шестъноє* чнсло цифрата шест; *седьмерьноє* – цифрата седем; чнсломь, въз – на брой, наброяващ; по чнслоу в пълен състав, всички от една група; въз чнсло определено, точно; 3. чнсла само мн., старозаветната книга Числа, четвъртата от петте Мойсееви книги (Петокнижието); 4. мярка, размер; пауче чнсла прекомерно, изънредно; по чнслоу чєсомоу съответно на, във връзка с, съгласно с; 4. част от стихотворна творба, ред, стих; *звѣздьноє* – предсказание по звездите; *вж. и чнсма*

чнслънъ, –ын *прил.* изчислен, измерен, преброен

чнслѣннѣ, –ын *прил.* числов

чнсма, чнслѣне *ср.* число, количество; цифра; *мънозѣмъ чнслѣнемъ* (в много) пъти по-голямо или малко; чнслѣна, само мн., четвъртата от петте Мойсееви книги (Петокнижието), част от Стария Завет; *вж. и чнсло*

чнстн¹, чьтѣ, чьтѣшн *несв. с вин. п.* 1. чета; чета пред други, на глас, огласявам; 2. броя, изчислявам; –са *безл.* брой се, изчислява се

чнстн², чьтѣ, чьтѣшн *несв. с вин. п.* уважавам, почитам, славя, издигам в култ; чьтѣнъ, –ын почитан, уважаван; (*сег. деят. прич.*) чьтѣын последовател, почитател; чьтѣын бога благочестив, богобоязлив; не чнстн безчестя, опозорявам; чнстн н вѣдѣтн чета и познавам, придържам се, следвам, зачитам свещените книги;

чнстнѣнцѣ, –а *ср.* светилище

чнстнѣло, –а *ср.* очистване, почистване

чнстнѣна, –ы *ж.* 1. изправност, точност; 2. чистота; 3. чистосърдечност, искреност; 4. истина; въз чнстнѣнѣ, по чнстнѣнѣ в действителност, наистина; *вж. чнстота*

чнстнѣлѣ, –лѣ *м.* свещеник, свещенослужител, иерей; велнкѣын, велѣн – Бог

чнстнѣлѣскѣ, –ын *прил.* свещенически, иерейски

чнстнѣлѣство, –а *ср.* свещеническа служба, длъжност, свещенослужителство, йерейство

чнстнѣтн, чнцѣ, чнстншн *несв.* 1. чистя, очиствам; пречиствам; 2. очиствам от болест, излекувам; 3. освещавам; –са 1. очиствам се; 2. възстановявам се, излекувам се; 3. освещавам се

чнсто *нрч.* 1. чисто; 2. ясно, разбираемо, отчетливо; правилно; 3. проникателно, ясно; 4. правдиво

чнстовъ, –ын *прил.* чист, безгрешен

чнстодѣлѣлѣ, –лѣ *м.* праведник

чнстолѣпнѣ, –нѣ *ср.* благопристойност

чнстолѣпно *нрч.* благопристойно

чнстолѣбѣцѣ, а *м.* 1. човек, обичащ чистотата; 2. човек, живеещ в нравствена чистота

чнстооучнѣлѣ, –лѣ *м.* наставник, учител за чист, праведен живот

чнстосвѣтѣло *нрч.* със силна светлина, лъчезарно, сияйно

чнстословецѣнѣ, –нѣ *ср.* прославяне, украсяване с чисти, искрени думи

чнстосрѣднѣ, –нѣ *ср.* чистосърдечност, искреност

чнстота, –ы *ж.* чистота; *вж. и чнстость, чнстнѣна*

чнстость, –н *ж.* 1. чистота; 2. непорочност, целомъдрие; благочестие; *вж. и чнстота, чнстнѣна*

чнстостънъ, –ын *прил.* 1. чист; 2. очистителен, очистващ; 3. праведен, чист от грешни мисли

чнстота, –ы *ж.* 1. чистота; 2. целомъдрие, непорочност; *плѣтъскѣя, плѣтънѣя, тѣлѣсьнѣя* – целомъдреност, телесна въздържаност

ЧНСТОГАННИКЪ, –а м. свидетел на тайно видение, таен обряд
 ЧНСТОГЪНЪ, –ъин прил. 1. чист; 2. очистителен, пречистващ
 ЧНСТЪ, –ъин прил. 1. чист, незамърсен; 2. чист, ясен, прозрачен; бял; 3. чист, простодушен, неопетнен; 4. чист, непорочен, непоқварен, почтен, честен; *субст. м. мн.* ЧНСТНИ безгрешните, непоқварените; непресторен, естествен; ~ ВЪИТН 1. очисти се; 2. чист съм, незасегнат съм от болест, от грях; ~ ОТЪ С РОД. П. свободен от нещо, лишен от нещо
 ЧНСТЪ НРЧ. 1. чисто; 2. чисто, правилно; безгрешно; 3. чисто, ясно, разбираемо; 4. чисто, искрено, простодушно
 ЧНГАТН, –аѣ, –аешн несл. чета
 ЧНЦЕННЕ, –на ср. очистване, пречистване
 ЧЌ– съкр. от ЧЛОВЪК–
 ЧЌВК– съкр. от ЧЪЛОВЪК–, ЧЛОВЪЧЪСК–
 ЧЛВЪК– съкр. от ЧЪЛОВЪЧЪСК–
 ЧЌК– съкр. от ЧЪЛОВЪК–
 ЧЛО– вж. ЧЪЛО–
 ЧЛОВЪКОБОГЪ, –а м. богочовек
 ЧЛОВЪКОЛЮБНЪ, –ъин прил. човеколюбив, милосърден, състрадателен
 ЧЛОВЪКОЛЮБНЪ НРЧ. човеколюбиво
 ЧЛОВЪКОЛЮБНЕ, –на ср. човеколюбие, обич към хората
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪЗЪНЪ, –ъин прил. приятен за хората
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪНЪ, –ъин прил. човеколюбив, състрадателен, милосърден
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪНЪ НРЧ. човеколюбиво, милосърдно, състрадателно
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪСТВЕНЕ, –на ср. човеколюбие, обич към хората, състрадателност, милосърдие; *вар.* ЧЪЛОВЪКОЛЮБНЕ
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪСТВО, –а ср. човеколюбие, доброта, обич към хората; *вж.* и ЧЛОВЪКОЛЮБНЕ
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪСТВОБАТН, –аѣ, –аешн несл. състрадателен съм, милосърден съм
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪСТВЪНЪ, –ъин прил. човеколюбив, който изразява човеколюбие, добър, благ към хората
 ЧЛОВЪКОЛЮБЪЦЪ, –а м. човеколюбец; този, който обича хората, добър е към хората
 ЧЛОВЪКООБРАЗЪНИКЪ, –а м. название на секта?
 ЧЛОВЪКООБРАЗЪНО НРЧ. човекообразно, в образ на човек, във вид на човек
 ЧЛОВЪКООБРАЗЪНЪ, –ъин прил. който има вид, образ на човек
 ЧЛОВЪКООВЪИЧЪНО НРЧ. присъщо на човека, на хората
 ЧЛОВЪКОУБИНИЦА, –а м. човекоубиец, убиец; *вж.* и ЧЛОВЪКОУБИНИЦА, ЧЛОВЪКОУБИНИЦЪ; *гр.* ἀνθρωποκτόνος
 ЧЛОВЪКОУБИНИЦЪ, –а м. човекоубиец, убиец; *гр.* ἀνθρωποκτόνος
 ЧЛОВЪКОУБИНИЦА *вж.* ЧЛОВЪКОУБИНИЦА
 ЧЛОВЪКОУГОДНЕ, –на ср. угаждане на слабостите на човека
 ЧЛОВЪКОУГОДЪНИКЪ, –а м. този, който гледа да угоди, да помага на хората; *гр.* ἀνθρωπάρεσκος
 ЧЛОВЪКОУГОЖДЕННЕ, –на ср. угаждане, помощ на хората
 ЧЛОВЪКОУСТРОЙСТВО, –а м. устройство на човека, на неговите дейности; 2. устройство на къщата, на дома

Ѹловѣкослоуженне, –на *ср.* поклонение на човека. За ереста на Нестор и неговите последователи, отрицаващи божествеността на Христос

Ѹловѣкослоужителъ, –лѣ *м.* покланящ се, почитащ човека, за несторианците

Ѹловѣкослоужьвьннкъ, –а *м.* покланящ се, почитащ човека, за несторианците

Ѹловѣкослоужьннкъ, –а *м.* покланящ се, почитащ човека, за несторианците

Ѹловѣкоѹстьнъ, –ын *прил.* уважаващ, почитащ човека; *гр.* ἀνθρωπολάτρης

Ѹловѣкъ, –а *м.* 1. човек; 2. мъж, съпруг; 3. поданник, подчинен, слуга; 4. някой, някакъв, някои; 5. *мн.* хора, човечество; *вожнн* – благочестив човек, който изпълнява Божиите повели, *гр.* ὁ τοῦ θεοῦ δοῦλος; *вѣлнадъ* – чревоугодник, лакомник; *ненавндан* Ѹловѣка човеконенавистник, човекомраец, *гр.* μισάνθρωπος; *ненавнстыннкъ* Ѹловѣкомъ човекомраец, враг човешки, сатана, *гр.* ὁ μισάνθρωπος; – добра рода човек от благороден, знатен род, *гр.* ἄνθρωπος εὐγενής; по Ѹловѣкоу по човешки, така, както правят, държат се хората, *гр.* κατὰ ἄνθρωπον; – *вогъ*, *вогъ* – богочовек; *ненавнстыннкъ* Ѹловѣкомъ, *ненавндан* Ѹловѣкомъ човеконенавистник, който мрази, ненавижда хората; *пръвзын* –, Адам; *въторзын* – Христос; – на Ѹловѣка един срещу друг, един против друг;

Ѹловѣчннъ, –а *м.* човек

Ѹловѣчъ *прил. прит.* 1. човешки, който принадлежи на човека; 2. който се отнася до човека; *ненавнсты* Ѹловѣча ненавист към човека, *гр.* μισάνθρωπος; *сзынове* Ѹловѣчнн хората, човечеството, *гр.* οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων; *сзынъ* – 1. човекът; човешкият род; 2. синът човешки, Христос, *гр.* υἱὸς ἀνθρώπου; ~ *родъ* човешкият род, човечеството, *гр.* ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις; *плъть* Ѹловѣча човек, човешко същество; *родъ* –, *азыкъ* – човекът; човешкият род; *вж.* и Ѹловѣчыскъ

Ѹловѣчынъ, –ын *прил.* човешки, което е присъщо на човека

Ѹловѣчыскъ, –ын *прил.* човешки; *субст. ср. ед.* Ѹловѣчыское или *мн.* Ѹловѣчыскаа *ср. мн.* присъщите за човека неща, качества, свойства; *родъ* Ѹловѣчыскын човешкият род, човечеството; *сзынъ* Ѹловѣчыскын избраният между хората, Исус Христос, *гр.* ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; по Ѹловѣчыскоу по човешки, така, както е присъщо на хората; *родъ* (*народъ*) *азыкъ* Ѹловѣчыскъ човешкият род, човечеството; *тварь* Ѹловѣчыска, *естество* Ѹловѣчыско природата на човека, човешкото естество

Ѹловѣчыскы *прч.* човешки, по човешки, като хората

Ѹловѣчыствне, –на *ср.* човещина; доброта, милосърдие, състрадателност; по Ѹловѣчыствню по човешки, като хората

Ѹловѣчыство, –а *ср.* човечество, човешкият род

Ѹловѣчыствовати, –оуѣ, –оуѣшн *несв.* проявявам човешки качества, благосклонен съм, снизходителен съм

Ѹлск– *сѣкр.* от Ѹловѣчыск–

Ѹлѣнъ, –а *м.* 1. член, телесен орган, част от тялото; 2. кост, съчленение; *вж.* и оудъ

Ѹоу– *вж.* Ѹю–

Ѹръвенъ *вж.* Ѹръвлѣнъ

Ѹръвнѣъ, –ын *прил.* червив, изяден от червеи

Ѹръвне, –на *ср.* *сѣбир.* червеи

Ѹръвнльннкъ, –а *м.* бояджия на дрехи

Ѹръвнльннца, –ца *ж.* мястото, където се боядисва

Ѹръвнтн, –влѣ, –вншн *несв.* оцветявам, боядисвам, в червен цвят

Ѹръвлѣна, –ы *ж.* червена дреха, багреница; *вж.* и блгъръвннца

Ѹръвлѣнне, –на *ср.* фина вълнена тъкан в багров цвят

Үрввлѣнница, –ца ж. червена дреха, багреница; фина вълнена дреха от скъпа тъкан
 Үрввлѣнъ, –ын прил. 1. червен; 2. название на месец юли; хламнда Үрввлѣна багреница, гр. χλαμὸς
 κοκκίνη; Үрввлѣнъин цвѣтъъ роза; Үрввлѣнъин прѣгъъ червен скакалец; вар. Үрввенъ
 Үрввлѣнь, –н ж. фин вълнен червен плат, тъкан; вар. Үрввѣнь
 Үрввоточна, –ы ж. следа по дървото от червеи
 Үрввь, –н м. 1. червей; 2. молец, вж. и моль; 3. низко, долно същество; ~ коستمъ разрушение на
 костната тъкан; вар. Үрв(ъ)въ
 Үрввѣнъ, Үрввнъ вж. Үрввлѣнь
 Үрввьць, –а м. червейче, червяк; 2. название на месец юли
 Үрввоувзильство, –а ср. чъргубилство — длъжността на чъргубиля; вж. Үрввоувзиль
 Үрввоувзиль м. нескл. чъргубиля, титла в Първата българска държава, управител на „вътрешната
 област“; прабълг. ičirgǫ boila
 Үрввновати са, –оуѣ са, –оуѣши са нескв. изчервявам се, покривам се с червен цвят, почервявам,
 обагрям се в ярко червено
 Үрввнъ, –ын прил. червен, ярко червен; (за коси), риж; Үрввнѣ море Червено море, гр. Ἐρυθρὰ
 θάλασσα; вар. Үрввнъ, Үрввнъ
 Үрввнъ, –н ж. руменина, червенина
 Үрввно, –а ср. 1. сажди; 2. мастило
 Үрввница¹, –а ж. монахиня; вж. Үрввнница
 Үрввница², –а ж. плодовото дърво черница; лат. Mogus; вж. и агонница
 Үрввннрачънъ, –ын прил. намръщен, мрачен; (субст.) Үрввннрачъно ср. черен облак; мъгла
 Үрввннница, –а ж. монахиня; вж. и Үрввница
 Үрввнннъскъ, –ын прил. монашески, иночески; който се отнася до монах, инок; ~ чинъ монашество
 Үрввнннъць, –а м. монах, инок, калугер; вж. и Үрввннъ
 Үрввнннство, –а ср. монашество; живот на монах, инок
 Үрввнннъць
 Үрввнннъцьскъ, –ын прил. монашески, иночески
 Үрввнота, –ы ж. чернота, чернина, черен цвят
 Үрввнъ, –ын прил. черен, тъмен; Үрввнъи рнъзи монашески дрехи; въ Үрввнъи рнъзи облѣци са (пострици са)
 ставам, подстригвам се за монах
 Үрввнъ, –н ж. чернилка, черен цвят
 Үрввнъць, –а м. монах, инок, калугер; малъин образъ Үрввнъцю втората степен в монашеството, малката
 схима; ~ бзгити монах съм; вж. и Үрввнннъць, мвннхъ
 Үрввнъчнъ, –ын прил. монашески, иночески
 Үрввнъцьскъ, –ын прил. монашески; образъ ~ монашество, гр. ἀρχάριος ῥασοφορῶν; Үрввнъцьскаѣ дѣла
 дела, присъщи на монаха, на инока, монашески начин на живот
 Үрввнъцьскы нрч. по монашески
 Үрввнъцьство, –а ср. монашество
 Үрввнъцьствовати, –аѣж, –аѣши нескв. монах съм, водя монашески живот, подчинявам се на монашеските
 правила

ҮРҮНҒВА, –ҮІ Ж. 1. морска буря, ураган; 2. силно душевно вълнение, безпокойство.
 ҮРҮПАННЕ, –НІА СР. 1. черпене, почерпване; 2. пиение
 ҮРҮПАТН, ҮРҮПЛАҒ, ҮРҮПЛЕШН И ҮРҮПАҒ, ҮРҮПЛЕШН СВ. И НЕСВ. 1. черпя вода, пиение; 2. наливам, угощавам
 ҮРҮПЬЦЬ, –А М. виночерпец; ВЖ. И ҮРҮПЬЧНН
 ҮРҮПЬЧНН, –НІА М. виночерпец; ВЖ. И ҮРҮПЬЦЬ
 ҮРҮСТВЪ, –ҮІН ПРИЛ. 1. твърд; 2. важен; ДРОУГЪ ҮРҮСТВЪІН БЛИЗЪК, ИСКРЕН, ДОБЪР, ВЕРЕН ПРИЯТЕЛ; ~ ПОМЪІСЛЬ
 убеждение, твърда вяра в нещо
 ҮРҮСТВЪ НРЧ. искрено
 ҮРҮСТН, ҮРҮТҒ, ҮРҮТЕШН НЕСВ. 1. чертая; 2. прокарвам бразда в нивата, ора
 ҮРҮТА, –ҮІ Ж. 1. черта, линия; 2. начертание, чертеж; 3. черта, знак; буква; 4. миг, кратко време
 ҮРҮТАТН, –АҒ, –АЕШН НЕСВ. 1. чертая; 2. рисувам
 ҮРҮТНЦА, –А Ж. чертица, чертичка
 ҮРҮТОҒЪ, –А М. 1. чертог, палат, дворец. 2. стая; спалня; брачна стая; ~ ПРИАТН ЖЕНЯ СЕ
 ҮРҮТОЖЫННЪ, –А М. 1. жених, съпруг; 2. приятел на жениха, на съпруга; 3. брачната стая, стаята на
 младоженците
 ҮРҮТОЖЫНЦА, –А Ж. 1. спалнята, стаята на младоженците; 2. брачно ложе
 ҮРҮТОЖЫНЦА, –А Ж. невеста, булка, съпруга
 ҮРҮТОЖЫНЪ, –ҮІН ПРИЛ. 1. дворцов, принадлежащ или част от двореца, палата, чертога; 2. брачен;
 встъпил(а) в брак.
 ҮРҮВНН, –НІА М. ИЛИ ҮРҮВЬЕ, –НІА СР., ИЛИ ҮРҮВНІА, –Н СР. МН. обувки, сандали
 ҮРҮВО, –ЕЕ И –А СР. 1. корем; стомах; 2. ҮРҮВА МН. вътрешности, черва; 3. утроба; ВЪ ҮРҮВЪ ПРИАТН
 (ЗАҮАТН) зачена, забременя; НЪ ҮРҮВА МАТЕРЕ (МАТЕРН), ОТЪ ҮРҮВА МАТЕРЕ 1. от майчината утроба, от
 рождение; 2. открай време, отдавна, винаги; НМЪТН ВЪ ҮРҮВЪ БРЕМЕННА СЪМ; ~ АДЪСКОЕ, ~ АДОВО АД,
 ПЪКЪЛ; ~ ДРҒЖАТН ПОСТА, ГЛАДУВАМ
 ҮРҮВОВЪСНЕ, –НІА СР. преяждане, лакомничество
 ҮРҮВОВЪШЬБЫНЦА, –А Ж. гадателка по телесни вътрешности, по черва, магьосница
 ҮРҮВОКОЦИОНЪ, –ҮІН ПРИЛ. отнасящ се до гадаенето по вътрешности
 ҮРҮВООВЪСТНЪ, –ҮІН ПРИЛ. лаком
 ҮРҮВЫНЪ, –ҮІН ПРИЛ. 1. коремен, стомашен; 2. утробен; ПОХОТН ҮРҮВЫНЪІА ЧРЕВОУГОДИЕ
 ҮРҮДА, –ҮІ Ж. 1. редица, ред; 2. стадо; ҮРҮДА / ҮРҮДЪІ МЕДОУ ИЗОБИЛИЕ, БОГАТСТВО ОТ МЕД; ҮРҮДОҒ
 съвместно, заедно; ~ ЕТЪ, РЕД Е, ВРЕМЕ Е ДА ...
 ҮРҮДНТЕЛЪ, –АҒ М. угощател, виночерпец; домакин, хазяйн на пиршеството
 ҮРҮДНТН, –ЖДҒ, –ДНШН НЕСВ. приемам гости, угощавам, черпя
 ҮРҮДЪКА, –ҮІ Ж. редица, редичка; ҮРҮДЪКАМН ПО РЕД
 ҮРҮЖДЕННЕ, –НІА СР. угощение, пир
 ҮРҮЗЪ ПРЕДЛОГ С ВИН. П. през, чрез; 2. (за време) в продължение, в течение на; ВАР. ҮРҮСЪ
 ҮРҮНОВНТЪ, –ҮІН ПРИЛ. отнасящ се до кътните зъби; ВЖ. ҮРҮНОВЛЕНЪ
 ҮРҮНОВНТЪЦЬ, –А М. кътник, кътен зъб
 ҮРҮНОВЛЕНЪ, –ҮІН ПРИЛ. отнасящ се до кътните зъби; ВЖ. И ҮРҮНОВНТЪ

Үрҫновьнз, –зін *прил.* отнасящ към задните зъби, до кътните зъби, челюстта; *субст.* Үрҫновьнзін, –зіа задни зъби, кътници
 Үрҫпатн, Үрҫпліж, Үрҫплешн *несв.* 1. черпя, наливам вода, течност; 2. давам да пия; *пнтне* – черпя питие
 Үрҫпнна, –зі *ж.* глинено парче, чиреп, част от глинен съд
 Үрҫпноодеждьнз, –зін *прил.* покрит с глина; *вж.* и чрҫпоодъждьнз
 Үрҫпнньнз, –зін *прил.* глинен, керамичен
 Үрҫпоодъждьнз, –зін *прил.* покрит с глина; *вж.* и чрҫпиноодеждьнз
 Үрҫпз, –а *м.* глина, глинено парче; *вж.* и Үрҫпнна
 Үрҫсла, –з *ср. мн.* 1. кръст, долният край на гръбнака; 2. слабини, чресла
 Үрҫсз *вж.* Үрҫзз
 Үрҫздѣлесьнз, –зін *прил.* ненужен, непотребен, безделнически
 Үрҫзестьствне, –на *ср.* свръхестественост
 Үрҫзестьствьнз, –зін *прил.* свръхестествен
 Үрҫззаконнтн, –нїж, –нншн *несв.* премина границите на закона, безаконствам
 Үрҫззаконьнз, –зін *прил.* безаконен, незаконен
 Үрҫззаконьствоватн, –оуїж, –оуешн *несв.* преминавам границите на закона, безаконствам
 Үрҫзмеждне, –на *ср.* безграничност, безкрайност
 Үрҫзмеждьннкз, –а *м.* чужденец, който е преминал границата, междата, имигрант
 Үрҫзсѣждне, –на *ср.* местност зад пределите
 Үрҫшыѣ, –а *ж.* дървото череша; *лат.* Cerasus
 Үрҫвановатн, –оуїж, –оуешн *несв.* наливам в стомна, в съд
 Үрҫванз, –а *м.* 1. вид стомна; неголям глинен съд за вино; 2. чаша, бокал
 Үрҫваньць, –ца *м.* 1. стомничка; съдинка; 2. глинен чашка
 Үрҫваньчнн, –на *м.* виночерпец
 Үрҫн, Үрҫа, Үрҫе *вж.* чии
 Үрҫпагз, –а *м.* 1. джоб; 2. пазва
 Үрҫпър, –н *ж.* сладко нещо, сладкиш
 Үрҫтн, –тж, –тешн *св.* 1. чета; 2. броя; 3. почитам; *вар.* Үрҫнтн
 Үрҫтнвз, –зін *прил.* 1. учтив, вежлив, който почита, уважава другия; 2. благочестив, набожен
 Үрҫтнтел, –лї *м.* 1. почитател, поклонник; 2. свещеник
 Үрҫтнтн, Үрҫцїж, Үрҫтншн *несв.* 1. почитам, уважавам; 2. славя.
 Үрҫть, –н *ж.* 1. чест, почит, уважение; 2. сан, духовна степен. 3. нещо, което се пази и почита, светиня; 4. празник, празничен ден; без Үрҫтн невъзнаграден; непочетен, неуважен; коупно въ славї н Үрҫтн с еднаква слава и почит; любнвз Үрҫтемз щедър, великодушен; по (вз) Үрҫтн достойно, както трябва, както следва; Үрҫть вззатн (прнатн, прннматн, нмїтн) този, който е честван, почитан, прославян; въ Үрҫть (вз Үрҫтн) нмїтн с *вин. п.*, Үрҫть нмїтн с *надз и тв. п.* почитам уважавам някого, нещо; Үрҫть (взз)датн, (взз)дїдатн, прнлагатн, прннестн, (сз)творнтн с *дат. п.*, въ Үрҫть творнтн с *вин. п.* оказвам почести, въздавам почести, чествам; Үрҫть / Үрҫтн праздїноватн (творнтн) празнувам, славя, почитам, уважавам празника

чѣстѣно *нрч.* 1. почитателно, с уважение, както подобава, както трябва; 2. благочестиво, набожно, правоверно; благоговейно; 3. милостиво

чѣстѣнъ, –ын *прил.* 1. честен, почтен; 2. почитан, уважаван, достоен; 3. скъпоценен, скъп; 4. свят, свещен; 5. духовен, свещенически; въздвнженне (въздвнжъ) чѣстѣнае҃го кръста Въздвижение на светия кръст, Кръстовден (14 септември); възложено чѣстѣнае҃го пояса прѣсватѣля вогороднца въ халкопратнхъ църковният празник „Полагане честния пояс на Богородица в Халкопратия“; чѣстѣна нмѣтн *с вин. п.* почитам, уважавам някого; каменне чѣстѣное скъпоценни камъни; ~ бѣтн ценѣн сѣм, почитан сѣм от някого; чѣстѣнаа одежда почетни, официални дрехи; чѣстѣное тѣло причастието; чѣстѣнън храмъ християнската църква

чѣстѣнѣ *нрч.* 1. достойно, почтено; 2. набожно, благочестиво.

чѣтанне, –на *ср.* почит, уважение

чѣтатн, –аѣ, –аешн *несв.* чета

чѣтенне, –на *ср.* 1. четене; четене на определен библейски текст в памет на светец или християнско събитие; 2. четиво, текст

чѣтнтн, чѣтѣ, чѣтншн *несв.* почитам, уважавам

чѣто, чѣсо *и* чѣсо, чѣсого, чѣсого *мест.* 1. *вѣпр.* какво, що, за какво, защо; ~ естѣ мьнѣ (с дат. п.), каква ми е работата, какво ме интересува; 2. *отн.* което, каквото; 3. *неопр.* нещо; по ~, чѣсо радн (радѣма, дѣлѣ, дѣлѣма), къ чѣсому, въ ~ (чѣмъ) защо, поради какво; по чѣсому, о чѣмъ, чнмъ как, по какъв начин; сѣнѣдѣно ~ нещо годно за ядене; малло ~ нещо малко, дреболия; тѣкъмо ~ само каквото и да е нещо

чѣтъць, –а *м.* 1. четец; лице, което чете на глас части от библейския текст по време на богослужение; 2. сметководител; *вж. и* анагностѣ

чѣсъ *вж.* часъ

чѣсъць, –а *вж.* часъць

чѣша *вж.* чаша

чѣятн *вж.* чаятн

чѣватн, –аѣ, –аешн *несв.* 1. усещам, чувствам; 2. чувам

чѣвнтѣ, –ы *ж.* слух, орган на слуха

чѣвнтѣ, –а *ср.* орган на чувствата

чѣвъ, чѣва *м.* същество, надарено с чувства

чѣвънъ, –ын *прил.* чувствен, способен да чувства

чѣвъствѣне, –а *ср.* чувство, усещане

чѣвъствѣне, –на *ср.* сетивен орган

чѣвъствѣне, –на *ср.* чувство, усещане

чѣвъство, –а *ср.* 1. орган на слуха; 2. чувство, усещане; 3. разбиране, съзнание; *прнтн въ* ~ идвам на себе си, идвам в съзнание

чѣвъствоватн, –оуѣ, –оуешн *несв.* 1. чувствам; 2. разбирам, схващам

чѣвъствѣно *нрч.* чувствено

чѣвъствѣнъ, –ын *прил.* 1. поддаващ се на чувства, чувствен; 2. чувствителен; 3. осезаем, видим, който се възприема ясно

чѣдѣсьнъ, –ын *прил.* чудесен, удивителен; *субст.* чѣдѣсьно *ср.* ед. нещо чудно, нещо удивително; чѣдѣсьное дѣло чудо

чюднмъ, -ѣн *прил.* (< *прич.*) 1. будещ, предизвикващ удивление, любопитство; 2. възхитителен, достоен за възхищение, удивителен, прекрасен; чюднмъ – възхитителен съм, достоен съм за възхищение

чюднтн сѧ, -ждѧ сѧ, -дншн сѧ *несв. и св.* 1. чюдя се, учудвам се, удивлявам се; 2. възхищавам се на някого, на нещо; ~ сѧ прославям се; удивлявам се

чюдо, чюдесе и чюда *ср.* 1. чудо; 2. удивление, възторг; 3. възхищение; чюдо – предмет на удивление съм

чюдоднвѣнъ, -ѣн *прил.* удивителен

чюдодѣнць, -ца *м.* чудодеец, чудотворец

чюдодѣнне, -на *ср.* чудодейство, извършване на чудеса, знамения

чюдодѣанне, -на *ср.* чудодейство, извършване на чудеса, чудотворство

чюдотворѣнне, -на *ср.* извършване на чудеса, чудотворство

чюдотворнѣ, -ѣн *прил.* извършващ чудни, чудесни дела, творения

чюдотворне, -на *ср.* чудо, чудотворство

чюдотворнтн, -рѣѧ, -рншн *несв.* правя, извършвам чудеса

чюдотворъ, -ѧ *м.* чудотворец

чюдотворѣство, -ѧ *ср.* чудодейство

чюдотворѣць, -ѧ *м.* чудотворец; този, който върши чудеса

чюдотоуѣнѣ, -ѣн *прил.* извършващ чудеса

чюдъ, -ѧ *м.* гигант, великан

чюдѣннѣ, -ѧ *м.* удивителен човек, човек, предизвикващ удивление

чюдѣно *нрч.* чудно, удивително, по чудесен начин; *вар.* чюдѣнѣ

чюдѣновндѣнъ, -ѣн *прил.* чудесен

чюдѣнъ¹, -ѣн *прил.* 1. чуден, необикновен, който предизвиква удивление; особен, странен. 2. (субст.) чюдѣно *ср. ед.* чудо, необикновено явление; 3. чуден, забележителен; 4. (за камъни) драгоценен, драг, скъпоценен

чюдѣнъ², -ѣн *прил.* чужд

чюдѣнѣ *нрч.* чудно, удивително, по чудесен начин; *вар.* чюдѣно

чюдѣнтн сѧ, -лѣѧ сѧ, -лѣшн *несв.* чюдя се, удивлявам се; ~ сѧ удивявам се, учудвам се

чюдѣнтн, -лѣѧ, -лѣшн *несв.* отстраня, отчужда; ~ сѧ отчужда, отстраня се; *с род. п.*

чюдѣѣ, -нн *прил.* чужд, принадлежащ на друг, другиму

чюдѣство, -ѧ *ср.* усещане, чувство

чюдѣствѣнъ, -ѣн *прил.* чувствен, поддаващ се на чувства, усещания

чюдѣтѣлнѣнъ, -ѣн *прил.* поддаващ се на усещане, на чувства

чюдѣтн, чюдѣѣ, чюдѣшн *св. и несв.* 1. усетя, почувствам; 2. усещам, предчувствам, 3. забележа, видя; 4. разбера, разбирам, схвана, схващам; нѣ ~ не чувствам, не усещам; ~ сѧ представям си, въобразявам си; в съзнание съм, на себе си съм; нѣ чюдѣн сеѣѣ който не е на себе си; *сег. страд. прич.* чюдѣмъ чувстващ, притежаващ чувства

чюдѣтнѣ, -нѣ *ср.* чувство, усещане; съзнание, разбиране; въ чюдѣтн прѣѣѣвати, чувствам, осъзнавам, усещам

чюдѣръѣ, -ѧ *м.* чубрица, чубрика; *лат.* Satureja

чѣдо, –а *ср.* 1. чедо, рожба, дете; 2. потомък; 3. духовен последовател, наследник, духовно чедо; *без чѣдъ* бездетен; *без чѣдъ сътворити* лиша от деца; *прнжитне чѣдъ* раждане на деца; чѣда *ѣже* потомъ идните поколения, потомците; чѣдо *свѣтоу* и дьнн син на светлината, Христов избраник; *мъногъ въз чѣдѣхъ* многодетен; *доуховьная чѣда* духовни чеда, деца
 чѣдолюбивъ, –ын *прил.* чедолюбив, детелюбив, който обича децата
 чѣдолюбне, –ня *ср.* детелюбие, чедолюбие, обич към децата
 чѣдолюбница, –а *жс.* жена, обичаща децата (си)
 чѣдолюбъ, –ын *прил.* чедолюбив, който обича децата, детелюбив
 чѣдолюбьць, –а *м.* обичашч децата, детелюбец
 чѣдопрнжитне, –ня *ср.* раждане и отглеждане на деца
 чѣдородне, –ня *ср.* раждане на деца
 чѣдоснренне, –ня *ср.* оставане без деца
 чѣдотворенне, –ня *ср.* създаване, раждане на деца
 чѣдъ, –н *жс.* *сѣбир.* 1. деца; 2. семейство, челяд; 3. група хора, дружина; 4. много хора, стълпотворение, народ; *мъногая* – многолюдие; *мирская* – миряни; *меньшая* – младшите, стоящите по-ниско в йерархията; *простая* – простолюдието
 чѣдѣце, –а *ср.* 1. чеденце, детенце; 2. обръщение към духовни последователи
 чѣста, –ы *жс.* гѣст храсталак, гѣста гора
 чѣстна, –ы *жс.* гѣста гора
 чѣстити, чѣщѣ, чѣщнши *несв.* правя нещо, често, на кратки интервали, например, често ходя някъде
 чѣсто *прч., срав.* чѣце и чѣстѣе 1. гѣсто; 2. често, нередко; през малки интервали от време; непрекъснато. 3. последователно, продължително
 чѣстъ, –ын *прил.* 1. гѣст, разположен начесто; често повтарящ се; 2. чест, обилен
 чѣстѣинн, –а *жс.* гѣстота
 чѣсть, –н *жс.* 1. част, къс, парче; 2. наследство; част от имот; 2. съдба, участ, жребий; *по (на) чѣстн* 1. по отделни части, отделно; 2. подробно; *отъ въськоа чѣстн* напълно; *третня чѣсть* една трета (част); *шестня чѣсть* една шеста (част)
 чѣстѣнникъ, –а *м.* извършващ очистителни обреди
 чѣстѣнъ, –ын *прил.* 1. частен, отделен, особен; 2. частичен, непълен, несъвършен, непълноценен; *любъ чѣстѣная* непълна, несъвършена любов, пристрастие
 чѣща, чѣща *жс.* гѣста гора

Ш

ш *писмен знак в кирилицата*; в глаголицата съответства на ш; наименование в двете азбуки ша
 ш̅ *знак за число в глаголицата със стойност 800*
 шарописатѣль, –ѣ *м.* живописец, художник; *вжс.* шарѣчнн
 шарота, –ы *жс.* 1. боя; боядисване; 2. украшение
 шаротѣнъ, –ын *прил.* който се отнася до живописиста
 шаръ, –а *м.* 1. боя, багра; 2. рисунка

шаръзунн, –на *м.* художник; *вж.* шаропнсагелъ
 шевъгоньство, –а *ср.* суетност
 шевънне, –на *ср.* високомерие
 шегга, –зи *ж.* шегга, игра; шегъзи дѣлатн (кому), пускам шегги, надсмивам се над някого
 шегавъ, –зин *прил.* изменчив, неустойчив.
 шед– *вж.* шьд– и нтн
 шестернца, –а *ж.* шестица
 шестернценъ *нрч.* шестократно
 шестншьдъзи *нрч.* шестократно
 шестодъневъць, –а *м.* 1. Шестоднев, богослужебна книга с песнопения в православната църква; 2. название на съчиненията на Йоан Златоуст, Василий Велики и Йоан Екзарх
 шестодънкъ, –а *м.* 1. Шестоднев, богослужебна книга с песнопения в православната църква; 2. название на съчиненията на Йоан Златоуст, Василий Велики и Йоан Екзарх
 шестодъньнъ, –зин *прил.* шестдневен
 шестокрнлатъ, –зин *прил.* шестокрил, имащ шест крила, серафим; *гр.* ἑξαπτέριος
 шестокрнлатъць, –а *м.* серафим, ангел с шест крила
 шестокрнлъ, –зин *прил.* (за серафимите) шестокрил, който има шест крила
 шестокрнльнъ, –зин *прил.* шестокрил, притежаващ шест крила; *субст.* серафим
 шестокрнльць, –а *м.* имащ шест крила, серафим
 шесторнца, –а *ж.* шесторка, шестима души
 шестосътънъ, –зин *числ. ред.* шестстотен
 шестъ, –зин *числ. ред.* шести; шестъзин на десатѣ шестнадесети; шестгаа частъ една шеста, шеста част от нещо; *съкр. в глаголицата ѿ, в кирилицата ѿ*
 шестъ *числ. бр.* шест; ~ десатъ шестдесет; ~ на десатъ шестнадесет; ~ сътъ шестстотин; *съкр. в глаголицата ѿ, в кирилицата ѿ*
 шестъдънъ, –зин *прил.* шестдневен
 шестъдъньнъ, –зин *прил.* Шестоднев, название на съчиненията на Йоан Златоуст, Василий Велики и Йоан Екзарх
 шестъкрнлатъ, –зин *прил.* (за серафимите) шестокрил
 шестънъ, –зин *прил.* отнасящ се до шест, шести
 шестна, –на *ж.* чаша; *гр.* ζεστήον
 шетьше = шедъше, *вж.* шьд–
 шнбало, –а *ср.* бич, камшик
 шнблатн, –аѣ, –аешн *несв.* 1. шибам, удряям; 2. (за гръм) удряям, падам
 шнвенне, –на *ср.* гръм, гръмотевица
 шнннъ, –зин *прил.* шиен
 шнпъкъ, –а *м.* 1. роза, розов цвят; розов храст, *лат.* Rosa; 2. шипка, *лат.* Rosa canina
 шнпъзанъ, –зин *прил.* 1. шипков, шипчен; 2. бодлив
 шнпъзунѣ, –на *ср.* събир. шипков храст

шнпънкъ, –а м. клюкар
 шнрнна, –зи ж. ширина
 шнрнѣ, –а ж. широта
 шнрнтн сѧ, –рѣж сѧ, –рншн сѧ неск. 1. ширя се, простирам се; 2. величая се.
 шнрокѡногъ, –зын прил. с широки крака, с широки нозе
 шнрокъ, –зын прил. широк
 шнрѡстъ, –н ж. 1. ширина, широта; 2. пространство
 шнрѡта, –зи ж. ширина, широчина; 2. широта, простор; въ широтѣ свободно; въ широтѣ на ширина, на широчина; ~ небесънаѧ небесният свод
 шнрѡчѣствне, –на ср. просторност
 шнрѡина, –зи ж., вж. шнрѡинѣ
 шнрѡинѣ, –на ж. 1. ширина; 2. широта, пространство, простор; 3. обилие, изобилие, богатство
 шнтн, шнѣж, шнѣшн неск. шия
 шнѧ, шнѧ ж. шия, врат; вж. и вѡнѧ
 шлѣмъ, –а м. шлем
 шѡу– вж. шю–
 шпнлѣ, –ѣ м. актьор
 шъвѣнъ мин. страд. прич. от шнтн; шит, ушит
 шъвѣ, шъвѧ м. шев
 шъвѣць, –а м. 1. шивач; 2. обуцар
 шѣд– вж. нтн
 шѣдъ мин. деят. I прич. от нтн
 шьпътанне, –на ср. шепот, шептене; 2. доносничене, клевета
 шьпътаннкъ, –а м. клеветник
 шьпътатн, –ѧж, –ѧешн и –пъцѣж, –пъцѣшн неск. 1. шептя; 2. надсмивам се; 3. клеветя злословя; на кого
 шьпътнѣвъ, –зын прил. склонен към клевети, сплетни
 шьпътъ, –а м. 1. шепот; 2. присмех; шьпътъ нмѣтн надсмивам се над някого; 3. клевета
 шьпътъннкъ, –а м. клеветник; вж. шьпътъѣннкъ
 шьпътъѣннкъ, –а м. клеветник; вж. шьпътъннкъ
 шьпътъѣтн, –пъцѣж, –пъцѣшн неск., вж. шьпътатн
 шьствне, –на ср. 1. шествие; 2. пътуване, пътешествие
 шьствоватн, –ѡуѣж, –ѡуѣшн неск. 1. ходя, вървя; 2. пътешествам, странствам; 3. минавам, отминавам, преминавам, шествам; (пжтъ) шьствоватн въ слѣдъ с вин. п. следвам някого
 шьствне, –на ср. 1. движение, шествие; 2. отиване, пътуване; 3. шествие, процесия; ~ права начин на живот; ~ пжтъное странстване, пътешествие; ~ творнтн пътувам, пътешествам, странствам
 шьствнъ, –зын прил. проходим
 шюн прил. ляв; ѡ шюѣж, на шюѣ нрч. на лявата страна, наляво; вж. и лѣвъ
 шюнѡ, –а ж. лявата ръка, левачката

шюменне, –на ср., вж. шюмѣнне

шюмъ, –а м. 1. шум; 2. слух, мъла; 3. морско вълнение, буря

шюмыннкъ, –а м. човек, който вдига шум, който вика

шюмынъ, –ын прил. шумен

шюмѣнне, –на ж. 1. шумене; 2. звук; глас

шюмѣтн, –лѣж, –мншн несл. шумя, вдигам шум.

шютъ, –а м. шут

шатанне, –на ср. възмущение; протест; 2. горделивост, високомерие

шататн са, –лѣж са, –лѣшн са несл. 1. шетам, не си намирам място; бродя, блуждая; 2. възмущавам се; протестирам; 3. горделив съм, суетен съм

Щ

щ писмен знак с наименование ща, в глаголицата щ

щедрнтелъ, –лѣж м. щедър човек; дарител

щедртн, щедрѣж, щедрншн св. щедър съм, милосърден съм

щедроватн, –оучѣж, –оучѣшн несл. щедър съм, милосърден съм

щедростнвъ, –ын прил. милостив

щедростъ, –н ж. щедрост, милосърдие; мн. щедри дарове

щедрота, –ы ж. 1. милосърдие, човеколюбие; 2. великодушие

щедротъ, –ы ж. щедрост

щедротнвъ, –ын прил. щедър, милосърден

щедръ, –ын прил. щедър, великодушен, милосърден, милостив

щедръствне, –на ср. чистосърдечност, простосърдечност

щеньць, –а м. кученце, малко животно; вж. и щена

щена, щенатѣ ср. кученце

щнтъ, –а м. 1. щит; 2. бойна редица

щъбъщатн, –лѣж, –лѣшн несл. (за птици) пея, чуруликам

щюдвннъ, –а м. великан

щюдъ, –а м. великан, гигант

щюдъ, –н ж. 1. поведение; 2. обичай, нрав

щюдънъ, –ын прил. податлив

щюдъскъ, –ын прил. на великана, отнасящ се до великана, великански

щюдъскръмыннца, –а ж. странноприемница

щюдълюбне, –на ср. гостоприемство

щюдженне, –на ср. отчуждение

щюдъ прил. чужд; субст. чужденец, странник; вар. тоуждъ, стоуждъ

цюждѣство, –а *ср.* чужбина
 цюкѣ, –а *м.* шум; цюкомѣ шумно; бес цюка (вещюка), тихо, безшумно
 цюпатн, –аѣѣ, –аешн *несв.* докосвам, опипвам
 цюрнтѣ, –а *м.* благовонна смола от дървото стиракс; *гр.* στύραξ; *лат.* Styraх officinalis; *вж.* тнмнанѣ
 цюрѣ, –а *м.* птица тъпочовка; *лат.* Pinicola
 цюрѣ, –а *м.* щурец; цикада; *лат.* Cicadidae
 цюѣанне, –на *ср.* чукане
 цадѣнне, –на *ср.* щадене, пазене, запазване
 цадѣтн, –ждѣ, –дншн *несв.* щадя; съхранявам, запазвам; ~ са щадя се, пазя се

Ю

ю *писмен знак в кирилицата*; в глаголицата съответства на ѣ
 юговѣ, –ѣн *прил.* 1. южен; 2. южен вятър, южняк
 югѣ, юга *м.* 1. юг; южна посока; 2. южна страна; 3. южняк, южен вятър
 юда *вж.* нюда
 юденскѣ *вж.* нюдѣнскѣ
 юдѣн *вж.* нюдѣн
 юже *вж.* оѣже
 южѣскѣ, –ѣн *прил.* южен
 юннтн са, юнѣѣ са, юнншн са *несв.* правя се на млад, подмладявам се
 юннца, –а *ж.* 1. юница, млада крава, телица; 2. зодиакален знак „Дева“
 юннѣ *прил. прил.* отнасящ се до юница, принадлежащ на юницата
 юностѣ, –н *ж.* младост; вѣ (самомѣ) цвѣтѣ юностн в разцвѣта на младостта
 юностѣнѣ, –ѣн *прил.* юношески; *вар.* юностѣскѣ
 юнота, –ѣ *м.* 1. юноша, младеж; 2. зодиакален знак „Дева“
 юнотѣка, –ѣ *ж.* девойка; девица
 юнотѣнѣ, –ѣн *прил.* 1. юношески; 2. силен, зрял, юначески
 юнотѣскѣ, –ѣн *прил.* юношески; *вар.* юностѣнѣ
 юнотѣство, –а *ср.* юношество, младост
 юноша, –а *м.* юноша, младеж
 юношѣнѣ, –ѣн *прил.* юношески; *вар.* юношѣскѣ
 юношѣскѣ –ѣн *прил.* юношески; *вар.* юношѣнѣ
 юнѣ, –ѣн *прил.* млад
 юнѣѣ, –а *м.* млад бик, юнец, биче; 2. зодия „Телец“
 юнѣѣ *прил. прил.* принадлежащ, отнася до младия бик, до юнеца

ЮНА, ЮНАТЕ *ср.* телец, телче, детето на кравата и бика

ЮТРО *вж.* ОУТРО

ЮТРЪНѢВАТН *вж.* ОУТРЪНѢВАТН

ЮТРЪНЬ *вж.* ОУТРЪНЬ

ЮТРЪ *вж.* ОУТРЪ

Ѓ

Ѓ *писмен знак в кирилицата*

Ѓ *вж.* *Н, *Б, *Е

ЃБЛОНЬ *вж.* ДБЛОНЬ

ЃБЛЪКО *вж.* ДБЛЪКО

ЃБРѢДНЕ *вж.* ДБРѢДНЕ

ЃВ- *вж.* ДВ-

ЃГОД- *вж.* ДГОД-

ЃДАТН, -АѢ, -АѢШН *несв.* хапвам, похапвам; *с вин. п.*

ЃДЕННЕ, -НИА *ср.* ядене, хранене; ~ н пнтъе ядене и пиене

ЃДОВНТЪ, -ЪН *прил.* 1. ядовит, отровен; 2. жлъчен; 3. вреден; *субст.* отровител; *вж.* ЪДЪ

ЃДРА, -Ъ *ср. мн.* пазва, обятия

ЃДРНА, -ЪИ *ж.* кожа за събиране на дъждовна вода; подслон, кошара

ЃДРО, -А *ср.* мачта; *мн.* корабни платна

ЃДРО¹, -А *ср.* в двете числа: лоно; женска утроба; торба; в *мн.* удра, Ѣдръ дълбочина; недра; пазва, обятия

ЃДЪ, -А *м.* отрова

ЃДЬ, -Н *ж.* 1. храна, ядене; 2. трапеза, хранене; на ~ зъватн викам, каня за ядене, за (на) храна; датн въ ~ нахраня, заситя, дам за ядене; подъ едннѢмь кровомь бзѣтн н на едннѢн удн живеея заедно, съжителствам

ЃДЬЦА, -А *м.*, *вж.* уДЬЦЬ

ЃДЬЦЬ, -А *м.* лакомник, чревоугодник, обичащ да похапва; ~ сѢдинѣ тунеедец, безделник, *вж.* и сѢдннѢудѢцѢ; *вар.* уДЬЦА

ЃЖДЕННЕ, -НИА *ср.* езда, яздене

ЃЖЕ *вж.* НЖЕ

ЃЗВА, -ЪИ *ж.* 1. язва, рана, нараняване; възложитн узвѣи, навѣстн / възнѣстн узвѣи рая, нараня; узвѣи прннѣмъ ранен, наранен; 2. ухапване; 3. беда, бедствие, напаст;

ЃЗВНА, -ЪИ *ж.* бърлога, леговище, дупка

ЃЗВНТН, узвѣѣж, узвѣшн *св.* 1. нараня; 2. уязвя

ЃЗВѢЕМЪ, -ЪН *прил.* (< *прич.*) *субст.* който е ранен, наранен; който има рана

ЃЗВѢТН, -ѢѢѣ, -ѢѢШН *несв.* 1.ранявам, наранявам; 2. уязвявам

ЃЗВЬНО, -А *ср.* кожа; *вж.* и уЗВЬНО

ѝзвѣнѣ, –ѣн *прил.* ранен, уязвен; – бѣтн ранен, наранен, уязвен съм
 ѝзднѣтн, ѝждѣѣ, ѝзднѣшн *св.* яздя
 ѝздѣрь, –н *жс.* ноздра
 ѝзѣно, –а *ср.* кожа; *вжс.* и ѝзѣвно
 ѝзѣнѣнѣ, –ѣн *прил.* кожен
 ѝнѣ *вжс.* анѣ
 ѝко I *сѣюз* 1. че; 2. защото; 3. като; 4. когато; 5. за да; 6. така че, тѣй че; 7. как, както; 8. при все че; 9. като че ли, сякаш; да – след като; онѣ ... – и тако ... – така ... както; – да за да
 ѝкоже *сѣюз* 1. както; 2. защото; 3. доколкото; тако ... – така ... както; да – когато, като
 ѝкѣ(же), ѝка(же), ѝко(же) *мест. отн.* 1. какѣвто; 2. какѣвто и да е; такѣ ... ѝкѣже такѣв ... какѣвто
 ѝкѣ *вжс.* акѣ
 ѝма, –ѣ *жс.* яма, ров
 ѝмо и ѝможе *нрч.* и *сѣюз* кѣдето
 ѝмѣнѣ, –ѣн *прил.* от ѝма ямен, ровчест, отнасящ се до яма, ров
 ѝнѣ, –а *м. собст.* Ян; *вжс.* и нѣнѣ
 ѝнѣгѣ, –а *м.* груба дреха, груб плат; *вжс.* и вѣтнѣ; *вар.* днѣгѣ
 ѝнѣтн сѣ, ѝнѣѣ сѣ, ѝнѣшн сѣ *св.* гневя се, разяря се
 ѝро *нрч.* яростно, гневно, рязко; сурово; *вжс.* и нѣвѣно
 ѝрѣстѣ, –н *жс.* 1. ярост, гняв; 2. страст, сила
 ѝрѣстѣнѣ, –ѣн *прил.* яростен, гневен
 ѝроу, ѝроу да *част.* дано да; ех дано да
 ѝрѣ, –ѣн *прил.* 1. гневен, яростен; 2. жесток, лош, суров; 3. заядлив
 ѝрѣнѣвѣ, –ѣн *прил.* гневлив; заядлив
 ѝрѣмѣ, –а *м.* ярем, време, тежест
 ѝрѣмѣнѣнѣ, –а *м.* животно под ярем, впрегнато, впрегатно животно
 ѝрѣмѣнѣчѣ *прил. прит.* от ѝрѣмѣнѣнѣ, отнасящ се до животното под ярем, под впряг, до впрегнатото животно
 ѝрѣмѣнѣ, –ѣн *прил.* от ѝрѣмѣ
 ѝрѣ *нрч.* яростно, усърдно
 ѝслн, –нн *жс.* мн. ясли; оградено като корито място за храна на добитѣка
 ѝстн, ѝмѣ, ѝсн *несв.* ям, храня се
 ѝстраѣвѣ, –а *м.* ястреб; *лат.* Accipiter
 ѝсѣно *нрч.* ясно, светло; чисто; – глаголѣтн говоря ясно, отчетливо, разбрано
 ѝсѣнозрѣчѣнѣ, –ѣн *прил.* 1. ясно, отчетливо виждащ; 2. пронѣчателен
 ѝсѣнѣ, –ѣн *прил.* 1. ясен; светѣл, ярѣк; 2. разбираем, понятен; *нрч.* на ѣсѣно, на ѣсѣнѣ под открито небе, навѣн
 ѝсѣнѣствѣно *нрч.* ясно
 ѝсѣнѣ *нрч.* ясно; разбираемо, понятно

ѡто, –а ср. ядиво, ядене, храна

ѡтохоульница вж. ѡтѣхоульница

ѡтѣхоульница, –а ж. странноприемница, жилищна част на манастир; вар. ѡтохоульница

ѡхатн, ѡдѣ, ѡдешн несл. и св. ѡхлѣ, ѡхлѣшн 1. плавам, пътувам с кораб, лодка; 2. отплавам; (на) ловѣ – отивам на лов; – въ глѣбннѣ пътувам, отивам в открито море, надълбоко

ѡче нрч. колко; колкото; днь ѡче днь ден след ден, непрекъснато, постоянно

ѡщер– вж. ащер–

А

а писмен знак в кирилицата; в глаголицата съответства на ѐ, ѡ

а вин. п. мн.ч. м. и ж. р. на *н, *ѡ, *ѐ

агоуѣ, –а ж. змиорка; европейска змиорка, ягула; лат. Anguilla anguilla

адро нрч. бързо

адрописецъ, –а м. бързописец

адрѣ, –ѣн прил. бърз

адѣ нрч. след, подир

аза, аза ж. рана, болест, недѣг; въ азѣ възпалѣн разболея се

азѣкъ, –а м. 1. език, анатомичен орган; 2. език, наречие; 3. племе, народ, род

азѣчѣникъ, –а м. другovereц, езичник

азѣчѣнѣ, –ѣн прил. 1. бѣбрив, който не може да си дѣржи езика зад зѣбите; 2. другovereски, нехристиянски, езически

азѣстѣвѣ, –ѣн прил. 1. покрит с рани; 2. болен

атн, нмѣ, нмѣшн св. с вин. п. взема, хвана; вѣрѣ – вярвам на някого, на нещо, хвана вяра; – са хвана се; дѣржа се за нещо, някого; пѣтн са – поема по пътя, трѣгна на път

атне, атна ср. 1. хващане; 2. залавяне

атро, атра ср. черен дроб

атрѣ, атрѣве ж. етърва

ачѣмѣ, ачѣмене м. ечемик

ачѣмнѣ, –а м. ечемик

ачѣнѣнѣ, –ѣн прил. ечемичен

Ѧ

Ѧ писмен знак в кирилицата; в глаголицата съответства на ѡ

Ѧгѣ, –н м. вѣглен, жар

Ѧгѣне, –на ср. събир. вѣглени, жарава

Ѧгоуѣ, –а ж. змиорка; лат. Anguilla anguilla

жґрннъ, –а м., мн. жґрн унгарец
 жґръ, –а м. унгарец; по-често жґрн, м. мн., унгарци
 жґръскъ, –ын прил. унгарски
 жґълъ, –а м. 1. ъгъл, кът; 2. край, страна на нещо; глава жґълоу крайъгълен камък; гр. κεφαλή γωνίας
 жґълъ прил. на ъгъла, крайъгълен; вж. жґълынъ
 жґълынъ, –ын прил. стоящ, намиращ се в ъгъла; камъи жґълынъ крайъгълен камък; камък, служещ за основа и укрепване на ъгъла; гр. λίθος ἀκρογωνιάτος
 жґървнѣтъ, –ын прил. неравен
 жґъръ, –н м. раковина
 жґърънообразънъ, –ын прил. наподобяващ раковина, имащ вид на раковина
 жґда, –ы ж. вѣдица
 жґднца, –а ж. вѣдица; вар. жґднца
 жґдолне, –на ср. долина
 жґдолъ вж. жґдоль
 жґдоль, –н ж. дол, долина; ~ плачевънаѣ долина на плача, на скръбта, гр. κοιλὰς τοῦ κλαυθμῶνος; 2. очна ябълка
 жґдолне, –на ср. долина, низина
 жґдольнъ, –ын прил. долинен, низменен; жґдольное мѣсто впадина, низина
 жґдольство, –а ср. долина
 жґдоу нрч. къде, където
 жґже, –а ср. 1. вѣже, връв; ремък; 2. мярка за измерване; жґжа петрова празник Поклонение на честните вериги на ап. Петър (16 януари); ~ желѣзно верига, окови; жґже дѣломѣръно(е), жґже землн мѣръно(е) вѣже за измерване на земята; вар. жґжь
 жґжнка, –ы 1. м. и ж. сродник, сродница, родственник, родственница, роднина, близък, близка; 2. м. род, поколение
 жґжнчънъ, –ын прил. роднински; родствен
 жґжнчъство, –а ср. родство, близост
 жґжнчъствънъ, –ын прил. роднински; по жґжичъстьномуу, по роднинска линия
 жґжнѣ, –а ср. вѣже
 жґжь, –а м., вж. жґже
 жґжннкъ, –а м. пленник, затворник
 жґжннца, –а ж. тъмница, затвор
 жґзда, жґзы ж. верига, окови
 жґзда, –ы ж. юзда
 жґзнна, –ы ж. теснина; вж. жґзота
 жґзнтн, жґжж, жґзншн несп. 1. стеснявам; 2. притеснявам, мъча
 жґзота, –ы ж. теснина; вж. жґзнна
 жґзъко нрч. тясно
 жґзъкъ, –ын прил. 1. тесен; 2. недостатъчен; пнѣа жґзъка недостатъчна храна

жъзълъ, –а м. възел
 жъзънкъ, –а м. затворник
 жъзънца, –а жс. тъмница, затвор
 жъза, –зи жс. 1. окови, вериги; 2. ад, геена, пъкъл; 3. нещастие, беда, злочестие; 4. жила, сухожилие
 жъзннцѣ, –а ср. затвор, тъмница
 жъкотъ, –н жс. кука; гр. ὄγκις
 жъроднвъ, –ын прил. глупав, неразумен; безумен; жъроднвѣ вѣсѣда празнословие
 жъроднтн сѣ, –ждѣ сѣ, –дншн сѣ неслв. правя се на глупав, постъпвам като глупак
 жъроднца, –а жс. глупава, малоумна жена
 жъродоватн, –оуѣт, –оуѣшн неслв. безумствам, постъпвам безумно, глупаво; лишен съм от ум; вжс. жъроднтн сѣ
 жъродословнѣ, –нѣ ср. глупави думи, безумици, пустословие, празнословие, брътвеж
 жъродъ, –а м. глупак, неразумен човек, безумец
 жъродьно нрч. безразсъдно, необмислено
 жъродьнъ, –ын прил. 1. неразумен, глупав; 2. безумен; жесток, безмилостен; вжс. жъроднвъ
 жъродьскы нрч. безумно, идиотски
 жъродьство, –а ср. безумие, безразсъдство, глупост
 жъродьствоватн, –оуѣт, –оуѣшн неслв. 1. постъпвам, държа се, глупаво, върша глупости, безумия; 2. говоря глупости; вжс. жъроднтн сѣ
 жъродьцѣ нрч. глупаво
 жърожда, –а жс. глупост
 жъсовнца, –а жс. бунт, размирица, междуособица, метеж
 жъсовнънъ, –ын прил. 1. родствен, от един род, от едно племе; 2. междуособен, предизвикващ междуособици, метежи
 жъсовьнъ, –ын прил. междуособен, предизвикващ междуособици, метежи
 жъсъ, –а м. мустак
 жъсѣннца, –а жс. гъсеница, вьсеница
 жътнца, –а жс. патица; лат. Anas
 жътро нрч. вътрешно; вътре
 жътроба, –зи жс. 1. вътрешности, вътрешни органи; 2. стомах, корем; 3. утроба, майчина утроба; 3. дух, същност, вътрешен мир; нъ (отъ) жътровзы матере открай време, отдавна, винаги; въ жътровъ баснь (влъхвованнѣ) гадание по вътрешни органи; прорнцалн отъ жътровзы гадател по вътрешни органи; вар. отроба, жътрѣба
 жътровобасньнкъ, –а м. гадател по вътрешни органи
 жътровьнъ, –ын прил. утробен, който се отнася до утроба; който се отнася до корема, стомаха; жътровьнѣ чъродънцѣ гадателка по вътрешни органи
 жътръ нрч. вътре, в пределите на нещо; въ ~ 1. вътре; 2. (за време) в течение на, за
 жътръ предлог с род. п. в, във
 жътрынъ, –ннн прил. 1. вътрешен; 2. (субст.) жътрынѣ ср. ед. вътрешност, вътрешна част; 3. духовен

жтрьѣдоу *нрч.* вътре, отвѣтре, в пределите на нещо
жтрьѣдѣ *нрч.* отвѣтре, в душевния свят, вътре
жтрьѣдѣ *нрч.* отвѣтре, в пределите на нещо, вътре
жтъѣ, жтъѣ *ж.* патица; *лат.* Anas; *вж.* жтнѣ
жтълъ, -ѣн *прил.* 1. пробит, продупчен; течаш; 2. парцалив; 3. безполезен
жтъа, жтъаѣ *ср.* патенце
жхъанне, -нѣ *ср.* 1. ухание; благоухание; 2. обоняние
жхъатн, -нѣ, -ѣшн *несв.* мириша
жхъоватн, -нѣ, -ѣшн *несв.* мириша

ѣ

ѣ *писмен знак в кирилицата*; наименование ксн
ѣ̄ *числ.* 60 в кирилицата
Вж. кс-

ѣ

ѣ *писмен знак в кирилицата*; наименование псн
ѣ̄ *числ.* 700 в кирилицата
Вж. пс-

ѣ

ѣ *писмен знак в кирилицата*; наименование тнѣа, днѣа
ѣ̄ *числ.* 9 в кирилицата
ѣ̄
Вж. т-

ѣ, ѣ

ѣ *писмен знак в кирилицата*; наименование уѣнѣа, нѣнѣа
ѣ̄ *числ.* 400 в кирилицата; в глаголицата ѣ̄ е 800.
Вж. н-